

Senat
Rzeczypospolitej Polskiej
V kadencja

Sprawozdanie Stenograficzne

z 48. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
w dniach 5, 6 i 7 listopada 2003 r.

Porządek obrad

48. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

w dniach 5, 6 i 7 listopada 2003 r.

1. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw.
2. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.
3. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.
4. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.
5. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw.
6. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw.
7. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o publicznej służbie krwi oraz o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej.
8. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo przewozowe oraz ustawy o żegludze śródlądowej.
9. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym.
10. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.
11. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.
12. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o giełdach towarowych oraz niektórych innych ustaw.
13. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych.
14. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, podpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 r.
15. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Kirgiskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 19 listopada 1998 r.
16. **Stanowisko** Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o nowym połączeniu polskiej drogi krajowej nr 78 i czeskiej drogi I/58 oraz o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Odrę w rejonie Chałupek i Bohumina, sporządzonej w Katowicach dnia 25 sierpnia 2001 r.
17. **Zmiany** w składzie komisji senackich.

*Oświadczenia senatorów są składane na końcu posiedzenia,
po wyczerpaniu porządku obrad*

Obecni senatorowie: *według załączonej do protokołu listy*

Obecni goście i przedstawiciele urzędów:

Komisja Papierów Wartościowych i Giełd	– zastępca przewodniczącego Aleksander Chłopecki
Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu	– podsekretarz stanu Hanna Kuzińska
Ministerstwo Finansów	– podsekretarz stanu Igor Chalupiec – podsekretarz stanu Elżbieta Mucha – podsekretarz stanu Jacek Uczkiewicz
Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej	– podsekretarz stanu Małgorzata Okońska-Zaremba – podsekretarz stanu Krzysztof Pater – podsekretarz stanu Marek Szczepański
Ministerstwo Infrastruktury	– sekretarz stanu Andrzej Piłat – podsekretarz stanu Witold Górski – podsekretarz stanu Dariusz Skowroński
Ministerstwo Sprawiedliwości	– podsekretarz stanu Marek Sadowski
Ministerstwo Spraw Zagranicznych	– podsekretarz stanu Wiesław Dąbrowa
Ministerstwo Zdrowia	– podsekretarz stanu Wiktor Masłowski

(Początek posiedzenia o godzinie 9 minut 04)

(Posiedzeniu przewodniczą marszałek Longin Pastusiak oraz wicemarszałkowie Jolanta Daniełak, Kazimierz Kutz i Ryszard Jarzembowski)

Marszałek Longin Pastusiak:

Proszę państwa senatorów o zajmowanie miejsc. *(Rozmowy na sali)*

Proszę państwa, proszę o spokój, debata się jeszcze nie zaczęła. Debata się odbędzie, będzie można się wypowiedzieć z senackiej trybuny, tak więc proszę nie prowadzić jej już teraz, w fotelach senatorskich. *(Rozmowy na sali)*

Otwieram czterdzieste ósme posiedzenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej piątej kadencji.

(Marszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską)

Na sekretarzy posiedzenia wyznaczam panią senator Alicję Stradomską oraz pana senatora Krzysztofa Szydłowskiego. Proszę państwa senatorów o zajęcie miejsc przy stole prezydialnym. Listę mówców będzie prowadziła pani senator Alicja Stradomska.

Wysoka Izbo! Informuję, że Sejm na pięćdziesiątym dziewiątym posiedzeniu w dniu 17 października bieżącego roku przyjął część poprawek Senatu: do ustawy o zmianie ustawy o służbie medycyny pracy oraz niektórych innych ustaw, do ustawy o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw oraz do ustawy o ustanowieniu Krzyża Zesłańców Sybiru.

Sejm przyjął również wszystkie poprawki Senatu do następujących ustaw: do ustawy o zmianie ustawy o Biurze Ochrony Rządu i niektórych innych ustaw, do ustawy o zmianie ustawy o gospodarce komunalnej, do ustawy o zmianie ustawy o regulacji rynku mleka i przetworów mlecznych, do ustawy o wykonywaniu prac podwodnych.

Na sześćdziesiątym posiedzeniu w dniach 29 i 30 października 2003 r. Sejm przyjął część poprawek Senatu do takich ustaw jak: ustawa o zmianie ustawy o zawodzie felczera, ustawa o zmianie ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz o zmianie niektórych innych ustaw, ustawa o zmianie

ustawy o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia oraz niektórych innych ustaw.

Sejm przyjął również wszystkie poprawki Senatu: do ustawy o zmianie ustawy o Policji, do ustawy o zmianie ustawy o kosmetykach, do ustawy o zmianie ustawy o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych.

Wobec niewniesienia zastrzeżeń do protokołu czterdziestego szóstego posiedzenia stwierdzam, że protokół tego posiedzenia został przyjęty.

Informuję również Wysoką Izbę, że protokół czterdziestego siódmego posiedzenia Senatu, zgodnie z art. 39 ust. 3 Regulaminu Senatu, jest przygotowany do udostępnienia państwu senatorom. Jeżeli nikt z państwa senatorów nie zgłosi do niego zastrzeżeń, zostanie on przyjęty na kolejnym posiedzeniu naszej Izby.

Wysoki Senacie! Informuję, że w dniu 11 lutego bieżącego roku Rada Języka Polskiego, zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy z 7 października 1999 r. o języku polskim, przekazała Senatowi „Sprawozdanie o stanie ochrony języka polskiego”. 20 lutego bieżącego roku skierowałem to sprawozdanie do rozpatrzenia przez Komisję Kultury i Środków Przekazu.

Informuję też, że komisja na posiedzeniu 21 października bieżącego roku pozytywnie oceniła przedłożone sprawozdanie. Komisja postanowiła zwrócić się do Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu oraz Ministerstwa Kultury o zwiększenie funduszy przekazywanych Radzie Języka Polskiego. Komisja postuluje również, aby Rada Języka Polskiego przeprowadzała ciągły monitoring języka polskiego. Ponadto komisja wnosi o to, aby kolejne sprawozdanie Rady Języka Polskiego zostało rozpatrzone na plenarnym posiedzeniu naszej Izby.

Panie i Panowie Senatorowie! Doręczony państwu projekt porządku obrad czterdziestego ósmego posiedzenia Senatu obejmuje:

1. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw.

2. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.

(marszałek L. Pastusiak)

3. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

4. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

5. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

6. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw.

7. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o publicznej służbie krwi oraz o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej.

8. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo przewozowe oraz ustawy o żegludze śródlądowej.

9. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym.

10. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o zmianie niektórych ustaw.

11. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o giełdach towarowych oraz niektórych innych ustaw.

12. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych.

13. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, podpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 r.

14. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Kirgiskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 19 listopada 1998 r.

15. Stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o nowym połączeniu polskiej drogi krajowej nr 78 i czeskiej drogi I/58 oraz o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Odrę w rejonie Chałupek i Bohumina, sporządzonej w Katowicach dnia 25 sierpnia 2001 r.

16. Zmiany w składzie komisji senackich.

Chciałbym zapytać państwa senatorów, czy ktoś pragnie zabrać głos w sprawie przedstawionego porządku obrad.

Pan senator Noga.

Senator Marian Noga:

Panie Marszałku! Szanowni Państwo!

Chciałem uzupełnić porządek obrad o nowy punkt: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Ta ustawa jest konsekwencją orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, który zobowiązuje polski parlament do uchwalenia jej do dnia 30 listopada bieżącego roku. Jest to ustawa niezwykle ważna dla polskich samorządów, gdyż umożliwia pobieranie opłat za parkowanie samochodów na drogach publicznych.

Chciałbym, żeby ta ustawa, jeżeli Wysoka Izba się zgodzi, była punktem jedenastym naszych obrad. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Proszę bardzo, czy ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos w sprawie wniosku pana senatora Nogi? Rozumiem, że nie ma sprzeciwu.

Czy mogę przyjąć, że Wysoka Izba zaaprobowała ten wniosek... Przypominam, że chodzi o wniosek o uzupełnienie porządku obrad o punkt: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Rozumiem też, że pan senator wnosi o to, aby ten punkt był rozpatrywany jako punkt jedenasty naszego porządku dziennego.

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Wysoka Izba przyjęła tę propozycję. Dziękuję.

Czy są jeszcze jakieś uwagi w sprawie porządku dziennego?

Pan senator Markowski, bardzo proszę.

Senator Jerzy Markowski:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Chciałem zaproponować Wysokiej Izbie odbycie łącznej debaty nad pakietem ustaw podatkowych, czyli nad punktami pierwszym, drugim i trzecim.

Wynika to stąd, że, po pierwsze, łączą się one, jeśli chodzi o meritum, po drugie, wprowadzenie poprawek do jednej z tych ustaw najczęściej wymaga wprowadzenia poprawek również w pozostałych ustawach. W znakomity sposób usprawniłoby to dyskusję, a jednocześnie skróciło czas debaty. Dziękuję bardzo.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję bardzo.

Czy w tej sprawie ktoś z państwa senatorów chciałby zabrać głos?

Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że Wysoka Izba przyjęła wniosek pana senatora Markowskiego. Dziękuję.

(marszałek L. Pastusiak)

Wobec tego czy są jeszcze jakieś inne propozycje zmian w porządku dziennym naszego posiedzenia? Nie. Dziękuję bardzo.

Rozumiem, że wraz z tymi dwoma wnioskami Wysoka Izba zatwierdziła porządek obrad czterdziestego ósmego posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej piątej kadencji.

Informuję również, że głosowania w sprawie rozpatrywanych ustaw zostaną przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Wysoka Izbo! **Przystępujemy** zatem **do łącznego rozpatrzenia punktów pierwszego, drugiego i trzeciego** porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw; stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw oraz stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Przypominam, że ustawa o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw została uchwalona przez Sejm na pięćdziesiątym dziewiątym posiedzeniu 14 października bieżącego roku i do naszej Izby została przekazana 17 października. A ustawa o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw oraz ustawa o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie zostały uchwalone przez Sejm na pięćdziesiątym dziewiątym posiedzeniu 23 października bieżącego roku i do naszej Izby trafiły 24 października bieżącego roku. Zgodnie z regulaminem naszej Izby skierowałem te ustawy do Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych. Komisja po rozpatrzeniu ustaw przygotowała swoje sprawozdania.

Przypominam też państwu, że teksty ustaw są zawarte w drukach nr 498, nr 511 i nr 512, natomiast sprawozdania komisji w drukach nr 498A, nr 511A oraz nr 512A.

W tej sytuacji proszę sprawozdawcę Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, pana senatora Mieczysława Mietlą, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie dwóch ustaw – ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw, a także ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Mieczysław Mietła:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Pani Minister! Szanowni Państwo!

Mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie z pracy senackiej Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych nad uchwaloną przez Sejm ustawą o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw. Ustawa ta powstała na podstawie przedłożenia Rady Ministrów.

Najważniejszym celem ustawy jest obniżenie stawki podatku z 27% do 19% oraz likwidacja niektórych zwolnień podatkowych.

Przyjęte przez Sejm zmniejszenie stawki podatku do 19% stanowi o jeszcze większym obniżeniu podatku niż zaplanowano w 1999 r. w prognozie obniżek, którą w końcu 2002 r. uchylono. Zgodnie z ówczesnym brzmieniem ustawy podatek w 2003 r. miał wynosić 24% podstawy opodatkowania, natomiast w roku następnym, to jest od 1 stycznia 2004 r., podatek ten miał wynosić 22%.

W trakcie prac legislacyjnych w Sejmie zlikwidowane zostały liczne zwolnienia przedmiotowe dotyczące dochodów podatników przeznaczonych na cele, które można ogólnie określić jako społecznie użyteczne. Dotyczy to między innymi działalności kulturalnej, utrzymania zasobów mieszkaniowych i utrzymania domów akademickich. Obejmie to też zwolnienia statutowe jednostek organizacyjnych wymienionych w tych przepisach, między innymi związków zawodowych, izb rolniczych, spółdzielczych związków rewizyjnych, spółek wodnych, partii politycznych. Ustawa uchyla także przepisy zwalniające od podatku dotacje otrzymane z budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego, kwoty otrzymane od agencji rządowych oraz dotacje i subwencje z PFRON. Zgodnie z dotychczasowym uregulowaniem zwolnienia dotyczą dochodów, co do których podatnik zadeklarował, iż przeznacza je na cele wymienione w ustawie. Podatnika nie obciąża żaden termin wydatkowania tych środków.

Ustawa likwiduje ponadto zwolnienie podmiotowe od podatku w odniesieniu do Polskiej Organizacji Turystycznej.

Ograniczono także zakres i kwotę darowizn podlegających odliczeniu przed opodatkowaniem. Darowizny będą mogły być przeznaczane jedynie na cele określone w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie i tylko do wysokości 10% dochodu.

Ponadto ustawa wprowadza rozwiązania mające na celu dostosowanie ustawy do prawa Unii Europejskiej w zakresie opodatkowania dochodów uzyskiwanych z dywidend przez spółki dominujące w spółkach zależnych.

Zmianie uległy także przepisy dotyczące kosztów uzyskania przychodów.

(senator M. Mietła)

Część zmian wynika z konieczności dostosowania ustawy do nowego prawa upadłościowego i naprawczego.

Wprowadzono też nową kategorię wydatków, które nie mogą być uznane za koszty uzyskania przychodu, to jest wydatki związane z finansowaniem świadczeń zdrowotnych przez pracodawcę na rzecz pracowników, z wyjątkiem wydatków, do których poniesienia zobowiązują pracodawcę przepisy.

Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych zgłosiła dwadzieścia poprawek, które w istotny sposób zwiększają czytelność zapisów zawartych w ustawie, porządkują terminologię i nazewnictwo pojęć, a także wprowadzają spójność poszczególnych aktów prawnych.

Do najważniejszych poprawek należy zaliczyć poprawkę jedenastą, która zwalnia od podatku dochodowego dopłaty bezpośrednie w ramach prowadzonej Wspólnej Polityki Rolnej Unii, analogicznie do tego, jak zostało to przyjęte w nowelizacji ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Następna poprawka, dwunasta, uściśla, iż warunkiem odliczenia od dochodu darowizny na cele określone w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie jest jej przekazanie organizacji określonej w tej ustawie, a także wprowadza odliczenia od dochodu darowizn na cele kultu religijnego, z tym że odliczenia łącznie nie mogą przekroczyć 10%.

Kolejna poprawka, piętnasta, podwyższa z 15% do 19% stawkę podatku dochodowego od dochodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych mających siedzibę w Polsce w celu ujednoczenia z przyjętymi zasadami opodatkowania tego rodzaju dochodów osiąganych przez osoby fizyczne.

I następna poprawka, osiemnasta, zmienia zasady przedłużenia o jeden rok obowiązywania niektórych likwidowanych zwolnień od podatku w ten sposób, iż zwolnienie to w 2004 r. będzie obowiązywać bezwarunkowo. Zgodnie z ustawą przyjętą przez Sejm prawo do tego zwolnienia zachowaliby jedynie podatnicy, którzy już wcześniej z niego korzystali.

Panie i Panowie Senatorowie! Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych wnosi, by Wysoki Senat przyjął poprawki zgłoszone w trakcie prac komisji w dniu 30 października 2003 r.

Reasumując: wprowadzone zmiany spowodują uproszczenie systemu podatkowego przez zmniejszenie stawki podatkowej, likwidację niektórych zwolnień od podatku dochodowego i odliczeń od podstawy opodatkowania, ujednoczenie stawki podatku od dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych ze stawką w ustawie o podatku dochodo-

wym od osób fizycznych w zakresie opodatkowania kapitałów pieniężnych, dalszą harmonizację przepisów podatkowych z prawem Unii Europejskiej.

Dziękuję, Panie Marszałku, za uwagę.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję panu senatorowi.

Proszę sprawozdawcę Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, pana senatora Władysława Mańkuta, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

(*Senator Mieczysław Mietła:* Panie Marszałku...)

Panie Senatorze, pytania do obu panów sprawozdawców będą później, łącznie.

(*Senator Mieczysław Mietła:* Nie, nie, Panie Marszałku, ja jestem również sprawozdawcą drugiej ustawy, dotyczącej osób fizycznych, i zgodnie...)

A, to proszę bardzo, ja myślałem, że pan już łącznie przedstawił obydwie sprawozdania.

(*Senator Mieczysław Mietła:* Nie, nie.)

Pan senator Janowski, tak?

Senator Mieczysław Janowski:

Panie Marszałku, ja mam prośbę w kwestii formalnej. Uporządkujmy to jednak; proponowałbym, żeby przyjąć tę pierwotną wersję pana marszałka: najpierw sprawozdania w odniesieniu do jednej ustawy, potem do drugiej, bo inaczej będziemy mieli pomieszanie wszystkich tematów. Serdecznie o to proszę.

(*Senator Teresa Liszcz:* Właśnie. Najpierw sprawozdania do poszczególnych ustaw.)

Marszałek Longin Pastusiak:

Przypominam tylko, Panie Senatorze, że debatę mamy łączną.

(*Senator Mieczysław Janowski:* Tak, ale sprawozdania...)

(*Głosy z sali:* Sprawozdania po kolei.)

Wobec tego bardzo proszę pana senatora o przedstawienie sprawozdania w sprawie drugiej ustawy.

Senator Mieczysław Mietła:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Mam zaszczyt w imieniu Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych przedstawić sprawozdanie z prac nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.

(senator M. Mietła)

Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych na swym posiedzeniu poddała szczegółowej analizie zapisy zawarte w ustawie uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 23 października 2003 r.

Komisja wzbogaciła swoją wiedzę o problemach powstałych wokół tej ważnej ustawy poprzez udział członków komisji w spotkaniach z organizacjami pozarządowymi z udziałem przedstawicieli rządu, Ministerstwa Finansów oraz Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

Ponadto zapoznano się z opiniami, sugestiami i propozycjami dotyczącymi tej ustawy, przesłanymi na ręce pana marszałka Senatu i przewodniczącego Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych.

Panie i Panowie Senatorowie! Dotychczas przeprowadzone prace nad ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw mają zapewnić osiągnięcie następujących celów: zwiększenia obszarów bazy podatkowej poprzez likwidację niektórych zwolnień przedmiotowych i ulg podatkowych; zmiany w zakresie kosztów uzyskania przychodów; zmiany przepisów regulujących opodatkowanie dochodów z kapitałów pieniężnych; wprowadzenia jednolitej, dziewiętnastoprocentowej stawki podatkowej niezależnie od formy organizacyjnej podatnika; doprecyzowania przepisów dotyczących działalności gospodarczej.

Rząd jednocześnie zaproponował – a Sejm się do tego przychylił – pozostawienie w systemie podatkowym niektórych ulg odliczanych od dochodu lub podatku. Pozostawione zostały między innymi ulgi związane z odliczeniem: spłaty od kredytów i pożyczek zaciągniętych na cele mieszkaniowe podatnika, składek przeznaczonych na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, wydatków na cele rehabilitacyjne podatnika niepełnosprawnego, wydatków podatnika mającego na utrzymaniu osoby niepełnosprawnej, darowizn przekazanych na rzecz organizacji zajmujących się działalnością w sferze zadań publicznych określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym 350 zł.

Wprowadzona została nowa możliwość wspierania organizacji pożytku publicznego przez odliczenie od podatku kwoty do wysokości 1%.

Do najważniejszych zmian wprowadzonych w ustawie należy zaliczyć następujące rozwiązania.

Wprowadzenie możliwości wyboru przez podatnika prowadzącego działalność gospodarczą zasad opodatkowania z zastosowaniem dziewiętnastoprocentowej stawki podatkowej. Propozycja ta ma na celu zrównanie zasad opodatkowa-

nia wszystkich przedsiębiorców bez względu na ich formę organizacyjną.

Podwyższenie stawki podatku dochodowego od dywidend oraz innych przychodów w zyskach osób prawnych z 15% do 19%.

Wprowadzenie jednolitej, liniowej, dziewiętnastoprocentowej stawki podatkowej w przypadku uzyskiwania dochodów z odpłatnego zbycia papierów wartościowych oraz udziałów w spółkach.

Do istotnych rozwiązań należy zaliczyć także przyjęcie na 2004 r. takiej skali podatkowej, jaka obowiązuje w roku bieżącym. Propozycja ta ma zrównoważyć ubytek wpływów do budżetu spowodowany wprowadzeniem liniowej skali podatkowej dla osób fizycznych prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą.

Ponadto doprecyzowano wiele przepisów dotyczących pozarolniczej działalności gospodarczej, to jest: doprecyzowano moment uzyskiwania przychodu należnego; wprowadzono nową definicję pozarolniczej działalności gospodarczej, stworzoną na potrzeby ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych; zrezygnowano z wyłączenia z przychodów wartości nieodpłatnych świadczeń otrzymywanych z tytułu korzystania z usług informacyjno-doradczych funkcjonującego w ramach rządowego programu wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorców – likwidacja tego wyłączenia będzie zrekompensowana wprowadzeniem nowego, znacznie szerszego zwolnienia; uporządkowano przepisy dotyczące przychodów z odpłatnego zbycia składników majątku wykorzystywanego na potrzeby związane z prowadzoną działalnością gospodarczą; wprowadzono sześciolletni okres, po upływie którego przychody ze zbycia omawianych składników majątku nie będą zaliczane do przychodów z działalności gospodarczej.

Mając na względzie racjonalizację wielu wydatków, ale również potrzeby zrównoważenia budżetu, skreślono zwolnienia dotyczące między innymi: wartości świadczeń żywieniowych niewynikających z przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy; kwot otrzymywanych przez pracowników z tytułu kosztów używania prywatnych samochodów do celów służbowych; przychodów uzyskanych z tytułu sprzedaży nieruchomości albo prawa wieczystego użytkowania na podstawie przepisów o ochronie i kształtowaniu środowiska; nagród wypłacanych za uzyskane wyniki przez Polski Komitet Olimpijski i Polski Komitet Paraolimpijski; dotacji, subwencji i dopłat otrzymywanych z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przez zakłady pracy chronionej – przepis przejściowy przewiduje obowiązywanie tego zwolnienia jeszcze w 2004 r.; części dochodów uzyskanych w roku podatkowym z pozarolniczej działalności gospodarczej, w której wykorzystuje się odpady wytworzone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; dodatków mieszkaniowych oraz jednorazowych

(senator M. Mietła)

zasiłków na zagospodarowanie wypłacanych nauczycielom oraz dopłat do czesnego dla studiującego nauczyciela finansowanych ze środków budżetowych.

Nastąpiło jednak rozszerzenie i usystematyzowanie zwolnienia określonego w art. 21 ust. 1 pkt 32 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, dotyczącego przeznaczenia przychodów uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości i praw majątkowych na cele mieszkaniowe. Zwolnione z podatku zostały również dopłaty bezpośrednie w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej otrzymywane na podstawie innych przepisów.

Wysoki Senacie! Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych na swym posiedzeniu do omawianej ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw zgłosiła ogółem dwadzieścia osiem poprawek, w większości o charakterze doprecyzowującym i dostosowującym do przepisów innych ustaw.

Komisja w swych najważniejszych poprawkach zaproponowała umożliwienie wyboru opodatkowania według stawki dziewiętnastoprocentowej podatnikom rozpoczynającym działalność gospodarczą w trakcie roku podatkowego. Sejm uchwalił, że wybór tego można dokonać tylko do dnia 20 stycznia roku podatkowego. Wprowadzony przez nas zapis umożliwi dokonanie wyboru sposobu opodatkowania przez nowo rozpoczynających działalność gospodarczą w ciągu całego roku.

Komisja zaproponowała także: przedłużenie o rok zwolnienia od podatku od dochodów ze sprzedaży papierów wartościowych, akcji i obligacji kupionych na giełdzie lub w ofercie publicznej; uzupełnienie przepisu zwalniającego z podatku ryczałt na pokrycie kosztów funkcjonowania biur poselskich i senatorskich o podobne świadczenia otrzymywane przez posłów i senatorów w związku z wykonywaniem przez nich swych mandatów, a finansowanych z budżetu państwa w części dotyczącej odpowiednio Kancelarii Sejmu i Kancelarii Senatu na podstawie przepisów ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora.

Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych wnosi o poparcie zaproponowanych zmian w omawianej ustawie. Dziękuję za uwagę.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję panu senatorowi.

Proszę teraz sprawozdawcę Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, pana senatora Władysława Mańkuta, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy

wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Władysław Mańkut:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Wysoka Izbo!

W imieniu senackiej Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych przedstawiam sprawozdanie z prac komisji nad uchwaloną przez Sejm w dniu 23 października bieżącego roku ustawą o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

W trakcie obrad Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych przyjęte zostały rozwiązania zaproponowane przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej.

Do najważniejszych zmian należy zaliczyć, po pierwsze, zmiany w zakresie opodatkowania w formie ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych, to jest: rozszerzenie zakresu podmiotowego opodatkowania w tej formie na osoby fizyczne osiągające przychody z tytułu umowy najmu, prowadzące równocześnie pozarolniczą działalność gospodarczą, jeżeli umowy te nie są zawierane w ramach prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej; nową konstrukcją załącznika nr 2 do ustawy określającego katalog usług, których świadczenie wyłącza podatnika z opodatkowania w formie ryczałtu; ustalenie okresu, po którym zbycie składnika majątkowego wykorzystywanego w działalności gospodarczej nie będzie powodować powstania przychodu, mianowicie po upływie sześciu lat, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym składnik ten został wycofany z działalności gospodarczej – chociażby ten punkt zaświadcza o tym, jak ważne jest, ażeby te trzy ustawy wspólnie przedyskutować podczas dzisiejszych obrad Senatu; nałożenie obowiązku prowadzenia ewidencji wyposażenia rolniczego.

Po drugie, są to zmiany w zakresie opodatkowania kartą podatkową, to jest: złagodzenie warunków wykonywania pozarolniczej działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży minerałów wydobywanych z gruntów wchodzących w skład gospodarstwa rolnego poprzez umożliwienie wykonywania tej działalności przy zatrudnieniu nieprzekraczającym dwóch pracowników lub dwóch członków rodziny pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym; ujednoczenie przepisów dotyczących łącznego zatrudnienia oraz ustalania stawki dla podatników prowadzących działalność gospodarczą w różnych zakresach lub odrębnych zakładach.

Komisja zaakceptowała likwidację odliczeń dokonywanych bezpośrednio od ryczałtu, związanych z poniesionymi przez podatnika wy-

(senator W. Mańkut)

datkami na: własne potrzeby mieszkaniowe, przeznaczonymi na remont i modernizację zajmowanego na podstawie tytułu prawnego budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego oraz wpłaty na wyodrębnione fundusze remontowe spółdzielni mieszkaniowej lub wspólnoty mieszkaniowej, utworzone na podstawie odrębnych przepisów – nowelizacja w omawianym zakresie zapewnia podatnikom korzystanie z dotychczasowych rozwiązań na zasadzie praw nabytych; dojazd dzieci własnych i przysposobionych do szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych, w tym z oddziałami integracyjnymi szkół specjalnych, sportowych oraz mistrzostwa sportowego i szkół artystycznych położonych poza miejscowością stałego lub czasowego zamieszkania dzieci; odpłatne doksztalcanie i doskonalenie zawodowe podatnika; odpłatne kształcenie w szkołach wyższych w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym lub przepisów o wyższych szkołach zawodowych. Komisja przyjęła również likwidację ulgi uczniowskiej w odniesieniu do podatników korzystających ze zryczałtowanych form opodatkowania, aprobując równocześnie uregulowania o charakterze przejściowym w tym zakresie.

Komisja do uchwalonej przez Sejm ustawy zgłosiła wnioski o charakterze legislacyjnym. Polegają one na skreśleniu pktu 16, dotyczącego nowelizowanego art. 31 ust. 1 ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne w zakresie, w jakim przepis ten został znowelizowany w przepisach art. 187 ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia, oraz zmianach technicznych w pktcie 19, dotyczącym załącznika nr 1 części V „Wyroby rękodzieła ludowego i artystycznego”... Wszystko to zostało przedstawione paniom i panom senatorom w druku nr 512A.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Wnoszę o przyjęcie uchwalonej przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej 23 października ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, zawartej w druku nr 512, wraz z poprawkami wprowadzonymi przez senacką Komisję Gospodarki i Finansów Publicznych, druk nr 512A. Dziękuję za uwagę.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Panu Senatorowi.

Wysoka Izbo, zgodnie z naszym regulaminem przystępujemy teraz do zadawania krótkich, jedno-minutowych pytań senatorom sprawozdawcom.

Tylko bardzo proszę, żeby adresować je do konkretnego senatora, ponieważ mamy dwóch sprawozdawców, ale trzy różne ustawy. Proszę może o podniesienie ręki, żeby senator prowadzący listę...

A może po prostu poproszę obu panów senatorów sprawozdawców, żeby stanęli tutaj na trybunie i od razu ustosunkowali się do zadawanych pytań.

Proszę, pan senator Plewa.

Senator Sergiusz Plewa:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Mam pytanie do pana senatora Mietły. Z tytułu zmniejszenia o 8% podatku jaki będzie ubytek dla budżetu państwa? To pierwsze pytanie.

I drugie pytanie: z tytułu cofnięcia ulgi jaki będzie przybytek dla budżetu państwa? Po prostu jaki jest bilans zmniejszenia tego podatku? Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Panie Senatorze Mańkut, bardzo proszę tutaj do duetu.

Senator Mieczysław Mietła:

Panie Przewodniczący, jeżeli chodzi o zmniejszenie podatku z 27 do 19%, to spowoduje to różnicę 4 miliardów 519 milionów zł. Jest to więc kwota bardzo znaczna, która zasili przedsiębiorstwa, tak cierpiące na brak środków na swoją działalność.

Drugie pytanie dotyczyło... Jeżeli mógłbym prosić...

(Senator Sergiusz Plewa: Z tytułu cofnięcia ulgi ile budżetowi przybędzie pieniędzy?)

Ale proszę powiedzieć, o jakie konkretnie ulgi chodzi.

(Senator Sergiusz Plewa: W sumie wszystkie.)

W sumie wszystkie... To 4 miliardy 519 milionów zł. To jest oczywiście rozbite na poszczególne pozycje.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Pani senator Sienkiewicz.

Senator Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Ja mam pytanie do senatora sprawozdawcy ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Otóż zgodnie z obowiązującymi przepisami, których obecnie też nie zmieniamy, kościelne osoby prawne nie płacą podatków, jeżeli ich dzia-

(senator K. Sienkiewicz)

łałość nie jest obliczona na zysk. A nie zdarzyło się, by taki zysk wykazano w dość powszechnej działalności biznesowej. Chodzi o księgarnie, sklepy z dewocjonaliami, poza tym wynajmowane są lokale, parafie prowadzą kawiarnie, apteki, drukarnie i firmy budowlane. Patologią, wielką i powszechnie znaną, są darowizny, które nie są opodatkowane. Nie wiadomo, jakie sumy trafiają w ten sposób do kościołów i związków wyznaniowych. Jest to oczywiście bardzo korzystne, to znaczy dla Kościoła, ale system ten nie jest przejrzysty i budzi wiele kontrowersji. Ponieważ nie jestem członkiem Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, bardzo wnikliwie czytałam ustawę. Ale nie zauważyłam nawet ducha potrzeby zmiany tego stanu. Proszę mi powiedzieć, skąd ten parasol ochronny nad tą potężną instytucją, która w odróżnieniu od ubożającego społeczeństwa tych dolegliwości nie odczuwa. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Mieczysław Mietła:

Panie Marszałku! Pani Senator! Ja myślę, że nie jestem dobrym adresatem tego pytania, ponieważ w części wypowiedź pani senator wykracza poza tematy, które były omawiane na posiedzeniu Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych. Wiem, że jest to dosyć duży obszar i jeżeli mógłbym prosić panią minister o udzielenie szczegółowej informacji, byłbym bardzo wdzięczny.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.
Pan senator Sztorc.

Senator Józef Sztorc:

Panie Marszałku! Cofa się wszystkie ulgi. Ja mam więc takie zapytanie...

(*Marszałek Longin Pastusiak:* Przepraszam, do którego ze sprawozdawców adresuje pan pytanie?)

Do pana senatora Mietły albo do pani minister, bo później będę pewnie jeszcze pytał przedstawicieli rządu, jeśli pan senator Mietła nie odpowie.

Jest taka ustawa z 17 maja 1989 r. o stosunkach państwo – Kościół, opublikowana w „Dzienniku Ustaw” nr 29 poz. 154. W art. 55 ust. 7 jest napisane, że można przekazać na cele charytatywne, opiekuńcze dla Kościoła 100% dochodu. Czy my w tej ustawie o stosunkach państwo – Kościół coś zmieniamy, czy niczego nie zmieniamy? Bo się natkniemy pewnie na jakiś... Czy ta usta-

wa będzie zgodna z konstytucją i czy ktoś nie zaszkarzy tego do trybunału? Jest ustawa i my jej nie nowelizujemy. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Bardzo proszę.

Senator Mieczysław Mietła:

Panie Marszałku! Panie Senatorze! No, jest ustawa, która reguluje stosunki państwo – Kościół, i w niej jest wiele zapisów, które obowiązują stronę rządową. Mnie jest trudno dzisiaj się ustosunkować do tematu, który nie był omawiany, ale sądzę, że pani minister wraz ze swoim zespołem takiej odpowiedzi udzieli. Bo to są już bardzo precyzyjne i szczegółowe informacje, które nie były przedmiotem pracy komisji. Komisja może poruszać się tylko w obszarze materii, która wcześniej była przedmiotem obrad Sejmu. A ponieważ do nas takie informacje nie doszły, więc trudno, żebyśmy w tej chwili udzielali informacji dodatkowych.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.
Pan senator Podkański.

Senator Lesław Podkański:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Mam dwa pytania dotyczące druku nr 498 – do senatora Mietły.

Pierwsze pytanie: czy przy przyjmowaniu art. 17 komisja dyskutowała o pozbawieniu ochotniczych straży pożarnych możliwości osiągania większych dochodów i o ich działalności statutowej? Myślę tu o pktcie 4d.

Drugie pytanie: czy przyjmując art. 22, komisja dyskutowała o wprowadzonej w tych regulacjach różnicy w poziomie podatku dochodowego w zakresie dochodu z dywidend z tytułu udziału w zyskach pomiędzy osobami prawnymi i osobami fizycznymi? To tyle, jeśli chodzi o druk nr 498.

I jedno pytanie do druku nr 511 do art. 26. Czy komisja analizowała skutki docelowe zmiany w zakresie darowizn i zamiany procentów na kwotę 350 zł? Bo ja widzę tu potężne niebezpieczeństwo wyeliminowania organizacji pozarządowych z ich działalności, a tym samym ograniczenia w przyszłości ich dostępu do środków unijnych. Bo jeśli organizacje pozarządowe nie będą dysponowały dwudziestoprocentową pulą środków własnych, to tym samym nie otrzymają 80% wsparcia. Czy ten problem był przez komisję poruszany? Dziękuję.

Senator Mieczysław Mietła:

Panie Marszałku! Panie Senatorze!

Ja chciałbym powiedzieć, że te zwolnienia, które zostały wymienione przez pana senatora, w zasadzie nie będą obowiązywać przez 2004 r. Celowo w swoim wystąpieniu podkreśliłem olbrzymią pracę, która została zrobiona, polegającą na udziale w wielu spotkaniach, i to z udziałem ministra Andrzeja Raczki, pana profesora Orłowskiego; członkowie komisji brali również udział w spotkaniu z wicepremierem Jerzym Hausnerem. Te tematy były żywo dyskutowane. Nie chciałbym przesądzać, jaki będzie ostateczny wynik tych rozmów i debaty, ale powiem, że jest pełne zrozumienie, przede wszystkim wśród senatorów, jeśli chodzi o potrzebę zabezpieczenia tego obszaru społecznego, który jest obszarem tak wrażliwym społecznie, a zarazem wymagającym rozwiązań. Uważam, że te tematy są otwarte i możemy o nich dyskutować. Jeżeli chodzi o zwolnienia, to one faktycznie dotyczą tego jednego roku. Ale senatorowie, z tego co wiem, już przygotowują poprawki zmierzające do tego, żeby ten okres w ogóle znieść bezterminowo, a przy konstruowaniu następnej ustawy zostawić czas, żeby te sprawy załatwić tak, aby była możliwość zrealizowania tego przez państwo i żeby to były zapisy, które zadowolą praktycznie możliwie największą liczbę stron. To tyle, jeżeli chodzi o pierwszą sprawę.

Drugie pytanie dotyczyło dywidend czy...

(*Senator Lesław Podkański:* I straży, i dywidend. Były trzy pytania.)

Tak, były trzy pytania, ale te są pytaniami już tak szczegółowymi, że poproszę, żeby to jednak pani minister udzieliła precyzyjnych odpowiedzi, dlatego że wiem, że takie wyliczenia były robione i na pewno będzie zadowolająca odpowiedź.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Pan senator Balicki.

Senator Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku, ja chciałbym zadać pytanie dotyczące skutków rozwiązań, wprowadzonych w tych zmianach ustaw podatkowych, dla organizacji pozarządowych. Chciałbym zadać panu senatorowi sprawozdawcy takie pytanie: czy były brane pod uwagę skutki społeczne takich zmian w podatkach? Bo ustawy podatkowe mają nie tylko służyć zbieraniu pieniędzy, ale są również ważnym instrumentem polityki społeczno-gospodarczej państwa. Gdy obniżamy opodatkowanie działalności gospodarczej, no to

po to, żeby zwiększyć wzrost gospodarczy. Ale gdy powodujemy utrudnienia czy w pewnym sensie zwiększamy opodatkowanie darowizn na cele rozwoju instytucji tworzących społeczeństwo obywatelskie, to nie tylko nie sprzyjamy społeczeństwu obywatelskiemu, ale ograniczamy rozwój tego społeczeństwa, które jest niezwykle ważne w demokracji. Chciałbym więc zapytać, czy ten aspekt był brany pod uwagę podczas dyskusji nad zmianami przyjętymi przez Sejm.

Senator Mieczysław Mietła:

Panie Marszałku! Panie Senatorze!

Ja już wspominałem, że te problemy były szczegółowo dyskutowane, nie wspominam o liczbie e-maili, które wpłynęły do naszej komisji. Również indywidualnie je dostałem – kiedyś miałem ich dwa tysiące sześćset i dosłownie zablokowały mi system. Proszę więc przyjąć do wiadomości, że jest pełna świadomość tych trudnych problemów do rozwiązania, które stoją przed rządem, przed parlamentem, przed Senatem. Gdyby było rzeczywiście dużo pieniędzy, to na pewno nie byłoby problemu. Ale jest faktem, że tu były dwie kwestie – jedna to kwestia gospodarki, a druga to kwestia tego obszaru, o który wszyscy tak się bijemy. I chcę pana senatora zapewnić, że 60% dyskusji na posiedzeniu komisji dotyczyło właśnie wrażliwych spraw, a mniej się dyskutowało o tych pozostałych, oczywistych sprawach. Tak więc tutaj jest pełne zrozumienie, a jeśli chodzi o resztę, to przecież to zależy od naszych głosów, od tego, jak senatorowie zagłosują. Dziękuję.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby jeszcze zabrać głos?

Pani senator Simonides, bardzo proszę.

Senator Dorota Simonides:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Ja mam do pana senatora pytanie, czy komisja brała pod uwagę relację naszego wejścia do Unii, w której bardzo mocno zwraca się uwagę na aktywność społeczeństwa, na wolontariat, na to, co pan senator Balicki podkreślał, do skutku tego rozwiązania, który doprowadza do pasywności społeczeństwa, do tego, że się mówi, iż nie ma po co pracować, bo i tak fiskus wszystko zabiera, i tak nie ma co działać; nawet ci mówią, którzy by chcieli pomóc tym najbiedniejszym. Wiem, że w Unii Europejskiej szczególnie na mecenat zwraca się uwagę. Czy ten aspekt sprawy pojawił się na posiedzeniu komisji? Dziękuję.

Senator Mieczysław Mietła:

Panie Marszałku! Pani Senator! Chyba wszyscy obecni na tej sali, bez wyjątku, życzyliby sobie tego, żeby problemy opieki społecznej, udogodnień dla osób niepełnosprawnych były u nas tak rozwiązane jak na Zachodzie. Większość z nas bardzo często jeździ do tych krajów i ma możliwość zobaczenia tego naocznie. Problem zawsze sprowadza się, niestety, do pieniędzy. Uważam, że rząd podjął słuszną decyzję, myśląc, że zwiększona aktywność gospodarki, przyspieszenie rozwoju gospodarczego spowodują w konsekwencji to, że jednak będzie coraz więcej pieniędzy na działalność społeczną, naprawdę tak bardzo potrzebną i przez nikogo niekwestionowaną.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby jeszcze zadać pytania? Nie widzę chętnych.

Dziękuję obu panom senatorom sprawozdawcom.

(*Senator Władysław Mańkut: Dziękuję za pana wyrozumiałość, Panie Marszałku.*)

Pan senator Mańkut miał łatwiejsze zadanie... (*Wesołość na sali*)

Proszę państwa, ustawy, które są przedmiotem naszej debaty, były projektami ustaw rządowymi i poselskimi. Do reprezentowania rządu w toku prac parlamentarnych nad tymi trzema ustawami upoważniony został minister finansów.

Witam w naszej Izbie podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów, panią minister Elżbietę Muchę.

Chciałbym zapytać panią minister, czy chciałaby przedstawić stanowisko rządu w sprawie rozpatrywanej...

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Elżbieta Mucha: Tak, oczywiście.*)

Skoro tak, to bardzo prosimy panią minister tutaj, na trybunę senacką.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Elżbieta Mucha:**

Dziękuję serdecznie.

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Mam zaszczyt przedstawić, po raz pierwszy w tej Izbie, projekty ustaw podatkowych przedłożone przez rząd parlamentowi, a uchwalone przez Sejm w dniu 14 października 2003 r.... To znaczy wtedy został uchwalony pierwszy projekt rządowy, który został przedłożony, ustawa o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, a dwie ustawy są z 23 paździer-

nika: zmiana ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych i zmiana ustawy o podatku dochodowym zryczałtowanym.

Zacznę od pierwszej ustawy uchwalonej przez Sejm w dniu 14 października, od ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych – druk senacki nr 498. Chciałbym zwrócić uwagę na to, iż zwarto w tym projekcie nowe rozwiązania zmierzające do uproszczenia systemu podatkowego poprzez likwidację niektórych zwolnień od podatku dochodowego i odliczeń od dochodu, zmniejszenie obciążeń fiskalnych przez zmniejszenie stawki podatkowej z 27% do 19% i harmonizację przepisów podatkowych z prawem Unii Europejskiej. Generalną intencją tych zmian było uproszczenie systemu podatkowego oraz ożywienie wzrostu gospodarczego.

Podczas prac w Sejmie zasadnicze rozwiązania, które były proponowane przez rząd, zyskały aprobatę posłów. Podczas prac w komisji senackiej również większość tych rozwiązań zyskała aprobatę. Do przedłożonej ustawy zostały wniesione pewne poprawki. Mają one w pewnym sensie charakter merytoryczny, ale w większości są to poprawki, które mają charakter legislacyjny i doprecyzowujący.

Przede wszystkim zaakceptowane zostały: obniżenie stawki podatkowej oraz rozwiązania dostosowujące do dyrektyw Unii Europejskiej z 23 lipca 1990 r.

Chciałbym zwrócić uwagę pań i panów senatorów na to, iż przedłożona pod obrady ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych zawiera również wiele innych zmian. Do takich zmian zaliczyć można: złagodzenie warunków tworzenia podatkowych grup kapitałowych, doprecyzowanie daty uzyskania przychodu należnego u podatników dostarczających energię we wszelkich postaciach, przesunięcie terminu uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia pożyczonych papierów wartościowych, a także ściślejsze określenie katalogu świadczeń opodatkowanych zryczałtowanym podatkiem dochodowym.

I tak przyjęto, że podatek zryczałtowany będzie się pobierać między innymi z tytułu świadczeń doradczych, księgowych, usług prawnych, usług reklamowych oraz zarządzania i kontroli.

W mających istotne znaczenie dla praktyki życia gospodarczego wspomnianych rozwiązaniach podatkowych przepis związany z określeniem daty uzyskania przychodu należnego rozszerzono, na wniosek osób, przy aprobacie rządu, również na podatników dokonujących wywozu i unieszkodliwiania odpadów.

Ze względu na społeczny charakter dużej części zlikwidowanych ulg rząd przychylił się też do pozostawienia jeszcze na rok większości pierwotnie zlikwidowanych zwolnień przedmiotowych, mimo iż stoi to w sprzeczności z założeniem uproszczenia systemu podatkowego.

(podsekretarz stanu E. Mucha)

Chciałabym panie i panów senatorów poinformować, że w związku z burzliwą debatą społeczną w sprawie zlikwidowania zwolnienia i czasowego ograniczenia zwolnienia, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 4, co okazało się zarówno medialnie, jak i społecznie trudne do zaakceptowania, Rada Ministrów na swoim ostatnim posiedzeniu przychyliła się do takiego rozwiązania, ażeby zwolnienie, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 4, mogło być przywrócone na dotychczasowych zasadach, czyli bez ograniczeń czasowych. To ważna informacja na wypadek, gdyby do tego artykułu zgłoszone zostały poprawki – jeśli tak będzie, to proszę zauważyć, że nastąpiła modyfikacja stanowiska rządu w tym zakresie. Rzeczą dotyczy zwolnienia podmiotów, które działają, ogólnie mówiąc, w sferze pożytku publicznego, aczkolwiek różne zadania są tu rozpisane w nieco inny sposób niż w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego. Tutaj chodzi konkretnie o cele oświatowe i kulturalne, i jeżeli organizacje przeznaczają dochody na te cele, to rząd przychyliła się do tego, ażeby utrzymać zwolnienie od podatku na dotychczasowych zasadach. Jednocześnie przyjęte zostały rozwiązania umożliwiające odliczanie od dochodu darowizn na cele określone w przepisach ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, takie jak działalność charytatywna, naukowa, edukacyjna, kulturalna.

Chciałabym również podkreślić, iż Sejm zaakceptował zaproponowane w projekcie rządowym, mające duże znaczenie dla podatników, rozwiązania gwarantujące zachowanie istoty rozliczania zaliczek w uproszczonej formie.

Chciałabym też zwrócić uwagę na fakt, że Sejm przyjął wniosek mniejszości, który utrzymywał na dotychczasowych zasadach obowiązującą piętnastoprocentową stawkę podatku od dywidend. W tej sprawie jest już jednak poprawka komisji senackiej, która doprowadza do zrównania podatku od dywidend na zasadzie analogicznej jak przyjęta w projekcie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

I to są wszystkie główne założenia ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Jeśli chodzi o ustawę o podatku dochodowym od osób fizycznych, w gruncie rzeczy jest to pakiet ustaw, to rozwiązania przedłożone Wysokiej Izbie w uchwalonej przez Sejm ustawie z dnia 23 października o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych mają podobny charakter. W zamiśle rządu regulacje te mają wspierać rozwój przedsiębiorczości i zachęcać do inwestowania.

Chciałabym tutaj jednak podkreślić, że wszystkie zmiany, zarówno w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, jak i w ustawie

o podatku dochodowym od osób fizycznych, należy rozpatrywać w nieco dłuższym przedziale czasu, nie tylko w kontekście roku 2004, czyli przyszłego roku. Rząd zamierza dokonać reformy systemu podatkowego, a zatem likwidacja ulg podatkowych, likwidacja pewnych zwolnień w przedłożonych Wysokiej Izbie projektach ma stanowić wstęp do tej reformy. W wypadku likwidacji ulg w podatku dochodowym od osób fizycznych o tyle ma to istotne znaczenie, że zanim przystąpi się do zasadniczej reformy systemu podatkowego, do uproszczenia systemu podatkowego, wcześniej należy zlikwidować ulgi, po to by one wygasły stopniowo, zgodnie z konstytucyjną zasadą respektowania praw nabytych. A zatem fakt wykreślenia ulg na rok 2004 wcale nie oznacza... Osoby, które rozpoczęły korzystanie z ulg, na przykład uczniowskiej czy remontowej, które mają charakter czasowy, to znaczy rozkładają się na kilka następujących po sobie lat, będą mogły z nich korzystać do czasu wygaśnięcia limitu, który z tych ulg wynika.

A więc te zmiany są istotne dlatego, że stanowią ważny wstęp do poważnej reformy systemu podatkowego.

Odniosę się jeszcze na chwilę do likwidowanych ulg, ponieważ wydaje mi się, że w dyskusji za mało było aspektów społecznych. Na ogół bowiem patrzy się na ten problem tylko od tej strony, że podatnik, który teraz może skorzystać z ulgi, później, od 2004 r., nie będzie mógł tego uczynić.

Otóż chcę powiedzieć, zwłaszcza w odniesieniu do zlikwidowania ulg uczniowskich, ponieważ to było dość mocno w debatach społecznych kontestowane, że w sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się państwo, w sytuacji, kiedy liczba osób, które nie mają pracy jest tak duża, przy wysokim poziomie bezrobocia, korzyści z istnienia ulg uczniowskich wcale nie docierają do tych osób, które najbardziej potrzebują wsparcia w zakresie edukacji. Z analizy statystyk związanych z rozliczaniem dotyczących kształcenia ulg z lat poprzednich, przeprowadzonej w Ministerstwie Finansów, wynika, że ulga w podatku dochodowym rzeczywiście nie dociera do osób najbardziej potrzebujących. A zatem na pewno nie jest to zgodna z zasadą sprawiedliwości dystrybucja pieniądza. Dlatego w związku z likwidacją ulg w podatku dochodowym od osób fizycznych, ulg na kształcenie w szerokim tego słowa znaczeniu, w porozumieniu z resortem edukacji wydzielona została w budżecie na 2004 r. rezerwa, która wynosi około 1 miliarda 400 milionów zł, i ta rezerwa będzie przeznaczona na wsparcie dla osób, które w szczególności potrzebują pomocy, w postaci stypendiów, w postaci pomocy materialnej dla uczniów i studentów. A zatem w zależności od tego, jak, w jakim kształcie, Wysoki Senat przyjmie ulgi i zwolnienia odnoszące się do kształce-

(podsekretarz stanu E. Mucha)

nia uczniów, tak w ramach ustaw okołobudżetowych, odpowiednio, proporcjonalnie, zostaną przydzielone pieniądze przeznaczone na kształcenie, na szkolenie studentów i młodzieży.

I jeszcze na jeden aspekt, jeśli idzie o likwidację ulg, chciałabym zwrócić uwagę, cały czas podkreślając, że rzeczywiście nie zawsze ulgi na dojazdy dzieci do szkół, na wykształcenie, na stypendia docierały do tych osób, które ich najbardziej potrzebują. Mam na myśli dzieci na przykład wiejskie. Rolnicy nie płacą podatku dochodowego od osób fizycznych, a zatem ojcowie czy matki będący rolnikami nie mogli odliczać wydatków na kształcenie swoich dzieci. Rezerwa w budżecie przeznaczona na ten cel pozwoli natomiast na bardziej sprawiedliwą i równą dystrybucję pieniędzy.

Kolejna istotna zmiana w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych polega na wprowadzeniu możliwości wyboru dziewiętnastoprocentowej stawki liniowej w podatku dochodowym od osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Dostyc mocno podkreślane przez środowiska gospodarcze było to, iż rzeczywiście nie ma praktycznie żadnej różnicy... Jeżeli prawo zezwala osobie fizycznej na prowadzenie działalności gospodarczej i ta osoba może w takiej formie, jako osoba fizyczna, prowadzić działalność gospodarczą, to nie ma żadnego uzasadnienia, ażeby była ona inaczej traktowana niż spółka z ograniczoną odpowiedzialnością czy spółka akcyjna prowadząca działalność gospodarczą. W pierwotnym projekcie rządu, zaakceptowanym przez Radę Ministrów, nie było takiej możliwości wyboru dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Niemniej jednak tuż po pierwszym czytaniu w Sejmie przedstawiciele środowisk gospodarczych i związków zawodowych spotkali się z panem premierem, przedstawiając swój postulat w tej sprawie. W rezultacie została wniesiona poprawka poselska, a rząd tę poprawkę poselską poparł.

A zatem od 1 stycznia 2004 r. osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą będą mogły wybrać, czy chcą się rozliczać na ogólnych zasadach, czyli według skali podatkowej, czy też chcą się rozliczać według stawki liniowej. Zasada wyboru została tutaj wprowadzona świadomie. Jeśli bowiem popatrzymy na skalę podatkową, to okaże się, że dla osób prowadzących działalność gospodarczą i rozliczających się według skali podatkowej efektywna stawka wyniesie około 13% w pierwszym przedziale skali podatkowej i 17% w drugim. Aby zatem nie stało się tak, że przedsiębiorcy, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, w wyniku narzucenia im dziewiętnastoprocentowej stawki liniowej przy niemożności skorzystania z ulg, bo to już jest podatek li-

niowy, znajdują się w 2004 r. w sytuacji gorszej niż w latach poprzednich, zastosowano zapis w art. 9a, który mówi że osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą może wybrać, może skorzystać z liniowego podatku, ale nie ma takiego obowiązku. Składa określone oświadczenie w tym zakresie do urzędu skarbowego i może skorzystać z tej preferowanej stawki. Jeżeli natomiast wybierze tę stawkę, to nie przysługuje jej kwota wolna od opodatkowania, czyli 530 zł 8 gr, bo taka jest kwota wolna na rok 2004, taka sama jak w bieżącym roku, i nie będzie mogła rozliczać się wspólnie z małżonkiem ani korzystać z ulg podatkowych.

Jeżeli powstałaby taka sytuacja, że osoba fizyczna prowadzi działalność gospodarczą, a jednocześnie pozostaje w stosunku pracy, bo tak się może zdarzyć, to wówczas dochody z pozarolniczej działalności gospodarczej może opodatkować według stawki 19%, a jej dochody ze stosunku pracy, czyli inne niż pozarolnicza działalność gospodarcza, będą wchodziły do opodatkowania według skali podatkowej. Czyli tutaj osoby wybierające tę opcję podatkową w żaden sposób nie tracą.

Chciałabym zaznaczyć, że jeśli chodzi o opodatkowanie kapitałów pieniężnych, to wprowadzono jednolitą stawkę dziewiętnastoprocentową. Wprowadzono też, w związku z tym, że do końca 2003 r. obowiązuje zwolnienie od opodatkowania dochodów ze zbycia papierów wartościowych, zapisy dotyczące opodatkowania zysków z giełdy. Gdyby rząd nie zaproponował tych zapisów, to zyski z giełdy byłyby opodatkowane według progresji, czyli według skali podatkowej, i podwyższałyby progresję. Propozycja rządu, zaakceptowana przez Sejm, zmierza w tym kierunku, ażeby zyski z giełdy były opodatkowane podatkiem liniowym, żeby nie było tutaj zaliczkowania miesięcznego, tylko jedno rozliczenie na koniec roku, czyli w następnym de facto roku podatkowym za rok poprzedzający, i żeby uzyskiwane przez podatników dochody z giełdy nie podwyższały progresji podatkowej. Czyli one są rozliczane w postaci odrębnego zeznania i nie mają wpływu na podwyższenie progresji podatkowej, jeśli podatnik uzyskuje inne dochody opodatkowane według zasad ogólnych.

Jeśli chodzi o PIT, to takie są ogólne założenia, które przyświecały przedłożeniu przez rząd stosownego projektu ustawy.

Jeśli natomiast chodzi o ustawę o zryczałtowanym podatku dochodowym, to do tych zagadnień, które dokładnie przedstawił pan senator sprawozdawca, można dodać tylko tyle, że ona nawiązuje ściśle do ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych w takim znaczeniu, że te zmiany, które tam odnoszą się do ulg podatkowych czy do zwolnień, następują również w tej ustawie. Tak więc nie będę tutaj powtarzać tego,

(podsekretarz stanu E. Mucha)

co już przy ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych omówiłam. Dziękuję bardzo za uwagę.

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Jolanta Danielak)

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo pani minister za przedstawienie stanowiska rządowego w sprawie omawianych ustaw i proszę o pozostanie przy mównicy, bowiem zgodnie z art. 44 ust. 6 Regulaminu Senatu przechodzimy do pytań adresowanych do pani minister, a dotyczących oczywiście ustawy.

Bardzo proszę, pani senator Teresa Liszcz.

Senator Teresa Liszcz:

Ja mam dwa pytania.

Czym się kierował rząd, skreślając w art. 21 pkt 29 dotyczący zwolnień przychodów z tytułu odszkodowania za wywłaszczoną nieruchomości? Czy uważa pani minister, że to jest zgodne z konstytucją, a zwłaszcza z konstytucyjną zasadą ochrony własności i zasadą, że jeżeli wywłaszczenie jest konieczne i dochodzi do wywłaszczenia, to należy się pełne odszkodowanie? Jeżeli od odszkodowania pobierze się podatek, to można zmniejszyć nawet o 40% wysokość odszkodowania w stosunku do wartości wywłaszczonej nieruchomości. To jest pierwsze pytanie.

Drugie: czym kierował się rząd, skreślając w tym samym artykule pkt 99, który zwalniał dotąd z podatku zasiłki otrzymywane na częściową refundację zakupu leków i środków sanitarnych? Czy nie uważa pani minister, że to już jest sprzeczne z elementarnym poczuciem przyzwoitości i sprawiedliwości? Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

Kolejne pytanie zadaje pan senator Podkański.

Senator Lesław Podkański:

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Pani Minister, mam dwa pytania systemowe i trzy szczegółowe.

Pierwsze pytanie systemowe. Po przyjęciu przez Senat ustaw pojawiły się informacje wśród przedsiębiorców, że istnieje zagrożenie dotyczące sprzeczności z konstytucją, jeśli chodzi o równość podmiotów, w przypadku przejścia na po-

datek liniowy po 21 stycznia 2004 r. Czy tak, czy nie? Czy rząd czuje i widzi to zagrożenie?

Drugie pytanie. Proszę o odpowiedź, jakie są łączne wynikowe zmiany skutków dla budżetu, związane z przyjęciem tych wszystkich nowych rozwiązań pakietu, w stosunku do starych przedłożeń. Czy realizacja wpływów do budżetu byłaby taka sama?

Pytanie szczegółowe: dlaczego w art. 19 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych przyjęto poziom podatku na poziomie 19%? Z czego on wynika? Powiem żartobliwie: dlaczego nie 17% albo 21%, a właśnie 19%?

I dlaczego w art. 27 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych zastosowano ponownie tę samą skalę z roku 2003? Skoro robimy gruntowne zmiany, to czemu to jedno utrzymujemy w całości?

I trzecie, ostatnie pytanie szczegółowe do art. 30 tej ustawy, o której teraz mówiłem. Dlaczego tam wprowadza się następującą regulację, że dziewiętnastoprocentowy podatek będzie dotyczył objęcia udziałów za wkład niepieniężny w postaci innej niż część przedsiębiorstwa czy firmy. Dlaczego osłabiamy możliwość zwiększenia kapitału firm prywatnych, że powiem trochę żartobliwie, na przykład poprzez wniesienie własnego samochodu jako aportu do firmy, żeby zwiększyć kapitał? O co tu w ogóle chodzi w tej zmianie, w art. 30 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych? Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pan senator Graczyński.

Senator Adam Graczyński:

Dziękuję, Pani Marszałek.

Mam dwa pytania do pani minister.

Pierwsze dotyczy tak zwanych, jak pani minister to nazwała, ulg uczniowskich. Stwierdziła pani minister, że kwota 1 miliarda 400 milionów zł będzie w gestii ministra edukacji narodowej i sportu na zasilanie uczniów, którzy tego potrzebują. Czy istotnie chodzi tu o dodatkową kwotę 1 miliarda 400 milionów zł, czy to jest kwota połączona ze środkami, które do tej pory posiadał minister edukacji?

I drugie pytanie, dotyczące następującej sprawy: jakie będą korzyści przedsiębiorców z tytułu obniżenia podatków w tych dwóch ustawach, o podatku od osób fizycznych i od osób prawnych? Pan senator sprawozdawca podał kwotę ponad 4 miliardów zł. Ja mam informację, że być może jest to wyższa kwota, wynosząca około 8 miliardów zł. Prosiłbym panią minister o ostateczne wyjaśnienie tej kwestii. Dziękuję uprzejmie.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę, pan senator Sztorc.

Senator Józef Sztorc:

Pytałem już o to pana senatora Mietłę, sprawozdawcę komisji, ale zapytam jeszcze panią minister. Kościół prowadzi działalność charytatywną i opiekuńczą. Jest ustawa o stosunkach państwo – Kościół z 1989 r. Wiem, że Ministerstwo Finansów ma poważny problem, bo tutaj się w ustawach podatkowych cofa darowizny i ulgi, a jednak tamta ustawa nie jest nowelizowana. Czy nie uważa pani, że natknijemy się na niezgodność z konstytucją, jeżeli chodzi o darowizny? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę panią minister o udzielenie odpowiedzi na pytania, które już padły. Jednocześnie informuję, że była to dopiero pierwsza seria pytań.

Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Elżbieta Mucha:**

Odpowiadam po kolei na pytania, zgodnie z tym, jak padły.

Jeśli chodzi o kwestię 20 stycznia, Panie Senatorze, to rzeczywiście pojawiła się wątpliwość. Już wyjaśniam, skąd ta wątpliwość, dlaczego się pojawiła. Otóż w pierwotnym brzmieniu poprawki poselskiej zgłoszonej przez pana posła Czerniawskiego, a dotyczącej wprowadzenia podatku liniowego dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, był zapis co do ograniczenia przechodzenia na to zatrudnienie. Zgodnie z tym zapisem z podatku liniowego mogły skorzystać osoby fizyczne, które prowadziły działalność gospodarczą przez cały rok poprzedzający dany rok podatkowy. Zapis dotyczący zgłoszenia tego 20 stycznia czy też po 20 stycznia miał wówczas swoje uzasadnienie. W związku ze zmianami wprowadzonymi w trakcie prac parlamentarnych w Sejmie zostały wykreślone wyrazy dotyczące tego ograniczenia. Następnie została przegłosowana poprawka zgłoszona w drugim czytaniu, dotycząca analogicznego ograniczenia, jakie jest obecnie w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od osób fizycznych. I rzeczywiście, patrząc na to w tym kontekście, przy nowym zapisie, jaki się pojawił – dotyczy on ograniczenia możliwości przechodzenia na to zatrudnienie; chodzi po prostu o to, żeby podatnicy nie nadużywali przepisów prawa – zapis mówiący

o zgłoszeniu tego 20 stycznia, przed czy też po 20 stycznia, stał się bezprzedmiotowy. Jeszcze jedno. Prosiłszy o opinię ekspertów i rzeczywiście taka opinia podważała konstytucyjność, zgodność z konstytucją takiego zapisu. A zatem już po przyjęciu przez Sejm, na posiedzeniu komisji senackiej została zgłoszona poprawka w tym zakresie. Mam nadzieję, że przejdzie w głosowaniach, jest to zależne od decyzji Wysokiego Senatu. Należy mieć nadzieję, że ta sprawa będzie wyprostowana.

Dlaczego 19%? No, oczywiście można zadać takie pytanie. Rzeczywiście, można by było przyjąć 17, 18, 20, 22%. Można by powiedzieć, że schodząc z 27% mamy tutaj duże pole manewru. Otóż chciałabym powiedzieć, że to 19% zostało podyktowane tym, ile można dać przedsiębiorcom, na ile można im pozwolić, ile można im ulżyć w zakresie obciążeń podatkowych, fiskalnych. Chodzi oczywiście o to, żeby budżet państwa mógł to udźwignąć. Tylko i wyłącznie stąd jest taka zmiana, dlatego to 19% zostało proponowane. No, jest to minimum, poniżej którego zejść już nie można ze względu na skutki budżetowe. Również stawka 19% dla osób fizycznych w tym zakresie była tym podyktowana.

Jeśli chodzi o saldo zmian, bo pan senator również o to pytał – wszystkich zmian, bo w projekcie rządowym nie było skutków dotyczących przejścia na stawkę 19% w podatku liniowym – to skutki generalnie wyniosą około 4 miliardów 500 milionów zł, jeśli chodzi o podatek dochodowy od osób prawnych. Saldo zmian w podatku dochodowym od osób fizycznych to będą jakieś 2 miliardy, ponad 2 miliardy zł.

Nie pamiętam, który z panów senatorów zadał pytanie o to, jakie będą skutki dotyczące likwidacji ulg i odliczeń podatkowych ogółem, a jest to istotne. Otóż chciałabym powiedzieć, że ze względu na to, iż w roku 2004 będzie jeszcze wielu podatników korzystających z tak zwanych praw nabytych, czyli z tych ulg i odliczeń, które rozpoczęli w tym roku, czy w roku poprzedzającym, skutki pozytywne dla budżetu, skutki in plus, będą wynosiły około 319 milionów. Tak szacujemy na podstawie danych, które posiadamy w Ministerstwie Finansów, oczywiście w oparciu o zeznania za 2002 i 2001 r., bo to jest podstawą. Chciałabym jednak powiedzieć, że bardzo duże i widoczne dla budżetu skutki będą w latach następnych. Chodzi o rok 1995, 1996, wtedy kiedy ulgi...

(Senator Lesław Podkański: 2005.)

Przepraszam, 2005–2006, to było przejęzyczenie. A więc w tych latach skutki dla budżetu będą rzeczywiście bardzo widoczne, bo to już wyniesie kilka miliardów, nawet do 5 miliardów zł. A zatem, jeśli chodzi o likwidację ulg i odliczeń w PIT, to jest to 319 milionów, a jeśli chodzi o likwidację ulg i odliczeń, zwolnień podatkowych w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych – oko-

(podsekretarz stanu E. Mucha)

ło 317 milionów. Z tym, że ogólne dane – ja już podałam dane zbilansowane, te 4 miliardy 500 milionów – to jest plus i minus, to już są dane wynikowe.

Jeśli chodzi o kolejne pytanie: dlaczego utrzymano tę samą skalę podatkową? No, muszę powiedzieć, że w pierwszym przedłożeniu rządowym była inna kwota wolna od podatku, była tam kwota 601 zł i kilku groszy. Ale rzeczywiście zmieniło się to w wyniku porozumienia z 2 września pomiędzy reprezentatywnymi organizacjami pracodawców oraz reprezentatywnymi organizacjami związków zawodowych. Te organizacje podpisały porozumienie, zgodnie z którym, w przypadku gdy zostanie zaaprobowana przez Sejm stawka liniowa w podatku dochodowym od osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w wysokości 19%, to w tym zakresie organizacje te, działając w imieniu zarówno pracowników, jak i pracodawców, godzą się na przyjęcie skali podatkowej według kwot, o których mowa, obowiązujących obecnie.

Teraz kolejne pytanie pana senatora, dotyczące art. 30 ustawy o PIT. Nie pamiętam dokładnie tego pytania, natomiast myślę, że jeżeli tam są jakieś wątpliwości, to chyba na posiedzeniu senackiej Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych będzie można ewentualnie, jeśli pan senator złoży taką poprawkę, bardziej szczegółowo odnieść się do tego zapisu. Nie chciałabym w tej chwili analizować tego przepisu z trybuny, odpowiadając na poszczególne pytania.

Odniosę się teraz do pytań dotyczących ulg uczniowskich. Czy 1 miliard 400 milionów zł to jest kwota dodatkowa, czy też kwota... Ja powiedziałam, że jest to pewna rezerwa przeznaczona tylko i wyłącznie na cele...

(Senator Grażyna Staniszevska: Dodatkowa.)

Dodatkowa. I w zależności od tego, czy i w jakim kształcie zostaną zaakceptowane przez parlament ulgi podatkowe, od tego, czy zostaną przywrócone na przykład ulgi uczniowskie, nastąpi odpowiednie zmniejszenie rezerwy w tym zakresie. Chciałabym natomiast uprzejmie poinformować – to właściwie jest poza resortem finansów – że ministerstwo edukacji przygotowuje stosowne projekty ustaw w tym zakresie. Są to projekty ustaw o budżetowych, rekompensujących zniesienie ulg podatkowych, a na realizację tych ustaw jest przeznaczona ta rezerwa.

Kolejne pytanie, dotyczące spraw Kościoła. Znam te pytania, wielokrotnie stawiane przez pana senatora Sztorca. Nie ukrywam, że w tym zakresie jest pewien problem interpretacyjny – przede wszystkim z uwagi na to, że w ustawach kościelnych, a dokładnie we wspomnianym art. 55 ustawy o stosunku państwa do Kościoła, rzeczywiście mówimy o zwolnieniu podatkowym

w zakresie przeznaczenia na cele charytatywne określonych datków, natomiast nie mówi się tam o limicie dotyczącym zwolnień w tym zakresie. Mamy jednak ustawy podatkowe, które określają limity zwolnień. A zatem chciałabym powiedzieć, że w takim zakresie – i musimy się trzymać tej interpretacji – w jakim te ustawy odnoszą się przedmiotowo i podmiotowo do dokonywania określonych darowizn czy też do zwolnienia od podatku dochodów, o których mowa w art. 17 ust. 1 pkt 4 i 4a, jeśli chodzi o kościelne osoby prawne, rzeczywiście musimy trzymać się ustaw podatkowych. Jeśli chodzi natomiast o kwestie zwolnień wynikających z ustaw kościelnych, to nie możemy bez stosownej umowy, bez stosownego porozumienia z danym Kościołem, zmieniać takiej ustawy. A zatem zmiana ustawy podatkowej oraz zmiana ustawy kościelnej – przepraszam, określam to tutaj tak w skrócie – rzeczywiście wymagają innej formy i trybu. Analizowałam ten problem dosyć dogłębnie. Chciałabym tutaj uprzejmie poinformować pana senatora, że są również rozbieżności w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego w tym zakresie; było nawet skierowane pytanie do składu siedmiu sędziów, bo rzeczywiście jest tu pewien problem interpretacyjny. Oczywiście my w Ministerstwie Finansów, w trosce o jednolitość interpretacji, będziemy musieli zatroszczyć się o wydanie stosownej wykładni tego przepisu. W tej chwili poprosiliśmy o kilka ekspertyz prawnych, bo rzeczywiście nie chcielibyśmy, ażeby w związku z interpretacją ministra finansów były podważane jakieś decyzje, skarżone do Naczelnego Sądu Administracyjnego i żeby budżetu państwa dotyczyły dodatkowe skutki z tego tytułu. Tak że tutaj jest rzeczywiście dosyć znaczny problem w zakresie interpretacji prawnej. To chyba wszystkie pytania.

(Wicemarszałek Jolanta Danielak: Zapewniam panią minister, że to nie wszystkie pytania i zachęcam...)

(Senator Janina Sagatowska: Jeszcze pani senator Liszcz.)

Przepraszam, przepraszam najmocniej. Nie odpowiedziałam jeszcze pani senator Liszcz.

Otóż, jeśli chodzi o likwidację punktu dotyczącego wywłaszczenia nieruchomości, to rzeczywiście problem ten był bardzo mocno dyskusyjny na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych w Sejmie. Debata była dosyć długa i pojawiły się w niej te same wątpliwości, o których wspomniała tutaj pani senator, że w istocie chodzi tutaj o odszkodowanie z powodu wywłaszczenia, czyli w zakresie tego, co podatnik miał i co utracił w związku ze stosownymi przepisami o gospodarce nieruchomościami. Nie mówię, że nie ma problemu w tym zakresie. Jeżeli na posiedzeniu komisji senackiej zostanie ten temat podniesiony, to pewnie będziemy o tym szerzej dys-

(podsekretarz stanu E. Mucha)

kutować. Chciałabym natomiast tutaj wyraźnie powiedzieć, dlaczego minister finansów podjął taką decyzję. Otóż minister finansów obserwował bardzo częste przypadki wykupu nieruchomości, które miały być przeznaczane na cele wywłaszczeniowe. I de facto ich właściciele, na przykład rolnik, który w związku z budową autostrady mógłby skorzystać z takiego zwolnienia podatkowego, w istocie z niego nie korzystał. Korzystały z tego osoby trzecie, które odkupywały nieruchomości od właścicieli ziemskich i następnie otrzymywały duże odszkodowanie przy wywłaszczeniach. Tego dotyczyły intencje ministra. Te intencje nie zostały zakwestionowane w ostatecznym rozstrzygnięciu przez Komisję Finansów Publicznych w Sejmie i przez Sejm. Oczywiście, jeżeli będzie jakaś poprawka odnośnie do tego zapisu, to ja z chęcią odpowiem na bardziej szczegółowe pytania na posiedzeniu komisji.

Jeśli chodzi o kolejne zwolnienie, dotyczące zakupu leków i środków sanitarnych, to tam, o ile sobie przypominam, był zapis: na podstawie odrębnych przepisów. Ale te odrębne przepisy wygasły. W związku z tym, że nie ma obowiązujących przepisów, do których byłoby to odesłanie, zapis dotyczący zwolnienia stał się bezprzedmiotowy. I działanie ministra finansów czy rządu nie zmierza do tego, żeby pozbawić tego zwolnienia w przypadku zakupu leków i środków sanitarnych, tylko... tak jest ze względów czysto formalnych. Było odesłanie na podstawie odrębnych przepisów, tych przepisów nie ma, one wygasły, w związku z tym przepis stał się przepisem blankietowym, a zatem nie można było z niego skorzystać. To chyba wszystko.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Pierwsza seria pytań za nami.

Bardzo proszę o zabranie głosu panią senator Simonides.

(Senator Dorota Simonides: Dziękuję. Postawiłam moje pytanie senator Graczyński i senator Liszcz. Otrzymałam odpowiedź.)

Dziękuję bardzo.

Pan senator Spsychalski.

Senator Andrzej Spsychalski:

Dziękuję, Pani Marszałek.

Pani minister, chciałbym zadać takie pytanie. Dlaczego rząd, z godnym podziwu uporem, odrzuca wniosek Unii Pracy w sprawie zwolnienia z podatku dochodowego od osób fizycznych najmniej zarabiających – do kwoty 6 tysięcy 600 zł w skali roku?

Argumentacja o skomplikowanym systemie wyliczeń dotyczącym tego zwolnienia jest absurdalna, bowiem wiąże się to z prostymi operacjami

matematycznymi. Przez ubiegły rok, a także i w ciągu obecnego dostarczano nam argumentów, że oznaki, a następnie stały trend wzrostu gospodarczego są wynikiem wzrostu popytu wewnętrznego. Nie mogłem zrozumieć, dlaczego rząd do mechanizmów tworzenia stałych warunków budowania wzrostu gospodarczego nie chce zaliczyć obniżenia podatku ludziom będącym w najtrudniejszej sytuacji materialnej, by i oni mogli skorzystać z dobrodziejstw zmian w polskim systemie podatkowym. Jest pewność, potwierdzona w ostatniej dwuletniej praktyce, że ta część zredukowanych dochodów budżetowych zostanie w pełni zrekompensowana dodatkowymi wpływami z VAT. Będzie popyt, będzie szybki odbiór towarów z rynku, zwiększy się zainteresowanie produkcją. Wydaje się, że są to proste mechanizmy, na których powinniśmy oprzeć rozwiązanie systemu podatkowego. Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę o zadanie pytań panią senator Staniszewską.

Senator Grażyna Staniszevska:

Dziękuję.

Pani minister, mam nadzieję, że dobrze zrozumiałam – państwo jesteście gotowi poprzeć poprawkę przywracającą dotychczasowy zapis art. 17 ust. 1 pkt 4 w całym brzmieniu, tak? Czy to dotyczy również zgody na pozostawienie pktu 5 tegoż art. 17 ustawy o CIT? Czy to dotyczy także pozostawienia w dotychczasowym wymiarze dotacji dla organizacji pozarządowych, według ustawy o PIT, czy też państwo podtrzymujecie to ograniczenie do 350 zł rocznie? Bo jeżeli tak, no to cieszę się z ustępstw na rzecz organizacji pozarządowych, ale martwi mnie jeszcze ta ostatnia bariera. W moim przekonaniu bowiem ministerstwo powinno zrobić kalkulację, ile będzie kosztowała ta sama usługa czy ten sam sposób rozwiązania problemu, w zależności od tego, czy to dotyczy edukacji, opieki społecznej, bezpieczeństwa, w wykonaniu administracji rządowej różnego szczebla, od centrali po samorząd, a ile by kosztowała w wykonaniu organizacji pozarządowej, w której często ludzie pracują nieodpłatnie, społecznie. Czy to ograniczenie dotacji, pozwalającej na, według mnie, około dziesięciokrotnie tańsze wykonanie czy rozwiązanie jakiegoś ważnego problemu społecznego, po prostu się opłaca? Czy nie okaże się później, że po katastrofie, na przykład w dziedzinie socjalnej, rząd będzie musiał wydać dużo większe pieniądze na rozwiązanie jakiegoś problemu za pośrednictwem niezwykle drogiej administracji samorządowej czy centralnej? Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję.

Zgłasza gotowość zadania pytania pan senator Romaszewski, ale w tej chwili nie ma go na sali.

Zatem bardzo proszę pana senatora Janowskiego.

Senator Mieczysław Janowski:

Dziękuję bardzo, Pani Marszałek.

Pani minister, ja odbieram te ustawy, o których mówimy, a także te, o których dzisiaj będziemy mówili, jako wpisujące się w działania rządu, które określiłbym umownie terminem „plan wicepremiera Hausnera”. Proszę zatem odpowiedzieć, czy to jest kompleksowo potraktowane, bowiem mówimy o finansach publicznych bardzo szeroko. Podatki od osób prawnych i fizycznych będą wchodziły również, w określonym udziale procentowym, w dochody jednostek samorządu terytorialnego, zatem te wszystkie zmiany, które są wprowadzane, dość radykalnie zaburzają zarówno budżet państwa w porównaniu do obecnie obowiązującego, jak i w sposób znaczny, o czym będziemy dyskutowali później, budżety jednostek samorządu terytorialnego. Czy państwo przeprowadziliście odpowiednie i wiarygodne symulacje zmiany przepływu wcale niebagatelnych strumieni pieniędzy? To jest jedno pytanie.

I drugie pytanie. Do mojego biura częstokroć przychodzą obywatele, powiadając tak: jeżeli to parlament stanowi ustawy, to dlaczego w przypadku ustaw dotyczących podatków tak często korzysta się z interpretacji nadawanych przez urzędników? Zatem, czy te przepisy, które obecnie będą wchodziły w życie, oprócz wskaźników liczbowych, są prostsze, jednoznaczne, tak aby nie trzeba było stosować interpretacji do ich wyjaśnienia i jeszcze raz wyjaśnienia do tego wyjaśnienia? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

Proszę, pani senator Janowska.

Senator Zdzisława Janowska:

Pani minister, ja mam trzy pytania.

Pierwsze jest kontynuacją pytania pani senator Staniszewskiej. Otóż chodzi o symulacje. Ponieważ państwo nadal nie wyrażacie zgody na to, ażeby darowizna na rzecz organizacji pozarządowej była darowizną procentową, wyższą, proponujecie w dalszym ciągu utrzymanie tych 350 zł, bardzo proszę o zaprezentowanie symulacji konsekwencji – ja rozumiem, że państwo tutaj pragniecie zaoszczędzić, ale straty poniesione z tego

tytułu mogą być daleko większe i sięgać znacznie dalej. Ponieważ organizacje pozarządowe pełnią wielką funkcję społeczną, pomagają najuboższym, proszę o symulacje dotyczące: zwiększenia zakresu i poziomu ubóstwa społeczeństwa, niedożywienia dzieci, chorób i braku możliwości leczenia się, a także braku możliwości uczenia się i bezdomności. To są te niewątpliwe konsekwencje. I teraz proszę o przedstawienie z jednej strony korzyści dla budżetu, a z drugiej wielkich strat, które w konsekwencji mają również wymiar ekonomiczny.

Drugie pytanie, które nieustannie zadaję. I tu również proszę o symulację. Otóż robi się wielki ukłon wobec przedsiębiorców, dając im możliwość niższego opodatkowania, wierząc, że ożywią oni gospodarkę i że zatrudnią nowe osoby, a pozostawia się wysokie opodatkowanie osób fizycznych. I wiadomo jest, że zaczyna się tutaj próba obejścia, wynikająca z tego, że wszyscy pragną płacić niższe podatki. Stąd też stworzono zapis dotyczący tego, ażeby nie można było się samozatrudnić, niemniej jednak tęgie głowy pracują nad tym, ażeby to również obejść. Czy państwo macie symulacje, jakiego rodzaju tu będą straty? Te straty mogą być daleko większe, dlatego że będą możliwe nowe sposoby rezygnacji z czterdziestoprocentowego opodatkowania w przypadku ludzi, którzy wykonują bardzo wysokie funkcje kierownicze i menedżerskie. Mogą oni, prawo w tym momencie na to pozwala, wejść do firm konsultingowych, które będą zlecać usługi menedżerskie tymże przedsiębiorcom. I o tę symulację proszę. Chodzi mi po prostu o to, czy ta gra jest warta świeczki.

I trzecie pytanie. Dlaczego państwo – to wczoraj miało miejsce ze strony pana ministra Ciesielskiego, jak również ze strony pani – szafujecie nieprawdziwą informacją? Informacją, która mówi o tym, że zadowolicie państwo, rzekomo, organizacje pozarządowe jednoprocenowym podatkiem, który będzie przekazywany organizacjom pożytku publicznego. Pani minister, nie można tego rodzaju informacji przekazywać nam wszystkim, bo jedne osoby są bardziej zorientowane, a drugie mniej. I te ostatnie uwierzyły, że będzie możliwy od zaraz jednoprocenowy podatek, wpłacany na rzecz organizacji pożytku publicznego. Przede wszystkim pragnę zapytać, dlaczego pani to czyni, kiedy wiadomo jest, że nie wszystkie organizacje pozarządowe będą organizacjami pożytku publicznego, nie ma do tej pory sprecyzowanych zasad, na podstawie których będzie się je rejestrować, i ta kwestia będzie możliwa dopiero... Na pewno nie w przyszłym roku. W związku z tym jak pani chce zostawić organizacje pozarządowe w przyszłym roku z darowizną w wysokości 350 zł? Jest to nieprawdziwa informacja, przekazywana przez państwa.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.
Pan senator Zbigniew Romaszewski.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Pani Minister, ja mam takie dosyć zasadnicze pytanie. Mianowicie, czym kieruje się rząd, gdy na przykład w przypadku podatku od wynagrodzenia, od emerytur, od zasiłków stosuje podatek progresywny, a – jak się dowiadujemy – w przypadku dochodów kapitałowych, na przykład dochodów z obrotów na giełdzie, stosuje tylko podatek dziesiętnastoprocentowy? Ale za to, jak się przed chwilą dowiedziałem, jeżeli cię wywłaszcza, to w dalszym ciągu podlegasz progresji. Ja nie bardzo rozumiem, jakie zasady działają przy tego rodzaju opodatkowaniu. Tak że prosiłbym o wyjaśnienie mi, jak to się ma do zasad równości, demokracji itd., itd.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Odpowiada pani minister. Przed nami jeszcze kolejna seria pytań.
Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Elżbieta Mucha:**

Zacznę od odpowiedzi na pytanie pana senatora Szychalskiego, dotyczące poprawki wprowadzonej przez jednego z posłów, która związana jest z degresywną kwotą odliczaną od podatku w wysokości 2 tysięcy 46 zł, pomniejszającą o 12% dochodu. Chodzi tutaj o sytuację zwolnienia od podatków, kiedy dochód nie przekracza 6 tysięcy 600 zł. Rzeczywiście, to było bardzo szeroko analizowane zarówno przez rząd, jak i przez Komisję Finansów Publicznych. Na jednym z posiedzeń rządu również ja i pan minister Raczko przedstawialiśmy tę poprawkę – jakie ona ma skutki dla budżetu i jakie ma skutki dla płatników i dla podatników. Otóż, mówiąc w największym skrócie, ta propozycja, patrząc na osoby najmniej zarabiające, których dochody nie przekraczają 6 tysięcy 600 zł, jest rzeczywiście korzystna.

Ale chciałabym uprzejmie poinformować, że przy wyliczeniach symulacyjnych, ponieważ liczyliśmy, jak ustawione progi byłyby najkorzystniejsze i dla budżetu, i dla podatników... Otóż przy skutkach budżetowych, które szacowano na 655 milionów zł, kwota odliczana od podatku wygasłaby już przy dochodzie 17 tysięcy 50 zł, czyli przy bardzo niskim dochodzie. Co to w istocie oznacza? To, że około dziesięciu milionów podatników płaciłoby wyższy podatek, niż płaci

przy zastosowaniu obecnej skali podatkowej. To pierwszy aspekt.

Drugi aspekt jest taki, że po stronie płatnika rzeczywiście powstałby bardzo skomplikowany system rozliczania – dla każdego kwota wolna byłaby inna – a zatem skomplikowane odprowadzanie zaliczek i później przedstawienie podatnikowi tak zwanego PIT-11 na zakończenie roku podatkowego. Wymagałoby to również ze strony płatników poniesienia stosownych nakładów związanych z nowym oprogramowaniem, do tego oczywiście doszłyby odpowiednie szkolenia dla płatników, którzy odprowadzają zaliczki. Jeśli chodzi o urzędy skarbowe, również wymagałoby to zmiany systemu komputerowego, który jest przystosowany do innego rodzaju rozliczeń.

A zatem w tym kontekście, biorąc pod uwagę, że do początku 2004 r. zostały tylko dwa miesiące, rząd zajął negatywne stanowisko w stosunku do tej poprawki. Sejm również przegłosował jej odrzucenie.

Chciałabym pana senatora poinformować, że obecnie pracujemy nad nową strategią podatkową na rok 2005 i lata następne, i w tej strategii jest umieszczona analiza tej propozycji, przedłożona do dyskusji Komisji Trójstronnej z przedsiębiorcami. Tak że na 2004 r. ze względów, o których wspomniałam: bo byłoby to kosztowne dla budżetu – chodzi nie tylko o bezpośrednie skutki budżetowe, ale też o zmianę oprogramowania we wszystkich urzędach skarbowych, o odpowiednie przeszkolenie podatników, a i dla samego płatnika byłoby to poniekąd uciążliwe... Zatem wydaje mi się, że ten dwumiesięczny okres jest zbyt krótki, żeby tak poważną, właściwie zasadniczą zmianę, dotyczącą rozliczenia i sposobu naliczania podatku, wprowadzać.

Dodatkowo chciałabym zaznaczyć, że jeżeli doszłoby do błędów w naliczeniach przez płatnika, to – zgodnie z zasadami określonymi w ordynacji podatkowej – płatnik odpowiada za źle naliczony i źle odprowadzony podatek, jeżeli nie wykaże, że winę za to błędne naliczenie ponosi podatnik. I rzeczywiście, jeżeli wskutek krótkiego *vacatio legis* doszłoby do niewłaściwego przygotowania i płatników, i urzędów skarbowych, to podatnicy... Już pomijając mniej korzystne skutki dla tych dziesięciu milionów, mogłyby być jeszcze o wiele większe skutki dla budżetu i dla samych podatników ze względu na błędne rozliczenie podatku.

Odpowiadając na pytanie pani senator Staniśzewskej – tak, jeśli chodzi o art. 17 to dotyczy to zwolnień, o których mowa w pktach 4 i 5. Jeśli chodzi o kwestie odliczeń z tytułu darowizn, to po posiedzeniu komisji w Senacie na ostatnim posiedzeniu rządu ponownie został poruszony ten problem. Ponieważ była dosyć burzliwa dyskusja w tym zakresie w komisji senackiej, minister finansów stwierdził, że najlepiej będzie przedsta-

(podsekretarz stanu E. Mucha)

wić jeszcze raz analizy i argumenty Radzie Ministrów. Rada Ministrów utrzymuje swoje stanowisko dotyczące limitu 350 zł. Przekazuję stanowisko rządu w tym zakresie.

Odnosząc się do 1% – rzeczywiście pani senator Janowska zwróciła słuszną uwagę na to, że od 1 stycznia 2004 r. jeszcze nie będzie organizacji posiadających status pożytku publicznego, bo one będą się dopiero rejestrować. Ten proces powinien w drugim półroczu być już dosyć mocno zaawansowany i takie organizacje, zgodnie z moimi informacjami, rzeczywiście powinny się zarejestrować. Myślę więc, że jeżeli takie organizacje powstaną, to już po pierwszym półroczu podatnicy będą mogli odpisywać 1% od podatku.

Jednocześnie chciałabym zaznaczyć, że ten odpis będzie mógł mieć miejsce dopiero wtedy, kiedy będzie następowało roczne rozliczenie, czyli de facto po 2004 r. A zatem chciałabym tutaj zwrócić uwagę na to, że skutki, jakie wyliczyliśmy w Ministerstwie Finansów, dotyczące odliczenia 1%, bo przyjęliśmy to maksimum... Biorąc pod uwagę rozliczenia podatkowe za 2002 r. i wysokość wpływów podatkowych, przy założeniu, że każdy podatnik odpisałby 1%, byłoby to około 300 milionów zł skutków budżetowych. W związku z tym przyjęliśmy założenie... Oczywiście, nie wiemy jak podatnicy się zachowają, nawet bazując na danych z 2002 r. My możemy tylko operować pewnymi liczbami, które mamy po złożonych już zeznaniach podatkowych, a wiadomo, że darowizny i ilość podmiotów, które darowują, w roku 2001 były inne niż w 2002 i te skutki były inne. To wszystko zależy od zachowania się tych podmiotów.

Jednocześnie chciałabym podkreślić, że możliwość odliczenia według tego limitu wcale nie musi przesądzać o tym, że podatnicy, obywatele, nie będą dokonywać darowizn na rzecz organizacji pożytku publicznego czy organizacji działających w sferze pożytku publicznego. To jest przecież tylko limit odliczenia, nie zaś limit darowizny, którą ktoś może przeznaczyć, bo w tym zakresie limit jest nieograniczony.

Chciałabym również zwrócić uwagę na to, że rzeczywiście na swoim ostatnim posiedzeniu rząd zastanawiał się nad tym, jaka jest możliwość manewru w tym zakresie, ale niestety, biorąc pod uwagę przyjęte założenia budżetowe, rząd podtrzymuje swoje stanowisko w tym przedłożeniu. Ale oczywiście decyzja zależy od głosowania pań i panów senatorów.

Odpowiadając na pytanie pana senatora Janowskiego, jaki wpływ będą miały ustawy o podatkach na dochody jednostek samorządu terytorialnego, z całą stanowczością chciałabym poinformować pana senatora, że prace nad ustawą o jednostkach samorządu i udziałach samo-

rządów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych były na bieżąco monitorowane i pilnowane, w szczególności przez pana ministra Uczkiewicza, który prowadził tę ustawę. Chodzi o to, żeby dla jednostek samorządu terytorialnego zmiany wynikające z ustaw podatkowych, w szczególności wprowadzenie dziewiętnastoprocentowej stawki liniowej, nie spowodowały ujemnych skutków. Dlatego do ostatnich dni – z tego, co mi wiadomo – następowała odpowiednio proporcjonalna zmiana stawek w zakresie udziałów w poszczególnych podatkach. O ile sobie przypominam, to na przykład udział w dochodach z CIT w początkowym okresie nie był planowany dla wszystkich samorządów, ostatecznie przyjęto jednak inne rozstrzygnięcie, żeby rzeczywiście dla samorządów nie miało to negatywnych skutków.

Jeśli chodzi o komplikację przepisów i interpretacje wydawane przez urzędy skarbowe, to Panie Senatorze, jest tu pewien problem. Według mojej analizy, we wszystkich krajach Unii Europejskiej i nie tylko w Unii Europejskiej, również poza nią, funkcjonuje coś takiego jak interpretacja podatkowa. Tak jest we wszystkich krajach. Niestety, przepisy legislacyjne nie są w stanie nadążyć za tym, co przynosi życie gospodarcze. W kontekście konkretnych zapisów nie da się przewidzieć, jakie wątpliwości mogą powstać u konkretnego podatnika w związku z jego indywidualną sytuacją. Mogę więc zagwarantować, że wszyscy, którzy pracowali nad tymi ustawami, nie tylko ze strony rządu, ale także ze strony parlamentu, starali się to jak najbardziej uprościć i wprowadzić jak najmniej wyjątków i przepisów takich dość łamanych czy skomplikowanych.

Nie jestem więc w stanie zagwarantować, że w kontekście określonej sytuacji prawnej i gospodarczej u konkretnego podatnika nie powstanie wątpliwość prawna. Tego nie jesteśmy w stanie zagwarantować. Mogę jednak zapewnić, że od 1 stycznia 2003 r., jeśli chodzi o ordynację podatkową, uporządkowane są zapisy dotyczące interpretacji podatkowych.

Otóż chcąc uniknąć takich sytuacji, że urzędy skarbowe mogłyby dokonywać różnej interpretacji podatkowej dla takiego samego stanu faktycznego, w art. 14, 14a, 14b i 14c ordynacji podatkowej wprowadzono zapisy, które mówią, po pierwsze, że interpretacja dokonana przez urząd skarbowy w indywidualnej sprawie podatnika nie może podatnikowi szkodzić i zdefiniowano tę zasadę nieszkodzenia podatnikowi. Kolejna rzecz: dotychczas nad tymi indywidualnymi interpretacjami, wydawanymi w sprawach indywidualnych na indywidualne zapytanie podatnika, nie było sformalizowanego nadzoru organu wyższego stopnia. 1 stycznia 2003 r. został wprowadzony ten obligatoryjny sformalizowany nadzór, który polega na tym, że każda interpretacja wy-

(podsekretarz stanu E. Mucha)

dawana w indywidualnej sprawie podatnika ma być przesyłana do izby skarbowej. Jeśli decyzja budzi wątpliwości, izba skarbową może zmienić taką interpretację, ale to również chroni podatnika, bo nadzór w zakresie właściwości izby skarbowej polega na tym, że nie może być różnych interpretacji dla takiego samego, identycznego stanu faktycznego, przynajmniej nie powinno być takich różnych interpretacji. Jeżeli zaś chodzi o kwestie związane z interpretacjami urzędowymi ministra finansów, to tutaj jest sprawa oczywista – poprzez zapisy ordynacji podatkowej również organy podatkowe zostały związane, że się tak wyrażę, w prosty sposób obowiązkiem zachowywania się zgodnie z interpretacjami urzędowymi ministra finansów.

Pozostaje mi więc życzyć sobie i panu senatorowi oraz wszystkim podatnikom, ażeby w związku z tymi przepisami podatkowymi, które obecnie wprowadzamy, nie było konieczności wydawania takich interpretacji.

Jeżeli chodzi o symulację dotyczącą skutków społecznych, o które zapytała pani senator Janowska, w związku z limitem 350 zł, bo o tę kwotę chodzi, muszę powiedzieć, że rzeczywiście trudno jest te skutki społeczne przełożyć na symulację w kontekście budżetu, i to na dodatek na rok przyszły, rok 2004, Pani Senator. Jeżeli chodzi o symulację, to można dokonać jej jedynie w zakresie skutków budżetowych, w kontekście zachowań podatników, ale opierając się na obecnych zachowaniach i sumie przekazywanych darowizn. Ja mogę tylko przedstawić taką symulację, którą znam, opartą na danych z 2002 r., na zachowaniach podatników w latach 2001 i 2002. Otóż przeciętna kwota odliczanej darowizny, liczona dla wszystkich podatników podatku dochodowego od osób fizycznych, wynosi 26 zł. Taka jest przeciętna kwota. Jeśli zaś chodzi o tych podatników, którzy dokonali darowizny, przeciętna kwota – powtarzam: wśród tych, którzy dokonali darowizny – wynosi 822 zł. Jeżeli teraz dokonamy takiego podliczenia: ktoś przekazuje maksymalną kwotę 350 zł, plus taką stosowną kwotę, która będzie stanowiła 1% odliczenia od podatku...

(Senator Zdzisława Janowska: Nie ma jednego procentu.)

...to muszę powiedzieć, że rzeczywiście kwota ta będzie zbliżona.

Już wcześniej, odpowiadając na pytanie pani senator Staniszewskiej, dotyczące tych 350 zł, przedstawiłam stanowisko rządu w tym zakresie i jestem zobowiązana się tego trzymać.

Jeżeli chodzi o kwestie dotyczące samozatrudnienia, odpowiedziałam już na to pytanie na posiedzeniu Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych. Oczywiście przepis, o którym mowa

w art. 9a, jest przepisem podatkowym, takim samym jak każdy inny przepis podatkowy. Jeżeli więc ten przepis zostanie naruszony przez podatnika i będzie podstawą do tego, by twierdzić, iż ten podatnik zawarł umowy – na przykład z byłym czy obecnym pracodawcą – które mają na celu obejście stosownych przepisów prawa... Powiem inaczej: gdyby działał normalnie, zgodnie z przepisami prawa, i nie mógł skorzystać ze stawki 19%, a dokonując pewnych obejść za pomocą pośrednika czy jakichś innych osób trzecich, skorzystałby z tej dziewiętnastoprocentowej stawki, to jeżeli urząd wykaże, że było to działanie mające na celu tylko i wyłącznie obejście przepisu prawa podatkowego, czyli tej normy określonej w art. 9a ust. 2 – by to wykazać, urząd musi oczywiście przedstawić stosowne dowody – będzie to w postępowaniu podatkowym podstawą do tego, by uznać taką umowę za nieważną, a właściwie niewywołującą skutków w kontekście przepisów prawa podatkowego. Na takie działanie organu podatkowego pozwalają obecne normy prawne, określone w art. 24a i 24b ordynacji podatkowej, przy czym takie zachowanie podatnika może się pojawić, Pani Senator, nie tylko w związku z tą normą prawną, ale także w związku z każdą inną normą prawną. A zatem te przepisy, które zostały wprowadzone 1 stycznia 2003 r. w ordynacji podatkowej, chronią przed zachowaniami mającymi na celu obchodzenie norm prawa podatkowego.

Pytanie pana senatora Romaszewskiego – to była rzeczywiście słuszna uwaga, ponieważ – dotyczyło tego, dlaczego tylko dla przedsiębiorców, a nie dla wszystkich osób fizycznych jest jakiś jeden liniowy podatek. Otóż, Panie Senatorze, gdybyśmy wprowadzili ten liniowy podatek dla wszystkich osób fizycznych, to po pierwsze, kosztowałoby to budżet około 13 miliardów zł, a po drugie, po wprowadzeniu takiego podatku liniowego musielibyśmy zlikwidować wszystkie ulgi i odliczenia, co na obecnym etapie nie jest możliwe z uwagi na ilość praw nabytych przez podatników, którzy korzystają z ulg, rozliczając się według skali progresywnej.

A zatem przejście tak radykalne nie jest możliwe, po pierwsze, ze względów budżetowych, a po drugie, ze względów systemowych. Taka zmiana w systemie musi następować powoli, żeby nie krzywdzić podatników poprzez odebranie im praw już nabytych, praw do odliczania ulg. Muszę również powiedzieć, że na obecnym etapie, w związku z obecnym stanem budżetu nie jest to możliwe, tym bardziej na 2004 r. W zakresie, w jakim to było możliwe, czyli w wypadku przedsiębiorców, którzy są osobami fizycznymi, i przedsiębiorców, którzy działają w formie spółek kapitałowych, to zrównanie mogło nastąpić, choć następuje powoli, bo dajemy na razie opcję podatkową, czyli możliwość, a nie obowiązek roz-

(podsekretarz stanu E. Mucha)

liczania się według tych zasad. Czyli podatnik może sobie wybrać rozliczanie się według niższej stawki podatkowej, oczywiście rezygnując z ulg podatkowych, ze wspólnego rozliczania się z małżonkiem i z kwoty wolnej od opodatkowania.

Senator Zbigniew Romaszewski:

A dlaczego nie wprowadzić progresji od dochodów kapitałowych?

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Panie Senatorze, albo proszę zadać dodatkowe pytanie...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Elżbieta Mucha: Już, ja odpowiem.)

Bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Elżbieta Mucha:

Odpowiem: dlatego, że w ogóle dochody kapitałowe, również inne dochody, takie jak odsetki od lokat bankowych, są opodatkowane stawką liniową...

(Senator Zbigniew Romaszewski: No właśnie, dlaczego?)

Taką zasadę przyjęto. A zatem inna forma rozliczeń, inny sposób rozliczeń... Trzeba by było uaktywnić płatnika, którym są banki, domy maklerskie. Byłyby bardzo poważne problemy z rozliczaniem tego podatku, chociażby jeżeli chodzi o zaliczkowanie. A zatem wybrano sposób najmniej uciążliwy dla płatnika, ale również dla podatnika, ponieważ na podstawie stosownej informacji następuje rozliczenie tylko raz w roku. Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

Proszę, pytania zadaje pani senator Sienkiewicz.

Senator Krystyna Sienkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Jestem pilnym uczestnikiem dyskursu publicznego i wsłuchuję się w ten dyskurs dotyczący programów oszczędnościowych i podatków. Otóż obecny system finansowania Kościoła nie jest przejrzysty, budzi wiele kontrowersji. Moi wyborcy wręcz zobowiązują mnie do uporczywego zadawania tego typu pytań, a jeszcze przy okazji odpowiedzi na pytanie pana senatora Sztorca okazało się, że są problemy interpretacyjne

w związku z ustawą o stosunku państwa do Kościoła i ustawami podatkowymi. Są też patologie w finansach Kościoła, tak zwane darowizny, które nie są opodatkowane, przez co nie wiadomo, jakie sumy w ten sposób trafiają do różnych związków wyznaniowych.

I teraz powracam do ustawy o podatku od osób prawnych. Otóż kościelne osoby prawne nie płacą podatków, jeśli ich działalność nie jest obliczona na zysk. A przecież trudno uznać, że zysku nie przynoszą kawiarnie, apteki, księgarnie, sklepy z dewocjonaliami, Radio Maryja, drukarnie, firmy budowlane, stawy rybne... Nie jestem w stanie nawet wyliczyć, ile jest tego typu firm. Dlatego też pytam po raz kolejny: dlaczego rząd nie skorzystał z tej sposobności, by uporządkować tak delikatną sferę społeczną? Przecież w ogóle nie wiadomo, ile jest tych firm kościelnych, czy one w ogóle płacą jakiegokolwiek podatki, ile tych podatków płacą.

Rozumiem, że może być problem z odpowiedzią na to pytanie teraz, natychmiast, proszę zatem w trybie ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora o taką informację. Jestem bowiem zobowiązana odpowiedzieć moim wyborcom, którzy nie zawsze mają dostęp do relacji z obrad Senatu, dlaczego to zaciskanie pasa dotyczy wiernych, a nie dotyczy pasterzy.

Przepraszam za patos, którym kończę to pytanie.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję.

Pan senator Gierek.

Senator Adam Gierek:

Pani Minister, ja mam dwa pytania.

Po pierwsze, chciałbym prosić, żeby pani minister wskazała, która ze zmian w systemie podatkowym, w tym nowym systemie, wydatnie wpłynie na wzrost popytu wewnętrznego, a może i zewnętrznego, a więc ożywi gospodarkę, zwiększy inwestycje niekapitałowe i zmniejszy bezrobocie. To jest pierwsze pytanie.

I drugie pytanie. Pani minister wspomniała o porozumieniu w sprawie kwoty wolnej od podatku w systemie PIT. Chodziło o umowę między rządem, pracodawcami i stroną społeczną, jak zrozumiałem. Chciałbym spytać, kto reprezentował pracodawców i tę ostatnią stronę w tej umowie rzekomej... No bo nie wiem, czy ona miała miejsce, czy nie. Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

Proszę, pan senator Łęcki.

Senator Włodzimierz Łęcki:

Pani Marszałek, Pani Minister, ja wrócić jeszcze do tych wyjaśnień dotyczących darowizn. Będę mówił językiem uproszczonym, ale nawiąże do odpowiedzi pani minister.

Pani minister powiedziała, że średnia wysokość darowizn wpływających od osób, które takowych darowizn dokonały, wynosiła 850 zł rocznie. W tej chwili wydaje mi się, że rząd świadomie chce wprowadzić pewien mętlik, bo darowizna będzie składała się z dwóch elementów: 350 zł i 1% podatku od wynagrodzeń, przy czym to ma być dopiero płacone za rok, czyli w przyszłym roku będzie tylko 350 zł.

Pragnę też zwrócić uwagę na to, że pani minister minęła się z prawdą, mówiąc, że będą to kwoty zbliżone – 850 zł i suma tych dwóch elementów. Ja też to sobie obliczyłem. Przeciętny przychód obywatela to około 30 tysięcy zł, czyli będzie on płacił około 6 tysięcy zł podatku. 1% tej kwoty to jest 60 zł, czyli do tych 350 zł będzie można dodać 60 zł, wykonując dla przeciętnego obywatela skomplikowaną operację. Myślę, że to jest świadome działanie, żeby ten człowiek się zniechęcił i nie zrobił odpisu. Ale wróćmy do ludzi mających, których ma być coraz więcej, zarabiających 100 tysięcy zł rocznie. Taki człowiek będzie płacił 30 tysięcy zł podatku i 1%, to jest 300 zł, co w sumie daje 650 zł. Dla mnie kwota 650 zł nie jest bliska kwocie 850 zł.

Ale o coś innego chciałbym zapytać: dlaczego jest takie – nie chcę użyć słowa „chachmęcenie” – dlaczego jest takie komplikowanie sprawy. Jest 350 zł, a potem niech facet sobie odlicza. I jeden da 60 zł, a drugi 300 zł. Jak już ma tak być, to czy nie lepiej – choć ja się z tym nie zgadzam – wprowadzić stały odpis? Niech to będzie 500 zł, niech to będzie 850 zł. Wiadomo, że – pani minister o tym powiedziała – wiele osób nie daje darowizn, z różnych względów: niektórzy mają naturę społeczną, a znakomita większość jest tak uboga, że jej na to nie stać. Myślę więc, że w ogóle sam pomysł ze stałą opłatą jest błędny. Ale dlaczego wprowadzono taką, delikatnie mówiąc, komplikację? Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję.

Pan senator Lipowski.

Senator Grzegorz Lipowski:

Dziękuję bardzo, Pani Marszałek.

Wprawdzie ten temat był już wielokrotnie poruszany, ale ja nie mogę tego przemilczeć i nie postawić pytania, chociażby dlatego, że wczoraj do późnych godzin wieczornych i dzisiaj rano odbierałem telefony w tej sprawie, a jak włączyłem ra-

no telewizor, to ten temat też był ciągle poruszany. No i to moje pytanie: dlaczego odstępuje się od procentowego określenia odpisu tej darowizny, a zastępuje się go właśnie tym progiem kwotowym? Uważam, że jest to bardzo niesłuszne, a motywy takiego poglądu były już dzisiaj podawane, dlatego już nie będę ich powtarzał. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

Proszę panią minister o udzielenie odpowiedzi. Ale uprzedzam, że będzie jeszcze tura pytań.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Elżbieta Mucha:**

Odpowiadam na pytanie pani senator Sienkiewicz. W pewnym aspekcie pytanie zadane przez pana senatora Sztorca zmierzało w troszeczkę innym kierunku niż pytanie, które zadała pani senator, no i w innym kierunku zmierza odpowiedź. Otóż chciałabym poinformować... Pani Senator chodziło zapewne o zwolnienie dotyczące opodatkowania kościelnych osób prawnych, o których mowa w art. 17 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Otóż mamy tutaj jakby rozdzielenie dwóch aspektów dochodowości kościelnych osób prawnych: dochody z niegospodarczej działalności statutowej i dochody z pozostałej działalności statutowej, czyli z gospodarczej działalności statutowej. Z tym że kościelne osoby prawne mają zwolnienie z opodatkowania tej gospodarczej działalności statutowej tylko w tej części dochodu, która została przeznaczona na cele kultu religijnego, oświatowo-wychowawcze, naukowe, kulturalne, charytatywno-opiekuńcze itd., itd. A więc nie jest to de facto zwolnienie podmiotowe, lecz zwolnienie przedmiotowe. Jeżeli zatem kościelna osoba prawna prowadzi działalność gospodarczą, osiąga określone dochody, zyski i generalnie nie przeznaczy tych dochodów na cele, o których mowa w tym przepisie, to brakuje podstaw prawnych do skorzystania ze zwolnienia. Postaram się pisemnie odpowiedzieć pani senator, jak wygląda ta sytuacja, podając pewne szacunkowe dane, powstałe na podstawie kontroli skarbowych, które są przeprowadzane czy też były przeprowadzane. No ale w tym wypadku na pewno nie możemy mówić o zwolnieniu podmiotowym kościelnych osób prawnych, bo jest to zwolnienie przedmiotowe, możliwe pod warunkiem, że te kościelne osoby prawne przeznaczą taki dochód na cele określone w tymże przepisie.

Oczywiście inaczej wygląda sytuacja w przypadku niegospodarczej działalności statutowej. No, wszyscy tutaj wiemy... Jeśli chodzi o definicję niegospodarczej działalności statutowej, to ta-

(podsekretarz stanu E. Mucha)

kiej definicji nie ma w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych. Pojęcie takie występuje za to w ustawie o stosunku państwa do Kościoła, jest tam również stosowny zapis dotyczący niegospodarczej działalności statutowej, analogiczny czy identyczny z tym, który jest w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych w art. 17 ust. 1 pkt 4a lit. a. A zatem zmiana tego przepisu wiązałaby się de facto ze zmianą zapisu w tej ustawie kościelnej, o czym już mówiliśmy. A nawet wykreślenie tego zapisu... Bo chciałabym poinformować panią senator, że rzeczywiście były propozycje dotyczące wykreślenia, zmodyfikowania tego zapisu w zakresie zwolnienia od podatku niegospodarczej działalności statutowej w przypadku kościelnych osób prawnych. Ale po analizie przepisów znajdujących się w ustawie o stosunku państwa do Kościoła, w zestawieniu z normą obowiązującą w ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych, okazuje się, że de facto wykreślenie tego zapisu czy uporządkowanie tego zapisu niewiele by dało, bo i tak obowiązywać będzie norma prawna, która wynika z ustawy o stosunku państwa do Kościoła, a wiadomo, że tryb zmiany tej ustawy jest szczególny, podyktowany konkordatem i konstytucją.

Pytania pana senatora Gierka dotyczyły tego, która ze zmian podatkowych wpłynie korzystnie na pobudzenie rozwoju gospodarczego. Oczywiście, Panie Senatorze, tak znaczne obniżenie podatku, z 27% do 19% stawki podatku dochodowego od osób prawnych, jak również wprowadzenie stawki liniowej w podatku dochodowym od osób fizycznych w wypadku osób prowadzących działalność gospodarczą, niewątpliwie powinno wpłynąć na pobudzenie wzrostu gospodarczego, bo te zmiany bez wątpienia wpłyną korzystnie na ich finanse – przedsiębiorcy będą mieli pieniądze, które będą mogły być przeznaczone na inwestycje, na nowe miejsca pracy. A zatem wydaje mi się... No, ale nie jesteśmy w stanie przewidzieć, w jakim zakresie te zmiany wpłyną na wysokość zatrudnienia. Niewątpliwie jednak będzie to miało stosowny skutek również w wypadku wpływów budżetowych, bo jeżeli nastąpi zwiększenie zatrudnienia, to będzie też zmniejszenie bezrobocia i odpowiednio większy będzie wpływ z podatku dochodowego od osób fizycznych, odpowiednio też będą zasilane fundusze, Fundusz Pracy, Fundusz Ubezpieczeń Społecznych.

(Senator Adam Gierek: Pani Minister, ale bez popytu nie będzie tego wszystkiego, o czym pani mówi.)

Jeżeli chodzi o kolejne pytanie, dotyczące umowy społecznej, o której pan wspomniał, to ja w skrócie chcę powiedzieć, że to było porozumienie zawarte 2 września pomiędzy reprezentatywnymi organizacjami pracodawców, Forum

Związków Zawodowych oraz Ogólnopolskim Porozumieniem Związków Zawodowych. To porozumienie, zawarte przez te podmioty, zostało przedstawione rządowi, ale rząd tego nie podpisywał – to żeby wyjaśnić tę sytuację, żeby wszystko było jasne i oczywiste. Otóż ze strony pracodawców podpisali to porozumienie przedstawiciele związków pracodawców: Bussines Center Club, Konfederacja Pracodawców Polskich, Konfederacja Pracodawców Prywatnych, Związek Rzemiosła Polskiego, a ze strony związków zawodowych: przedstawiciel Forum Związków Zawodowych i Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych. Tego, kto to osobiście podpisał, nie jestem w stanie odczytać, bo podpisy są nieczytelne.

Teraz pytanie pana senatora dotyczące 1% i symulacji, obliczeń, których dokonał pan senator. Oczywiście, Panie Senatorze, jeśli przyjmie się przeciętną, to ma pan rację. Ale trzeba tu przyjąć pewną krzywą, która charakteryzuje ilość odliczanych darowizn. Bo to osoby majątne, znajdujące się w trzecim przedziale skali podatkowej, zazwyczaj dokonują najwięcej odliczeń. No, może nie jest ich najwięcej, ale pod względem jakościowym, procentowym, kwotowym, tam są najwyższe darowizny. A zatem nie możemy tutaj przyjąć takiej równej dla wszystkich kwoty, bo przyjmując taką średnią, mielibyśmy rzeczywiście odpowiednio zaniżony ten jednoprocentowy podatek. Wiadomo, że w wypadku jednoprocentowego podatku w pierwszym progu skali podatkowej i w drugim progu skali podatkowej ten przeciętny wskaźnik będzie inny niż w przedziale trzecim, czyli tym najwyższym, i będzie to dawać zupełnie inną kwotę. Gdy uwzględni się liczbę podatników i wysokości dokonywanych darowizn, to rzeczywiście ta kwota będzie troszeczkę wyższa. Odpowiadając w tej chwili, nie jestem w stanie jednoznacznie tego obliczyć, ale jeśli pan senator będzie sobie tego życzył, to przedstawimy te dane.

Kolejne pytanie dotyczyło odliczania darowizn, tego, dlaczego wprowadzono taką komplikację – i odliczenie od dochodu, i odliczenie od podatku w wysokości 1%. Otóż, Panie Senatorze, chciałabym poinformować, że ten 1% nie wynika z tej ustawy podatkowej, z tego przedłożonego tu projektu. Ten 1% wynika z ustawy o działalności pożytku publicznego uchwalonej przez Sejm w kwietniu tego roku. To w tamtej ustawie zostały wprowadzone stosowne zmiany, które mają obowiązywać od 1 stycznia 2004 r., a ta dzisiaj omawiana ustawa, ten projekt rządowy, może jedynie respektować to, co, zgodnie z wolą parlamentu, zostało przyjęte właśnie podczas prac nad ustawą o działalności pożytku publicznego.

Pan senator Lipowski zadał pytanie, dlaczego wyznaczono kwotę 350 zł. No, wydaje mi się, że odpowiedź na to pytanie już padła, musiałabym

(podsekretarz stanu E. Mucha)

się w tym zakresie powtarzać. Niestety, chodzi o możliwości budżetu, bo jeśli doda się 1%, o którym wspomniałam, i uwzględni skutki budżetowe w wyliczeniu symulacyjnym, to te 350 zł dają pewność budżetową. Procentowe odliczenie od dochodu, uzależnione od wielkości dochodu podatnika, daje nierówne kwoty, nie jesteśmy więc w stanie przewidzieć skutków budżetowych, Panie Senatorze. Między innymi tym to było podyktowane. Stawka kwotowa jest stawką stałą, a stawka procentowa jest stawką zmienną, uzależnioną od wysokości dochodu danego podatnika. Dziękuję.

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Kazimierz Kutz)

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Mamy jeszcze zapisane cztery nazwiska pytających.

Senator Kruszewski, a potem, jako następny, senator Balicki.

Senator Zbigniew Kruszewski:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Pani Minister, 10 września odbyło się spotkanie ministra finansów, na którym minister finansów w pełni zaakceptował przedstawione przez minister Łybacką i przedstawicieli KRASP propozycje wprowadzenia zmian w projektach nowelizacji ustaw o podatku dochodowym od osób prywatnych i od osób fizycznych. Przyjęto między innymi następujące rozwiązanie: że do art. 3 tejże nowelizowanej ustawy, a konkretnie do art. 27 ustawy o szkolnictwie wyższym, zostanie dopisane, iż koszty działalności statutowej uczelni zostają włączone w koszty uzyskania przychodu. Ale tego w tej noweli, w tej ustawie nie ma. Liczyłem, że gdy ta ustawa będzie przekazywana z Sejmu do nas, zostanie to dopisane, no bo takie zobowiązania zostały poczynione przez przedstawicieli rządu. I co się z tym dzieje? Czy rząd od tego odstąpił? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Senator Balicki, a potem pani senator Ferenc, jako następna.

Senator Marek Balicki:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Ja jednak chciałbym wrócić do kwestii darowizn, zwłaszcza po odpowiedzi pani minister na

pytanie senatora Gierka dotyczące wpływu zmian przyjętych w przepisach podatkowych na rozwój gospodarczy. Pani minister powiedziała coś takiego, co zresztą jest od wielu miesięcy powtarzane: że obniżenie opodatkowania działalności gospodarczej ma umożliwić inwestowanie itd., że będzie sprzyjać rozwojowi gospodarczemu. Stosując tę samą logikę: obniżenie ulg, czyli zwiększenie opodatkowania darowizn na cele społeczne, musi spowodować zahamowanie, ograniczenie czy cofnięcie się, jeśli chodzi o działalność organizacji pozarządowych, zakres ich działania. Dlaczego to przytaczam? Bo tu wypada zadać pytanie: jaki jest tego cel? Cel pierwszej zmiany rozumiemy – jest to rozwój czy też wzrost rozwoju gospodarczego ponad poziom, który już w tej chwili jest obserwowany. Ale jaki jest cel w przypadku tej drugiej zmiany? I tu widać niespójność polityki rządu. Bo z jednej strony jest ustawa o działalności pożytku publicznego i woltariacie, czyli deklarowanie wspierania działalności organizacji pozarządowych, a z drugiej strony są zmiany dotyczące opodatkowania darowizn. Ja powiedziałbym tak: rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego to nie tylko tańsze realizowanie zadań publicznych, o czym mówiła pani senator Staniszevska, ale to również wspieranie demokracji. A gdy porównamy społeczeństwo obywatelskie w Polsce z tymi w krajach Europy Zachodniej, to okazuje się, że tu jest ono w stadium bardzo wstępnym, jest nieporównanie mniej rozwinięte niż w ustabilizowanych demokracjach. A teraz jeszcze wprowadzamy instrument, jeden z instrumentów podatkowych, który hamuje ten rozwój, a być może nawet go cofa. Ja zetknąłem się z takimi argumentami, że ta ulga jest nadużywana do innych celów. A więc powiedziałbym tak: to dlaczego nie uszczelnić systemu? Dlaczego go nie udoskonalić? Przecież on może być wykorzystywany nie tylko w wypadku darowizn, ale też w wypadku innego sposobu opłacania czesnego czy czegoś w tym rodzaju. Nie należy wylewać dziecka z kąpielą. Bo to, co zostało zrobione, nie sprzyja rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego i szkodzi demokracji. I dlatego pytam o cele czy o zgodę na skutki, bo to by była zgoda na skutki.

Powiedziałbym na koniec jeszcze tak: że gdy wprowadzamy pewne zmiany, oczekując jakichś pozytywnych skutków – tak jak to jest w wypadku tej działalności gospodarczej – to nie wiadomo, czy te pozytywne skutki nastąpią, ale gdy wprowadzamy zmiany, które wskazują na to, że coś może się zepsuć, to z reguły to się psuje.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Pani senator Ferenc.

Senator Genowefa Ferenc:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Pani Minister, moje pytanie dotyczy obniżenia podatku od osób prawnych i fizycznych do 19%. Czy w sytuacji tak dużego obniżenia rząd rozważał możliwość zagwarantowania w ustawie przeznaczania środków z tej obniżki podatków na cele inwestycyjne lub na tworzenie nowych miejsc pracy? Pani minister mówiła, że chodzi tu o kwotę ponad 4 miliardów zł. W tej chwili nie mamy żadnych gwarancji, że część tych pieniędzy będzie przeznaczona właśnie na te inwestycje czy na tworzenie nowych miejsc pracy, do tego brak jakiegokolwiek dyskusji w parlamencie na ten temat powoduje, że w chwili obecnej Senat nie ma możliwości wprowadzenia poprawek, które ewentualnie pozwalałyby na takie zagospodarowanie tych środków. Co było przyczyną, że w ogóle nie podjęto tego tematu? Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Pani senator Szyszkowska, proszę.

Senator Maria Szyszkowska:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Pani Minister, wydaje mi się, że niemożliwy do utrzymania jest pogląd, że rząd zawsze wie wszystko lepiej aniżeli społeczeństwo. Jeżeli chodzi o społeczeństwo, to na pewno jest bardzo duże oburzenie na pewną niesprawiedliwość wyrażającą się tym, że w ostatnich latach powstały wielkie fortuny, a właściciele owych fortun w gruncie rzeczy płacą znikome podatki, podczas gdy większość społeczeństwa jest, jak wiadomo, biedna. Mówię o tym, ponieważ chcę się dowiedzieć, na jakiej podstawie rząd przyjął założenie, że przemysłowcy, przedsiębiorcy, płacąc niskie podatki, będą chcieli inwestować pieniądze, których nie wydadzą na podatki, w tworzenie nowych miejsc pracy. Ja twierdzę, że jest to założenie złudne, i nie widzę żadnych podstaw, na których ono się opiera. Wydaje mi się – biorąc pod uwagę dramatyczny czy też trudny stan gospodarczy Polski – że jest lekkomyślnością rezygnowanie z pewnej sumy podatków, które wpłynęłyby do budżetu państwa, na rzecz założeń, przypuszczeń, bo te, w moim przekonaniu, raczej się nie spełnią. Teraz są raje podatkowe, można wydawać na luksusowe limuzyny czy wille... Chodzi mi więc o podstawę, na której rząd przyjął takie założenia.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Bardzo proszę, Pani Minister.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Elżbieta Mucha:

Dziękuję.

Odpowiadam najpierw, zgodnie z kolejnością, panu senatorowi na temat spotkania pana ministra Raczki z rektorami uczelni wyższych i z panią minister Krystyną Łybacką. Otóż chciałabym powiedzieć, że to spotkanie odbyło się wtedy, kiedy prace nad ustawami podatkowymi w Komisji Finansów Publicznych w Sejmie były jeszcze na bardzo wczesnym etapie i stan faktyczny był wówczas inny niż ten, który mamy obecnie. Sprawy opodatkowania uczelni wyższych oraz tych stypendiów, o których mowa w art. 21 pkt 39, to były dwie najważniejsze sprawy, które, z tego co mi wiadomo, były omawiane podczas tego spotkania. Problem stypendiów został rozwiązany zgodnie z umową i z oczekiwaniami rektorów, a mianowicie w Sejmie zostało przywrócone zwolnienie w takim kształcie, w jakim ono obecnie obowiązuje. Jeżeli chodzi zaś o opodatkowanie działalności statutowej, to powiem, że podczas rozmowy z panem ministrem Raczką pojawiła się taka koncepcja, żeby – rząd zajmował wtedy jeszcze jednoznaczne stanowisko wobec art. 17 ust. 1 pkt 4 i sądził, iż na pewno nie można odstąpić od utrzymania zwolnienia w tym zakresie, a przecież opodatkowanie szkół i działalność oświatowa mieszczą się w tym punkcie – ze względu na specyfikę uzyskiwania przychodów przez uczelnie, przez szkoły problem ewentualnego opodatkowania uczelni rozpatryć w innym kontekście, tak żeby działalność statutowa była wliczana w koszty uzyskania przychodów. Miało zatem chodzić nie o zwolnienie podatkowe, ale o odpowiednie operowanie kosztami uzyskania przychodu.

Z uwagi na to, Panie Senatorze, że rząd jednak wyraził zgodę na to, żeby przywrócić status quo, jeśli chodzi o art. 17 ust. 1 pkt 4, bez ograniczenia czasowego – jak rozumiem, poprawka dotycząca tej kwestii została już wniesiona – bezprzedmiotowe staje się rozważanie kwestii dotyczących odpowiedniego rozliczania z działalności statutowej i wliczanie jej w koszty uzyskania przychodu. Tę kwestię będzie można ewentualnie rozważać i powracać do niej, gdy będą trwały rozmowy nad strategią podatkową na rok 2005 i na następne lata. Ale czy będzie to następowało na zasadzie utrzymania zwolnienia czy też odpowiedniego rozpisania kosztów uzyskania przychodów, jakich i z czego uzyskiwanych przychodów, to jest już odrębna sprawa. Wydaje mi się, że wobec obecnego stanowiska rządu bezprzedmiotowy byłby zapis prawnopodatkowy, gdyż dodatkowo, niepotrzebnie komplikowałby on system. A zatem wydaje mi się, że jeśli wolą Izby, wolą parlamentu, zostanie przyjęte status quo co do

(podsekretarz stanu E. Mucha)

organizacji, dotychczasowe zasady, czyli zwolnienie zostanie przywrócone na czas nieograniczony, to w ten sposób będziemy mieli też rozwiązany problem uczelni wyższych.

Teraz odpowiem na pytanie pana senatora Bialickiego dotyczące obniżania ulg, co jak twierdzi pan senator, musi spowodować cofnięcie się, jeśli chodzi o organizacje pozarządowe.

Panie Senatorze, chciałabym podkreślić, że projekt ustawy przygotowywany był wtedy, kiedy bardzo dużo mówiło się na temat ustawy o organizacjach pożytku publicznego. Wtedy jeszcze nikt nie sądził, że ta ustawa zacznie obowiązywać dopiero po 1 stycznia i że dopiero wtedy organizacje pozarządowe, organizacje pożytku publicznego będą mogły się rejestrować. Poza tym, przygotowując stosowny projekt i stosowne założenia, minister finansów i rząd musieli oprzeć się na pewnych liczbach, na pewnych obliczeniach. Niestety, rozwiązania polegające na podwyższeniu albo obniżeniu stawki podatkowej, likwidacji ulg podatkowych czy wprowadzeniu nowych to rozwiązania, które mają odpowiednie skutki budżetowe. Wiadomo, że obecnie, ze względu na trudny stan finansów publicznych, cięcia będą dotyczyły nie tylko administracji, lecz także będą miały inne skutki związane z dystrybucją pieniądza. Pieniądzy będzie mniej, a zatem także w stosunku do organizacji pozarządowych są określone limity, jeżeli chodzi o możliwość odliczania i możliwości, na jakie z budżetowego punktu widzenia rząd może sobie pozwolić. Ale jak już powiedziałam, Panie Senatorze, decyzja należy do parlamentu. Ja przedstawiłam tylko stanowisko rządu i zagrożenia dotyczące finansów państwa. To, które priorytety są ważniejsze, ich hierarchię, oceni podczas głosowania Wysoka Izba.

Odpowiem na pytanie pani senator Ferenc dotyczące obniżenia podatku dla osób fizycznych i prawnych. Pytała pani, dlaczego nie związane tego z wprowadzeniem pewnych ulg inwestycyjnych. Otóż, Pani Senator, ja rozumiem pani intencje i one są jak najbardziej słuszne, muszę jednak powiedzieć, że projekty ustaw podatkowych i koncepcja ustaw podatkowych szły w zupełnie innym kierunku, w kierunku likwidacji i ograniczenia ulg podatkowych. Chodziło o zbliżenie się do prostego systemu podatkowego, w którym jest niższy podatek, ale i mniej ulg podatkowych.

Jak będzie wyglądać sytuacja gospodarza w 2004 r. i jak zachowa się rynek po wprowadzeniu tych zmian, to pokaże przyszłość. Ja chciałabym zaznaczyć, że obniżenie podatku i niewprowadzanie nowych ulg podatkowych, likwidacja tych ulg wiążą się też z pewnymi oszczędnościami, które wprowadza państwo, a które możliwe są dzięki mniejszej liczbie kontroli i, co za tym

idzie, mniejszej uciążliwości dla samego podatnika. Wiadomo, że wprowadzenie ulgi podatkowej i odliczanie ulg podatkowych powodują to, że podatnicy mają cykliczne kontrole sprawdzające prawidłowość rozliczeń w ramach tych ulg. Między innymi takie cele przyświecały temu, że rząd nie poszedł w kierunku wprowadzenia ulg inwestycyjnych. Tak jak już rozmawialiśmy podczas posiedzenia Komisji Finansów Publicznych, przez krótki okres były ulgi inwestycyjne, był to może jednak zbyt krótki okres, by możliwe było sprawdzenie skuteczności tego instrumentu wpływającego na pobudzenie gospodarki i zatrudnienie przedsiębiorców.

Odpowiadając na pytanie pani senator Szysz-kowskiej, powiem, że gdybyśmy popatrzyli na to tylko z jednego punktu widzenia, takiego, iż ustawy podatkowe dotyczyć będą tych przedsiębiorców, którzy obecnie funkcjonują na rynku, to można by powiedzieć, że trudno byłoby przewidzieć, czy będzie wzrost zatrudnienia. Ale obniżenie podatków ma na celu również i to, by zachęcić przedsiębiorców do tworzenia spółek. Niższe podatki powodują większą konkurencyjność naszego kraju, a to przyciąga również inwestorów. Mieliśmy przykłady rozpoznawania przez inwestorów zagranicznych, przez duże firmy atrakcyjności, określania, czy to ma być Polska, czy kraj sąsiedni, który w tym momencie rzeczywiście dosyć radykalnie obniżał stawki, i to nie tylko podatku dochodowego, ale także podatków obrotowych.

A zatem, jeżeli w ogóle chcemy być konkurencyjni na rynku europejskim, musimy stworzyć takie warunki inwestowania, takie warunki dla inwestorów, które rzeczywiście tych inwestorów przyciągną. Może nie w przyszłym roku, ale miejmy nadzieję, że w latach następnych, w 2005 r., w 2006 r. Niewykluczone, że drugie półrocze 2004 r. również wpłynie na atrakcyjność naszego kraju jako kraju do inwestowania. Dziękuję serdecznie.

Wicemarszałek Kazimierz Kut:

Czy są jeszcze zapytania?
Bardzo proszę, Senatorze.

Senator January Bień:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Pani Minister, ja mam pytanie dotyczące przygotowania domów maklerskich do wprowadzenia przepisów tej ustawy. Te propozycje rządu wnoszą bardzo dużo zmian. Czy zdajecie sobie państwo sprawę z tego, że trzeba będzie dokonać wielu zmian w systemach informatycznych domów maklerskich i wszystkich sprawach z tym związanych? Czy te dwa miesiące, które pozostają do wprowadzenia ustawy, wystarczą na to, by

(senator J. Bień)

domy maklerskie dobrze się przygotowały, jeśli chodzi o tę ustawę? Trybunał Konstytucyjny mówi wyraźnie, że przed wprowadzeniem ustawy wszystkie sprawy muszą być załatwione. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.
Pani senator Kurzępa.

Senator Irena Kurzępa:

Pani Minister, przysłuchiwałam się odpowiedzi na pytania pani senator Ferenc oraz pani senator Szyszkowskiej i zrodziło mi się takie pytanie: czy nie jest zbyt dużym ryzykiem dla finansów państwa to, że obniża się podatki dla osób prawnych, w zasadzie nie ustanawiając niczego w zamian? Pani minister wyjaśniała, że ulgi inwestycyjne byłyby zbyt kosztowne. Ale przecież nie ma pewności, że rzeczywiście będzie ten wzrost inwestycji gospodarczych, a tym samym przyływ środków finansowych. Czy więc rzeczywiście można by tutaj poczynić jakieś symulacje, czy też to jest po prostu ryzyko, bo sprawa została tak potraktowana bez rozeznania sytuacji? Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.
Czy są jeszcze zapytania? Nie widzę zgłoszeń.
Proszę bardzo, Pani Minister.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Elżbieta Mucha:**

Odpowiem na pytania pana senatora dotyczące przygotowania domów maklerskich.

Panie Senatorze, rzeczywiście, problem był bardzo szeroko dyskutowany, nie tylko na forum Komisji Finansów Publicznych w Sejmie, na posiedzeniu plenarnym Sejmu, ale także publicznie; sprawa dwukrotnie była też przedmiotem dyskusji na posiedzeniu Rady Ministrów. Panie Senatorze, otóż chciałabym poinformować, że tak naprawdę rząd nie wprowadza nowego podatku giełdowego.

Przez dziesięć lat funkcjonowania ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych te dochody były zwolnione z opodatkowania. Zwolnienie było kilkakrotnie odnawiane, z jedną przerwą ustawową, bodajże w 1996 r., kiedy to rzeczywiście wygasło zwolnienie od opodatkowania tych dochodów, ale nastąpiło przedłużenie go w for-

mie rozporządzenia ministra finansów. Poza tym dochody te cały czas były zwolnione na podstawie normy ustawowej. Chciałabym zwrócić uwagę na to, że to zwolnienie wygasa w 2003 r., z upływem 2003 r. Jest to zgodne ze stosownym zapisem, o ile sobie przypominam, obowiązującym od 2001 r., bo wtedy nastąpiło przedłużenie tego zwolnienia. Domy maklerskie doskonale wiedziały, że zwolnienie wygasa z upływem tego roku, a zatem gdyby nie było takiego zapisu art. 52, gdyby stosowne czasowe zwolnienie określonych dochodów nie było wprowadzone, to rzeczywiście z formalnoprawnego punktu widzenia wątpliwość taka mogłaby się pojawić. Jednak w sytuacji, gdy co do zasady dochód jest opodatkowany, a tylko korzysta ze zwolnienia czasowego, jasne jest, że nie można mówić o wprowadzaniu jakiejś nowości w tym zakresie. Oczywiście w kwestii tych dochodów o tyle nastąpiła modyfikacja w przedłożeniu rządowym, iż tak jak wspomniałam wcześniej, dochody osiągnięte z tytułu transakcji na giełdzie nie wpływają na podwyższenie progresji – jest stawka liniowa, stanowiąca podstawę do wyliczenia podatku. Poza tym dochody te nie będą rozliczane w formie zaliczek, czyli cyklicznie, tylko będzie rozliczenie raz w roku, na koniec roku podatkowego.

Jednocześnie chciałabym poinformować pana senatora, że przy głębszej analizie sposobu opodatkowania tych dochodów nie powinien powstać problem, bo tak naprawdę pierwsze informacje biura maklerskie, które będą musiały je przesłać, muszą sporządzić w przyszłym roku... przepraszam, w następnym roku, do końca stycznia 2005 r. Dotyczyć to będzie obrotów, czyli transakcji odnoszących się do papierów zakupionych po raz pierwszy po 1 stycznia 2004 r. A zatem te papiery wartościowe, które zostały nabyte w trakcie obowiązywania zwolnienia, nawet gdy będą zbyt już po uchyleniu tego zwolnienia, nadal dochody z ich zbycia będą objęte zasadą zwolnienia. Stąd też stanowisko rządu co do terminu wprowadzenia tego przepisu: 1 stycznia 2004 r. Muszę jednak poinformować pana senatora, że rzeczywiście ten problem był analizowany, były spotkania w Ministerstwie Finansów, ale oczywiście decyzje w tym zakresie podejmuje rząd, czyli organ kolegialny.

Na pytanie pani senator, czy obniżenie tej stawki podatku nie jest zbyt dużym ryzykiem dla finansów państwa i czy rzeczywiście nastąpi stosowne pobudzenie gospodarki w związku z liczbą powstających firm i ze zwiększeniem zatrudnienia, odpowiem już w skrócie. Otóż, Pani Senator, takim czynnikiem, impulsem przemawiającym za obniżeniem wysokości stawek podatkowych, było między innymi to, że inwestorzy zagraniczni, dokonując analizy rynku w wielu krajach, zawsze badają wysokość opodatkowania i komplikacje systemu podatkowego. To są podstawowe

(podsekretarz stanu E. Mucha)

czynniki badane przez inwestorów, czyli badają generalnie wysokość obciążeń podatkowych.

Weźmy pod uwagę to, że w państwach sąsiednich jest tendencja... Rzeczywiście stawki podatków i obrotowych, i dochodowych mają tam tendencję spadkową. W momencie naszego wejścia do Unii Europejskiej byłibyśmy krajem bardzo nieatrakcyjnym do prowadzenia inwestycji – nie tylko dla naszych wewnętrznych przedsiębiorców, bo postawilibyśmy ich w trudniejszej sytuacji niż ci, którzy są w Unii Europejskiej, ale także dla tych inwestorów, którzy mogą zainwestować tutaj duży kapitał i stworzyć miejsca pracy. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Czy są jeszcze zapytania do pani minister? Nie ma. Dziękuję, Pani Minister.

Otwieram łączną dyskusję nad rozpatrywanymi ustawami i przypominam o wymogach regulaminowych dotyczących czasu, konieczności zapisywania się do głosu i obowiązku składania podpisanych wniosków legislacyjnych, bo tylko takie będą rozpatrywane.

Mówców jest około jedenastu.

Jako pierwszy zabierze głos senator Wielowiejski, potem pani senator Janowska.

Proszę bardzo.

Senator Andrzej Wielowiejski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ustawy podatkowe pozostają w ścisłym związku z wielkim problemem kryzysu finansów publicznych, który już przeżywamy i który jeszcze przed nami. W gruncie rzeczy związane z tym kryzysem dylematy, wyzwania zostały w naszej prasie, w mediach rozwinięte i przedstawione dostatecznie jasno. Można tylko wyrazić pewną obawę i zdziwienie, że w parlamencie, w kołach politycznych, co zresztą rozumiem, ze względu na elementarne obawy polityczne i elektoralne woli się o tym nie mówić. Sądzę, że tak być nie powinno, że musimy przez cały czas brać to pod uwagę. Stoimy wobec bardzo dużych zagrożeń. Nasz rosnący o kilkadziesiąt miliardów rocznie dług – w ciągu ostatnich kilku lat wzrósł do 50% – przekroczy wkrótce, to jest prawie że pewne, próg zapisany w naszej konstytucji. Konstytucję można nawet zmienić, ale istota rzeczy – podkreślam – polega na tym, że zbliżamy się do sytuacji takich krajów jak Turcja czy Argentyna, do sytuacji, w której nie będzie od kogo pożyczać, żeby pokrywać deficyt. I ta groźba wisi nad nami jako nad tym jednak słabszym krajem wchodzącym do Unii, no a wówczas nie tylko słabszym, ale rzeczywiście najgorszym.

I sądzę, że powinniśmy, wypowiadam to w imieniu mojego koła, Koła Senackiego Unii Wolności, tę istotną zmianę w podatku dochodowym od firm, w CIT, przyjąć, chociaż jest to zmiana ryzykowna i kosztowna – padały także o to pytania – kosztowna, bo to jest ponad 4 miliardy zł. Jest to jednakże sprawa bardzo ważna i sądzymy, że powinniśmy podjąć to ryzyko. Ryzyko, dlatego że nie jest rzeczą pewną, że wzrośnie dochód narodowy, że przyjdą te obce przedsiębiorstwa, a nasze się ożywią. Można przyjąć natomiast, że jeżeli będą spełnione inne warunki, dotyczące klimatu, dotyczące, powiedzmy, ułatwień biurokratycznych przy działalności gospodarczej itd., a więc również i ustaw, które w najbliższym czasie będziemy rozpatrywać, to jest szansa, jak to na przykładzie innych krajów widać, że w ciągu dwóch, trzech, może nawet czterech lat możemy o dwa punkty podnieść dochód narodowy – takie rezultaty można osiągnąć nie w pierwszym roku, bo w pierwszym to będzie najwyżej 0,5%, ale później. A ponieważ ten deficyt finansów publicznych jest bardzo wielki i będzie wymagał bardzo bolesnych wyrzeczeń i cięć, nie możemy rezygnować z podjęcia ryzyka, bo być może jednak dochód narodowy będzie rósł i będzie z czego to sfinansować. Na tym polega dylemat wynikający z tej ustawy i sądzę, że powinniśmy to wyzwanie podjąć.

Implikuje to oczywiście oszczędności wszędzie, gdzie tylko można. Dlatego sądzę, że musimy też poprzeć znaczną większość tych skreśleń, tych likwidacji najróżniejszych ulg, które są zresztą dwuznaczne, stanowią pewien dylemat – dyskutowaliśmy o tym w komisji. Bolesne szczególnie jest zlikwidowanie ulgi remontowej, także tej mniejszej budowlanej, i to dla bardzo wielu ludzi, którzy z tego korzystali, ale sądzę, że w tym zakresie trzeba próbować nadrobić te wielkie straty wynikające z obniżenia CIT.

Jest wszakże jeden zasadniczy wyjątek. Bardzo dużo, ponad połowa naszej debaty poświęcona była sprawom organizacji społecznych, sprawom działalności organizacji pozarządowych, stowarzyszeń, fundacji i innych – jest to sprawa kluczowa. Może nie wszystko do końca tutaj powiedziano, nie będę się powtarzał, solidaryzuję się w pełni z wypowiedziami pana senatora Balickiego i pana senatora Podkańskiego, który wspomniał o bardzo istotnej kwestii, o tym, że NGO, organizacje pozarządowe, korzystają z pomocy unijnej i też muszą mieć własny wkład i własne, przez siebie zmobilizowane, środki, a ta nowelizacja ustawy stawia je w sytuacji bardzo trudnej.

Wyrażam radość, że rząd dał się przekonać naszym organizacjom pozarządowym po długich rozmowach z panem premierem Hausnerem i że w zakresie opodatkowania dochodów tych stowarzyszeń, a także ich działalności gospodarczej,

(senator A. Wielowieyski)

powiedzmy, że ratujemy sytuację. A sprawa rzeczywiście była bardzo poważna, bo tu chodziło o 30, 40% ich dochodów, czyli byłoby to duże zablokowanie. Nadal pozostaje jednakże sprawa tych 350 zł. To jest przedmiotem naszej troski, rozmawiałem z wielu senatorami i ja wierzę w to, że zwłaszcza nasze lobby młodzieżowe, że my harcerze, dawni harcerze, też będziemy mieli w głowie to, że ta sprawa dotyczy tego sektora.

Ja przyjmuję bardzo ostrożnie to ważne oświadczenie pani minister, że ma być 1 miliard zł więcej w MENiS na te cele. Blisko współpracuję z MENiS i wiem, jak to wygląda, wiem, jak funkcjonuje mechanizm dzielenia tych środków. Dotąd dla tych pań wizytator, które to dzieliły, to było około czterech tysięcy jednostek do obdzielenia. No ale wiemy, że mamy około trzydziestu tysięcy różnych tego typu jednostek czy instytucji, a więc przy dużym ograniczeniu przychodów ze strony sponsorów prywatnych prawdopodobnie w MENiS podwoi się ten problem. Problem zresztą beznadziejny, bo nie można w sposób racjonalny, sprawiedliwy – mój Boże, jakże nieadekwatne słowo – dzielić tego miliarda między dziesiątki tysięcy jednostek działających z młodzieżą. Jest to rzecz absurda i sprzeczna z wszelkimi zasadami organizacji i rozsądnego gospodarowania. A jednocześnie potrzebujemy tych organizacji jak kania dżdżu.

Pan senator Balicki mówił tu o społeczeństwie obywatelskim. Istotą rzeczy jest, po prostu, zablokowanie inicjatyw i ostatecznie spasywizowanie, przytłumienie działalności społecznej, która w naszych czasach jest rzeczą nieodzowną do dobrego funkcjonowania demokracji, bez której żadnej poważniejszej reformy, większych zmian, trudniejszych zmian przeprowadzić nie można. Dotyczy to zwłaszcza reformy edukacyjnej, ale również do pewnego stopnia zdrowotnej i innych.

Otóż przyczynając tutaj, a to niewątpliwie jest uderzenie... Mówię również w imieniu organizatorów i działaczy – sam prowadziłem w życiu co najmniej kilkadziesiąt takich obozów i imprez, młodzieżowych, kulturalnych. Odebranie tych środków, myślę, że może oznaczać, zwłaszcza dla małych organizacji, zwłaszcza dla organizacji terenowych, gdzieś w powiatach i gminach, nie tych dużych, ogólnopolskich, ale tych małych organizacji... Ci sponsorzy, ci więksi sponsorzy z jednej strony, z drugiej strony ci bogatsi rodzice dla tych biedniejszych dzieci i biedniejszych rodzin – to właśnie był ten bodziec, a przy odebraniu tego bodźca, ja to rozumiem, każdy z tych rodziców, którzy mają wesprzeć jakieś imprezy, jakieś inicjatywy z pomocą dla biedniejszych i słabszych, pięć razy się zastanowi i nie da więcej. I znowu będzie tak, że te bogatsze dzieci, ta bogatsza młodzież będzie mogła wypoczywać i sa-

moksztalcić się, uprawiać sport i coś tam innego robić, bo będzie miała na to środki, a dla tych biedniejszych ta szansa ograniczy się, ten problem wyróżniania szans edukacyjno-wychowawczych zostanie zasadniczo przytłumiony.

Stąd też w imieniu swojego koła, w imieniu kilku senatorów, składam poprawki dotyczące zarówno tego, co zostało ostatnio zaakceptowane przez rząd, jak również tych 10%, a nie 317 zł, dotyczące także ulgi oświatowej, która w dalszym ciągu powinna być podtrzymywana, bo to jest element naszej rozgrywki z przyszłością. I bardzo bym prosił Wysoką Izbę o ochronę młodzieży i naszej przyszłości, w której również te problemy finansowe rzutujące na edukację są bardzo ważne. Dziękuję za uwagę.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu panią senator Janowską.

Senator Zdzisława Janowska:

Panie Marszałku! Pani Minister! Wysoki Senacie!

Chciałabym włączyć się do dyskusji na temat podatku dochodowego od osób prawnych, od osób fizycznych, jak również kwoty wolnej od podatku dla najuboższych. Chciałabym włączyć się w nurt dyskusji, która porusza problemy społeczne bardzo poważne w dzisiejszej sytuacji naszego kraju. Niewątpliwie musimy decydować o finansach publicznych, ale wszelkie reformy, które wprowadzimy, muszą być zgrane; musimy też zdawać sobie sprawę z ich konsekwencji społecznych. Stąd tak żywa dyskusja, tak żywe zainteresowanie i dlatego jednoczymy się w tej kwestii właściwie wszyscy.

Może zacznę od następujących problemów. Przede wszystkim od tego, jaka jest sytuacja w kraju. Krótko przypomnę. Choć na papierze jest wzrost gospodarczy, to on nie przekłada się na wzrost zatrudnienia. To nie jest jeszcze tempo wzrostu gospodarczego, które pozwala żywić nadzieję, że nastąpi wzrost zatrudnienia. Ekonomisci i przedstawiciele Ministerstwa Finansów informują nas i tłumaczą, że tu jest proste przełożenie, niestety, nie jest to informacja prawdziwa. Dalej wzrasta liczba zwolnień grupowych, upadają całe branże i sektory. Mamy z każdego województwa, z każdego miasta sygnały o pogarszającej się sytuacji, jeśli chodzi o bezrobocie. Bezrobocie będzie rosło, ono nie zostało zahamowane i w tym roku, i w następnym przekroczy znacznie 20%. I nie ludźmy się, że będzie inaczej.

Nasze społeczeństwo jest bardzo biedne. Żyje poniżej minimum egzystencji, czyli w warunkach, w których ludzi na nic nie stać, stać ich

(senator Z. Janowska)

może na suchą bułkę, ale nie na żadne ubranie, jedzenie, na czynsz, światło – tak żyją rodziny, które mają dużo dzieci, matki samotne z trójką, czwórką dzieci, tak żyje, poniżej minimum egzystencji, już około 12% społeczeństwa polskiego. Poniżej minimum socjalnego, czyli w warunkach, w których na cokolwiek człowieka stać, ale nie na żadne luksusy, żyje 60% społeczeństwa polskiego.

Kto pomaga temu społeczeństwu? Wiemy o tym, że budżet instytucji opieki socjalnej, jest pusty. Wiemy, że ci ludzie, którzy nie mają za co żyć, dostają zaledwie 40 zł na miesiąc dla swojej rodziny. Akceptujemy to, że ludzie żyją na ulicach, żebrzą; akceptujemy to, że zwiększa się bezdomność i to, że coraz częstsze są eksmisje. Akceptujemy również to, że ludzie są niedożywieni, chorzy i że zaczęła szerzyć się choroba, o której dawno już zapomnieliśmy, że istnieje – gruźlica. Gruźlica wśród dzieci i młodzieży na skutek niedożywienia, braku badań lekarskich itd.

Kto pomaga? Nie państwo. Państwa nie stać na to. Okres transformacji odbił się niezwykle negatywnie na zbyt dużej części społeczeństwa. Pomagają inni. Inni, którzy rozumieją tę sytuację, a którym się powiodło, którzy dzielą się często nawet swoją emeryturą i rentą, żeby wspomóc tych stojących jeszcze niżej. Pomagają organizacje pozarządowe.

Mówię to wszystko właśnie po to, ażeby uświadomić misję, cele działania organizacji pozarządowych, które wkraczają w różne sfery naszego życia. W jakie sfery? Takie jak edukacja, pomoc społeczna, zdrowie, a także bardziej konkretne, jak żywienie, mieszkanie, czynsz, energia, gaz itd. Te, które pozwalają dzieciom wyjechać na wakacje, pozwalają im zjeść obiad w szkole, dojechać do szkoły; pozwalają ubrać się tym dzieciom, które nie mają się w co się ubrać. Tym zajmują się organizacje pozarządowe.

I zupełnie niezrozumiałe jest to, że z jednej strony robi się ukłon w stronę tych, którzy funkcjonują, i którym obniża się dziewiętnastoprocentowy podatek, a z drugiej strony pragnie się obarczyć podatkiem dziewiętnastoprocentowym organizacje pozarządowe, które utrzymują się wyłącznie z darowizn. Doprowadzono do takiego absurdu – cieszę się, że rząd zrozumiał tenże absurd – że chciano opodatkować darowizny organizacji, które się dzięki darowiznom utrzymują. A więc na przykład darowizny od organizacji, które zajmują się działalnością polegającą na przekazywaniu pieniędzy dla innych, mam tu na myśli Fundację Batorego, tak samo musiałyby zostać opodatkowane. Nie mówię już o tym, że organizacja, która otrzymuje darowizny, a która ma swoje filie w różnych miejscach, musiałaby na wstępie zapłacić dziewiętnastoprocentowy

podatek, a później takim samym podatkiem musiałyby być objęte jej przedstawicielstwa w kraju – szczęście, że rząd to zrozumiał.

Moja pierwsza poprawka – moja i pana senatora Balickiego – dotyczy zwolnienia od dziewiętnastoprocentowego podatku od osób prawnych organizacji pozarządowych i utrzymania istniejącego stanu rzeczy, ponieważ Sejm przegłosował zwolnienie od podatku, ale tylko na rok. Cieszymy się, że w tym względzie rząd, a konkretnie Ministerstwo Finansów... Pan premier Hausner od początku sprzyjał tej kwestii, ale wiem, że pan minister finansów był w tym przypadku oporny. Mówię to na podstawie prac w zespole pod patronatem pani minister Labudy, w których uczestniczyło spośród nas kilka osób. Prowadzone tam były dyskusje i właściwie wydawało się, że wszystkie kwestie, o których dzisiaj mówimy, zostaną rozwiązane. A została rozwiązana tylko jedna.

W dalszej kolejności pragnę powiedzieć, że nierozwiązany pozostał stan, który jest nie do utrzymania. Jeszcze raz powiem: osobom najuboższym, dzieciom, matkom, które borykają się z wielkimi kłopotami, ludziom, którzy nie mają czym płacić czynszu i którzy nie mają najmniejszych szans, w programie pana premiera Hausnera funduje się cięcia socjalne. Funduje się cięcia socjalne, w wyniku których ich sytuacja będzie jeszcze gorsza. A do nich dołączą jeszcze emeryci, aktywne osoby po pięćdziesiątce, którym proponuje się, żeby natychmiast się zaktywizowały zawodowo, bo odbiera się im zasiłek przedemerytalny. Będzie toczyła się przez następne miesiące dyskusja bardzo poważna, bo zubożenie społeczeństwa będzie coraz większe. Na skutek ewentualnego przyjęcia programu pana premiera Hausnera, do tej grupy, o której mówię, dołączy wiele następnych osób w różnym wieku. Państwa nie będzie stać na pomoc dla nich; ta pomoc wręcz się zmniejsza.

I teraz pragnę powiedzieć to, co mówiłam, zadając pytanie pani minister. Pani minister, niestety, w dalszym ciągu wprowadza nas w błąd. Pragnę wszystkim wyjaśnić, że ta poprawka, o której będę mówiła i pod którą podpisało się bardzo wiele osób, zmierza do odstąpienia od tych 350 zł. Proponuje się w niej zrównać wszystkie podmioty i słowa „w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż 350 zł rocznie” zastąpić słowami „łącznie do wysokości nieprzekraczającej 10% dochodu”.

Pragnę powiedzieć, że z Sejmu przyszła poprawka, która mówiła o tym, że 350 zł zostaje przy organizacjach pozarządowych, a 10% przy organizacjach kultu religijnego. My proponujemy tutaj – jest to poprawka moja, pana Balickiego, pani Kempki, pani Berny, pani Aleksandry Koszady – ażeby wszystkie te podmioty zrównać i żeby ktoś, kto ma ochotę, decydował, na które organizacje zamierza złożyć swoją darowiznę.

(senator Z. Janowska)

Pragnę powiedzieć, że pani minister i pan minister Ciesielski nieustannie usiłują powiedzieć, że sytuacja organizacji pozarządowych ulegnie zmianie, ponieważ niedługo będą one w rejestrze organizacji pożytku publicznego. Proszę państwa, myśmy uchwalili bardzo piękną ustawę o działalności pożytku publicznego, sami się z tego bardzo cieszyliśmy. Ale jednocześnie nie udało nam się wprowadzić poprawki, która mówi o tym... Ten 1%, który został wpisany i który można przekazywać organizacjom pozarządowym, przekazuje się w bardzo trudnej sytuacji. Po pierwsze, trzeba czekać końca roku. I jeżeli te organizacje znajdują się w rejestrze, to znajdują się tam najwcześniej w następnym roku, bo trzeba bardzo długo czekać na zapis. Nie jest sformułowane, kto może się o to starać. Wiadomo, że nie każdą organizację będzie stać na przykład na służbę księgową, a to jest obowiązek. Małe organizacje, o których już mówili koledzy, które są w małych miasteczkach i na wsiach, nigdy nie wejdą do rejestru, bo nie spełnią określonych warunków. A więc nieprawdą jest, że za chwilę będzie 1%, który będziemy przekazywać. Po pierwsze, będzie to dotyczyć niektórych organizacji, które dopełnią warunków, po drugie, będzie to czynione daleko później. W przyszłym roku żadna organizacja...

(Wicemarszałek Kazimierz Kutz: Pani Senator, mija pani czas.)

...nie dostanie tego 1%.

W związku z tym poprawka wydaje się niezwykle zasadna. Ona już nie pozwala tego tłumaczyć w taki sposób, jak czyni to Ministerstwo Finansów.

I jeszcze ostatnia kwestia. Jej podłożem jest to, o czym mówiłam – postępujące ubóstwo. Pragnę powiedzieć, że to jest kolejna moja i pana senatora Gierka poprawka, która mówi o tym, że musi być wyższa kwota wolna od podatku dla osób najuboższych. Nawiązując do tego, o czym mówiłam wcześniej, powiem, że ta kwota powinna sięgać 6 tysięcy 500 zł.

Pani Minister, wspomniała pani o tym, że uzyskała pani zgodę organizacji związkowych. Ja wykonałam telefon. Tak, była taka zgoda w sierpniu, była taka zgoda w Komisji Trójstronnej. Ale te organizacje nie miały zielonego pojęcia, że rząd przygotowuje następne cięcia wydatków socjalnych. Nie wyobrażano sobie, że krąg osób najuboższych może się powiększyć. A więc informacja, która pani została przekazana i którą pani nam przekazała, była niepełna.

Stąd też jest trzecia poprawka, którą przekazuję na ręce pana marszałka. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję pani.

Poproszę o zabranie głosu pana senatora Balickiego.

Senator Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Chciałbym jeszcze raz wrócić do kwestii kreowania polityki podatkowej państwa. Chciałbym też z dużym naciskiem powtórzyć, że polityka podatkowa to jest ważny instrument, jaki państwo ma w ręku. Odpowiednio ją kształtując, może doprowadzić do realizacji różnych celów w obszarze społecznym i gospodarczym.

Celem obniżenia opodatkowania działalności gospodarczej do 19% jest wsparcie i przyspieszenie rozwoju gospodarczego. Tak samo jest w innych obszarach. Wiemy, że czasem punktowa zmiana może być bardzo skuteczna. W niektórych krajach, w których przez wiele lat zwiększano akcyzę od wyrobów tytoniowych, uzyskano znaczącą poprawę wskaźników stanu zdrowia. Nie w każdym kraju to jest możliwe, ale znamy takie przykłady. Zmiany podatkowe mogą więc czasem bardzo skutecznie wpływać na określony obszar naszego życia społeczno-gospodarczego.

Tu pojawia się pytanie, które już dzisiaj zadawałem: dlaczego rząd nie podszedł w ten sposób do zmian dotyczących organizacji pozarządowych? Jakby zapomniano o zasadzie, że polityka podatkowa to nie tylko zwiększanie dochodów budżetu, ale również wpływanie na stosunki społeczne. A w wyniku tych zmian, które mogą pozostać... Powtórzę za moimi przedmówcami, że z uznaniem odnoszę się do zmiany rządu, jeśli chodzi o CIT dla organizacji pozarządowych. Ale ciągle pozostaje zmiana dotycząca ulg obejmujących darowizny na cele, które realizują organizacje pozarządowe. Muszę powiedzieć, że ograniczenie do 350 zł kwoty, która jest objęta ulgą, jest dla mnie niezrozumiałe w takim kontekście, że to jest instrument wpływający na nasze życie społeczne, życie gospodarcze, i to w istocie prowadzi do likwidacji tej ulgi. Czyli o co chodzi? Państwo przekazuje sygnał zniechęcający darczyńców do przekazywania środków.

Tutaj wspomnę o tym, o czym już mówili przedmówcy, o czym mówił pan senator Wielowieyski. Państwo od wielu lat wycofuje się z niektórych obszarów. Od początku mówiliśmy, że to wycofywanie się państwa prowadzi do stworzenia obszaru dla organizacji pozarządowych, które mogą przejąć część tych zadań. I dlatego poprzez inne instrumenty państwo powinno sprzyjać powstawaniu takich organizacji. Z jednej strony państwo dalej się wycofuje, bo cięcia zapowiedziane w programie premiera Hausnera – jak wiemy, większość z nich jest konieczna – powodują, że państwo dalej się wycofuje. Z drugiej strony wprowadzamy instrument na przyszły rok ograniczający możliwość działania organizacji pozarządowych i zniechęcający do darowizn.

(senator M. Balicki)

Taka polityka jest nie do zaakceptowania. Dlatego złożyliśmy poprawkę, bo skutki krótkofalowe tego będą złe. W przyszłym roku ten jednoprocentowy odpis nie może zaistnieć, czyli pozostanie zniechęcenie darczyńców, a w związku z tym wiele zwłaszcza mniejszych organizacji będzie miało trudności z kontynuacją swoich zadań – przykłady wymieniała pani senator Janowska. Większe może znaleźć inny sposób, choć będzie to wielki problem dla wszystkich. Ale jeszcze groźniejszy będzie efekt długofalowy, czyli wpływanie na tworzenie społeczeństwa obywatelskiego, bo o tym w Polsce ciągle mówimy. Nikt z pełną odpowiedzialnością nie może powiedzieć, że społeczeństwo, które jest u nas, można określić jako dojrzałe społeczeństwo obywatelskie. Jeśli chodzi o skutki długofalowe, to taka drobna z pozoru zmiana – można powiedzieć, że łatwiej to policzyć – odbije się bardzo negatywnie nie tylko na organizacjach, które zajmują się działalnością charytatywną, ale również na tych, które zajmują się innymi obszarami życia społecznego, bo nie tylko państwo powinno się nimi zajmować.

Istnienie i wspieranie rozwoju tych organizacji jest niezwykle ważne. Ciągle chodzi o to, żeby coraz więcej Polaków... Przeciętnie chyba jeden Polak należy do jednej organizacji, podczas gdy w krajach Europy Zachodniej mamy kilkunastokrotnie większe uczestnictwo. Powinniśmy robić wszystko – nie tylko teraz, ale i w dłuższym czasie – żeby sprzyjać zaspokajaniu elementarnych potrzeb 10% czy 12% ludzi żyjących poniżej poziomu egzystencji, ale również żeby wspierać demokrację. Dopiero to bowiem tak naprawdę sprzyja rozwojowi gospodarczemu – czy to rozwojowi zrównoważonemu, czy harmonijnemu, jak byśmy chcieli to nazwać.

Dlatego ja bardzo popieram tę poprawkę i apełuję do państwa senatorów o jej poparcie. Utrzymuje ona stan obecny, jeśli chodzi o zasadę. Czyli procentowy odpis, a nie kwotowy, i to mniejszy procent, niż był dotąd, bo proponujemy, żeby to było 10%.

A jeszcze raz powiem, że z uznaniem odnoszę się do zmiany stanowiska rządu, jeśli chodzi o CIT i utrzymanie tej zasady, jaka dziś obowiązuje, na czas nieokreślony, do momentu, kiedy z radą organizacji pożytku publicznego nie zostanie osiągnięte porozumienie innego rodzaju.

I to, Panie Marszałku, wszystko, co chciałem powiedzieć. Dziękuję za uwagę.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Udzielam głosu pani senator Krystynie Sienkiewicz.

Senator Krystyna Sienkiewicz:

Panie Marszałku! Panie i Panowie!

Znana to prawda – niczego nie odkryję, jeżeli przywołam taką zasadę – iż wszyscy musimy umrzeć i wszyscy musimy płacić podatki. Ale zwyczajne poczucie sprawiedliwości i przyzwoitości nie pozwala mi poprzeć nierównego, nierównego wbrew konstytucyjnej zasadzie równości, traktowania podmiotów, przyjętego w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Chodzi mi o sytuację nierówności podmiotów w odniesieniu do organizacji pozarządowych. I żeby nie mnożyć inflacji słów większej niż inflacja pieniędzy, powiem wprost: solidaryzuję się z wypowiedzią pani senator Janowskiej, z jej diagnozą sytuacji, z wypowiedziami pana senatora Balickiego i pana senatora Wielowieyskiego, bo przed laty wspólnie kładliśmy podwaliny pod to społeczeństwo obywatelskie, które ciągle jeszcze jest wątłe, słabe, a teraz wręcz jest podcinane.

Dlatego też jeszcze raz proszę Komisję Gospodarki i Finansów Publicznych i Wysoką Izbę o ponowne przeanalizowanie sprawy.

Pozwalam sobie w związku z tym przedstawić poprawkę, która daje możliwość odpisania od dochodu osób fizycznych darowizn w wysokości nieprzekraczającej 5% dochodu na wszelkie cele użyteczności publicznej. W przeciwieństwie do tego, co jest teraz – do wysokości 10% na cele kultu religijnego.

Mam też drugą poprawkę, znacznie dalej idącą, która w ogóle zunifikuje cele użyteczności publicznej, bez tegoż tytułu „cele kultowe”. Losy tej poprawki zależą do decyzji Wysokiej Izby, a jej zapis składam do rąk pana marszałka. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję, Pani Senator.

Proszę o zabranie głosu senatora Adama Graczyńskiego – może tym razem trafię – z Mikołowa.

(Senator Adam Graczyński: Dziękuję bardzo za pamięć.)

Było to zdumiewające.

(Senator Lesław Podkański: A nie za trafienie.)

Senator Adam Graczyński:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Debatujemy nad bardzo ważnymi ustawami. Kiedy mówimy o podatkach, zawsze są emocje, zawsze należy się zastanawiać, czy właściwie wybraliśmy między potrzebami budżetu a potrzebami społecznymi. Padały tu wielokrotnie stwierdzenia o budowie społeczeństwa obywatelskiego. Całkowicie popieram poglądy, które mówią, że powinniśmy bezwzględnie szukać złotego środka.

Rząd zdecydował się na bardzo radykalną obniżkę podatków. Sądzę, że raczej zapatrzył się

(senator A. Graczyński)

w państwa, które dopiero wstępują do Unii Europejskiej, niż w państwa, które już w niej są. Być może przykładem była Słowacja z niskim podatkiem liniowym lub inne państwa. To wszystko skutkuje, jak usłyszeliśmy dzisiaj w debacie, zmniejszeniem wpływów budżetowych o kwotę od 6 miliardów 500 milionów do 7 miliardów zł. To olbrzymia suma.

Dzieje się to w sytuacji, kiedy gospodarka polska nie jest w okresie stagnacji czy upadku, tylko bardzo szybkiego rozwoju. Rozwój mierzony wzrostem produktu krajowego brutto w III kwartale wynosi 4,2%, produkcją sprzedaną przemysłu – 7,5% za trzy kwartały, a produkcją przemysłu przetwórczego – 9%. Wzrost przynosi zyski i dochody przedsiębiorstwom. Za pierwsze półrocze przedsiębiorstwa polskie uzyskały około 9 miliardów zł zysku. Dochodzi do tego rosnący eksport i korzystny kurs złotego. To wszystko prowadzi do tego, że przedsiębiorstwa zaczynają mieć środki na rozwój. To nie są przedsiębiorstwa bez pieniędzy, to najczęściej nie są przedsiębiorstwa źle zarządzane, to firmy dobrze zarządzane, z dużą czy właściwą ilością środków.

Należy jeszcze dodać, że przed przedsiębiorstwami polskimi jest szansa uzyskania znaczących środków unijnych. Ministerstwo gospodarki zaczyna teraz promować określone rozwiązania w tym zakresie. Przypomnę, że nie tak dawno przyjęliśmy ustawę o wspieraniu inwestycji, modyfikowaliśmy ją i wprowadziliśmy do niej zasadę przyspieszonej amortyzacji inwestycji w przedsiębiorstwach, która nie owocuje niczym innym, jak tylko możliwością zwiększenia kosztów i tym samym obniżenia zysku i podatków.

To wszystko się już zdarzyło, dlatego stwierdzam, że decyzja rządu jest bardzo odważna, wręcz bardzo niebezpieczna. Ubolewam – zwracam się tu do pani minister – że nie rozważono innych możliwości rozwiązania problemów rozwoju. Zakładamy, że wszystkie pieniądze uzyskane w wyniku obniżenia podatków pójdą na cele inwestycji, rozwoju i tworzenia miejsc pracy, ale to wcale nie musi być prawda. W Stanach Zjednoczonych stosuje się inne rozwiązania, a mianowicie inwestycje wliczane są w koszty i zmniejszają zysk. Jeśli się inwestuje, ma się niższy podatek. Można było również rozważyć następującą drogę. Jeśli podstawowym problemem społecznym w Polsce jest bezrobocie, to czy nie należałoby ewentualnie przeznaczyć 6, 7 czy 8 miliardów zł na obniżenie kosztów pracy? Dlaczegoż by nie? Wybrano jednak taką drogę i trudno w tej chwili ją zmieniać. Jest już zbyt późno, żeby dokonać radykalnych zmian i wybrać inną koncepcję.

To, nad czym debatujemy, jest oceniane przez społeczeństwo. Mam wyniki badań CBOS z września. Są to druzgocące opinie społeczeń-

stwa dotyczące likwidacji niektórych ulg, których dokonuje się w tych ustawach. Na przykład ulga za dojazdy dzieci do szkół – zdecydowanie przeciw jest 91% respondentów. W opinii są wielkości typu 89, 87, 86, 85%. Społeczeństwo zwraca na to uwagę i wypowiedziało się bardzo jednoznacznie. Być może respondenci nie do końca są poinformowani, ale fakt jest faktem: nie akceptują tego typu rozwiązań.

W związku z tym chciałbym wnieść pewne poprawki, przedstawić propozycje, które ułatwiłyby bardziej właściwy wybór czy mogłyby spowodować, że ustawa byłaby bliższa złotego środka.

Może zacznę od sprawy bardzo istotnej, a mianowicie od tak zwanych ulg uczniowskich. Myślę o dojazdach, opłatach za studia i doksztalcaniu młodzieży czy pracujących. Usłyszeliśmy od pani minister, że w budżecie państwa do dyspozycji ministra edukacji narodowej jest kwota w wysokości 1 miliarda 400 milionów zł, która będzie przeznaczona na wspieranie wspomnianych przeze mnie działań.

Co wzbudza mój niepokój, Wysoka Izbo? To, że minister edukacji narodowej i sportu ma przygotować rozwiązania ustawowe. Tak usłyszeliśmy. W związku z tym mam pytanie, kiedy je przygotuje i czy zdąży do 1 stycznia. Inaczej będzie tak, że jedno rozwiązanie już nie będzie obowiązywało, a drugie jeszcze nie będzie. Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu nie ma najlepszej passy i daru łatwego oraz czytelnego rozwiązywania różnego typu problemów. Przypomnę sprawy rekrutacji do szkół, nowych matur i wiele, wiele innych.

W związku z tym byłem przekonany, że poprawka, o której chcę mówić, jest niezasadna. Skoro jednak mamy czekać na ustawę z ministerstwa edukacji narodowej – być może merytorycznie słuszną i skierowaną do bardziej potrzebujących – proponuję takie rozwiązanie, zawarte w mojej pierwszej poprawce, żeby obecny system wspierania uczniów obowiązywał jeszcze rok, czyli do końca przyszłego roku. Od 1 stycznia 2005 r. weszłoby nowe rozwiązanie, zaproponowane przez ministerstwo edukacji. Wtedy można by w spokojny sposób zmienić być może mniej efektywny system na bardziej efektywny i bardziej sprawiedliwy społecznie.

Mam jeszcze drugą poprawkę, dotyczącą szkolenia uczniów. Myślę o ważnym problemie zdobywania zawodu i zmniejszania bezrobocia. Likwiduje się tak zwaną ulgę uczniowską, wprowadza się także zmiany w ewentualnym finansowaniu rzemieślników. Proponuję, żeby utrzymać obecne rozwiązanie przynajmniej przez okres roku.

Trzeci element. Tworzymy społeczeństwo informatyczne i wszystko, co służy temu celowi, powinno być popierane i wspierane. Niestety, mamy najdroższy w Europie dostęp do łączy i sieci telefonicznej czy telekomunikacyjnej. Jest to

(senator A. Graczyński)

bardzo groźne dla przyszłości naszego kraju. Nie widzę wysiłków prowadzących do tego, żeby złamać monopol operatora. Koszty usług ograniczają możliwości rozwoju przemysłu i społeczeństwa. Dlatego kolejna moja poprawka zmierza do tego, żeby wprowadzić ulgę umożliwiającą odliczenie od dochodu przed opodatkowaniem wydatków z tytułu dostępu do sieci Internet w wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 600 zł. Dodam, że ta poprawka była również zgłaszana w Sejmie, gdzie przepadła niewielką liczbą głosów.

Kolejna kwestia, o której chciałbym wspomnieć, dotyczy oczywiście darowizn. Przychyłam się do wszystkich głosów, które padły w dyskusjach przed posiedzeniem, podczas obrad komisji i w czasie dzisiejszej debaty. Proponuję, żeby kwotę 350 zł zastąpić wielkością wynoszącą do 10% dochodu.

Ostatnia kwestia. Proponuję doprecyzować dostęp osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą do podatku w wysokości 19%. Rozwiązania, które są proponowane, nie gwarantują w pełni szczelności systemu, dlatego poprawka, którą zgłaszam, ma ten system uszczelnić. Dziękuję uprzejmie.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję, Panie Senatorze. Elegancko zmieścił się pan w czasie.

(Senator Adam Graczyński: Dziękuję uprzejmie, Panie Marszałku.)

Udzielam głosu senatorowi Adamowi Gierkowi.

Senator Adam Gierek:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie! Szanowna Pani Minister!

Podstawowym celem makroekonomicznej polityki rządu odpowiedzialnego za stosowanie narzędzi polityki fiskalnej jest wpływanie na wielkość zagregowanego popytu tak, aby spowodować wzrost produkcji i ograniczenie bezrobocia.

Z kolei NBP oraz Rada Polityki Pieniężnej za cel swojej makroekonomicznej polityki monetarnej uznały ograniczenie inflacji poprzez ograniczenie podaży pieniądza na rynek, czyli prowadzenie restrykcyjnej polityki w tym zakresie. Restrykcyjna polityka monetarna doprowadziła do zmniejszenia realnego PKB, schłodzenia gospodarki i wzrostu bezrobocia, z czego dopiero teraz powoli wychodzimy, głównie chyba dlatego, że poprawiły się wskaźniki eksportu w rezultacie obniżenia wartości złotówki.

Ustawy podatkowe winny być tak konstruowane, by przedsiębiorcy lub państwo mogli dysponować środkami finansowymi na cele inwestycyjne, zaś warunkiem inwestycji niekapitałowych, inwestycji w miejsca pracy jest popyt wewnętrzny lub zewnętrzny. Proponowane ustawy podatkowe – zwłaszcza ustawa o podatku CIT lobbowana przez Business Centre Club, przez konfederację pracodawców, a także przez instytut Adama Smitha – ciepłą rączką oddają mniej więcej 4 miliardy 500 milionów zł, które może zostaną – powtarzam: może zostaną – zainwestowane kapitałowo na przykład w giełdę nowojorską lub papiery wartościowe emitowane przez NBP, a następnie powiększą, i tak już dużą, płynność banku centralnego.

(Rozmowy na sali)

(Wicemarszałek Kazimierz Kutz: Senatorze Wielowieyski, czy mógłbym prosić o umożliwienie prowadzenia dyskusji?)

Takie „kazirodzkie” stosunki na linii bank centralny – banki komercyjne istnieją. I wyemitowany pieniądz krótką pętlą trafia do banków komercyjnych, a następnie na powrót do banku centralnego. Taki pieniądz nie pracuje na rzecz gospodarki, a jedynie na rzecz banków. Ażeby to się zmieniło, musiałby istnieć popyt.

Celem zgłoszonej przed chwilą przez panią senator Janowską poprawki, której jestem współautorem, jest dokonanie zmiany w art. 27 ustawy o podatku PIT, polegającej na zwiększeniu kwoty wolnej od opodatkowania dla osób o najniższych dochodach do wysokości równej dwunastokrotności najniższych dochodów w skali roku, pomniejszych oczywiście o składki na ubezpieczenia, przy czym kwota ta malałaby liniowo – jest to kwota regresywna – w miarę wzrostu uzyskiwanych dochodów. Nie jest to skomplikowany rachunek. Osoby dobrze zarabiające nie mogłyby sobie odjąć tej kwoty.

Takie rozwiązanie w ustawie PIT obciążałoby budżet – jak wykazują symulacje, pani minister o tym mówiła – na kwotę około 655 milionów zł, a nie na miliardy, jak w wypadku wątpliwej obniżki podatku CIT z 27% do 19%. Spowoduje ono ponadto wzrost popytu wewnętrznego na dobra użytku powszechnego i usługi, tak zwanego popytu zagregowanego, o krotność tej kwoty, czyli 655 milionów zł razy cztery czy też pięć.

Nadarza się, proszę państwa, unikalna możliwość zasilenia rynku niewielką wprawdzie ilością pieniędzy, ale byłyby to takie pieniądze, które na pewno nie zostaną wytransferowane za granicę, a poprawią nieco sytuację najbiedniejszych, głównie emerytów, i szybko się zwrócą w formie VAT. Obliczono, że będzie to natychmiast około 150 milionów zł z VAT i innych podatków. Pieniądz ten może być także wykorzystany w obszarze małych i średnich zakładów w celu wprowadzenia inwestycji dostosowujących te

(senator A. Gierek)

małe zakłady, na przykład zakłady spożywcze czy masarnie, do norm sanitarnych Unii Europejskiej.

Jedno jest pewne: stworzenie popytu wewnętrznego ożywi gospodarkę i, co niebagatelne, może poprawić złe, bardzo złe nastroje w społeczeństwie. Dziękuję za uwagę.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję senatorowi.

Zapraszam na mównicę panią senator Szyszkowską.

Senator Maria Szyszkowska:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Wysoka Izbo!

W uchwalonej przez Sejm ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych ograniczona jest możliwość odliczania od dochodu darowizn przeznaczonych przez osoby fizyczne na rzecz organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego do 350 zł rocznie. Jednocześnie w stosunku do darowizn przeznaczanych na cele kultu religijnego określono górną granicę jako nieprzekraczającą 10% dochodu darczyńcy.

W związku z tym, z punktu widzenia podatnika, bardziej korzystne jest dokonanie darowizny na cele kultu religijnego niż przeznaczenie środków finansowych na działalność, która należy do sfery zadań publicznych. W konsekwencji takie zasady odliczeń prowadzą, w moim przekonaniu, do faktycznego uprzywilejowania kościołów czy związków religijnych.

Uważam, że to rozwiązanie jest bezzasadne, bo organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego przyczyniają się do rozwiązywania istotnych problemów całego społeczeństwa, ich działalność powinna podlegać więc szczególnej ochronie, zresztą o tym mówił obszernie pan senator Balicki, a tymczasem właśnie nowe zasady odliczeń utrudnią funkcjonowanie owych organizacji. Dlatego też uzasadnione są obawy przedstawicieli organizacji pozarządowych. Sądzę, że wiele organizacji pozarządowych – mam na myśli te, które nie prowadzą działalności gospodarczej – zapewne będzie zmuszonych do zawieszenia po jakimś czasie swojej działalności. A przypomnę, że skupiają one wolontariuszy, bezinteresownie angażujących się w działalność na rzecz społeczeństwa, które takich działań oczekuje.

Jeżeli jeszcze weźmie się pod uwagę wolność światopoglądową w Polsce, w tym religijną, to uważam, że ta propozycja podatków, odliczeń od dochodów w gruncie rzeczy odbiega od owej zasady i przyjęcie tych propozycji byłoby sprzeczne z ideą społeczeństwa obywatelskiego. A społeczeństwo

obywatelskie jest przecież nierozdzielnie związane z demokracją.

Uważam więc, że darowizny przeznaczone na rzecz organizacji prowadzących działalność pożytku publicznego powinny być odliczane od dochodu osób fizycznych na takich samych zasadach jak darowizny przeznaczone na cele kultu religijnego, to znaczy w wysokości 10% od dochodu. Dziękuję, Panie Marszałku.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję, Pani Senator.

Proszę o zabranie głosu senatora Suchańskiego.

Senator Jerzy Suchański:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Pozwolę sobie wnieść poprawki do dwóch ustaw: do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Jeżeli chodzi o podatek dochodowy od osób prawnych, to w art. 1 zmianie trzynastej projektu ustawy zaproponowano między innymi uchylene zwolnień dochodów podatników, których celem statutowym jest działalność oświatowa na rzecz członków, to jest pktu 4, składek członkowskich w części przeznaczonych na działalność statutową, to jest pktu 13, oraz dotacji, subwencji itp. – pktu 21.

Szczególnie istotne znaczenie dla uchylenia zwolnienia przedmiotowego związanego z otrzymanymi dotacjami, subwencjami itd. ma punkt dotyczący dotacji i subwencji – pkt 21. Dzieje się to w przededniu wejścia naszego kraju do Unii Europejskiej i uzyskania, związanego z tym faktem, oczekiwanego znacznego strumienia zewnętrznych finansowych środków pomocowych.

Jeszcze bardziej niepokojące jest to, że proponowane rozwiązanie dotknie wiele bardzo niedoinwestowanych gałęzi naszej gospodarki, którym środki wspomagające są obecnie niezwykle potrzebne, w tym branżę komunalną, do której należy zaliczyć na przykład polskie ciepłownictwo. Już teraz większość inwestycji w branży ciepłowniczej, a przede wszystkim tych związanych z ochroną środowiska, realizowanych jest dzięki znacznemu wsparciu, które dają środki pochodzące z krajowych funduszy celowych, jakimi są fundusz narodowy, wojewódzkie fundusze ochrony środowiska czy ekofundusz, a także środki z różnego rodzaju zagranicznych grantów celowych. Dzięki dotychczasowym mechanizmom finansowym i podatkowym możliwe było zrealizowanie wielu inwestycji ekologicznych i technicznych o wartości liczonej w setkach milionów złotych.

Przedstawiona w projekcie ustawy propozycja uchylenia dotychczasowego pkt 21 spowoduje

(senator J. Suchański)

znaczne obniżenie możliwości inwestycyjnych i przez to poważnie ograniczy nasze zdolności dostosowania do wymogów stawianych przez kraje Unii Europejskiej. W konsekwencji, zamiast wzrostu przychodów w budżecie państwa z tytułu opodatkowania dotacji, odnotujemy poważny odpływ środków inwestycyjnych napędzających dotychczas wszystkie współpracujące z ciepłownictwem branże, które, skutecznie realizując cele swojej działalności gospodarczej, zasilały budżet strumieniem obciążeń podatkowych. Biorąc to pod uwagę, pozwalam sobie wnieść propozycję poprawki dotyczącą skreślenia pktów 4, 13 i 21 w art. 17 ust. 1 tejże ustawy.

Druga poprawka dotyczy zmiany ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw. Decyzję o wprowadzeniu podatku od dochodu uzyskiwanego przez osoby fizyczne ze zbycia papierów wartościowych na giełdzie oraz skutki wprowadzenia tego podatku należy rozpatrywać w trzech aspektach: budżetowym, makroekonomicznym, a także operacyjno-technicznym.

Zdecydowanie negatywne skutki można zaobserwować na przykładzie węgierskim. Po wprowadzeniu podatku wynoszącego 20% okazało się, że obroty spadły o 60%. Wskutek czego obroty spadły o 60%? Ano między innymi wskutek faktu, że gdy ten podatek się pojawił, inwestorzy uciekali do innych krajów, w którym podatek wynosi 0%, bo w Unii Europejskiej są takie kraje. Udział inwestorów indywidualnych także spadł w sposób znaczący. Co to spowodowało? Spowodowało to pojawienie się obawy, że przykład węgierski może powtórzyć się w Polsce w przypadku wprowadzenia podatku od zbycia papierów wartościowych na giełdzie.

Jakie inne skutki tej decyzji należy jeszcze przewidywać? Przypuszcza się, że kwota z prywatyzacji osiągnie około 11 miliardów zł. W sporej części będzie to prywatyzacja przeprowadzana przez giełdę papierów wartościowych, istnieje więc realne zagrożenie, że cena sprzedaży będzie musiała spaść z racji tego, że będzie musiał zostać odprowadzony podatek. A zatem państwo też na tym nie zyska, jeżeli będzie to sprzedawane po niższych cenach.

Podobnie jest chociażby z akcyzą. Wprowadzenie akcyzy na energię elektryczną spowodowało, że inwestorzy nie są zainteresowani kupnem po takiej cenie, jaką rząd spodziewał się uzyskać. Są przykłady, które pokazują, że nie ma dużego zainteresowania niektórymi aktywami energetyki.

To wszystko może spowodować, że wylejemy dziecko z kąpielą, a więc oprócz tego, że środki finansowe uciekną w związku z tą operacją do innych krajów, mimo chwilowego zachwyty, że za-

silimy budżet taką, a nie inną kwotą, stracimy na tym znacznie więcej.

Pozwoliłem sobie zrobić taką symulację – całość swojego przemówienia złożę do protokołu* – by pokazać, że przy pewnych założeniach, które tutaj uczyniłem, kwota środków finansowych w budżecie będzie wynosiła 33 miliony zł, a zapłacimy za nią 275 milionów zł. Przy założeniach, które tutaj uczyniłem, możemy uzyskać taki efekt. Takie mogą być skutki wprowadzenia podatku dochodowego od zbycia papierów wartościowych. Dlatego proponuję wnieść poprawkę, abyśmy nie czynili tego zbyt pośpiesznie. Wiem, że Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych proponuje przesunięcie wejścia w życie tego przepisu prawa o rok. Ja myślę, że śmiało możemy zaproponować przesunięcie tego terminu do końca naszej kadencji. Poprawki składam na piśmie. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kut:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Głos zabierze teraz pani senator Liszcz.

Senator Teresa Liszcz:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Jako niegdyś prawoskrzydłowa w centrum nie posiadam się ze zdumienia, że rząd lewicowy, uzurpujający sobie wręcz monopol na wrażliwość społeczną, może się posunąć do takich cięć w wydatkach socjalnych i do takich ograniczeń w ulgach na rzecz organizacji pozarządowych, które wyręczają państwo w wielu dziedzinach, przede wszystkim jeśli chodzi o opiekę nad najsłabszymi i biedniejszymi. Tak się składa, że ubytki w dochodach budżetu wynikające z obniżenia stawki najbogatszym, które to obniżenie ma oczywiście swoje racje, próbuje się zrekompensować niemalże w całości, sięgając po świadczenia typu zasiłki.

Szczególnie bulwersujące są dla mnie te ograniczenia ulg i zwolnień od podatków, które dotyczą pracowników. Ja zajmuję się zawodowo prawem pracy i los pracowników zawsze leżał mi na sercu. Tymczasem w art. 21 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych jest cała masa ograniczeń i cięć, zwłaszcza skreśleń, jeżeli chodzi o technikę, stronę legislacyjną, które uderzają wprost w pracowników.

Po pierwsze, skreślenie pktów 12 i 12a w art. 21 oznacza właściwie koniec darmowych posiłków dla pracowników.

Po drugie, są ograniczenia ulg dotyczących zwłaszcza diet zagranicznych, świadczeń otrzymywanych przez pracowników czasowo zatrudnionych za granicą.

* Dalszy ciąg przemówienia – w załączeniu.

(senator T. Liszcz)

Po trzecie, następuje skreślenie pkt 22 dotyczącego refundacji kosztów użycia własnego samochodu w interesie pracodawcy, czyli tak zwanego ryczałtu samochodowego. Oznacza to, że pracownik będzie musiał dopłacać z własnej kieszeni do pracodawcy, ponieważ państwo zabierze mu część refundacji.

Po czwarte, czymś trudnym do zaakceptowania jest zniesienie ulg dotyczących świadczeń rzeczowych na rzecz pracownika od pracodawcy. Co prawda ulgi dotyczące części świadczeń rzeczowych pozostają, ale cofnięte są ulgi dotyczące talonów, które są przecież ekwiwalentem świadczenia rzeczowego, bo podlegają zamianie wyłącznie na świadczenie rzeczowe, a nie na pieniądze.

Po piąte, następuje coś, co już zupełnie nie mieści mi się w głowie, a mianowicie skreślenie pkt 99 w art. 21. To jest ten punkt, który przewiduje zwolnienie od podatku dochodowego zasiłków otrzymywanych przez pracowników, przez osoby biedne, żyjące w ubóstwie na częściową refundację kosztów zakupionych leków i artykułów sanitarnych, na przykład pamperśców dla przewlekle chorych. Sięganie do takiego świadczenia naprawdę nie mieści się w głowie. To już jest przekroczenie granicy wytrzymałości i jakiegokolwiek przyzwoitości.

Po szóste, sprawa też niezwykle bulwersująca, a więc skreślenie pkt 29 w art. 21. Chodzi o zwolnienie od podatku dochodowego odszkodowania, które otrzymał właściciel nieruchomości wyłączonej na cele publiczne bądź nieruchomości sprzedanej przez niego pod przymusem na te same cele. Przecież to jest sprzeczne z konstytucyjną zasadą ochrony własności i pełnego odszkodowania w razie wyłączenia. Jeżeli od odszkodowania potrąci się podatek – możliwe, że nawet w granicach do 40% – to znaczy, że odszkodowanie zmniejszy się o tyle w stosunku do wartości wyłączonej czy przymusowo wykupionej nieruchomości. To już wprost narusza konstytucję.

Nie będę mnożyć tych zarzutów, bo one tu padały i nie ma sensu ich powtarzać. Dołączyłam się do poprawek, które wspólnie z kolegami z mojego klubu wniósł pan senator Janowski, dotyczących pozostawienia aktualnego stanu prawnego w kwestii darowizn i zwolnień z tytułu darowizn na rzecz organizacji pozarządowych.

Sama chcę złożyć jeszcze dwie poprawki.

Jedna z nich dotyczy skreślenia pktu 29, a więc zwolnienia od podatku dochodowego odszkodowań za zawłaszczone nieruchomości, przy czym w dwóch wersjach przedstawiam tę akurat poprawkę. Ponieważ, jak powiedziała pani minister, zdarzają się spekulacje, zdarza się celowe wykupywanie w przewidywaniu wyłączenia,

żeby na tym zarobić, przewiduję taką wersję poprawki, która by wyłączała z tego zwolnienia osoby, których nieruchomości przymusowo wykupiono, a które w stosunkowo krótkim czasie, to znaczy w ciągu dwóch lat, przed wywłaszczeniem zakupiły tę nieruchomość i to za cenę przynajmniej o połowę niższą od odszkodowania, które otrzymały. Mam nadzieję, że poprawka w tej wersji zostanie poparta.

Poprawka dotyczy skreślenia pktu 99, czyli przywrócenia zwolnień od podatku zasiłków na refundację leków.

Jeżeli mam jeszcze chwilę czasu, to chciałabym powiedzieć, że byłoby chyba lepiej, gdyby rząd zamiast sięgać do kieszeni najsłabszych, najbiedniejszych, zrobił coś, żeby płacili podatki przedsiębiorcy, ludzie, którzy prowadzą różnego rodzaju działalność gospodarczą. Zacznę wprawdzie od taksówkarzy, bo wydaje mi się, że to wątpliwy pomysł: instalowanie kas fiskalnych w taksówkach, gdzie są nowoczesne taksometry, które mogą spełniać tę rolę, i narażanie tej akurat grupy, niewiele dzisiaj zarabiającej, na taki wydatek, ale chodzi mi o inną działalność, chociażby o gabinety lekarskie, stomatologiczne, gdzie się płaci nie takie kwoty jak u taksówkarza i nikt tam kas rejestrujących nie wprowadza, podczas gdy w Stanach Zjednoczonych płaci się dolara za parking i otrzymuje się pokwitowanie. Wszelkie dochody, wszelkie przychody powinny być objęte taką obowiązkową dokumentacją, pokwitowaniami. Dziękuję.

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Ryszard Jarzembowski)

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję.

Głos zabierze pan senator Grzegorz Lipowski, a zanim dotrze, poinformuję, że przed salą obrad stoi skarbonka, do której można wrzucać datki na rzecz Polskiego Czerwonego Krzyża. Dziękuję bardzo.

Pan senator Grzegorz Lipowski ma głos.

Senator Grzegorz Lipowski:

Tak, dziękuję

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Zanim przejdę do kwestii, które chciałbym poruszyć, to powiem, że zawsze pragnąłem płacić jak największe podatki, bowiem podatek jest tym większy, im więcej się zarabia. Ale chcę się też ustosunkować do kilku wynikających z projektów omawianych ustaw kwestii na tle założeń rządu, które mają być osiągnięte.

Jeżeli bowiem rząd zakłada jako priorytety: rozwój gospodarczy, maksymalne zagospodarowanie środków unijnych, zwiększenie samo-

(senator G. Lipowski)

dzielności samorządowej, zmniejszenie fiskalizmu i podatków oraz większą wolność gospodarczą, to musimy, analizując to, czym dzisiaj Senat się zajmuje, do tych kwestii właściwie się ustosunkować. Bo jeżeli my wypracowujemy na jednego mieszkańca zaledwie 42% tego, co wypracowuje się w państwach Unii Europejskiej, a chcemy ten dystans skrócić, to musimy sobie zdawać sprawę z tego, że państwa, które są w tej chwili w Unii Europejskiej, chcą wyrównać do Ameryki, więc nam będą uciekać i będziemy je tak w nieskończoność gonić. I źle by było, gdyby po 1 maja przyszłego roku zaczęto dzielić państwa unijne na państwa kategorii A, B i C, no i my zapewne znaleźlibyśmy się najwyżej w kategorii C.

Dlatego powrócę do pytania, które przewijało się bardzo często i może nie będę go już powtarzał. Powiem tylko, że podzielam pogląd wyrażany już do tej pory przez wielu senatorów – zapewne jeszcze będzie to potwierdzane – co do słuszności zastosowania przy darowiznach progu procentowego od dochodu, a nie kwotowego. Składam zresztą w tej sprawie odpowiednią poprawkę.

I to mi się kojarzy... Może zanim dojdę do skrajności, to powiem, że my ciągle coś chcemy zmieniać. Skoro już mieliśmy osiągnięty średni poziom darowizn w wysokości 850 zł, to dlaczego nagle nakładamy górną granicę na poziomie 350 zł? No mieliśmy już 850, więc dlaczego schodzimy teraz do 350 – i to równo, obojętne jakie dochody, jakie zyski się odnotowuje? I to mi się właśnie kojarzy z czymś takim jakbyśmy chcieli, aby wszyscy mężczyźni, bo o mężczyznach będę mówił, kiedy idą do fryzjera, wchodzili w jedną maszynę i aby każda głowa mogła być w niej ostrzyżona. I jedni wyjdą z niej na pewno bez uszu, a inni z rozwianą czupryną.

Dlatego wydaje mi się, że powinno być to określone procentowo, właśnie 10%... Zresztą ustawa kiedyś regulowała, że na kulturę, sport, ochotnicze pożarnictwo można było przeznaczać do 15% dochodu. I tu chcę się przez chwilę zatrzymać na sprawie ochotniczego pożarnictwa.

Szanowni Państwo Senatorowie, a może raczej powinienem zwrócić się z tym do naszych miłych gości, przedstawicieli rządu, chciałbym powiedzieć, że ochotnicze pożarnictwo to jest w Polsce ponad dziewiętnaście tysięcy jednostek; to jest siedemset tysięcy działaczy społecznych czynnych w tej organizacji. Jeśli porównamy to do Państwowej Straży Pożarnej, to okaże się, że na jednego czynnego strażaka państwowego przypada dwudziestu ochotników. I to oni nie mają czym gasić, oni zostają w spalonych lasach, ich groby można oglądać, dlatego że oni nie mają właściwego sprzętu. A teraz chce się ich opodatkować.

Dlatego jestem absolutnie przeciwny temu i składam poprawkę do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych – to jest druk nr 498 – aby w art. 1 pkt 13 lit. a skreślić pkt 4d, gdzie mówi się o opodatkowaniu działalności prowadzonej przez ochotnicze pożarnictwo. Całe życie kulturalne, wszystko, co się dzieje, to się dzieje w domach strażaka, a my teraz chcemy ich opodatkować. Oni przeznaczają te środki na właściwe buty, na właściwy sprzęt. Odnośnie...

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Jeżeli wolno, Panie Senatorze; mówi pan o ochotniczym pożarnictwie. Rozumiem, że ma pan na myśli ochotnicze straże pożarne, bo ochotnicze pożarnictwo może się kojarzyć z tym, że ktoś podpała, a to na pewno nie zasługuje na...

Senator Grzegorz Lipowski:

Dziękuję, Panie Marszałku, za to sprostowanie. Ja mówię skrótowo, tak to nazywam – ochotnicze straże pożarne, oczywiście.

Sprawa kwietniowej ustawy o działaniach pożytku publicznego też już była poruszana. To wymaga zmiany statutu. I w zależności od zapisów w statutach trzeba odbyć krajowe zjazdy, dokonać tych zmian, później je zgłosić, a zarejestrowanie w KRS trwa i do roku. Ja znam przykłady innych organizacji społecznych, które dokonywały tych zmian na terenie województwa śląskiego. Niestety, to trwa tak długo, że na pewno nie wejdzie w życie w przyszłym roku.

Jeżeli chodzi o samodzielność samorządów, to muszę powiedzieć, że korespondencja moja – i nie tylko moja, bo i innych osób: senatora Bienia i posłów z regionu częstochowskiego – z Ministerstwem Finansów, a konkretnie z panem ministrem Ciesielskim, trwa już długo. Moja – od 20 listopada ubiegłego roku.

Sprawa zmian organizacyjnych i tworzenia wojewódzkich kolegiów skarbowych. Na naszym terenie działa sześćset podmiotów i one mają przejść teraz do Sosnowca, z liczbą siedemdziesięciu osób, co oznacza oczywiście powiększenie kosztów obsługi, czyli zmniejszenie dochodów, opóźnienie w przychodzeniu należnych kwot do jednostek samorządowych, destabilizację życia rodzinnego i wiele, wiele innymi negatywnych skutków. I od roku nie można w tej sprawie nawiązać jakiegokolwiek rzetelnej i konkretnej rozmowy, bowiem trafiają do nas odpowiedzi zupełnie niewystarczające.

I jeszcze sprawa większej wolności gospodarczej. Niestety, powtórzę to, co mówiłem do osób, z którymi wczoraj się spotykaliśmy, że służby fiskalne jak do tej pory są niereformowalne. I ciągle w terenie spotykamy się z takimi opiniami, zgła-

(senator G. Lipowski)

szanymi do mnie i do innych parlamentarzystów przez przedstawicieli różnych podmiotów gospodarczych, że jest to polowanie na czarownice. Do sukcesów zalicza się zlikwidowanie jakiegoś małego, średniego przedsiębiorstwa z powodu opóźnionej wpłaty VAT. No, jeżeli naruszone są przepisy, to dobrze, ale nie wtedy, kiedy opłata jest ściągnięta niesłusznie, jest wydana przez izbę skarbową decyzja uchylająca, a i tak komentarz pracownika urzędu skarbowego do przedstawiciela tego podmiotu jest taki: nie zaliczymy tej nadpłaty, bo i tak z nami tej sprawy nie wygracie, i tak was znajdziemy, i tak będziecie musieli to zwrócić. Jeżeli w ten sposób zachowują się służby fiskalne w terenie, to jak można mówić o zmniejszeniu fiskalizmu i szerszej wolności gospodarczej jako o priorytecie? Oczywiście, jestem za tym, żeby tych, którzy są nieuczciwi, karać. Nie słyszymy jednak o tym, żeby urzędy skarbowe, które żyją tylko dlatego, że działalność gospodarcza jest prowadzona – bo jak wszystko zlikwidujemy, to i urzędy nie będą potrzebne...

(Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski: Panie Senatorze, proszę kończyć swoje przemówienie, bo czas minął.)

Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo.

Jako dwudziesty piąty na liście mówców figuruje pan senator January Bień.

Zapraszam.

Senator January Bień:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie i Panowie Senatorowie! Pani Minister!

Omawiana ustawa, jeśli chodzi o opodatkowanie dochodów z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, wprowadza wiele zmian, które – moim zdaniem – wzbudzają obawy o pośpieszność prac, a także o to, że zawarte w niej rozwiązania są kontrowersyjne.

Zakres zmian określonych w przepisach dziś omawianej, a przyjętej przez Sejm 23 października ustawy jest tak duży, a wprowadzone w niej zmiany wymuszają taki zakres prac w systemach informatycznych domów maklerskich, że termin publikacji wszystkich przepisów, zwłaszcza przepisów wykonawczych, powinien umożliwić dokonanie przez domy maklerskie odpowiednich zmian w systemach informatycznych jeszcze przed rozpoczęciem roku podatkowego. Naruszenie tej zasady mogłoby bowiem być kontestowane w świetle przyjętej przez Trybunał Konstytucyjny linii orzecznictwa. Jednocześnie ta wpro-

wadzana pośpiesznie ustawa, na dwa miesiące przed jej obowiązywaniem, pełna jest pułapek prawnych uniemożliwiających rzetelne wywiązywanie się z obowiązków podatkowych.

Zniesienie zwolnienia od opodatkowania oprócz konsekwencji prawnych ma też bardzo poważne konsekwencje gospodarcze. Cóż bowiem z tego, że wprowadzimy podatek od zysków kapitałowych, kiedy odpływ inwestorów indywidualnych spowoduje osłabienie popytu na akcje prywatyzowanych przedsiębiorstw państwowych – myślę tu o PKO BP, LOT czy PZU. Paradoksalnie zniesienie zwolnienia per saldo przyniesie więcej szkód niż korzyści, bowiem terazniejsze wpływy z podatku będą silnie skorelowane z niższą wyceną rynkową prywatyzowanych firm.

Mam także obawy, że tym podatkiem odstraszymy inwestorów indywidualnych. Wspomniał tu już o sprawach dotyczących giełdy w Budapeszcie, mówił o tym pan senator Suchański. Otrzymałem odpowiedź od państwa z Ministerstwa Finansów, że w Budapeszcie chodziło o to, że mówiono o progresywnej skali podatkowej, a rząd proponuje opodatkowanie dochodów liniowo. Obawiam się jednak, że nie tylko odstraszy to inwestorów zagranicznych i spowoduje ich odejście, ale wraz ze spadającą kapitalizacją i wartością giełdy przełoży się na spadek wartości otwartych funduszy, a także na niższe od zakładanych wpływy z prywatyzacji w latach 2004–2006 do budżetu, a tym bardziej do przyszłorocznego budżetu.

I jeśli chodzi o poprawki, Panie Marszałku, to wraz z grupą senatorów wniosłem je wcześniej, więc nie wnoszę już indywidualnie. Dziękuję za uwagę.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo.

Pan senator Robert Smoktunowicz, zapraszam.

Senator Robert Smoktunowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Pani Minister!

W swoim wystąpieniu ograniczę się właściwie do apelu, dlatego że jestem ostatnim mówcą, jak widzę, i chyba większość argumentów na etapie pytań i dyskusji została już przedstawiona, i przede wszystkim dlatego, że myślę, że w materii podatkowej wszyscy senatorowie mają wyrobione zdanie.

Mam też nadzieję, że podobnie jak ja większość senatorów, po pierwsze, rozumie gospodarkę rynkową; po drugie, wie i uważa, że państwo jest zamożne bogactwem swoich obywateli, a nie odwrotnie, o tym trzeba zawsze pamiętać; po trzecie, jest przekonana, że niskie podatki dla

(senator R. Smoktunowicz)

przedsiębiorców rzeczywiście kreują wzrost gospodarczy i miejsca pracy. Dlaczego mówię, że większość jest przekonana? Bo być może jest i mniejszość, jak mam nadzieję, senatorów... Przepraszam, że z nazwiska mówię o nieobecnych, ale na przykład pani senator Szyszkowska, z całym szacunkiem dla jej na pewno olbrzymiej wiedzy jako profesora filozofii, niewiele chyba rozumie z gospodarki rynkowej albo chce nam zaprezentować taką postawę współczesnego Janosika. I być może jest taka mniejszość, są ci, którzy myślą podobnie jak mój przedmówca, pan senator Lipowski. Pan senator, jeżeli dobrze usłyszałem, może mnie państwo poprawią, powiedział, że kocha płacić jak najwyższe podatki – żałuję, że nie możemy uchwalić takiej specjalnej poprawki właśnie dla niego, na przykład 99%. No, dziwne poglądy, myślę, że trzydzieści milionów pozostałych obywateli woli jednak płacić mniejsze podatki.

I dlatego chcę zaapelować do państwa senatorów o poparcie poprawek, o których część moich przedmówców też tutaj już mówiła. Może zacznę od tego, co mnie z kolei łączy z senatorem Lipowskim. Sam jestem członkiem Ochotniczej Straży Pożarnej i jestem odznaczony orderami jako zasłużony dla straży – może na to nie wyglądam, Panie Marszałku, tak pan marszałek na mnie dziwnie patrzy. I chcę zdecydowanie poprzeć zwolnienie tych ochotniczych straży z podatku, bo oczywiście wiem, że w moim podwarszawskim okręgu całe życie pozapubliczne dzieje się w tych remizach, i że bez wzmocnienia podatkowego te straże upadną.

To jedna sprawa. Druga to oczywiście to, o czym mówiliśmy, czyli przywrócenie zwolnienia w zakresie części dochodów przeznaczanych na dalszą działalność edukacyjną szkół niepublicznych. Proszę państwa, to jest podstawa działalności tych szkół i jeżeli je opodatkujemy, to obawiam się, że długo nie pociągną. A co specyficzne, tę poprawkę, o ile dobrze pamiętam, Sejm przyjął w Dniu Edukacji Narodowej, co już chyba jest co najmniej śmieszne.

Proszę państwa senatorów, jeżeli chodzi o poprawki dotyczące podatku dochodowego od osób fizycznych, to chciałbym zwrócić uwagę na to, na co zwracają uwagę organizacje przedsiębiorstw, ale i sami przedsiębiorcy. Otóż chodzi o słynny dzień 20 stycznia, o czym też była mowa. Ze względu na równość podmiotów gospodarczych, równość szans, a przede wszystkim ze względu na konstytucję, nie można dzielić tych podmiotów – choć rozumiem pewne wątpliwości Ministerstwa Finansów – na takie, które są lepsze, które rozpoczną działalność i zgłoszą swoją wolę korzystania z tej czy innej formy opodatkowania do 20 stycznia, i na takie, które rozpoczną dzia-

łalność po 20 stycznia i nie będą miały już nawet szansy, żeby takie oświadczenie złożyć. Uważam, że jest to sprzeczne z konstytucją, i jestem zdecydowanie za tym, aby takiego podziału nie stosować.

Kolejna sprawa, o której mówił senator Bień, to oczywiście słynny podatek giełdowy. Na początku troszkę się wystraszyłem, że pan senator chce się posłużyć wyłącznie takim argumentem, że biura maklerskie nie zdążą. Myślę, że część wielkich firm komputerowych ma już w szufladach gotowe oprogramowanie, więc to nie jest argument. Argumentem rzeczywiście jest to, o czym zawsze powinniśmy pamiętać: należy uczyć się na błędach innych, a nie na własnych, bo na własnych wiele tracimy. I jest oczywiście przykład węgierski. Tam przez wiele lat nie było tego podatku – jest tam podobna do GPW giełda niskodokapitalizowana – a później go wprowadzono. Wszyscy się chwycili za głowy, a giełda prawie że upadła. Później z powrotem zniesiono ten podatek, ale było już za późno i giełda się nigdy nie podniosła. Mamy znakomity przykład na to, co spowoduje wprowadzenie tego przepisu czy też nieprzedłużenie zwolnienia podatkowego.

Kolejna taka sprawa, na którą ja zwróciłem uwagę, a która się dotąd nie pojawiała. Mówię tutaj w imieniu dość dużej rzeszy osób wykonujących wolne zawody, osób, które w myśl ustawy o działalności gospodarczej nie są przedsiębiorcami. Co prawda są interpretacje, że 19% dla osób prowadzących działalność gospodarczą, a rozliczających się za pomocą formularza PIT obejmuje również takie osoby, ale ja mam w tej mierze wielką wątpliwość. Ponieważ inna jest definicja w ustawie o działalności gospodarczej, a inna w ordynacji podatkowej, a jeszcze inna w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych. Dlatego będę zgłaszał poprawkę, dzięki której wyraźnie wspomni się w tym artykule o osobach prowadzących działalność, uznawanych za osoby wykonujące wolny zawód.

Z bardziej istotnych rzeczy to chyba wszystko. Dziękuję bardzo. Składam wnioski na piśmie na ręce pana marszałka.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję. Ja wyjaśniam, że kiedy pan mówił, iż jest pan strażakiem, patrzyłem nie ze zdziwieniem...

(Senator Robert Smoktunowicz: Ale z uznaniem?)

...ale z uznaniem, bo sam jestem, chociaż pewno na to nie wyglądam, strażakiem ochotnikiem. Dlatego martwiło mnie to, o czym mówił senator Lipowski, że strażacy nie mają czym lać. (Wesołość na sali) To rzeczywiście jest dramat. Dziękuję bardzo.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Poza osobami, które zabierały głos i zgłosiły wnioski legislacyjne, wnioski takie złożyli na piśmie senatorowie: Genowefa Grabowska, Zbigniew Kruszewski, Marian Noga, Marek Balicki, Genowefa Ferenc, Zbyszko Piwoński i Dorota Kempka, Grażyna Staniszevska, Andrzej Wielowieyski, Olga Krzyżanowska, Dorota Simonides, Kazimierz Kutz, Grzegorz Niski, Jerzy Markowski, Lesław Podkański, Mieczysław Mietła, Zbigniew Kruszewski, Czesława Christowa, Aleksandra Koszada, Mieczysław Janowski, Teresa Liszcz, Janina Sagatowska, Jan Szafraniec, Mieczysław Janowski, Teresa Liszcz i Janina Sagatowska, Janina Sagatowska i Mieczysław Janowski, Grzegorz Lipowski, January Bień... Przepraszam, pan senator zrobił to w czasie wystąpienia. I wreszcie Lesław Podkański i Marian Noga.

Zgodnie z regulaminem zamykam dyskusję.

Ponieważ zostały zgłoszone liczne wnioski o charakterze legislacyjnym, proszę Komisję Gospodarki i Finansów Publicznych, żeby zechciała je przeanalizować na posiedzeniu, które będzie mogło odbyć się w czasie przerwy, a przerwę ogłosimy po rozpatrzeniu punktu piątego porządku obrad. Jutro zaczniemy od głosowań i dalej będziemy debatowali nad pozostałymi punktami. Głosować będziemy prawdopodobnie w piątek rano. Mówię o prawdopodobieństwie, nie o pewności, żeby była jasność.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu czwartego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Przypominam, że Sejm uchwalił tę ustawę na swoim pięćdziesiątym dziewiątym posiedzeniu w dniu 23 października. Dzień później otrzymaliśmy ją w Senacie. Marszałek skierował ją do Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych. Komisje po rozpatrzeniu tej ustawy przygotowały swoje sprawozdania w tej sprawie.

Z plonem ich pracy możemy zapoznać się, czytając druki nr 513A i 513B.

Zapraszam na mównicę pana senatora Andrzeja Spsychalskiego, który przedstawi stanowisko Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej.

Senator Andrzej Spsychalski:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

W imieniu Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej z nieukrywaną radością przedstawię sprawozdanie komisji z prac nad ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Jest to projekt oczekiwany od czterech lat i daje nową nadzieję samorządowcom wszystkich szczebli, co potwierdza niezwykle aktywny udział w konsultacjach przedstawicieli gmin, miast, województw i korporacji samorządowych na wszystkich etapach działalności legislacyjnej. Ta niecodzienna dbałość i troska o ostateczny kształt tej ustawy, swoistej konstytucji finansowej samorządów, potwierdza, że Senat Rzeczypospolitej, inicjator i gorący orędownik rozwoju, umacniania i pogłębiania lokalnej samorządności, podejmuje dziś uchwałę o znaczeniu kardynalnym.

Pierwotna ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, uchwalona na jeden rok, mimo że została bardzo pozytywnie odebrana przez samorządy, stała się swoistą prowicką, która nie przystaje już do obecnych warunków i obecnej rzeczywistości.

Przedstawiony Wysokiemu Senatowi rządowy projekt ustawy uległ w toku prac w Sejmie znacznym przeobrażeniu w stosunku do pierwotnego kształtu. Uwzględnionych zostało czternaście z siedemnastu wniosków zgłoszonych przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Wprowadzone zmiany nie rzutują jednak na pierwotne wskaźniki i stanowią dywersyfikację dochodów bez podatków, bez dodatkowych skutków budżetowych.

Pierwszy etap reformy finansów samorządowych, przewidziany na lata 2004–2006, wprowadza rozwiązania o charakterze systemowym i przygotowuje drugi etap modelu docelowego, który ma być wprowadzony nie wcześniej niż po 2006 r.

Nowy projekt ustawy zmierza do dalszej decentralizacji zadań i środków publicznych poprzez przemieszczenie około 1 miliarda 850 milionów zł dochodów państwa. Zwiększa udział samorządu w dysponowaniu środkami publicznymi. Zwiększa ekonomiczną odpowiedzialność samorządów poprzez zwiększenie udziału dochodów własnych w ogólnych środkach finansowych. Wzmacnia i silniej wiąże jednostki samorządu terytorialnego z koniunkturą gospodarki państwa. Rozbudowuje możliwości absorpcji środków unijnych poprzez zwiększenie strumienia środków i wprowadzenie elastycznego gospodarowania finansami.

Konsekwencją decentralizacji finansów jest także decentralizacja zadań, które do tej pory miały charakter rządowy, a obecnie zostały przeniesione na poziom samorządów jako zadania własne gminy. Oto ważniejsze z nich: zadania z zakresu pomocy społecznej, finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg na terenie gminy, dodatki mieszkaniowe, zadania z obszaru rynku pracy oraz organizowanie regionalnych kolejowych przewozów pasażerskich, którymi zajmować się będą samorządy województw.

(senator A. Spychalski)

A oto niektóre, z konieczności przedstawione syntetycznie rozwiązania prawne zawarte w prezentowanym projekcie ustawy. Ustawa zwiększa udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych w gminach do 39,34%, w powiatach – do 10,25%, a w województwach – do 1,6%. Ustanawia jako źródło dochodów udział we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych zamieszkałych w gminach do 6,71%, w powiatach – do 1,4%, a w województwach – do 15,9%. Udział w CIT i PIT został przez wszystkie jednostki samorządu oceniony pozytywnie. Tworzy on zapewne bezpieczeństwo dochodowe samorządów oparte na dwóch źródłach dochodów.

Ustawa wprowadza także dla wszystkich szczebli samorządów pięcioprocentowy dochód uzyskiwany na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych przez ustawy. Jest to wyraźny wskaźnik motywujący i zachęcający do lepszej gospodarności. Znajduje on odbicie w kasie samorządu. Aktualnie ma on wymiar symboliczny, sięga kwoty zaledwie 5–6 milionów zł w skali kraju, otwiera jednak, po dokładniejszej analizie, drogę do głębszych zmian w drugim etapie reformy.

Interesującym rozwiązaniem jest pięcioprocentowy udział w podatku dochodowym od osób fizycznych w okresie pięciu lat dla gmin i powiatów, które podejmą decyzję o połączeniu. Jest to znaczny wysiłek finansowy państwa, który może ekonomicznie zachęcić jednostki samorządu terytorialnego do łączenia się.

Nadal też, choć w zmienionych proporcjach, funkcjonować będzie subwencja wyrównawcza i równoważąca dla gmin i powiatów, wyrównawcza i regionalna dla województw oraz oświatowa dla gmin, powiatów i województw.

W trosce o stabilność finansów publicznych projekt ustawy wprowadza nieznanе dotąd w systemie finansów samorządowych rozwiązanie polegające na powiązaniu mechanizmu subwencji ze wskaźnikami makroekonomicznymi, takimi jak PKB i stopa bezrobocia w określonych przedziałach wiekowych. Kwoty subwencji ustalone będą również w zależności od gęstości zaludnienia i powierzchni dróg przypadających na jednego mieszkańca. Są to standardy powszechnie stosowane w Unii Europejskiej.

Dobrym rozwiązaniem jest też wprowadzenie dość silnego, choć nieco spleśzczonego w toku prac podkomisji sejmowych, systemu wyrównawczego, czyli świadczeń jednostek bogatszych na rzecz jednostek biedniejszych. Należy pamiętać, że rozpiętość dochodów w gminach w przeliczeniu na jednego mieszkańca w skali kraju jest bardzo zróżnicowana i sięga kwoty

2 tysięcy 700 zł w gminie najbogatszej, a 160 zł w gminie najbiedniejszej, przy średniej krajowej 700 zł. Część wyrównawcza dla gmin będzie wyliczana w trzech skalach: na podstawie procentowego udziału w stosunku do średniej krajowej dochodów podatkowych państwa, podatków i opłat lokalnych. Obejmie ona gminy, których dochody nie sięgają w pierwszej skali 40%, w drugiej skali – 40–70%, a w trzeciej – 75–92%. Kwotę podstawową zwiększy kwota uzupełniająca dla tych gmin, w których gęstość zaludnienia będzie niższa niż średnia w kraju, a dochód na jednego mieszkańca nie przekroczy 150% średniego dochodu w kraju.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej dla powiatów będzie składać się z dwóch pozycji: kwoty podstawowej i uzupełniającej. Kwotę podstawową otrzymają te powiaty, w których różnica między średnią krajową dochodów powiatów a poziomem dochodów powiatu osiągnie 88%. Kwotę uzupełniająca otrzymają powiaty, w których bezrobocie jest wyższe o 10% od średniej krajowej w trzech skalach: pierwsza skala wynosi 10–25%, druga – 25–40%, a trzecia – powyżej 40%. Część wyrównawczą subwencji otrzymają województwa, w których dochód podatkowy jest niższy od średniej krajowej i stanowi 70% różnicy między dochodem uzyskiwanym w województwie na jednego mieszkańca a dochodem średnim krajowym.

Kwota uzupełniająca subwencji będzie udzielana województwom o populacji mniejszej niż trzy miliony mieszkańców. Jest to kolejny element niwelacji dysproporcji między największymi, najbogatszymi województwami a tymi najslabszymi, zwłaszcza najslabiej zaludnionymi.

Gminy i powiaty będą miały także prawo do części równoważącej subwencji ogólnej. Będzie ona tworzona z części kwot uzupełniających subwencję wyrównawczą i sumy łącznej wpłaty gmin, w których dochody podatkowe przekroczą 150%. Dla powiatów będzie tworzona z wpłat powiatów, których dochody podatkowe przekroczą 110% średniej krajowej. Podział tych kwot będzie dokonywany w uzgodnieniu z samorządami terytorialnymi, by zapewnić zmiany finansowania zadań samorządowych i ewentualnie eliminować dalsze pojawiające się dysproporcje.

Dla województw część regionalna subwencji ogólnej będzie się tworzyć na zasadach zbliżonych do obowiązujących w powiatach i gminach i obejmie województwa o wskaźniku niższym od 75% średniej krajowej w wypadku parametrów już wcześniej przeze mnie podanych.

Część oświatowa subwencji ogólnej, stanowiąca nadal blisko 75% subwencji ogólnej, pozostaje w zasadzie bez istotnych zmian, na poziomie nie mniejszym niż w roku bazowym, będzie jednak powiększona o kwoty niezbędne do finansowania zadań dodatkowych, które przejmie samorząd od roku przyszłego i w 2005 r.

(senator A. Spychalski)

W projekcie ustawy przewiduje się także ustanowienie dwuprocentowej rezerwy subwencji ogólnej z przeznaczeniem na realizację w powiatach inwestycji drogowych rozpoczętych przed styczniem 1999 r. oraz na utrzymanie i eksploatację przewozów promami rzecznyymi. Przewidziano także 0,6% rezerwy części oświatowej, z tym że w roku 2000 będzie ona jeszcze wynosiła 1% subwencji ogólnej z przeznaczeniem na różne potrzeby, różne zdarzenia, w tym także na zdarzenia o charakterze losowym.

Zasady i tryb przyznawania subwencji ogólnej w zasadzie nie ulegają zmianie. W ustawie wprowadzono zapisy związane z przypadkami nieterminowego i niepełnego wywiązywania się administracji rządowej względem jednostek samorządu terytorialnego z należnych wpłat z tytułu wykonywania przez te jednostki zadań administracji rządowej. W takich sytuacjach będzie przysługiwało postępowanie przed sądem i dochodzenie należności wraz z odsetkami, tak jak za zaległości podatkowe.

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej rozpatrywała w dniu 30 października projekt ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego i w czasie dyskusji zgłosiła osiem poprawek. W pierwszej kolejności rozpatrywała ten projekt Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych. Wszystkie poprawki, z wyjątkiem jednej, są identyczne. W związku z powyższym, zgodnie z wcześniejszym porozumieniem omówi je mój znakomity kolega, sprawozdawca Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, pan senator Tadeusz Wnuk.

Ja zaś chciałbym zarekomendować Wysokiemu Senatowi poprawkę mojej komisji, która w art. 100 po wyrazie „Sejmowi” dodaje wyrazy „i Senatowi”. Ma ona na celu umożliwienie Senatowi Rzeczypospolitej zapoznanie się w terminie do 30 czerwca 2006 r. z przedłożeniem prezesa Rady Ministrów, a więc z informacją o skutkach obowiązywania tej reformy finansów samorządowych, zwłaszcza w związku z art. 20 i 41, a także z ewentualnymi propozycjami zmian tej ustawy. Taka redakcja art. 100 potwierdzi inspirującą rolę Senatu w działaniach na rzecz samorządności.

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! W imieniu Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej rekomenduję Wysokiemu Senatowi pilnie oczekiwaną i niezwykle ważną ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego – druk nr 513 – i proszę o jej uchwalenie wraz z poprawkami zawartymi w druku nr 513A. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję.

Jak już anonsował pan senator Spychalski, posłuchamy teraz pana senatora Tadeusza Wnuka, sprawozdawcy Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych.

Senator Tadeusz Wnuk:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Panie Ministrze!

Z upoważnienia Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych mam zaszczyt rekomendować Wysokiej Izbie przyjęcie uchwalonej przez Sejm ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wraz z proponowanymi poprawkami, ujętymi w sprawozdaniu komisji. Analogiczną rekomendację do omawianej ustawy przedstawił przede mną Wysokiej Izbie pan senator Andrzej Spychalski w imieniu Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, w zasadzie z tych samych powodów, na podstawie podobnych lub zbliżonych ocen dotyczących rozpatrywanej reformy finansów samorządowych.

W ocenie komisji, którą reprezentuję, rozwiązania finansowe i regulacje prawne zawarte w omawianej ustawie zwiększają niewątpliwie rzeczywistą samodzielność, samorządność gmin, powiatów i województw. W ustawie jest ujęty pierwszy etap decentralizacji zadań państwa i środków publicznych oraz bardzo istotna zmiana struktury dochodów samorządów terytorialnych: zwiększenie w nich udziału dochodów własnych oraz zmniejszenie udziału subwencji i dotacji. Te zmiany systemowe powinny, zdaniem komisji, wzmacniać pozycję ustrojową samorządów i zapewnić lepsze, bardziej racjonalne wykorzystanie środków publicznych.

Z pełną aprobatą Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych przyjęła też dokonaną przez Sejm modyfikację regulacji zapewniających wszystkim szczeblom samorządu terytorialnego zwiększone udziały we wpływach z obu podatków bezpośrednich – PIT i CIT. Za równie korzystne rozwiązanie komisja uznaje zwiększenie udziału samorządów w dochodach z gospodarowania mieniem Skarbu Państwa z 5% do 25%.

Z kolei wzrost udziału środków własnych samorządów terytorialnych może, zdaniem komisji, zwiększyć ich możliwość absorpcji środków Unii Europejskiej, a zwłaszcza – w powiązaniu z regulacjami zawartymi w projekcie ustawy o finansach publicznych, a także ze stworzonymi już warunkami prawnymi – możliwość prefinansowania z budżetu państwa przedsięwzięć realizacyjnych samorządów z udziałem środków unijnych. Przypomnę, że w projekcie budżetu pań-

(senator T. Wnuk)

stwa przewidziano na ten cel kwotę ponad 5 miliardów zł.

Wysoka Izbo! Pan senator Andrzej Spychalski przedstawił bardzo obszernie poglądy i oceny Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej w odniesieniu do dalszych rozwiązań omawianej ustawy dotyczących źródeł dochodów jednostek samorządu terytorialnego, a zwłaszcza nowej konstrukcji subwencji ogólnej. Proszę więc pozwolić, że w celu uniknięcia powtórzeń w dalszej części prezentacji sprawozdania Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych przekażę szerzej jej stanowisko wobec ciągle jeszcze mających miejsce kontrowersji i dylematów związanych z tą ustawą.

Jak wiemy, organizacje samorządów terytorialnych wyraziły pozytywną opinię o regulacjach zawartych w tym akcie prawnym. To nie wyklucza ich naturalnych, licznych obaw co do rzeczywistych skutków wejścia w życie rozwiązań ustawy. Najwięcej z nich jest związanych z obecnymi doświadczeniami, czyli ze zmniejszaniem się i nieosiąganiem przewidywanych wpływów z dochodów od podatków bezpośrednich. Jednak, zdaniem komisji, wprowadzanie reformy finansów samorządów właśnie teraz, w okresie wyraźnego i wymiernego wzrostu gospodarczego – przy założeniu, że będzie on jeszcze bardziej trwały dzięki oczekiwanemu wzrostowi inwestycji – powinno te obawy zmniejszać. Ważącym faktem w tym względzie są także wyniki symulacji wykonanych przez Ministerstwo Finansów, dowodzące, że żadna jednostka samorządu terytorialnego nie powinna stracić w porównaniu z bazowym rokiem 2002.

W trakcie obrad komisji awizowane były także obawy samorządów wojewódzkich, związane zwłaszcza z przypisaniem im jako zadania własnego regionalnych kolejowych przewozów pasażerskich. Obawy są uzasadnione, ponieważ jest to działalność trwale deficytowa, i to nie tylko w Polsce. Może obawy te będą mniejsze w wyniku zwiększenia wobec pierwotnych założeń udziału województw w przychodach z podatku dochodowego od osób prawnych czy też zwiększenia dochodów samorządów przeznaczonych na ten właśnie cel w roku przyszłym. Będzie to jednak, zdaniem komisji, jeden z głównych przyszłych problemów województw, i to zapewne nie tylko finansowy.

Jeszcze inne obawy samorządów związane są z likwidacją subwencji drogowej, finansowaniem dodatków mieszkaniowych czy z tak zwanym stałym niedoszacowaniem finansowania zadań rządowych. Z powodu tych obaw wiele samorządów uważa za wysoce słuszne traktowanie pierwszego etapu reformy finansów samorządowych jako okresu przejściowego, potrzebnego,

powiedziałbym nawet, nieodzownego do ustalenia w praktyce, jak będą się sprawdzały zawarte w nim rozwiązania systemowe.

Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych podziela w tym przypadku pogląd rządu, aprobowany często w trakcie debaty w Sejmie, że słuszny jest podział, tej fundamentalnej przecież, reformy finansów samorządowych na dwa podstawowe etapy. Podział ten jest jednym z wielu argumentów dowodzących, że reforma określona w regulacjach zawartych w ustawie Sejmu jest odpowiedzialnym i racjonalnym kompromisem. Odpowiedzialnym kompromisem, ponieważ musi godzić oczekiwania decentralizacyjne samorządów, często daleko idące, bardzo śmiałe, z możliwościami finansowymi państwa, z bezwzględną koniecznością zagwarantowania stabilności finansów publicznych. Racjonalnym kompromisem, ponieważ tworzy podstawy i zapewnia możliwości dalszego ewolucyjnego kształtowania docelowego systemu finansów samorządowych.

Wysoka Izbo! Proszę pozwolić, że przedstawię uzasadnienie poprawek wnoszonych przez obie komisje do rozpatrywanej ustawy Sejmu.

Pierwsza z nich dotyczy art. 2 ustawy i z definicji ogólnej kwoty wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych usuwa pojęcie podatku liniowego, który nie ma charakteru normatywnego.

Kolejne poprawki, od drugiej do szóstej, dotyczą tej części przepisów ustawy, zawartych w art. 54, która jest związana z modyfikacją i synchronizacją ich treści z nową ustawą o pomocy społecznej. Poprawki te obejmują kolejno: po pierwsze, skreślenie zmiany w ustawie o pomocy społecznej, która zawiera treść normatywną identyczną z treścią obowiązującego przepisu; po drugie, uchylenie przepisów, które dotyczyły placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych w formie zakładów budżetowych, w związku ze zmianą przepisu, który dopuszczał prowadzenie wymienionych podmiotów w tej właśnie formie; po trzecie, dostosowanie terminologii zastosowanej w przepisach o nadzorze i kontroli nad podmiotami wykonującymi zadania z zakresu pomocy społecznej do pojęcia przyjętego w przepisie określającym sankcje; po czwarte, zapewnienie, aby jedynym rozstrzygnięciem przysługującym wojewodzie po przeprowadzeniu czynności w zakresie kontroli lub nadzoru nad jednostkami realizującymi zadania pomocy społecznej było zalecenie.

Poprawka dotycząca treści art. 92 jest, jak należy sądzić, korektą błędu technicznego. Stanowi ona, że przy ustalaniu wysokości jednorazowej zaliczki na finansowanie zadań województw w 2004 r. uwzględnia się między innymi wysokość dochodów województw z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób praw-

(senator T. Wnuk)

nych wykazaną w sprawozdawczości za rok 2002, a nie, jak jest zapisane, za rok 2004.

Panie Marszałku! Państwo Senatorowie! W imieniu Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych na podstawie przedstawionego sprawozdania proszę Wysoką Izbę o przyjęcie rozpatrywanej ustawy wraz z proponowanymi poprawkami. Dziękuję za uwagę.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.

Proszę pozostać jeszcze chwilę, bo mamy teraz regulaminową możliwość zadawania pytań senatorom sprawozdawcom, którymi byli, przypomnę, pan senator Andrzej Spychalski i obecny na mównicy pan senator Tadeusz Wnuk.

Zgłasza się pani senator Jolanta Popiołek. Proszę bardzo.

Senator Jolanta Popiołek:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Wiem, że z subwencji oświatowej wiele samorządów finansuje inne zadania, między innymi z zakresu kultury i sportu, zubożając tym samym szkoły. Jeśli teraz łączną kwotę części oświatowej subwencji zwiększy się o środki między innymi na odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli emerytów i nauczycieli rencistów, to jaka jest gwarancja, że samorzady uczciwie wypłacą nauczycielom emerytom i nauczycielom rencistom te środki? Czy rząd może to zagwarantować? Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Rozumiem, że to jest pytanie do pana senatora... Do którego sprawozdawcy?

Dobrze, proszę bardzo.

Senator Tadeusz Wnuk:

Pani Senator, już po zakończeniu pisania przeze mnie sprawozdania do Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych wpłynęły z dwóch bodajże kół Związku Nauczycielstwa Polskiego dezyderaty, by odstąpić od ujętego w ustawie przeniesienia źródeł finansowania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, pomimo że w ustawie zapisane jest zwiększenie środków w subwencji oświatowej z tego tytułu. Ale wiem, że podnoszona kwestia była również awizowana przez Komisję Edukacji Narodowej i Sportu. Ponieważ problem ten jest już zamknięty, proponuję, by

został podniesiony w trakcie debaty senackiej i ewentualnie znalazł rozwiązanie na kolejnych posiedzeniach komisji.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.

Pani senator Janina Sagatowska.

Senator Janina Sagatowska:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Ja mam pytanie do pana senatora Spychalskiego, bo pan senator Wnuk przedstawił z ramienia Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych swój punkt widzenia na temat art. 70, czyli przekazania organizowania i dotowania regionalnych przewozów samorządom wojewódzkim, a bardzo mnie interesuje stanowisko Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej. Czy komisja nie wyrażała obaw i ze spokojem, że tak powiem, przyjęła ten zapis art. 70, w którym zmienia się odpowiednio ustawę o transporcie kolejowym, wobec oporu – ja znam opór samorządów wojewódzkich – co do przekazania im tego zadania dlatego, że mają obawy co do środków na organizowanie tych przewozów? W związku z tym – wiemy, jaka jest sytuacja na kolei: strajki, zadłużenia itd. – przenoszenie tego ciężaru na samorząd uważam za wysoce niedopuszczalne.

(Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski: Pani Senator, dyskusja jeszcze nie jest otwarta. Mamy pytania.)

To właśnie jest proste pytanie: czy samorząd w trosce... Komisja, która ma niejako troszczyć się o stan samorządu, jakoś tak przyjęła tę sytuację, nie zaproponowała chociażby skreślenia tego artykułu... Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.

Proszę, pan senator Andrzej Spychalski.

Senator Andrzej Spychalski:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Pani Senator, istotnie, jest to bolesny problem. Pamiętamy, że niedawno Ministerstwo Infrastruktury zgłosiło propozycję zlikwidowania ponad tysiąca trzystu połączeń regionalnych. Wiąże się to bezwzględnie z niewydolnością kolei, która jest niedofinansowana, a rentowność połączeń regionalnych spada w sposób zasadniczy. Przy tym poziomie finansowania nie da się utrzymać przewozów regionalnych, dlatego ministerstwa stanęły na stanowisku, że o tym, które i ja-

(senator A. Spychalski)

kie linie przewozów regionalnych powinny funkcjonować, najlepiej wiedzą samorządy. Dlatego zdecydowano się przekazać to zadanie w gestię samorządów, by to samorządy były moderatorem rozwiązań dotyczących połączeń kolejowych.

Chcę powiedzieć, że to nie jest jedyne rozwiązanie. Obecnie konieczne jest przeprowadzenie głębokiej restrukturyzacji przedsiębiorstw państwowej komunikacji samochodowej, które podlegają wojewodom, oraz skorelowanie tych działań z działaniami dotyczącymi przedsiębiorstw lokalnej komunikacji miejskiej. Podejmowane są już pewne próby zmierzające w tym kierunku.

Chcę jednak powiedzieć, że przekazanie zadań dotyczących przewozów regionalnych samorządom wojewódzkim nie pozostawia im żadnych szans na sfinansowanie tych zadań. Przewiduje się przekazanie w przyszłym roku z budżetu krajowego 500 milionów zł na sfinansowanie przewozów regionalnych. Przewozy regionalne otrzymają też 200 milionów zł w postaci nowoczesnego taboru kolejowego, który już wcześniej był kontraktowany. Będą to tak zwane szynobusy. W moim województwie wielkopolskim są one coraz powszechniej stosowane i pomniejszają deficyt związany z funkcjonowaniem kolei. Chcę powiedzieć, że samorządy otrzymają też 100 milionów zł w postaci nieodpłatnie przekazanych im obiektów i terenów kolejowych. Zrefundowana też będzie kwota 375 milionów zł, a więc absolutnie wszystkie wydatki, które wiążą się z finansowaniem przejazdów ulgowych.

Wydaje się, że bilans tych kwot, plus oczywiście uzupełniające środki samorządów wojewódzkich, stanowi znakomitą podstawę do tego, by przewozy regionalne były przez samorządy w miarę dobrze, ale i oszczędnie organizowane. Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.

Pan senator Lesław Podkański.

Senator Lesław Podkański:

Dziękuję bardzo.

Ja kieruję pytania do sprawozdawców dwóch komisji.

Otóż chcę tylko przypomnieć, że reforma samorządowa w Polsce została wprowadzona kilka lat temu, kiedy to wbrew woli mojego klubu i mojej partii stworzyliśmy ułomną samorządność. Obecnie próbujemy naprawiać tę ułomną samorządność. Dlatego moje pierwsze pytanie brzmi: na ile wzrośnie na każdym poziomie: gminnym,

powiatowym i wojewódzkim, prawdziwa samorządność? Bo ani gminy, ani powiaty nie były w pełni samorządne, oczywiście w sensie dysponowania środkami. Czy obie komisje dokonały takiej analizy i czy możemy się pochwalić, że wprowadzając te regulacje, zwiększamy samorządność o 2%, 3% czy 5% na poszczególnych poziomach?

Drugie pytanie. W kraju mamy taką sytuację, że coraz bardziej nakładają się na siebie zadania na poziomie wojewódzkim. Mamy swoistego rodzaju dwuwładzę. Czy komisje podjęły próbę oceny i przeorientowania docelowo tego układu? W moim odczuciu, powinno się iść w kierunku zwiększenia sił, uprawnień i środków samorządu wojewódzkiego i budowania na tym szczeblu władzy wojewódzkiej, a zmniejszenia władzy państwowej w urzędzie wojewódzkim. Czy ten problem był podejmowany przez komisje? Bardzo chciałbym usłyszeć odpowiedź na to pytanie. Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Proszę bardzo, pan senator Wnuk.

Senator Tadeusz Wnuk:

Jeżeli chodzi, Panie Senatorze, o odpowiedź na pana pytania, to powiem, że Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych oczywiście nie dokonywała takiej oceny. Ja jednak nieprzypadkowo na samym początku swojej wypowiedzi mówiłem, że w ocenie komisji nie budzi wątpliwości fakt, że ta reforma zwiększa samodzielność oraz samorządność i gmin, i powiatów.

(Senator Lesław Podkański: Ja wiem, że zwiększa, pytam tylko o ile.)

Mam wątpliwości, bo nie wiem, czy można dokonać takiego wymiernego rachunku procentowego.

Odnosząc się do drugiej części pana wypowiedzi, przekazuję stanowisko komisji: ta reforma jest istotna, potrzebna, ale trzeba ją też postrzegać jako reformę celowo rozłożoną na dwa etapy. Na drugim etapie można myśleć o znacznie poważniejszych oczekiwaniach decentralizacyjnych, takich jak udział samorządów w podatkach pośrednich czy kwestia władztwa podatkowego. Obecnie jednak, przyjmując, że jest to okres, kiedy finanse publiczne są w konkretnej sytuacji, gdy są uwarunkowania, etap ten jest racjonalny i oczekiwany. W debacie sejmowej także było oczekiwanie, by jak najszybciej konsekwentnie rozpocząć kontynuację prac nad reformą docelową. To tyle z mojej strony.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Czy pan senator Spychalski chce jeszcze coś dodać?

Senator Andrzej Spychalski:

Ja mógłbym dodać, że w wymiarze finansowym samorządność wzrasta w granicach 2–7%. Powiedziałem podczas przedstawiania sprawozdania komisji, że decentralizacja obejmuje blisko 2 miliardy zł w skali kraju, a więc jest to dość znacząca kwota. Ona globalnie w skali kraju wynosi około 4% ogólnych środków budżetowych.

Chcę powiedzieć, że dziś znajdujemy się w sytuacji krytycznej, oszczędzanie jest pilne i konieczne. I nawet jeżeli w którymś momencie subwencje i środki, które otrzymują samorządy, nie pokrywają w pełni kosztów tej działalności, to one nakładają także na samorządy obowiązek racjonalizowania wydatków. I znowu chcę posłużyć się przykładem. W moim regionie jest duża racjonalizacja wydatków, zwłaszcza jeśli chodzi o zarządzanie systemem oświatowym, który jest beneficjentem największej części udziałów subwencyjnych. A więc myślę, że dopływ tych środków, a także możliwość wspierania się środkami w celu pozyskiwania środków unijnych, spowodują to, że aktywność oraz samodzielność gmin i samorządów będzie wzrastała.

I wreszcie odpowiedź na pytanie dotyczące tego, jak wygląda sprawa struktur. Jest ona przedmiotem stałej troski komisji i te sprawy były przez nas poruszane. Nie ulega żadnej wątpliwości, że system funkcjonowania samorządów oraz województw bardzo mocno uwiera i że, jak się wydaje, powstały już okoliczności i warunki do tego, zwłaszcza na tle koniecznych oszczędności budżetowych, żeby uruchomić procesy reorganizacyjne.

Podobnym problemem jest sprawa powiatów. Wydaje się jednak, że obecnie nie ma warunków politycznych do tego, by definitywnie ten problem rozwiązać. Myślę, że są za to warunki do tego, żeby pracować nad tymi rozwiązaniami symulacyjnie. Te sprawy są przedmiotem stałego zainteresowania komisji. Chcę powiedzieć, że kolejne posiedzenie będzie poświęcone między innymi szukaniu przez komisję rozwiązań i propozycji związanych z oszczędnościami w samorządach i w administracji dotyczących programu pana ministra Hausnera.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.

Sądzę że – nawiązę do tego, o czym była mowa – główny sens wypowiedzi pana senatora Podkańskiego, a zwłaszcza to drugie pytanie, może być

zaczynem ciekawej inicjatywy ustawodawczej w Senacie. Myślę, że warto to podjąć. To jest bardzo trudna materia, ale można się z nią zmierzyć.

Pan senator Andrzej Wielowieyski.

Senator Andrzej Wielowieyski:

Mam dwa pytania do pana senatora Wnuka.

Pierwsze dotyczy udziału w podatkach, zwłaszcza na szczeblu wojewódzkim, szczególnie wobec wielkich zadań regionalnych przy absorpcji funduszy. Czy w tym wskaźniku uwzględniono to, co rozpatrujemy równoległe, to znaczy dość znaczną obniżkę w CIT? Bo obniżka w CIT powoduje kilka miliardów obsunięcia i pomimo likwidacji wszystkich ulg dynamika CIT stoi pod pewnym znakiem zapytania. Poza tym w kraju będą nierówno rozkładać się spadki ściągальności CIT i wzrost z tytułu likwidacji ulg, bo to też nie jest to samo.

I drugie pytanie. Czy na posiedzeniu waszej komisji dyskutowano, bo u nas tego chyba nie było, nad sprawą bodźcowania dochodów samorządowych? Założeniem projektu było, że będzie on pobudzał jednostki samorządowe do zwiększania dochodów. Otóż przy tym systemie redystrybucji już na szczeblu powiatu, a zwłaszcza województwa, ale też i gmin – 110% – ostre przepisy jej dotyczące powodują, jak się zdaje, zupełny zanik takich bodźców. Czy o tej sprawie dyskutowano podczas posiedzenia komisji?

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, który z panów senatorów do tego się odniesie?

Senator Tadeusz Wnuk:

Panie Senatorze, razem uczestniczyliśmy w posiedzeniu Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, na którym, jak pan pamięta, wspólnie wyrażaliśmy obawy dotyczące tego, że aktualnie trudno jest w bardzo wymierny sposób określić, jak ukształtuje się sytuacja. Z jednej strony jest bowiem zwiększanie udziału samorządów terytorialnych w podatku PIT i w podatku CIT, a z drugiej strony w trakcie dzisiejszych obrad przyjęto obniżenie tych podatków. Zapewne pamięta pan senator stanowisko resortu finansów, które mówiło, że w symulacjach starano się uwzględnić obie relacje.

Przypomnę też, że w stanowisku komisji, które przedstawiałem, wyrażony został pewien niepokój wynikający z dotychczasowych doświadczeń samorządów. Na dzień dzisiejszy samorządy rzeczywiście nie otrzymują przewidywanych wpływów z podatków PIT czy CIT. I to jest powodem ich największego niepokoju.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Czy pan senator chce jeszcze zabrać głos?

(*Senator Andrzej Spychalski:* Nie, dziękuję, nie mam nic do dodania.)

Dziękuję bardzo panom senatorom.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była projektem rządowym. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister finansów.

Witam reprezentację Ministerstwa Finansów na czele z podsekretarzem stanu, panem doktorem Jackiem Uczkiewiczem.

Czy pan doktor Uczkiewicz chciałby teraz zabrać głos, czy może wtedy, kiedy będą pytania, które pokazałyby kwestie budzące zainteresowanie?

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Jacek Uczkiewicz:* Panie Marszałku, jeżeli można...)

Bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Jacek Uczkiewicz:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Dziękuję bardzo za udzielenie mi głosu. Rozumiem, że nie pierwszy raz, ponieważ podczas dyskusji szczegółowej zapewne pojawi się wiele problemów, do których również będę chciał się odnieść.

W tym momencie chciałbym przede wszystkim zwrócić uwagę państwa senatorów na kilka zasadniczych spraw i problemów związanych z reformowaniem finansów samorządów terytorialnych oraz na kilka podstawowych elementów filozofii – jeśli tak można powiedzieć – która przyświeca omawianemu dzisiaj projektowi.

To, że ustawa ma swoją trudną historię, wszyscy wiemy. Pojawia się natomiast pytanie, dlaczego ta historia jest taka trudna, dlaczego nie udało się wszystkie dotychczasowe podejścia. Odpowiedź jest oczywiście wielowarstwowa i na pewno składają się na nią w jakiejś mierze problemy budżetowe. W moim przekonaniu, prawdziwe przyczyny leżą jednak w tym, że mówimy o ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, ale tak naprawdę o jednej z ważniejszych ustaw ustrojowych, ponieważ mówimy o tym, ile będziemy mieli w Polsce państwa scentralizowanego, a ile zdecentralizowanego. W znacznej mierze jest to ustawa mówiąca o decentralizacji władzy publicznej w Polsce. To po pierwsze. Po drugie, jest to ustawa, która ma w tytule finanse, ale są one tylko środkiem. Ustawa ta w swej istocie dotyka bardzo wielu niezwykle wrażliwych społecznie obszarów, a więc na przykład pomocy społecznej, edukacji, spraw gospo-

darczych czy pomocy socjalnej. W takiej sytuacji budżetowej, jaka jest, i przy powszechnych niedoborach we wszystkich dziedzinach te aspekty oczywiście odgrywają pewną rolę.

Trzeba także wiedzieć, że mamy bardzo złożoną strukturę samorządu terytorialnego w Polsce. To nie tylko kwestia trzech rodzajów samorządów: gminy, powiatu i województwa. Każdy z nich, a zwłaszcza gminy i powiatu, jest wewnętrznie zróżnicowany, tak że właściwie można by wymienić siedem rodzajów samorządów, których interesy nie zawsze są zbieżne. Przypomnę chociażby uchwałę Związku Gmin Wiejskich RP – sprzed roku i miesiąca – wzywającą do rozwiązania powiatów.

Przywołuję tę sprawę, żeby wskazać ten aspekt ustawy, który ma godzić bardzo wiele różnych, sprzecznych interesów. Na tę ustawę należy więc także patrzeć jako na próbę – według mnie optymalnie w tej chwili skonstruowaną – godzenia wielu różnych interesów. Jest to ustawa, w której jest pełno kompromisów. Można by je wymienić, ale chodzi jedynie o pewną ideę.

Wreszcie sprawa podstawowa czy jedna z ważnych: w jakim kierunku mają zmierzać nasze samorządy, ich rozwój? Czy mamy w dalszym ciągu kultywować stan, który był uzasadniony w momencie ich tworzenia, kiedy musiały być one trzymane pod kloszem i mieć zagwarantowane odpowiednie środki, czy raczej musimy mówić o samorządach jako o części państwa, która razem z całym państwem przeżywa wzloty i upadki ogólnej koniunktury gospodarczej?

Tak jak już zauważył pan senator sprawozdawca, nie ma lepszego momentu na wprowadzanie tych, zdaniem rządu, pożądaných zmian – wiążą one jeszcze mocniej niż do tej pory kondycję ekonomiczną, finansową samorządów z koniunkturą państwa – niż moment wzrostu gospodarczego. Gdybyśmy byli w okresie bessy gospodarczej, gdybyśmy staczali się, jeśli chodzi o wskaźniki gospodarcze, po równi pochyłej, to przedstawianie takiego projektu byłoby oczywiście ryzykowne. Nie ma więc lepszego momentu na dokonywanie takich zmian niż obecny.

Przecież w całej ustawie chodzi nam o to, żeby środki publiczne – mówimy bowiem o środkach publicznych, o środkach podatkowych – przekazywać, powierzać tym, którzy będą mogli wydawać je z lepszym pożytkiem, bardziej precyzyjnie, lepiej nad nimi panować i wybierać najlepsze rozwiązania. W naszym systemie finansowym mamy oczywiście wiele rezerw – nazywam je rezerwami prostymi – takich jak zwiększenie nadzoru, zwiększenie kontroli wewnętrznej czy wprowadzenie audytu, co obecnie czynimy. Musimy jednak sięgać po rezerwy bardziej wysublimowane, bardziej złożone, opierające się na zwykłym gospodarskim pomysłu, na inicjatywności, ale także na umiejętności zarządzania ryzykiem

(podsekretarz stanu J. Uczkiewicz)

przy przygotowywaniu i podejmowaniu określonych decyzji.

Trzydzieści lat odrodzonych samorządów w Polsce upoważnia do przejścia do kolejnego etapu, odwołującego się właśnie do owej gospodarności i pomysłowości. Żeby jednak można było coś zrobić, trzeba mieć więcej swobody w dysponowaniu środkami finansowymi. Ta ustawa zmierza właśnie ku temu, żeby dać samorządom maksymalnie dużo swobody w dysponowaniu środkami finansowymi.

Kolejna sprawa, chcemy wyciągać wnioski z doświadczeń, z przeszłości, ponieważ – jak już powiedziałem na wstępie – doświadczeń jest wiele. Nasi poprzednicy przygotowali projekt ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, który zakładał, że jedna gmina na cztery będzie stratna w wyniku wprowadzenia proponowanych w 2001 r. reform oraz że dwa z pięciu powiatów będą stratne. W skrajnych wypadkach ponad 30%. Jeżeli doda się do tego fakt, że skutki transferów miały być tam większe, to widać było, że tamte projekty prowadziły do bardzo dynamicznego rozwarstwienia sytuacji ekonomicznej jednostek samorządu terytorialnego.

My wychodziliśmy z innego założenia. Jako jedno z podstawowych założeń przyjęliśmy, że w warunkach porównywalnych, czyli w warunkach roku 2002 – a więc ostatniego roku, w przypadku którego dysponujemy pełną wiedzą, nie o planowanych założeniach, parametrach budżetów centralnego i lokalnych, ale o wykonanych – proponowane przez nas zmiany systemowe nie będą generowały kategorii jednostek tracących.

Oczywiście, jeżeli z jednej strony ideą jest przenoszenie maksymalnej części zadań będących w tej chwili zadaniami administracji rządowej, administracji centralnej, do kategorii zadań własnych samorządów, a w ślad za tym transferowanie środków publicznych, via podatki bezpośrednie, do samorządów jako dochody własne, to zagwarantowanie przy tym mechanizmie, że w warunkach roku 2002 wprowadzone zmiany systemowe nie będą generowały kategorii jednostek tracących, spowoduje w konsekwencji bardzo silny system wyrównawczy. Chciałbym zwrócić uwagę państwa na ten system wyrównawczy, ponieważ – naszym zdaniem – stanowi on również istotny postęp w patrzeniu na kwestię dbania o najbiedniejsze samorządy.

Zwrócę uwagę Wysokiej Izby na różnice w średniej dochodowości podatkowej w gminach. Stosunek średniej dochodowości podatkowej na głowę mieszkańca najbogatszej gminy do takiej samej dochodowości najuboższej gminy jest jak 170:1. Dochodowość naszych samorządów jest bardzo zróżnicowana. W związku z tym wprowa-

dzenie takich mechanizmów stymulujących aktywność ekonomiczną, stymulujących poszukiwanie nowych, lepszych, bardziej racjonalnych sposobów wykorzystania środków publicznych musi uwzględniać również to duże zróżnicowanie dochodowe samorządów.

I przedostatnia sprawa – chciałbym przedstawić tylko pewien szeroki aspekt, ten najbardziej ogólny, wprowadzanych reform – to kwestia konsultacji społecznych. Otóż od samego początku założyliśmy, postanowiliśmy, że ustawa ta będzie tworzona w ścisłym związku, w ścisłym kontakcie i po konsultacjach ze środowiskami samorządowymi. Miało to miejsce zarówno w przypadku dyskusji nad założeniami do tej ustawy, jak również w dyskusji zinstytucjonalizowanej. Mam tutaj na myśli Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Zespół do spraw Finansów Publicznych, jak i te liczne, a nawet bardzo liczne kontakty, spotkania z różnymi grupami samorządów terytorialnych w różnych układach, a to regionalnych, a to, powiedzmy, podmiotowych, typu powiaty, miasta itd. Jednym słowem mogę powiedzieć Wysokiej Izbie, że projekt był bardzo, bardzo gruntownie przedyskutowany z samorządami i uzyskał w finale akceptację strony samorządowej; oczywiście nie wyklucza to poszukiwania lepszych rozwiązań przez różne organizacje samorządowe. Projekt jest również efektem takiego właśnie założenia i takiej bardzo mozolnej, ale bardzo twórczej, owocnej konsultacji ze środowiskami samorządowymi.

Ostatnia sprawa w tym wstępie do debaty. Pani Marszałku, Wysoki Senacie, rząd popiera, zgadza się z poprawkami zgłoszonymi przez komisje senackie. Dziękuję uprzejmie.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję.

Proszę jeszcze pozostać, Panie Ministrze, mamy bowiem teraz regulaminową turę pytań.

Przypomnę, chodzi o pytania mogące trwać tylko minutę, nie o komentarze.

Proszę, pan senator Lesław Podkański.

Senator Lesław Podkański:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Będę mówił szybko, bo mam cztery pytania.

Pierwsze, Panie Ministrze...

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Jacek Uczkiewicz: Będę musiał szybko pisać.)

Przed każdą reformą musimy wiedzieć, jaki jest stan rzeczy. I ja chciałbym usłyszeć, jaki jest dzisiaj poziom zadłużenia wszystkich samorządów polskich na poszczególnych szczeblach

(senator L. Podkański)

w stosunku do budżetu – procentowo bądź kwotowo.

Drugie pytanie. Wspomniał pan o mechanizmie wyrównywania dochodów. Oczywiście, z moich symulacji wynika, że nawet ten projektowany mechanizm wyrównywania dochodów mimo wszystko nie wszędzie zapewni utrzymanie poziomu dochodów na dotychczasowym poziomie. To znaczy, że będą samorządy biedniejsze, że grozi im utrata płynności. I w związku z tym moje pytanie: kto na przykład weźmie odpowiedzialność za drogi w powiecie, które mogą być w stanie gorszym, niż są obecnie?

Kolejne pytanie. Zawsze jest łatwo przekazywać zadania w dół, pytanie: co ze środkami? I teraz zachodzi taka oto sytuacja... Było to już dzisiaj podnoszone w debacie, ale ja uważam, że to jest w tej chwili bardzo ważna sprawa. Dotyczy ona mianowicie organizowania i dotowania regionalnych dowozów kolejowych, jak również finansowania ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów. Otóż należy przewidywać, że one nie będą zrealizowane. I znów ustawa mówi, że te zadania mają być realizowane, a samorządy ich nie wykonują. Rośnie nam dług. Kto bierze odpowiedzialność za ten dług? Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję.

Pani senator Aleksandra Koszada.

Senator Aleksandra Koszada:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Wiele spraw zostało już poruszonych, nie zdążyliśmy natomiast podczas posiedzenia komisji samorządu zorientować się w innych kwestiach, ponieważ bardzo szybko procedujemy nad tą ustawą. Oczywiście, jeśli chodzi o jej przyjęcie, gonią nas terminy.

Panie Ministrze, mam pytanie dotyczące art. 47, który mówi, że jednostka samorządu terytorialnego może udzielać dotacji innym jednostkom samorządu terytorialnego na dofinansowanie realizowanych przez nie zadań. Zadano mi pytanie tego typu. Mianowicie w tej chwili pięć achillesową samorządów, przede wszystkim powiatowych i wojewódzkich, jest funkcjonowanie zakładów opieki zdrowotnej. Czy w myśl tego artykułu gminy będą mogły przekazywać dotacje, oczywiście po przyjęciu uchwały przez samorządy odpowiednich szczebli, szpitalom, które znajdują się na ich terenie? Ja już nie mówię o ich bieżącym funkcjonowaniu...

(Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski: Pani Senator, to nie jest debata.)

Zadaję pytanie. Chodziłoby zatem o możliwość przekazywania dotacji na przykład na aparaturę, remonty itd.

I drugie pytanie. W art. 41 są zawarte preferencje dla gmin czy innych jednostek, które będą chciały się łączyć. Czy pan minister ma po konsultacjach rozeznanie, czy będzie takie zapotrzebowanie? Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję. To drugie to było pytanie.

A teraz będzie pytał pan senator Mieczysław Janowski.

Senator Mieczysław Janowski:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, mam kilka pytań.

Pierwsze. Czy rząd rozważał, korzystając ze wzoru projektu z 2001 r., możliwość udziału jednostek samorządów w podatku VAT? W tej chwili bowiem tego nie mamy.

Nawiążę do pytania pana senatora Podkańskiego: jak rząd widzi rozwiązanie kwestii ulg i rozmaitych innych zobowiązań, które są nałożone na samorząd drogą ustawową, a są nierefinansowane? Chodziłoby także o kwestie oświatlenia, o czym dyskutowaliśmy na posiedzeniu komisji.

Miarą decentralizacji państwa – nawiążę też do wypowiedzi, którą tu słyszeliśmy – jest udział dochodów samorządów w globalnych dochodach sektora publicznego. Czy pan minister może podać jakiś wskaźnik? Czy on wzrośnie, czy zmaleje, czy utrzyma się na dotychczasowym poziomie? I jakie są prace na temat standaryzacji usług publicznych, oświatowych, medycznych, dotyczących utrzymania dróg itd., bo to budzi wiele emocji. Czy rząd dysponuje tymi materiałami? To się powtarza ciągle, ale ta kwestia jest warta poruszenia. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Pan senator Marek Balicki.

Senator Marek Balicki:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Chcę skierować pytanie do pana ministra, ale wpierw powtórzę to, co mówił już pan senator Podkański. Nie wszystkie samorządy utrzymują taki poziom dochodów, jaki jest obecnie, w roku 2004. Jest to wynik nie tylko tej ustawy, ale i tych ustaw, nad którymi dyskutowaliśmy wcześniej. Chodzi o zmiany w CIT i PIT, które w różny sposób w różnych samorządach znajdują

(senator M. Balicki)

swoje odzwierciedlenie. Jednym z tych samorządów najprawdopodobniej będzie samorząd warszawski, czyli gmina i powiat warszawski, który może stracić w przyszłym roku około 200 milionów zł.

I teraz mam pytanie. Warszawa została potraktowana w tej ustawie tak jak wszystkie inne jednostki samorządu terytorialnego, a Warszawa tym się od nich różni, że pełni dodatkową funkcję – jest stolicą. Dlaczego ta funkcja nie została uwzględniona w ustawie?

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.

Pan senator Andrzej Spychalski był pytany, a teraz sam będzie pytał w tej sprawie.

Senator Andrzej Spychalski:

Pytał będę dlatego, że w toku działań legislacyjnych ten ważny element uszedł mojej uwadze, a jest jeszcze szansa na ewentualne jego naprawienie.

Panie Ministrze, pytanie jest takie, jak na obecnym etapie odniósłby się pan do przygotowanej przeze mnie poprawki, która dotyczyłaby wprowadzenia pięciopunktowego udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych miast, które utraciły status województwa?

Pochodzę z Kalisza, najstarszego z polskich miast, które bardzo boleśnie przeżyło obniżenie swojej pozycji i rangi. Chcę powiedzieć, że zadane w tym czasie rany nawet nie zaczęły się goić. Jest mi znana podobna atmosfera wśród mieszkańców i społeczności większości takich miast w Polsce. I wydaje mi się, że gdyby skutki finansowe tej poprawki były możliwe do przełknięcia, to byłyby to próba zadośćuczynienia tym samorządom, którym dwa poprzednie rządy obiecały rekompensatę strat z tego tytułu. Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Żale to już można było przenieść do debaty, Panie Senatorze.

Pani senator Apolonia Klepacz.

Senator Apolonia Klepacz:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, w pierwotnej rządowej koncepcji budżet samorządu województwa był oparty na podatku dochodowym od osób prawnych. Wynikało to – tak jak to było prezentowane w Sejmie – z takiego przyszłościowego zapisu doty-

czącego przyznania samorządom województwa władztwa w zakresie regulacji obniżenia stawek CIT na swoim terenie.

Czy w świetle tych praktycznie już przyjętych, można powiedzieć, rozwiązań, regulacji prawnych dotyczących dziesiętnastoprotentowego podatku CIT oraz podzielenia dochodów z CIT, czyli z podatków od osób prawnych, pomiędzy powiat, gminę i województwo, tę zasadę przekazania władztwa właśnie samorządom województwa możemy już odłożyć głęboko ad acta? To jest jedno pytanie.

I drugie, krótkie. Chodzi o zaniepokojenie, tu już pojawiły się o to pytania, jakie wyrażały gminy w sprawie realizacji swoich byłych zadań.

Panie Ministrze, czy jest pan w stanie powiedzieć, w jakim procencie zrealizowane będą zadania z zakresu dodatków mieszkaniowych, wspomnianych tutaj przewozów regionalnych, obowiązku edukacji dzieci w zerówkach i zadań społecznych? Czy jesteśmy w stanie wręcz procentowo to określić? Bo takie pytania zadają nam gminy. Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.

Minuta dla pana senatora Andrzeja Wielowiejskiego.

Senator Andrzej Wielowiejski:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Dwa pytania, Panie Ministrze.

Pierwsza sprawa. Powtarzam to, co już senatorom sprawozdawcom przedstawiałem w sprawie tych korelacji z CIT, zarówno jeżeli chodzi w ogóle o jego ściągalność przy tej obniżce stawek, jak i o rozłożenie regionalne – to i tak głównie dotyczy województw – gdzie, powiedzmy, wymiar może być trochę różny w zależności od liczby różnych ulg, które tam też będą występować w jednym i drugim podatku.

Druga sprawa dotyczy... znowu wracam do sprawy redystrybucji. Czy naprawdę nie byłoby możliwe, czy nie rozważano tego, żeby redystrybucja na szczeblu powiatu i województwa była jednak inna od tej gminnej? Redystrybucja gminna powinna pozwalać na to, żeby ten bodziec zadziałał, żeby gminy zabiegały intensywnie o to, by zwiększać swoje dochody. Tymczasem na szczeblu powiatu i gminy to zupełnie nikt, a zwłaszcza dziwnie wygląda na szczeblu gminy, gdzie ten wskaźnik, czyli wskaźnik bezrobocia, może doprowadzać wręcz do sytuacji, że będzie antybodźcem: nie bardzo warto tak znowu mocno walczyć z tym bezrobociem, bo dostają większy wskaźnik redystrybucji dochodów. Czy nie powinno się raczej wprowadzić – to jest szcze-

(senator A. Wielowieyski)

gólnie ważne na poziomie gminy – na przykład czegoś takiego jak zakres pomocy społecznej czy mieszkaniowej, które tutaj występują, zamiast wskaźnika bezrobocia, który może się stać antybodźcem?

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.
Teraz pani senator Janina Sagatowska.

Senator Janina Sagatowska:

Mam takie pytanie, może bardziej do ministra zdrowia, ale ono dotyczy też powiatów, więc może pan minister odpowie. Usłyszałam ostatnio wypowiedź jednego ze starostów, który mówił: ponieważ dotychczasowy szpital jest bardzo zadłużony i grozi mu upadłość, powiat sobie utworzy nowy szpital. Mnie interesuje, co z tymi długami. Jak pogodzić ten nowy szpital z istniejącym starym i z jego długami? W końcu to są pieniądze publiczne, pieniądze podatnika. Jestem więc zainteresowana, jak pan minister to widzi. Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.
Pani senator Genowefa Ferenc.

Senator Genowefa Ferenc:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.
Panie Ministrze, wczoraj na tej sali odbyła się konferencja na temat funkcjonowania samorządów, na której przedstawiciel resortu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji mówił, że nastąpi ograniczenie uprawnień wojewodów. W tej ustawie akurat idzie się w odwrotnym kierunku. Czy ta ustawa była konsultowana z MSWiA w związku z działaniami, które podejmuje w tej chwili to ministerstwo? I w jakim kierunku zamierza docelowo rząd, ustalając pozycję wojewody i zakres dysponowania przez niego środkami?

Drugie pytanie dotyczy art. 68, o którym dyskutowaliśmy podczas pracy w Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych. Czy uchylenie art. 79 w ustawie o Polskich Kolejach Państwowych nie spowoduje dalszego pogorszenia się sytuacji w Polskich Kolejach Państwowych i nie doprowadzi do takiej sytuacji, że będą obszary Polski, które będą białymi plamami, jeśli chodzi o transport kolejowy? Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.
Przypominam, że teraz pytamy, a przemawiamy w debacie.

Jeszcze pan senator Franciszek Bachleda-Księdzularz, proszę bardzo.

**Senator
Franciszek Bachleda-Księdzularz:**

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.
Panie Ministrze, mam dwa pytania. Jedno dotyczy art. 24 ust. 7.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Jacek Uczkiewicz: Przepraszam, którego artykułu?)

W art. 24 ust. 7 jest wyraźnie... Chodzi mi o kwotę uzupełniającą, którą otrzymuje województwo. Jak pan potrafi uzasadnić, że są to trzy miliony, a nie trzy i pół miliona mieszkańców? Chodzi o kwotę uzupełniającą, którą otrzymuje województwo, w którym liczba mieszkańców nie przekracza trzech milionów.

I druga sprawa, art. 25 – obliczanie dla danego województwa wskaźników równych ilorazowi powierzchni dróg wojewódzkich w województwie i liczby mieszkańców tego województwa. Czemu nie utrzymać po prostu takiego wskaźnika jak dotąd? Chodzi mi zwłaszcza o utrzymanie dróg w górach. Jest to przez pół roku zupełnie inna, kłopotliwa sprawa. Czy nie lepiej byłoby zostawić takie wskaźniki, jakie były dotychczas, zamiast je równać *per capita*, czyli na głowę? Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.
Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zadać pytanie panu ministrowi? Nie stwierdzam, aby byli chętni.

Zamykam turę pytań.

Oddaję głos panu ministrowi Jackowi Uczkiewiczowi.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Jacek Uczkiewicz:**

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku. Ten mój wstęp był oczywiście bardzo krótki i nie mógł się odnosić do wszystkich aspektów sprawy, więc przy okazji pytań, które państwo senatorowie zadali, będę mógł o nich powiedzieć.

Zacznę od tego, że wspomniałem o kompromisie związanym z budżetem centralnym, o problemach budżetu centralnego i o systemie wyrównawczym. Po to, żeby ten system wyrównawczy

(podsekretarz stanu J. Uczkiewicz)

mógł zadziałać, konstruujemy go z dwóch części. Jedna, ta główna, będzie dodatkowym wydatkiem budżetu państwa; będzie wiązała się z dodatkowym wysiłkiem budżetu państwa. I to jest kwota 1 miliarda 730 tysięcy zł z groszami. Drugą część stanowią te środki, które będą pozyskiwane z bogatszych jednostek samorządu terytorialnego.

Zwracam uwagę na to, że tę zasadę solidarnościowych wpłat, zasadę znaną w Europie, w systemach samorządowych Europy, która dzisiaj obejmuje tylko gminy, w projekcie ustawy rozciągamy na wszystkie samorządy. Wysiłek budżetowy państwa związany z tą ustawą to 1 miliard 732 zł i uprzejmie informuję, że nie mam żadnej legitymacji ani upoważnienia do powiększenia tej kwoty.

Jeśli pan marszałek pozwoli, to odniosę się również do kwestii, które były podnoszone wcześniej – niektóre były formułowane wprost jako pytania do mnie, a niektóre nie. I tak: zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli. Pozwolę sobie zaprezentować tutaj pogląd, że rozwiązanie, które proponujemy, jest ze wszelkich miar lepsze niż rozwiązanie dotychczasowe. Jest lepsze, zarówno jeśli chodzi o racjonalność gospodarowania środkami publicznymi, jak i lepsze dla nauczycieli.

Po pierwsze, nikt tutaj nie kasuje tego prawa, następuje tylko zmiana formuły środków publicznych, z których będzie finansowane to zadanie. Do tej pory była to dotacja, a proponujemy, żeby było to elementem subwencji, weszło w skład subwencji, a środki zostaną te same. Oczywiście można prezentować tutaj różne punkty widzenia, ale proszę również przyjąć ten punkt widzenia, że subwencja jest pewniejszym źródłem finansowania niż dotacja, ponieważ dotacja zawsze może być skrojona na miarę potrzeb budżetowych, subwencja zaś jest wymagalna. To jest pierwsza sprawa.

Po drugie, jak powiedziałem, samorządy nie będą miały możliwości nierealizowania tego zadania, ponieważ jest to zadanie przewidziane w innej ustawie.

Po trzecie, samorządy i tak w tej chwili to realizują, ustalają własne regulaminy, własne zasady. Jaka jest jednak różnica? Otóż różnica jest taka, że w tej chwili są dysproporcje między danymi, które podaje nam ZUS, a które dotyczą nauczycieli uprawnionych do korzystania z tych środków, a danymi, które w tej materii podają nam samorządy. Jeśli więc to będzie subwencja samorządowa, przekazana samorządom, to samorządy będą zainteresowane, żeby te pieniądze trafiały, mówiąc krótko, do tych, którym się należą. I to jest istotny element, istotny postęp w zakresie prawidłowego gospodarowania środkami publicznymi.

Jednym słowem, uważamy, że to rozwiązanie jest zdecydowanie lepsze z punktu widzenia racjonalnego gospodarowania środkami, a na marginesie niejako – ale mówię „niejako”, ponieważ jest to istotny problem – jest to, że cała filozofia opiera się na likwidacji dotacji i ograniczaniu subwencji. Oczywiście na obronę każdej dotacji i każdej subwencji znajdzie się ileś argumentów, ale trzeba się zdecydować: albo te dotacje rzeczywiście ograniczamy, albo nie. My ograniczamy i uważamy, że tutaj się krzywdą nikomu nie stanie, lepszy będzie ogłód pieniądza na dole. Prawa do tego funduszu nikt nikomu nie zabiera, zasady tworzenia go i dysponowania nim pozostają takie same. Biorąc pod uwagę przekazywanie subwencji oświatowej samorządom... Na to oczywiście samorządy otrzymają środki, żeby nimi dysponować zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, tym bardziej że fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli czynnych zawodowo w tym trybie funkcjonuje już od lat. I w związku z tym właśnie, w imię czynienia systemu finansów publicznych bardziej przejrzystym, prostszym i skuteczniejszym jest to rozwiązanie wiarygodne.

Kwestia podnoszona i w pytaniach do panów senatorów sprawozdawców, i do mnie: przewozy regionalne PKP. Nawet padło tutaj stwierdzenie, że jest to problem bolesny. Tak, to jest problem bolesny. Jego bolesność polega na tym, że jak wykazała wieloletnia praktyka, problemu przewozów regionalnych z poziomu rządu, centralnego rozwiązać się nie da. Nie da się dlatego, że bardzo różne są potrzeby w tym zakresie różnych województw, różnych regionów, bardzo różne są struktury sieci, bardzo różne potrzeby i społeczne, i techniczne. I wreszcie jest oczywiście opór materii w postaci trudności w modyfikowaniu takiego przedsiębiorstwa, jakim jest przedsiębiorstwo PKP.

Jeżeli wolno mi się tutaj odwołać do moich poprzednich doświadczeń, Wysoki Senacie, to powiem, że przez wiele lat Najwyższa Izba Kontroli, kontrolująca PKP, postulowała wprowadzenie wyliczania kosztów jednostkowych przy przewozach prowadzonych przez PKP. Nie udawało się to wtedy, a teraz słyszę, że w spółce PKP Przewozy Regionalne już bardzo poważnie zabrano się za liczenie kosztów jednostkowych, argumentując to tak, że niedługo staniemy przed samorządami wojewódzkimi i oczywiście pierwsze, czego one sobie zażyczą, to będzie kalkulacja kosztów jednostkowych. Jeśli więc tym rozwiązaniem wprowadzimy właśnie takie myślenie i taką praktykę, to będzie to kolejny krok w stronę usprawnienia finansów publicznych.

Chciałbym, Wysoki Senacie, powiedzieć, że to rozwiązanie, które proponujemy w ustawie, nie jest oczywiście jedynym rozwiązaniem, jakie rząd

(podsekretarz stanu J. Uczkiewicz)

planuje i jakie rząd przygotowuje, jeśli chodzi o rozwiązywanie problemów PKP i kolei regionalnych. Jest to tylko jeden z elementów, ponieważ trwają intensywne prace – aktualnie trwają prace, ja w nich nie biorę udziału, więc mogę powiedzieć tylko, że trwają prace, mam nadzieję, że są intensywne – zespołu roboczego powołanego na niedawno odbytym spotkaniu przez pana premiera Hausnera i przez marszałków województw. Zespół ten przygotowuje szereg działań związanych z przejmowaniem przez województwa zadania pod tytułem „przewozy regionalne”. Chcę powiedzieć, że na tym spotkaniu nie odniosłem wrażenia, że jest to temat niechciany, że jest to temat bolesny. Panowie marszałkowie podnosili wiele problemów, ale przekazanie przewozów regionalnych jako zadania własnego do regionów było bezdyskusyjne i oczywiste. Pozostała tylko kwestia warunków, a więc zasad tworzenia podmiotów, rzeczywistego wpływu samorządów itd. Te sprawy są brane pod uwagę. To zaś, co można było zrobić w tej ustawie, to kwestia rozstrzygnięć, to kwestia wyceny tego zadania.

I chcę przypomnieć, co w istocie proponujemy. Otóż według ustawy o restrukturyzacji PKP w przyszłym i w kolejnym roku, ale tylko w tych dwóch latach, przewozy regionalne miały być zasilane kwotą po 800 milionów zł rocznie. My wyceniliśmy to zadanie na 500 milionów zł, nie na 800 milionów zł – w trakcie prac sejmowych zostało ono zwiększone, bo w projekcie rządowym było w ogóle 300 milionów zł, w Sejmie podniesiono wskaźniki udziałów CIT tak, żeby w sumie samorządy wojewódzkie dostały dodatkowo 200 milionów zł, właśnie z uzasadnieniem, że na przejmowane zadania dotyczące przewozów regionalnych. A więc 500 milionów zł, ale bez limitu czasowego – tam było dwa razy 800 milionów zł na dwa lata, a tutaj jest 500 milionów zł wzrostu, bez limitu czasowego, w podatkach CIT.

I odwołując się również do tamtego spotkania, które upewniło mnie jeszcze bardziej w słuszności przyjętego rozwiązania, mogę stwierdzić, że jest to problem, który może być rozwiązany tylko regionalnie. I właśnie tutaj mamy taki klasyczny przykład decentralizacji zadań, decentralizacji władzy publicznej, decentralizacji środków, a to po to, żeby lepiej rozwiązywać problemy o charakterze lokalnym. Jestem przekonany, że za parę lat, gdy popatrzymy na sposoby rozwiązywania tych kwestii przez różne samorządy wojewódzkie, to zauważymy właśnie lepsze dopasowanie do specyfiki województw, lepsze wychodzenie naprzeciw potrzebom członków samorządu, czyli mieszkańców województw, jednym słowem: lepsze wykorzystanie środków publicznych.

Pan poseł Podkański zadał ciekawe pytanie: na ile wzrośnie poziom samorządności? No, nie ma takiego samorządnościometru... Albo inaczej: można tworzyć wiele mierników, a jednym z takich mierników jest, można powiedzieć, wartość zadań, które staną się zadaniami własnymi i które zostaną zastąpione dochodami podatkowymi samorządów. Można przyjąć, że jest to 5,3 miliarda zł. Czy to jest dużo? To jest inna kwestia, poruszona już przez panów senatorów – to jest kwestia etapowości. Ja mówiłem już o potrzebie kompromisu między tym, co pożądanego, a tym, co możliwe. Otóż skoro pożądana jest likwidacja dotacji i subwencji, zamiana tych dotacji i subwencji na dochody własne, to trzeba pamiętać, że lwią część tych dotacji i subwencji stanowi subwencja oświatowa, a jej my tutaj prawie nie ruszamy. No ale skoro już mówimy o takiej docelowej reformie samorządów, to oczywiście bez jednoznacznego czy docelowego i trwałego rozwiązania tego problemu finansowania oświaty nie będzie można mówić o tym, że proces tej reformy jest zakończony. I dlatego mówimy o... W tej chwili jest tu 5,3 miliarda zł, ale przedstawiając ten projekt, pokazujemy również pewną propozycję, pewne wizje kierunków rozwoju tego systemu w przyszłości.

Teraz kwestia podatków CIT, bo pan senator Wielowieyski podniósł tę kwestię. Otóż oczywiście zdecydowanie się na to, że dochody samorządów będą w większym stopniu niż do tej pory związane z koniunkturą gospodarczą, ogólną koniunkturą w państwie, wiąże się również z tym, że będą w tej kwestii następowały pewne wahania: na pewno, chociaż nie daj Boże, w dół, ale i w górę, co daj Bóg. Przy czym chcę powiedzieć, Panie Senatorze, że obecny rok jest wyjątkowo niedobry do takich porównań, dlatego że teraz możemy mówić o tym, iż ma miejsce takie zjawisko jak transferowanie przez podmioty tegorocznych zysków na poczet zysków przyszłorocznych. Taki proces ma miejsce, a odbywa się to oczywiście kosztem CIT, kosztem realnego wpływu z CIT. A więc ten wpływ z CIT rzeczywiście w tym roku jest niższy, ale w przyszłym roku będzie on już wyższy, prawda? Bo to się skumuluje i odbije się w przyszłym roku. Dlatego musimy być świadomi tego, że jesteśmy w okresie przejściowym – a mówię to również jako technik – a więc w okresie pełnym różnych zaburzeń. Zatem przyjmowanie, zakładanie, że tendencja tegoroczna przełoży się na przyszły rok, jest nieuzasadnione. Na pewno w przyszłym roku zachowanie podatku CIT będzie inne. I ja nie mówię tu już o samych tylko przyczynach tego wynikających ze wzrostu gospodarczego, ale chociażby o tym, co będzie wynikać z mechanizmu, o którym powiedziałem, czyli z takiego jakby chomikowania dochodów na rok przyszły.

(podsekretarz stanu J. Uczkiewicz)

Teraz kwestia dotacji. Pani senator Koszada pytała o dotacje i o to, czy samorządy będą mogły udzielać innym dotacji na szpitale. No, ustawa nic nie mówi o szpitalach. To jest kwestia związana z porozumieniami między samorządami. I bardzo dobrze, że ustawa nic o tym nie mówi.

Preferencje... Ja, zdaje się, idę pod prąd, jeśli chodzi o kolejność zadawanych pytań. W tej chwili się zorientowałem, że chyba idę pod prąd, a więc przepraszam bardzo. Sprawa preferencji dla łączących się... Otóż już teraz występują takie tendencje, przed paroma miesiącami miałem pierwsze informacje, że nawet w obecnych warunkach niektóre gminy porozumiewają się co do tego, ażeby się połączyć. Myślę, że w sumie ten bodziec, to znaczy 5% na pięć lat, został w jakiś sposób zoptymalizowany. I będzie to na pewno niebagatelny bodziec, ponieważ łatwo sobie wyliczyć, że może on przynieść konkretne, namacalne korzyści łączącym się samorządom, a przecież tylko pod takim warunkiem to łączenie ma, z punktu widzenia członków samorządu, sens. A więc mam nadzieję, że skoro już dzisiaj mamy takie symptomy, to pod rządami nowej ustawy będą one jeszcze silniejsze.

Czy rozważaliśmy wzrost udziału w podatku VAT? Tak. Robiliśmy takie analizy, Panie Marszałku, Wysoka Izbo, i te analizy wskazują że, po pierwsze, oparcie się na... To znaczy w dniu dzisiejszym, w chwili obecnej dołączenie do źródeł dochodów samorządowych podatków pośrednich – głównie chodzi tu oczywiście o VAT – spowodowałoby jeszcze większe rozwarstwienie samorządów pod względem dochodowym. Już dzisiaj jest ono bardzo duże, a po tym byłoby jeszcze większe. Bo, jak rozumiem, chodzi tu – tak jak i w podatkach bezpośrednich – o dochody wypracowane, należne, bo tylko takie mają sens z punktu widzenia idei samorządności. Nie chodzi tutaj o redystrybucję, na przykład poprzez budżet centralny, średniej dochodowości, tego, co przypada na głowę jednego mieszkańca we wszystkich samorządach, czyli w prawie trzech tysiącach samorządów w kraju, bo to nie ma nic wspólnego z ideą samorządności. Jeżeli więc byśmy chcieli tę zasadę odwołania się do podatków pośrednich, że tak powiem, usadowić w wypadku podatku należnego, to doprowadzilibyśmy do jeszcze większego pogłębienia rozwarstwienia dochodowego. To jest punkt pierwszy. Punkt drugi. Podatek VAT jest podatkiem skomplikowanym, złożonym, trzeba go zwracać. Jest więc pytanie: czy administracja podatkowa, i ta samorządowa, i rządowa, by to udźwignęły? W naszej ocenie – nie. No i jest trzeci, dodatkowy argument. Z takimi rozwiązaniami, z takimi rozważaniami należy się – w moim przekonaniu, to jest moje zdanie – wstrzymać do czasu wykrystalizowania się

kwestii zachowania się podatku VAT w tym procesie cumowania do Unii Europejskiej.

Kwestia oświetlenia i zaległości, które rząd czy też budżet ma wobec samorządu. Rozeznanie kwestii oświetlenia to też jest przykład racjonalizowania finansów publicznych, czynienia ich prostszymi. Otóż do tej pory jest taka sytuacja, że wojewodowie udzielają w tym zakresie dotacji, czyli gdy mają środki, to sprawy te realizują, a gdy nie mają, to nie realizują, a wtedy przechodzą one do przyszłorocznych zobowiązań budżetu państwa i dopiero w przyszłym roku kwoty te są zwracane. Bo wszystko jest zwracane, tyle tylko, że w takim bardzo żmudnym korowodzie. My proponujemy, żeby to było zadanie własne, oczywiście odpowiednio powiązane ze zwiększeniem dochodów własnych. No ale tegoroczne zaległości oczywiście będą w przyszłym roku spłacone.

Tutaj jest też inna kwestia, poruszona przez panią senator Ferenc, kwestia umacniania wojewodów czy też ich osłabiania. Według mnie, nie do końca jest prawdą, że my tutaj umacniamy wojewodów. Właściwie umacniamy ich w jednym tylko elemencie, to znaczy tam, gdzie mówimy o uprawnieniach kontrolnych wojewodów w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej. Wprowadzamy narzędzia kontroli, ale jednocześnie tak je formujemy, żeby były maksymalnie obiektywne i żeby uniemożliwiały... Proszę zwrócić uwagę na te specyficzne rozwiązania – chodzi w nich na przykład o to, aby zminimalizowane było niebezpieczeństwo dowolności, uznaniowości urzędników, inspektorów kontrolujących. A jeśli chodzi o te wszystkie finansowe sprawy, to jest wręcz przeciwnie – my wojewodów osłabiamy. Bo wojewoda nie będzie już na przykład dysponentem środków, nie będzie już decydował o tym, czy przekaże je na oświetlenie, czy nie.

Jeśli chodzi o udział dochodów samorządowych w dochodach globalnych, to ja powiem tak: wydatki – bo to jest najlepszy miernik dotyczący samorządów – są na poziomie 83 miliardów zł, 83 miliardów zł z groszami, przy czym są to wydatki liczone łącznie z transferami z budżetu centralnego. Bo samorządy są tutaj zdecydowanie finalnym odbiorcą. A więc jest to oczywiście, mówiąc kolokwialnie, potężny kawał grosza publicznego. I to stanowi... Jeżeli od wydatków budżetu centralnego odjąć transfery, które są na poziomie pięćdziesięciu paru milionów, to tam zostaje około 130 milionów zł wydatków z budżetu centralnego – przy czym ja tu podaję bardzo ogólne liczby – a więc 83 miliardy zł wydatków samorządowych to bardzo wysoki poziom.

Pan senator Janowski podniósł problem standardów świadczeń, w tym również standardów oświatowych. Otóż chcę powiedzieć, że gdy formułowaliśmy tę perspektywiczną ewolucję sys-

(podsekretarz stanu J. Uczkiewicz)

temu finansów samorządów i możliwość włączenia do tego systemu subwencji oświatowej, od razu widzieliśmy, że aby mogło to nastąpić, niezbędne jest spełnienie dwóch warunków. Pierwszym z nich było właśnie wypracowanie standardów oświatowych, drugim zaś – jako konsekwencja utrzymania założenia, że wprowadzane zmiany systemowe nie mogą generować jednostek tracących, czyli jednostki muszą co najmniej nie tracić – zwiększenie wysiłku budżetowego. A więc drugim warunkiem było dysponowanie odpowiednimi środkami budżetowymi. No, ale te standardy oświatowe są rzeczywiście sprawą niezwykle ważną. Ja powiem jeszcze tylko to, że w czasie licznych konsultacji z samorządami – i na północy, i na południu, i na wschodzie, i na zachodzie – bardzo często spotykałem się z taką opinią samorządowców: my z chęcią przyjmujemy zadania oświatowe, proszę bardzo, pod warunkiem że zostanie zniesiona Karta Nauczyciela. No, i tutaj zaczyna się bardzo poważna dyskusja również o standardach oświatowych.

Ale chcę jeszcze zwrócić uwagę na to, że my w tej ustawie już wprowadzamy pewne standardy. Mało tego, wprowadzamy pewne zdrowe zasady. Mówię tutaj nie o oświacie, ale o pomocy społecznej. Otóż tam, gdzie jest to możliwe, tworzymy pewne standardy oraz wprowadzamy zasadę, że określone standardy są ustanawiane centralnie, a samorząd terytorialny może te standardy przekraczać, jeżeli uzna to za potrzebne, za wskazane, a jednocześnie ma na to środki.

Kwestia Warszawy. Otóż rzeczywiście z Warszawą mamy problemy od samego początku, ponieważ Warszawa ogłosiła, zupełnie bez porozumienia z twórcami tych rozwiązań, że na tych rozwiązaniach straci. Potem, gdy w końcu udało się doprowadzić do takiej rzeczowej, eksperckiej dyskusji na temat tego, czy rzeczywiście Warszawa straci, czy nie straci, okazało się, że nie straci. Ale pozostał problem pod tytułem „Warszawa miastem specjalnym”. Otóż, Panie i Panowie Senatorowie, to nie jest tylko problem miasta specjalnego Warszawy, to jest w ogóle problem tego, w jakim stopniu ta ustawa ma być ustawą systemową, a w jakim stopniu ma zawierać szereg rozwiązań adresowanych do bardzo specyficznych samorządów, a więc do gmin górniczych, do gmin górskich, do gmin uzdrowiskowych – można by tu było jeszcze tak wymieniać – i do miasta stołecznego Warszawy. Otóż my przyjęliśmy założenie, że ta ustawa ma w maksymalnym stopniu spełniać kryteria ustawy systemowej, a więc ma być zbiorem jak najbardziej generalnych i jak najpowszechniej obowiązujących przepisów. Dlatego absolutnie celowo wyprowadzaliśmy z niej wszelkie rozwiązania, jakie do tej pory były w dotychczasowej, przejściowej ustawie, jakoś

adresowane. I jednocześnie stwierdzaliśmy, że te kwestie powinny być rozwiązywane w innych ustawach, dotyczących problemów określonych gmin. Takim klasycznym przykładem jest tutaj kwestia gmin górniczych, których obciążenia związane z restrukturyzacją są podniesione i regulowane w ustawie o restrukturyzacji górnictwa węgla kamiennego. Podobnie powinno być z innymi specjalnymi samorządami. Uważamy, że powinna obowiązywać taka generalna zasada, iż ewentualne specjalne uprawnienia takich specjalnych samorządów powinny być regulowane w innych ustawach, chociażby po to, ażeby mieć rzetelny obraz kosztów wynikających z tych innych specjalnych ustaw, które, jak można domniemywać, stanowiłyby realizację konkretnych programów rządowych. I z tego właśnie powodu nie podnieśliśmy w tej ustawie problemu odrębności miasta stołecznego Warszawy, tym bardziej że jest to problem niezwykle złożony, ponieważ z jednej strony prawdą jest, że do Warszawy przyjeżdża wiele osób z zewnątrz, niezameldowanych tutaj, ale korzystających z tutejszej infrastruktury, ale z drugiej strony prawdą jest też to, że te osoby zostawiają tutaj swoje pieniądze, znaczną część swoich pieniędzy. Ja podaję to jako tylko jeden z elementów sprawiających, że bardzo trudno jest specyfikę miasta stołecznego wycenić. Uważam, że jeżeli miałyby ona być wyceniana, to tylko w tych innych, specjalnych ustawach, które podnosiłyby ten specjalny charakter Warszawy jako stolicy kraju, a nie w generalnej ustawie dotyczącej dochodów samorządów. Tym bardziej że, jak powiedziałem, Warszawa na tych rozwiązaniach, w warunkach roku 2002, nie traci.

Przy tej okazji warto powiedzieć o kwestiach symulacji skutków finansowych, które to symulacje prowadziliśmy podczas opracowywania kolejnych wariantów tej ustawy czy też wychodząc naprzeciw kolejnym decyzjom, propozycjom komisji sejmowej. Otóż chcę powiedzieć, że takie symulacje skutków ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w warunkach roku 2002, a potem z uwzględnieniem skutków generalnych zmian systemowych w podatkach, prowadziliśmy dla każdego samorządu. I każdy samorząd mógł je zweryfikować. Przekazaliśmy wyniki tych symulacji korporacjom samorządowym, stowarzyszeniom samorządowym, reprezentacji samorządów terytorialnych, były one też publikowane. I oczywiście spotkałem się może nie z wieloma, bo bym przesadził, ale, powiedzmy sobie, z kilkoma, góra kilkunastoma konkretnymi suplikami: o, tu mamy nasze wyliczenia, one się nie zgadzają z waszymi, te nasze konkretne wyliczenia nie pokrywają się z waszymi. Ale chcę zaznaczyć, że każde takie konkretne wyliczenie weryfikowaliśmy i nie było przypadku, żebyśmy musieli gdzieś uznać naszą pomyłkę. Konfronto-

(podsekretarz stanu J. Uczkiewicz)

waliśmy to oczywiście ze stroną samorządową. Tak więc to upoważnia mnie do stwierdzenia, że nasze symulacje skutków były przeprowadzone prawidłowo.

Pan senator Spychalski podniósł kwestię pięcioprocentowego udziału miast, które utraciły status miast wojewódzkich. Ten problem nie był rozważany, dlatego w tej chwili nie mogę się do niego ustosunkować. Nie był on do tej pory podnoszony, więc nie...

Generalnie rzecz biorąc, to musiałyby się odbyć kosztem czegoś. Jeżeli zakładamy, że skutki budżetowe są tutaj... Wydatki budżetowe nie mogą się zwiększyć, bo to musiałyby się odbić na dochodach innych samorządów, zresztą podobnie jak wszystkie inicjatywy związane z tym, że któryś samorząd, na przykład Warszawa, wpłacałby mniej. Efektem byłoby to, że ileś samorządów musiałyby dostać mniej pieniędzy, ponieważ limit budżetowy jest dla rządu nienaruszalny.

Pani senator Klepacz pytała o kwestię CIT w województwach. Czy takie rozwiązanie oddała tę możliwość? Ono ją po prostu... Pani Senator, to rozwiązanie, mieszanie PIT i CIT w ogóle tę możliwość eliminuje, likwiduje. To jest związane z tym, że posadowienie CIT właśnie w województwie było uzasadnione mniej więcej tym, że władztwo podatkowe ma mieć tylko jeden rodzaj samorządu, ponieważ jeśliby CIT był udziałem wszystkich samorządów, to gdyby jeden go zmienił, tym samym zmieniłyby dochody innych. Wtedy już nie mielibyśmy samorządności, bo nie może być tak, żeby jeden samorząd zmieniał swoją decyzją dochody innego samorządu. Zdecydowaliśmy się na wniosek komisji, Sejm się zdecydował, ale z pełną świadomością mówiliśmy o tym, że zamyka się tym samym drogę do tego rodzaju władztwa podatkowego.

Oczywiście możliwe jest komplikowanie systemu: wprowadzamy szereg skomplikowanych przeliczeń tak, żeby w sumie to rzeczywiście nie powodowało zmian w innych samorządach. Ale jeżeli nawet ja mogę sobie ideowo myśleć na ten temat, to już nie mogę wyobrazić sobie takiego mechanizmu od strony inżynierii finansowej.

Teraz kwestia... Pan senator Wielowieyski... O CIT już wspominałem, starałem się odpowiedzieć. Czy te przyjęte przez nas parametry systemu wyrównawczego są właściwe i czy nie są one antymotywacyjne, antybodźcowe? Według mnie, nie są, dlatego że... Aha, tutaj istotną sprawą jest to – jak powiedziałem, uznaję to za istotny sukces, postęp w kształtowaniu systemu wyrównawczego – że odwołujemy się w nim do szeregu parametrów makroekonomicznych, które pozwalają bardziej precyzyjnie kierować strumieniem finansów publicznych, pieniędzy publicznych, a więc w zależności od stopnia bezrobocia, od gęstości zaludnienia, od gęstości dróg na mie-

szkańca itd. czy stopnia udziału w tworzeniu PKB. Czy one są antybodźcowe? Ja rozumiem, że one – próbuję iść tokiem rozumowania pana senatora – mogą być antybodźcowe. W przypadku bogatych województw – nie będziemy sobie zwiększać dochodów, bo przecież i tak musimy część z tego zapłacić na rzecz tych biednych samorządów, a w przypadku tych uboższych – nie będziemy podejmować wysiłków, żeby na przykład zmniejszyć bezrobocie, ponieważ wtedy odbije się to na dotacjach.

Wydaje mi się, że takie podejście jest nieuprawnione. Gdyby rzeczywiście samorządom nie zależało na zwiększaniu zatrudnienia i na zmniejszaniu bezrobocia, to znaczyłoby to, że one w ogóle nie spełniają swojej roli. To znaczyłoby, że członkowie tego samorządu powinni te władze samorządowe rozpędzić na cztery wiatry. Gdyby władze samorządowe chciały konserwować czy też może nawet powiększać stopień bezrobocia, bo... I to jest pierwszy element.

Drugi element jest taki, Wysoka Izbo. Proszę zwrócić uwagę, że ten system wyrównawczy jest skategoryzowany – co jest również realizacją istotnego postulatu strony samorządowej – ale również nie rekompensuje w pełni utraconych dochodów. Bo myśmy sobie zdawali sprawę z tego, że rekompensata w pełni może mieć – jeśli nie faktyczny, to przynajmniej formalny – taki aspekt, że oto... Utrata tych dochodów nie jest w pełni rekompensowana. To jest rekompensata, ale taka, która ma właśnie mobilizować do działania. Według mnie, tam są istotne elementy mobilizujące do podejmowania wysiłków, do zwiększania swoich źródeł dochodów, lepszego wykorzystania możliwości, które są w innych ustawach. To wszystko mieści się w tym zamyśle, o którym mówiłem, odwoływania się do większej pomysłowości, większej zapobiegliwości w pozyskiwaniu środków i w ich wykorzystywaniu.

Jeśli chodzi o pytanie pani senator Sagatowskiej, to jeżeli pani senator pozwoli, odpowiem na nie na piśmie, ponieważ to jest problem jakby spoza tej ustawy: dlaczego trzy miliony, a nie trzy i pół miliona i w ogóle skąd takie, a nie inne wskaźniki. Oczywiście, że można, teoretycznie rzecz biorąc, kształtować sobie te wskaźniki w sposób dowolny. Jednakże, prawdę powiedziawszy, gdy się ustala wskaźniki czy odwołuje się do takich czy innych wskaźników, robi się to na podstawie analizy rozkładu określonych wielkości w całym kraju tak, ażeby uzyskać jak najlepszy efekt systemu wyrównawczego, żeby ten system wyrównawczy był jak najmniej skomplikowany, a jednocześnie wychodził naprzeciw sprawom istotnym dla danego rodzaju samorządu, a więc na przykład bezrobocia czy też rozwoju gospodarczego i rozwoju regionalnego. I stąd przyjęto w tym przypadku takie wskaźniki.

(Przewodnictwo obrad obejmuje marszałek Longin Pastusiał)

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję panu ministrowi Uczkiewiczowi. Panie Ministrze, proszę poczekać jeszcze sekundkę, bo chciałbym zadać sakramentalne pytanie, czy wszyscy z państwa senatorów, którzy zadawali pytania, są usatysfakcjonowani odpowiedziami pana ministra. Tak, widzę, że wszyscy.

Dziękuję jeszcze raz, Panie Ministrze.

W tej sytuacji otwieram dyskusję.

Przypominam o naszych standardowych wymogach regulaminowych, a więc o konieczności zapisywania się u marszałka Senatu do dyskusji, a także o składaniu wniosków legislacyjnych do momentu zamknięcia dyskusji.

W tej chwili mamy zapisanych do dyskusji sześćcioro senatorów, z tym że dwoje senatorów zgłosiło... A, już nawet się zmniejszyła ich liczba – pięcioro. Zamiast wzrastać, właśnie nam ubywa...

Jako pierwsza głos zabierze pani senator Alicja Stradomska, a następnie pan senator Gładkowski.

Senator Alicja Stradomska:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze!

Ustawa, o której dziś dyskutujemy, dotycząca dochodów jednostek samorządowych, to jedna z ważniejszych, a powiedziałabym nawet, że jedna z podstawowych regulacji systemowych stanowiących o stopniu rzeczywistej samorządności i samodzielności naszych samorządów.

Ustawa przewiduje dalszą decentralizację zadań i środków publicznych, ale nie zawsze proponowane zmiany są dobre i poprawiają sytuację. Jestem oczywiście za dobrymi rozwiązaniami, które pojawiły się w ustawie, gdyż nasz obecny system jest bardzo skomplikowany, ale poważne wątpliwości budzi we mnie fakt wykreślenia z ustawy - Karta Nauczyciela ust. 2a w art. 53. Pan minister odnosił się do tego.

Ja nie mogę zgodzić się z tezą pana ministra. Powiem, dlaczego. Przede wszystkim dlatego, że pracowałam jako prezes zarządu oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego, byłam samorządowcem, byłam radną, byłam przewodniczącą komisji nauki i wiem, ile kontrowersji to budziło i ilu trzeba było zabiegów, aby rzeczywiście wyegzekwować ten odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli. A wiemy, jaki jest dzisiejszy stan samorządów. Samorządy pod względem finansowym są w różnej kondycji. Jestem całym sercem za tym, co mówi Związek Nauczycielstwa Polskiego, który broni zwłaszcza emerytów i rencistów, bo ten odpis dotyczy właśnie tej grupy. I z ostatnich nawet miesięcy... z ostatniego mojego spotkania, na

którym ten temat był podejmowany, wynika, że nauczyciele emeryci mieli poważne obawy, czy ten zapis nie spowoduje jeszcze większych perturbacji, które już istnieją.

Ja podam taki przykład. W subwencji jest odpis na pracowników administracji, obsługi. Proszę państwa, jest ogromny problem z wyegzekwowaniem od samorządów jakiegokolwiek podwyżki czy jakichkolwiek wyrównań dla tej grupy pracowników oświatowych, która naprawdę bardzo mało zarabia. Boję się, właśnie z tego powodu, że ta grupa stanie przed faktem, że będzie musiała, mówiąc brzydko, wyciągać od samorządu pieniądze, które jej się należą. Prawidłowe naliczanie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych jest wymogiem ustawowym, ale powiem, że w każdym roku budżetowym występują niedoszacowania, jakieś opóźnienia w terminie ich przekazywania i to już świadczy o tym, że jest problem z egzekwowaniem tych świadczeń. W momencie, kiedy wprowadza się nową konstrukcję subwencji ogólnej, w której pozostaje część oświatowa, ale powiększona o zadania dotyczące zakładowych ośrodków, zakładowego funduszu socjalnego nauczycieli i emerytów, może dojść do sytuacji, że samorząd powie, iż nie ma pieniędzy. Bo z takimi odpowiedziami ja też bardzo często się spotykam. Po prostu nie ma pieniędzy, bo zostały wykorzystane na coś innego.

Kierując się troską o grupę tych nauczycieli, którzy żyją w bardzo trudnych warunkach i którym pomoc z funduszu jest niezbędna – ta pomoc często musi być udzielana bardzo szybko, a gdy są przestoje w przekazywaniu pieniędzy, czasami przychodzi ona za późno – chciałabym zgłosić poprawkę. Tę poprawkę zgłaszam nie tylko ja, zgłasza ją również grupa senatorów, którym sprawy oświaty, a zwłaszcza sprawy nauczycieli emerytów i rencistów są bardzo bliskie. W imieniu senatorów: Jolanty Popiołek, Aleksandry Koszady, Czesławy Christowej, Krystyny Sienkiewicz, Ireny Kurzępy, Witolda Gładkowskiego, Janusza Koniecznego, Januarego Bienia, Zbigniewa Kruszewskiego, Doroty Kempki, Jerzego Markowskiego oraz Andrzeja Spychalskiego, chciałabym zgłosić poprawkę, która by polegała na przywróceniu dotychczasowego stanu, to znaczy tego, że odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych byłby jak do tej pory w dotacji celowej. Dziękuję bardzo.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Pani Senator.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Gładkowskiego. Jako następny głos zabierze pan senator Piwoński.

Senator Witold Gładkowski:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Sens i treść wcześniejszej wypowiedzi pana senatora Andrzeja Spychalskiego korelują z sensem i treścią mojego wystąpienia, dlatego też chciałbym tylko ograniczyć się do poparcia idei zawartych w wystąpieniu pana senatora Andrzeja Spychalskiego, a także zaproponować w konsekwencji inne rozwiązanie tego problemu.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Jeżeli omawiana dzisiaj ustawa ma być uznana przez nas za ustawę regulującą system, jedną z najważniejszych z tych ustaw i jeżeli ta ustawa ma być uznana przez nas za pierwszy etap tworzenia konstytucji finansowej samorządów, to ta ustawa w sposób pośredni czy też bezpośredni nie może nie dostrzegać swoistego dramatu byłych miast wojewódzkich.

Sprawa ma dwie strony, na które trzeba zwrócić uwagę. Po pierwsze, kilka lat temu te miasta straciły swój status, a wiadomo, jakie konsekwencje z tym się wiążą. Po drugie, w czasie podejmowania trudnych decyzji i dyskusji tym miastom obiecywano program osłonowy. Ba, został on uchwalony, został przyjęty przez rząd w marcu 1998 r. I cóż? I cisza. Trzeba nie znać atmosfery w tych miastach – mówię o Słupsku i Koszalinie, ale w pozostałych jest z pewnością podobnie – żeby pozwolić sobie na nieporuszanie tych kwestii. Przystudiowałem wnikliwie stenogramy posiedzeń sejmowych i jestem zaskoczony, że ta sprawa też tam się nie pojawiła.

Dlatego chciałbym w imieniu pana senatora Andrzeja Spychalskiego i pana senatora Grzegorza Niskiego skierować pod adresem rządu wnioski – na wypadek, gdyby poprawka senatora Andrzeja Spychalskiego nie znalazła uznania – ażeby wzorem funkcjonującej z powodzeniem od lat rezerwy tworzonej corocznie w budżecie dla miejscowości, w których stacjonowały wojska armii radzieckiej, będącej gwarancją likwidacji szkód, pomocy w zagospodarowaniu tych terenów, stworzyć podobną rezerwę dla byłych miast wojewódzkich, przeznaczoną na realizację programu wsparcia, może już dzisiaj zmodernizowanego, dla tych miast. Będzie to dobry sygnał, dowód ciągłości władzy, dotrzymywania zobowiązań, troski władzy ustawodawczej, wykonawczej, centralnej o społeczność, o samorządy tych miast. Bardzo dziękuję, Panie Marszałku.

Marszałek Longin Pastusiak:

Jak rozumiem, Panie Senatorze, to, co pan powiedział, to nie jest wniosek o charakterze legislacyjnym?

(*Senator Witold Gładkowski:* Nie, Panie Marszałku, my skierujemy...)

Jak rozumiem, jest to postulat skierowany do rządu?

(*Senator Witold Gładkowski:* Tak, tak. Dziękuję bardzo.)

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Piwońskiego. Później głos zabierze pan senator Wielowieyski.

Senator Zbyszko Piwoński:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Już po tym, gdy ta ustawa była rozpatrywana w Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej i w Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, zrodziło się wiele wątpliwości i uwag, które chciałbym dzisiaj zgłosić w postaci kilku poprawek i poszerzyć w ten sposób listę poprawek zgłoszonych wcześniej przez obydwie komisje.

Zanim jednak przejdę do omawiania tych poprawek, powiem dwa zdania w sprawie meritum samej ustawy. W pełni podzielam pogląd o wartości dokumentu, który zostaje nam dzisiaj dany. Długo nad nim pracowano, ale faktycznie stanowi on dobry krok w kierunku zwiększenia autonomii samorządów, uczynienia z nich gospodarza własnych środków. Jest jeszcze jeden element, o który sam zabiegałem, a który ściślej wiąże samorządy z tym, co się dzieje w środowisku. To druga noga, którą one uzyskały, czyli dochody własne w postaci udziału nie tylko w PIT, lecz także w CIT, sprawia, że samorządy czują się współodpowiedzialne za funkcjonowanie gospodarki, bo przecież od jej funkcjonowania zależy też dobrobyt samorządów.

Dodam łyżkę dziegciu do tego, o czym w tej chwili mówię, nawiązując do wypowiedzi pani senator Stradomskiej i pana marszałka. Przepraszam, Panie Marszałku, ale to od pana wiem o odbytej przez pana rozmowie z delegacją pikietujących przed Senatem nauczycieli. Sprawa dotyczy przesunięcia środków z rezerwy celowej, będącej w dyspozycji administracji rządowej, do dyspozycji samorządów, które mają otrzymać te same pieniądze w postaci subwencji oświatowej.

Proszę zwrócić uwagę na wielki niepokój, jaki wywołuje ta decyzja – niepokój wynikający z braku zaufania do samorządu. Podkreślam tu tę swoistą sprzeczność – z jednej strony jest to nasze dążenie do pełnego usamodzielnienia się, a z drugiej strony pojawia się pewna bariera związana ze świadomością, jacy ludzie tam są. Ja wiem, że ten niepokój wynika z faktu, że tu i ówdzie może powstać sytuacja, że te pieniądze nie trafią tam, gdzie powinny, ale dalibóg, musimy jakoś działać w tym kierunku, ażebyśmy faktycznie samorządy edukowali, kształcili, żeby ci ludzie czuli się odpowiedzialni nie tylko za sprawy gospodarcze, ekonomiczne, ale również i za ludzi

(senator Z. Piwoński)

na swoim terenie, zwłaszcza emerytów. Schowanie się przed tym jest – w moim przekonaniu – dość trudne, bo byśmy wówczas powracali, wbrew temu co mówimy, do centralizacji naszego procesu zarządzania.

I następna sprawa związana z tą ustawą. Mianowicie, pan minister słusznie podkreślał, zresztą wszyscy to wiemy, że jest to pewien etap. Założenie jest takie, że ta ustawa będzie funkcjonowała do 2006 r., aczkolwiek data ta nigdzie nie figuruje. Po tym okresie chcemy pójść dalej, ażeby w całości, a jeżeli nie w całości, to w jeszcze większej części przekazać pieniądze do dyspozycji samorządów, by one same kreowały takie czy inne wydatki. Ta data trochę się też wiąże i z kalendarzem, i z terminem budżetu Unii Europejskiej, do której przecież za chwilę wchodzimy. Myślę, że ten okres, który jest przed nami – i tu chcę nawiązać do wypowiedzi pana Podkańskiego i pytania pani Ferenc, dotyczących tego, że jednak coś więcej będziemy musieli zrobić w strukturach tego samorządu... I faktycznie, wczoraj na konferencji, która tu się odbywała, mówiliśmy o tym, że jednak będzie musiał być uczyniony krok w kierunku podstawowej filozofii, jaka przyświecała drugiemu etapowi reformy, filozofii mówiącej, że gospodarzem w województwie jest marszałek, a wojewoda stoi tylko na straży prawa stanowionego przez samorządy i reprezentuje państwo. Daleko nam jeszcze do tego ideału i myślę, że przed tym krokiem, Panie Ministrze, musi być dokonanych wiele zmian ustrojowych, a dopiero wtedy będzie można mówić o prawidłowym tego funkcjonowaniu.

No i wreszcie poprawki, które chcę państwu zaproponować. Pierwsza z nich dotyczy art. 42. Jest to nowy artykuł, który w sposób troszkę enumeratywny wymienia to, na co samorząd może przyjmować pieniądze. Wśród wielu różnych celów jest mowa między innymi o tych z zakresu zadań inwestycyjnych szkół i placówek oświatowych. Ale skoro jestem już przy oświacie, to powiem, że w rezerwach celowych od kilku lat, od kiedy zaczął się proces reformowania naszej oświaty, jest coś takiego jak środki na reformy. Zabrakło tutaj tego zapisu, a tym samym i możliwości. Tak że mogłoby okazać się, że byłyby na ten cel środki, których nie można by przekazać. W związku z tym proponuję dodanie pktu 3a w ust. 2, który by zezwalał właśnie na przeznaczenie środków na wdrażanie reformy systemu oświaty, wyrównywanie szans edukacyjnych oraz zapewnienie kształcenia praktycznego.

To samo dotyczy drugiej rezerwy, nomen omen wymienianej przed chwilą przez pana senatora Gładkowskiego, funkcjonującej już, a mianowicie rezerwy na wsparcie samorządów, które borykają się z kłopotami zagospodarowania mienia

poradzieckiego. Na rezerwę tę również są zabezpieczone środki w budżecie, ale ich przekazanie byłoby utrudnione i z tego tytułu proponuję dodać pkt 3b, ażeby również i ta rezerwa celowa znalazła się wśród tych, które stwarzają możliwość skonsumowania tych środków.

I kilka następnych spraw. W art. 17 proponuję skreślić taki niewielki właściwie zapis „wraz z jej oprocentowaniem”. Dotyczy to środków, które samorządy niesłusznie otrzymają. Jeżeli te pieniądze samorządy niesłusznie otrzymają – nie one pobierają podatek, tylko urzędy skarbowe – to normalnie, zgodnie z literą prawa, powinny je zwracać łącznie z oprocentowaniem. Skoro nie za ich sprawą te pieniądze do nich wpłynęły, trudno je za to obciążać odsetkami. Stąd skreślenie tego zapisu.

Podobnie niewielka korekta dotyczy innej kwestii, a mianowicie w ustawie w art. 29–31 mówi się o odprowadzaniu środków przez samorządy terytorialne na rzecz budżetu państwa. To dotyczy takiej operacji wyrównawczej, która prowadzona jest ze środków samorządów bogatszych. I mówi się, że one mają to przekazywać na rzecz budżetu państwa. W tej propozycji, którą wymieniam, a która dotyczy art. 90, sugeruję przesunięcie terminu – nie do połowy stycznia, ale do 31 stycznia, co po prostu ułatwi samorządom zgromadzenie środków, bo w przeciwnym razie, czyli gdybyśmy pozostawili konieczność ich przekazania do połowy stycznia, postawilibyśmy je w nieco trudnej sytuacji.

I wreszcie ostatnia sprawa. A nie, przepraszam, jest jeszcze jedna. Jest ona dość istotna, merytoryczna, mianowicie dotyczy art. 43, gdzie nieco zmieniona została forma konsumpcji dotacji z rezerwy celowej przeznaczonej na placówki kultury. Tę rezerwę w postaci, w jakiej została zapisana, przekazano do dyspozycji ministrowi jako swoisty instrument, którym sponsorowałyby niektóre zadania. Samorządy – bo jest to na wniosek samorządów – z wielką obawą odnoszą się do tego. Do tej pory ta rezerwa była przeznaczana dla samorządów na wsparcie placówek kultury, które w wyniku drugiego etapu reformy zostały im przekazane. Wnoszę o przywrócenie dotychczasowego sposobu wykorzystania tejże rezerwy. Ten zapis jako taki byłby możliwy w drugim etapie, jak gdyby tym już bardziej doskonałym, kiedy zaspokoimy ewentualnie własne bieżące potrzeby, w tym z 2006 r.

I to są wszystkie sprawy. Jest jeszcze jedna, ale zupełnie formalna, dotyczy tylko zmiany pewnego przepisu, a konkretnie ustawy o autostradach płatnych. W tym samym czasie dokonuje się zmian w innej ustawie i w związku z tym, niejako uprzedzając ten fakt, chcemy zapobiec pewnej nieścisłości, która w tej ustawie by się znalazła.

To tyle, Panie Marszałku. Składam te wszystkie poprawki na pana ręce.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Wielowieyskiego. Następnym mówcą będzie pan senator Janowski.

Senator Andrzej Wielowieyski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Muszę powiedzieć, że z pewnym zdziwieniem odebrałem słowa pana senatora sprawozdawcy, który mówił o nieukrywanej radości, przedstawiając tę ustawę. Ponieważ chociażby pośrednio brałem udział w przygotowaniu projektu ustawy przed trzema laty, trzema i dwoma, wydaje mi się, że to jest raczej krok wstecz. W momencie szczególnie niebezpiecznym, kiedy cały nasz system finansów publicznych będzie wymagał głębokiego przepracowania, stwarzamy coś w rodzaju dziwnej prowizorki na najbliższe dwa lata, która niczego istotnie nie poprawia.

Ja przepraszam, w przypadku niektórych punktów przyjmuję i rozumiem argumentację pana ministra Uczkiewicza, zwłaszcza jeśli chodzi o niektóre dysproporcje, musimy o to dbać i to zostało tutaj wzięte pod uwagę, ale wydaje się, i mnie, i wielu moim przyjaciom samorządowcom, że na odcinku wyższych szczebli samorządu, zaczynając od powiatu, a koncentrując się przede wszystkim na województwie, mamy sytuację redystrybucyjną niedobłą.

Co można powiedzieć o tej ustawie? Jest w niej przede wszystkim pewne przegrupowanie, prawda, z dotacji, subwencji na dochody bardziej stale – zwłaszcza z dotacji. I to dobrze. Ale jest to tylko pewne przegrupowanie, potrzebne, które należy kontynuować, ale które jednakże daje bardzo niewiele. Równocześnie jest oderwanie od całości sytuacji w systemie finansów publicznych. Nie mamy tutaj ani do końca wyjaśnionej sprawy zadłużenia i jego mechanizmu, ani przedstawionych problemów z perspektywy oszczędności, i to dużych oszczędności, które czekają nas w następnych trzech latach. Samorządów też to nie może ominąć. A w tej ustawie temu problemowi prawie że nie stawiamy czoła.

Największym jednak zarzutem jest to, o czym mówiłem w pytaniach stawianych panu ministrowi, mianowicie bierność samorządu w wyniku działania tej ustawy. Nie będzie prawie rozróżnienia między aktywnymi i pasywnymi. Nie będzie się opłacało być aktywnym, zwłaszcza powyżej poziomu gminy, bo w gminach jeszcze próbowano utrzymać pewien sens walki o własne dochody. Na wyższych szczeblach już tego nie ma, a pamiętajmy, że ten szczebel regionalny będzie również odpowiedzialny za mobilizację odpowiednich środków, żeby stawić czoła zadaniu absorpcji funduszy unijnych.

Ja będę bardzo niewiele mówił o Warszawie, chociaż jestem senatorem z tego regionu. Co najmniej jednak w pewnym stopniu godzę się z panem ministrem, niezależnie od tego, że problem Warszawy jest bardzo złożony, nie chciałbym także wobec reszty kraju domagać się tutaj, tak ostro jak to czyni prezydent miasta stołecznego... nie chciałbym bronić tutaj Warszawy przed nadmierną redystrybucyjnością.

Bądźmy realistami i patrzmy, słusznie pan minister do tego nawiązał, na potrzeby i miasta, i całości regionu, bo problem Warszawy, zwłaszcza w sensie komunikacyjnym jest problemem przede wszystkim regionu warszawskiego, a więc dotyczy prawie trzech milionów ludzi, którzy tutaj muszą wjeżdżać i wyjeżdżać. Otóż na wszelkich odcinkach kulturalnych, naukowych ta stołeczność jest ważna, ale traktowałbym ją bardzo ostrożnie, jeżeli chodzi o odcinek komunikacyjny. To zapóźnienie i, że tak powiem, pogłębiający się kryzys komunikacyjny Warszawy są problemami krajowymi, powtarzam – problemami krajowymi. I wbrew pewnym decyzjom podejmowanym przez tutejsze władze... To nawet nie jest sprawa metra. Po prostu przez najbliższe dwa lata będziemy musieli się zdobywać na większy wysiłek – i to w tej ustawie powinno być zasygnalizowane – dlatego że do Warszawy coraz trudniej będzie wjechać i wyjechać z niej, za pięć lat będzie już bardzo źle. I to nie jest sprawa tylko warszawiaków.

Ale na pewno jest to sprawa prestiżu regionu i miejsca, do którego przede wszystkim napływa kapitał zagraniczny i poprzez które kontaktujemy się z zagranicą. To jest umieszczone w Zintegrowanym Programie Rozwoju Regionalnego – i na Śląsk, i na Warszawę są przeznaczone określone środki, jest to brane pod uwagę, ale musi być wkład od tej strony również. I warszawskie finanse też muszą być do tego przygotowane i do tego zdolne. I dlatego nie możemy się od tego problemu uchylić. Tak że Warszawa funkcjonuje jako specyficzny problem ogólnopolski, głównie na tym odcinku. Bardzo mocno zaznaczam, że wcale nie chciałbym zabiegać i walczyć tutaj o jakieś inne pozycje, poza tą sprawą najbardziej ogólną.

Tak więc nie jest to dobra ustawa. Przez dwa lata będziemy tkwić w miejscu, a przecież już wchodzimy w okres wiążący się z problemem absorpcji. Jak się zdaje, od 2007 do 2012 roku, co daj Boże, samorządy w dużo większym stopniu będą już uczestniczyły w tym i będą odpowiedzialne za realizację w tym zakresie. Ale, żeby to skutecznie robić od 2007 r., żeby móc w pełni wejść w tę robotę absorpcyjną od roku 2007, już dzisiaj trzeba zacząć i wszystko przygotowywać, a także mieć pieniądze na wydatki.

Nie uwzględniono również, co sygnalizowano w niektórych pytaniach, szeregu spraw – finan-

(senator A. Wielowieyski)

sowania instytucji kultury i służby zdrowia, tych oświetleń przysłowiowyc. To wszystko powinno być uwzględnione i również wzięte pod uwagę, jeżeli chodzi o strukturę i zasilenie strony dochodowej. I to jest słabością ustawy. I dlatego wraz z moim kołem nie będziemy głosować za tą ustawą. Składam wniosek o odrzucenie ustawy.

Marszałek Longin Pastusiak:

Jak rozumiem, pan senator ten wniosek zgłosił we własnym imieniu, bo tutaj nie przemawiamy w imieniu klubów, w przeciwieństwie do Sejmu. Tak dla porządku przypominam tylko, że każdy senator przemawia we własnym imieniu.

Bardzo proszę o zabranie głosu pana senatora Janowskiego, a następnie udzielię głosu panu senatorowi Spychalskiemu.

Senator Mieczysław Janowski:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Panie Ministrze i Współpracownicy pana ministra!

Rzeczywiście, dotykamy bardzo ważnej materii, która odnosi się nie tylko do samorządu terytorialnego, ale także do państwa, do Rzeczypospolitej jako całości. Jest to problem zarówno ważny, jak i trudny. Mam świadomość jego złożoności. Oglądałem bowiem te zagadnienia, wtedy gdy byłem współodpowiedzialny za moje miasto. Dziś patrzę na to z innej perspektywy. Dlatego też proszę pozwolić, że podzielę się pewnymi uwagami i obiekcjami. Część z tych uwag już przedstawiłem w formie pytań i podczas dyskusji w trakcie prac komisji.

Bardzo trudno jest w naszych warunkach skonstruować ustawę, która byłaby znakomitym rozwiązaniem. Tak się nie stało w roku 1998, gdy tworzyliśmy ustawę dotychczas obowiązującą i przedłużaną kilkakrotnie. I ta ustawa w gruncie rzeczy, gdybyśmy spojrzeli na jej zapisy i na towarzyszącą jej dyskusję, też mogłaby nosić tytuł o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 2004–2005, bo w gruncie rzeczy takie jest jej założenie.

W moim przekonaniu, a utwierdzili mnie w tym jeszcze wczoraj przedstawiciele samorządów śląskich i opolskich, czy samorządu Śląska Opolskiego, warto byłoby się zastanowić – pewnie jest już za późno, bo my, Senat, pracujemy w nadmiernym przyspieszeniu nad tą ustawą – czy nie należałoby przepisać tej ustawy wprowadzić w życie, poczynając od roku 2005.

Myśmy w swoim czasie, pamiętam i doceniam prace pana ministra, na początku roku 2002 mówili o projekcie, którym zajmował się jeszcze

wówczas rząd, a który jeszcze nie dotarł do Sejmu. Takie duże opóźnienia i teraz nagle przyspieszenie – wiemy, czym to może skutkować. Dlatego też zachęcam nas wszystkich, parlamentarzystów, senatorów – a ustawy samorządowe rodziły się w Senacie – i rząd do tego, abyśmy prowadzili bardzo skrupulatną obserwację tej ustawy, jej monitoring. I w związku z tym zgłoszę wraz z paniami senator, panią Sagatowską i panią Liszcz, kilka poprawek.

Jedna z nich mówi o tym, żeby rząd przedłożył jednak informacje o skutkach obowiązywania tej ustawy, nie, tak jak mówi art. 100, 30 czerwca 2006 r., bowiem wtedy zmiany można wprowadzić do roku 2007, ale w 2005 r. Oczywiście, komisja przyjęła, żeby także taka informacja dotarła do Senatu. Przypomnę tylko, że w ustawie, która jeszcze obowiązuje, mowa jest o tym, że ustawa uchwalona na rok 1999 i 2000 miała być oceniona właśnie do 31 maja roku 2000 i tak było. Wiem, że to może wymagać dodatkowych prac ze strony rządu, ale temat jest tak ważki, że te prace powinny być podjęte.

Panie Ministrze! Chciałbym bardzo, aby te dane liczbowe, które mogliśmy poznać, okazały się prawdziwe. Nie było czasu, a dołożyłem wszelkich starań – dziękuję ministerstwu za pomoc – żeby zapoznać się z symulacjami liczbowymi. To nie jest tylko gra cyfr. To są środki, które mają umożliwić racjonalne, jak najlepsze funkcjonowanie samorządom gmin, powiatów i województw. Za tymi stwierdzeniami, za tymi liczbami kryją się konkretni ludzie i ich bardzo ważne problemy, różnorodne, bo samorząd praktycznie jest fundamentem Rzeczypospolitej.

Zatem uważam, że tutaj w szczególniejszy sposób powinniśmy się przyjrzeć sformułowaniom, które dokonują pewnych uśrednień, aby nie być gołosłownym.

Posługuje się ustawa produktem krajowym brutto w odniesieniu do jednego obywatela w skali województwa. Zdobyłem dane – nie było to zbyt łatwe – które pokazują, jaki jest rozkład w poszczególnych województwach. Na przykład w województwie mazowieckim w mieście stołecznym Warszawa PKB na osobę wynosi 53 tysiące 737 zł, zaś w regionie ostrołęcko-siedleckim zaledwie 12 tysięcy 324 zł. Uśrednienie prowadzi do rozmycia problemu. Mógłbym podać jeszcze bardziej drastyczne przykłady niskich wskaźników PKB na osobę. Tak jest na całej tak zwanej ścianie wschodniej.

(Głos z sali: I w Łodzi.)

I w Łodzi, a także w innych regionach. W razie potrzeby służę danymi, Panie Senatorze.

Polityka wyrównywania, która powinna być prowadzona, nie jest zatem zbyt widoczna w tej ustawie.

Gdybyśmy sięgnęli do zapisów Konstytucji RP, do pięknie brzmiącego art. 167 czy art. 168, to

(senator M. Janowski)

zauważylibyśmy, że w art. 167 ust. 1 mówi się wprost, iż jednostkom samorządu terytorialnego zapewnia się – taki jest zapis – udział w dochodach publicznych odpowiednio do przypadających im zadań. Ust. 4 tegoż artykułu brzmi: zmiany w zakresie zadań i kompetencji jednostek samorządu terytorialnego następują wraz z odpowiednimi – chcę podkreślić to słowo – zmianami w podziale dochodów publicznych.

Czy tutaj jest to zapewnione? Śmiem sądzić, że nie.

Są również dokumenty, które Polska ratyfikowała, w szczególności Europejska Karta Samorządu Terytorialnego. Mówi się w niej między innymi, że dla potrzeb finansowania nakładów inwestycyjnych społeczności lokalne powinny mieć dostęp do krajowego rynku kapitałowego w granicach określonych prawem. Czy myśmy taki dostęp określili? Do tej pory nie.

Niepodpisana jeszcze przez Polskę, ale opublikowana i znana karta rozwoju regionalnego – jest to szczególnie istotne w kontekście naszego wstąpienia za niecałe sześć miesięcy do Unii Europejskiej – powiada w art. 14 tak: zasada solidarności wymaga wprowadzenia w obrębie każdego państwa mechanizmu wyrównywania finansowego biorącego pod uwagę zarówno potencjalne zasoby, jak i potrzeby regionów, którego celem jest zharmonizowanie poziomu życia mieszkańców w różnych regionach. Taką politykę wyrównywania prowadzi się praktycznie na całym świecie, łącznie ze Stanami Zjednoczonymi i Kanadą.

Trudno więc powiedzieć, że ustawa rozwiewa wiele niepokojów. Myślę, że to krok w dobrą stronę. Może nie cały krok, może tylko 3/4 kroku. Obyśmy umieli, idąc w dobrą stronę, korygować to, co jest, żeby był to swoisty mechanizm, przepaszam za słowo, ze sprzężeniem zwrotnym. Dlatego, kończąc i składając na pańskie ręce, Panie Marszałku, listę poprawek, jeszcze raz akcentuję potrzebę systematycznego obserwowania tej bardzo ważnej ustawy. Dziękuję bardzo.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję panu senatorowi.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Spychalskiego. Następnie udzielę głosu panu senatorowi Bachledzie-Księżdzularzowi.

Senator Andrzej Spychalski:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Z ramienia Senatu byłem koordynatorem tej ustawy, w związku z tym od pierwszych chwil, kiedy podjęto prace, prowadziłem wiele rozmów

z samorządami i korporacjami samorządowymi. Na wszystkich etapach prac legislacyjnych panował zdecydowany pogląd, że zwiększenie kompetencji gmin poparte wzrostem ilości środków budżetowych, którymi samorząd mógłby samodzielnie dysponować, jest właściwe. Muszę powiedzieć, że mój radosny nastrój podczas prezentowania tej ustawy wynika z trzech rzeczy. Z faktu, że ustawa jest – a pamiętamy przecież, że przez cztery lata jej kolejna nowelizacja była odkładana – z tego, że decentralizuje znaczną część środków, kilka miliardów złotych, i z tego, że daje samorządom samodzielne kompetencje.

W czasie wypowiedzi pana senatora Wielowieyskiego skłonny byłem zredukować mój radosny optymizm do umiarkowanego. Złożony przez pana senatora wniosek o odrzuceniu tej ustawy w całości wskazuje jednak, że mamy bardzo inny pogląd na dorobek legislacyjny związany z tą ustawą.

Chcę powiedzieć, że w trakcie prac legislacyjnych nie brakowało – sądzę, że nadal nie brakuje, potwierdziła to dyskusja – oznak krytyki i rozczarowania. Przytoczę dwie skrajne opinie, które wybrałem z materiałów analitycznych. Jedna: nowa ustawa to dywagacje, jak teoretycznie dać więcej, by w praktyce dać mniej. Drugie stwierdzenie: przedstawione zmiany nie rozwiążą żadnego problemu finansowego gminy i nie poprawią relacji pomiędzy dochodami własnymi a dochodami otrzymanymi z budżetu państwa, utrzymają i utrwalą niedofinansowanie samorządu.

Muszę powiedzieć, że te poglądy dominowały w pierwszej fazie prac legislacyjnych i nie nabrały optymistycznie. Zdecydowana większość uznała, że straci w wyniku proponowanych rozwiązań. W ocenie samorządów oparcie dochodów tylko na jednym źródle, na podatku dochodowym od osób fizycznych, rodziło największe zagrożenie, bo na przestrzeni ostatnich trzech lat dochody z tego podatku wykazywały tendencje malejące po stronie zarówno wielkości planowanych, jak i wykonywanych. Muszę powiedzieć, że w tych gminach, które odstawały poziomem dochodów w tym zakresie, wynik wykonywany kształtował się na poziomie 89–92%, co pogłębiało niekorzystną sytuację finansową samorządu.

Muszę powiedzieć, że wprowadzenie do źródeł dochodów jednostek samorządu terytorialnego dochodów z dwóch podatków, dochodowego od osób fizycznych i dochodowego od osób prawnych, w sposób zasadniczy zmieniło te nastroje. Ugruntowała je pozytywna i wiarygodna symulacja przeprowadzona przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji na podstawie jednolitych, zobiektywizowanych danych. Chcę powiedzieć, że nie mieliśmy wglądu do tej symulacji, ale korporacje samorządowe potwierdziły na spotkaniach jej przyjęcie.

(senator A. Spychalski)

Czy te rozwiązania oddaliły niebezpieczeństwa od samorządu? Sądzę, że nie. Odnotowane ożywienie gospodarcze, prognozy znacznego wzrostu gospodarczego w przyszłym roku i bardzo aktywnie prowadzone w tej chwili procesy restrukturyzacyjne w gospodarce czynią sytuację dynamicznie zmienną, istnieje zatem potrzeba systematycznej analizy i oceny kształtowania się dochodów w praktyce, by ewentualnie w porę zareagować, jeżeli będzie potrzeba.

Konstatacją wszystkich dotychczasowych dywagacji, czy samorzady powinny otrzymać więcej, czy decentralizacja państwa powinna być głębsza, musi być, jak sądzę, kompromis między tym, co chciane i oczekiwane, a tym, co możliwe. Musimy liczyć się z realiami budżetu i koniecznością wprowadzenia pogłębionych oszczędności w wydatkach. Chcę powiedzieć, że odsuwanie nowelizacji ustawy samorządowej było przecież konsekwencją pojawiającego się deficytu budżetowego państwa. Musimy także brać pod uwagę konieczność przygotowania naszego budżetu do spełniania po raz pierwszy zobowiązań wobec budżetu Unii Europejskiej.

Ustawa tworzy warunki, w których samorzady zostaną wyjęte z inkubatora, pozbawione swojego parasola, który dotychczas je osłaniał. Będą mogły swobodnie dysponować swoimi środkami w sposób racjonalny i podejmować ryzyko, by lepiej je wykorzystywać. Samorządom aktywnym pozwoli to zwiększać dochody w stopniu większym niż samorządom biernym.

Trudna i niekiedy ostra dyskusja nad projektem ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego była i jest wynikiem zaniżanej, począwszy od 1999 r., subwencji oświatowej, zmuszającej do finansowania tego zadania z własnych środków gminy kosztem innych zadań. Przypomnę tu chociażby takie sytuacje, jak podwyżka dla nauczycieli przedszkoli w ramach trzeciego etapu reformy wynagrodzeń, jak wprowadzenie obowiązku tworzenia jednoprocentowej puli środków z funduszu wynagrodzeń osobowych na doskonalenie zawodowe nauczycieli szkół i przedszkoli. Z niepokojem spoglądają samorządowcy na nowe uregulowania związane z wydatkami na zakładowy fundusz socjalny. Nie będę tego tematu rozwijał, bo był już omawiany.

Rosną wydatki gmin na zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki w dowozie uczniów, po raz pierwszy zostały wyraźnie wyłączone z części subwencji ogólnej. Te niepokoje rodzą również przewidywane przez samorzady, mimo odmiennego poglądu resortu oświaty, wydatki związane z wprowadzaniem obowiązku nauczania sześciolatek oraz związane z falą emerytalną wśród nauczycieli w związku z art. 88 ust. 2 Karty Nauczyciela.

Ta nie do końca przewidywalna sytuacja w oświacie skłoniła wiele samorządów do bardzo intensywnych działań na rzecz poszukiwania oszczędności i reorganizacji wydatków. Muszę powiedzieć, że z optymizmem patrzę na działania, związane z tworzeniem w oświacie partnerstwa samorządowo-prywatnego dotyczącego świadczenia usług na rzecz oświaty, które w sposób poważny zmniejszają koszty jej funkcjonowania.

Sądzę, że w tym przejściowym okresie uzasadnione było utrzymanie w 2002 r. jednoprocentowej rezerwy. System jest niestabilny i w związku z tym zabezpieczenie tych środków jest konieczne. Ta rezerwa ma być zmniejszana. W przyszłym roku ma osiągnąć 0,6%, ale wydaje się, aby dalej podnosić pozycję samorządów, należałoby tę rezerwę w przyszłości całkowicie zlikwidować.

I wreszcie drugi problem, który będzie omówiony bardzo króciuteńko, ponieważ był już przedmiotem dyskusji. Chodzi o przekazanie samorządowi wojewódzkiemu działań z zakresu przewozów regionalnych. Chcę powiedzieć, że samorząd regionalny najlepiej będzie wiedział, jak rozwiązać te problemy. Powtórzę jeszcze raz: ostatnie decyzje ministerstwa, które wiązały się z ograniczeniem ponad tysiąca trzystu przejazdów lokalnych, spowodowały, że na biurkach każdego posła i senatora były dziesiątki petycji w nieuzasadnionej obronie – bo analiza ekonomiczna potwierdzała te decyzje – linii funkcjonujących w danym terenie. Samorząd będzie wiedział, które linie zlikwidować, a które połączyć z restrukturyzowanym PKS czy też Miejskim Przedsiębiorstwem Przewozów Osobowych. Chcę powiedzieć, że samorząd lepiej i skuteczniej może zarządzać przewozami regionalnymi, bo jest blisko. Potwierdziło to w praktyce przejście przez samorząd kolejek wąskotorowych, które zarządzane przez PKP były nierentowne, a przejęte przez samorzady funkcjonują w sposób znakomity, tworząc dodatkowe miejsca pracy. Są tu podejmowane racjonalne, uzasadnione ekonomicznie działania.

I wreszcie na koniec, Panie Marszałku, chciałbym złożyć – mimo mało optymistycznej na tym etapie wypowiedzi pana ministra o możliwości przyjęcia poprawki dotyczącej zrekompensowania strat dla miast, które utraciły statut wojewódzki – dwie poprawki w imieniu pana senatora Gładkowskiego, Sławińskiego i własnym. Nie będę tego uzasadniał, bo to już nie jest kwestia argumentów, to sprawa honoru. I myślę, że ten honor trzeba w pełni zrealizować.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

(Senator Andrzej Spychalski: Dziękuję.)

(marszałek L. Pastusiak)

I jako ostatni w debacie nad tą ustawą głos zabierze pan senator Bachleda-Księdzularz.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

**Senator
Franciszek Bachleda-Księdzularz:**

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Może jeszcze ktoś się namyśli i nie będę ostatni.

Panie i Panowie Senatorowie! Wysoki Senacie! Zwracam się także do wszystkich pracujących nad ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Moja wypowiedź będzie, że tak powiem, grunwaldzko-janosikowa.

W ostatni poniedziałek analizowaliśmy tę ustawę, także razem z panem marszałkiem, u pana wojewody Adamika w Krakowie. I dlatego mówię o niej janosikowa, bo ona broni spraw związanych z górami. Jak wiemy, większość senatorów czy posłów nie ma z tym wiele do czynienia, może raz czy dwa razy w roku dojeżdża tam górskimi drogami. I dlatego też moje pytania, już do pana ministra, szły w tym kierunku.

Myślę też, że w art. 25 jest wiele spraw wykluczających się, nie rekompensuje to kwestii utrzymania dróg. Chodzi już nie tylko właśnie o odśnieżanie zimowe, ale o utrzymanie dróg, także w górach, a to, jak wiemy, zawsze więcej kosztuje. A przede wszystkim wiadomo, że zwłaszcza przy zwiększonej ilości opadów te drogi są bardziej niszczone; jest to dużym problemem dla województw górskich. I dlatego też jedyny sposób, w który możemy to zrekompensować, wiąże się z zapisem art. 24 ust. 7. Chodzi o sprawę podniesienia liczby mieszkańców z trzech do trzech i pół miliona. Jestem przekonany, że państwo senatorowie, panie i panowie, uwierzą mi na słowo, że to w całości nie tylko nas zadowala, ale w jakimś sensie częściowo rekompensuje. Zostało policzone, co moglibyśmy tutaj uzupełnić. I dlatego mówiłem o janosikowej sprawie, chciałem powiedzieć, że jest to tego typu sprawa.

Mówiąc natomiast o sprawie grunwaldzkiej... Otóż jestem wspierany przez dwóch Mieczysławów, pana senatora Mieczysława Janowskiego i pana senatora Mieczysława Mietlą. Jestem przekonany, że państwo senatorowie, słysząc o wspierających mnie w tej sprawie senatorach, będą wiedzieli, że liczy się tutaj nie tylko rozsądek i doświadczenie, ale także duża znajomość sprawy. Liczę też na to, że tak rozumując, wszyscy państwo senatorowie, cały Senat, poprą tę moją poprawkę, którą składam na ręce pana marszałka. Dziękuję serdecznie za posłuchanie.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Pan senator Janowski prosił o głos w sprawie sprostowania.

Senator Mieczysław Janowski:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Chciałbym nawiązać do art. 70 omawianej ustawy, który dotyczy zmian w ustawie o transporcie kolejowym. Otóż pragnę stwierdzić, że zarówno pan minister, jak i pan senator Spychalski popełnili chyba niechcący błąd. Organizowanie i dotowanie regionalnych przewozów pasażerskich etc. już teraz należy bowiem do zadań własnych samorządu województwa. Jest to jego zadanie własne. Z kolei środki finansowe na te zadania w przepisach dotychczas obowiązujących miały być corocznie określone w budżecie państwa. Nowe rozwiązanie mówi natomiast, że to zadanie ma być finansowane z dochodów własnych samorządu województwa, i to jest cała różnica. Było to zadanie własne samorządu i nim pozostaje. Dziękuję za możliwość sprostowania.

Marszałek Longin Pastusiak:

Dziękuję.

Informuję Wysoką Izbę, że lista mówców została wyczerpana.

Wnioski o charakterze legislacyjnym na piśmie złożyli państwo senatorowie: Krzysztof Jurgiel, Marek Balicki i Mieczysław Mietła. W trakcie przemówienia wnioski o charakterze legislacyjnym złożyli natomiast następujący senatorowie: pani Alicja Stradowska, pan Zbyszko Piwoński, pan Andrzej Wielowieyski, pan Mieczysław Janowski, pan Andrzej Spychalski i pan Franciszek Bachleda-Księdzularz.

Zgodnie z regulaminem zamykam dyskusję.

Chciałbym zapytać pana ministra, czy chciałby się ustosunkować do wniosków legislacyjnych, jakie złożono teraz, w czasie tej debaty.

(*Głosy z sali: Może na posiedzeniu komisji?*)

To proszę bardzo... Pan minister woli, żeby to się odbyło pod przewodnictwem pani marszałek?

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Finansów
Jacek Uczkiewicz:**

W kilku słowach, Panie Marszałku. Dziękuję uprzejmie.

Oczywiście, jest istotna różnica między zadaniem dotowania przejazdów pasażerskich a organizowaniem lokalnych przejazdów i finansowaniem ich z dochodów własnych. Wniosek pana

(podsekretarz stanu J. Uczkiewicz)

senatora Spychalskiego o pięciopunktowy wzrost wskaźnika – obliczenia robię, że tak powiem, tak na kolanie, a więc mogę się mylić – to jest dodatkowe 160 milionów zł obciążenia budżetowego. Jak powiedziałem na wstępie, nie mam przyzwolenia nawet na złotówkę, żeby pozytywnie opiniować takie wnioski, ponieważ budżet jest, jaki jest.

Chcę natomiast powiedzieć kilka słów w jednej sprawie. Otóż tutaj pojawił się ten motyw – prowizoryczne rozwiązanie. Otóż, Wysoka Izbo, to nie jest prowizoryczne rozwiązanie, dlatego że my mówimy o dwóch etapach. Pierwszy etap to wprowadzenie zmian systemowych, to wprowadzenie zasad udziałów w określonych źródłach, statuowanie określonego systemu wykonawczego, wreszcie te podstawowe pryncypia dotyczące tego, na ile ma to być ustawa generalna, a na ile odnosząca się do partykularnych problemów. Ale rozszerzanie tych generalnych zasad, czyli zmiana parametrów, jak dodamy do tego inne subwencje, będzie przedmiotem drugiego etapu. I tylko w tym znaczeniu można mówić, że jest to przejściowe. Ale, jak powiedziałem, ten pierwszy etap, najważniejszy, wprowadzanie trwałych zmian systemowych to program na najbliższe lata.

Oczywiste jest, że ta ustawa nie może obejmować wielu ważnych spraw, które podnosili państwo senatorowie, ponieważ jest to materia innych ustaw. Na przykład jeśli chodzi o absorpcję środków unijnych, jedyne, co może zrobić ta ustawa, to wprowadzić maksymalną swobodę samorządu w dysponowaniu swoimi środkami po to, ażeby można było lepiej dokonywać montażu. Ale wszystkie inne rozwiązania, dotyczące kwestii zadłużenia czy kwestii nadzoru nad tymi środkami unijnymi, będą wprowadzane w innych ustawach: w ustawie o finansach publicznych bądź w nowelizowanej ustawie o rozwoju regionalnym.

Monitoring ustawy to bardzo ważna kwestia. Myśmy to zakładali już w pierwotnym projekcie rządowym, bo przecież jest tam takie rozwiązanie, że wspólnie z samorządami dokonamy oceny po pierwszym roku i będziemy w wypadku tej trzydziestoprocentowej części subwencji wyrównawczej w województwach określać zasady jej rozdysponowania w roku 2005, bo na rok 2004 jest ona w ustawie określona. Otóż wynikało to właśnie z tego, że ustawa, już w samym założeniu, ma być monitorowana przez rząd i przez samorząd, czyli przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Czy to będzie możliwe do 31 czerwca 2005 r.? Według mnie, nie, dlatego że jest tam mowa o tym, żeby przedstawić nie tylko ocenę, ale także proponowane zmiany. Jeżeli więc będziemy mieli informacje za rok 2004 r. w maju, to oczywiście

przygotowanie zmian do ustawy w ciągu połowy miesiąca jest niemożliwe, Panie Senatorze. Tak więc dotrzymanie tego terminu nie jest, niestety, możliwe.

I to tyle w tych najważniejszych kwestiach. Aha, no właśnie, miasta poradzieckie i miasta wojewódzkie. To jest klasyczny przykład spraw, które powinny być podnoszone. Słusznie pan senator tu zaapelował o tworzenie tego programu, to znaczy słusznie z punktu widzenia metodologicznego, bo do meritum się w tej chwili nie ustosunkuję. Ale z metodologicznego punktu widzenia – tak. Takie sprawy powinny być podnoszone w programach, a realizacja programów powinna być konstytuowana stosownymi ustawami, i tam powinny się znaleźć rozwiązania dotyczące na przykład miast poradzieckich czy gmin górskich, czy gmin popegeerowskich, jeżeli takie programy się urodzą. Nasza ustawa – nasza, czyli ta, którą przedstawiamy – ma za zadanie stworzyć tylko formalne ramy do tego, ażeby w przypadku, gdyby takie rozwiązanie szczegółowe zostało zawarte w innej ustawie, mogło zmieścić się w tym systemie. I tak jest w tej chwili, ponieważ odpowiednie zapisy wyraźnie o tym mówią, podobnie jeśli chodzi o dotacje czy dochody przewidziane w innych ustawach.

Jeśli chodzi o wnioski zgłoszone przez pana senatora Piwońskiego, szczegółowo odniosę się do nich na posiedzeniu komisji. Są one bardzo szczegółowe, więc muszę się z nimi zapoznać. Ale w wypadku poprawki dotyczącej art. 42 jest podstawowy problem i musimy szybko zbadać, czy w tym wniosku pana senatora chodzi o podstawę prawną do utworzenia rezerwy, czy też istnieje już taka rezerwa. Bo jeżeli istnieje, to nie ma potrzeby zmiany tego artykułu, ponieważ już istnieje podstawa prawna. Gdyby zaś chodziło o podstawę prawną do utworzenia takiej rezerwy, to już kłania nam się ustawa budżetowa, więc wykracza to poza ramy tej ustawy. Ale to tak wyprzedzająco dodałem, przed dyskusją.

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Jolanta Danielak)

To tyle, Pani Senator, jeśli chodzi o odpowiedzi na gorąco. Reszta...

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze. Dziękuję serdecznie.

W trakcie dyskusji zostały zgłoszone wnioski o charakterze legislacyjnym, a więc zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu proszę Komisję Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisję Gospodarki i Finansów Publicznych o ustosunkowanie się do przedstawionych w toku debaty nad tym punktem wniosków i przygotowanie wspólnego sprawozdania w tej sprawie.

(wicemarszałek J. Danielak)

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zostanie przeprowadzone w dniu jutrzejszym.

Dziękuję bardzo serdecznie przedstawicielom ministerstwa i wszystkim gościom, którzy towarzyszyli nam podczas rozpatrywania tego punktu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu piątego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na pięćdziesiątym dziewiątym posiedzeniu w dniu 14 października 2003 r., a do Senatu została przekazana 17 października bieżącego roku. Marszałek Senatu w dniu 17 października 2003 r., zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Ustawodawstwa i Praworządności. Komisje po rozpatrzeniu ustawy przygotowały swoje sprawozdania w tej sprawie.

Przypominam ponadto, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 500, a sprawozdania komisji w drukach nr 500A, 500B i 500C.

Proszę sprawozdawcę Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, pana senatora Franciszka Bobrowskiego, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Franciszek Bobrowski:

Dziękuję, Pani Marszałek.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Przypadł mi w udziale zaszczyt przedstawienia sprawozdania Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia odnoszącego się do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Jest to druk sejmowy, jak już pani marszałek była uprzejma poinformować, nr 1162 oraz druk senacki nr 500. Ustawa ta została uchwalona przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na pięćdziesiątym dziewiątym posiedzeniu w dniu 14 października 2003 r. na podstawie przedłożenia rządowego.

Na posiedzeniu Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia w dniu 18 października 2003 r. zgłoszono dziewięć poprawek, które mają charakter redakcyjno-porządkowy. Osiem z tych dziewięciu poprawek zostało przyjętych jednogłośnie. Tę jedną poprawkę – jest to poprawka druga – pozwolę sobie zacytować. Treść tej poprawki jest następująca: w art. 1 w pkt 6 w art. 18 w §4 wyrazy „kościół i innych publicznych lub prywatnych organizacji, których etos jest oparty na reli-

gii lub wyznaniu” zastępuje się wyrazami „kościół i innych związków wyznaniowych, a także organizacji, których cel działania pozostaje w bezpośrednim związku z religią lub wyznaniem”. To jest jedyna poprawka, która została przyjęta niejednomyślnie, stosunkiem głosów: 4 za, 1 – przeciw, 2 osoby się wstrzymały.

Głównym celem zmian wprowadzonych w niniejszej ustawie jest dostosowanie kodeksu pracy do uregulowań unijnych. Ponadto ustawa zawiera inne zmiany, na przykład zmierza do usprawnienia obowiązujących regulacji oraz zapewnienia zgodności przepisów kodeksu pracy z wymogami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W ustawie nakłada się między innymi obowiązek potwierdzenia na piśmie przez pracodawcę warunków zawarcia umowy, jeśli nie została ona zawarta w formie pisemnej, najpóźniej w dniu rozpoczęcia pracy. Dotychczas pracodawca miał na to siedem dni. Eliminuje się też uregulowanie, na mocy którego traci się prawo do wynagradzania za pierwszy dzień niezdolności do pracy; zwiększa się minimalny wymiar urlopu wypoczynkowego do dwudziestu dni; określa się prawo pracownika do co najmniej jedenastogodzinnego nieprzerwanego dobowego wypoczynku, jak również dodaje się uregulowanie dotyczące weekendowego systemu pracy. Ustawa zawiera też przepisy antidyskryminacyjne w zatrudnieniu.

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! W imieniu Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia proszę Wysoką Izbę o przyjęcie poprawek zawartych w druku nr 500. Dziękuję bardzo, Pani Marszałek.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Bardzo proszę sprawozdawcę Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, panią senator Genowefę Ferenc, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Senator Genowefa Ferenc:

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej omawianą ustawę rozpatrywała na posiedzeniu w dniu 28 października bieżącego roku.

Obecnie omawiana nowelizacja realizuje trzy cele, o których wspominał już mój przedmówca. Pierwszym i podstawowym jest dostosowanie polskiego prawa pracy do prawa Unii Europejskiej. Dostosowanie to przebiegało etapowo, a obecna nowelizacja kończy ten proces. Kolejny cel to dostosowanie tych przepisów do wymagań konstytucji, trzeci zaś, co jest oczywiste, to wyni-

(senator G. Ferenc)

kające z praktyki dostosowanie do zmian, które pojawiły się w trakcie stosowania tych przepisów. Obecne dostosowanie naszego prawa do prawa Unii dotyczy uwzględnienia trzynastu dyrektyw Unii Europejskiej.

Najważniejsza część przepisów dotyczy równego traktowania pracowników w zatrudnieniu. Oznacza to równość w zakresie nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy oraz warunków zatrudnienia, w tym gwarancji jednakowego wynagrodzenia za pracę jednakowej wartości. Zgodnie z wymaganiami prawa unijnego zdefiniowano w polskim prawie pojęcie dyskryminacji bezpośredniej i pośredniej oraz przyznano osobie dyskryminowanej prawo do dochodzenia odszkodowania.

Kolejne zmiany dotyczą przejścia pracowników dotychczasowego zakładu przez innego pracodawcę oraz powrót do ograniczenia zatrudnienia pracowników na podstawie umów na czas określony. W proponowanych zmianach nałożono na pracodawcę obowiązek dostarczenia pracownikowi w ciągu siedmiu dni informacji na piśmie o warunkach zatrudnienia. Jest to szczególnie ważne dla pracowników zatrudnionych w małych zakładach, w których pracodawca nie ma obowiązku wydania regulaminu pracy.

Proponowane zmiany dotyczą również warunków zatrudniania pracowników delegowanych z Unii Europejskiej i krajów trzecich.

Nowością jest zakaz mobbingu. W przypadku wywołania przez mobbing rozstroju zdrowia przyznaje się pracownikowi prawo do dochodzenia roszczeń, gdyby zaś mobbing był przyczyną rozwiązania stosunku pracy, przyznaje się pracownikowi prawo do odszkodowania.

Szereg zmian wprowadzonych jest do przepisów o czasie pracy. Na przykład łączny wymiar tygodniowy czasu pracy wynosi czterdzieści osiem godzin. W ustawie utrzymany został roczny limit godzin nadliczbowych na poziomie stu pięćdziesięciu godzin z jednoczesnym umożliwieniem określenia innego limitu w układzie zbiorowym pracy, regulaminie pracy lub umowie o pracę.

Niezmiernie ważne jest wprowadzenie zapisu dotyczącego jedenastogodzinnego czasu na wypoczynek, o którym wspominał wcześniej pan senator Bobrowski.

Ponadto wprowadzono trzy nowe definicje: doby rozliczeniowej, tygodnia rozliczeniowego i pracowników zarządzających zakładem pracy w imieniu pracodawcy. Dotychczas takich rozwiązań w kodeksie pracy nie mieliśmy.

W proponowanych zmianach został określony sposób liczenia nominalnego czasu pracy, który pracownik jest zobowiązany w danym okresie przepracować. Zmiany dotyczą też pojęć już obowiązujących, mianowicie skróconego czasu pracy, a także

wydłużenia pracy w niektóre dni tygodnia. Nowością zaś jest tak zwana praca weekendowa.

Zmiany dotyczące urlopów wypoczynkowych wynikają przede wszystkim z dotychczasowej praktyki i powstałych wątpliwości. Nowością jest wprowadzenie prawa do urlopu za każdy przepracowany miesiąc. W ten sposób każdy pracodawca reguluje zobowiązania wynikające z zatrudnienia w swoim zakładzie, nie przerzucając zobowiązań na kolejnego pracodawcę. Następuje też podwyższenie minimalnego urlopu do dwudziestu dni, czyli czterech tygodni – tak określa minimalny urlop dyrektywa. Uregulowany zostaje również problem nasuwający wiele wątpliwości i nieporozumień, a mianowicie rozliczanie urlopu pracownika zatrudnionego w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Podczas posiedzenia komisji senatorowie zgłosili szereg pytań, na które udzielono odpowiedzi, co pozwoliło rozwiązać powstałe wątpliwości. A wątpliwości te dotyczyły świadczeń alimentacyjnych, potrącania z list płac, pojęcia rozstroju zdrowia powstałego wskutek mobbingu, pracowników zarządzających, przedłużonego dobowego wymiaru czasu pracy, czasu pracy przerywanego i pracy pracowników młodocianych, stosowania art. 139 §4, a więc pracy przerywanej u pracodawców prowadzących działalność w zakresie rolnictwa i hodowli, wprowadzenia sześćdziesięciminutowej przerwy na posiłek oraz ustalenia innych rocznych limitów godzin nadliczbowych niż obowiązujące dotychczas.

Wątpliwości nasuwały też postanowienia art. 151 ust. 5 dotyczące dyżurów, i ciągle uregulowanego problemu dyżurów lekarskich w szpitalach.

Pytania dotyczyły również art. 151 §3, a konkretnie tego, jak będzie się określało pojęcie dużego wysiłku umysłowego. Duży wysiłek fizyczny jest określony, ale pojęcie dużego wysiłku umysłowego rodziło wiele wątpliwości.

Kolejna zgłaszana wątpliwość dotyczyła udzielania urlopu wypoczynkowego godzinowego. Nie wiadomo było, czy jeżeli zostaną pracownikowi cztery godziny do wykorzystania, to te cztery godziny będzie dzielił na pojedyncze godziny, na minuty, czy też będzie miał obowiązek po prostu wykorzystać je łącznie.

Dyskusję wywołało również stanowisko przedstawicieli rządu w sprawie przenoszenia do ustaw bezpośrednich zapisów tłumaczeń dyrektyw. Chodziło między innymi o użycie słowa „etos” zamiast wprowadzenia do ustaw takich rozwiązań, które realizowałyby cel wynikający z dyrektyw.

Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej rekomenduje Wysokiej Izbie przyjęcie ustawy wraz z trzema poprawkami porządkującymi, przedstawionymi w druku nr 500B. Poprawki zostały przyjęte jednogłośnie. Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Pani Senator.

Proszę bardzo panią senator Teresę Liszcz o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania Komisji Ustawodawstwa i Praworządności w sprawie rozpatrywanej ustawy, a następnie wniosków mniejszości komisji.

Bardzo proszę, Pani Senator.

Senator Teresa Liszcz:

Pani Marszałek! Wysoki Senacie! Panie Ministrze i towarzyszące Panie Dyrektor!

Ustawa z 14 października 2003 r. o zmianie kodeksu pracy i innych ustaw – druk nr 500 – została uchwalona przez Sejm na bazie projektu rządowego. Komisja Ustawodawstwa i Praworządności, do której pan marszałek, podobnie jak do dwóch innych komisji, skierował tę ustawę, pracowała nad nią na dwóch posiedzeniach w dniach 29 i 30 października, łącznie ponad dwanaście godzin. W pracach komisji uczestniczyli cały czas przedstawiciele Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, z panem ministrem Patrem na czele, byli także zaproszeni partnerzy społeczni, czyli wszystkie reprezentatywne organizacje związkowe i reprezentatywne organizacje pracodawców. Skorzystały z zaproszenia tylko dwie organizacje związkowe – NSZZ „Solidarność” oraz Wolne Związki Zawodowe, i tylko jedna organizacja pracodawców, mianowicie Konfederacja Pracodawców Polskich. Cały czas w obradach uczestniczył również przedstawiciel Państwowej Inspekcji Pracy.

To jest bardzo poważna ustawa, wprowadzająca liczne i ważne zmiany. Obejmuje ona siedemdziesiąt dwie zmiany w samym kodeksie pracy oraz dziesięć zmian w innych ustawach dotyczących również praw i obowiązków wynikających ze stosunku pracy.

Zmiany dotyczą przede wszystkim zasady równego traktowania w zatrudnieniu, ale można wyróżnić kilka grup takich zmian.

Pierwsza grupa to właśnie zmiany dotyczące równego traktowania w zatrudnieniu, z którym to równym traktowaniem została połączona instytucja... No, trudno to nazwać instytucją, jest to raczej pojęcie molestowania, w szczególności molestowania seksualnego. Do tej grupy zaliczyłabym także wprowadzenie po raz pierwszy w naszym prawie pojęcia mobbingu.

Kolejna grupa to zmiany dotyczące umowy o pracę – chodzi o dopełnienie obowiązkowej treści umowy o pracę i o przywrócenie wcześniejszych ograniczeń dotyczących zawierania umów o pracę na czas określony, które zostały zawieszane do czasu wejścia Polski do Unii Europejskiej, a następnie mocą tej ustawy sejmowej ma-

ją być przywrócone, też od dnia wejścia do Unii Europejskiej.

Ogromnie ważny jest całkiem na nowo napisany dział VI „Czas pracy”, z tym że nie ma w nim tak wielu nowości, jak by się mogło zdawać. To jednak, że został napisany całkiem od nowa, stwarza możliwości powrotu do pewnych kontrowersyjnych rozwiązań, które znalazły się w kodeksie pracy już wcześniej.

Nie sposób zapomnieć także o pierwszej w naszym prawie, choć ogólnej, regulacji pracy dzieci w wieku do lat szesnastu.

Króciutko scharakteryzuję te zmiany i przejdę do omówienia poprawek komisji do tekstu ustawy sejmowej.

Zmiany dotyczące zasady równego traktowania polegają przede wszystkim na tym, że odrębny rozdział IIa w dziale I, poświęcony obecnie wyłącznie równemu traktowaniu kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu, zostaje rozciągnięty na równe traktowanie w ogóle, ze względu na wszelkie kryteria. Równe traktowanie oznacza zakaz dyskryminacji. Zarówno zasada równego traktowania, jak i zakaz dyskryminacji są obecne w naszym prawie pracy od dosyć dawna, są również obecne w konstytucji. W związku z potrzebą dostosowania do Unii Europejskiej zostały jednak bardzo uszczegółowione przepisy dotyczące równego traktowania, a uczyniono to już wcześniej, wprowadzając właśnie rozdział IIa w dziale I kodeksu pracy.

Co nowego jest w ustawie sejmowej? Po pierwsze, wszystkie szczegółowe regulacje dotyczące równego traktowania i niedyskryminacji oraz sankcji za dyskryminację, pierwotnie odnoszące się wyłącznie do równości kobiet i mężczyzn, są teraz rozciągnięte na wszystkie przejawy dyskryminacji, a zasada równego traktowania rozpisana w szczególności na poszczególne elementy dotyczy nie tylko równego traktowania ze względu na płeć, ale i ze względu na wszelkie inne kryteria. W szczególności zostały tutaj wymienione takie kryteria jak orientacja seksualna, religia i wyznanie, występujące obok siebie. Trochę dziwne jest tylko to, że do szeregu tych kryteriów, które z założenia mają charakter dyskryminujący, jako kryterium różnicowania uprawnień pracowniczych czy obowiązków dodano zatrudnienie na czas określony bądź zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy. Wydaje mi się, że jest to zabieg niezbyt racjonalny, ale to też zostało wymuszone przez dyrektywy unijne.

Jeżeli chodzi o czas pracy, jak już wspomniałam, od nowa został napisany dział VI, ale całkowicie nowych regulacji jest w nim stosunkowo niewiele. Utrwalono w nim po prostu zmiany dotyczące czasu pracy, które wprowadzono w 1996 r. i w nowelizacji z lipca 2002 r. W rezultacie tamtych nowelizacji polska regulacja czasu pracy jest niezwykle elastyczna – pracodawca

(senator T. Liszcz)

jest panem niemalże całego czasu pracownika, nie tylko w granicach norm maksymalnego czasu pracy, określonych w prawie pracy, lecz w dużym stopniu także czasu prywatnego. Nasze prawo zezwala na to, żeby pracodawca kradł pracownikowi jego czas prywatny poświęcony na odpoczynek, na rozwój intelektualny, na życie rodzinne. A czyni to w ten sposób, że wprowadza możliwości dosyć dowolnego ustalania długości czasu pracy i systemu czasu pracy przez pracodawcę – można to ustalić w regulaminie pracy, a u 99% pracodawców regulamin ustala sam pracodawca, bo nie ma u niego związków zawodowych.

W ręce pracodawcy została więc oddana sprawa tak ważna jak system czasu pracy – równoważny, przerywany itd. Mało tego, mimo wydłużenia czasu pracy w bardzo wielu przypadkach do dwunastu godzin, w wielu przypadkach do szesnastu, a nawet mimo przywrócenia systemu pracy dwadzieścia cztery godziny na czterdzieści osiem godzin wolnych rozszerza się jeszcze dopuszczalne granice pracy w godzinach nadliczbowych ze względu na szczególne potrzeby pracodawcy. Bo to, że istnieją bez ograniczeń możliwości zatrudnienia w nadgodzinach w celu usuwania awarii czy prowadzenia akcji ratowniczej, jest oczywiste i nikt tego nie kwestionuje. Ale rozszerza się niepomiarowo możliwości zatrudnienia w godzinach nadliczbowych ze względu na szczególne potrzeby pracodawcy inne niż akcja ratownicza czy usuwanie awarii, które ocenia sam pracodawca.

Zniesiono już w 2002 r. czterogodzinny limit dobowy godzin nadliczbowych. Rozszerzono właściwie do czterystu godzin w skali roku, a nawet ponad czterysta, limit godzin nadliczbowych przypadających na jednego pracownika. Ta nowelizacja to utrwała.

A co wprowadza nowego? Daje możliwość pracodawcy, żeby rekompensował godziny nadliczbowe nie dodatkowym wynagrodzeniem – co jest pokusą dla pracowników niekiedy napraszających się, by pracować w godzinach nadliczbowych – tylko nawet bez wniosku i bez zgody pracownika czasem wolnym dawanym wtedy, kiedy pracownik nie będzie pracodawcy potrzebny. I to wszystko pod hasłem walki z bezrobociem! Jest to absurd, bo jeżeli będzie więcej godzin nadliczbowych, jeżeli będą one tańsze, to nie będzie dzielenia się pracą z bezrobotnymi. Jeden będzie miał półtora etatu z tytułu godzin nadliczbowych, a drugi nie będzie pracował wcale.

Krokiem we właściwym kierunku w tej nowelizacji jest zaś stworzenie tak zwanego systemu pracy weekendowej, bo oznacza to podzielenie się ograniczonym zasobem pracy do wykonania. Ten system wprowadzono już dawno na przykład we Francji.

Teraz przystąpię do omówienia poprawek komisji. Tych poprawek jest dwadzieścia dziewięć. Część z nich ma znaczenie legislacyjne, redakcyjne – te poprawki zostały przyjęte jednomyślnie. Jest też spora część poprawek merytorycznych, które były przyjmowane niekiedy niewielką większością głosów. Nie będę oczywiście omawiała wszystkich dwudziestu dziewięciu poprawek, omówię tylko te, które mają znaczenie merytoryczne i są ważne.

Najpierw poprawka, która figuruje w naszym sprawozdaniu jako poprawka trzecia. Jest to poprawiona definicja dyskryminowania pośredniego. W dotychczasowym stanie prawnym jest, moim zdaniem, dosyć przyzwoita definicja dyskryminacji pośredniej, tyle że jest ograniczona do dyskryminacji ze względu na płeć. Trzeba było więc zmienić ją w taki sposób, żeby stała się uniwersalna. Niestety, zmieniono ją bardzo niefortunnie, proponujemy więc taką definicję, z której wynikałoby jasno, że dyskryminowanie pośrednie polega na tym, iż w efekcie zastosowania kryterium pozornie neutralnego powstają dysproporcje w zakresie praw, obowiązków czy – mówiąc ogólnie – warunków zatrudnienia na niekorzyść niektórych grup dających się wyróżnić ze względu na kryteria uznane za dyskryminujące.

Tak się składa, że jakieś ograniczenie udziału, na przykład w pracowniczych programach emerytalnych, dotyczące osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin, okazuje się dotyczyć w 90% kobiet. Dla mnie klasycznym przypadkiem takiej dyskryminacji pośredniej w polskim prawie są też zasady zatrudnienia i wynagradzania pielęgniarek. Teoretycznie jest to neutralne kryterium zawodu. Każdy, kto wykonuje zawód pielęgniarki i położnej – wyjątkowo nazwany nazwą rodzaju żeńskiego – ma takie wynagrodzenie, jakie jest powszechnie znane. Okazuje się, że 99,9% pielęgniarek to są akurat kobiety, chociaż nie ma tam mowy o kobietach. Dotyka to także tych nielicznych mężczyzn – pielęgniarzy.

Wydaje mi się więc, że ta poprawiona definicja jest warta przyjęcia i że ministerstwo także ją poprze, bo tak to było uzgodnione na posiedzeniu komisji.

Druga dosyć ważna poprawka figuruje w wykazie poprawek jako ósma. Chodzi o dodanie nowego artykułu oznaczonego jako art. 29, w którym wreszcie wyraźnie stwierdza się, że zmiana warunków pracy lub płacy może nastąpić na mocy porozumienia stron. Obecnie tylko wypowiedzenie zmieniające jest wyraźnie wskazane jako instrument zmiany warunków pracy i płacy. Ponieważ wcześniej wprowadzono przepis, z którego wynika, że każde nowe ustalenie warunków pracy lub płacy wymaga formy pisemnej, przewidujemy tutaj konsekwencje niepotwierdzenia na piśmie porozumienia zmieniającego, które nie zostało zawarte w formie pisemnej. Towarzyszy

(senator T. Liszcz)

temu, w odrębnym miejscu, poprawka polegająca na odpowiedniej zmianie art. 281 dotyczącego wykroczeń za naruszenie przepisów prawa pracy.

Wydaje mi się, że warta wzmianki jest także poprawka figurująca jako trzynasta, która zmienia brzmienie art. 94. W §1 zamiast sformułowania będącego prostą kalką tłumaczenia przygotowanej dopiero dyrektywy unijnej dotyczącej mobbingu, która brzmi mniej więcej tak, że pracodawca ma działać na rzecz uczynienia zakładu pracy środowiskiem wolnym od... itd., proponujemy prostą formułę: pracodawca jest obowiązany przeciwdziałać mobbingowi.

W §2 z kolei komisja proponuje nieco poprawioną, choć wcale nie idealną definicję mobbingu. Tak jak powiedziałam, trochę wychodząc przed szereg, wprowadzamy w tej ustawie pojęcie „mobbing”, w sprawie którego jest dopiero przygotowywana odpowiednia dyrektywa. Może lepiej byłoby nie używać obcego słowa „mobbing”, tylko przyjąć słowo „szykanowanie”, „nękanie” albo „dręczenie”? Ale tak już się przyjęło, więc i w propozycji komisyjnej figuruje pojęcie „mobbing”.

Następnie chciałabym zwrócić uwagę na poprawkę siedemnastą. Dotyczy ona tak zwanego przerywanego czasu pracy. Otóż w art. 139, który ustanawia ten przerywany czas pracy, dopuszcza się, ażeby przerwa w dniówce roboczej mogła wynosić do pięciu godzin. Komisja proponuje, żeby ta przerwa była krótsza. Chodzi o to, że wielu pracowników dojeżdżających do pracy nie jest w stanie racjonalnie wykorzystać tych pięciu godzin, więc jest to dla nich duża strata, duży ubytek czasu wolnego i czasu dla rodziny.

Kolejna istotna zmiana – podkreślam, że jest to zupełna nowość w naszym prawie – to poprawka dziewiętnasta. Mówiłam już o tym, że nagminne jest u nas zatrudnianie w wielu zakładach, zwłaszcza przemysłowych, w godzinach nadliczbowych ze względu na szczególne potrzeby pracodawcy, które on sam definiuje i których nikt nie kontroluje, tak jak przed wojną robił to inspektor pracy. Dzisiaj sam pracodawca stwierdza, że są szczególne potrzeby, żeby pracować dłużej, więc pracownik ma pracować dłużej. Komisja proponuje, żeby o zamiarze polecenia pracownikowi wykonywania pracy następnego dnia w godzinach nadliczbowych ten pracownik był informowany, uprzedzany najpóźniej w chwili zakończenia pracy poprzedniego dnia. Chodzi o to, żeby mógł uzgodnić, kto odbierze dziecko z przedszkola i zajmie się innymi sprawami, które zwykle załatwia się po godzinach pracy.

Bardzo ważna jest – naszym zdaniem – proponowana przez komisję poprawka dwudziesta. Chodzi o dobowy limit godzin nadliczbowych przepracowanych z racji szczególnych potrzeb

pracodawcy. Już w 2002 r. zrezygnowano z tego dobowego limitu. My w poprawce dwudziestej proponujemy przywrócenie czterogodzinnego dobowego limitu pracy w godzinach nadliczbowych. Proszę pamiętać, że w wielu systemach czasu pracy przewidzianych w kodeksie norma dobową wynosi dwanaście, a nawet szesnaście godzin. Brak limitu godzin nadliczbowych oznacza pracę na okrągło, przez całą dobę, na życzenie pracodawcy.

W poprawce dwudziestej pierwszej proponujemy odstępianie od pomysłu dosyć powszechnie już krytykowanego, ażeby w sytuacji, gdy w ciągu jednego tygodnia zdarzą się dwa dni świąteczne inne niż niedziela, było konieczne odrabianie jednego dnia. Chodzi tutaj na przykład o Boże Narodzenie oraz o 1 i 3 maja. Byłoby paradoksem, żeby pracownicy odpracowywali święto 1 maja bądź drugi dzień Bożego Narodzenia.

Poprawka dwudziesta druga przywraca zasadę opłacania z dodatkiem 100% trzeciej godziny nadliczbowej i dalszych godzin w każdym dniu, a nie tylko w dniu świątecznym.

Chwilę dłużej chciałabym, wybaczą państwo, zatrzymać się przy poprawce dwudziestej trzeciej. Ona była już opisywana wadliwie w mediach – nie wiem, czy ze złej woli, czy z braku rzetelnej informacji. Chodzi o ograniczenie pracy w handlu i w usługach w dniach ustawowo wolnych od pracy. Zdarzają się nagłówki, że oto komisja przeforsowała zakaz pracy w niedziele i święta, co jest oczywistą nieprawdą, oczywistym nadużyciem. My proponujemy przywrócenie w tej sprawie regulacji, która obowiązywała w Polsce przed wojną i po wojnie do 2 czerwca 1996 r. Obecnie dopuszcza się pracę w handlu w niedzielę i święta bez żadnych ograniczeń, co obowiązuje od 1996 r., od czasu nowelizacji. Wcześniej była dozwolona praca w handlu i w zakładach świadczących usługi dla ludności w takim zakresie, w jakim to było niezbędne dla zaspokajania codziennych potrzeb ludności. Było też rozporządzenie ówczesnego ministra handlu, wymieniające rodzaje placówek, które mogą i powinny być czynne w te dni: placówki handlu detalicznego handlujące artykułami żywnościowymi, pamiętkarskimi, kwiatami, stacje benzynowe, kioski Ruchu, czyli tak zwane punkty sprzedaży drobnodetalicznej itd. – wymieniam je przykładowo. Było też odesłanie do organów administracji terenowej, żeby ustalały, ile sklepów na tysiąc mieszkańców powinno pracować w niedziele i święta.

My chcemy przywrócić tę zasadę, bo w 1996 r. sprawa została postawiona na głowie. Uznano mianowicie, że praca w całym handlu hurtowym, w magazynach sprzedających samochody, traktory czy materiały budowlane jest niezbędna do zaspokajania codziennych potrzeb ludności. I dziś nie ma żadnego ograniczenia. Wszystkie placówki handlowe mogą być czynne, co znaczy,

(senator T. Liszcz)

że wszyscy pracownicy handlu muszą pracować w niedzielę. A przecież art. 66 ust. 2 konstytucji – chcę to wyraźnie przypomnieć – przewiduje prawo wszystkich pracowników do dni ustawowo wolnych od pracy, określonych póki co w ustawie z 1951 r. o dniach wolnych od pracy. Jest to prawo konstytucyjne, które może być ograniczone w takim zakresie, jak każde inne prawo konstytucyjne, między innymi w zakresie niezbędnym do realizacji innych, równie ważnych praw...

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo przepraszam, Pani Senator, zbliża się pani do wykorzystania limitu przewidzianego na przedstawienie sprawozdania komisji. Bardzo bym prosiła, ażeby zmierzała pani do końca wystąpienia.

(Senator Teresa Liszcz: Dobrze, będę się starała. Zmierzam do końca.)

Bardzo proszę.

Senator Teresa Liszcz:

Chodzi zatem o obronę konstytucyjnego prawa pracowników, przede wszystkim kobiet zatrudnionych w handlu, do tego, żeby w tygodniu miały dzień wolny w niedzielę, w którym to dniu mogą się spotkać przy rodzinnym stole z dziećmi, mężem itd. A więc nie chodzi o zakaz, tylko o racjonalne ograniczenie pracy w niedzielę i święta do tego, co jest konieczne dla konsumentów.

To są właściwie wszystkie ważniejsze poprawki Komisji Ustawodawstwa i Praworządności. Ośmielam się państwa senatorów prosić o ich poparcie.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Z założenia miała pani również przedstawić wnioski mniejszości.

(Senator Teresa Liszcz: Chętnie to teraz zrobię.)

Bardzo proszę.

Senator Teresa Liszcz:

Mniejszość komisji zgłosiła dziewięć wniosków, z których cztery mam przedstawić ja, a pozostałe przedstawią pan senator Romaszewski i pani senator Kurska.

Jeżeli chodzi o pierwszy wniosek mniejszości, odnosi się on do art. 18, który mówi o tym, iż równe traktowanie w zakresie zatrudnienia oznacza niedyskryminowanie w jakikolwiek sposób, bezpośrednio lub pośrednio, z przyczyn wymienionych wcześniej w §1. Wniosek mniejszości zmierza do tego, żeby skreślić wyrazy: z przyczyn wymienionych w §1. Idea jest taka, żeby nie było

dyskryminowania z jakiegokolwiek powodu, a nie tylko z powodów wymienionych w §1.

Dруга poprawka mniejszości połączona jest z trzecią. Chodzi o kwestie molestowania i mobbingu. W ustawie sejmowej kwestia molestowania została uregulowana w kontekście zasady równego traktowania i niedyskryminacji. Moim zdaniem, jest to złe usytuowanie. Molestowanie kojarzy się zdecydowanie, moim zdaniem, z molestowaniem seksualnym, a w ustawie sejmowej przewiduje się jakieś molestowanie w ogóle, które ma być przejawem dyskryminacji w ogóle, i odrębne molestowanie seksualne, które ma być przejawem dyskryminacji ze względu na płeć. Otóż powszechnie wiadomo, że w tym zakresie jest już swoiste równouprawnienie, że zdarza się molestowanie podwładnego przez szefującą mu kobietę oraz molestowanie w ramach tej samej płci. A więc jest to nie kwestia płci, tylko wykorzystania stosunku zależności. Moim zdaniem, to usytuowanie wzorowane na przepisach Unii oznacza niewolnicze trzymanie się unijnych rozwiązań. Istota sprawy sprowadza się chyba do tego, żeby zakazać molestowania i karać molestowanie, a nie żeby niewolniczo trzymać się dyrektyw.

W tej poprawce mniejszości, którą przedstawiam, molestowanie jest przede wszystkim przejawem naruszenia obowiązku szanowania godności i innych dóbr osobistych pracownika. I tak to w tej poprawce mniejszości jest ujęte.

W tej samej poprawce proponuję zdefiniowanie sprawy mobbingu trochę inaczej niż w ustawie sejmowej – mam wrażenie, że lepiej – i wprowadzenie zasady, że pracownik, który doznał mobbingu lub molestowania, z tego tytułu może żądać zadośćuczynienia za krzywdę. Jeżeli w następstwie mobbingu bądź molestowania pracownik poniósł szkodę materialną, to wtedy ma również prawo do odszkodowania w wysokości poniesionej szkody.

Do mnie należy jeszcze przedstawienie poprawki szóstej mniejszości. W tej poprawce chodzi o czas pracy skrócony ze względu na szczególnie uciążliwe bądź szczególnie szkodliwe warunki pracy. W tym zakresie następuje znamienna ewolucja rozwiązań prawnych idąca w złym kierunku. Przed wojną i po wojnie, na podstawie ustawy z 1950 r. o skróconym czasie pracy i kodeksu pracy, do zmiany w 1996 r., obowiązkiem Rady Ministrów było czuwanie nad tym, ażeby pracownicy wykonujący pracę szczególnie uciążliwą bądź szkodliwą dla zdrowia mieli skrócony czas pracy albo i dodatkowe urlopy. Uważamy – i to wynika z Europejskiej Karty Społecznej – że najlepszą formą rekompensowania szkodliwości i uciążliwości jest skrócenie czasu oddziaływania czynników szkodliwych.

(Senator Zbigniew Kruszewski: Przepraszam, ja w sprawie formalnej.)

(senator T. Liszcz)

Już kończę, Panie Senatorze.

W 1996 r. nastąpił regres, ponieważ zwolniono Radę Ministrów i związki zawodowe z obowiązku określania rodzaju stanowisk, na których praca jest szczególnie uciążliwa i szkodliwa i na których należy wprowadzić skrócony czas pracy. Przekazano to w gestię układów zbiorowych pracy. Oznaczało to, że tam, gdzie nie ma układu, tam nie będzie wykazu stanowisk pracy szczególnie szkodliwych bądź uciążliwych. Teraz Sejm zrobił kolejny krok wstecz, oddając te sprawy w ręce pracodawcy, który ma ustalać, jakie prace są szczególnie uciążliwe lub szkodliwe tylko po zasięgnięciu niewiążącej opinii lekarza medycyny pracy i po konsultacji z pracownikami.

W tym wniosku mniejszości proponujemy, ażeby wszędzie, gdzie pracodawca jest objęty układem zbiorowym, w układach były określone stanowiska szkodliwe i uciążliwe, bo wierzę, że związki zawodowe zadbają o to, żeby wszędzie na stanowiskach szkodliwych bądź uciążliwych był skrócony czas pracy. Dopiero tam, gdzie nie ma układu zbiorowego, powinien to robić pracodawca po konsultacji z pracownikami i po uzyskaniu akceptacji lekarza, a nie niewiążącej opinii.

Ostatnia poprawka mniejszości polega na tym, żeby pracodawca nie mógł sam ustalać i zmieniać systemów pracy w przypadkach, gdy jest u niego zakładowa organizacja związkowa, ale się nie zgadza na zmianę systemu. Oczywiście, gdy nie ma organizacji związkowej, musi to robić sam. Ale przechodzenie do porządku dziennego nad sprzeciwem organizacji związkowej jest czymś nieprzyzwoitym. Dziękuję. To są wszystkie poprawki, które powinnam zreferować.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

W tym miejscu poprosiłabym o zabranie głosu kolejnego sprawozdawcę mniejszości Komisji Ustawodawstwa i Praworządności, panią senator Annę Kurską, ale ze względu na fakt, że pani Anny Kurskiej nie ma na sali, poproszę sprawozdawcę mniejszości Komisji Ustawodawstwa i Praworządności, pana senatora Zbigniewa Romaszewskiego.

Proszę o zabranie głosu i przedstawienie wniosków mniejszości Komisji Ustawodawstwa i Praworządności.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo! Ja jeszcze będę zabierał głos w swoim imieniu, tak że teraz postaram się mówić bardzo krótko.

Otóż generalna tendencja jest taka, ażeby nie nadużywać godzin nadliczbowych. Powstała sy-

tuacja, w której ludzie są wykorzystywani, w której według nowego kodeksu mogą pracować wręcz po kilkanaście godzin, włącznie z nadgodzinami. Myślę, że jest to sytuacja zdecydowanie niezdrowa i zdecydowanie kłócąca się z potrzebą rozwiązywania problemu bezrobocia. Skoro potrzebne są godziny nadliczbowe, to znaczy, że można zatrudnić również innych pracowników, co jest w tej chwili dużo bardziej pożądane.

Stąd też oczywiście popieram wnioski komisji dotyczące tego, żeby tylko pierwsze dwie godziny były płacone po 50%, a dalsze godziny były już godzinami płaconymi po 100%, ażeby nie zachęcać do nadużywania pracowników. Jednocześnie składam poprawkę – bo to jest ten problem, przed którym staną pracownicy: będzie się im dawać wolne, za godziny, w których pracowali z nadmiernym wysiłkiem, nagle dostaną wolne – która sprowadza się do tego, żeby podobnie jak godziny nadliczbowe, za które płaci się co najmniej półtorakrotną stawkę, czas wolny, który by pracownicy dostawali od pracodawcy za czas przepracowany po godzinach nadliczbowych na ich własny wniosek był półtorakrotnie dłuższy. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Zgodnie z Regulaminem Senatu przed przystąpieniem do dyskusji senatorowie mogą zgłaszać z miejsca trwające nie dłużej niż minutę zapytania do senatorów sprawozdawców.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zadać takie pytanie?

Bardzo proszę, pan senator Kruszewski.

Senator Zbigniew Kruszewski:

Dziękuję, Pani Marszałek.

Ja mam pytanie w sprawie formalnej. Chciałbym zapytać, czy na posiedzeniu komisji było zgłaszane to, że trzeba wydać urzędowy tekst jednolity kodeksu pracy. W związku z tym, że jest bardzo dużo poprawek, że jest to kodeks dostępny dla szeregu osób, które nie mają na co dzień do czynienia z prawem, moim zdaniem, celowe by było wydanie jednolitego tekstu kodeksu pracy. Czy było to rozważane? Czy było brane pod uwagę i sugerowane ministerstwu i panu marszałkowi Sejmu to, żeby go wydać? Dziękuję.

(Senator Teresa Liszcz: Rozumiem, że to jest pytanie do mnie?)

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę.

Senator Teresa Liszcz:

Nie, nie rozważaliśmy tego na posiedzeniu komisji. Uważam, że pan senator ma oczywiście rację. Tylko że słyszałam, że jest przygotowywana kolejna zmiana w kodeksie pracy. Liczę na unormowania zawarte w ustawie o ogłaszaniu aktów normatywnych, w której są dosyć precyzyjne zasady wydawania przez marszałka Sejmu z urzędu tekstów jednolitych ustaw w takich sytuacjach, gdy są wielokrotne duże zmiany. Ale słusznie pan senator to przypomniał. Można by nawet postulować zamieszczenie takiego przepisu, chociaż zastanawiam się, jak to zrobić od strony technicznej. Dziękuję za to przypomnienie.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę, pani senator Ferenc.

Senator Genowefa Ferenc:

Dziękuję bardzo, Pani Marszałek.

Na posiedzeniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej ten temat nie był poruszony. Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję, Pani Senator.

Kolejni sprawozdawcy.

(Senator Gerard Czaja: Ja tylko mam pytanie, ale właściwie...)

Bardzo przepraszam, Panie Senatorze, ale jeszcze wypowiadają się sprawozdawcy.

Senator Franciszek Bobrowski:

Ten temat nie był poruszony na posiedzeniu komisji.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dobrze, dziękuję.

Bardzo proszę, pan senator Czaja.

Senator Gerard Czaja:

Który wniosek mniejszości miała przedstawić pani senator Kurska? Nie wiadomo, czy... W związku z tym on chyba nie będzie rozpatrywany? Tak to rozumiem. Czy tak?

(Głos z sali: Będzie.)

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Panie Senatorze, wniosek pani senator Kurskiej jest ujęty w sprawozdaniu, a więc oczywiście będzie rozpatrywany podczas prac komisji,

tylko nie było możliwości prezentacji go całej Izbie. Trudno.

Czy są jeszcze kolejne pytania do senatorów sprawozdawców?

Bardzo proszę, pan senator Sztorc.

Senator Józef Sztorc:

Pani Marszałek, ja mam pytanie dotyczące pracy lekarzy w godzinach nadliczbowych. Rozumiem, że kodeks pracy dotyczy wszystkich w Polsce i chciałbym, żeby sprawozdawcy troszeczkę rozszerzyli ten temat.

I druga sprawa. Komisja Ustawodawstwa i Praworządności proponuje, żeby pracodawca mógł dzień wcześniej zawiadomić pracownika, że na drugi dzień będzie potrzebny do pracy w godzinach nadliczbowych. Co się dzieje w przypadku awarii, klęsk żywiołowych? Jak to zostanie unormowane? Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę, Pani Senator.

Senator Teresa Liszcz:

Jeżeli chodzi o drugie pytanie, to sprawa jest prosta. Obowiązek uprzedzania miałby dotyczyć tylko prac wykonywanych ze względu na szczególne potrzeby pracodawcy, inne niż awaria bądź akcja ratownicza.

Jeżeli chodzi o czas pracy lekarzy, to jest on przedmiotem odrębnych przepisów. Kodeks pracy stosuje się do nich w takim zakresie, w jakim nie regulują tego odrębne przepisy. Odrębne przepisy nie były jednak przedmiotem nowelizacji dokonanej przez Sejm, nie zajmowała się też nimi komisja.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję.

Pani Senator Ferenc.

Senator Genowefa Ferenc:

Dziękuję bardzo, Pani Marszałek.

Co do spraw związanych z zatrudnieniem lekarzy i czasem pracy lekarzy, to powiem, że ten temat był podejmowany podczas prac Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej i wątpliwości były wyjaśniane. Ministerstwo przedstawiło problem, pokazało, w jaki sposób w najbliższym czasie ta sprawa ma zostać uregulowana. Dlatego proponowałabym, aby pan minister przedstawił wysokiej Izbie tę sprawę. Ja uważam, że pozostawienie tego problemu nie do końca rozstrzygniętego spowoduje, że w przyszłości budżet państwa może znów być obciążany wypłatami, tak jak to już niejednokrotnie, jeśli chodzi o pracę lekarzy, bywało. Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Pan senator Bobrowski? Jak rozumiem pan senator nie zamierza jako sprawozdawca odnieść się do tego punktu. Dziękuję bardzo.

Czy są kolejne pytania?

Bardzo proszę, pan marszałek Jarzembowski.

Senator Ryszard Jarzembowski:

Pytam jako zwykły senator, czy Komisja Ustawodawstwa i Praworządności szacowała, ile w skali kraju stracilibyśmy miejsc pracy, gdyby wprowadzone było ograniczenie handlu?

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę, Pani Senator.

Senator Teresa Liszcz:

Komisja w ogóle nie sądzi, że byłaby utrata miejsc pracy z tego powodu. W niedzielę pracuje niemal cały handel, a przecież nie zatrudnia się dodatkowych pracowników. Po prostu pracownicy pracują w godzinach nadliczbowych. Na razie płaci im się za tę pracę dodatki, a gdy ta nowelizacja wejdzie w życie, będzie im się oddawało wolny czas wtedy, kiedy nie będą potrzebni pracodawcy.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Jeszcze raz, jak rozumiem, jako senator, pan senator Jarzembowski.

Senator Ryszard Jarzembowski:

Jeszcze raz, bo nie wyczerpałem tematu. Na jakiej podstawie komisja tak twierdzi, jak twierdzi pani ustami?

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę, Pani Senator.

Senator Teresa Liszcz:

Na takiej podstawie, że już w poprzedniej kadencji, kiedy był uchwalony taki przepis, który potem prezydent zawetował, były wyliczenia i burzliwa dyskusja w prasie i mówiono wyraźnie, że pracownicy, głównie kobiety, którzy pracują w niedzielę, to są ci sami pracownicy, którzy pracują w czwartek, piątek i sobotę. To nie są dodatkowo zatrudnione osoby. Gdyby pracodawcy bardziej opłacało się zatrudniać w święta dodatkowych pracowników zamiast tych samych w godzinach nadliczbowych, to by to zrobił. A tego nie robi. Gdy nie będzie pracy w handlu w niedzielę na taką skalę jak obecnie – handel będzie, nikt go

przecież nie chce zakazać, tylko ograniczyć – to będzie mniej godzin nadliczbowych, odbieranych z reguły przy okazji urlopu. Ja nie widzę tu straty.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję.

Czy są kolejne pytania?

Senator Ryszard Jarzembowski:

Tak, ja chcę sprostować, bo nie pytałem o pani zdanie, Pani Senator, tylko o podstawę, z której komisja wysnuła te wnioski.

Senator Teresa Liszcz:

Komisja nie robiła takich obliczeń.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę państwa senatorów, aby nie prowadzić dyskusji między sobą. Jesteśmy na etapie pytań do senatorów sprawozdawców.

Jak rozumiem, seria pytań została zakończona.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem ustawy. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister gospodarki, pracy i polityki społecznej.

Bardzo serdecznie witam pana ministra Krzysztofa Patera z Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

Zgodnie z art. 50 Regulaminu Senatu pragnę zapytać obecnego na posiedzeniu przedstawiciela rządu, czy chce zabrać głos.

Panie Ministrze, czy zechce pan zabrać głos?

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej Krzysztof Pater: Dzień dobry. Nie, dziękuję.*)

Dziękuję bardzo.

Nie zmienia to jednak faktu, że zgodnie z regulaminem zwracam się do państwa senatorów z pytaniem, czy ktoś z państwa pragnie skierować zapytanie do pana ministra w związku z omawianym projektem ustawy.

Bardzo proszę, pan senator Balicki.

Senator Marek Balicki:

Dziękuję bardzo, Pani Marszałek.

Ja chciałbym się zwrócić do pana ministra o wyjaśnienie skutków tej kontrowersyjnej poprawki, która była przedmiotem pytań pana marszałka Jarzembowskiego skierowanych do pani przewodniczącej Liszcz. Co to będzie oznaczało, gdyby ta poprawka została przyjęta przez Senat?

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę, kolejne pytanie.
Pani senator Grabowska.

Senator Genowefa Grabowska:

Dziękuję, Pani Marszałek.

Panie Ministrze, moje pytanie dotyczy kwestii, która jest bardzo żywo omawiana w ostatnich godzinach. Półtorej godziny temu w Brukseli ogłoszono raport o ocenie stanu przygotowania Polski do członkostwa, w którym jednym z poważnych zarzutów jest kwestia niedostosowania kodeksu pracy do wymogów unijnych. Chciałabym zapytać, czy – zdaniem pana ministra – to, co w tej chwili robimy, w pełni odpowiada oczekiwaniom i obowiązkom, które zostały na nas nałożone przez nasz wybór, przez dołączenie do Unii Europejskiej, zwłaszcza jeśli chodzi o zwalczanie wszelkich form dyskryminacji. Zarzuca się nam przecież dyskryminacyjny stosunek, jeśli chodzi o sprawy płci, dyskryminację kobiet. Czy te zmiany są wystarczające? Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Bardzo proszę, pan senator Lubiński.

Senator Mirosław Lubiński:

Dziękuję bardzo, Pani Marszałek.

Moje pytanie jest właściwie powtórzeniem pytania pana senatora Sztorca, bo poprosiłbym pana ministra o ustosunkowanie się do problemu czasu pracy lekarzy. Przede wszystkim chodzi mi o pełnienie dyżurów lekarskich. Nie jest to zawarte w nowelizacji kodeksu pracy, ale tak jak wcześniej powiedziano, temat ten był poruszany na posiedzeniu komisji. Dlatego chciałbym te wyjaśnienia, które były podawane na posiedzeniu komisji, usłyszeć również na sali obrad. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję.
Pan senator Józef Sztorc.

Senator Józef Sztorc:

Moje pytanie zadał już pan senator Lubiński, tak więc myślę, że pan minister odpowie nam na to pytanie. Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Pan senator Szafraniec, bardzo proszę.

Senator Jan Szafraniec:

Panie Ministrze, zanim zadam pytanie, zakomunikuję panu, że jestem lekarzem psychiatrą, który w swej praktyce lekarskiej niejednokrotnie spotkał się ze zjawiskiem uwiedzenia młodych chłopców przez osoby o skłonnościach homoseksualnych. Ta ustawa wprowadza dodatkowe czynniki, które nie mogą być przyczyną dyskryminacji, jeśli chodzi o przyjęcie do pracy. Jest to między innymi orientacja seksualna. Dlatego mam pytanie, czy osoby o skłonnościach homoseksualnych będą mogły podejmować pracę w określonych instytucjach, na przykład burdach, domach dziecka, zamkniętych zakładach, gdzie jest całodobowa opieka instytucjonalna. Pytanie to zadaję w związku z dosyć silną opozycją społeczną wobec takiej ewentualności. Opozycja ta jest o tyle usprawiedliwiona, że zgodnie z normami unijnymi i normami, które są przewidziane w tej ustawie, orientacja seksualna nie może być w żadnej mierze przyczyną dyskryminacji, jeśli chodzi o przyjmowanie do pracy. Czy tutaj może być wyjątek od zasady podobny do wyjątku ujętego w zasadzie mówiącej, że na przykład szkoły o profilu katolickim mogą domagać się przy zatrudnieniu zgodnego z profilem szkoły etosu, co nie stanowi kolizji z ustawą? Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

Panie Ministrze, bardzo serdecznie zapraszam do mównicy. Wysłuchamy odpowiedzi na skierowane do pana pytania.

Jeszcze pan senator Kruszewski chciałby zadać pytanie, a więc bardzo proszę.

Senator Zbigniew Kruszewski:

Dziękuję.

Ja tak w biegu, Panie Ministrze, zapytam o ten jednolity tekst, który jeżeli nie pan marszałek, to pan minister zamierzał wydać. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

To pan minister był w biegu, a nie pan senator, który zadawał pytanie, ale...

Bardzo proszę.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Gospodarki,
Pracy i Polityki Społecznej
Krzysztof Pater:**

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Pozwolę sobie w takim razie zacząć od ostatniego pytania.

(podsekretarz stanu K. Pater)

Wydaje się, że w Sejmie, albowiem marszałek Sejmu ogłasza jednolite teksty i ta procedura została w pewnym sensie wdrożona. Ze strony rządu przez najbliższe pół roku nie należy oczekiwać propozycji jakichś istotnych nowelizacji kodeksu pracy. Jest jeden temat, który może się pojawić w sytuacji, gdy osiągniemy porozumienie z partnerami społecznymi. Jest to temat dotyczący układów zbiorowych w kontekście ostatniego werdyktu Trybunału Konstytucyjnego.

Nie tak dawno Sejm odrzucił w pierwszym czytaniu jeden poselski projekt nowelizacji kodeksu pracy. W tej chwili, od kilku miesięcy, leży inny projekt poselski dotyczący układów zbiorowych, wobec którego rząd przedstawił negatywne stanowisko, więc oczywiście pewności mieć nie możemy, ale tego typu kompleksowych, dużych zmian nie należy już oczekiwać.

I wydaje się, że jest tu pewna niezręczność, bo rząd nigdy nie proponował zapisów w ustawie, które nakładałyby na marszałka Sejmu zobowiązania, aby w jakimś terminie ogłosił on jednolity tekst określonego aktu. Wydaje się, że metodą dobrych wzajemnych relacji między obydwoma izbami a rządem możemy to zrealizować, bo niewątpliwie powstaje taka potrzeba. W trakcie prac jednej z komisji dostrześliśmy bowiem pomyłkę, a dysponowaliśmy różnymi tekstami jednolitymi kodeksu pracy, wydanymi przez instytucje rynkowe, także jako załączniki do gazet. Pominięcie praktycznie jednego słowa sprawiło, że rozmawiając o tym samym przepisie, wysnuwaliśmy odmienne wnioski w związku z tym, że każdy posługiwał się innym tekstem.

Jeżeli chodzi o pytanie pana senatora Balickiego, to oczywiście ta propozycja jest propozycją daleko idącą i wydaje się, że przewidzenie skutków zmiany proponowanej w art. 151 jest trudne czy wręcz niemożliwe do przewidzenia. Praca w niedzielę i święta dopuszczona wyłącznie w małych placówkach handlowych musiałaby oznaczać przede wszystkim zupełną zmianę zachowań konsumentów, którzy w tej chwili bardzo często robią zakupy, czasami zakupy rodzinne, właśnie w niedzielę. I pojawia się pytanie: czy w tym momencie w tak zwane dni powszednie przesunęłyby się godziny pracy sklepów po to, aby ludzie po pracy mogli mieć jeszcze możliwość robienia zakupów? Jak w tym momencie zareagowałoby społeczeństwo? Czy zakupy byłyby robione w godzinach późnowieczornych w dni powszednie, czy zakupy byłyby robione w piątki, w soboty czy też przesunęłyby się to częściowo na środek tygodnia? Jeżeli tak, to jak wpłynęłyby to na ewentualny wypoczynek? Nasuwa się też oczywiście pytanie, czy przedsiębiorcy, którym zależałoby mimo wszystko na tej pracy, nie znalazłoby różnego rodzaju możliwości ominięcia

tych przepisów przez tworzenie na przykład rodzinnych firm, z których żadna nie zatrudniałaby więcej niż pięciu osób.

Wątpliwości jest bardzo wiele, może zdarzyć się wiele sytuacji, które trudno jest przewidzieć. Tam, gdzie mamy do czynienia z zachowaniami konsumentów wyznaczającymi właściwie funkcjonowanie całego sektora, dopóki jakieś zjawisko nie wystąpi, nie jest możliwe jego przewidzenie. Chciałbym się tu odwołać do sytuacji, którą mieliśmy w momencie wdrażania reformy systemu emerytalnego, chodzi mi o otwarte fundusze emerytalne. Nikt nie przewidział tak dużego zainteresowania uczestnictwem w funduszach emerytalnych, nawet ci, którzy tworzyli te fundusze. Tutaj konsekwencje, skutki byłyby tak daleko idące w porównaniu do obecnego stanu i wpływałyby na tak wiele obszarów, że jest to trudne czy wręcz niemożliwe do przewidzenia.

Odpowiadając na pytanie pani senator Grubowskiej, chciałbym powiedzieć, że zdaniem rządu te zmiany w kodeksie pracy, które trafiły do Senatu po uchwaleniu przez Sejm, wyczerpują kwestię dostosowania polskich przepisów w zakresie prawa pracy do regulacji unijnych z jednym – do pewnego stopnia, myślę – wyjątkiem, o który pytali panowie senatorowie. Chodzi o kwestię dotyczącą pracy w służbie zdrowia, w tym pracy lekarzy. My prowadzimy... Trudno powiedzieć, że rzeczywiście prowadzimy, ale na pewno chcemy prowadzić dialog, ale nie wszyscy partnerzy społeczni ostatnio potwierdzają wolę prowadzenia takiego dialogu, na temat organizacyjnego uregulowania kwestii funkcjonowania służby zdrowia, a jednym z elementów jest tutaj oczywiście kwestia czasu pracy w służbie zdrowia.

Ponieważ prowadzimy ten dialog, prowadzimy rozmowy z partnerami ze środowiska medycznego, to w trakcie prac sejmowych została wycofana poprawka proponowana do ustawy o zozach. Chodzi o to, aby nie tworzyć sytuacji, w której równocześnie rozmawiamy na temat kompleksowego uregulowania kwestii funkcjonowania służby zdrowia, kwestii czasu pracy i wprowadzamy jakieś fragmentaryczne rozwiązania. Niewątpliwie do końca kwietnia przyszłego roku te rozwiązania muszą zostać przyjęte. I w związku z tym, oczywiście, pojawia się kwestia czasu pracy lekarzy, a konkretnie kwestia dyżurów.

W odniesieniu do jednego przypadku, przypadku niemieckiego, jest orzeczenie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, w którym określa się czy próbuje interpretować regulacje unijne w ten sposób, że czas pełnienia dyżuru jest w pełni czasem pracy lekarzy. Takie rozwiązanie, zdaniem krajów dużo bogatszych niż Polska, oznaczałoby praktycznie katastrofę finansową w tamtejszych służbach zdrowia, oczywiście w polskiej również. W związku z tym podję-

(podsekretarz stanu K. Pater)

to w Unii bardzo pilne prace nad modyfikacją dyrektywy czy nad nowymi regulacjami. Trudno powiedzieć, jakie będzie tempo prac, bo precedensy związane z pracami nad dyrektywą w Unii tutaj nie mogą mieć zastosowania. Wszystkie kraje są ogromnie zainteresowane tym, aby uregulować tę kwestię zdroworozsądkowo, bo realizacja tego orzeczenia wprost oznacza po prostu katastrofę finansową praktycznie dla wszystkich europejskich służb zdrowia.

I taki jest obecnie stan. Można powiedzieć, że każdy tydzień czy każde dwa tygodnie będą przynosiły, w sensie unijnym, regulacje w tym zakresie czy postęp w pracach. Za wcześniej więc jeszcze na przewidywanie, kiedy to zostanie rozwiązane. Generalnie jednak myślenie jest tutaj takie, tak można by powiedzieć, aby regulacje wewnętrzne krajów członkowskich określały, jaka część dyżurów i w jaki sposób ustalana, będzie traktowana jako czas pracy lekarza. To jest tego typu myślenie, aby, poza ogólnymi ustaleniami, przenieść całą resztę do regulacji wewnętrznych.

Mówiąc o czasie pracy służby zdrowia, chciałbym jeszcze dodać, że oczywiście w rozmowach ze związkami zawodowymi pojawia się kwestia skróconego czasu pracy na niektórych stanowiskach. Zmieniła się technika, zmieniły się uwarunkowania i – naszym zdaniem – nie ma uzasadnienia do tego, aby ustawowo regulować czas pracy, niekiedy zdecydowanie skrócony w niektórych obszarach służby zdrowia. A jeżeli już miałyby być, to takie jak w propozycji, którą złożyliśmy związkom zawodowym, aby w tym momencie istniał zakaz pracy u innego pracodawcy na tym samym stanowisku. Bo nie może być tak, że są jakieś przesłanki medyczne, które uzasadniałyby skrócenie czasu pracy na określonym stanowisku, a pracownik, na przykład rentgenolog, pracował w publicznej służbie zdrowia i jeszcze po południu w spółdzielni. Albo tak, albo tak. Rozmowy w tym zakresie trwają.

Teraz odpowiedź na pytanie pana senatora Szafranca. Wezmę jeszcze tylko moje notatki. To jest oczywiście problem istotny i chciałbym powiedzieć tak: to nie jest norma bezwzględna, a więc można przewidzieć wyjątki od tej reguły. Zgodnie z regułami unijnymi są sytuacje, kiedy niezastosowanie jakiegoś kryterium nie będzie traktowane jako przejaw dyskryminacji. W świetle dyrektyw nierówne traktowanie może być uzasadnione między innymi ze względu na szczególny rodzaj zawodów lub warunki ich wykonywania. Inasz kodeks mówi, że nie narusza zasady równego traktowania w zatrudnieniu działanie, które polega na niezatrudnianiu pracownika z jednej lub z kilku przyczyn wymienionych enumeratywnie, jeżeli jest to uzasadnione

ze względu na rodzaj pracy, warunki jej wykonywania lub wymagania zawodowe. A zatem – rodzaj pracy i warunki jej wykonywania.

Mówimy także o kwestiach religijnych, ale ja się skoncentruję na wątku, który pan senator... Przykładem takiej regulacji może być art. 6 Karty Nauczyciela, zgodnie z którym każdy nauczyciel obowiązany jest między innymi kształcić i wychowywać młodzież, dbać – pominę te fragmenty, które tego nie dotyczą – o kształtowanie postaw moralnych zgodnych z linią demokracji, pokoju i przyjaźni. Spojrzę jeszcze dalej. Nauczyciel ma obowiązek przestrzegania podstawowych zasad moralnych. Regulacje te odnoszą się także do nauczycieli wykonujących prace w przedszkolach. W związku z tym, naszym zdaniem, w pełni uzasadnione jest odmówienie zatrudnienia osobie o odmiennej orientacji seksualnej, a także osobie, która w przeszłości była karana za różnego rodzaju zachowania na tym podłożu, mimo że kara uległa zatarciu, w sytuacji kiedy ta osoba miałaby być zatrudniona i wykonywać swoje obowiązki w szeroko rozumianych kontaktach z dziećmi czy małoletnimi. W przypadku osób dorosłych, czyli w przypadku uczelni – to już inny temat.

A więc na gruncie przyjętych regulacji istnieją, naszym zdaniem, pełne podstawy do tego, aby odmówić zatrudnienia. Nie ma zaś podstaw do tego, aby pytać na wejściu o orientację seksualną. W sytuacji, kiedy potencjalnemu pracodawcy jest ona znana lub też wychodzi to niejako w trakcie, ma on, naszym zdaniem, pełną podstawę do tego, aby tego typu osobę natychmiast odciąć od kontaktów z dziećmi i młodzieżą lub jej do nich nie dopuścić poprzez rozstanie się z tego typu pracownikiem lub po prostu nienawiązanie umowy o pracę. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Panie Ministrze.

Otwieram dyskusję.

Przypominam o wymogach regulaminowych dotyczących czasu przemówienia senatorów, o konieczności zapisywania się do głosu u senatora prowadzącego listę mówców, a przede wszystkim o obowiązku składania podpisanych wniosków o charakterze legislacyjnym do marszałka Senatu. Wnioski te muszą być złożone na piśmie do zamknięcia dyskusji nad daną ustawą.

Przypominam, że połączone komisje będą rozpatrywać tylko te wnioski, które zostały złożone do zamknięcia dyskusji na piśmie do marszałka Senatu.

Bardzo proszę o zabranie głosu pana senatora Witolda Gładkowskiego...o, przepraszam bardzo. Pierwszym mówcą będzie nie pan senator Witold Gładkowski, tylko pan senator Zbigniew Romaszewski, którego serdecznie zapraszam.

(wicemarszałek J. Danielak)

Kolejnym mówcą będzie pani senator Krystyna Sienkiewicz.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Zbigniew Romaszewski:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Mam bardzo mieszane uczucia wobec tej ustawy, bo niewątpliwie zawiera ona elementy bardzo pozytywne: kwestię unormowania okresu odpoczynku, kwestię unormowania okresu odpoczynku tygodniowego, a także przepisy antydyskryminacyjne. Są to trudne przepisy i myślę, że jeszcze sporo wody w Wiśle upłynie, nim staną się one częścią naszej rzeczywistości. Niemniej zostały one zapisane i myślę, że dobrze się stało.

Niezależnie od tego jednak muszę powiedzieć, że ta ustawa w części dotyczącej czasu pracy po prostu mnie przeraża. Przeraża. Jest to regres w stosunku do tego, co mieliśmy zapewnione już w okresie przedwojennym, w okresie, kiedy daleko nam było do tego dobrobytu i, jak mówimy, miało miejsce drastyczne łamanie praw robotniczych. To, co jest w tej ustawie, naprawdę przekracza moje wyobrażenie.

Muszę powiedzieć, że ja zupełnie nie rozumiem, dlaczego na przykład obniżanie stawek za godziny nadliczbowe ma wpływać na zwiększenie zatrudnienia. Przepraszam, ale jest to kłamstwo, tandetne kłamstwo. Jeżeli będzie się umożliwiało zatrudnianie w godzinach nadliczbowych, to jest zupełnie oczywiste, że tym samym będzie się blokowało możliwości tworzenia dodatkowych etatów.

Podobnie jest z taką niezwykle dyskusyjną sprawą jak kwestia elastyczności czasu pracy. Proszę państwa, gdy czytamy ostatnie dane dotyczące naszych wyników gospodarczych, to widzimy, że rzeczywiście coś się ruszyło. PKB wzrosło, tylko że nasze bezrobocie nieproporcjonalnie zmalało. Co to znaczy? To znaczy, że nasz rozwój następuje w wyniku działań ekstensywnych, w wyniku – nazywajmy to tak, jak to się kiedyś nazywało – po prostu wyzyskiwania ludzi. I ta ustawa w jakiś sposób te możliwości stwarza. Proszę państwa, to jest przecież rzecz nieprawdopodobna.

Spójrzcie państwo na art. 129 §3. Proszę państwa, przez cały okres PRL, rządu tak zwanej komuny, nie było pomysłu, żeby zlikwidować drugi dzień świąt. Art. 129 §3 drugi dzień świąt Bożego Narodzenia likwiduje, po prostu likwiduje. Myślę, że przy tym bełkocie prawnym nikt – ani posłowie, ani dziennikarze, ani nikt inny – tego nie przeczytał. Ale taka jest prawda. W czasach lewicowego rządu z tegoż samego art. 129 §3 dowiadujemy się, że będziemy odpracowywali Święto Pracy. Proszę państwa, to jest sytuacja, w której

chciwość ludzka przekroczyła już wszystkie granice, przekroczyła granice normalnej przyzwoitości, normalnych stosunków międzyludzkich. I my to mamy tolerować?

Proszę państwa, my zapłacimy za te wszystkie uelastycznienia, których są tutaj dziesiątki – nie będę tego szczegółowo omawiał, zresztą zrobiła to bardzo dobrze pani senator Liszcz. Czym za to zapłacimy? Zapłacimy rodziną, która... Jeden będzie miał święto w niedzielę, drugi we wtorek, trzeci w środę, a jeszcze na dodatek przy pomocy regulaminu pracy, który jest zależny wyłącznie od pracodawcy, te dni wolne od pracy mogą być całkowicie pozmieniane. Jak ta rodzina ma się spotykać? Jak ci rodzice mają wychowywać swoje dzieci? Przecież za to zapłacimy wychowaniem dzieci, bo one będą się chowały na ulicy.

Człowiek to nie tylko *homo economicus*, trybik maszyny, który lepiej będzie pracował w tym miejscu, a gorzej w tamtym i można go w każdej chwili przełączyć. Człowiek w swoim pełnym wymiarze musi mieć czas na odpoczynek, musi mieć czas dla rodziny, musi mieć czas na myślenie. I pozbawianie go tego to budowanie totalnego chaosu społecznego.

Dlatego muszę powiedzieć, że wątpię, czy uregulowania uelastyczniające czas pracy wiele zmienią w kwestii bezrobocia, ale nie wątpię, że spowodują one spustoszenie w dziedzinie polityki społecznej. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Zapraszam panią senator Sienkiewicz.

Senator Krystyna Sienkiewicz:

Pani Marszałek! Panie i Panowie!

Na wstępie chcę podzielić się z Wysoką Izbą gorzką jak pigułka satysfakcją.

Otóż przed niespełna rokiem, podczas debaty o zmianie przepisu kodeksu pracy, a konkretnie art. 92 §1, który dotyczy, może to przypomnę, bezpłatnego pierwszego dnia zwolnienia chorobowego nieprzekraczającego sześciu dni, tylko trzy z nas, trzy kobiety: pani senator Zdzisława Janowska, pani senator Maria Szyszkowska i ja, były przeciw. Gorzka to satysfakcja.

O konsekwencjach z tego tytułu nie wspomnę. Ale dobrze, że z tego szkodliwego przepisu wycofujemy się, bo przemawiają za tym względy ekonomiczne, względy bezpieczeństwa oraz – nie musimy od nich uciekać – aspekty moralne. Chcę jednak mówić przede wszystkim o czymś innym. To było tylko tytułem wstępu.

Opierając się na opinii rządu wyrażonej podczas posiedzenia Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, iż sprawa, o której za moment powiem, była przedmiotem dyskusji w Komisji Trójstron-

(senator K. Sienkiewicz)

nej i została pozytywnie uzgodniona ze wszystkimi uczestnikami tego triduum, chciałabym zgłosić w imieniu pani senator Wiesławy Sadowskiej i własnym poprawkę, która zniesie dotychczasowy związek posiadanego wykształcenia z wymiarem urlopu. W naszej wspólnej poprawce, mojej i pani senator Wiesławy Sadowskiej, wymiar urlopu wynosi: dwadzieścia dni, jeżeli pracownik jest zatrudniony krócej niż pięć lat, dwadzieścia trzy dni, jeżeli pracownik jest zatrudniony co najmniej pięć lat i dwadzieścia sześć dni, jeżeli pracownik jest zatrudniony co najmniej dziesięć lat.

Przekonało nas takie oto stanowisko – powtarzam, nie tylko rządu, ale także partnerów społecznych – wykształcenie to osobisty posąg, jest to wyposażenie wpływające na nasz status społeczny i poziom zarobków. Jaki ma jednak związek z prawami pracowniczymi? Prawa pracownicze, nasze stanowisko pracy, nasz pracodawca... Kodeks pracy określa nasze prawa pracownicze, ale czy rok pracy absolwenta szkoły zasadniczej jest krótszy lub dłuższy niż absolwenta z magicznymi trzema literkami „mgr” przed nazwiskiem? Według nas, wnioskodawczyń, nie ma uzasadnienia dla tego, aby wykształcenie wpływało na wymiar urlopu. Urlop to nie jest jakiś przywilej socjalny, to prawo do wypoczynku w wymiarze nie mniejszym niż cztery tygodnie, a tego nie ujmujemy w żadnym miejscu proponowanej poprawki.

Proszę państwa, niczego nowego zresztą nie opowiadam. Taki precedens zaistniał już przed laty i nie naruszył nawet najkruchszego spokoju społecznego, przeszedł niemal niezauważony. Rozerwanie tego związku nastąpiło w momencie wprowadzenia w 1999 r. zmian w systemie emerytalnym. Posiadane wykształcenie czy okres nauki nie mają wpływu na wymiar przyszłej emerytury, w ogóle nie mają żadnego związku z przyszłą emeryturą.

Z tego powodu, po zastanowieniu się nad tym obu komisji, bardzo proszę Wysoką Izbę o poparcie poprawek pani senator Sadowskiej i mojej: jednej dotyczącej wymiaru urlopu oraz drugiej, redakcyjnej, dotyczącej Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Proszę, oto tekst poprawek. Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Pani Senator.

Zapraszam pana senatora Pawełka do mównicy.

Senator Kazimierz Pawełek:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Od wielu lat toczy się dyskusja – pisze się o tym i mówi – o szkodliwym przenikaniu polityki do gospodarki. Tymczasem zdarza się, że gdzieś tak na

marginesie, opłótkami, do gospodarki zaczyna przenikać ideologia czy, jak kto woli, religia. Mam na myśli zakaz pracy w niedzielę, którego żądają hierarchowie Kościoła katolickiego i który powraca jak gdyby echem do naszej komisji, w postaci bardziej okrojonej, bo ograniczonej do zakazu pracy w dużych czy średnich placówkach handlowych.

Nie wiem, dlaczego tak się dzieje, że kiedy mówi się „wolny handel” czy „wolny rynek”, słowo „wolny” tak bardzo wszystkich razi, że zaraz zaczyna się tworzyć jakiś kordon, ograniczenia itd. Tymczasem wolny rynek działa niezależnie od zakazów czy nakazów proboszczów i biskupów. Jest regulowany przez prawo podaży i popytu. Decydujemy o tym my: nasze nogi, kiedy idziemy kupować do placówek handlowych, i nasze portfele, z których wyjmujemy pieniądze na zakupy.

Jeżeli nie będzie popytu, placówki na pewno nie będą otwierane, jakiegokolwiek i kiedykolwiek, bo to prawo ekonomii. Żaden przedsiębiorca nie będzie szaleńcem i nie będzie otwierał placówki wtedy, kiedy nikt nie przychodzi kupować lub czyni to niewiele osób. Wtedy ograniczenia powstaną w sposób zwykły, samoistny, tak jak jest w gospodarce rynkowej, czyli kapitalistycznej. Boimy się tego słowa, mówimy zawsze „gospodarka rynkowa”, chociaż de facto jest to system gospodarki kapitalistycznej.

Proszę państwa, mam przed sobą sprawozdanie Komisji Ustawodawstwa i Praworządności z dwiema poprawkami dotyczącymi ograniczenia pracy w niedzielę i święta w dużych jednostkach handlowych. Proszę państwa, z wielką satysfakcją, kiedy latem jadę przez Roztocze, widzę czynne w niedzielę sklepy, których właściciele nikt nie namawia do tego, żeby je otwierać. Nikt nie nakazuje ludziom przychodzić tam kupować w niedzielę. To coś normalnego.

Kiedy wspominam lata osiemdziesiąte i koszmar – można było przez wiele kilometrów jechać i umierać z głodu i pragnienia, bo wszystko było zamknięte... Inna rzecz, że w owym czasie nie było co sprzedawać, czyli nie było podaży. Obecnie jednak widać zmiany na korzyść i szkoda by było utracić to, co jest jakąś obiektywną zdobyczą cywilizacyjną.

Kiedy przeczytałem poprawki, które zostały zgłoszone – szczególnie to, że Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia rodzaje placówek i zakładów, o których mowa w §2, które mogą być otwierane z uwagi na konieczność zaspokajania codziennych potrzeb itd. – to wiedzą państwo, co mi się przypomniało? Zarysował mi się widok ruin i zgliszczy handlu, taki jak pięćdziesiąt pięć lat temu, kiedy „geniusz ekonomiczny” minister Hilary Minc rozpoczął batalię pod tytułem „walka o handel”, kiedy zlikwidowano rozwijające się dość żywo po wojnie prywatne sklepy

(senator K. Pawełek)

i wprowadzono państwowy handel. Co z tego wynikało, wszyscy państwo wiedzą.

Nie wiem, może to przesadny obraz, ale jakoś tak mi się to przypomniało. Oczywiście nie ma to najmniejszego związku z panią profesor, z panią senator, bo pani wtedy nie było na świecie. Jeżeli się pani o tym dowiedziała, to na pewno z historii prawie starożytnej. Wyobrażam sobie, że pani profesor robi to z dobrego serca, bo pani jest bardzo czuła, ma pani wielkie, można powiedzieć, olbrzymie serce dla ludzi. Wiem o tym, bo niedaleko siebie mamy swoje biura. Po prostu pani chciałaby dobrze zrobić tym pracownikom.

Pan senator Romaszewski wspominał o życiu rodzinnym. Ja, proszę państwa, mam na ten temat inne zdanie. Przez ostatnie ćwierć wieku – powtarzam: ćwierć wieku – ze względu na wykonywanie zawodu dziennikarza nie miałem żadnej wolnej niedzieli, musiałem pracować, bo taki jest cykl. Ale z tego powodu w mojej rodzinie nic złego się nie stało. Od czterdziestu trzech lat mam tę samą żonę...

(Wesołość na sali)

Wiem, że wielu kolegów mi współczuje.

(Głos z sali: Żonie trzeba współczuć.)

Moje dzieci wyrosły na porządnym ludzi, nie miałem z nimi najmniejszych kłopotów, mimo że w niedzielę pracowałem. Oczywiście, nie była to praca katorżnicza, bo wolna była sobota. Gazeta nie wychodzi w niedzielę. Dlatego też nie bardzo mogę przyjąć tę argumentację. Czasami dość trudno jest pogodzić prawa rynku i prawa pracownicze.

No, ale chcę powiedzieć, że to jest moje życiowe doświadczenie. Wynika z tego, że kierowałem placówką zatrudniającą sto osób na etatach i około dwustu we współpracy. Prawie trzysta osób było do wyżywienia. Prawa pracownicze można mnożyć, mnożyć i mnożyć, bo to jest piękne, humanitarne zajęcie. Bardzo piękne. Można ten sztandar wnosić wysoko i dopisywać coraz to nowe rzeczy. Tylko, proszę państwa, cóż bezrobotnemu po pięknych prawach. Dziękuję.

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Kazimierz Kutz)

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu senatora Kruszewskiego.

Senator Zbigniew Kruszewski:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Wysoki Senacie!

Ustawa o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw, uchwalona

przez Sejm w dniu 14 października bieżącego roku, a dzisiaj rozpatrywana przez naszą Izbę, kończy blisko roczne prace legislacyjne nad zmianami w tym kodeksie i w niektórych ustawach regulujących niektóre zagadnienia zatrudnienia określonych grup pracowniczych. Jest to zarazem jedna z najszerzych nowelizacji kodeksu pracy, które w ostatnich latach rozpatrywaliśmy i zatwierdzaliśmy.

Ogólnie rzecz ujmując, obecna nowelizacja ma spełnić jednocześnie kilka zadań. I myślę, że zbyt mało, przynajmniej na razie, mówiliśmy w tej części debaty o tych nowych zadaniach. Może nawet bym powiedział, że zbyt mało chwaliliśmy tę nowelizację kodeksu. Po pierwsze, ma ona dostosować przepisy kodeksowe do norm określonych w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Po drugie, dostosowuje te przepisy do norm obowiązujących w Unii Europejskiej poprzez wprowadzenie do polskiego prawa pracy rozwiązań prawnych przewidzianych w trzynastu dyrektywach prawa wspólnotowego. I po trzecie, reguluje przepisy ustawowe problematyki dotyczącej urlopu wychowawczego oraz spraw związanych z ustaleniem kwoty wynagrodzenia wolnej od potrąceń z innych tytułów niż świadczenia alimentacyjne. I wreszcie, po czwarte, ustawa zawiera wiele rozwiązań, które mogą się przyczynić do uelastyczenia prawa pracy.

W moim odczuciu, zadanie, przed którym stanął ustawodawca, zostało wykonane należycie. Świadczy o tym chociażby niewielka liczba poprawek do tak złożonej materii, którą proponują Wysokiej Izbie obydwie komisje senackie.

Jeżeli chodzi o pierwszy zakres nowelizacji, a więc dostosowanie przepisów kodeksu pracy do postanowień konstytucji, to za najważniejsze zmiany należy uznać takie rozwiązania.

Wprowadzenie nowego art. 22 w zmianie siódmej, na mocy którego pracodawca będzie mógł żądać od osoby ubiegającej się o zatrudnienie podania szeregu danych osobowych, łącznie z ich udokumentowaniem. Przy tym udostępnienie tych danych następować będzie w formie oświadczenia osoby, której one dotyczą.

Ponadto jest to skreślenie art. 298, zmiana siedemdziesiąta, na mocy którego Rada Ministrów mogła w drodze rozporządzenia określić w sposób szczególny niektóre prawa i obowiązki pracowników zatrudnionych w niektórych działach służby państwowej: w służbie zdrowia, służbie zagranicznej, w jednostkach wojskowych i stanowiskach związanych z obronnością kraju. Wraz z wejściem w życie ustawy wszystkie te zagadnienia muszą być regulowane przepisami o randze ustawy, moim zdaniem słusznie.

Nowym rozwiązaniem prawnym, dostosowującym przepisy polskiego prawa pracy do norm wspólnotowych, jest niewątpliwie wprowadzenie do kodeksu pracy nowego brzmienia rozdzia-

(senator Z. Kruszewski)

łu IIa w dziale I, zmiana szósta, który nazywać się będzie „Równe traktowanie w zatrudnieniu”, zamiast obecnej nazwy „Równe traktowanie kobiet i mężczyzn”. W ślad za zmianą nazwy idą bowiem zmiany merytoryczne, nakazujące równe traktowanie pracowników bez względu na wiek, płeć, rasę, religię, narodowość, niepełnosprawność, przekonania polityczne itd.

Pragnę w tym miejscu stwierdzić, że popieram propozycję poprawki drugiej Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia oraz poprawki pierwszej Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, dotyczących częściowej zmiany czwartej w art. 18 kodeksu. Redakcja przepisu zaproponowana przez obydwie komisje jest zdecydowanie bardziej krótka i bardziej trafna.

Równie ważnym elementem dostosowania do prawa wspólnotowego jest poszerzenie treści indywidualnej umowy o pracę o nowe elementy, brakujące w stosowanych aktualnie umowach w stosunku do dyrektyw Unii, czego konsekwencją jest nowa redakcja art. 29 kodeksu – zmiana jedenasta.

Ścisły związek z tą zmianą ma art. 13 rozpatrywanej ustawy, nakładający na pracodawców obowiązek poinformowania na piśmie pracowników, z którymi zawarli umowę o pracę w oparciu o dotychczasową treść – art. 29, w terminie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy o warunkach zatrudnienia i uprawnieniach pracowniczych określonych w art. 29 §3 w nowym brzmieniu.

Za bardzo istotne zmiany należy także uznać nową regulację działu VI kodeksu, dotyczącą czasu pracy, zmiana trzydziesta szósta, oraz nowe uregulowanie dotyczące urlopów pracowniczych, w tym podniesienie minimalnego wymiaru urlopu do dwudziestu dni – zmiana trzydziesta siódma i trzydziesta ósma.

Za przejaw uelastycznienia niektórych przepisów prawa pracy można uznać dodanie art. 33, zmiana trzynasta, na mocy którego okres wypowiedzenia umowy o pracę, zawartej w celu zastępstwa pracownika w czasie jego usprawiedliwionej nieobecności pracy, wynosić będzie trzy dni.

Na uwagę zasługuje również dostosowanie przepisów dotyczących udzielania urlopu wychowawczego pracownikom zatrudnionym na podstawie przepisów Karty Nauczyciela oraz umowy o szkolnictwie wyższym – art. 3 i art. 4 rozpatrywanej ustawy – do zasad obowiązujących w kodeksie pracy.

Uważam także, że wobec tak szerokiego zakresu zmian niezwłocznie po wejściu w życie niniejszej ustawy winien zostać ogłoszony urzędowy jednolity tekst kodeksu pracy, z zachowaniem ciągłości numeracji działów, rozdziałów, podrozdziałów, artykułów, paragrafów i punktów. Nie

sposób bowiem właściwie posługiwać się prawem, gdy mamy do czynienia z kilkunastoma artykułami o tej samej numeracji liczbowo-literowej z dodatkowymi jeszcze oznaczeniami, na przykład art. 18.

W kilkuminutowym wystąpieniu nie można, oczywiście, odnieść się szczegółowo do wszystkich zmian, które w kodeksie pracy wprowadza rozpatrywana ustawa. Dlatego też kończąc, pragnę oświadczyć, że będę głosował za przyjęciem ustawy wraz z poprawkami zaproponowanymi przez obydwie nasze komisje. Składam na ręce pana marszałka poprawki odnośnie do wydania urzędowego tekstu. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu senatora Balickiego.

Senator Marek Balicki:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Na wstępie chciałbym odnieść się do słów senatora Romaszewskiego, który wyraził niepokój związany z uelastycznianiem części przepisów prawa pracy. Myślę, że głównym problemem w stosunkach pracy – zresztą było to omawiane również na posiedzeniach Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia czy Komisji Ustawodawstwa i Praworządności – jest u nas praktyka. Ta praktyka odbiega od teorii, czyli od zapisów prawa, i to jest główny problem. Praktyka się zmienia w związku z tym, że zmieniła się struktura własnościowa. Przepisy, które są konieczne i które mają chronić pracownika, to na przykład przepisy antidyskryminacyjne. W przypadku mobbingu, zjawiska, które się pojawiło w ostatnich latach w dość szerokim wymiarze, przy jednocześnie słabszej kontroli społecznej, konieczne są nowe instrumenty prawne.

Jednakże generalny problem, który ja postrzegam czy z racji pełnienia funkcji pracodawcy, czy parlamentarzysty, z którym wiele osób się zgłasza, to problem odstawania praktyki od przepisów prawa. Myślę, że przede wszystkim powinniśmy dążyć do tego, aby stosować w Polsce prawo. Bo czasem jest inaczej. Podam taki chyba bardzo zaskakujący dla wszystkich przykład: nie tak dawno pokazywano w telewizji jedną z wiodących placówek opieki zdrowotnej w Warszawie, która zamknęła w piątek swoje podwoje, a uzasadnienie było takie: że pracownicy muszą odebrać dzień wolny za 1 listopada. A więc rzeczywiście funkcjonuje to u nas w różnie, nie najlepiej.

Ale nie o tym chciałem mówić. Chciałem mówić o poprawce Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, dotyczącej art. 151, w takim kontekście

(senator M. Balicki)

cie, na który zwróciła uwagę pani senator Sienkiewicz, to znaczy wyciągania wniosków z własnych pomyłek. A mianowicie w ubiegłym roku parlament przyjął rozwiązanie dotyczące niepłacenia za pierwszy dzień na zwolnieniu lekarskim. W ostatnich latach jest to jeden z lepszych przykładów tego, kiedy cząstkowe rozwiązania powodują, iż ostateczny rezultat jest odwrotny do tego, co się zamierzało osiągnąć, bo korzystanie ze zwolnień lekarskich nie zmniejszyło się, a wręcz się zwiększyło, do tego te zwolnienia były dłuższe. A gdyby to rozwiązanie zostało przyjęte w wersji pierwotnie zaproponowanej, to być może cele, które były zakładane, zostałyby osiągnięte.

I gdy teraz patrzę na poprawkę Komisji Ustawodawstwa i Praworządności, dotyczącą art. 151, to dostrzegam podobny problem. Ten zamiar, o którym mówiła pani przewodnicząca, to znaczy, żeby niedziela była dniem wolnym od pracy, na pewno stanie się niewykonalny – pan minister chyba częściowo na to odpowiedział – bo nie jesteśmy w stanie wprowadzić zakazu dotyczącego wszystkich innych przypadków wykonywania prac koniecznych ze względu na ich użyteczność społeczną i codzienne potrzeby ludności. Jest tak, tym bardziej że katalog w pkt 9 jest katalogiem otwartym, a nie zamkniętym, bo tam w tej chwili są wymienione w szczególności: placówki handlowe, zakłady świadczące usługi dla ludności, ale również zakłady prowadzące działalność w zakresie kultury, oświaty, turystyki, wypoczynku, placówki gastronomii, zakłady hotelarskie itd. A więc w tym przykładowym katalogu wymienionych jest wiele sytuacji, ale nie są wymienione wszystkie, zatem dodanie kolejnego przepisu, który ma ograniczyć działalność pewnych rodzajów placówek, na pewno nie będzie skutkować realizacją tego celu, o którym mówiła pani przewodnicząca Liszcz, to znaczy tego, że życie rodzinne będzie kwitnąć. Bo jeśli zezwolimy na handel w placówkach zatrudniających do pięciu osób na jedną zmianę, to znaczy, że one się rozwiną. Spójrzmy na kraj sąsiedni. W Niemczech, w Republice Federalnej Niemiec, funkcjonował od setek lat tradycyjny przepis ograniczający handel w dni wolne od pracy, w niedziele i chyba także w soboty. No i co się działo w ostatnich latach? Nastąpił rozwój placówek handlowych istniejących przy stacjach benzynowych, przy dworcach, przy różnych obiektach, które zajmowały się transportem zbiorowym. My zastaliśmy już inną sytuację, a więc gdyby rzeczywiście wprowadzić u nas taki przepis, to na pewno nie osiągnęlibyśmy takiego celu, że niedziele byłyby wolne od pracy, ale osiągnęlibyśmy to, że to po prostu ktoś inny robiłby interes na zaspokajaniu potrzeb, które i tak istnieją. Spowoduje to także przeorganizowanie pracy w placówkach

handlowych, w których zatrudnienie pracowników na jedną zmianę jest większe niż pięć osób.

I ostatnia sprawa, która może wynika z nie najlepszego wejścia w rolę tych, którzy prowadzą handel. To, Pani Senator, jest tak, że w wypadku dużej placówki i dużej liczby pracowników można pracę tak zorganizować, by dni wolne w tygodniu były; ale w wypadku placówki małej, rodzinnej, jej właściciele niestety muszą być w pracy przez cały czas, kiedy ta placówka jest czynna – od rana do wieczora. A więc skłanianie tak małych placówek handlowych do rozwoju powoduje, że tworzymy instrumenty, które będą wiązać część osób zajmujących się handlem na cały tydzień z tymi placówkami, a to będzie zupełnie przeciwne działanie, da przeciwny skutek do tego, co by wynikało z motywów tej propozycji. Dlatego ja uważam to za bardzo szkodliwą poprawkę i będę głosował przeciwko niej.

Wicemarszałek Kazimierz Kut:

Dziękuję.

Ostatnim mówcą będzie pani senator Teresa Liszcz.

Senator Teresa Liszcz:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Wypowiadając się teraz indywidualnie, chciałabym przede wszystkim powiedzieć, że nie jest tak, iż ja krytycznie oceniam tę całą zmianę kodeksu pracy. Chcę jeszcze raz podkreślić, że bardzo pozytywnie oceniam na przykład wprowadzenie regulacji dotyczącej zatrudniania dzieci do lat szesnastu. Pozytywnie oceniam też zmianę polegającą na wprowadzeniu warunków brzegowych elastyczności czasu pracy w postaci ciągłego wypoczynku w ciągu doby i w ciągu tygodnia.

Ale to nie zmienia faktu, że zdecydowana większość tych zmian to są, niestety, zmiany antypracownicze. Tu się realizuje pogląd, który dwa lata temu wyraził jakiś felietonista „Wprost”, że praca jest takim samym towarem jak skarpetki, kiszona ogórki i czołgi, a więc do regulacji transakcji dotyczących pracy wystarczy prawo cywilne. Tyle tylko, że to nie jest nic innego jak wezwanie do powrotu do sytuacji z XIX wieku, kiedy nie było prawa pracy i kiedy to prawo cywilne oparte na zasadzie formalnej równości stron i wolności umów regulowało stosunki pracy. Tylko że od tego czasu zostało wywalczone przez ruch związkowy i przez partie socjalistyczne, okupione krwią demonstrantów, którzy zginęli 1 maja w Chicago i gdzie indziej, prawo pracy chroniące pracownika, a przede wszystkim ograniczające czas pracy. A my chcemy zawrócić koło historii i wrócić do dziewiętnastowiecznego dzikiego kapitalizmu! Przeciwno temu ja zawsze będę protestować.

(senator T. Liszcz)

A teraz parę spraw konkretnych. Proponuję dodatkowe poprawki. Odnoszą się one, po pierwsze, do art. 18, do przepisu, który stwierdza, iż nie jest dyskryminacją postawienie kryterium przynależności do określonej religii czy wyznania w wypadku zatrudniania w kościołach czy innych związkach religijnych oraz w organizacjach, których cel działania jest związany z religią lub wyznaniem. W poprawce zaproponowanej przez komisję jest mowa o tym, że chodzi o organizacje, których cel działania pozostaje w bezpośrednim związku z religią lub wyznaniem. Zostałam przekonana, że jest to nadmierne zawężenie wyjątku w stosunku do odpowiedniej dyrektywy unijnej. Proponuję wobec tego poprawkę, zgodnie z którą wykreśla się słowo „bezpśrednim”.

Kolejna poprawka dotyczy czasu wolnego na poszukiwanie nowej pracy w okresie wypowiedzenia. W regulacji tej sprawy obserwujemy stałe pogarszanie w stosunku do tego, co było przed wojną i w czasach PRL. Ostatnio wprowadzono regulację, że tylko wtedy, gdy to pracodawca wypowiada umowę, pracownikowi należą się dni wolne. Przedtem było tak, że zawsze w okresie wypowiedzenia było prawo do wolnych dni. A teraz wprowadza się kolejne ograniczenie: prawo do wolnych dni ma przysługiwać tylko wtedy, gdy okres wypowiedzenia wynosi co najmniej dwa tygodnie. Poprawka komisji zmierza do wyeliminowania pewnej sprzeczności w tej nowej regulacji. Ja jednak proponuję, żeby zawsze, gdy umowę wypowiada pracodawca, w każdym okresie wypowiedzenia przysługiwał czas wolny na poszukiwanie pracy, w wymiarze stosownym do okresu wypowiedzenia.

Proponuję też inne ujęcie kwestii mobbingu i molestowania seksualnego – wydaje mi się, bardziej poprawne po polsku – to znaczy ujęcie ich w kontekście obowiązku poszanowania godności pracownika i innych jego dóbr osobistych oraz obowiązku pracodawcy przeciwdziałania zjawisku mobbingu i molestowania w środowisku zakładu pracy. Nie chodzi tylko o to, żeby pracodawca powstrzymał się od takich zachowań i aby powstrzymywały się od nich osoby działające w jego imieniu, ale chodzi także o to, że pracodawca powinien mieć obowiązek dbania o to, żeby pracownicy w ten sposób nawzajem się nie zachowywali, więc powinien za to odpowiadać.

Proponuję również inne ujęcie ograniczeń pracy w handlu i w usługach w niedziele i święta – moim zdaniem, bardziej konkretne, bardziej jasne. Mianowicie wymieniam – w ślad za stosowną regulacją z czasów PRL, bo, moim zdaniem, nie wszystko w PRL było złe – rodzaje placówek i zakładów, które powinny być otwarte w dni świąteczne, a także dają furtkę dodatkową, to znaczy, iż minister właściwy do spraw gospodarki, pracy

i polityki społecznej może wskazać jeszcze inne kategorie placówek, które mogą być czynne w niedziele i święta.

To nie jest tak, jak mówił pan senator Pawełek, który cieszy się, że w święta są otwarte sklepy, chociaż nikt właścicieli do tego nie przymusza. Owszem, właścicieli nikt nie przymusza, bo działają oni dla zysku, ale już ekspedientkę właściciel przymusza, a w warunkach bezrobocia ona musi się godzić na wszystko.

Niesłuszne jest też stwierdzenie pana senatora – którego bardzo lubię i cenię – że ja próbuję ustanowić jakieś nowe prawa. Nie, ja tylko występuję w obronie konstytucyjnego prawa, ujętego w lewicowej konstytucji, prawa wszystkich pracowników do dni ustawowo wolnych od pracy.

A poza tym wydaje mi się, że byłoby dobrze, gdybyśmy popatrzyli na przykład na starszych braci chrześcijan w wierze, którzy umieją robić biznes, umieją pracować i umieją się bogacić, a dla których szabas – czas od zachodu słońca w piątek do zachodu słońca w sobotę – jest świętością.

(Senator Kazimierz Pawełek: Bo goje pracują.)

Tak, oni zatrudniają gojów, to prawda. Ale to świętowanie szabasu nie przeszkodziło im w budowaniu materialnej pomyślności. No to i my twórzmy miejsca pracy w usługach... Szabas to rzecz święta, ale nie jest on potrzebny Bogu, lecz zwykłym ludziom i rodzinie. Dzięki temu dniowi wypoczynku lepiej się pracuje w inne dni, łatwiej też można się bogacić i jednocześnie żyć prawdziwie po ludzku.

Dlatego ja bardzo serdecznie proszę moich lewicowych przyjaciół senatorów o poparcie tej oczywiście słusznej – prorodzinnej i w istocie progospodarczej – poprawki i powrotu do tego, co było dobre w czasach PRL i w czasach przedwojennych.

I to byłyby właściwie główne poprawki, o poparcie których proszę. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję pani senator.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Dla porządku podaję, że swoje przemówienie w dyskusji złożył do protokołu senator Gładkowski*.

Informuję, że w dyskusji wnioski o charakterze legislacyjnym na piśmie złożyli: senator Sienkiewicz, senator Sadowska, senator Kruszewski, senator Ferenc, senator Liszcz i senator Romaszewski. Tak? Zgadza się. A także senator Smoktunowicz i senator Lubiński.

Zgodnie z art. 55 Regulaminu Senatu zamykam dyskusję.

* Przemówienie złożone do protokołu – w załączeniu.

(wicemarszałek K. Kutz)

Chciałbym zapytać pana ministra, czy chce jeszcze coś powiedzieć.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej Krzysztof Pater: Dziękuję bardzo.)

Dziękuję.

Ponieważ w trakcie dyskusji zostały zgłoszone wnioski o charakterze legislacyjnym, zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu proszę Komisję Polityki Społecznej i Zdrowia, Komisję Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisję Ustawodawstwa i Praworządności o ustosunkowanie się do przedstawionych w toku debaty nad tym punktem wniosków i o przygotowanie wspólnego sprawozdania.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw zostanie przeprowadzone w dniu jutrzejszym.

Dziękuję panu ministrowi za przybycie.
Komunikaty.

Senator Sekretarz Alicja Stradomska:

Dziękuję bardzo.

Pierwszy komunikat. Uprzejmie informuję, iż marszałek Senatu zwołuje posiedzenie Konwentu Seniorów w dniu dzisiejszym, 5 listopada, bezpośrednio po zakończeniu debaty nad piątym punktem porządku obrad. Po zakończeniu posiedzenia Konwentu Seniorów odbędzie się posiedzenie Prezydium Senatu.

Komunikat drugi. Posiedzenie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych w sprawie rozpatrzenia wniosków do ustaw podatkowych odbędzie się o godzinie 19.00 w sali nr 176. Następnie

około godziny 20.30 odbędzie się wspólne posiedzenie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej poświęcone rozpatrzeniu wniosków do ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Następny komunikat. Wspólne posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Ustawodawstwa i Praworządności odbędzie się w dniu dzisiejszym, dwie godziny po ogłoszeniu przerwy w obradach Senatu, w sali nr 217. Porządek obrad: rozpatrzenie poprawek zgłoszonych na posiedzeniu Senatu do ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Kolejny komunikat. Uprzejmie zapraszam na posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, które odbędzie się w dniu 18 listopada 2003 r., to jest we wtorek, o godzinie 11.00 w sali nr 179 w gmachu Senatu. W porządku obrad jest informacja rządu o środkach i zasadach kontraktowania świadczeń zdrowotnych z Narodowego Funduszu Zdrowia w 2004 r., a referować to będą minister zdrowia i prezes Narodowego Funduszu Zdrowia. Informuje o tym zastępca przewodniczącego komisji Krystyna Sienkiewicz.

I ostatni komunikat. Zebranie senatorów będących członkami Klubu Senackiego SLD – Unia Pracy odbędzie się jutro o godzinie 9.00 w sali nr 217. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Ogłaszam przerwę w obradach do godziny 10.00 w dniu jutrzejszym.

Informuję, że obrady rozpoczną się od głosowań w sprawie pierwszych czterech ustaw.

Życzę państwu dobrej nocy.

(Przerwa w posiedzeniu o godzinie 17 minut 54)

(Wznowienie posiedzenia o godzinie 10 minut 02)

(Posiedzeniu przewodniczą wicemarszałkowie Jolanta Danielak, Ryszard Jarzembowski oraz Kazimierz Kutz)

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Panie i Panowie Senatorowie, proszę zajmować miejsca na sali obrad.

Wznawiam obrady.

Proszę senatorów sekretarzy o zajęcie miejsc przy stole prezydialnym.

Powracamy do rozpatrzenia punktu pierwszego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, która ustosunkowała się do przedstawionych w toku debaty wniosków i przygotowała sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam też, że dyskusja nad rozpatrywaną ustawą została zamknięta i obecnie, zgodnie z art. 52 ust. 6 Regulaminu Senatu, mogą zabrać głos jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy. (Rozmowy na sali)

Bardzo serdecznie prosiłabym o zakończenie rozmów.

Proszę sprawozdawcę Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, pana senatora Mieczysława Mietłę, o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Mieczysław Mietła:

Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

W dniu wczorajszym Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych odbyła spotkanie, na którym omówione zostały wszystkie zgłoszone w trakcie wczorajszej debaty wnioski.

Chciałbym przedstawić poprawki, które uzyskały poparcie komisji. Są to poprawki: trzecia, piąta, szósta, dziewiąta, dziesiąta, jedenasta, trzynasta, siedemnasta, osiemnasta, dziewiętnasta,

dwudziesta, dwudziesta pierwsza, dwudziesta druga, dwudziesta czwarta, dwudziesta szósta, dwudziesta siódma, dwudziesta ósma, dwudziesta dziewiąta, trzydziesta piąta, czterdziesta druga, czterdziesta trzecia, czterdziesta szósta, czterdziesta ósma, czterdziesta dziewiąta, pięćdziesiąta, pięćdziesiąta pierwsza, pięćdziesiąta czwarta, pięćdziesiąta piąta, pięćdziesiąta szósta, pięćdziesiąta siódma, sześćdziesiąta, sześćdziesiąta trzecia, sześćdziesiąta czwarta, sześćdziesiąta piąta, sześćdziesiąta szósta, sześćdziesiąta siódma, sześćdziesiąta ósma i sześćdziesiąta dziewiąta.

Ponadto komisja informuje, że na podstawie art. 52 ust. 4 Regulaminu Senatu senator Genowefa Ferenc dokonała zmiany treści swojego wniosku, to jest poprawki czterdziestej dziewiątej w zestawieniu wniosków.

Wszystkie informacje, Szanowni Senatorowie, są w druku nr 511Z. Dziękuję za uwagę

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Czy senatorowie wnioskodawcy chcą jeszcze zabrać głos?

(Głosy z sali: To nie jest ta ustawa!) (Poruszenie na sali)

(Głosy z sali: Właśnie!)

(Senator Mieczysław Mietła: Bardzo przepraszam, Pani Marszałek, ale w harmonogramie pierwsza jest ustawa dotycząca osób...

(Głosy z sali: Prawnych.)

(Głosy z sali: Fizycznych.)

(Senator Mieczysław Mietła: Ja mam w druku „fizycznych” i dlatego...)

(Rozmowy na sali)
Szanowni Państwo Senatorowie, odczytując punkt, nad którym mamy debatować i który będzie rozpatrywany, mówiłam o punkcie pierwszym porządku obrad, czyli o stanowisku Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw. Tak że jesteśmy przy ustawie dotyczącej podatku od osób prawnych.

(Senator Mieczysław Mietła: Przepraszam bardzo.)

(wicemarszałek J. Danielak)

Ale pan senator sprawozdawca jest, można powiedzieć, uniwersalny w wypadku obu ustaw, jest przygotowany na każdy wariant.

Panie Senatorze, bardzo proszę o przedstawienie sprawozdania dotyczącego omawianej ustawy.

Senator Mieczysław Mietła:

Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych na swoim posiedzeniu wnikliwie zapoznała się z wnioskami zgłoszonymi w czasie dyskusji. Wszystkie informacje znajdują się w druku nr 498Z.

Ogółem zgłoszone zostały czterdzieści trzy poprawki, a dwadzieścia siedem poprawek uzyskało poparcie komisji. Są to poprawki: pierwsza, druga, czwarta, piąta, szósta, siódma, ósma, dziewiąta, dziesiąta, jedenasta, dwunasta, trzynasta, dziewiętnasta, dwudziesta pierwsza, dwudziesta trzecia, dwudziesta czwarta, dwudziesta piąta, dwudziesta szósta, dwudziesta siódma, dwudziesta ósma, dwudziesta dziewiąta, trzydziesta pierwsza, trzydziesta druga, trzydziesta trzecia, trzydziesta dziewiąta, czterdziesta i czterdziesta trzecia.

Ponadto komisja informuje, że na podstawie art. 52 ust. 4 Regulaminu Senatu następujący wnioskodawcy dokonali zmiany treści swoich wniosków: senator Jerzy Markowski – poprawka druga z zestawienia wniosków; Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych – poprawka dwudziesta druga z zestawienia wniosków; i senator Genowefa Ferenc – poprawka dwudziesta trzecia z zestawienia wniosków. Dziękuję za uwagę.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo serdecznie.

Czy senatorowie wnioskodawcy chcą jeszcze zabrać głos?

Pan senator Jerzy Markowski?

(Senator Jerzy Markowski: Dziękuję.)

Pan senator Mieczysław Janowski?

(Senator Mieczysław Janowski: Dziękuję.)

Pani senator Teresa Liszcz? Nie.

Pani senator Janina Sagatowska? Nie.

Pani senator Zdzisława Janowska? Nie.

Pan senator Marek Balicki? Nie.

Pan senator Andrzej Wielowieyski? Nie.

Pani senator Dorota Simonides? Nie.

Pan senator Kazimierz Kutz? Nie.

Pani senator Grażyna Staniszevska?

(Senator Grażyna Staniszevska: Dziękuję.)

Pani senator Olga Krzyżanowska? Nie.

Pani senator Genowefa Grabowska? Nie.

Pan senator Zbigniew Kruszewski?

(Senator Zbigniew Kruszewski: Nie, dziękuję.)

Pan senator Marian Noga? Nie.

Pan senator Jerzy Suchański?

(Senator Jerzy Suchański: Dziękuję.)

Pan senator Lesław Podkański?

(Senator Lesław Podkański: Chcę.)

Bardzo proszę.

Senator Lesław Podkański:

Dziękuję bardzo.

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Chciałem prosić o wnikliwe i życzliwe rozpatrzenie poprawek, które zostały zapisane w druku jako poprawki piętnasta i trzydziesta piąta.

Chcę zwrócić uwagę, że dotyczy to poprawki związanej ze zdjęciem opodatkowania od dochodów, które są przeznaczone na cele statutowe ochotniczych straży pożarnych. Tym bardziej że jest to również związane z pewnym systemem zapisanym w tym artykule, ponieważ takie rozwiązanie przyjmujemy dla Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia. W tym artykule mamy zapis, że Narodowy Fundusz Zdrowia jest zwolniony od dochodów, które są przeznaczone na cele statutowe. Tu jest zdrowie, a straż w tej chwili chroni życie i mienie. Uważam, że to jest bardzo logiczne w kontekście naszych potrzeb w zakresie tworzenia w tej chwili nowego systemu bezpieczeństwa państwa zgodnie z normami europejskimi. Jeśli mamy włączyć straż w krajowe systemy, jeśli ma ona spełniać wymogi i normy europejskie, a my chcemy opodatkować zakup niezbędnego sprzętu, to popełnimy pewien błąd.

W związku z tym bardzo gorąco zachęcam pani senator i panów senatorów, by poparli poprawki piętnastą i trzydziestą piątą w głosowaniu łącznym przy poprawce piętnastej. Dziękuję. (Oklaski)

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję.

Pan senator Józef Sztorc?

(Senator Józef Sztorc: Dziękuję.)

Pan senator Janusz Konieczny?

Senator Janusz Konieczny:

Zgadzam się. Popieram wniosek przedmówcy. Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Pan senator January Bień?

(Senator January Bień: Dziękuję.)

Pan senator Tadeusz Wnuk?

(Senator Tadeusz Wnuk: Dziękuję.)

Pan senator Wojciech Pawłowski? Nie.

(wicemarszałek J. Danielak)

Pan senator Jan Szafraniec?

(Senator Jan Szafraniec: Dziękuję.)

Pan senator Grzegorz Lipowski?

(Senator Grzegorz Lipowski: Tak.)

Bardzo proszę.

Senator Grzegorz Lipowski:

Pani Marszałek, tutaj jest cała lista senatorów, którzy popierają wykreślenie wyrazu „4d”, zawarte w poprawkach piętnastej i trzydziestej piątej, o czym senator Podkański przed chwilą mówił. Ja wczoraj podczas debaty również przedstawiłem argumentację. Bardzo proszę, żeby cały Senat poparł te poprawki, bowiem chodzi o siedemset tysięcy działaczy społecznych w ponad dziewiętnastu tysiącach jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Pan senator Zbigniew Gołębek?

(Senator Zbigniew Gołębek: Dziękuję.)

Pan senator Józef Dziemdziała? Nie.

Pan senator Robert Smoktunowicz? Nie.

Pan senator Grzegorz Niski?

(Senator Grzegorz Niski: Dziękuję bardzo.)

Pani senator Genowefa Ferenc?

(Senator Genowefa Ferenc: Dziękuję.)

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam, że w tej sprawie w toku debaty komisja oraz senatorowie wnioskodawcy przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Informuję, że zgodnie z art. 54 ust. 1 Regulaminu Senatu za chwilę zostaną przeprowadzone kolejne głosowania nad przedstawionymi poprawkami, według kolejności przepisów ustawy.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Poprawka pierwsza precyzuje, iż termin uregulowania zaległości podatkowych w przypadku przystąpienia do podatkowej grupy kapitałowej liczony jest od dnia złożenia korekty deklaracji, a nie od dnia złożenia deklaracji.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Stwierdzam, że na 78 obecnych senatorów 77 głosowało za, 1 senator wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 1)**

Poprawka uzyskała akceptację Senatu.

Poprawka druga zmierza do tego, aby zgodnie z zasadą swobody przepływu kapitału przepisy

dotyczące szacowania dochodów w transakcjach między podmiotami powiązаныmi w jednakowy sposób traktowały podmioty krajowe i podmioty z innych państw członkowskich. Poprawka precyzuje ponadto pojęcie posiadania udziałów w kapitale innego podmiotu oraz sposób określania wielkości udziału pośredniego.

Przyjęcie poprawki drugiej wyklucza głosowanie nad poprawką trzecią.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 79 obecnych senatorów 79 senatorów było za. **(Głosowanie nr 2)**

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Tym samym poprawka trzecia została wykluczona.

Poprawka czwarta ma na celu użycie wyrazu we właściwej formie gramatycznej.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 79 obecnych senatorów 78 głosowało za, 1 senator był przeciwny. **(Głosowanie nr 3)**

Poprawka uzyskała jednogłośnie akceptację.

Nad poprawkami: piątą, siódmą, dziesiątą i jedenastą, będziemy głosować łącznie. Poprawki te zmierzają do dostosowania ustawy do nowego prawa upadłościowego i naprawczego.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 79 obecnych senatorów 79 senatorów było za. **(Głosowanie nr 4)**

Poprawki uzyskały jednogłośnie akceptację Izby.

Poprawka szósta wprowadza ogólne odwołanie do odrębnych przepisów w zakresie zasad odpłatnego zbycia pożyczonych papierów wartościowych w miejsce odesłania do przepisów o funduszach inwestycyjnych, które jeszcze tej kwestii nie regulują.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 79 obecnych senatorów 79 senatorów głosowało za. **(Głosowanie nr 5)**

Poprawki ósma i dwunasta zmierzają do odformalizowania ewidencji przebiegu pojazdu poprzez rezygnację ze stosowania w tym zakresie wzoru ogłaszanego przez ministra finansów.

(wicemarszałek J. Danielak)

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 80 obecnych senatorów 80 senatorów głosowało za. **(Głosowanie nr 6)**

Poprawki ósma i dwunasta uzyskały jedno-głośną akceptację Izby.

Poprawka dziewiąta zmierza do jasnego wskazania, iż kosztem uzyskania przychodów są wydatki na świadczenia zdrowotne pracowników, jeśli taki obowiązek został na pracodawcę nałożony ustawą, bez względu na to, czy zostanie ona zaliczona do ustaw regulujących zagadnienia prawa pracy.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 79 obecnych senatorów 79 senatorów głosowało za. **(Głosowanie nr 7)**

Poprawka uzyskała jednogłośną akceptację Izby.

Nad poprawkami: trzynastą, dwudziestą ósmą, dwudziestą dziewiątą i trzydziestą trzecią, będziemy głosować łącznie. Przyjęcie tych poprawek wykluczy głosowanie nad poprawkami: czternastą, trzydziestą i trzydziestą czwartą. Poprawki trzynasta i trzydziesta trzecia mają na celu utrzymanie na stałe zwolnienia od podatku dochodów podatników, których celem statutowym jest na przykład działalność naukowa, naukowo-techniczna, oświatowa, kulturalna, ochrony środowiska, dobroczynności lub kultu religijnego, oraz spółek, których udziałowcami są wyłącznie stowarzyszenia, a wskazana działalność jest ich celem statutowym.

Konsekwencją pozostawienia w mocy zwolnienia określonego w art. 17 ust. 1 pkt 4, na podstawie którego są zwolnione od podatku między innymi jednostki badawczo-rozwojowe i szkoły wyższe, jest skreślenie art. 2 i 3, które zostały dodane w związku z likwidacją tego zwolnienia. Jest to zawarte w poprawkach dwudziestej ósmej i dwudziestej dziewiątej.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Stwierdzam, że na 80 obecnych senatorów 80 senatorów głosowało za. **(Głosowanie nr 8)**

Poprawki uzyskały jednogłośną akceptację Izby.

Nad poprawką piętnastą i trzydziestą piątą będziemy głosować łącznie. Poprawki te zmierzają

do zachowania na stałe zwolnienia od podatku dochodów jednostek organizacyjnych Ochotniczej Straży Pożarnej.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Stwierdzam, że na 80 obecnych senatorów... (oklaski) ...54 głosowało za, 18 – przeciw, 8 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 9)**

Na podstawie wyników głosowania stwierdzam, że poprawki piętnasta i trzydziesta piąta uzyskały akceptację Izby.

Poprawka szesnasta i trzydziesta szósta mają na celu zachowanie na stałe dotychczasowego zwolnienia od podatku dochodów spółdzielni mieszkaniowych, komunalnych zakładów gospodarki mieszkaniowej, товариств будownицтва społecznego i wspólnot mieszkaniowych.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 79 obecnych senatorów 12 głosowało za, 56 – przeciw, 10 wstrzymało się od głosu, 1 nie głosował. **(Głosowanie nr 10)**

Wobec wyników głosowań stwierdzam, że poprawki szesnasta i trzydziesta szósta nie uzyskały akceptacji Izby.

Poprawki siedemnasta i trzydziesta siódma mają na celu zachowanie na stałe dotychczasowego zwolnienia od podatku dochodów z tytułu prowadzenia szkół w rozumieniu przepisów o systemie oświaty.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowań.

Na 79 obecnych senatorów 13 głosowało za, 55 – przeciw, 11 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 11)**

Poprawki siedemnasta i trzydziesta siódma nie uzyskały akceptacji Izby.

Poprawki osiemnasta i trzydziesta ósma zachowują na stałe dotychczasowe zwolnienie od podatku składek członkowskich członków organizacji politycznych, społecznych i zawodowych.

Kto z państwa senatorów jest za poparciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowań.

Na 79 obecnych senatorów 6 głosowało za, 68 – przeciw, 5 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 12)**

Poprawki nie uzyskały akceptacji Izby.

(wicemarszałek J. Danielak)

Poprawka dziewiętnasta ma na celu zachowanie zwolnienia od podatku nieodpłatnych świadczeń otrzymanych na pokrycie kosztów albo jako zwrot wydatków związanych z otrzymaniem, zakupem lub wytworzeniem we własnym zakresie środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, od których dokonuje się odpisów amortyzacyjnych.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowań.

Na 79 obecnych senatorów 74 głosowało za, 2 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 13)**

Wobec wyników głosowań stwierdzam, że poprawka dziewiętnasta uzyskała akceptację Izby.

Poprawka dwudziesta ma na celu zwolnienie od podatku dochodowego dochodów organizacji pozarządowych w części przeznaczonych na działalność w sferze zadań publicznych.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowań.

Na 79 obecnych senatorów 19 głosowało za, 56 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 14)**

Poprawka nie uzyskała akceptacji Izby.

Poprawka dwudziesta pierwsza zwalnia od podatku dochodowego dopłaty bezpośrednie stosowane w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej, analogicznie do tego, jak zostało to przyjęte w nowelizacji ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowań.

Na 79 obecnych senatorów 79 – jednogłośnie – głosowało za. **(Głosowanie nr 15)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta druga wprowadza odliczenia od dochodu darowizn na cele kultu religijnego w wysokości nieprzekraczającej 10% dochodu, a także uściśla, iż warunkiem odliczenia od dochodu darowizny na cele określone w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie jest jej przekazanie organizacji określonej w tej ustawie. Przyjęcie tej poprawki wyklucza głosowanie nad poprawką dwudziestą trzecią.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowań.

Na 79 obecnych senatorów 68 głosowało za, 6 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu, 1 nie głosował. **(Głosowanie nr 16)**

Wobec wyników głosowań stwierdzam, że poprawka dwudziesta druga została przyjęta.

Poprawka dwudziesta czwarta zmierza do tego, aby nie pogorszyła się w stosunku do aktualnego stanu prawnego sytuacja inwestorów z krajów spoza Unii Europejskiej, inwestujących w tworzone w Polsce spółki, które stają się spółkami matkami dla spółek zależnych w innych krajach.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowań.

Na 79 obecnych senatorów 69 głosowało za, 10 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 17)**

Poprawka uzyskała akceptację Izby.

Poprawka dwudziesta piąta ma na celu nadanie przepisowi czytelniejszego brzmienia.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowań.

Na 77 obecnych senatorów 77 – jednogłośnie – głosowało za. **(Głosowanie nr 18)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta szósta podwyższa z 15% do 19% stawkę podatku dochodowego od dochodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych mających siedzibę w Polsce w celu ujednoczenia z zasadami opodatkowania tego rodzaju dochodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowań.

Na 79 obecnych senatorów 77 głosowało za, 1 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 19)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta siódma ma na celu dostosowanie przepisu do nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowań.

Na 79 obecnych senatorów 78 głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 20)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka trzydziesta pierwsza polega na skreśleniu w ustawie o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności przepisu dotyczącego ulg w po-

(wicemarszałek J. Danielak)

datku dochodowym od osób fizycznych i prawnych z uwagi na likwidację tych ulg w obydwu ustawach podatkowych.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowań.

Na 79 obecnych senatorów 77 głosowało za, 1 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 21)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka trzydziesta druga zmienia zasady przedłużenia o jeden rok obowiązywania niektórych likwidowanych zwolnień od podatku w ten sposób, iż zwolnienie to przez 2004 r. będzie obowiązywać bezwarunkowo. Zgodnie z ustawą przyjętą przez Sejm prawo do tego zwolnienia zachowaliby jedynie podatnicy, którzy już wcześniej z niego korzystali.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowań.

Na 79 obecnych senatorów 79 – jednogłośnie – głosowało za. **(Głosowanie nr 22)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka trzydziesta dziewiąta skreśla przepis, który w odniesieniu do związanego z nim zwolnienia od podatku jest bezprzedmiotowy, zwolnienie to bowiem jest uwarunkowane przeznaczeniem dochodu na określony cel.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowań.

Na 79 obecnych senatorów 78 głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 23)**

Poprawka uzyskała akceptację Izby.

Nad poprawkami czterdziestą i czterdziestą trzecią będziemy głosować łącznie. Poprawki mają na celu likwidację luki prawnej, jaka powstała w ustawie o podatku dochodowym po wejściu w życie prawa upadłościowego i naprawczego.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowań.

Na 79 obecnych senatorów 78 głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 24)**

Poprawki uzyskały akceptację.

Informuję państwa, że zakończyliśmy głosowanie nad poprawkami.

Przystępujemy do głosowania za przyjęciem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy

o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem uchwały?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 79 obecnych senatorów 77 głosowało za, 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 25)**

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu drugiego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, która ustosunkowała się do przedstawionych w toku debaty wniosków i przygotowała sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam, że dyskusja nad rozpatrywaną ustawą została zamknięta i obecnie, zgodnie z art. 52 ust. 6 Regulaminu Senatu, mogą zabrać głos jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę sprawozdawcę Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, pana senatora Mieczysława Mietłę, o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Mieczysław Mietła:

Pani Marszałek! Wysoki Senacie!

Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych odbyła wczoraj posiedzenie, na którym omówione zostały wszystkie wnioski, poprawki zgłaszane w trakcie debaty. Ponadto komisja informuje, że na podstawie art. 52 ust. 4 Regulaminu Senatu senator Genowefa Ferenc dokonała zmiany treści swojego wniosku – jest to poprawka czterdziesta dziewiąta w zestawieniu wniosków.

Komisja wnosi o przyjęcie poprawek, które uzyskały poparcie komisji, to jest: trzeciej, piątej, szóstej, dziewiątej, dziesiątej, jedenastej, trzynastej, siedemnastej, osiemnastej, dziewiętnastej, dwudziestej, dwudziestej pierwszej, dwudziestej drugiej, dwudziestej czwartej, dwudziestej szóstej, dwudziestej siódmej, dwudziestej ósmej, dwudziestej dziewiątej, trzydziestej piątej, czterdziestej drugiej, czterdziestej trzeciej, czterdziestej szóstej, czterdziestej ósmej, czterdziestej dziewiątej, pięćdziesiątej, pięćdziesiątej pierwszej, pięćdziesiątej czwartej, pięćdziesiątej piątej, pięćdziesiątej szóstej, pięćdziesiątej siódmej, sześćdziesiątej, sześćdziesiątej trzeciej,

(senator M. Mietła)

sześćdziesiątej czwartej, sześćdziesiątej piątej, sześćdziesiątej szóstej, sześćdziesiątej siódmej, sześćdziesiątej ósmej i sześćdziesiątej dziewiątej. Dziękuję za uwagę.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Proszę sprawozdawcę mniejszości komisji senatora Andrzeja Wielowieyskiego o zabranie głosu i przedstawienie wniosku mniejszości komisji. *(Rozmowy na sali)*

Nadal bardzo serdecznie proszę.

Senator Andrzej Wielowieyski:

Pani Marszałek! Wysoka Izbo!

Sprawa dotyczy bardzo prostej i chyba nam wszystkim dobrze znanej sprawy: czy mamy utrzymać dziesięcioprocentową ulgę od dochodu przy wspieraniu różnych akcji społecznych, dobroczynnych, kulturalnych, oświatowych itd., czy też mamy obniżyć ją do 5%.

Proponujemy utrzymanie stanu istniejącego, argumentując to głównie jednym, podstawowym argumentem: ważną rzeczą są dochody budżetowe, ogromna ostrożność w stosowaniu ulg i ochrona budżetu przed rosnącym deficytem, ale jeszcze ważniejszą sprawą w tym zakresie jest fakt, że pomoc sponsorów prywatnych, jakkolwiek pomoc dla organizacji społecznych w tym trudnym dla finansów publicznych czasie jest przede wszystkim bodźcem do aktywności społecznej. Boimy się, że zmniejszenie tych możliwości dla stowarzyszeń, organizacji, tych różnych organizacji pozarządowych i fundacji oznaczać będzie istotne przyhamowanie aktywności społecznej.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Czy senatorowie wnioskodawcy chcą jeszcze zabrać głos?

Pani senator Czesława Christowa? Nie.

Pani senator Aleksandra Koszada?

(Senator Aleksandra Koszada: Dziękuję.)

Pan senator Mieczysław Janowski?

(Senator Mieczysław Janowski: Dziękuję bardzo.)

Pani senator Teresa Liszcz?

(Senator Teresa Liszcz: Dziękuję.)

Pani senator Janina Sagatowska?

(Senator Janina Sagatowska: Dziękuję.)

Pan senator Robert Smoktunowicz? Nie.

Pan senator Adam Graczyński?

(Senator Adam Graczyński: Dziękuję.)

Pan senator Jerzy Markowski?

(Senator Jerzy Markowski: Dziękuję.)

Pan senator Lesław Podkański?

(Senator Lesław Podkański: Ja znów chcę.)

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Lesław Podkański:

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

Proszę zwrócić uwagę na poprawki dwunastą i czterdziestą siódmą. Związane jest to z kwestią małych i średnich przedsiębiorstw. Każdy kraj rozwinięty i rozwijający się, każda gospodarka opiera się na małych i średnich przedsiębiorstwach. My w Polsce też chcielibyśmy im ułatwić życie. A w tym rozwiązaniu, które z jakichś przyczyn znalazło się w Sejmie, my w istocie tworzymy karę za inicjatywę, za przedsiębiorczość i za tworzenie nowych miejsc pracy. Większość powstających firm nie dysponuje zbyt wielkimi środkami, a my jeszcze chcemy, by na przykład przy tworzeniu spółki z o.o. ten nowy podmiot, który wnosi środek trwały opodatkowany dwudziestodwuprocentowym VAT, zapłacił dziesiętnastoprocentowy podatek dochodowy od tego, że zwiększa kapitał nowo powstającej firmy. Karzemy nowych przedsiębiorców z inicjatywą jeszcze dodatkowym obciążeniem.

Apeluję do państwa senatorów, by poprawki dwunastą i czterdziestą siódmą dotyczące tej materii poprzeć; głosujemy nad nimi łącznie. Dziękuję za uwagę.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

Pani senator Grażyna Staniszevska?

(Senator Grażyna Staniszevska: Dziękuję.)

Pan senator Andrzej Wielowieyski?

(Senator Andrzej Wielowieyski: Dziękuję.)

Pani senator Olga Krzyżanowska?

(Senator Olga Krzyżanowska: Dziękuję.)

Pan senator Adam Gierek?

(Senator Adam Gierek: Dziękuję.)

Pani senator Dorota Simonides?

(Senator Dorota Simonides: Dziękuję.)

Pan senator Kazimierz Kutz?

(Senator Kazimierz Kutz: Dziękuję.)

Pani senator Krystyna Sienkiewicz?

(Senator Krystyna Sienkiewicz: Tak.)

Bardzo proszę.

Senator Krystyna Sienkiewicz:

Ja tylko gwoli przypomnienia. Bardzo proszę Wysoką Izbę o poparcie poprawki trzydziestej piątej, tym bardziej że jest ona poparta przez komisję, a argumentacji nie ma potrzeby powtarzać.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Pani senator Zdzisława Janowska?
(*Senator Zdzisława Janowska*: Dziękuję.)
Pan senator Marek Balicki?
(*Senator Marek Balicki*: Dziękuję.)
Pani senator Dorota Kempka?
(*Senator Dorota Kempka*: Dziękuję bardzo.)
Pani senator Maria Berny?
(*Senator Maria Berny*: Dziękuję bardzo.)
Pan senator Grzegorz Lipowski?
(*Senator Grzegorz Lipowski*: Dziękuję.)
Pani senator Maria Szyszkowska?
(*Senator Maria Szyszkowska*: Dziękuję.)
Pan senator Zbyszko Piwoński?
(*Senator Zbyszko Piwoński*: Dziękuję.)
Pani senator Genowefa Ferenc?
(*Senator Genowefa Ferenc*: Dziękuję.)
Pan senator Jan Szafraniec?
(*Senator Jan Szafraniec*: Dziękuję.)
Pan senator Jerzy Suchański?
(*Senator Jerzy Suchański*: Tak.)
Bardzo proszę.

Senator Jerzy Suchański:

Chciałbym prosić Wysoką Izbę o poparcie poprawki pięćdziesiątej trzeciej, a jeżeli nie, to chociaż poprawki pięćdziesiątej czwartej. Uważam, że mam rację, gdyż opodatkowanie zysków z giełdy spowoduje niepowetowane straty dla naszej gospodarki. Tłumaczyłem to w swoim głównym wystąpieniu. Podobnie jak akcyza spowoduje zmniejszenie zysków z prywatyzacji, tak samo opodatkowanie zysków z giełdy zmniejszy wpływy z prywatyzacji do budżetu państwa. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam, że w tej sprawie w toku debaty komisja oraz senatorowie wnioskodawcy przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Informuję, że zgodnie z art. 54 ust. 1 Regulaminu Senatu za chwilę zostaną przeprowadzone kolejne głosowania nad przedstawionymi poprawkami, według kolejności przepisów ustawy.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Poprawka pierwsza ogranicza obowiązek podatkowy osób uzyskujących dochody z pracy najemnej wykonywanej na pokładzie statku morskiego.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 18 głosowało za, 52 – przeciw, 6 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 26**)

Poprawka nie uzyskała akceptacji Izby.

Poprawka druga wskazuje, iż pojęcie „pozarolnicza działalność gospodarcza” odnosi się w rozumieniu ustawy do przedsiębiorców i osób wykonujących wolny zawód.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowań.

Na 76 obecnych senatorów 8 głosowało za, 59 – przeciw, 9 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 27**)

Poprawka nie uzyskała akceptacji Izby.

Poprawka trzecia doprecyzowuje przepis dotyczący możliwości obniżania dochodu z kapitałów pieniężnych o straty z tego źródła poniesione w poprzednich latach.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowań.

Na 77 obecnych senatorów 77 – jednogłośnie – głosowało za. (**Głosowanie nr 28**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka czwarta umożliwia wybór opodatkowania według stawki dziewiętnastoprocentowej podatnikom rozpoczynającym działalność gospodarczą w trakcie roku podatkowego oraz stanowi, iż jeżeli spółka świadczy usługi na rzecz byłego pracodawcy jej wspólnika, to tylko ten wspólnik traci prawo do opodatkowania według stawki dziewiętnastoprocentowej. Przyjęcie poprawki czwartej wykluczy głosowanie nad poprawkami piątą, szóstą i ósmą.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowań.

Na 77 obecnych senatorów 15 głosowało za, 58 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 29**)

Poprawka nie uzyskała akceptacji.

Poprawka piąta umożliwia wybór opodatkowania według stawki 19% podatnikom rozpoczynającym działalność gospodarczą w trakcie roku podatkowego.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

(wicemarszałek J. Danielak)

Na 77 obecnych senatorów 77 głosowało za.
(Głosowanie nr 30)

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Poprawka szоста doprecyzowuje te przepisy nowelizacji, których celem jest zapobieżenie zmianie formy prawnej wykonywanych czynności z umowy o pracę na działalność gospodarczą, to jest zmianie, której głównym powodem byłaby chęć skorzystania z możliwości opodatkowania dochodów stawką 19% zamiast opodatkowania według skali podatkowej. Poprawka zmierza do jednakowego traktowania podatników rozpoczynających i prowadzących działalność gospodarczą. Przyjęcie tej poprawki wykluczy głosowanie nad poprawkami siódmą i ósmą.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 71 głosowało za, 3 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 31)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dziewiąta ujednocila terminologię ustawy.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 77 głosowało za.
(Głosowanie nr 32)

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Poprawka dziesiąta doprecyzowuje przepis określający datę powstania przychodów, w przypadku gdy faktury dotyczące zdarzeń z grudnia roku podatkowego zostały wystawione w roku następnym.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 77 głosowało za.
(Głosowanie nr 33)

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Poprawka jedenasta dostosowuje nowelizowane przepisy do prawa upadłościowego i naprawczego.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 77 głosowało za.
(Głosowanie nr 34)

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Nad poprawkami dwunastą i czterdziestą siódmą będziemy głosować łącznie. Poprawki te wyłączają z opodatkowania objęcie udziałów, akcji w zamian za wkład niepieniężny.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 24 głosowało za, 47 – przeciw, 6 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 35)**

Poprawki nie uzyskały akceptacji Izby.

Poprawka trzynasta uzupełnia przepisy zwalniające od podatku dochodowego odszkodowania otrzymane na podstawie wyroku sądowego o odszkodowania wynikające z ugody sądowej. Poprawka zwalnia od podatku odszkodowania w postaci renty otrzymane na podstawie przepisów prawa cywilnego oraz odszkodowania otrzymane przez właściciela nieruchomości na podstawie przepisów prawa geologicznego i górniczego.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 76 głosowało za.
(Głosowanie nr 36)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka czternasta zmierza do utrzymania zwolnienia od podatku wartości napojów bezalkoholowych oraz posiłków wydawanych pracownikom do spożycia w czasie wykonywania pracy oraz wartości otrzymanych przez pracowników bonów, talonów, kuponów lub innych dowodów uprawniających do uzyskania posiłków lub napojów bezalkoholowych.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 15 głosowało za, 53 – przeciw, 8 wstrzymało się od głosu, 1 nie głosował. **(Głosowanie nr 37)**

Poprawka nie uzyskała akceptacji Izby.

Poprawka piętnasta zmierza do utrzymania zwolnienia od podatku kwot otrzymanych przez pracowników z tytułu kosztów używania pojazdów samochodowych na potrzeby zakładu pracy oraz kwot pomocy finansowej ze środków pomocy społecznej i zakładowego funduszu świadczeń socjalnych wypłaconych na zmniejszenie wydatków mieszkaniowych.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

(wicemarszałek J. Danielak)

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 16 głosowało za, 55 – przeciw, 6 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 38**)

Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka szesnasta zmierza do utrzymania zwolnienia od podatku przychodów uzyskanych z tytułu odszkodowania wypłacanego stosownie do przepisów o gospodarce nieruchomościami. Przyjęcie tej poprawki wykluczy głosowanie nad poprawką siedemnastą.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 14 głosowało za, 54 – przeciw, 8 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 39**)

Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka siedemnasta zmierza do utrzymania zwolnienia od podatku przychodów uzyskanych z tytułu odszkodowania wypłaconego stosownie do przepisów o gospodarce nieruchomościami z zaznaczeniem, iż nie dotyczy to przypadków, gdy właściciel nieruchomości nabył jej własność w okresie dwóch lat przed wszczęciem postępowania wywłaszczeniowego.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 75 głosowało za, 1 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 40**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka osiemnasta zmierza do uniknięcia odnoszenia określeń typu: „budowa”, „rozbudowa”, „przebudowa”, „remont”, „adaptacja”, do prawa, jakim jest udział w budynku czy lokalu.

Bardzo proszę o przyciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 74 głosowało za, 2 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 41**)

Poprawka uzyskała akceptację Izby.

Poprawka dziewiętnasta dostosowuje jeden ze zmienianych przepisów do ustawy o grach i zakładach wzajemnych.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 73 głosowało za, 1 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 42**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta doprecyzowuje przepis zwalniający od podatku świadczenia rzeczowe i ekwiwalenty pieniężne otrzymywane w zamian za te świadczenia przez emerytów i rencistów.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 75 głosowało za, 2 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 43**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta pierwsza dostosowuje jeden ze zmienianych przepisów do ustawy o pracowniczych programach emerytalnych.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 75 głosowało za, 2 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 44**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta druga zmierza do nierozszerzania zwolnienia od podatku dochodów ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy lub hodowli na dochody ze sprzedaży takich produktów dokonywanej przez osoby fizyczne wchodzące w skład grup producentów rolnych.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 71 głosowało za, 1 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 45**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta trzecia zmierza do utrzymania zwolnienia od podatku zasiłków na zmniejszenie wydatków na leki i artykuły sanitarne, przyznanych na podstawie odrębnych przepisów.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 75 obecnych senatorów 19 głosowało za, 48 – przeciw, 8 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 46**)

Poprawka nie uzyskała akceptacji Izby.

Poprawka dwudziesta czwarta uzupełnia przepis zwalniający z podatku ryczałt na pokry-

(wicemarszałek J. Danielak)

cie kosztów funkcjonowania biur poselskich i senatorskich o podobne świadczenia otrzymywane przez posłów i senatorów na podstawie przepisów ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 63 głosowało za, 1 – przeciw, 13 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 47)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta piąta zwalnia od podatku do określonej kwoty dochody ze sprzedaży papierów wartościowych – akcji, obligacji – kupionych na giełdzie lub w ofercie publicznej.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 18 głosowało za, 53 – przeciw, 6 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 48)**

Poprawka nie uzyskała akceptacji Izby.

Poprawkę dwudziestą szóstą przegłosujemy łącznie z poprawką trzecią z zestawienia wniosków do ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Poprawka dwudziesta szоста zmierza do utrzymania ulg podatkowych: na dojazdy dzieci do szkół, na odpłatne kształcanie i doskonalenie zawodowe oraz na odpłatne kształcanie w szkołach wyższych. Poddawana łącznie z nią pod głosowanie poprawka trzecia z zestawienia wniosków do ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, jest jej legislacyjną konsekwencją.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 25 głosowało za, 41 – przeciw, 10 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 49)**

Poprawki nie uzyskały akceptacji Izby.

Poprawka dwudziesta siódma uzupełnia odeślanie zawarte w jednym z przepisów ustawy o podatku dochodowym.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 76 głosowało za. **(Głosowanie nr 50)**

Poprawka została przyjęta jednogłośnie.

Poprawka dwudziesta ósma usuwa zbędne określenie dotyczące ustaw nakładających na pracodawcę obowiązek ponoszenia kosztów świadczeń zdrowotnych udzielanych pracownikom.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 75 obecnych senatorów 75 – jednomyślnie – głosowało za. **(Głosowanie nr 51)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta dziewiąta zmierza do tego, aby zgodnie z zasadą swobody przepływu kapitału przepisy dotyczące szacowania dochodu w transakcjach między podmiotami powiązanyymi traktowały w jednakowy sposób podmioty krajowe i podmioty z innych państw członkowskich. Poprawka precyzuje ponadto pojęcie „posiadanie udziału w kapitale innego podmiotu” oraz sposób określania wielkości udziału pośredniego. Przyjęcie tej poprawki wykluczy głosowanie nad poprawką trzydziestą.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 72 głosowało za, 5 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 52)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka trzydziesta pierwsza zmierza do utrzymania możliwości odliczania od dochodu składek na rzecz organizacji, do których przynależność podatnika jest obowiązkowa.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 14 głosowało za, 56 – przeciw, 7 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 53)**

Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka trzydziesta druga zmierza do utrzymania możliwości odliczania od dochodu darowizn na cele naukowe, naukowo-techniczne, oświatowe, oświatowo-wychowawcze, kulturalne, kultury fizycznej i sportu, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów, a także wspierania inicjatyw

(wicemarszałek J. Danielak)

społecznych w zakresie budowy dróg i sieci telekomunikacyjnej na wsi oraz zaopatrzenie wsi w wodę, do wysokości nieprzekraczającej 15% dochodu, zamiast wprowadzonej przez Sejm możliwości odliczania od dochodu darowizn przekazanych na cele pożytku publicznego do wysokości 350 zł rocznie. Przyjęcie tej poprawki wykluczy głosowanie nad poprawkami od trzydziestej czwartej do trzydziestej ósmej oraz nad czterdziestą pierwszą.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 11 głosowało za, 59 – przeciw, 7 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 54**)

Poprawka nie uzyskała akceptacji Izby.

Poprawka trzydziesta trzecia znosi możliwość odliczania od dochodu darowizn na cele kultu religijnego.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 77 obecnych senatorów 13 głosowało za, 53 – przeciw, 11 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 55**)

Poprawka nie uzyskała akceptacji Izby.

Poprawka trzydziesta czwarta określa, iż z tytułu darowizn na cele pożytku publicznego będzie można odliczyć od podstawy obliczenia podatku kwotę nieprzekraczającą 10% dochodu, podobnie jak uchwalił to Sejm w odniesieniu do darowizn na cele kultu religijnego. Łączna kwota odliczeń z tytułu darowizn na obydwa cele nie będzie mogła przekroczyć 10% dochodu. Poddawane pod głosowanie łącznie z tą poprawką poprawki: pięćdziesiąta pierwsza oraz poprawka pierwsza z zestawienia wniosków do ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, są legislacyjną konsekwencją poprawki trzydziestej czwartej. A więc nad poprawką trzydziestą czwartą i pięćdziesiątą pierwszą będziemy głosować łącznie. Razem z nimi zostanie poddana pod głosowanie poprawka pierwsza z zestawienia wniosków do ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Przyjęcie tych poprawek wykluczy głosowanie nad poprawkami

od trzydziestej piątej do trzydziestej ósmej i nad czterdziestą pierwszą oraz nad poprawką drugą ze wskazanego wyżej zestawienia.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 31 głosowało za, 41 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 56**)

Poprawki nie uzyskały akceptacji Izby.

Poprawka trzydziesta piąta określa, iż z tytułu darowizn na cele pożytku publicznego oraz darowizn na cele kultu religijnego będzie można odliczyć od podstawy obliczenia podatku kwotę nieprzekraczającą 5% dochodu. Łączna kwota odliczeń z tytułu darowizn na obydwa cele nie będzie mogła przekroczyć 5% dochodu. Poddawane łącznie z tą poprawką pod głosowanie poprawki: pięćdziesiąta pierwsza oraz poprawka pierwsza z zestawienia wniosków do ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, są legislacyjną konsekwencją poprawki trzydziestej piątej.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 27 głosowało za, 42 – przeciw, 7 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 57**)

Poprawki nie uzyskały akceptacji Izby.

Poprawka trzydziesta szósta określa, iż z tytułu darowizn na cele kultu religijnego będzie można odliczyć od podstawy obliczenia podatku kwotę 350 zł, podobnie jak to uchwalił Sejm w odniesieniu do darowizn na cele pożytku publicznego. Łączna kwota odliczeń z tytułu darowizn na obydwa cele nie będzie mogła przekroczyć w roku podatkowym 350 zł. Poddawana łącznie z tą poprawką pod głosowanie poprawka druga z zestawienia wniosków do ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Poprawka ta jest legislacyjną konsekwencją poprawki trzydziestej szóstej.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

(wicemarszałek J. Danielak)

Na 77 obecnych senatorów 53 głosowało za, 16 – przeciw, 8 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 58**)

Poprawka uzyskała akceptację Izby.

Poprawka trzydziesta dziewiąta umożliwia odliczenie od dochodu przed opodatkowaniem wydatków poniesionych przez podatnika w celu uzyskania dostępu do sieci Internet w wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 760 zł.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 21 głosowało za, 55 – przeciw. (**Głosowanie nr 59**)

Poprawka nie uzyskała akceptacji Izby.

Poprawka czterdziesta umożliwia odliczenie od dochodu przed opodatkowaniem wydatków poniesionych przez podatnika w celu uzyskania dostępu do sieci Internet w wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 600 zł.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 26 głosowało za, 45 – przeciw, 5 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 60**)

Poprawka nie uzyskała akceptacji Izby.

Nad poprawkami czterdziestą pierwszą i pięćdziesiątą pierwszą będziemy głosować łącznie... Przepraszam bardzo.

Przechodzimy do poprawki czterdziestej drugiej, bo tamte poprawki zostały już wykluczone. **Poprawka czterdziesta druga usuwa określenie „dzieci i młodzieży, osób niepełnosprawnych”.**

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 74 obecnych senatorów 68 głosowało za, 1 – przeciw, 5 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 61**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka czterdziesta trzecia usuwa zbędne odesłanie stanowiące powtórzenie przepisu zawartego w niezmienionym art. 26 ust. 7 ustawy o podatku dochodowym.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 75 obecnych senatorów 69 głosowało za, 6 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 62**)
Poprawka została przyjęta.

Poprawka czterdziesta czwarta uzależnia wysokość kwoty zmniejszającej podatek od sytuacji rodzinnej podatnika.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 13 głosowało za, 57 – przeciw, 6 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 63**)

Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka czterdziesta piąta uzależnia wysokość kwoty zmniejszającej podatek od wysokości dochodu podatnika.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 11 głosowało za, 56 – przeciw, 9 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 64**)

Poprawka nie została przyjęta.

Nad poprawkami czterdziestą szóstą, sześćdziesiątą, sześćdziesiątą czwartą i sześćdziesiątą ósmą będziemy głosować łącznie. Poprawki te muszą zostać przegłosowane łącznie z poprawkami piątą, siódmą i ósmą z zestawienia wniosków do ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 75 obecnych senatorów 71 głosowało za, 4 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 65**)

Poprawki uzyskały akceptację Izby.

Poprawka czterdziesta ósma uzupełnia odesłanie zawarte w jednym ze zmienianych przepisów.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 75 obecnych senatorów 73 głosowało za, 2 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 66**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka czterdziesta dziewiąta wydłuża terminy, w których płatnicy są obowiązani sporządzić określone informacje dla podatników.

(wicemarszałek J. Danielak)

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tego wniosku?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 75 głosowało za, 1 senator wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 67)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka pięćdziesiąta ma charakter doprecyzowujący.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 75 obecnych senatorów 74 głosowało za, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 68)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka pięćdziesiąta druga... trzecia, przemasz.

(Głos z sali: Druga, druga.)

Tak, poprawka pięćdziesiąta druga. Nad tą poprawką i poprawką sześćdziesiątą pierwszą będziemy głosować łącznie. Poprawki te przedłużają o trzy lata zwolnienie od podatku dochodów ze sprzedaży papierów wartościowych, akcji i obligacji kupionych na giełdzie lub w ofercie publicznej.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 75 obecnych senatorów 8 głosowało za, 62 – przeciw, 5 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 69)**

Poprawki nie zostały przyjęte.

Nad poprawkami pięćdziesiątą trzecią i sześćdziesiątą drugą będziemy głosować łącznie. Poprawki te przedłużają o dwa lata zwolnienie od podatku dochodów ze sprzedaży papierów wartościowych, akcji i obligacji kupionych na giełdzie lub w ofercie publicznej.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 16 głosowało za, 55 – przeciw, 5 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 70)**

Poprawki nie zostały przyjęte.

Nad poprawkami pięćdziesiątą czwartą i sześćdziesiątą trzecią będziemy głosować łącznie. Poprawki te przedłużają o rok zwolnienie od podatku dochodów ze sprzedaży papierów wartościowych, akcji i obligacji kupionych na giełdzie lub w ofercie publicznej.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych propozycji?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 23 głosowało za, 49 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 71)**

Poprawki nie zostały przyjęte.

Nad poprawkami pięćdziesiątą piątą, sześćdziesiątą piątą i sześćdziesiątą dziewiątą będziemy głosować łącznie. Poprawki te zmierzają do uniknięcia wątpliwości, jakie normy szacunkowe dochodu rocznego będą obowiązywać w 2004 r.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 75 obecnych senatorów 69 głosowało za, 6 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 72)**

Poprawki zostały przyjęte.

Nad poprawkami pięćdziesiątą szóstą i sześćdziesiątą szóstą będziemy głosować łącznie. Poprawka pięćdziesiąta szósta doprecyzowuje tę część ustawy, która nowelizuje ustawę o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców, zmierzając do tego, by w przypadku decyzji o warunkach restrukturyzacji doręczonych przed dniem 31 grudnia 2000 r. organ restrukturyzacyjny wydawał decyzję o zakończeniu restrukturyzacji nie później niż do dnia 30 kwietnia 2004 r. Poprawka sześćdziesiąta szósta określa zaś termin wejścia w życie tej części ustawy z dniem ogłoszenia ustawy.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 72 głosowało za, 1 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 73)**

Poprawki zostały przyjęte.

Nad poprawkami pięćdziesiątą siódmą i sześćdziesiątą siódmą będziemy głosować łącznie. Przyjęcie tych poprawek wykluczy głosowanie nad poprawkami pięćdziesiątą ósmą i pięćdziesiątą dziewiątą. Poprawki pięćdziesiąta siódma i sześćdziesiąta siódma dostosowują jeden z przepisów przejściowych nowelizacji do prawa upadłościowego i naprawczego. W myśl tych poprawek określone przepisy ustawy podatkowej, mimo iż mówią o postępowaniu układowym, mają zastosowanie w okresie od 1 października 2003 r. do 31 grudnia 2003 r. do postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu w przypadku ogłoszenia upadłości w dniu

(wicemarszałek J. Danielak)

30 września 2003 r. Przepis ten ma wejść w życie z dniem ogłoszenia ustawy.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Informuję państwa senatorów, że przegłosowaliśmy wszystkie poprawki i przystępujemy do głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym...

(Senator Gerard Czaja: Jeszcze wyniki.)

Oj, przepraszam bardzo, nie przeczytałam wyników ostatniego głosowania, więc z przyjemnością uczynię to teraz.

Na 74 obecnych senatorów 70 głosowało za, 4 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 74**)

Poprawki zostały przyjęte.

Przystępujemy do głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem uchwały?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 75 obecnych senatorów 60 głosowało za, 11 – przeciw, 4 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 75**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu trzeciego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, która ustosunkowała się do przedstawionych w toku debaty wniosków i przygotowała sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam, że dyskusja nad rozpatrywaną ustawą została zamknięta i obecnie, zgodnie z art. 52 ust. 6 Regulaminu Senatu, mogą zabrać głos jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę sprawozdawcę Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, pana senatora Władysława Mańkuta, o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków.

Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Władysław Mańkut:

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie! Wysoka Izbo!

Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych w dniu wczorajszym rozpatrzyła poprawki, które zostały zawarte w druku nr 512Z. Uprzejmie proszę o uwzględnienie tychże poprawek w dzisiejszych obradach Izby. Dziękuję uprzejmie.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo serdecznie.

Czy senatorowie wnioskodawcy chcą jeszcze zabrać głos?

Pan senator Mieczysław Mietła?

Pani senator Genowefa Ferenc?

Pan senator Jerzy Markowski?

(Senator Jerzy Markowski: Dziękuję.)

Pan senator Adam Graczyński?

Pani senator Grażyna Staniszevska?

Pan senator Andrzej Wielowieyski?

Pani senator Olga Krzyżanowska?

Pani senator Dorota Simonides?

Pan senator Kazimierz Kutz?

(Senator Kazimierz Kutz: Dziękuję.)

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Przypominam, że w tej sprawie w toku debaty komisja oraz senatorowie wnioskodawcy przedstawili wnioski o wprowadzanie poprawek do ustawy.

Informuję, że zgodnie z art. 54 ust. 1 Regulaminu Senatu za chwilę zostaną przeprowadzone kolejne głosowania nad przedstawionymi poprawkami, według kolejności przepisów ustawy.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Poprawka czwarta usuwa punkt nowelizacji, który nie wnosi zmian do tekstu ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 72 obecnych senatorów 68 głosowało za, 4 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 76**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka szósta usuwa błąd legislacyjny polegający na zmianie nieistniejącego elementu załącznika nr 1 do ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

(wicemarszałek J. Danielak)

Kto wstrzymał się do głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 73 obecnych senatorów 72 głosowało za, 1 senator wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 77**)

Poprawka została przyjęta.

Przystępujemy zatem do głosowania nad przyjęciem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie w całości, ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem uchwały?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 74 obecnych senatorów 68 głosowało za, 3 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 78**)

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Powracamy do rozpatrzenia punktu czwartego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej, które ustosunkowały się do wniosków przedstawionych w toku debaty i przygotowały wspólne sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam, że dyskusja nad rozpatrywaną ustawą została zamknięta i obecnie, zgodnie z art. 52 ust. 6 Regulaminu Senatu, mogą zabrać głos jedynie sprawozdawcy i wnioskodawcy.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, pana senatora Andrzeja Spychalskiego, i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków.

Witam przy mównicy i bardzo proszę o sprawozdanie.

Senator Andrzej Spychalski:

Pani Marszałek! Panie i Panowie Senatorowie!

W dniu wczorajszym Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Ko-

misja Gospodarki i Finansów Publicznych zakończyły debatę nad ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W czasie swojej pracy połączone komisje rozpatrzyły w sumie czterdzieści siedem zgłoszonych wniosków, z czego osiemnaście uzyskało poparcie komisji. Są to następujące poprawki: pierwsza, piąta, dziewiętnasta, dwudziesta druga, dwudziesta piąta, dwudziesta szósta, dwudziesta ósma, trzydziesta, trzydziesta pierwsza, trzydziesta druga, trzydziesta czwarta, trzydziesta piąta, trzydziesta dziewiąta, czterdziesta druga, czterdziesta czwarta, czterdziesta szósta i czterdziesta siódma.

Ponadto w trakcie obrad komisji pan senator Zbyszko Piwoński dokonał zmiany swojej poprawki – jest to poprawka dwudziesta szósta – a senatorowie Mieczysław Mietła, Witold Gładkowski, Ryszard Sławiński i Andrzej Spychalski wycofali swoje wnioski legislacyjne.

Proszę Wysoką Izbę o podjęcie uchwały w sprawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Czy senatorowie wnioskodawcy lub pozostali senator sprawozdawca chcą jeszcze zabrać głos?

Bardzo proszę, pan senator Janowski.

Senator Mieczysław Janowski:

Dziękuję bardzo, Pani Marszałek.

Panie i Panowie Senatorowie, proszę uprzejmie o poparcie poprawki trzydziestej ósmej, która dotyczy regionalnych przewozów kolejowych. Ja nie jestem i chyba nikt z nas nie jest przeciwnikiem decentralizacji, ale to zadanie jest przekazywane samorządom województwa w sposób nie do końca przygotowany. Jest to już obecnie zadanie własne, zatem możemy sparaliżować ruch kolejowy regionalny i lokalny. Zastanówmy się bardzo głęboko nad tą poprawką. Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Pan senator Wielowieyski.

Senator Andrzej Wielowieyski:

Dziękuję bardzo, Pani Marszałek.

Wysoki Senacie, ta ustawa jest bardzo potrzebna, dlatego że potrzebujemy stabilizacji dochodów samorządowych, żeby dobrze planować w skali wieloletniej i absorbować również fundusze z zewnątrz, fundusze strukturalne.

Jednakże złożyłem wniosek o odrzucenie tej ustawy, dlatego że ona nie spełnia oczekiwań, co więcej, może nawet znacznie pogorszyć sytuację

(senator A. Wielowieyski)

samorządów. Daje ona bowiem głównie modyfikacje wewnętrzne dotychczasowego układu, a grozi nam jedną podstawową sprawą – zaawansowana, idąca dalej niż dotąd redystrybucja środków pomiędzy jednostkami samorządowymi może spowodować i spowoduje pasywizację, dużo bardziej bierną postawę samorządów. Bo nie opłaca się im zwiększać dochodów, skoro i tak im wszystko zabiorą. To jest ten główny, podstawowy mankament. Nie motywuje się samorządów do większego wysiłku dla zapewnienia rozwoju gospodarczego, a także nie zabezpiecza się rzeczywiście lepszych możliwości, lepszej absorpcji funduszy strukturalnych. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

Czy jeszcze ktoś z senatorów wnioskodawców chciałby zabrać głos?

Bardzo proszę, pan senator Bachleda-Księdzularz.

Senator Franciszek Bachleda-Księdzularz:

Dziękuję, Pani Marszałek.

Panie i Panowie Senatorowie, bardzo proszę o poparcie poprawki dwunastej, a to z tego względu, że sposób przeliczenia pieniędzy na utrzymanie dróg górskich jest w tej chwili bardzo niekorzystny. Ponieważ tamta poprawka jest bardzo złożona, nie można było tam przeprowadzić w jakiś sposób zwrotu równowartości, jedynie w tej poprawce możemy wprowadzić jakąś rekompensatę. Liczę na to. Państwo dojeżdżają do gór, do wód i na pewno wiedzą, jakie kłopoty sprawiają drogi górskie, zwłaszcza zimą. Liczę na wasze poparcie. Dziękuję.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Czy ktoś jeszcze z państwa wnioskodawców chciałby zabrać głos?

Bardzo proszę, Pani Senator.

Senator Alicja Stradomska:

Dziękuję bardzo.

Chciałabym prosić o poparcie poprawki dwudziestej drugiej i łącznie dwudziestej ósmej i trzydziestej dziewiętej. Dotyczą one nauczycieli emerytów. Powiem tak: nauczyciele wypracowali sobie pewną formę przekazywania pieniędzy funduszu świadczeń socjalnych, jest już w tej chwili dobrze, a my znowu chcemy doprowadzić do zaburzenia tego, do zmiany dobrej formy, która jest już sprawdzona. Dlatego też proszę o poparcie tych poprawek. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Jolanta Danielak:

Dziękuję bardzo.

Sprawozdawcą Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych był ponadto pan senator Tadeusz Wnuk.

Czy pan senator chciałby jeszcze zabrać głos?

(Senator Tadeusz Wnuk: Dziękuję.)

Dziękuję.

Przypominam, że następujący wnioskodawcy wycofali swoje wnioski: senator Mieczysław Mietła, senator Andrzej Spychalski, senator Witold Gładkowski oraz senator Ryszard Sławiński.

Zgodnie z art. 52 ust. 7 Regulaminu Senatu każdy senator może podtrzymać wycofany wniosek, przejmując uprawnienia dotychczasowego wnioskodawcy.

Czy ktoś z państwa senatorów chce podtrzymać wycofane wnioski? Nie ma zgłoszeń.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Przypominam, że w tej sprawie w toku debaty przedstawiono następujące wnioski: senator wnioskodawca Andrzej Wielowieyski przedstawił wniosek o odrzucenie ustawy, a komisja oraz senatorowie wnioskodawcy przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Informuję, że zgodnie z art. 54 ust. 1 Regulaminu Senatu w pierwszej kolejności zostanie przeprowadzone głosowanie nad wnioskiem o odrzucenie ustawy, a następnie, w przypadku odrzucenia tego wniosku, nad przedstawionymi poprawkami, według kolejności przepisów ustawy.

Przystępujemy do głosowania nad wnioskiem senatora Andrzeja Wielowieyskiego o odrzucenie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za przyjęciem tego wniosku?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na obecnych 73 senatorów 10 głosowało za, 55 – przeciw, 8 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 79**)

Wobec wyników głosowań stwierdzam, że wniosek został oddalony.

Wobec odrzucenia wniosku o odrzucenie ustawy przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Poprawka pierwsza usuwa z definicji ogólnej kwoty wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych pojęcie, które nie ma charakteru normatywnego.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

(wicemarszałek J. Danielak)

Na 73 obecnych senatorów 71 głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 80**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka druga i czwarta będą przegłosowane łącznie. Zwiększają one wysokość udziału gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 73 obecnych senatorów 16 głosowało za, 52 – przeciw, 5 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 81**)

Poprawki nie uzyskały akceptacji.

Poprawka trzecia zwiększa wysokość udziału powiatów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 72 obecnych senatorów 14 głosowało za, 56 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 82**)

Poprawka nie uzyskała akceptacji.

Poprawka piąta modyfikuje przepis dotyczący rozliczania przez organ podatkowy wpływów należnych gminie.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 75 obecnych senatorów 74 głosowało za, 1 – przeciw. (**Głosowanie nr 83**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka szóstą przewiduje uzyskiwanie kwoty uzupełniającej części wyrównawczej subwencji ogólnej nie tylko przez gminy o niskiej gęstości zaludnienia w porównaniu do gęstości zaludnienia w całym kraju, ale również przez gminy, w których ten wskaźnik jest bardzo wysoki, to jest przekracza 500% średniej gęstości zaludnienia w kraju.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 74 obecnych senatorów 13 głosowało za, 56 – przeciw, 5 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 84**)

Poprawka nie została przyjęta.

Nad poprawkami siódmą i dziewiątą będziemy głosować łącznie. Poprawki te prowadzą do tego,

aby część równoważąca subwencji uzupełniała gminom i powiatom dochody utracone na skutek rozwiązań wprowadzonych niniejszą ustawą.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 75 obecnych senatorów 15 głosowało za, 56 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 85**)

Poprawki nie uzyskały akceptacji.

Poprawka ósma i dziesiąta, nad którymi będziemy głosować łącznie, wskazują, iż część równoważąca subwencji ogólnej powinna w szczególności rekompensować gminom i powiatom dochody utracone na skutek dokonywania wpłat do budżetu państwa na zasadach określonych niniejszą ustawą.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 74 obecnych senatorów 15 głosowało za, 55 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 86**)

Poprawki nie uzyskały akceptacji.

Poprawka jedenasta została wycofana.

Tym samym przechodzimy do głosowania nad poprawką dwunastą. Zwiększa ona próg liczby mieszkańców, w odniesieniu do którego naliczana jest kwota uzupełniająca subwencji wyrównawczej.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu.

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 18 głosowało za, 54 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 87**)

Poprawka nie uzyskała akceptacji.

Poprawka trzynasta modyfikuje przepis przewidujący podział 40% części regionalnej subwencji ogólnej dla województw w oparciu o wskaźnik powierzchni dróg wojewódzkich w przeliczeniu na jednego mieszkańca województwa. Uzależnia podział tej kwoty od decyzji Rady Ministrów.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tej poprawki?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowania.

Na 75 obecnych senatorów 10 głosowało za, 56 – przeciw, 8 wstrzymało się od głosu, 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 88**)

Poprawka nie została przyjęta.

Nad poprawkami czternastą, dwudziestą trzecią i trzydziestą ósmą będziemy głosować łącznie.

(wicemarszałek J. Danielak)

Konsekwencją przyjęcia tych poprawek jest konieczność odpowiedniego skorygowania odesłania w art. 82 ust. 2 pkt 1. Poprawki czternasta, dwudziesta trzecia i trzydziesta ósma prowadzą do tego, aby regionalne przewozy pasażerskie były nadal finansowane z budżetu państwa.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o wyniki głosowania.

Na 76 obecnych senatorów 21 głosowało za, 44 – przeciw, 11 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 89**)

Poprawki nie uzyskały akceptacji Izby.

Nad poprawkami piętnastą i czterdziestą pierwszą będziemy głosować łącznie. Zmierzają do tego, aby kwota z rezerwy części oświatowej subwencji, przysługująca miastom na prawach powiatu, była przekazywana tym miastom łącznie z kwotą części oświatowej subwencji ogólnej.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciwny?

Kto wstrzymał się od głosu?

Proszę o podanie wyników głosowań.

Na obecnych 76 senatorów 13 głosowało za, 54 – przeciw, 7 wstrzymało się od głosu, 2 nie głosowało. (**Głosowanie nr 90**)

Poprawki nie uzyskały akceptacji Izby.

Dziękuję państwu za tę część głosowań. (Okłaski)

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Ryszard Jarzembowski)

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Poprawka szesnasta, której przyjęcie wykluczy głosowanie nad poprawką siedemnastą, prowadzi do tego, iż miasto stołeczne Warszawa nie będzie dokonywało wpłat do budżetu państwa.

(Wesołość na sali)

Kto jest za?

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał od głosu?

(Sygnał telefonu komórkowego)

Myślę, że rozmowa telefoniczna nie przeszkodzi panu senatorowi w oddaniu głosu.

(Rozmowy na sali)

Dziękuję bardzo. Wyświetlamy wynik.

5 senatorów głosowało za, 67 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 91**)

Stwierdzam, że poprawka została odrzucona.

Poprawka siedemnasta zmierza do tego, aby miasto stołeczne Warszawa dokonywało wpłat do budżetu państwa w wysokości połowy kwoty ob-

liczonej na podstawie przepisu dotyczącego zasad naliczania tych wpłat.

Kto z państwa jest za poprawką?

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wynik.

7 senatorów głosowało za, 62 – przeciw i 6 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 92**)

Poprawka siedemnasta została odrzucona.

Poprawka osiemnasta modyfikuje procentowe wskaźniki uwzględniane przy obliczaniu kwoty wpłat powiatów do budżetu państwa.

Kto jest za?

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wynik.

2 senatorów głosowało za, 56 – przeciw, 16 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 93**)

Poprawka została odrzucona.

Poprawki dziewiętnastą i czterdziestą drugą przegłosujemy łącznie. Ich ideą jest przesunięcie ostatecznego terminu przekazania wpłaty pierwszej raty do budżetu państwa na dzień 31 stycznia 2004 r.

Kto jest za?

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

71 senatorów głosowało za, 3 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 94**)

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawki dwudziesta i dwudziesta pierwsza zostały wycofane.

Poprawki dwudziesta druga, dwudziesta ósma i trzydziesta dziewiąta przewidują finansowanie odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla nauczycieli emerytów i rencistów na dotychczasowych zasadach, to jest w drodze dotacji celowej.

Kto jest za?

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję bardzo. Wyświetlamy wynik.

41 senatorów głosowało za, 23 – przeciw i 10 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 95**)

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawki dwudziesta czwarta, dwudziesta dziewiąta i czterdziesta, nad którymi będziemy głosowali łącznie, przewidują dofinansowanie w drodze dotacji celowej zadań polegających na pokrywaniu kosztów dodatków i premii wypłacanych opiekunom praktyk zawodowych.

Kto jest za?

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wynik.

15 senatorów głosowało za, 54 – przeciw i 5 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 96**)

Poprawki nie zostały przyjęte.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Poprawka dwudziesta piąta przewiduje jako zadania własne, które mogą być dofinansowane przez budżet państwa, zadania związane z wdrażaniem reformy systemu oświaty, wyrównywaniem szans edukacyjnych oraz zapewnieniem kształcenia praktycznego.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

72 senatorów głosowało za, 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 97)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta szósta poszerza katalog zadań, które mogą być objęte dotacją celową, o zadania realizowane w celu zagospodarowania nieruchomości Skarbu Państwa, przejętych od wojsk Federacji Rosyjskiej.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

70 senatorów głosowało za, 3 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 98)**

Poprawka została przyjęta.

Nad poprawkami dwudziestą siódmą i trzydziestą siódmą będziemy głosowali łącznie. Mają one na celu przywrócenie dotychczasowych przepisów regulujących finansowanie zadań w dziedzinie kultury.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

18 senatorów głosowało za, 52 – przeciw i 5 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 99)**

Poprawki nie zostały przyjęte.

Poprawka trzydziesta skreśla zmianę w ustawie o pomocy społecznej. Zmiana ta zawiera treść normatywną identyczną z treścią obowiązującego przepisu.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

72 senatorów głosowało za, 1 – przeciw i 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 100)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka trzydziesta pierwsza uchyla przepisy, które dotyczyły placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz ośrodków adopcyjno-opiekuńczych prowadzonych w formie zakładów budżetowych, w związku ze zmianą przepisu dopuszczającego prowadzenie wymienionych podmiotów w tej formie.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wynik.

72 senatorów głosowało za, 1 – przeciw i 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 101)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka trzydziesta druga dostosowuje terminologię zastosowaną w przepisach o nadzorze i kontroli nad podmiotami wykonującymi zadania z zakresu pomocy społecznej do pojęcia przyjętego w przepisie określającym sankcję.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

75 senatorów głosowało za. **(Głosowanie nr 102)**

Poprawka przyjęta jednogłośnie.

Poprawki trzydziestą trzecią i trzydziestą czwartą przegłosujemy łącznie. Zmierzają one do tego, aby jedynym rozstrzygnięciem przysługującym wojewodzie po przeprowadzeniu czynności w zakresie kontroli lub nadzoru nad jednostkami realizującymi zadania pomocy społecznej było zalecenie.

Kto jest za?

Kto się wstrzymał od głosu?

Kto jest przeciw?

Dziękuję. Wyświetlamy.

72 senatorów głosowało za, 1 – przeciw i 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 103)**

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka trzydziesta ma charakter legislacyjny.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wynik.

Na 73 senatorów sygnalizujących swoją obecność wszyscy głosowali za. **(Głosowanie nr 104)**

Poprawka przyjęta.

Poprawka szósta zmierza do tego, aby część wpływów z podatku akcyzowego od paliw silnikowych była przeznaczana na sfinansowanie budowy, modernizacji, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami publicznymi w granicach miast na prawach powiatu.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wyświetlenie wyniku.

14 senatorów głosowało za, 53 – przeciw i 8 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 105)**

Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka czterdziesta trzecia przewiduje zwiększony udział w podatku dochodowym od osób fizycznych dla jednostek samorządu terytorialnego, które powstały w wyniku połączenia po dniu 1 stycznia 1999 r., a przed dniem wejścia w życie ustawy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wynik.

8 senatorów głosowało za, 54 – przeciw i 13 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 106**)

Poprawka nie została przyjęta.

Czterdziesta czwarta stanowi, iż przy ustalaniu wysokości jednorazowej zaliczki na finansowanie zadań województw w 2004 r. uwzględnia się między innymi wysokość dochodów województw z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, wykazaną w sprawozdaniach za rok 2002, a nie za rok 2004.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wyświetlenie wyników.

Jak widzimy, 70 senatorów głosowało za, 4 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 107**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka czterdziesta piąta opóźnia o rok termin wejścia w życie rozwiązań dotyczących naliczania subwencji ogólnej oraz wpłat do budżetu państwa, jak również przepisów, na mocy których jednostkom samorządu terytorialnego zostają przekazane do realizacji określone zadania.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

21 senatorów głosowało za, 51 – przeciw*, 3 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 108**)

Poprawka została odrzucona.

Poprawka czterdziesta szósta zobowiązuje prezesa Rady Ministrów do przedstawienia informacji o skutkach obowiązywania tej ustawy oraz propozycji zmian w terminie do dnia 31 czerwca 2005 r. a nie 2006 r.

Kto jest za?

(Senator Mieczysław Janowski: 30 czerwca.)

(Głosy z sali: Nie ma 31 czerwca.)

Tak jest, przepraszam. Mimowolnie nasza Kancelaria Senatu, tak sprawna, chciała nam zmienić kalendarz, ale Senat jest czujny. I to już ostatnio po raz drugi w historii Senatu była taka sytuacja, że próbowano zmienić kalendarz, ale Senat się temu przeciwstawił. Dziękuję bardzo.

A zatem chodzi o dzień 30 czerwca 2005 r., a nie 2006 r.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

29 senatorów głosowało za, 43 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu, a 1 nie głosował. (**Głosowanie nr 109**)

Poprawka została odrzucona.

Poprawka czterdziesta siódma zmierza do tego, aby informacja o skutkach obowiązywania przepisów dotyczących subwencji ogólnej i wpłat do budżetu państwa wprowadzanych niniejszą ustawą wraz z propozycjami zmian była przekazywana zarówno Sejmowi, jak i Senatowi.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o wyświetlenie wyników.

2 senatorów nie chce, aby Senat był informowany, ale 73 chce. (**Głosowanie nr 110**)

A zatem poprawka czterdziesta siódma została przyjęta.

W tej sytuacji możemy głosować nad podjęciem uchwały w sprawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w całości, wraz ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję bardzo. Wyświetlamy wyniki.

63 senatorów głosowało za, 8 – przeciw, 4 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 111**)

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu szóstego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw.

(Senator Grażyna Staniszevska: A kiedy będą następne głosowania?)

Następne głosowania jutro o godzinie 9.00. Na dzisiaj z głosowaniami już mamy spokój.

A więc pracujemy teraz nad ustawą o zmianie ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw.

Sejm uchwalił tę ustawę na swoim pięćdziesiątym dziewiątym posiedzeniu 14 października. 17 października dotarła ona do Senatu. Marszałek zgodnie z przepisami skierował ją do Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych. Komisja po rozpatrzeniu ustawy przygotowała swoje sprawozdanie, które mamy w druku nr 497A.

A co się działo w komisji, opowie sprawozdawca, pani senator Genowefa Ferenc.

Senator Genowefa Ferenc:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Z upoważnienia Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych mam zaszczyt przedstawić Wysockiej Izbie sprawozdanie z posiedzenia komisji, na którym omawiana była ustawa o zmianie

* Wicemarszałek przeczytał omyłkowo: 22 senatorów głosowało za, 50 – przeciw.

(senator G. Ferenc)

ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw.

Komisja omawianą ustawę rozpatrywała na posiedzeniu w dniu 30 października 2003 r. Sprawozdanie komisji dotyczące omawianej ustawy zostało przedstawione Wysokiej Izbie w druku nr 497A.

Omawiana ustawa jest bardzo oczekiwana przez przedsiębiorców z kilku przyczyn, które pragnę Wysokiej Izbie przedstawić.

Najbardziej oczekiwana zmiana to pozostawienie możliwości wpisu do ewidencji gospodarczej w gminach. Dla przypomnienia pragnę powiedzieć, że zgodnie z obowiązującymi przepisami od 1 stycznia 2004 r. wszyscy przedsiębiorcy byłiby zobowiązani do zarejestrowania się w Krajowym Rejestrze Sądowym. W kraju funkcjonuje dwadzieścia sześć oddziałów, położone są często w znacznej odległości od miejsca prowadzenia działalności przedsiębiorców. Pozostawienie w gminach ewidencji działalności gospodarczej ułatwi przedsiębiorcom nie tylko rozpoczęcie działalności, ale również dokonywanie w niej zmian.

Ponadto wprowadza się dodatkowe ułatwienia dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność gospodarczą, polegające na możliwości załatwienia w gminie trzech zgłoszeń rejestracyjnych jednocześnie, a mianowicie dokonania samego wpisu, złożenia wniosku o nadanie numeru REGON i wniosku o nadanie NIP. Czyli przedsiębiorca załatwia w urzędzie gminy sprawy związane i z urzędem skarbowym, i z urzędem statystycznym. Opłaty pobierane przez gminy będą stanowiły jej dochód własny.

Ustawa zakłada także usprawnienie postępowania rejestrowego w Krajowym Rejestrze Sądowym, nakładając na sąd obowiązek rozpoznania sprawy w ciągu czternastu dni, a w razie konieczności wezwania do usunięcia braków – w ciągu dalszych siedmiu dni od chwili ich uzupełnienia przez strony.

Podczas posiedzenia komisji pani senator Janowska zgłosiła wniosek, który nie uzyskał poparcia komisji, a mianowicie wniosek o to, aby tylko przedłużyć o rok funkcjonowanie dotychczas obowiązujących zapisów i nie rozpatrywać pozostałych części ustawy. Wniosek ten uzyskał poparcie mniejszości komisji i zostanie przedstawiony Wysokiej Izbie.

Wnoszę do Wysokiej Izby o poparcie poprawek zawartych w sprawozdaniu Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, druk nr 497A. Poprawki te mają charakter porządkujący. Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję, Pani Senator.

Zapewne będą do pani regulaminowe pytania, jako do senatora sprawozdawcy. Proszę pozostać jeszcze chwileczkę na trybunie. Nie ma pytań. Dziękuję bardzo.

Zatem proszę sprawozdawcę mniejszości komisji, pana senatora Andrzeja Wielowieyskiego.

Senator Andrzej Wielowieyski:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Przedstawiam Wysokiej Izbie w imieniu pani senator Janowskiej, która niestety nie mogła być obecna, uzasadnienie naszego wniosku.

Nasza propozycja rzeczywiście polega na tym, żeby tylko przedłużyć o rok możliwość rejestrowania się ewidencyjnego w gminach, bo uważamy, iż tu robimy duży błąd, a w każdym razie wykazujemy w tej dziedzinie jakąś dziwną nieskuteczność i indolencję, ponieważ co kilka miesięcy zmieniamy zasady. Już w tej chwili wpłynął do Sejmu projekt ustawy o swobodzie działalności gospodarczej – druk nr 2118. Dlatego nie ma sensu tu wchodzić w szczegóły, skoro te sprawy powinny być załatwione w tamtym projekcie.

A jakie jest meritum sprawy? Otóż bynajmniej nie jesteśmy przeciw temu, żeby ogromna większość przedsiębiorstw rejestrowała się w gminach. Mamy bardzo mocną opinię w tej materii pani Bochniarz z Konfederacji Pracodawców Polskich – właśnie pracodawcy bardzo to chwalą, popierają i mówią, że to dobrze i że tak być powinno. Tak, ale jest wszakże jedno zastrzeżenie, które powinno być rozpatrzone przy ustawie o swobodzie działalności gospodarczej.

Większe przedsiębiorstwa rejestrują się w Krajowym Rejestrze Sądowym. Miejsc rejestracji jest w Polsce dwadzieścia sześć i oczywiście dla większości dużych przedsiębiorstw to jest dobrze; one zawsze będą miały się gdzie zarejestrować. To, co obowiązywało mniejsze przedsiębiorstwa dotąd, że musiały się rejestrować w Krajowym Rejestrze Sądowym, było dla nich kłopotliwe, bo występowały duże zatory itd., itd. Pozostaje jednakże problem, którego rozpatrywana dzisiaj ustawa nie załatwia, mianowicie kwestia pewności obrotu. Otóż rejestracja ewidencyjna w gminie to nie to samo, co rejestracja dużych jednostek w Krajowym Rejestrze Sądowym, w instytucji sądowej. I jesteśmy zdania, że w pewnym zakresie w KRS to powinno pozostać – mnie się zdaje, że co najmniej do progu, który dotychczas był stosowany, do 3 czy 4 milionów zł obrotu – dlatego że pewność obrotu gospodarczego wymaga kontroli sądowej, zwłaszcza w wypadku większych jednostek.

I to jest sprawa, która powinna być, jak sądzimy, rozpatrzona przy tej ustawie, nad którą się już w Sejmie pracuje. Dlatego proponujemy ograniczenie dzisiejszej ustawy tylko do przesunięcia tego terminu. Dziękuję za uwagę.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.

Czy są pytania do sprawozdawcy wniosku mniejszości, pana senatora Andrzeja Wielowieyskiego? Nie ma. Dziękuję.

Rozpatrujemy ustawę, która była przedłożeniem rządowym. Do reprezentowania rządu w pracach parlamentarnych został upoważniony minister gospodarki, pracy i polityki społecznej.

Witam na naszych obradach panią minister Małgorzatę Okońską-Zarembę, podsekretarz stanu w tym ministerstwie. Czy chce pani zabrać głos teraz, czy może dopiero jak będą pytania?

(Rozmowy na sali)

Dobrze, zatem mamy teraz turę regulaminowych pytań.

Przypomnę o limicie czasu: jedna minuta, i o tym, że pytanie ma być pytaniem, a nie komentarzem.

Proszę bardzo, kto z państwa chce zadać pytanie pani minister Małgorzacie Okońskiej-Zarembie?

Nikt nie chce zadać pytania. Dziękuję bardzo.

Przepraszam, zgłosiła się pani senator Apolonia Klepacz – podniosła rękę, kiedy już spuściłem wzrok.

Senator Apolonia Klepacz:

Panie Marszałku! Pani Minister!

W kontekście tego, że pojawił się już druk sejmowy nr 2118, o czym mówił pan senator Wielowieyski, chciałam zadać pytanie, czy te zapisy, które są w korygowanej w tej chwili ustawie, znajdują pełne odzwierciedlenie w projekcie, o którym mówimy. To jest pierwsze pytanie.

I drugie pytanie. Czy są również podejmowane prace celem ujednoczenia numerów identyfikacji dla przedsiębiorców?

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze pytania? Definitywnie nie ma żadnych pytań.

Może pani odpowiadać z miejsca, bo to było jedno krótkie pytanie, chyba że woli pani z mównicy. A jednak tak.

Zapraszam bardzo.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Gospodarki,
Pracy i Polityki Społecznej
Małgorzata Okońska-Zaremba:**

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Wysoka Izbo!

Odpowiadając na pytanie pani senator, pragnę poinformować, że przedłożenie rządowe, które

dzisiaj jest przedmiotem procedowania Wysokiej Izby, jest rozwiązaniem przejściowym, do czasu wejścia w życie pełnego rozdziału z ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, która ukazała się już w druku nr 2118, o którym państwo mówiliście.

To jest też po części odpowiedź na argumentację twórców wniosku mniejszości. Gdyby rząd obecnie nie wystąpił z nowelizacją prawa działalności gospodarczej, to wszyscy polscy przedsiębiorcy w dniu 1 stycznia 2004 r. musieliby zarejestrować się do Krajowego Rejestru Sądowego. Dzisiaj Krajowy Rejestr Sądowy zawiera bazę danych o około stu tysiącach polskich przedsiębiorców, a w Polsce mamy ich zarejestrowanych trzy miliony dwieście tysięcy. Proszę sobie wyobrazić, co by oznaczała, przy perturbacjach w funkcjonowaniu Krajowego Rejestru Sądowego, bardzo długich terminach, które sąd wyznacza polskim przedsiębiorcom zarówno w zakresie rejestrowania działalności gospodarczej, jak i dokonywania zmian we wpisach w KRS, konieczność przerejestrowania się ponad trzech milionów przedsiębiorców do tego systemu.

Faktycznie dotychczasowe prawo działalności gospodarczej i ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym przewidywały wprowadzenie w Polsce jednej, centralnej ewidencji działalności – rejestru działalności gospodarczej. Ale, Wysoka Izbo, polski parlament już dwukrotnie nowelizował ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym, przesuwając termin obowiązku przerejestrowania się osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą do KRS. Najnowsza z tych nowelizacji mówi właśnie, że po dniu 1 stycznia 2004 r. wszyscy przedsiębiorcy musieliby się przerejestrować.

Zgodnie z przedłożeniem rządowym, o którym dzisiaj mówimy, rząd po bardzo dogłębnej analizie, po wsłuchaniu się w głosy i postulaty samych polskich przedsiębiorców pragnie rozstrzygnąć raz na zawsze, że w Polsce będą istniały dwa systemy ewidencji działalności gospodarczej. Dla osób fizycznych prowadzących tę działalność – a dzisiaj grupa małych i średnich przedsiębiorców to 99,8% wszystkich polskich przedsiębiorców – będzie to ewidencja prowadzona przez urzędy gmin, na którą polscy przedsiębiorcy nigdy się nie skarżyli, przynajmniej do ministra gospodarki. Takich punktów w Polsce jest dwa i pół tysiąca – tyle, ile urzędów gmin. A osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą, czyli te, które w chwili obecnej muszą się rejestrować w KRS, którego oddziałów, jak pan senator był uprzejmy zauważyć, jest w Polsce dwadzieścia sześć, będą się rejestrowały w ramach KRS.

Pan profesor mówił tutaj o pewności rejestrów. Chciałabym więc pana poinformować, że rząd w ramach ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, czyli w tym modelu docelowym, prze-

(podsekretarz stanu M. Okońska-Zaremba)

widuje nadanie pewności ewidencji działalności gospodarczej. Dzisiaj każdy organ gminy w Polsce jest, tak można by powiedzieć, indywidualnym elementem tej ewidencji. My przewidujemy wprowadzenie w Polsce centralnej informacji o ewidencji działalności gospodarczej – to jest też częściowa odpowiedź na pytanie pani senator – czyli wprowadzenie centralnego systemu informatycznego, który zepnie cały zbiór informacji pochodzących ze wszystkich organów gmin, co również da pewność obrotu gospodarczego i nie będzie zakłócało warunków prowadzenia działalności przez przedsiębiorców.

W argumentacji dotyczącej wniosku mniejszości pojawiła się teza, że dzisiaj małe przedsiębiorstwa są zarejestrowane w KRS. Nie, proszę państwa. Tak by było, gdyby nie przedłożenie rządowe, gdybyśmy zaakceptowali wniosek mniejszości i znowelizowali tylko art. 88a dotychczasowego prawa działalności gospodarczej i po raz trzeci przesunęli o rok termin obowiązkowego przerejestrowania się osób fizycznych do KRS. Dopiero wtedy powstałby ten obowiązek, Panie Senatorze, i ponad trzy miliony polskich przedsiębiorców musiałoby stanąć w kolejce do sądu po to, aby się zarejestrować.

Rząd w ustawie, o którą również pani senator pytała, poszerza zaufanie organów administracji publicznej do polskich przedsiębiorców. Między innymi te rozwiązania, które dzisiaj są przedmiotem naszego procedowania, są w pełni zharmonizowane z tym, co prezentujemy w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej. I, tak jak powiedziałam na wstępie, są to rozwiązania tymczasowe, ale znacznie poprawiające obecną sytuację polskich przedsiębiorców.

Po pierwsze, nie będzie tego obowiązku przerejestrowania się w dniu 1 stycznia 2004 r. do KRS.

Po drugie, Wysoka Izbo, organy gmin będą miały obowiązek przyjmowania wniosków polskich przedsiębiorców o nadanie numerów REGON oraz NIP i również za ich pośrednictwem polski przedsiębiorca będzie uzyskiwał te numery.

Po trzecie, minister gospodarki wdraża program tak zwanego lokalnego okienka przedsiębiorczości, w którym to właśnie pracownicy organów ewidencyjnych urzędów gmin w Polsce będą oferowali pomoc informacyjną, w szerokim tego słowa znaczeniu, polskim przedsiębiorcom, w tym między innymi poprzez informowanie o środkach publicznych.

Po czwarte, ta nowelizacja, o której dzisiaj rozmawiamy, wprowadza również dla polskich osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą możliwość prowadzenia postępowania naprawczego w ramach ustawy – Prawo upadłościowe, co ma ogromne znaczenie, bo uratuje,

mam nadzieję, wiele, wiele polskich jednostek gospodarczych.

Pani senator pytała mnie, czy rząd pracuje nad ujednoczeniem numeru identyfikującego polskiego przedsiębiorcę. Pragnę poinformować, że owszem, właśnie to rozwiązanie znajduje się w złożonym już do łaski marszałkowskiej projekcie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. I rząd raz na zawsze rozstrzyga, że jedynym numerem, według którego będzie następowała identyfikacja polskiego przedsiębiorcy, zarówno w kontaktach z organami administracji publicznej, jak i w obrocie gospodarczym w szerokim tego słowa znaczeniu, będzie numer najlepiej znany polskim przedsiębiorcom – numer identyfikacji podatkowej, czyli NIP. To rozwiązanie również jest zawarte w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej. Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Bardzo dziękuję, Pani Minister.
Otwieram dyskusję.

(Senator Andrzej Wielowieyski: Spytałem tylko panią minister...)

Trochę po czasie, Panie Senatorze.

(Senator Andrzej Wielowieyski: Mam pytanie, Panie Marszałku.)

Panie Senatorze, jest to trochę po czasie, ale proszę bardzo, skoro nie ma wielu pytań.

Pani Minister, może pani jeszcze na chwilę wróci do mównicy.

Senator Andrzej Wielowieyski:

Będę bardzo wdzięczny pani minister. Dziękuję, Panie Marszałku.

W ogóle może nawet nie warto kontynuować dyskusji na ten temat...

Jeśli chodzi o sprawę rejestracji indywidualnych przedsiębiorców, których przedsiębiorstwa nie są spółką jawną czy jakąś inną, ale mają duży obrót, sprawę dużych jednostek, znaczących w obrocie, to w druku nr 2118 nie ma żadnych propozycji w tym zakresie, czyli nic się tutaj nie zmienia, podczas gdy – jak się nam wydaje, w każdym razie są takie opinie również wśród ekspertów – w tym zakresie od pewnego momentu one powinny jednak być pod ostrzejszą kontrolą ewidencyjną Krajowego Rejestru Sądowego. Jakie jest zdanie pani minister w tej sprawie? Dlatego że, jak się zdaje, ten pułap 800 tysięcy euro... Ja nie jestem pewien, czy on jest słuszny, czy nie powinien być skorygowany, czyli czy czegoś tutaj nie trzeba uzupełnić, jeśli chodzi o tych potężnych przedsiębiorców indywidualnych.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Jeszcze sekundę, zgłasza się pani senator Ferenc.

Proszę bardzo.

Senator Genowefa Ferenc:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Panie Senatorze, z całym szacunkiem dla pańskiej wypowiedzi, ale dzisiaj dyskutujemy o ustawie o zmianie ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw, a pańskie pytanie dotyczy już kolejnej ustawy, która jest w tej chwili w Sejmie i trafi do Senatu. Uważam, że to jest takie wychodzenie naprzód, bo właściwie nie wiemy, w jakim kształcie ustawa przyjdzie do Senatu. Dziękuję.

(*Senator Andrzej Wielowieyski: Jedno zdanie tylko: po prostu motywacja wniosku mniejszości dotyczyła tej sprawy.*)

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Bardzo proszę, Pani Minister, już o definitywne określenie...

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Gospodarki,
Pracy i Polityki Społecznej
Małgorzata Okońska-Zaremba:**

Panie Senatorze!

Rząd robi wszystko, aby ułatwić życie polskim przedsiębiorcom, aby w maksymalnym stopniu zlikwidować wszelkiego rodzaju bariery, aby uprościć przepisy, uszczelnić je i aby one były czytelne. Rozwiązanie problemu pewnej progowości, konieczność przekształcania... Pan profesor cytował kodeks spółek handlowych określający kwotę progową, po przekroczeniu której prowadzący przedsiębiorstwo w formie spółki cywilnej musi je przerejestrować na spółkę jawną. Ale tam intencja ustawodawcy była zupełnie inna: chcieliśmy zwiększyć pewność obrotu, zwiększyć szanse polskich przedsiębiorców na konkutowanie na wspólnym rynku europejskim. Autorzy kodeksu spółek handlowych przyjęli założenie, że należy przywrócić pierwotne znaczenie spółki cywilnej, która powinna być formą prawną prowadzenia przedsiębiorstwa małych rozmiarów, wręcz okazjonalnego.

Nie uważamy, aby należało przejmować te rozwiązania z zupełnie innego mechanizmu, z zupełnie innego instrumentu i przenosić je do ewidencji działalności gospodarczej. Pana wypo-

wiedź wskazuje, że powinniśmy wprowadzić pewien próg kwotowy w ramach ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez organy gmin w Polsce – do których, przypomnę, zgłaszają się osoby fizyczne prowadzące tę działalność, czyli ponad trzy miliony polskich obywateli. Jeżeli firma przekroczyłaby próg obrotów, to automatycznie musiałaby się przerejestrować do Krajowego Rejestru Sądowego.

Otóż rząd mówi: nie. My chcemy stworzyć czytelny system i mówimy, że jedynym kryterium, które będzie kwalifikowało obywatela do tego, aby rejestrował swoją działalność gospodarczą albo w wydziałach Krajowego Rejestru Sądowego, albo w organach gmin, jest kryterium formy prawnej prowadzonej działalności gospodarczej. Nie ma żadnego zagrożenia i my nie widzimy żadnego zagrożenia w dostępie do informacji będących składową ewidencji działalności gospodarczej. My to rozstrzygamy, mówimy, że ten system ewidencji jest systemem jawnym, ogólnie dostępnym na zasadach Krajowego Rejestru Sądowego.

Wysoka Izbo! Sąd, rejestrując osoby prawne prowadzące działalność gospodarczą w Polsce, sprawdza, czy zakres działalności jest zgodny z polską klasyfikacją działalności, i tak naprawdę nawet nie powinien badać meritum sprawy. My nie widzimy więc żadnego merytorycznego uzasadnienia dla komplikowania systemu, dla wprowadzania jakichś rozwiązań przymusowych, czegoś, co oprócz formy prawnej miałoby być elementem, na którego bazie polski przedsiębiorca miałby jakieś dodatkowe obowiązki.

Mówimy: nie. Odchodzimy od tej filozofii. Mówimy, że jedynym kryterium jest forma prawna. Gdy jest to osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą, wtedy ma najbliżej do tego urzędu, bo częstokroć chodzi o firmę prowadzoną wręcz w formie samozatrudnienia, która generuje niskie zyski, przedsiębiorcy ją prowadzącego nie stać na pomoc prawną. On będzie się rejestrował w urzędzie gminy, wypełni prosty wniosek – po to, żeby tych kosztów pochodnych było jak najmniej. A jeżeli ktoś chce działać w formie spółki prawa handlowego, to oczywiście – jest dwadzieścia sześć wydziałów w Polsce, z reguły jest potrzebna pomoc prawnika, bo trzeba przygotować umowę spółki, odpowiedni wniosek; więc to jest już znacznie wyższy stopień zaawansowania, jeżeli chodzi o koszty, i o przygotowanie organizacyjne.

Tak naprawdę rząd podjął nowelizację tej ustawy i przygotował ustawę o swobodzie działalności gospodarczej na wniosek polskich przedsiębiorców, polskich organizacji przedsiębiorców oraz pracodawców, którzy podchodzą do tych rozwiązań bardzo przychylnie. I tak naprawdę oni wszyscy byli autorami tych rozwiązań, które dzisiaj są przedmiotem procedowania Wysokiej Izby. Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo, Pani Minister.
Otwieram dyskusję.

Nie będę przypominał o wymogach regulaminowych, ponieważ do dyskusji nikt się nie zapisał.

Pan senator Witold Gładkowski złożył swoje przemówienie do protokołu*.

Zgodnie z procedurą zamykam dyskusję.

Informuję, że nad tą ustawą będziemy głosować jutro.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu siódmego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o publicznej służbie krwi oraz o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej.

Sejm uchwalił tę ustawę na swoim pięćdziesiątym dziewiątym posiedzeniu 14 października. 17 października została ona przekazana do Senatu. Marszałek skierował ją, zgodnie z przepisami regulaminu, do Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, która rozpatrzyła ustawę i przygotowała swoje sprawozdanie zawarte w druku nr 499A.

Bardzo proszę pana senatora Wojciecha Pawłowskiego, żeby zechciał zabrać głos i przedstawić to sprawozdanie.

Senator Wojciech Pawłowski:

Szanowny Panie Marszałku! Państwo Senatorowie!

Uchwalona przez Sejm 14 października 2003 r., będąca przedłożeniem rządowym, ustawa o zmianie ustawy o publicznej służbie krwi oraz o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej stwarza podstawy prawne do funkcjonowania publicznej służby krwi w resorcie obrony narodowej oraz w resorcie spraw wewnętrznych.

W tym celu powołane zostają na bazie jednostek organizacyjnych, dla których organem założycielskim są minister obrony narodowej lub minister właściwy do spraw wewnętrznych, Wojskowe Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, czyli wojskowe centrum, oraz Centrum Krwiodawstwa utworzone przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych – Centrum Krwiodawstwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Wojskowe centrum i Centrum Krwiodawstwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji będą samodzielnymi publicznymi zakładami opieki zdrowotnej dofinansowywanymi z części budżetu państwa pozostających w dyspozycji właściwych ministrów.

Pozostałymi jednostkami organizacyjnymi publicznej służby krwi będą: instytut naukowo-badawczy funkcjonujący w formie jednostki badawczo-rozwojowej, czyli instytut, oraz regionalne centra krwiodawstwa i krwiolecznictwa działające jako samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej tworzone przez ministra właściwego do spraw zdrowia.

Do zadań instytutu będzie należało przeprowadzanie nie rzadziej niż raz na dwa lata kontroli spełnienia przez jednostki organizacyjne publicznej służby krwi wymagań niezbędnych dla realizacji ich zadań.

W ustawie wprowadzono zasadę, że pobieranie krwi i oddzielanie jej składników będzie dopuszczalne wyłącznie przez jednostki organizacyjne publicznej służby krwi po uzyskaniu akredytacji. Każda jednostka publicznej służby krwi wyznaczy osobę odpowiedzialną za przestrzeganie medycznych zasad pobierania krwi, oddzielania jej składników oraz wydawania. Zmianie ulegną także zasady ustalonych opłat za krew i składniki wydawane przez jednostki organizacyjne publicznej służby krwi.

Wysoki Senacie! Komisja Polityki Społecznej i Zdrowia w trakcie swoich prac postanowiła zaproponować pięć poprawek, które rekomenduję i proszę o ich przyjęcie. Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.

Panie Senatorze, może chwilę poczeka pan przy mównicy.

Czy są pytania do pana senatora sprawozdawcy?

Pan senator Włodzimierz Łęcki ma pytanie. Proszę bardzo.

Senator Włodzimierz Łęcki:

Panie Marszałku! Panie Senatorze! Ja mam pytanie zainspirowane spotkaniem w ośrodku krwiodawstwa w Poznaniu. Otóż dotychczasowy zapis ustawy mówił, że publiczną służbę krwi stanowi Krajowe Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa etc. Teraz służbę krwi rozdziela się na trzy główne piony: regionalne centra podległe w jakimś stopniu instytutowi naukowo-badawczemu, co jest związane z zachowaniem dotychczasowej struktury, oraz całkowicie oddzielne Wojskowe Centrum Krwiodawstwa i Centrum Krwiodawstwa MSWiA. W ten sposób tworzy się potrójny system krwiodawstwa, który zdaniem specjalistów jest niedobry, bo spowoduje to, że w poszczególnych ośrodkach będą trzy różne magazyny, jako że na pewno i wojskowe centrum, i centrum MSWiA będą miały nie tylko centrale krwi w Warszawie, lecz także placówki w pozosta-

* Przemówienie złożone do protokołu – w załączeniu.

(senator W. Łęcki)

łych miastach. Czym to jest podyktowane? Czy ta sprawa była przedmiotem obrad komisji? Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.
Proszę bardzo.

Senator Wojciech Pawłowski:

Jeśli chodzi o centrum, które dotychczas funkcjonowało, to ono w ogóle nie było zarejestrowane jako zakład opieki zdrowotnej i dlatego w to miejsce powstał instytut. Na wzór krajów Wspólnoty Europejskiej centrum wojskowe i centrum Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji zostały zaś wydzielone osobno.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.
Pani senator Aleksandra Koszada.

Senator Aleksandra Koszada:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Moje pytanie wynika z kolei ze spotkania z klubami honorowych dawców krwi. Mam pytanie do pana senatora sprawozdawcy: czy ten temat był omawiany na posiedzeniu komisji? Do 1998 r. kluby honorowych dawców krwi otrzymywały symboliczną odpłatność za 1 l krwi. Przypominam, że od 1988 r. liczba klubów honorowych dawców krwi zmalała prawie o 50%. Czy przewiduje się – czy była na ten temat dyskusja – wspomnienie działalności tych klubów? Jest to bardzo ważna działalność, bo krew jest potrzebna. Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Proszę bardzo.

Senator Wojciech Pawłowski:

Pani Senator, ten temat nie był omawiany na posiedzeniu komisji.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.
Czy są jeszcze pytania do senatora sprawozdawcy?
Senator Sergiusz Plewa.

Senator Sergiusz Plewa:

Panie Senatorze Sprawozdawco, czy na posiedzeniu komisji był omawiany temat delegacji w ustawie dla ministra właściwego? Czy były co do tego wątpliwości? W tej ustawie jest bardzo dużo delegacji dla ministrów, dotyczących regulaminu itd., itd., pojawia się między innymi odpłatność za krew szczególnej grupy. Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.
Pan senator.

Senator Wojciech Pawłowski:

Panie Senatorze, odpłatność była omawiana, ale tylko za krew sprzedawaną jednostkom służby zdrowia. Ustalono, że nadzór nad tym będzie sprawował minister właściwy do spraw służby zdrowia.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.
Jeszcze raz pan senator Sergiusz Plewa, proszę.

Senator Sergiusz Plewa:

Czy pan senator byłby uprzejmy powiedzieć, czy ma pan rozeznanie, jaka grupa oddaje krew honorowo, a jaka grupa oddaje krew odpłatnie? Pytam, bo należę do grupy honorowych dawców krwi. Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Proszę bardzo.

Senator Wojciech Pawłowski:

Panie Senatorze, oprócz tych grup, które pan wymienił, jest jeszcze – co pan pominął – oddawanie krwi rodzinne. Obecnie opieramy się przede wszystkim na grupie, która oddaje krew odpłatnie, ze względu na to, że w pewnym okresie zniesiono dużo przywilejów dla honorowych dawców krwi.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.
Czy są jeszcze pytania? Nie ma pytań. Dziękuję bardzo.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Rozpatrujemy ustawę, która była przedłożeniem rządowym. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych upoważniony został minister zdrowia.

Serdecznie witam przedstawicieli ministra zdrowia, na czele z podsekretarzem stanu, panem Wiktorem Masłowskiem.

Czy pan minister chciałby zabrać głos w tym momencie, czy po ewentualnych pytaniach?

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Wiktor Masłowski: Po pytaniach.)

Proszę bardzo.

Czy w takim razie są pytania do pana ministra Wiktora Masłowskiego?

Pani senator Aleksandra Koszada.

Senator Aleksandra Koszada:

Dziękuję.

Ja ponawiam swoje pytanie, ponieważ na posiedzeniu komisji ten temat nie był poruszany. Jak wcześniej powiedzieli koledzy, honorowym dawcom krwi zostały zabrane przywileje. Czy wobec tego przewiduje się jakieś wzmocnienie klubów honorowych dawców krwi? Do 1998 r. mieli oni za 1 l oddanej krwi symboliczną zapłatę, która była przeznaczana na działalność statutową. Teraz liczba klubów zmalała, jest ich tylko dwa tysiące trzydzieści dziewięć, a w 1988 r. było ich cztery tysiące czterysta czternaście. Stąd też apel o pomoc. Poprzednio było to ustalane między Instytutem Hematologii a Polskim Czerwonym Krzyżem. Czy ministerstwo przewiduje w swoich rozporządzeniach jakąś pomoc dla honorowych dawców krwi? Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Proponuję, żebyśmy zebrali pytania do pana ministra.

Czy są jeszcze pytania do pana ministra? Są.
Pan senator Grzegorz Lipowski.

Senator Grzegorz Lipowski:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Interesuje mnie, na ile mamy rozeznanie, czy krwiodawcy jeżdżą za granicę oddawać krew za euro. Takie zjawisko kiedyś występowało. Jeżeli występuje nadal, to jak to dziś wygląda?

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo.

Kto jeszcze chciałby zapytać o coś pana ministra? Chyba już nikt.

Jeżeli pan minister mógłby odpowiedzieć na te dwa pytania, to bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Wiktor Masłowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Serdecznie dziękuję za postawione pytania.

Zacznę może od pytania końcowego, bo jest ono prostsze. Nie mamy żadnej wiedzy na temat sprzedawania przez naszych krwiodawców krwi za euro ani za inne waluty, w krajach poza Polską.

Co do przywilejów honorowych dawców krwi, to powiem, że te przywileje zostaną utrzymane w dotychczasowym...

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Mam prośbę, Panie Ministrze. Ponieważ w prawym uchu słyszymy sprawozdawcę radiowego, a w lewym pana, może zechciałby pan mówić bliżej mikrofonu, bo są kłopoty z zapisem stenograficznym. Proszę bardzo.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Zdrowia Wiktor Masłowski:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku. Przepraszam.

Powtarzam: nie mamy żadnych danych dotyczących sprzedaży przez polskich krwiodawców krwi za euro lub za inne waluty, w krajach poza Polską.

Jeśli chodzi o przywileje – odpowiadam na pytanie pani senator Koszady – to powiem, że przywileje honorowych dawców krwi są w tej propozycji utrzymane.

Jeśli chodzi o pozostałe pytania pani senator, bardzo prosiłbym o udzielenie szczegółowych informacji pana dyrektora Wojciecha Figla. Bardzo proszę.

Zastępca Dyrektora Departamentu w Ministerstwie Zdrowia Wojciech Figiel:

Panie Marszałku! Szanowni Państwo!

Tak jak pan minister powiedział, przywileje dla honorowych krwiodawców zostały utrzymane w dotychczasowym kształcie. Nie jest jednak możliwe wprowadzenie odpłatności za oddawanie krwi ze względu na to, że byłoby to niezgodne z dyrektywą Unii Europejskiej nr 98/2002, która zakłada całkowicie dobrowolne i w 100% honorowe oddawanie krwi. Przywileje dla honorowych krwiodawców w naszej ustawie znacznie wykraczają poza te, które są w innych krajach Unii Europejskiej. Tam honorowe krwiodawstwo jest po

(zastępca dyrektora W. Figiel)

prostu honorowe w 100%, co znaczy, że nie wiąże się z otrzymywaniem czegokolwiek.

Jeżeli chodzi o współpracę między regionalnymi centrami a klubami krwiodawców, to chciałbym tylko wspomnieć, że trendem obowiązującym obecnie zarówno w krajach Unii Europejskiej, jak i w Polsce jest ekipowe pobieranie krwi. Krótko mówiąc, chodzi o wysyłanie ekip do krwiodawców, a nie wymaganie przemieszczania się krwiodawców do regionalnych centrów krwiodawstwa w celu oddania krwi. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo.

Ponieważ pytania zostały wyczerpane, otwieram dyskusję.

Nikt z państwa senatorów nie zapisał się do dyskusji, mimo to muszę ją formalnie zamknąć, co niniejszym czynię.

Głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy o publicznej służbie krwi oraz o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Dziękuję państwu bardzo.

Zanim przejdziemy do następnego punktu, chciałbym jeszcze nawiązać do poprzedniego punktu, punktu szóstego. Otóż mimo iż nie było dyskusji, to jednak w związku z tym, że przez Komisję Gospodarki i Finansów Publicznych zostały zgłoszone dwa różne wnioski – wniosek większości i wniosek mniejszości – prosiłbym Komisję Gospodarki i Finansów Publicznych o zebranie się i ustosunkowanie do przedstawionych w toku debaty nad tym punktem wniosków, a także o przygotowanie jednolitego sprawozdania.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu ósmego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo przewozowe oraz ustawy o żegludze śródlądowej.

Sejm rozpatrzył tę ustawę na pięćdziesiątym dziewiątym posiedzeniu w dniu 17 października. 21 października otrzymaliśmy ją w Senacie, następnie marszałek skierował ją do Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury. Komisje pochyliły się nad tymi ustawami, przeanalizowały je i przygotowały swoje sprawozdania.

Bardzo proszę, aby sprawozdanie zawarte w druku nr 506A przedstawił pan senator Władysław Mańkut, sprawozdawca Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej.

Senator Władysław Mańkut:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

W wyniku pochylenia się nad tą ustawą mam zaszczyt w imieniu Komisji Spraw Zagranicz-

nych i Integracji Europejskiej przedstawić sprawozdanie z posiedzenia komisji w dniu 29 października bieżącego roku w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo przewozowe oraz ustawy o żegludze śródlądowej, uchwalonej przez Sejm 17 października 2003 r.

Celem przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej zmian ustawowych jest dostosowanie przepisów prawa polskiego w zakresie transportu wodnego śródlądowego do prawa Unii Europejskiej. Przedmiotowa nowelizacja ustawy – Prawo przewozowe oraz ustawy o żegludze śródlądowej polega na uzupełnieniu przepisów tych ustaw o unormowania wynikające z dyrektywy Rady Unii Europejskiej nr 96/75 z 19 listopada 1996 r.

Przedmiotem unormowań tej dyrektywy jest umożliwienie podjęcia przez państwa członkowskie działań interwencyjnych na krajowym rynku usług żeglugi śródlądowej w razie wystąpienia na nim poważnych zakłóceń. Obecnie obowiązująca ustawa – Prawo przewozowe reguluje sektor usług przewozowych bez bezpośredniego wskazywania, do której gałęzi transportu lądowego się odnosi. W celu wyeliminowania problemów interpretacyjnych w uchwalonej przez Sejm noweli ustawy jednoznacznie określa się, że proponowana ustawa odnosi się wyłącznie do usług przewozu rzeczy w żegludze śródlądowej.

Ustawa zrównuje warunki działania polskich armatorów żeglugi śródlądowej z warunkami, w jakich działają armatorzy z państw członkowskich Unii Europejskiej, daje też ministrowi właściwemu do spraw transportu podstawy prawne do interwencji na rynku usług przewozowych świadczonych przez żeglugę śródlądową, co umożliwi realizację Wspólnej Polityki Transportowej Unii Europejskiej i wykorzystanie jej instrumentów również w Polsce.

W imieniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej wnoszę o przyjęcie ustawy bez poprawek, zgodnie z projektem uchwały zaawartej w druku senackim nr 506A. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo.

A teraz posłuchamy pana senatora Kazimierza Drożdża, który zda sprawę z prac Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury.

Senator Kazimierz Drożdż:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!
Panie Ministrze!

Mam zaszczyt w imieniu Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury rekomendować Wysokiej Izbie przyjęcie bez poprawek uchwalonej przez Sejm na pięćdziesiątym dziewiątym posiedzeniu w dniu 17 października 2003 r. ustawy o zmianie

(senator K. Drożdż)

ustawy – Prawo przewozowe oraz ustawy o żegludze śródlądowej, druk senacki nr 506.

Celem ustawy jest dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej w zakresie regulacji rynku usług przewozowych w żegludze śródlądowej w wypadku powstania zakłóceń na tym rynku.

Ustawa ta dostosowuje przepisy prawa przewozowego oraz ustawy o żegludze śródlądowej do dyrektywy rady nr 96/75/WE z dnia 19 listopada 1996 r. w sprawie systemów czarterowania i określania stawek przewozowych w krajowej i międzynarodowej żegludze śródlądowej we Wspólnocie.

Zmiany zawarte w ustawie mają umożliwić wprowadzenie w drodze rozporządzenia wydanego przez ministra właściwego do spraw transportu ograniczeń w obrocie usługami przewozowymi w żegludze śródlądowej, wydawanie pozwoleń na przewóz oraz korzystanie z tych pozwoleń. Wprowadzenie takich ograniczeń będzie możliwe jedynie w przypadku wystąpienia poważnych zakłóceń na rynku usług przewozowych w żegludze śródlądowej oraz w wyniku decyzji Komisji Europejskiej.

Panie Marszałku, Komisja Skarbu Państwa i Infrastruktury po rozpatrzeniu ustawy na posiedzeniu w dniu 30 października 2003 r. wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek, druk senacki nr 506B. Dziękuję za uwagę.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo. Proszę może jeszcze chwilę zostać przy mównicy.

Czy są pytania do senatorów sprawozdawców Władysława Mańkuta i Kazimierza Drożdża? Nie ma.

Dziękuję panom sprawozdawcom.

Rozpatrujemy ustawę, która była przedłożeniem rządowym. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister infrastruktury.

Witam serdecznie pana ministra Witolda Edwarda Górskiego i towarzyszące mu osoby.

Mam pytanie: czy chciałby pan zabrać głos? Może po ewentualnych pytaniach?

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Witold Górski: Panie Marszałku, Wysoki Senacie, dziękuję bardzo.*)

Dziękuję bardzo.

Senatorowie mają teraz regulaminowe prawo do zadawania panu ministrowi pytań trwających nie dłużej niż minutę.

Czy są pytania? Nie ma. Dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Informuję że nikt z państwa senatorów nie zapisał się do głosu.

Wobec tego zamykam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo przewozowe oraz ustawy o żegludze śródlądowej zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu dziewiątego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym.

Również i tę ustawę Sejm uchwalił na swym pięćdziesiątym dziewiątym posiedzeniu, niezwłocznie przesłał ją do Senatu, a 21 października marszałek, zgodnie z regulaminem, skierował ją do Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury.

Sprawozdania z prac tych komisji są zawarte w drukach nr 507A i 507B.

Bardzo proszę sprawozdawcę Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, pana senatora Andrzeja Wielowieyskiego, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Senator Andrzej Wielowieyski:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Celem, założeniem rządowego projektu, ustawy, którą rozpatrujemy, było dostosowanie polskiego ustawodawstwa w dziedzinie transportu drogowego do prawa Unii Europejskiej. Zostało do tego zgłoszonych parę niewielkich zastrzeżeń, a także kilkanaście propozycji legislacyjnych, które są zawarte w naszym sprawozdaniu.

W kilku punktach komisja infrastruktury idzie trochę dalej, ale zasadniczo poprawki te nie wnoszą niczego szczególnie istotnego, tak więc będę proponował Wysokiej Izbie po prostu przyjęcie ich na zasadzie konsensusu, dlatego że właściwie uzupełniają one, korygują pewne niedokładności legislacyjne. Nie chciałbym absorbować takimi drobiazgami Wysokiej Izby i po prostu wnoszę o przyjęcie tych naszych dwudziestu poprawek.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Teraz pan senator Grzegorz Lipowski będzie miał głos jako sprawozdawca Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury.

Senator Grzegorz Lipowski:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Uchwalona przez Sejm w dniu 17 października 2003 r. ustawa o zmianie ustawy o transporcie

(senator G. Lipowski)

drogowym, określana dalej jako ustawa, stanowi akt prawny, wobec którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma on na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej. W szczególności ustawa wprowadza nowe regulacje prawne w dziedzinie międzynarodowego transportu drogowego oraz statuuje obowiązek uzyskiwania tak zwanego świadectwa kierowcy.

Komisja Skarbu Państwa i Infrastruktury rozpatrywała tę ustawę w dniu 17 października 2003 r. Zostały zgłoszone dwadzieścia cztery poprawki, które nie budzą w zasadzie żadnych zastrzeżeń. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo. Proszę jeszcze chwilę pozostać przy mównicy.

Czy są pytania do senatorów sprawozdawców – pana senatora Andrzeja Wielowieyskiego i pana senatora Grzegorza Lipowskiego? Nie ma.

Dziękuję panom senatorom sprawozdawcom.

Rozpatrujemy ustawę, która była przedłożeniem rządowym. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister infrastruktury.

Jest z nami w dalszym ciągu pan minister Witold Edward Górski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury, wraz z towarzyszącymi mu osobami.

Czy pan minister chciałby zabrać głos?

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Witold Górski: Dziękuję bardzo.*)

Dziękuję bardzo.

A czy senatorowie chcą o coś zapytać pana ministra? Nie ma żadnych niejasności, tak? Dziękuję, nie ma pytań.

Otwieram dyskusję.

Spoglądam na listę mówców, na której znajduje się tylko nazwisko pana senatora Zbigniewa Kruszewskiego, który jednak złożył swoje przemówienie do protokołu*.

W tej sytuacji, ponieważ nikt nie życzy sobie zabrać głosu z trybuny, zamykam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

**Przystępujemy do rozpatrzenia punktu
dziesiątego** porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o zmianie niektórych ustaw.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm również na pięćdziesiątym dziewiątym posiedzeniu. 21 października marszałek Senatu skierował ją do Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury, która przygotowała sprawozdanie w tej sprawie, zawarte w druku nr 509A.

Głos zabierze teraz pan senator Włodzimierz Łęcki, sprawozdawca Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury.

Zapraszam, Panie Senatorze, na mównicę.

Senator Włodzimierz Łęcki:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Celem uchwalonej przez Sejm w dniu 17 października bieżącego roku ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o zmianie niektórych ustaw jest stworzenie podstaw prawnych do zapewnienia dodatkowego źródła finansowania dróg krajowych i autostrad z wyłączeniem dróg krajowych w miastach na prawach powiatu.

Najważniejszym elementem zmiany jest ustanowienie opłaty paliwowej w wysokości 105 zł od tony paliwa. Obowiązek ten ma ciążyć na producencie paliw silnikowych, importerze tychże paliw oraz podmiocie dokonującym sprzedaży detalicznej gazu wykorzystywanego do napędu pojazdów samochodowych. Praktycznie zwiększy to cenę jednego litra paliwa o około 10 gr.

Ustawa rozszerza również zakres działania funduszu gromadzącego środki finansowe na potrzeby realizacji ustawy i zmienia jego nazwę z dotychczasowego Krajowego Funduszu Autostradowego na Krajowy Fundusz Drogowy, modyfikuje także zasady pobierania opłat za przejazd autostradą i zasady postępowania przetargowego na uzyskanie koncesji na budowę i eksploatację autostrady, zmienia też zasady udzielania tychże koncesji.

Generalnie celem nowelizacji ustawy jest przyspieszenie budowy nowych dróg krajowych, szczególnie dróg ekspresowych oraz autostrad. Muszę powiedzieć, że jest to temat będący przedmiotem rozlicznych dysput od pewnego czasu. Pierwszą próbą pozyskania dodatkowych środków na ten cel był projekt stworzenia systemu tak zwanego winietowego. Projekt ten, przygotowany przez Ministerstwo Infrastruktury, nie zyskał aprobaty Sejmu, dlatego kolejna modyfikacja jest próbą pozyskania środków poprzez tak zwaną opłatę paliwową. Będą ją pobierać urzędy celne, bo to się mieści w ramach struktur działalności Ministerstwa Finansów.

Na forum komisji infrastruktury dyskutowano o postulacie Ministerstwa Finansów dotyczącym pobierania prowizji od opłaty paliwowej. Taki zapis znajdował się w przedłożeniu rządowym, został jednak skreślony przez Sejm. Na fo-

* Przemówienie złożone do protokołu – w załączeniu.

(senator W. Łęcki)

rum komisji była ożywiona dyskusja, a następnie głosowanie, w wyniku którego przy równowadze głosów – 3 osoby były za, 3 przeciw, 1 się wstrzymała – rozwiązanie to zaproponowano jako wniosek mniejszości.

Wspomnę jeszcze, że dzięki wprowadzeniu opłaty paliwowej uzyska się kwotę około 1 miliarda zł rocznie, co w konsekwencji pozwoli na pozyskanie dodatkowych środków z Unii Europejskiej w kwocie minimum 2 miliardów zł. Generalnie umożliwi to, powiedziałbym, skokowy postęp w modernizacji dróg krajowych i autostrad.

Komisja przedstawia dwadzieścia dwie poprawki. Zostały one przyjęte jednomyślnie bądź zdecydowaną większością głosów. Mają one głównie charakter legislacyjny, uściślający pewne sformułowania, a w niektórych przypadkach stylistyczny, tak więc nie będę ich szczegółowo omawiał. Dziękuję, Panie Marszałku.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.

Mamy także wniosek mniejszości, który zreferuje pan senator Grzegorz Lipowski.

Senator Grzegorz Lipowski:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Wysoka Izbo, w nawiązaniu do tego, co mówił sprawozdawca, pan senator Łęcki, chciałbym zgłosić wniosek mniejszości i prosić o jego poparcie.

Prowizję, którą proponował Sejm, na poziomie 4%, uznajemy za zbyt wysoką. Wniosek mniejszości zmierza więc do tego, aby dodać art. 37r, w którym ust. 1 otrzymałby brzmienie: „Z tytułu czynności dokonywanych w sprawach określonych w niniejszym rozdziale organy, o których mowa w art. 37n, otrzymują ze środków funduszu prowizję od pobranych opłat w wysokości nie wyższej niż 2%”. I ust. 2 w tym samym artykule: „Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi w drodze rozporządzenia wysokość stawek prowizji oraz sposób jej przekazywania i rozliczania, z uwzględnieniem kosztów ponoszonych przez te organy”.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.

Czy mamy pytania do panów senatorów sprawozdawców komisji lub mniejszości komisji? Nie ma pytań.

Dziękuję bardzo panom sprawozdawcom.

Ta ustawa również była przedłożeniem rządowym i podobnie jak w wypadku poprzednich dwóch ustaw do prezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony pan minister infrastruktury.

W dalszym ciągu jest z nami pan minister Górski.

Czy chciałby pan zabrać głos w tym momencie?

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Witold Górski: Dziękuję bardzo.*)

Dziękuję bardzo.

A czy senatorowie mają pytania?

Pytanie ma pan senator Jan Szafraniec.

Senator Jan Szafraniec:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, ja studiuje w tej chwili art. 43, w którym jest mowa o tym, że w postępowaniu przetargowym mogą uczestniczyć spółki również z państw członkowskich Unii Europejskiej. Ale po to, żeby przystąpić do takiego przetargu, trzeba dysponować odpowiednim kapitałem zakładowym. Wysokość tego kapitału zakładowego też jest określona.

Wobec tego pytam, jaką szansę w zderzeniu z zagranicznymi spółkami mogą mieć nasze spółki, jeśli chodzi o realizację tego projektu. Czy będą jakieś preferencje, czy też nie? Czy materiały użyte do budowy i związane z budową będą pochodzenia polskiego, czy tu też będzie decydował po prostu wolny rynek? Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze pytania do pana ministra Górskiego? Nie ma.

Czy pan minister jest gotów odpowiedzieć?

(*Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Witold Górski: Tak.*)

Może z miejsca, bo było tylko jedno krótkie pytanie.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
Witold Górski:**

Dziękuję, Panie Marszałku.

Wysoki Senacie, niestety, wszystkie podmioty, zgodnie z prawem unijnym, będą musiały być traktowane jednakowo. Nie można tych podmiotów różnicować. Nie może być preferencji dla podmiotów krajowych.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.

Otwieram dyskusję.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Nikt z państwa senatorów nie zapisał się do głosu, ale swoje przemówienie do protokołu złożył pan senator Zbigniew Kruszewski*.

Ponadto pan senator Włodzimierz Łęcki złożył na piśmie wniosek legislacyjny.

Z trybuny zaś pragnie przemówić pan senator Andrzej Sychalski.

Senator Andrzej Sychalski:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Wszystkie rządy wpisywały program rozbudowy infrastruktury drogowej do czołówek swoich planów, ale w poprzednich latach praktycznie nic nie zrobiono w tym zakresie. Teraz wreszcie, po raz pierwszy, mamy okazję zrobić coś w sposób dający szansę, że już za parę lat zatłoczone w wyniku ruchu tranzytowego miasta odetchną, drogi się staną bardziej przejezdne i że za lat kilkanaście nie będziemy odstawiali pod tym względem od reszty Europy.

Obowiązuje już ustawa o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg krajowych, znacznie upraszczająca procedury lokalizacji i nabywania nieruchomości pod budowę tych dróg. Jej bliźniaczą siostrą miała być tak zwana ustawa winietowa, mająca zapewnić środki na finansowanie dróg i pozyskanie unijnej pomocy, a także mająca umożliwić zaciągnięcie pożyczek w międzynarodowych bankach. Najpierw projekt ustawy przeleżał w parlamencie osiem miesięcy, a następnie, ponieważ akurat był na podorędziu, stał się – nie z przyczyn merytorycznych, tylko politycznych – przedmiotem politycznych targów PSL o biopaliwa. Ustawę oraz jej autora ośmieszono, był to jednak stosunkowo mały koszt wobec tego, jaki byłby odźwięk społeczny, gdyby zaproponował on to, czego domagała się część opozycji, czyli finansowanie inwestycji z budżetu, bo zapewne dotknęłoby to emerytów, rencistów, nauczycieli czy też pielęgniarki. Teraz wielu przyznaje, że pomysł nie był taki głupi – wielokrotnie już o tym słyszałem – bo nie tylko dużo wcześniej mielibyśmy pieniądze na przygotowanie i realizację inwestycji, na własny wkład w celu pozyskania pomocy unijnej, ale też opłaty te wnosiloby już siedemnaście milionów kierowców przyjeżdżających co roku do Polski i przejeżdżających przez Polskę.

Podczas projektowania nowelizacji ustawy o autostradach płatnych wprowadzającej opłatę paliwową wykorzystano pomysł zgłaszany w poprzedniej debacie również przez posłów opozycji. No i nadal jest źle. Jak już znalazł się ktoś, kto zaproponował konkretne rozwiązania i nie boi się ich bronić, to wychodzi całe polskie piekielko:

a figa, nam się nie udało, to i ciebie – przepraszam za kolokwializm – uwalimy. I próbuje się na wszystkie sposoby to uczynić.

Ilość kłamstw i bzdur wypisywanych na temat drogi samego projektu ustawy już dawno przekroczyła punkt, za którym jest już tylko śmieszność. W końcu śpiewać każdy może, raz lepiej, raz gorzej, w nadziei, że szeroka publiczność puści fałsz mimo uszu, a jeśli nawet go zauważy, to zawsze można jej powiedzieć, że taka teraz moda i tak trzeba. Tak więc w kakofonicznym chórze pisze się na przykład, że Unia za nas robi program budowy dróg, bo sami nie umiemy, że unijni urzędnicy musieli nas wyręczyć. Okazało się, że nie tylko nas nie wyręczają, bo nie mogą, ale nawet tak wysoko ocenili program, iż dorzucili dobrowolnie kolejne 400 milionów euro na jego realizację. Ale tego się nie prostuje, więc w świadomości społecznej pozostaje przekonanie, że znowu czegoś nie potrafimy.

Inni znów piszą, że w zeszłym roku miało powstać 300 km autostrad, a nie przybył nawet metr. Z tym jest tak jak ze starym dowcipem o tym, że na Placu Czerwonym kiedyś dawali mercedesy – okazało się, że nie mercedesy, ale rowery, i że nie dawali, lecz zabierali. Tak więc to nie miało być w 2000 r., lecz w 2005 r., nie chodziło o 300 km, ale o 450 km, i powstał nie tylko metr, lecz 56 km. Mało? Owszem, bardzo mało, ale nie złowiliśmy złotej rybki, która w jednej chwili sprawi, że nasz kraj pokryje się siecią nowoczesnych dróg. Od czegoś przecież trzeba było zacząć.

We wrześniu jedna z gazet, mieniąca się poważną gazetą, krzyczała: obiecał Pol obwodnicę Poznania, a tymczasem zmarnował pieniądze funduszu Phare, bo wokół przyszłej budowy nie powstało nawet ogrodzenie. Ogrodzenia rzeczywiście nie było, właśnie bowiem zdemontowano je przed otwarciem gotowej obwodnicy, co nastąpiło miesiąc później.

Czołówki wielu gazet krzyczały: Pol wprowadza myto za przejazd mostami i tunelami. Nie ważne, że akurat to rozwiązanie wprowadził ustawowo rząd Buzka.

Najlepiej zarabiający i chcący uchodzić za poważnego dziennikarz przypisał Polowi pomysł wprowadzenia akcyzy, po czym zamiast sprostowania zaproponował zabawę: chodzi lisek koło drogi.

Wydaje się, że paranoja nie ma żadnych granic. Przed głosowaniem w Sejmie nad projektem omawianej dziś ustawy jedna z polskich bulwarówek apelowała, aby ustawę odrzucić, strasząc, że do opłaty będzie wliczany podatek VAT i akcyza, a więc cena 1 l paliwa zwiększy się nie o 10 gr, lecz o co najmniej 15 gr. No, naliczanie akcyzy i VAT, jako żywo, na pewno nie było intencją autorów projektu.

Najdalej chyba poszła jedna ze stołecznych gazet, pisząc, że po uchwaleniu ustawy cena 1 l pa-

* Przemówienie złożone do protokołu – w załączeniu.

(senator A. Spychalski)

liwa wzrośnie o złotówkę, tak bowiem wynika z ich wyliczeń. I oczywiście nawet takich bzdur nie wyjaśniła, robiąc tym samym czytelnikom, społeczeństwu, jak to się mówi, wodę z mózgu. Tymczasem nowelizacja ustawy o budowie autostrad wcale nie musi oznaczać podwyżek cen paliwa, nawet o 10 gr. Opłatą paliwową od stycznia przyszłego roku zostaną obciążeni producenci i importerzy paliw, ale wobec istniejącej na rynku konkurencji nie oznacza to, że wnoszone przez nich opłaty zostaną w całości wliczone w cenę detaliczną paliw. Już obecnie różnice cen paliw na stacjach w obrębie jednego miasta sięgają nawet 25 gr za 1 l.

Czołowy antagonistą ministra Pola straszy, że Krajowy Fundusz Drogowy zostanie potraktowany jak beczka, z której każdy będzie mógł nabrać sobie chochłą tyle, ile zdoła unieść, i bynajmniej nie wykorzystać na finansowanie dróg. No cóż, widocznie ma dużą chochłą i duży apetyt, ale nawet on nie będzie miał takiej możliwości. Przypomnę, że obecnie na drogi krajowe trafia zaledwie 12% wszystkich wpływów z podatku akcyzowego. Między innymi właśnie dlatego w nowej ustawie zaproponowano powołanie Krajowego Funduszu Drogowego, aby gromadzone w nim pieniądze nie mogły być przez nikogo przeznaczone na żadne inne poza drogowymi cele. I budżetowi od tych pieniędzy wara! Żeby nie było tak, że ktoś zastrajkuje, a rząd im z tego funduszu dorzuci. Taka jest właśnie konstrukcja tego przepisu prawnego.

Pisze się: nie wykorzystujemy własnych środków, stracimy bezpowrotnie pieniądze unijne. I znów efekciarstwo ważniejsze jest niż prawda. Okazuje się bowiem, że środki z budżetu przeznaczone w tym roku na inwestycje drogowe zostaną w 100% wykorzystane, a można by ich było wykorzystać wielokrotnie więcej, bo na sam wykup gruntów Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad otrzymała prawie ośmiokrotnie mniej pieniędzy, niż potrzebowała. A więc to uregulowane stany prawne, rozwiązanie problemu niezwykle pracochłonnego wykupu gruntów są kluczem do przyspieszenia budowy autostrad.

Faktem jest jednak, że nie wszystkie pieniądze unijne z funduszy ISPA zostaną w tym roku wykorzystane. Zostałyby one wykorzystane, gdyby weszła w życie ustawa winietowa umożliwiająca zebranie wkładu własnego, niezbędnego właśnie po to, aby po tę pomoc sięgnąć. A jednak wbrew temu, co piszą niedouczeni, unijne pieniądze nie przepadną, lecz przejdą na kolejne lata, bo zawarty kontrakt daje gwarancje uzyskania tych pieniędzy mimo przesunięcia terminu realizacyjnego. Mogą one jednak przepaść, jeśli nie uchwalimy tej ustawy, bo wtedy nie będziemy mieli własnej złotówki, aby za każdą z nich otrzymać 3 zł

z kieszeni unijnych podatników, nawet tych, którzy nigdy do Polski nie przyjadą. Metoda postępowania części oponentów jest prosta: nam, kiedy byliśmy u władzy, się nie udało, to i wam na to nie pozwolimy – macie zbudować drogi, ale bez pieniędzy. Może jednak oponentom, którzy nie potrafili tego zrobić poprzednio, nasuną się jakieś nowe rozwiązania, będą mieli nowe doświadczenia.

A jednak się buduje mimo niedostatku pieniędzy. W latach 2002–2003 oddano do użytku 73 km autostrad, a w ostatnich miesiącach tego roku dojdzie jeszcze 55 km. W trakcie budowy i modernizacji znajduje się 180 km autostrad. W ciągu ostatnich dwóch lat oddano do użytku obwodnice trzynastu miast, a do końca bieżącego roku od ruchu drogowego odetchną kolejne trzy miasta. W tym okresie przybyło w ponad pięciu miastach 53 km obwodnic o parametrach dróg ekspresowych, a w budowie znajduje się prawie 90 km dróg ekspresowych. Można było więcej i szybciej, oczywiście...

(Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski: Panie Senatorze...)

Już kończę, już kończę.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

To są bardzo optymistyczne akcenty pana wystąpienia, ale już w pozaregulaminowym czasie. Chyba że chce pan jeszcze pięć minut, do których ma pan prawo.

Proszę bardzo.

Senator Andrzej Spychalski:

Jeśli pan marszałek mógłby okazać się wspólnaomysłny, to prosiłbym o jeszcze minutę.

Można było więcej i szybciej, oczywiście, tylko że trzeba mieć za co i trzeba mieć odpowiednio wcześniej przygotowany front robót. Autostrad nie buduje się z wtorku na środę. Najpierw trzeba przeprowadzić prace archeologiczne, dokumentacyjne, uzyskać zgody i pozwolenia, wygrać walkę z pseudoekologami, wykupić grunty. To się dzieje teraz, choć skutek totalnej obstrukcji straciliśmy już rok. Gdyby nasi poprzednicy przygotowali cały ten proces, teraz toczyłby się on niemal samoistnie. Niestety, zadziałał syndrom psa ogrodnika.

Uchwalenie tej ustawy jest ważne. Odbierze ona, zwłaszcza mediom... Albo inaczej: odbierze ministrowi Polowi argumenty w tłumaczeniu się. Dzięki niej z czystym sumieniem będziemy mogli nieco mu powiedzieć albo nawet – przepraszam za kolokwializm – dołożyć, jeśli do końca 2005 r. nie wybuduje około 480 km autostrad, 210 km dróg ekspresowych, jeśli nie uwolni od ruchu drogowego czterdziestu jeden miast, budując

(senator A. Spychalski)

w nich obwodnice o długości 163 km, jeśli nie stworzy za dwa lata warunków umożliwiających oddawanie co roku 200 km nowych autostrad oraz 60 km dróg ekspresowych. Dziękuję, Panie Marszałku.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Przypominam zarazem, że do protokołu swoje przemówienie złożył pan senator Zbigniew Kruśzewski*, a wnioski legislacyjne złożyli na piśmie panowie senatorowie Włodzimierz Łęcki i Kazimierz Drożdż.

W związku z tym bardzo proszę Komisję Skarbu Państwa i Infrastruktury o ustosunkowanie się do zgłoszonych wniosków legislacyjnych i przygotowanie sprawozdania.

Komisja będzie miała jeszcze więcej pracy, ponieważ bardzo ją proszę o rozpatrzenie na swoim posiedzeniu również wniosków, rozbieżnych wniosków zgłoszonych w sprawie ustawy o transporcie drogowym; były tam wnioski, przypomnę, większości i mniejszości. Tak że również to kieruję do Wysokiej Komisji.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu jedenastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Sejm rozpatrzył tę ustawę na swoim sześćdziesiątym...

Żegnamy przedstawicieli ministra infrastruktury.

(Głos z sali: Część z nich.)

Część, tak. Za chwilę powitam pana ministra Piłata, ale to dopiero w stosownym momencie.

A więc ustawa została uchwalona przez Sejm na sześćdziesiątym posiedzeniu 30 października. Tego samego dnia otrzymaliśmy ją w Senacie. Marszałek skierował ją do Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury, która przygotowała w tej sprawie swoje sprawozdanie.

Pan senator Marian Lewicki nanosi jeszcze ostatnią korektę. Za chwilę powitamy na trybunie pana senatora Mariana Lewickiego, sprawozdawcę Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury.

Proszę bardzo.

Senator Marian Lewicki:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

W dniu 30 października bieżącego roku Sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Obszerne zmiany, jakie wprowadziła ta ustawa w ustawie z dnia 21 marca 1985 r., są wynikiem wielu okoliczności. Najistotniejsza z tych okoliczności to konieczność uwzględnienia orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 grudnia 2002 r. o niezgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej przepisów ustawy o drogach publicznych oraz wydanego na jej podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad wprowadzania opłat za parkowanie pojazdów samochodowych na drogach publicznych. Zgodnie z tym orzeczeniem z dniem 30 listopada 2003 r. tracą moc przepisy dotyczące parkowania pojazdów na drogach publicznych.

Obecna nowelizacja wprowadza również zmiany w zakresie pozostałych opłat za korzystanie z dróg, uwzględniając przepis Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Nowelizacja przewiduje także uporządkowanie i uproszczenie niektórych procedur stosowanych w ustawie oraz dostosowanie pojęć użytych w ustawie do innych przepisów prawnych, a także dostosowanie drogownictwa do funkcjonowania w gospodarce rynkowej oraz do rozwiązań obowiązujących w Unii Europejskiej.

Najważniejsze zmiany w ustawie przedstawiają się następująco. Po pierwsze, sformułowano na nowo słowniczek ustawy. Został on rozszerzony o, między innymi, definicję remontu drogi, drogowego obiektu inżynierskiego, tunelu, przepustu, konstrukcji oporowej etc.

Po drugie, usprawniono procedurę dotyczącą zaliczania dróg do kategorii dróg publicznych oraz ustalania przebiegu dróg, w szczególności obniżono rangę organu właściwego do zaliczania drogi do kategorii dróg krajowych. Ponadto wprowadzono przepis zmierzający do zmobilizowania do działania podmiotów uprawnionych do przedstawiania opinii w sprawie zaliczania do kategorii lub ustalania przebiegu drogi – jeżeli te podmioty nie złożą opinii w przewidzianym terminie, nie krótszym niż dwadzieścia jeden dni, przy czym brak opinii traktowany będzie jako akceptacja propozycji.

Po trzecie, przyjęto zasadę, w myśl której pozbawienie drogi kategorii dokonuje się w tym samym trybie i jest dokonywane przez te same organy co w przypadku zaliczania drogi do odpowiedniej kategorii.

Po czwarte, wprowadzono obowiązek ponoszenia przez korzystających z dróg publicznych opłat z tytułu parkowania pojazdów samochodowych w strefie płatnego parkowania na drogach publicznych oraz za przejazdy po drogach publicznych pojazdów nienormatywnych. Fakultatywnie będą mogły być wprowadzone opłaty za

* Przemówienie złożone do protokołu – w załączeniu.

(senator M. Lewicki)

przejazdy przez obiekty mostowe i tunele zlokalizowane w ciągach dróg publicznych – dotyczy to jedynie obiektów mostowych lub tuneli wybudowanych po dniu wejścia w życie opiniowanej ustawy – oraz opłaty za przeprawy promowe na drogach publicznych.

Po piąte, rozszerzono katalog zadań Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad o zadania polegające na gromadzeniu danych i sporządzaniu informacji o sieci dróg publicznych. Dotychczas zadanie to było przypisane ministrowi właściwemu do spraw transportu.

Po szóste, dokonano zmian w zakresie przepisów dotyczących lokalizacji zjazdu, w szczególności umożliwiono wydawanie zezwoleń na lokalizację zjazdu na czas określony – termin ważności zezwolenia określono na trzy lata. Wprowadzono także kary pieniężne za wybudowanie lub przebudowę zjazdu bez zezwolenia zarządcy dróg lub gdy dany zjazd ma powierzchnię większą niż określona w zezwoleniu.

Po siódme, wprowadzono uregulowania dotyczące kosztów przełożenia urządzeń lub obiektów niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego, a szczególnie w przypadku budowy, przebudowy lub remontu dróg.

Po ósme, zdefiniowano, na czym polega zajęcie pasa drogowego.

Po dziewiąte, umożliwiono pobieranie odsetek ustawowych w przypadku nieterminowego uiszczenia opłat i kar pieniężnych.

Ponadto ustawodawca wprowadził przepis przejściowy, w myśl którego od dnia przystąpienia Polski do Unii Europejskiej do 31 grudnia 2008 r. przedsiębiorcy wykonujący międzynarodowy transport drogowy lub niezarobkowy międzynarodowy przewóz drogowy będą zobowiązani do uiszczenia opłaty dodatkowej za jednokrotny przejazd pojazdu silnikowego lub zespołu pojazdów o nacisku osi pojedynczej ponad 10 t, do 11,5 t, po głównych drogach tranzytowych. Wykaz tych dróg określi minister właściwy do spraw transportu.

Szanowny Panie Marszałku! Szanowni Państwo Senatorowie! Komisja Skarbu Państwa i Infrastruktury popiera ustawę nowelizującą z poprawkami przyjętymi przez komisję, a dotyczącymi zmian o charakterze legislacyjnym.

I tu pozwolę sobie je wymienić.

Poprawka dotycząca art. 9 ust. 1 uzupełnia przepis o brakujące wytyczne do wydania rozporządzeń przez ministra właściwego do spraw transportu.

Poprawki trzynasta i czternasta ujednolicają terminologię używaną w ustawie.

Poprawki: piąta, ósma, piętnasta, siedemnasta, dziewiętnasta i dwudziesta trzecia, mają na celu doprecyzowanie przepisów ustawy.

Poprawka dwudziesta czwarta ogranicza w czasie, maksymalnie do sześciu miesięcy, możliwość stosowania dotychczasowych przepisów odnoszących się do wydawania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego, ustalania opłat i kar z tego tytułu oraz przeznaczania środków pochodzących z tych opłat i kar.

Poprawki szósta i siódma mają na celu określenie właściwego rodzaju aktu prawnego dla uregulowania spraw wskazanych w przepisach art. 13d i 13e.

Poprawki piąta i ósma zmiernają do uwzględnienia faktu, że w miastach na prawach powiatu uchwałę o ustaleniu strefy płatnego parkowania, a także uchwałę określającą wysokość opłaty dodatkowej podejmować będzie rada miasta.

Proponujemy też zmiany o charakterze merytorycznym, które dotyczą rozstrzygnięcia, do kogo należy koszt przewożenia obiektów i urządzeń, odstąpienia od naliczania odsetek od kar pieniężnych, określenia w art. 6 ustawy nowelizującej początku terminu obowiązywania opłat dodatkowych na maj 2004 r. oraz przesunięcia terminów wejścia w życie tego artykułu na 1 stycznia 2004 r., tak aby Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad mogła przygotować druk i dystrybucję kart opłat dodatkowych.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Komisja Skarbu Państwa i Infrastruktury rekomenduje przyjęcie tych poprawek.

Ponadto informuję, że jest jeszcze wniosek mniejszości, który na posiedzeniu komisji nie uzyskał akceptacji większości, a który będzie łaskaw przedstawić mój kolega, pan senator Włodzimierz Łęcki.

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Kazimierz Kutz)

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję senatorowi za sprawozdanie.

Proszę sprawozdawcę mniejszości Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury senatora Włodzimierza Łęckiego o zabranie głosu.

Senator Włodzimierz Łęcki:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

W toku obrad komisji wywiązała się dość duża dyskusja na temat, w jakie dni mogą być pobierane opłaty. W ustawie uchwalonej przez Sejm, którą otrzymaliśmy, w art. 13b jest następujący zapis: „Opłatę, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 1, pobiera się za parkowanie pojazdów samochodowych w strefie płatnego parkowania w wyznaczonym miejscu w określone dni robocze, w określonych godzinach lub całodobowo”.

Ten zapis spowodował pewne zaniepokojenie Związku Miast Polskich. Paru z nas zostało zapoznanych ze stanowiskiem tego związku, który

(senator W. Łęcki)

sugeruje, aby było możliwe pobieranie opłaty również w dni wolne od pracy, ale nie na zasadzie, że wówczas pobierano by opłaty za parkowanie przez cały tydzień. Rada gminy mogłaby wtedy wyznaczyć dni, według swojej orientacji, w które będą pobierane opłaty, ale byłoby to nie więcej niż pięć dni, czyli to taka sama liczba, jak w przypadku dni roboczych. Dotyczy to szczególnie miejscowości turystycznych, miejscowości pielgrzymkowych, gdzie ruch samochodowy jest znacznie większy w dni wolne od pracy.

Pobieranie opłat nie ma celu li tylko fiskalnego dla danego samorządu, ale również pozwala pozyskać środki na utrzymanie czystości. Przede wszystkim jednak w pewnym stopniu mobilizuje mieszkańców posiadających odpowiednie powierzchnie do budowy czy do zakładania – bo „budowa” to może za duże słowo – płatnych parkingów strzeżonych. Jest też pozytywna opinia Policji, bo znacznie bezpieczniej jest, jeśli w miejscach o dużym natężeniu parkowania odbywa się to na parkingach strzeżonych. W wielu miastach wytworzyła się już taka sytuacja, że opłaty parkingowe są na tyle wysokie, iż prywatni przedsiębiorcy uruchamiają prywatne parkingi strzeżone, na których opłaty z reguły są niższe od opłat wynikających z decyzji władz samorządowych. Czyli krótko: niech samorząd decyduje, w jakie dni wprowadzać będzie opłaty parkingowe, chodzi tylko o to, żeby te opłaty obowiązywały nie przez cały tydzień, ale w wybranych dniach.

W związku z tym w imieniu kolegów jako wniosek mniejszości proponuję następującą korektę: w ust. 1 skreśla się wyraz „robocze”, a jeśli chodzi o ust. 4 pkt 3 dodaje się zdanie mówiące, że pkt 4 będzie brzmiał: „określa dni wolne od obowiązujących opłat, o których mowa w art. 13 ust. 1”. „Określa dni” – liczba mnoga, to muszą być co najmniej dwa dni. I suma dni wolnych od opłat, dwa dni, będzie zagwarantowana. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję panu senatorowi.

Zgodnie z Regulaminem Senatu przed przystąpieniem do dyskusji można zadać pytanie senatorom sprawozdawcom.

Czy są chętni? Nie widzę chętnych.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem ustawy. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister infrastruktury.

Witam pana sekretarza stanu Andrzeja Piłata z Ministerstwa Infrastruktury. Zgodnie z regulaminem pytam, czy chciałby pan zabrać głos.

(Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Andrzej Piłat: Wyjaśnialiśmy sprawę szczegó-

łowo na posiedzeniu komisji, Panie Marszałku. Myślę, że to wystarczy.)

Dziękuję.

Zgodnie z regulaminem można, korzystając z obecności ministra, zadawać pytania panu ministrowi. Czy są chętni?

Bardzo proszę, Pani Senator. Bardzo proszę.

Senator Irena Kurzępa:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, omawiana ustawa określa kryteria kwalifikowania dróg do odpowiedniego ich typu. I tak do dróg krajowych zalicza się... I tu się wylicza, jakie są kryteria. Dla mnie niezbyt jasne jest trzecie kryterium – prosiłabym o sprecyzowanie – mówiące o drogach stanowiących „inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych”. Autostrady, drogi ekspresowe czy drogi międzynarodowe, dojazdowe do przejść granicznych czy alternatywne dla autostrad, stanowiące ciągi obwodnic, drogi o znaczeniu obrotnym – to wszystko jest oczywiste. Ale te „inne”? Dla mnie to nie jest jasne.

I drugie pytanie, jeśli można, Panie Ministrze. Ustawa określa odległość zabudowy od poszczególnych rodzajów dróg. I tak, dla przykładu, przy drodze krajowej ta odległość ma wynosić co najmniej 10 m. Chciałabym zapytać: a co z obiektami, z budynkami, które znajdują się już w tej chwili w odległości znacznie mniejszej – znane mi są takie przypadki – na przykład w odległości 3 m od drogi krajowej? Co będzie z tymi obiektami? Czy to się usankcjonuje i pozostanie, czy prostu będą jakieś inne konsekwencje? Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Bardzo proszę, Pani Senator.

Senator Apolonia Klepacz:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, w procedowanej ustawie w art. 1 zmianie czterdziestej piątej są wprowadzone modyfikacje w odniesieniu do poprzedniego zapisu, dotyczące mianowicie przeznaczenia środków pobieranych za przejazdy ponadnormatywne. Poprzedni zapis ustawowy mówił, iż te środki pozyskane z przejazdów ponadnormatywnych przeznaczone są na budowę i utrzymanie dróg krajowych oraz na zakup urządzeń do ważenia pojazdów. W chwili obecnej w zmienionej przez państwa propozycji sejmowej zapis dotyczący zakupu urządzeń do ważenia pojazdów znika.

Moje pytanie brzmi: jaka jest przyszłość zakupu, skąd te środki będą pozyskiwane? Pytam, dlatego że praktyka wskazuje, iż faktycznie tych

(senator A. Klepacz)

urządzeń nam brakuje. Otwarte ostatnio przez premierów Czech i Polski przejście graniczne Trzebinia – Bartultovice czeka już od kilkunastu miesięcy na takie urządzenia.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Senator Anulewicz, bardzo proszę.

Senator Andrzej Anulewicz:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Korzystając z okazji, że Wysoka Izba proceduje dzisiaj nad ustawą o zmianie ustawy o drogach publicznych, chciałbym zadać panu ministrowi takie pytanie.

Na terenie niewielkiego, liczącego dwadzieścia tysięcy mieszkańców miasta mamy cztery kategorie dróg. Są to drogi krajowe, drogi wojewódzkie, drogi powiatowe i drogi samorządowe – drogi miejskie. Różny jest stan techniczny tych dróg, różne natężenie ruchu na nich, różny stopień ich wykorzystania. Często się zdarza, że drogi te są w złym stanie technicznym. W związku z tym mieszkańcy miasta zgłaszają do samorządu miasta, do rady, do pana burmistrza liczne uwagi na temat stanu dróg. I otrzymują odpowiedź: to nie moja sprawa, to sprawa starosty, to sprawa wojewody, są to drogi krajowe.

Czy nie uważa pan, Panie Ministrze, że słuszne byłoby, aby na terenie właśnie takiego miasta, takiego samorządu był – z wyłączeniem drogi krajowej – jeden rodzaj dróg? Chodzi o to, żeby były to drogi po prostu miejskie, za które odpowiedzialny byłby samorząd tego miasta? Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Czy są jeszcze chętni do zadawania pytań? Nie widzę zgłoszeń.

Dobrze, bo mamy jeszcze drugiego podsekretarza stanu z tego ministerstwa, pana Dariusza Skowrońskiego – witam serdecznie.

Bardzo proszę odpowiedzieć, dobrze? Czy chce pan z miejsca, czy przyjdzie pan tutaj?

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
Dariusz Skowroński:**

Jeśli można, to z miejsca.

Chciałbym odpowiedzieć na pytanie pani senator Kurzępa. Pytanie dotyczyło mianowicie odległości... Pierwsze pytanie dotyczyło dróg stanowiących inne połączenia. Chciałbym zauważyć, że ten przepis nie jest nowelizowany, on pozostaje

je taki, jak w starej ustawie. Są to drogi, które mają zapewnić spójność między drogami krajowymi. Są to tak zwane łączniki, które stanowią połączenie między drogami krajowymi.

Drugie pytanie dotyczyło odległości obiektów od dróg. Tego przepisu też nie zmieniamy, nie nowelizujemy. To jest przepis przeniesiony ze starej ustawy.

Jeżeli chodzi o pytanie dotyczące pieniędzy przeznaczanych na zakupy wag i tego, dlaczego to uległo wykreśleniu... Otóż dlatego, że od nowego roku obowiązki te będą ciążyły na wojewodach, i nie ma powodu, żebyśmy przeznaczali środki na zakup wag.

Jeżeli chodzi o pytanie dotyczące dróg w miastach, które posiadają różnych zarządców, to jest to oczywiście kwestia do rozważenia w dyskusji nad nową ustawą. W tej chwili jest taki układ, że są drogi, które faktycznie mogłyby być zaliczone do dróg krajowych i mogłyby być w gestii jednego zarządcy. Jest to kwestia tego, że należałoby w przyszłości – przy następnej ustawie czy przy nowelizacji ustawy – nad tym dyskutować. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Proszę bardzo, pani senator Kurzępa.

Senator Irena Kurzępa:

Dziękuję.

Panie Ministrze, ja niestety nie jestem zadowolona z tej odpowiedzi. Pan minister twierdzi, że są to tak zwane łączniki. Jeżeli nowelizujemy ustawę, to w moim najgłębszym przekonaniu wszystko, co jest niejasne i nieprecyzyjne, należałoby po prostu zaktualizować. W związku z tym, jeśli to ma być tak zwany łącznik, to będzie to według uznania, prawda? Nie bardzo więc rozumiem. Bo jeśli chodzi o zabudowę, to tak było. Zapytałam, co z budynkami, które dotychczas stoją, już od lat, i naruszają przepisy. Czy po prostu to pozostanie i nie spowoduje żadnych konsekwencji, czy to było i będzie, a budynki dalej będą stały 3 m od drogi? Tak to chyba należy rozumieć. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Rozumiem, że pani chce jeszcze raz usłyszeć odpowiedź na to pytanie, tak?

(Senator Irena Kurzępa: Tak, Panie Marszałku.)

Panie Ministrze, bardzo proszę...

Chwileczkę, jeszcze pani senator Ferenc.

Senator Genowefa Ferenc:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, wspomniał pan, że sprawa zakupu wag będzie należała do wojewody. Ja so-

(senator G. Ferenc)

bie nie wyobrażam, skąd wojewoda weźmie pieniądze na ten cel. To jest chyba jakieś nieporozumienie, bowiem jedno i drugie stanowi administrację rządową. W związku z tym prosiłabym, aby podać przyczyny albo powiedzieć, gdzie te środki znajdują się w budżecie, bo wojewoda nie weźmie tych pieniędzy po prostu znikąd.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Proszę bardzo, Panie Ministrze.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
Dariusz Skowroński:**

Jeżeli chodzi o pytanie dotyczące obiektów w pasie drogowym, to w stosunku do obiektów, które już istnieją, nie będzie żadnych skutków. W art. 38 jest zapis mówiący, że istniejące w pasie drogowym obiekty budowlane i urządzenia niezwiązane z gospodarką drogową lub obsługą ruchu, które nie powodują zagrożenia i utrudnień ruchu drogowego i nie zakłócają wykonywania zadań zarządu drogi, mogą pozostać w dotychczasowym stanie. Tak więc nie ma problemu.

Kwestia pieniędzy na wagi. Po pierwsze, te wagi, które już są, zostaną przekazane w gestię wojewody, a po drugie, pieniądze na nowe zakupy powinny być przewidziane w budżecie. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.
Bardzo panią proszę.

Senator Genowefa Ferenc:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, ja po prostu nie jestem zadowolona z odpowiedzi „powinny być przekazane”. Budżet jest w parlamencie, w związku z czym prosiłabym o udzielenie jednoznacznej odpowiedzi na pytanie: czy są pieniądze i w jakim stopniu obecny stan wag zaspokaja w ogóle potrzeby w tym zakresie? Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Panie Ministrze, proszę odpowiedzieć jednoznacznie.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
Dariusz Skowroński:**

Ja powiedziałem, że my prześlemy wagi, a nie, że jest jakiś problem z liczbą wag. Razem

z obsługą przekazujemy wagi, które w tej chwili są w dyspozycji Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad. A w jakim stanie? To są prawie nowe wagi, to są nowe urządzenia.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.
Czy są jeszcze pytania?
Pani Ferenc, jest pani niezłomna.

Senator Genowefa Ferenc:

Jeśli można, Panie Marszałku... Bo nie lubię, jeśli ktoś po prostu w ogóle omija temat albo nie słucha pytań i odpowiada na zupełnie inny temat.

Panie Ministrze, ja zapytałam, w jakim stopniu liczba wag, które są w tej chwili, zaspokaja potrzeby, czy jest to 50% potrzeb, czy jest to 90%, a może 100% potrzeb. Chciałabym uzyskać informację na ten temat.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Proszę bardzo.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
Dariusz Skowroński:**

Liczba wag, którymi dysponuje Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, nie zaspokaja potrzeb. Nie jestem jednak w stanie powiedzieć, czy zaspokaja potrzeby w 80%, czy w 50%. Jest to kwestia polityki ważenia. Możemy założyć, że wagi trzeba by ustawić przed każdym miastem, na każdym punkcie granicznym. Wtedy tych wag potrzeba by było czterysta, czterysta pięćdziesiąt. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.
Pani senator Ferenc nie jest zadowolona z odpowiedzi?

Senator Genowefa Ferenc:

Jeszcze nie otrzymałam odpowiedzi na drugie pytanie, o to, czy w budżecie są na to środki. A jeśli są, to niech pan minister wskaże to miejsce w budżecie.

(Wicemarszałek Kazimierz Kutz: No właśnie.)

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
Dariusz Skowroński:**

Dla wojewodów nie ma tu przewidzianych środków, my nie jesteśmy... To znaczy, nie są przewidziane pieniądze na zakup wag.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.
Senator Kurzępa.

Senator Irena Kurzępa:

Dziękuję.
Mam jeszcze jedno pytanie. Panie Ministrze, czy ministerstwo nie rozważało sprawy innych rozwiązań dla ciężkich samochodów, dla tirów? Drogi są strasznie niszczone, tworzą się koleiny... Ja akurat znam drogi we wschodniej części Polski, na których nie ma poboczy, na których jest jeden pas ruchu i w dodatku są niesamowite koleiny. Czy nie można rozwiązać tego problemu, na przykład transportując te samochody taborem kolejowym?

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

No, to stary problem.
Bardzo proszę, Panie Ministrze.

**Podsekretarz Stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
Dariusz Skowroński:**

Z jednej strony to oczywiście jest odwieczny problem. Chodzi o rozwiązanie problemu transportu przez połączenie transportu kołowego z transportem kolejowym, czyli przez tak zwany transport kombinowany. Oczywiście cały czas trwa nad tym dyskusja. Z drugiej strony jest to problem wzmacniania nośności dróg i nad tym cały czas pracuje dyrekcja generalna. Nowe drogi, których standard jest podnoszony do standardu europejskiego, 11,5 t na oś, pozwalają na to, żeby jeździły po nich ciężkie samochody i nie rozjeżdżały ich. Oczywiście kwestia transportu kombinowanego jest kwestią do rozwiązania. Na pytanie, czy Ministerstwo Infrastruktury tym się zajmuje, odpowiadam: tak, zajmuje się, jednak w tej chwili nie ma konkretnych rozwiązań. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.
Czy są jeszcze pytania do panów ministrów?
Bardzo proszę.

Senator Aleksandra Koszarda:

Dziękuję, Panie Marszałku.
Panie Ministrze, miałam taką informację, że jeszcze za czasów poprzedniego rządu zostały zakupione dla kolei urządzenia do przewożenia samochodów ciężarowych. Jeżeli to prawda, to dlaczego nie są one wykorzystywane? Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Bardzo proszę, Ministrze. Czy to prawda, że są?

**Sekretarz Stanu
w Ministerstwie Infrastruktury
Andrzej Piłat:**

Panie Marszałku! W związku z tym, że te pytania ciągle się pojawiają, myślę, że wymagają one jednak trochę szerszej odpowiedzi.

Jeśli chodzi o ten tak zwany transport kombinowany, to od ładnych kilku lat trwa dyskusja na temat tego, na ile jesteśmy w stanie zapewnić przewóz tirów pociągami. Głównym problemem, z powodu którego jeszcze tak się nie dzieje, są, jakby nie patrzeć, uwarunkowania ekonomiczne. Niestety, jest to jeszcze zbyt drogie dla przewoźników, dlatego że wcześniej trzeba dojechać tirem do pociągu, zapłacić za przejazd całego składu tirowskiego, potem jeszcze dojechać na miejsce przeznaczenia tira. Po prostu przewoźnikom, właścicielom tych ciężkich wozów dzisiaj zwyczajnie to się nie opłaca. W Europie ten rodzaj transportu już często jest bardzo znaczący, ale jest on bardzo mocno dotowany przez państwo, głównie ze względu na to, że nie niszczy dróg i chroni środowisko. Na przykład absolutnym prekursorem jest Szwajcaria, w której znaczna część tego typu transportu ciężkiego idzie drogami kolejowymi.

Niestety, nie tylko w Polsce, ale także w wielu innych krajach jest to jeszcze coś takiego, co się dopiero zaczyna. Mogę tylko poinformować, iż pierwsze takie składy pociągów zaczynają już kursować po naszych torach, głównie z Ukrainy do Polski, i na wschód, i na zachód. Przymierzamy się także do rozmów z Niemcami, aby pierwsze takie składy z tirami docierały do Poznania i Wrocławia.

Mogę tylko powiedzieć, iż jest to między innymi także problem specjalnego taboru kolejowego, o co zapytała pani senator. Chciałbym powiedzieć, że nic mi nie wiadomo o tym, abyśmy mieli jakies większe ilości tego taboru. Owszem, cztery składy pociągów przystosowane do przewozu tirów mamy, ale ze względu na potrzeby to jest po prostu kropla w morzu. I to jest jedna sprawa.

Druga sprawa: jeszcze dwa słowa o tych wagach. To jest w ogóle szerszy problem, dlatego on przeszedł i dlatego on... Nie dziwię się, że panie senator drażą ten temat. Dotychczas zakładaliśmy, że ważenie ciężkich wozów będzie odbywało się głównie na granicach – chodzi o samochody, które przekraczały granicę i przejeżdżały przez kraj. Dzisiaj jest potrzeba, aby w celu ochrony niektórych dróg przed ciężkimi wozami, zwłaszcza dróg wojewódzkich i powiatowych, ustawiać wagi także w innych miejscach niż tylko na granicach.

(sekretarz stanu A. Piłat)

W związku z tym uzgodniliśmy, iż obowiązki te powinni przejąć wojewodowie. Oczywiście oni otrzymają dotychczasowy sprzęt od generalnej dyrekcji plus wszystkie etaty, ludzi, którzy się tym zajmowali w generalnej dyrekcji. Wojewodowie mają sporządzić szczegółowy plan potrzeb w zakresie tych wag na swoim terenie ze względu na chronienie miejsc, które będą tego wymagały. Powiem uczciwie, że dotyczy to zwłaszcza województw, w których oddajemy kolejne odcinki autostrad i w których są drogi równoległe do autostrad. Chcielibyśmy, aby ciężki transport, dla którego przeznaczona jest autostrada, nie uciekał maksymalnie na drogi równoległe. Stąd po prostu trzeba go tam nie wpuszczać, także poprzez znacznie bardziej rygorystyczne od dotychczasowego ważenie tirów. Zobaczymy, ile wojewodowie zażądają wag, będziemy się zastanawiali nad ich dofinansowaniem przez nasz resort, ale nie tylko, bo także bezpośrednio z budżetu. Wstępne analizy mówią, iż powinno być co najmniej dwa razy tyle wag niż jest teraz, i do tego się przymierzamy. Myślę, że nie damy rady załatwić tego problemu w ciągu roku, ale będziemy musieli to uwzględnić i w budżecie, i w naszych środkach. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Czy są jeszcze pytania? Nie ma. Dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Stwierdzam, że na liście mówców jest jedna osoba, a mianowicie pani senator Klepacz, której udzielam głosu.

Senator Apolonia Klepacz:

Panie Marszałku! Państwo Senatorowie! Panowie Ministrowie!

Ja z uporem godnym dobrej sprawy będę dalej drażyła problem zakupu urządzeń do ważenia pojazdów. Otóż przygotowałyśmy, ja i pani senator Ferenc, poprawkę, która zmierza do dopisania w art. 40a zapisu mówiącego, iż te środki, które będą pozyskiwane za przejazdy pojazdów nienormatywnych, przeznaczamy na budowę, przebudowę, remont i utrzymanie dróg krajowych oraz na zakup urządzeń do ważenia pojazdów.

Odpowiedzi, które tutaj padły, nie są satysfakcjonujące, a problem jest poważny. Otóż nie wszystkie przejścia graniczne w linii dróg krajowych są wyposażone w urządzenia do ważenia. Tak jak już mówiłam w swoim pytaniu, nowo otwarte przejście, które praktycznie w momencie otwarcia powinno być wyposażone w takie urządzenie, do dzisiaj nie ma urządzenia do ważenia pojazdów. Osoby pracujące na tej granicy

i mieszkające w pobliżu stwierdzają, że w ten sposób po prostu uciekają nam złotówki. Tego typu urządzenia na granicach, i nie tylko, są – wszyscy chyba jesteśmy tego świadomi – sposobem na pozyskiwanie środków finansowych na budowę dróg, ale jednocześnie stanowią pewną naturalną zaporę, ażeby ładunki ponadnormatywne nie niszczyły naszych dróg. A jeżdżąc po naszych drogach, dokładnie widzimy, jak są one zniszczone właśnie przez ładunki nienormatywne.

Przypominam sobie rok 1997, pan minister Piłat zapewne też go pamięta, bo był wtedy pełnomocnikiem rządu do spraw powodzi. My na Opolszczyźnie – bo akurat ten region reprezentuję – mieliśmy bardzo dużo wybudowanych dróg, ale jednocześnie mieliśmy ogromną ilość dróg zniszczonych właśnie przez te pojazdy, przez te transporty ponadnormatywne. W tym czasie nikt nie ważył ani nie mierzył. Sytuacja, problem chwili i konieczność odbudowy województwa po powodzi to powodowały. Ale jest to ewidentny przykład, iż takie potrzeby istnieją. Chcielibyśmy, ażeby ten problem ważenia pojazdów został rozwiązany, i to jak najszybciej, dlatego wskazujemy, że trzeba zabezpieczyć przez zapis ustawowy przeznaczenie środków na zakup tychże urządzeń.

Zgłaszam poprawki i przekazuję je na ręce pana marszałka. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Informuję, że lista mówców została wyczerpana.

Informuję też, że zostały złożone dwa wnioski o charakterze legislacyjnym: senatora Suchańskiego i pani senator Klepacz.

Zamykam dyskusję.

W związku z wnioskami o charakterze legislacyjnym, zgodnie z art. 52 ust. 2 Regulaminu Senatu, proszę Komisję Skarbu Państwa i Infrastruktury o ustosunkowanie się do przedstawionych w toku debaty nad tym punktem wniosków i przygotowanie sprawozdania w tej sprawie.

Czy pan minister chciałby powiedzieć coś w związku z tymi wnioskami?

Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Andrzej Piłat:

Panie Marszałku, tylko tyle, iż może powstać problem natury prawnej. Bardzo bym prosił prawników o sprawdzenie tego – chodzi o wniosek pani senator Klepacz. Z mojego punktu widzenia ten wniosek nam oczywiście nie przeszkadza. Tylko że, Pani Senator, my mówimy o tak zwanym środku specjalnym, więc i to będzie środek

(sekretarz stanu A. Piłat)

specjalny generalnej dyrekcji. Nie wiem zatem, czy nie zachodzi tu kolizja prawna. To jest wniosek, który w tej chwili się pojawił. Ja nie mam tutaj całego zaplecza prawnego, więc trzeba by to sprawdzić na posiedzeniu komisji. Bo gdyby on mógł być na przykład zrealizowany tak, Panie Marszałku, że za jakąś część środków, które będą pochodziły z kar itd., będzie można nabyć wagę czy kilka wag i te wagi, jako środek trwały, przekazać wojewodom, to wydaje mi się, że teoretycznie byłoby to możliwe. My jako generalna dyrekcja nie możemy przekazywać bezpośrednio wojewodzie tak zwanego środka specjalnego, bo to jest łamanie zupełnie innych ustaw. A więc powiadam: pod względem merytorycznym nie mam zastrzeżeń, bo uważam, że pani senator ma rację i że pewnie wspomogłoby to nawet tę pracę. Trzeba by jednak sprawdzić, jak to jest, czy nie ma tutaj jakichś przeszkód prawnych. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Komisja nad tym się pochyli.

Informuję, że głosowanie nad ustawą o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Dziękuję panom ministrom za obecność na naszych obradach.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu dwunastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o giełdach towarowych oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na pięćdziesiątym dziewiątym posiedzeniu w dniu 17 października 2003 r., a do Senatu została przekazana w dniu 21 października tegoż roku. W tym samym dniu marszałek Senatu, zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych. Po rozpatrzeniu ustawy komisja przygotowała swoje sprawozdanie w tej sprawie.

Tekst ustawy zawarty jest w druku nr 508, a sprawozdanie komisji w druku nr 508A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, panią senator Genowefę Ferenc, o przedstawienie sprawozdania komisji w sprawie rozpatrywanej ustawy. Proszę.

Senator Genowefa Ferenc:

Panie Marszałku! Państwo Senatorowie!

Mam zaszczyt z upoważnienia Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych przedstawić Wyso-

kiej Izbie sprawozdanie z posiedzenia komisji poświęconego rozpatrzeniu ustawy o zmianie ustawy o giełdach towarowych oraz niektórych innych ustaw. Komisja rozpatrzyła ustawę na posiedzeniu w dniu 30 października 2003 r. Wyniki prac komisji zostały przedstawione w druku nr 508A.

Omawiana ustawa uwzględnia istotne zmiany wynikające z potrzeb obrotu towarowego oraz zmiany wynikające z wejścia w życie innych ustaw, a zwłaszcza ustawy – Prawo działalności gospodarczej, ustawy – Prawo bankowe oraz ustawy o podpisie elektronicznym.

Ustawa rozszerza rodzaje towarów giełdowych o limity wielkości emisji zanieczyszczeń oraz o prawa majątkowe, których cena zależy bezpośrednio lub pośrednio od wartości limitów emisji zanieczyszczeń.

Do ustawy wprowadzono możliwość prowadzenia towarowego domu maklerskiego w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Dopuszczono, aby spółka akcyjna prowadząca giełdę towarową była spółką publiczną. Akcje takiej spółki nie muszą być wówczas imienne.

Wyeliminowano ograniczenie, że jeden akcjonariusz giełdy nie może posiadać więcej niż 25% głosów na walnym zgromadzeniu. Obecnie prawo głosu będzie zależało od liczby posiadanych akcji.

W ustawie rozszerzono krąg podmiotów, które mogą być stronami transakcji giełdowej. Członkami giełdy towarowej będą mogły być: domy składowe, grupy producentów rolnych, zagraniczne osoby prawne, przedsiębiorstwa energetyczne oraz spółki handlowe zawierające transakcje giełdowe, których wyłącznym przedmiotem są rzeczy oznaczone co do gatunku.

Komisja proponuje wprowadzenie do ustawy siedmiu poprawek, przedstawionych w druku nr 508A. Proponowane poprawki zostały przyjęte jednogłośnie. Trzy z proponowanych poprawek wywołały dyskusję. Są to poprawki: trzecia, czwarta i piąta.

W poprawce trzeciej komisja proponuje, aby Rada Ministrów była zobowiązana – a nie jak w wersji sejmowej mogła – wydać rozporządzenie określające zasady tworzenia, utrwalania, przechowywania i zabezpieczania dokumentów. Komisja uznała, że to upoważnienie musi mieć charakter obligatoryjny, skoro dotyczy kwestii związanych z bezpieczeństwem obrotu na giełdzie towarowej.

Propozycje zawarte w poprawce czwartej zmierzają do utrzymania wymogu posiadania minimum średniego wykształcenia przez maklerów giełd towarowych. Należy zwrócić uwagę na to, że obowiązek posiadania minimum średniego wykształcenia został w Sejmie zniesiony. Komisja stoi jednak na innym stanowisku, a decyzję dotyczącą utrzymania wymogu posiadania minimum

(senator G. Ferenc)

średniego wykształcenia podjęła po szczegółowej analizie dyrektyw, które to regulują.

Poprawka piąta usuwa, w ocenie komisji, niekonstytucyjność przedstawionych rozwiązań.

W imieniu komisji wnoszę o przyjęcie projektu uchwały przedstawionego w druku nr 508A. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję, Pani Senator. Proszę jeszcze zostać przy mównicy, dlatego że zgodnie z regulaminem senatorowie mogą panią pytać o różne sprawy związane z tą ustawą.

Czy są chętni do zadawania pytań pani sprawozdawczyni? Nie ma chętnych.

Dziękuję pani.

(Senator Genowefa Ferenc: Dziękuję.)

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem ustawy. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister finansów.

Ministerstwo Finansów reprezentuje pan podsekretarz stanu Igor Chalupiec, którego witam. Obecny jest też przedstawiciel Komisji Papierów Wartościowych i Giełd, zastępca przewodniczącego, pan Aleksander Chłopecki. Dzień dobry.

Zgodnie z naszym regulaminem chciałbym zapytać pana ministra, czy zechciałby zabrać głos w sprawie tej ustawy.

Bardzo proszę.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Igor Chalupiec:

Szanowny Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Na wstępie chciałbym przede wszystkim podziękować Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych za bardzo dobrą współpracę przy tworzeniu projektu ustawy o zmianie ustawy o giełdach towarowych oraz niektórych innych ustaw. Podziękowania kieruję zwłaszcza do pani senator Genowefy Ferenc, która przedstawiała sprawozdanie w sprawie projektu.

Pomimo kilku rozbieżności, które będę chciał skomentować, należy ocenić to tak, iż – tak jak powiedziała też pani senator – przyjęcie przez parlament proponowanej ustawy będzie miało niewątpliwie bardzo pozytywny wpływ na polski sektor finansowy i, zdaniem nie tylko rządu, lecz także środowiska gospodarczego, które jest żywo zainteresowane wprowadzeniem w życie tych zmian ustawowych, przyczyni się do istotnego wzrostu obrotów na rynku regulowanym, a także do wzrostu obrotów instrumentami pochodnymi.

Chcę też podkreślić, że wprowadzenie tych przepisów nie przyczyni się, w tym zakresie, w jakim wprowadzane są obowiązki dla uczestników obrotu, do wzrostu kosztów prowadzonej przez nich działalności, ale za to zliberalizuje warunki prowadzenia tej działalności.

Odnosząc się bezpośrednio do sprawozdania komisji i do przedstawionych poprawek, chciałbym powiedzieć, że stanowisko rządu jest następujące. Rząd proponuje przyjąć poprawki: pierwszą, drugą, szóstą i siódmą. Wobec pozostałych trzech poprawek mamy odmienne stanowisko i chcielibyśmy prosić o ich odrzucenie.

Jeżeli chodzi o poprawkę trzecią, która zmienia z fakultatywnego na obligatoryjne upoważnienie Rady Ministrów do wydania rozporządzenia, mającego określać zasady tworzenia, utrwalania, przechowywania i zabezpieczania dokumentów związanych z obrotem elektronicznym.

Sytuacja wygląda następująco. W projekcie tej ustawy kierowaliśmy się analogicznymi rozwiązaniami, które zostały przyjęte trzy lata temu w ustawie – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi. W tamtej legislacji możliwość wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia w podobnej sprawie również jest określona w sposób fakultatywny.

Rząd zakłada, że obrót na giełdach towarowych odbywa się pomiędzy profesjonalnymi pośrednikami, którzy mają rozbudowane zaplecze administracyjne, wiedzą, w jaki sposób prowadzić ten obrót, mają określone wyposażenie: sprzęt komputerowy, systemy informatyczne umożliwiające bezpieczne prowadzenie tego obrotu i którzy z założenia wiedzą, jak powinni zabezpieczyć się przed ewentualnymi problemami wynikającymi z tego, że prowadzą właśnie obrót elektroniczny. A zatem wiedzą, w jaki sposób tworzyć te dokumenty elektroniczne, jak je przechowywać i jak je zabezpieczać.

Podobnie jest w wypadku rynku papierów wartościowych. Tam te rozwiązania obowiązują od trzech lat i do dzisiaj stosowne rozporządzenie nie zostało wydane, ponieważ nie było takiej potrzeby. My zakładamy, że w momencie kiedy pojawi się taka potrzeba... Dzisiaj jeszcze trudno jest przewidzieć, w jakim zakresie, w jakim momencie i do jakich systemów informatycznych, do jakiej konkretnej materii, powinny się odnosić te przepisy. Nałożenie takiego obowiązku spowodowałoby, że Rada Ministrów musiałaby przyjąć coś, co być może będzie wyprzedzało praktykę.

Jeżeli chodzi o poprawkę czwartą, to znaczy o ten wymóg wykształcenia średniego dla maklerów giełd towarowych, to chciałbym zwrócić uwagę, że to rozwiązanie, jakie zostało zaproponowane, ma chronić osoby, które w Polsce wykonują zawód maklera. Zawód maklera papierów wartościowych jest bowiem zawodem regulowa-

(podsekretarz stanu I. Chalupec)

nym w rozumieniu ustawy z 26 kwietnia 2001 r. o zasadach uznawania nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej kwalifikacji do wykonywania zawodów regulowanych. Praktyczna tego konsekwencja jest taka, że każdy makler papierów wartościowych, każdy makler giełd towarowych, który będzie posiadał stosowne uprawnienie wydane na podstawie przepisów obowiązujących w każdym kraju członkowskim, będzie miał na podstawie tej ustawy i ogólnych zasad przystąpienia Polski na mocy traktatu do Unii Europejskiej prawo do prowadzenia tej działalności w Polsce. Po prostu będzie mógł tutaj przyjechać i prowadzić tę działalność. A w przepisach unijnych dotyczących wydawania tego rodzaju licencji osobom fizycznym nie ma takiego wymogu, iż te osoby muszą się legitymować dyplomem udowadniającym, że mają wykształcenie średnie. Wystarczy, jeżeli wylegitymują się wystarczającym doświadczeniem zawodowym, odpowiednią praktyką zawodową. W związku z tym, w naszym rozumieniu, wprowadzenie tej zmiany stawiałoby maklerów z państw członkowskich Unii w pozycji uprzywilejowanej wobec maklerów starających się o takie uprawnienia w Polsce. Poza tym warto zwrócić uwagę na to, że aby zostać licencjonowanym maklerem giełd towarowych, trzeba zdać trudny specjalistyczny egzamin. Stąd to nie kwestia ogólnej wiedzy, ale kwestia wykazania się głęboką wiedzą profesjonalną w tym przedmiocie jest tu najważniejsza.

Poprawka piąta to propozycja wykreślenia zapisu art. 38e ust. 2. Podnoszona tu jest taka kwestia, iż wprowadzenie w drodze tego zapisu możliwości wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia, które ustalałoby, iż dom maklerski może wykonywać inną działalność niż ta, która jest określona w podstawowym katalogu siedmiu czynności wymienionych w ust. 1, czyli przekazanie Radzie Ministrów kompetencji określania dodatkowych czynności wykonywanych przez domy maklerskie na mocy rozporządzenia, mogłoby być niezgodne z konstytucją.

Chcemy podkreślić, że analogiczne rozwiązanie funkcjonuje już dzisiaj w art. 31 ustawy – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi. Chodzi o to aby w sytuacji, w której domy maklerskie będą chciały wykonywać działalność rozszerzoną poza ten katalog podstawowy, do którego są ograniczone zgodnie z art. 38 ust. 1, nie trzeba było dokonywać zmiany ustawowej. Bo inaczej po to, żeby one mogły wykonywać inną działalność, za każdym razem potrzebna byłaby zmiana ustawy. Proponujemy zatem, żeby można było dać Radzie Ministrów kompetencję ustalania w drodze rozporządzenia zasad i możliwości rozszerzania zakresu działalności przez towarowe domy maklerskie.

A więc jest to wprowadzenie możliwości szybkiego, elastycznego rozszerzenia działalności – nie zawężenia, tylko rozszerzenia. My mówimy o rozszerzeniu swobody działania, a nie o jej ograniczeniu. Rozumiemy, że w konstytucji, w art. 22, chodzi o to, iż ograniczenie wolności gospodarczej może być wprowadzone tylko w drodze ustawy. Ale przedmiotowe rozwiązanie ma na celu zapewnienie swobody; nie ograniczenie, tylko rozszerzanie możliwości prowadzenia działalności przez towarowe domy maklerskie.

To tyle, jeżeli chodzi o stanowisko rządu. Jeszcze raz pięknie dziękuję za współpracę.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję. Proszę jeszcze pozostać przy mównicy, dlatego że senatorowie mogą panu zadawać pytania.

Bardzo proszę, czy są chętni?

Bardzo proszę, Pani Senator.

Senator Genowefa Ferenc:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Panie Ministrze, do projektu rządowego była dołączona opinia Komitetu Integracji Europejskiej. Pani minister Hübner powołuje się w tej opinii na dwie dyrektywy, które regulują sprawę wykształcenia czy kwalifikacji wymaganych od osoby ubiegającej się o wpis na listę maklerów giełdowych.

Jedna z nich reguluje sprawy ogólnego systemu uznawania dyplomów szkół wyższych przyznawanych na zakończenie przynajmniej trzyletniego kształcenia i szkolenia zawodowego. Jest tutaj odniesienie do tej dyrektywy i w związku z tym można byłoby przypuszczać, że w ogóle wymagane jest wykształcenie wyższe, a nie średnie, tak jak pierwotnie było to u nas wpisane.

Druga mówi o ogólnym systemie uznawania kształcenia i szkolenia zawodowego.

Czyli z treści tych dyrektyw wynikałoby jednak, że to wykształcenie powinno być określone. Dlaczego resort zajmuje akurat takie stanowisko, że przeszkodą będzie wymaganie przynajmniej wykształcenia średniego?

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Czy są jeszcze inne pytania?

Bardzo proszę, Panie Ministrze.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Igor Chalupec:

Postaram się odpowiedzieć na pytanie, dlaczego takie jest stanowisko resortu w kwestii dyrektyw. Poproszę ewentualnie dodatkowo pana przewodniczącego Chłopeckiego o interpretację.

(podsekretarz stanu I. Chalupec)

Nie mam też akurat tych pism przed sobą, a musiałbym popatrzeć na cały dokument.

Ja mogę powiedzieć... Może odniosę to do dwóch kwestii i jeśli pani senator pozwoli, odpowiem trochę też na podstawie własnego doświadczenia, ponieważ jestem licencjonowanym maklerem papierów wartościowych. Co prawda nigdy bardzo aktywnie nie wykonywałem tego zawodu, ale kierowałem kiedyś domem maklerskim, największym w Polsce, i nadzorowałem pracę dziesiątków maklerów. Z mojego doświadczenia wynika, że formalne wykształcenie jest istotne, ale tak na dobrą sprawę tym, co decyduje o kwalifikacjach danej osoby i o tym, w jaki sposób daje sobie ona radę na rynku; o tym, czy może właściwie i należycie reprezentować interesy swojego zleceniodawcy, czyli klienta, który, mówiąc krótko, chce jak najdrożej sprzedać i jak najtaniej kupić, jest praktyka, czyli wykształcenie wynikające z pewnego doświadczenia zawodowego.

Teoretycznie moglibyśmy założyć, że osoby, które mają wykształcenie wyższe ekonomiczne, prawnicze czy finansowe, powinny być lepiej predysponowane do wykonywania takiego zawodu niż na przykład osoby, które mają wykształcenie zupełnie inne. Ale okazuje się, że nie ma tu żadnej reguły. Mnie się wydaje, ja to tak rozumiem, że te regulacje europejskie idą przede wszystkim w kierunku postawienia na kwestie praktyczne, na praktyczne przygotowanie do zawodu – to ma charakter podstawowy, zasadniczy. Jeżeli chodzi o wykonywanie tego zawodu, to – w moim rozumieniu – dyrektywy Unii Europejskiej nie wymagają formalnie od osób, które wykonują ten zawód, posiadania dyplomu ukończenia szkoły średniej. Jeżeli tak jest, jeżeli osoby, w stosunku do których nie ma tego wymogu, mogłyby mieć taką licencję i prowadzić tę działalność w Polsce na podstawie zapisów traktatowych i tej ustawy, którą wcześniej cytowałem, to miałyby one, jak rozumiem, pewną przewagę nad osobami, które muszą spełnić określone kryteria, niekoniecznie najważniejsze z punktu widzenia ich przydatności do zawodu, które być może w jakiś sposób by je blokowały czy stawiały w gorszej sytuacji pod względem ich konkurencyjność w stosunku do koleżanek i kolegów z Unii Europejskiej.

W kwestii samej dyrektywy prosiłbym ewentualnie o dodatkowy komentarz pana przewodniczącego Chłopeckiego.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Czy pan przewodniczący Chłopecki chciałby to uzupełnić?

(Zastępca Przewodniczącego Komisji Papierów Wartościowych i Giełd Aleksander Chłopecki: Jeżeli pan marszałek pozwoli.)

Bardzo proszę.

Dziękuję, Panie Ministrze.

Niech pan przeskoczy, jak się nie da. Ja w tym wieku skakałem. A ilu elektryków...

(Senator Genowefa Ferenc: Ale nie w takim miejscu.)

(Zastępca Przewodniczącego Komisji Papierów Wartościowych i Giełd Aleksander Chłopecki: Myślę, że nie odważyłbym się narazić Wysokiej Izby na widok moich skoków.)

Tutaj był wicepremier, który biegał na setkę. (Wesołość na sali)

Zastępca Przewodniczącego Komisji Papierów Wartościowych i Giełd Aleksander Chłopecki:

Szanowni Państwo, dziękuję uprzejmie za umożliwienie mi zabrania głosu.

Jeżeli chodzi o tę dyrektywę, to chciałem zwrócić uwagę na jeden istotny aspekt formalny. Mianowicie rząd w swoim przedłożeniu przedstawił projekt, w którym nie stawiał wymogu średniego wykształcenia. A opinia Komitetu Integracji Europejskiej dotyczy właśnie tego projektu. Czyli ona jest pozytywna, jeżeli chodzi o przedłożenie rządowe nie zawierające wymogu wykształcenia średniego.

Co do reszty argumentów, to mogę powiedzieć, że w pełni popieram argumentację Ministerstwa Finansów.

Co zaś do tej dyrektywy, to są tu dwie sprawy. Jeżeli jest dyplom, to się go uznaje, i to jest jedna sprawa objęta dyrektywą. Druga dotyczy tego, czy w ogóle ten dyplom jest konieczny. I faktem jest, że dyrektywa nie narzuca ani też nie zakazuje wskazywania na dodatkowe kwalifikacje. Tyle tylko, że faktem jest także to, o czym powiedział pan minister Chalupec: gdybyśmy te dodatkowe kwalifikacje narzucali naszym maklerom, to oni byłiby w pozycji gorszej niż maklerów, powiedzmy, z Grecji, gdzie również jest ten system uznawania, a takiego wymogu nie ma, bo wystarcza doświadczenie bądź określony egzamin. Tylko o to tu chodzi.

Skoro mam okazję i przyjemność zaapelować do Wysokiej Izby, to zwłaszcza w kwestii związanej z wykreśleniem możliwości wydania rozporządzenia o dodatkowych czynnościach wykonywanych przez towarowy dom maklerski chciałbym się zwrócić z wielką prośbą o przywrócenie tego przepisu. W przeciwnym razie skutek będzie dokładnie odwrotny niż to, co było intencją szanownych państwa senatorów: ograniczy to możliwość działania towarowego domu maklerskiego.

Intencję popieram; jest ona zacna. Tylko że, być może wskutek jakichś nieporozumień o charakterze legislacyjnym czy formalnym, padł zarzut, który... Przy zastosowaniu tego mechanizmu

(zastępca przewodniczącego A. Chłopecki)

mu, jakim jest wykreślenie możliwości wydania rozporządzenia, w towarowych domach maklerskich będzie gorzej, bo one będą mogły wykonywać o wiele mniej czynności niż w wypadku zachowania tej możliwości. To działa analogicznie w odniesieniu do domów maklerskich zajmujących się obrotem papierami wartościowymi. Zakres ich działalności może być znacznie rozszerzony – na przykład w kwestii doradztwa w zakresie funduszy inwestycyjnych – właśnie dzięki temu, że analogiczne rozporządzenie będzie mogło zostać wydane. Dziękuję uprzejmie.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Może pan jeszcze chwileczkę zostanie, bo pani Ferenc będzie miała jakieś pytanie.

Senator Genowefa Ferenc:

Jedno pytanie, Panie Marszałku.

I pan, i pan minister mówicie o tym, że mieliście i macie do czynienia z dużą grupą maklerów. Czy moglibyście podzielić się z nami informacją, ilu spośród tych maklerów nie ma średniego wykształcenia? Dziękuję.

(Wicemarszałek Kazimierz Kutz: Kogo pani pyta?)

Jednego i drugiego pana.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Czy pan może odpowiedzieć na to pytanie?

**Zastępca Przewodniczącego Komisji Papierów Wartościowych i Giełd
Aleksander Chłopecki:**

Szanowni Państwo! Nie jestem w stanie podać w tej chwili żadnych liczb, ale oczywiście widzę, co kryje się za pytaniem szanownej pani senator i przyznaję jej rację. Według mnie, znaczna większość tych osób ma średnie wykształcenie. Sądzę, że niezwykle rzadkie są przypadki, że ktoś go nie ma. Niemniej jednak chodzi mi o kwestię... To, że jest pewna zasada, pewna statystyczna prawidłowość, nie oznacza, że w imię tego należy jakiejś, niewielkiej nawet, grupie odbierać jakieś możliwości, jeżeli nie trzeba.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Proszę bardzo, Senatorze.

Senator Władysław Mańkut:

Chciałbym się zwrócić do pana ministra...

(Wicemarszałek Kazimierz Kutz: Do pana ministra, tak?)

Tak.

(Wicemarszałek Kazimierz Kutz: Dziękuję panu.)

...z pytaniem.

Widzę z zaskoczeniem, iż w przedłożeniu rządowym rzeczywiście nie było, tym bardziej że teraz ta informacja jest potwierdzona, zapisu o przynajmniej średnim formalnym wykształceniu maklerów giełdowych. Czy to było zamierzone, czy to było świadome, czy też taki tekst wynikał wyłącznie z pewnych zapisów dyrektywy unijnej? Przecież wszyscy wiemy, iż wykształcenie na poziomie średnim jest czymś tak powszechnym i tak niezbędnym, że nikomu przez głowę by nie przeszło, ażeby ktoś bez formalnego wykształcenia, podstawowego chociażby, mógł zostać maklerem giełdowym.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Rzeczywistość jest, niestety, inna niż teoria.

Panie Ministrze, może pan odpowiadać z miejsca. Niech pan naciśnie tamten dzwonek.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów
Igor Chalupiec:**

Tak, tak. Już to zrobiłem.

Szanowny Panie Senatorze! To, że taki był projekt rządowy w tej sprawie i że nie uwzględnił on tego wymogu, było zrobione z zamysłem, właśnie z tego powodu, o którym wspomniałem. Właśnie z takiego powodu, aby nie doprowadzić do nierównowagi w konkurencji pomiędzy naszym środowiskiem a osobami, które mają te licencje w Unii Europejskiej.

Nie chcę przez to powiedzieć, że uważam – troszkę tu odnoszę się do uwagi pani senator Ferenc – że to dobrze i że powinna być taka zasada, zgodnie z którą osoby bez formalnego wykształcenia średniego czy też wyższego powinny mieć taką licencję. To jest zupełnie co innego. Może się jednak zdarzyć, że będą osoby, które takiego formalnego wykształcenia nie mają, ale mają określone kwalifikacje, określone uzdolnienia, wykazują się znakomitą praktyką i doświadczeniem na rynku dzięki terminowaniu w domach maklerskich i pokonywaniu kolejnych etapów specjalizacji zawodowej. I o ile w Unii Europejskiej mogą w pewnym momencie uzyskać taki status i wykonywać ten zawód w Polsce, o tyle u nas po wprowadzeniu tego zapisu konieczne będzie uzyskanie dyplomu ukończenia liceum czy też technikum, czyli równorzędnej szkoły.

Oczywiście mówimy prawdopodobnie o bardzo wąskiej grupie, być może kilkudziesięcioosobowej, którą ten zapis może objąć w przyszłości, niemniej wydaje się, że warto zadbać również o nich.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.
Proszę bardzo.

Senator Zdzisław Jarmużek:

Dziękuję, Panie Marszałku.
Ja chcę tylko coś wtrącić.
(*Wicemarszałek Kazimierz Kutz: Ma być pytanie...*)

Chcę przypomnieć, że słynny szwedzki matematyk Jacques Inaudi był analfabeta.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.
Otwieram dyskusję.
Na liście mówców jest tylko jedno nazwisko, pani senator Genowefy Ferenc, którą proszę o zabranie głosu.

Senator Genowefa Ferenc:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!
Do wystąpienia sprowokował mnie pan minister swoją wypowiedzią w sprawie trzeciej poprawki. Stwierdził on, że komisja po prostu utrudnia sprawy i że dotychczasowe rozwiązania, funkcjonujące trzy lata, zaprzeczają potrzebie obligatoryjnego wprowadzenia rozporządzenia. Odbiega to chyba od naszej rzeczywistości, jeśli bowiem rozporządzenie zostanie wydane wtedy, kiedy pojawi się taka potrzeba – takich słów pan użył – to uważam, że w tym momencie może być już stanowczo za późno. Przykłady, które w tym roku mieliśmy, dotyczące obrotu zbożem czy półtuszkami wieprzowymi, świadczą o tym, że zabezpieczenia w formie różnych rozporządzeń nie wystarczają, ażeby uniknąć bardzo dużych nieprawidłowości. I dlatego Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych, mając na co dzień do czynienia z różnymi bardzo negatywnymi przykładami z życia wziętymi, zajęła właśnie takie stanowisko.

Pan minister mówił również o tym, że projekt rządowy, do którego była wydawana opinia Komitetu Integracji Europejskiej, nie zawierał tego wymogu. Pragnę jednak przypomnieć, że zostało zawarte pewne porozumienie między Sejmem, Senatem i Komitetem Integracji Europejskiej odnośnie do każdej ustawy, która trafia do Senatu. Jeżeli jakakolwiek ustawa jest sprzeczna z dyrektywami Unii Europejskiej, wówczas do Senatu trafia opinia na piśmie wyrażona przez Komitet Integracji Europejskiej. Ponieważ taka opinia nie wpłynęła ani do komisji, ani do Senatu, należy uznać, że ustawa, która została przekazana z Sejmu, przedstawiona w druku nr 508, jest zgodna z prawem unijnym. W związku z tym nie ma

przeszkód formalnych do tego, ażeby wprowadzić takie ograniczenie.

I teraz odnośnie do ostatniej poprawki, piątej, którą kwestionuje pan minister, chciałabym dodać, że niejednokrotnie była już taka sytuacja, że w Senacie wskazywaliśmy na niekonstytucyjność określonych zapisów i często przyjmowaliśmy rozwiązania, które Sejm odrzucał, a później okazywało się, że jednak zapisy były niekonstytucyjne.

W związku z tym Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych, rozpatrując w bardzo szczególony sposób te uwagi i ten problem, uznała, że rozwiązania przyjęte przez komisję będą jednak najwłaściwsze. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję, Pani Senator.
Dla porządku informuję, że lista mówców została wyczerpana. Senator Bartos złożył swoje przemówienie w dyskusji na piśmie*.

Zamykam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy o giełdach towarowych oraz niektórych innych ustaw zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Dziękuję gościom za wizytę.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu trzynastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na pięćdziesiątym dziesiątym posiedzeniu w dniu 17 października 2003 r., a do Senatu została przekazana w dniu 21 października tego roku. Marszałek Senatu w dniu 21 października 2003 r., zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Ustawodawstwa i Praworządności. Komisja po rozpatrzeniu ustawy przygotowała swoje sprawozdanie w tej sprawie.

Przypominam, że ustawa zawarta jest w druku nr 505, a sprawozdanie komisji w druku nr 505A.

Proszę sprawozdawcę Komisji Ustawodawstwa i Praworządności senatora Roberta Smoktunowicza o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji.

Senator Robert Smoktunowicz:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Panie Ministrze!

Mówię „Panie Ministrze”, choć dzisiaj ławy rządowe są prawie tak samo liczne jak ławy senatorskie, jak tak patrzę po sali.

* Przemówienie złożone do protokołu – w załączeniu.

(senator R. Smoktunowicz)

Mam zaszczyt zaprezentować sprawozdanie Komisji Ustawodawstwa i Praworządności z prac nad ustawą o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych. Chciałbym przypomnieć, że ustawa ta była inicjatywą poselską, a jej głównym celem było urealnienie, czyli oczywiście podniesienie poziomu opłat w sprawach karnych.

Zagadnienia tych opłat są uregulowane w ustawie o opłatach w sprawach karnych, która ma lat trzydzieści, pochodzi z 1973 r. Ostatnia zmiana wysokości tych opłat była w roku 1996, czyli sześć lat temu, a obowiązuje od początku 1997 r. Tak więc od ponad sześciu lat te opłaty nie były podnoszone, chociaż już wtedy wiele osób miało wrażenie, że nie są to opłaty wygórowane. Te, które obowiązują obecnie, w żaden sposób nie korespondują z rzeczywistymi kosztami postępowania, takimi jak na przykład wynagradzanie sędziów, rzeczywiste koszty konwoju czy koszty pracy administracyjnej. Oczywiście wszyscy zawsze przypominają, że te opłaty mają zupełnie inną funkcję niż opłaty w sprawach cywilnych i nigdy w pełni nie pokryją kosztów postępowania, ale na pewno powinny być realne.

Komisja Ustawodawstwa i Praworządności na swoim posiedzeniu w dniu 29 października zaproponowała tylko trzy poprawki. Poprawka pierwsza miała na celu wyłącznie dostosowanie terminologii tej ustawy do nazewnictwa przyjętego w prawie karnym: zamiast pojęcia „kara dodatkowa” wprowadziliśmy kodeksowy termin „środek karny”. Pozostałe poprawki mają charakter wyłącznie uściślający i porządkujący.

Panie Marszałku, Państwo Senatorowie, w imieniu komisji mam przyjemność zarekomendować Izbie uchwalenie ustawy o zmianie ustawy o opłatach karnych wraz z przedstawionymi poprawkami. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję. Proszę pozostać jeszcze chwilę przy mównicy, ponieważ zgodnie z Regulaminem Senatu senatorowie mogą zadawać panu pytania.

Czy są pytania? Nie widzę zgłoszeń. Dziękuję.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była poselskim projektem ustawy. Prezes Rady Ministrów upoważnił do reprezentowania rządu w sprawie tej ustawy podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości pana Marka Sadowskiego, którego witam i pytam, czy chciałby zabrać głos.

(Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Marek Sadowski: Dziękuję bardzo, Panie Marszałku, nie chcę zabierać czasu Wysockiej Izbie.)

Dziękuję.

Zgodnie z regulaminem pytam senatorów, czy chcieliby zadać pytania panu ministrowi. Nie widzę chętnych. Dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Do dyskusji nikt się nie zapisał.

Zamykam dyskusję.

Informuję, że zgodnie z Regulaminem Senatu głosowanie w sprawie ustawy o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Dziękuję ministrowi za wizytę.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu czternastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, podpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 r.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na pięćdziesiątym dziewiątym posiedzeniu w dniu 17 października 2003 r., a do Senatu została przekazana w dniu 21 października tegoż roku. W tym samym dniu marszałek Senatu, zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, skierował ją do Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej. Komisje po rozpatrzeniu ustawy przygotowały swoje sprawozdania w tej sprawie.

Przypominam, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 502, a sprawozdania komisji w drukach nr 502A i 502B.

Proszę sprawozdawcę Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, panią senator Stradomską, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania komisji.

Senator Alicja Stradomska:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia w sprawie uchwalonej przez Sejm w dniu 17 października 2003 r. ustawy o ratyfikacji umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, podpisanej w Warszawie w dniu 26 marca 2003 r.

Umowa ta reguluje możliwości transferu świadczeń oraz zapewnia możliwości koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego stron umowy. Umowa dotyczy świadczeń z tytułu choroby, macierzyństwa, wypadków przy pracy i chorób zawodowych, a także świadczeń emerytalno-rentowych oraz zasiłków rodzinnych i zasiłków dla bezrobotnych. Jest to umowa standardowa, realizująca zasady równego traktowania, jednoci stosowanego ustawodawstwa, zachowania praw nabytych i swobodnego eksportu świadczeń.

Przekazywanie świadczeń emerytalno-rentowych z Królestwa Niderlandów do Polski stało się

(senator A. Stradomska)

niemożliwie w związku z brakiem umowy dwustronnej z Polską, dotyczącej realizacji tego świadczenia. Stan prawny na dzień 1 stycznia 2001 r. uniemożliwia to, w związku z czym zawarciu z Królestwem Niderlandów bilateralnej umowy o zabezpieczeniu społecznym jest niezmiernie istotne dla osób zamieszkałych w Rzeczypospolitej Polskiej, a uprawnionych do niderlandzkich świadczeń emerytalno-rentowych.

Komisja na swoim posiedzeniu w dniu 28 października 2003 r. postanowiła więc jednogłośnie rekomendować Wysokiej Izbie przyjęcie ustawy bez poprawek, o co wnoszę w imieniu komisji. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Proszę sprawozdawcę Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, pana senatora Władysława Mańkuta, o przedstawienie sprawozdania komisji.

Senator Władysław Mańkut:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Panie Ministrze! Wysoka Izbo!

W imieniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej mam przyjemność przedstawić sprawozdanie z obrad komisji w sprawie uchwały o ratyfikacji umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, podpisanej w Warszawie 26 marca 2003 r.

Należy podkreślić to, o czym tu już była mowa: do tej pory nie posiadaliśmy umów bilateralnych z Królestwem Niderlandów, co już od 1 stycznia 2000 r. skutkowało utrudnieniami w zakresie wypłat świadczeń emerytalno-rentowych obywatelom Rzeczypospolitej, to jest jej mieszkańcom, Polakom, którzy nabyli prawa emerytalne w Niderlandach. Z konieczności więc wynika wymóg unormowania i stawiania na równi prawa obywateli Rzeczypospolitej, którzy nabyli w Polsce i w Niderlandach uprawnienia do uzyskania świadczeń emerytalno-rentowych. Stało się to możliwe po podpisaniu umowy z 26 marca 2003 r.

W związku z tym w imieniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej wnoszę, Wysoka Izbo, o przyjęcie uchwały, zgodnie z drukiem senackim nr 502B, bez poprawek.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Chcę zapytać, czy zgodnie z regulaminem są pytania do senatorów sprawozdawców? Nie ma pytań. Dziękuję.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem ustawy. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych został upoważniony minister gospodarki, pracy i polityki społecznej oraz minister spraw zagranicznych.

Witam przedstawicieli obydwu ministerstw: pana podsekretarza stanu Wiesława Dąbrowę i podsekretarza stanu Marka Szczepańskiego.

Zgodnie z naszym regulaminem pytam, czy ktoś z panów ministrów chciałby zabrać głos. Nikt. Tego się spodziewałem.

Otwieram dyskusję.

Nie widzę żadnego nazwiska na liście mówców, wobec tego zamykam dyskusję. Otwieram i zamykam.

Stwierdzam, że głosowanie w sprawie ustawy o ratyfikacji umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, podpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 r., zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Dziękuję gościom za wizytę.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu piętnastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Kirgiskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 19 listopada 1998 r.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na pięćdziesiątym dziewiątym posiedzeniu w dniu 17 października 2003 r., a do Senatu została przekazana w dniu 21 października tegoż roku. Tego samego dnia marszałek, zgodnie z regulaminem, skierował ją do Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych. Komisje po rozpatrzeniu ustawy przygotowały swoje sprawozdania.

Przypominam, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 503, a sprawozdania komisji w drukach nr 503A i 503B.

Proszę senatora Andrzeja Wielowieyskiego o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdań Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych w sprawie rozpatrywanej ustawy.

Proszę bardzo.

Senator Andrzej Wielowieyski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

W imieniu dwóch komisji, Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych, przedstawiam propozycję przyjęcia ustawy o ratyfikacji umowy z Republiką Kirgiską.

(senator A. Wielowieyski)

Chciałbym zwrócić uwagę, że w czasie posiedzeń komisji, które reprezentuję, zwracano uwagę – nie jest to pierwszy przypadek, takich faktów było więcej – że istnieje dość duży przedział czasowy pomiędzy momentem zawarcia umowy a finalizacją procesu ratyfikacji. Tutaj mamy przecież prawie aż ponad cztery lata. W tym przypadku problem polegał między innymi na tym, że sprawy uzgodnione dość szybko i sprawnie, jak nam przedstawiono, zostały potem, przy wykańczaniu tekstów, trochę, że tak powiem, uszkodzone, to znaczy nastąpiły rozbieżności między tekstem rosyjskim a tekstem polskim umowy. Później, ponieważ nie mamy swojej reprezentacji w Biszkeku, stolicy Kirgizji, trzeba to było robić poprzez Kazachstan. Trwało to kilkanaście miesięcy, czyli około dwóch lat.

Taka jest główna przyczyna opóźnienia w procesie ratyfikacji tej umowy. Jakkolwiek po tych dwóch latach docierania się z Kirgizami muszę stwierdzić, Wysoka Izbo, że można było może trochę wcześniej przedłożyć parlamentowi ten tekst do ratyfikacji. Kirgizi to już ratyfikowali.

Zwracaliśmy jeszcze uwagę na dwie sprawy: jak wygląda ta umowa na tle stosunków z innymi krajami Wspólnoty Niepodległych Państw. Okazuje się, że z ich większością mamy już podpisane podobne umowy dotyczące tego opodatkowania.

Jednocześnie trzeba stwierdzić, że stosunki z Kirgizją nie są zbyt rozwinięte. Według danych, które w wyniku zapytań przedstawianych na zebraniu komisji zostały nam dostarczone, w ciągu tego roku odwiedzić Polskę mogą niecałe dwa tysiące Kirgizów, rzeczywiście głównie w sprawach gospodarczych, ale także tranzytowych. Nie należy sądzić, żeby w tym zakresie istniał dość duży problem, dość duży obrót czy wymiana usług. Obroty z tym krajem mamy niezbyt duże – na kilka milionów dolarów.

Wnoszę w imieniu komisji o zaakceptowanie przez Wysoką Izbę naszego sprawozdania i przyjęcie projektu uchwały dotyczącej ratyfikacji. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Czy są pytania do senatora sprawozdawcy? Nie ma.

Dziękuję, Panie Senatorze.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem.

Rząd reprezentuje na sali dwoje podsekretarzy stanu: już witany pan Sławomir Dąbrowa i pani minister Elżbieta Mucha z Ministerstwa Finansów, którą również witam.

Chciałbym zapytać, czy chcą państwo zabrać głos. Nie. No, w innych krajach to w ogóle różnie bywa. Dziękuję.

Otwieram dyskusję.

Nikt się do niej nie zapisał.

Zamykam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Kirgiskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 19 listopada 1998 r., zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Dziękuję gościom za wizytę.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu szesnastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o nowym połączeniu polskiej drogi krajowej nr 78 i czeskiej drogi I/58 oraz o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Odrę w rejonie Chałupek i Bohumina, sporządzonej w Katowicach dnia 25 sierpnia 2001 r.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa została uchwalona przez Sejm na pięćdziesiątym dwudziątym posiedzeniu w dniu 17 października 2003 r. Do Senatu została przekazana w dniu 21 października tegoż roku. Tego samego dnia, zgodnie z art. 68 ust. 1 Regulaminu Senatu, marszałek Senatu skierował ją do Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury. Komisje po rozpatrzeniu ustawy przygotowały swoje sprawozdania w tej sprawie.

Przypominam, że tekst ustawy zawarty jest w druku nr 504, a sprawozdania komisji w drukach nr 504A i 504B.

Proszę sprawozdawcę Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, senatora Andrzeja Wielowieyskiego, o zabranie głosu i przedstawienie sprawozdania.

Senator Andrzej Wielowieyski:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską w sprawie wybudowania mostu przez Odrę w rejonie Chałupek i Bohumina została zawarta już ponad dwa lata temu. Sejm ją przyjął.

Jeżeli chodzi o sytuację faktyczną, to pieniądze w tym budżecie, w niewielkim zakresie, zostały przygotowane, chociaż nie będą one w pełni wykorzystane, bo są pewne opóźnienia. Ale środki na rok przyszły będą również zapewnione w części 39 budżetu, jak to widać w projekcie rządowym, który jest w tej chwili w opracowaniu. Koszty tej budowy wyniosą, łącznie z dojazdami od naszej strony, około 15 milionów zł. Rzecz z punktu widzenia eksploatacyjnego, merytorycznego jest potrzebna. Dotychczasowy

(senator A. Wielowieyski)

most ma sto kilkadziesiąt lat i rzeczywiście już nie nadaje się do ciężkiego ruchu czy do intensywnego wykorzystania. W związku z tym inwestycja jest ważna i potrzebna i wnoszę w imieniu Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej o zaakceptowanie naszej propozycji ratyfikacji tej umowy.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Czy ktoś chce postawić jakieś pytanie senatorowi sprawozdawcy...

(Senator Kazimierz Pawełek: Dziękuję, Panie Marszałku...)

(Głosy z sali: Jeszcze jeden sprawozdawca.)

Aha, jeszcze jeden. Przepraszam, tak jest.

(Senator Kazimierz Pawełek: To ja przepraszam.)

Proszę sprawozdawcę Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury, pana senatora Kazimierza Drożdża, o złożenie sprawozdania.

Bardzo proszę.

Senator Kazimierz Drożdż:

Dziękuję.

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie! Panie Ministrze!

Mam zaszczyt w imieniu Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury rekomendować Wysokiej Izbie przyjęcie bez poprawek uchwalonej przez Sejm na pięćdziesiątym dziewiątym posiedzeniu w dniu 17 października 2003 r. ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o nowym połączeniu polskiej drogi krajowej nr 78 i czeskiej drogi I/58 oraz o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Odrę w rejonie Chałupek i Bohumina, sporządzonej w Katowicach w dniu 25 sierpnia 2001 r. – druk senacki nr 504.

Celem przedmiotowej umowy międzynarodowej jest ustanowienie prawnych podstaw połączenia polskiej drogi krajowej nr 78 i czeskiej drogi I/58 oraz budowy nowego mostu granicznego przez rzekę Odrę w rejonie Chałupek i Bohumina. W związku z tym reguluje ona obowiązki państw stron mające służyć realizacji tego przedsięwzięcia.

Zważywszy na to, że przedmiotowa umowa międzynarodowa dotyczy spraw uregulowanych w ustawie i co do których konstytucja wymaga ustawy, jej ratyfikacja przez prezydenta Rzeczypospolitej wymaga uprzedniej zgody wyrażonej w ustawie, zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 5 konstytucji.

Panie Marszałku, Komisja Skarbu Państwa i Infrastruktury po rozpatrzeniu ustawy na po-

siedzeniu w dniu 30 października 2003 r. wnosi o przyjęcie ustawy bez poprawek – druk senacki nr 504B. Dziękuję za uwagę.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Teraz, Panie Senatorze Pawełek, może pan pytać.

Senator Kazimierz Pawełek:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Moje pytanie jest krótkie i zasadnicze.

(Wicemarszałek Kazimierz Kutz: Do kogo?)

Do tego z panów senatorów, który będzie mógł odpowiedzieć.

(Wicemarszałek Kazimierz Kutz: Proszę sobie wybrać.)

Pan senator Drożdż jest na mównicy, więc... Moje pytanie jest krótkie i zasadnicze. Chciałbym wiedzieć, kiedy będzie można tym mostem przejechać samochodem osobowym czy też ciężarowym.

Senator Kazimierz Drożdż:

Zgodnie z opinią pana ministra Piłata, który w tej chwili jest już nieobecny, w przyszłym roku w święta Bożego Narodzenia pan senator będzie mógł jechać, o ile Bozia nam da i dożyjemy tego czasu.

(Senator Andrzej Wielowieyski: Pod koniec roku.)

(Wicemarszałek Kazimierz Kutz: Z całą rodziną trwałą.)

(Senator Kazimierz Pawełek: Na piwo.)

(Wesołość na sali)

Może i na inne przyjemności.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Czy są jeszcze inne pytania? Nie ma.

Dziękuję.

Przypominam, że rozpatrywana ustawa była rządowym projektem ustawy. Do reprezentowania stanowiska rządu w toku prac parlamentarnych upoważnieni zostali minister spraw zagranicznych oraz minister infrastruktury.

Reprezentują ich znany już nam pan minister Dąbrowa i – miał też być, ale nagle wyszedł – pan...

(Głos z sali: Ale jest Piłat.)

(Głos z sali: Ale pan minister Piłat wyszedł.)

Tak, pan sekretarz stanu Andrzej Piłat.

Czy pan minister chciałby zabrać głos?

(Rozmowy na sali)

Zgodnie z naszym regulaminem: czy są pytania do ministra? Nie ma.

Otwieram dyskusję.

(wicemarszałek K. Kutz)

Stwierdzam, że nikt się nie zapisał do dyskusji.
Zamykam dyskusję.

Informuję, że głosowanie w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o nowym połączeniu polskiej drogi krajowej nr 78 i czeskiej drogi I/58 oraz o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Odrę w rejonie Chałupek i Bohumina, sporządzonej w Katowicach dnia 25 sierpnia 2001 r., zostanie przeprowadzone pod koniec posiedzenia Senatu.

Dziękuję gościom.

Proszę państwa, punkt ostatni posiedzenia zostaje przełożony na dzień jutrzejszy. A dzisiaj jest możliwość składania oświadczeń.

Ale na razie może przeczytamy komunikaty.

**Senator Sekretarz
Alicja Stradomska:**

Proszę bardzo. Mamy dwa komunikaty.

Pierwszy komunikat: posiedzenie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych w sprawie rozpa-

trzenia wniosków do ustawy o zmianie ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw odbędzie się bezpośrednio po ogłoszeniu przerwy w obradach w sali nr 176.

I drugi komunikat: wspólne posiedzenie Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej odbędzie się w dniu dzisiejszym bezpośrednio po ogłoszeniu przerwy w obradach Senatu w sali nr 217. Następnie Komisja Skarbu Państwa i Infrastruktury będzie obradować samodzielnie w tej samej sali. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Oto jest lista senatorów, którzy złożyli swoje oświadczenia na piśmie: senator Czaja, Szafraniec, Bartos, senator Sztorc – trzy, senator Mańkut – trzy*.

W związku z takim przebiegiem obrad będzie jeszcze można oświadczenia składać jutro.

Ogłaszam przerwę w obradach do godziny 9.00 rano dnia jutrzejszego. Dziękuję.

(Przerwa w posiedzeniu o godzinie 14 minut 32)

* Oświadczenia złożone do protokołu – w załączeniu.

(Wznowienie posiedzenia o godzinie 9 minut 30)

(Posiedzeniu przewodniczą wicemarszałkowie
Ryszard Jarzembowski oraz Kazimierz Kutz)

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dzień dobry państwu. Witam w tym szczególnym dniu, 7 listopada.

Dziękuję senatorom sekretarzom, że zechcieli bez przywołania zająć miejsca. To świadczy o ich poczuciu zdyscyplinowania.

Panie i Panowie, w dniu 6 listopada zginął na służbie w rejonie miejscowości Al-Musaib w Iraku major Hieronim Kupczyk, oficer 12. Dywizji Zmechanizowanej ze Szczecina. Poległ, pełniąc żołnierską służbę.

Proszę o powstanie i uczczenie minutą ciszy pamięci majora Hieronima Kupczyka. *(Wszyscy wstają) (Chwila ciszy)*

Dziękuję bardzo.

Rozpoczniemy niekonwencjonalnie: od komunikatu, który wygłosi sekretarz, pani senator Alicja Stradomska.

**Senator Sekretarz
Alicja Stradomska:**

Dziękuję bardzo.

Uprzejmie informuję, że posiedzenie Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich zaplanowane na dzień 7 listopada na godzinę 13.00 w sali nr 182 nie odbędzie się.

Podpisał przewodniczący Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich Jerzy Adamski.

Dziękuję bardzo.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję bardzo.

Niektórzy z państwa prosili mnie o maksymalne przyspieszenie. Niestety maszyny nie mogą wyprzedzać, a jeżeli zdarza mi się, że wyprzedzam, to wtedy otrzymuję ostrą reprimendę od samego dyrektora generalnego. A zatem nad-

miernie przyspieszyć, przepraszam bardzo, nie mogę.

Powracamy do rozpatrzenia punktu piątego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Przypominam, że w przerwie w obradach odbyło się posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, Komisji Ustawodawstwa i Praworządności oraz Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, które odniosły się do ustawy i przygotowały wspólne sprawozdanie.

Proszę zatem sprawozdawcę połączonych komisji, pana senatora Franciszka Bobrowskiego, o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu komisji wniosków.

Senator Franciszek Bobrowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Mam zaszczyt przedstawić sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, Komisji Ustawodawstwa i Praworządności oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej.

Komisje na posiedzeniu w dniu 5 listopada 2003 r. rozpatrzyły wnioski zgłoszone 5 listopada 2003 r. w toku debaty nad ustawą o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Ponadto komisje informują, że na podstawie art. 52 ust. 4 Regulaminu Senatu pani senator Teresa Liszcz dokonała zmiany treści swojego wniosku, to jest poprawki dziesiątej z zestawienia wniosków.

Komisje przedstawiają Wysokiemu Senatowi następujące stanowisko: Wysoki Senat raczy przyjąć poprawki: pierwszą, czwartą, piątą, ósmą, dziewiątą, jedenastą, dwunastą, trzynastą, piętnastą, szesnastą, siedemnastą, dziewiętnastą, dwudziestą pierwszą, dwudziestą trzecią, trzydziestą, trzydziestą pierwszą, trzydziestą drugą, trzydziestą trzecią, trzydziestą czwartą, trzydziestą ósmą, pięćdziesiątą, pięćdziesiątą pierwszą, pięćdziesiątą drugą, pięćdziesiątą trzecią, pięćdziesiątą czwartą, pięćdziesiątą piątą, pięćdziesiątą siódmą, pięćdziesiątą ósmą, pięć-

(senator F. Bobrowski)

dziesiątą dziewiątą, sześćdziesiątą, sześćdziesiątą pierwszą i sześćdziesiątą trzecią. Dziękuję, Panie Marszałku.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję bardzo.

Czy pani senator Teresa Liszcz jako sprawozdawca mniejszości połączonych komisji chce zabrać głos?

(Senator Teresa Liszcz: Nie, dziękuję.)

Dziękuję.

A czy pani senator jako wnioskodawca chce zabrać głos?

(Senator Teresa Liszcz: Dziękuję.)

Dziękuję.

Pan senator Robert Smoktunowicz? Nie.

Pani senator Janina Sagatowska? Nie.

Pan senator Mirosław Lubiński? Nie.

Pan senator Zbigniew Romaszewski?

(Senator Zbigniew Romaszewski: Dziękuję bardzo.)

Pani senator Wiesława Sadowska? Nie.

Pani senator Krystyna Sienkiewicz?

(Senator Krystyna Sienkiewicz: Dziękuję.)

Pani senator Genowefa Ferenc?

(Senator Genowefa Ferenc: Dziękuję.)

A pan senator Zbigniew Kruszewski?

(Senator Zbigniew Kruszewski: Dziękuję.)

Dziękuję.

Ponadto mogą jeszcze zabrać głos jako sprawozdawcy komisji pani senator Genowefa Ferenc i pan senator Zbigniew Romaszewski. Pytam po raz drugi dla formalności.

Przystępujemy do głosowania w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Przypominam, że w tej sprawie w toku debaty komisje oraz senatorowie wnioskodawcy przedstawili wnioski o wprowadzenie poprawek do ustawy.

Głosowania zostaną przeprowadzone według kolejności przepisów ustawy.

Przystępujemy do głosowania.

Poprawka pierwsza ma charakter porządkująco-redakcyjny. Poprawka ta zmienia szyk w zdaniu.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję bardzo.

Proszę o wyświetlenie wyniku.

Oddane 74 głosy, wszystkie za. **(Głosowanie nr 112)**

Poprawka pierwsza została przyjęta.

Drużga ma charakter redakcyjny.

Kto jest za...

(Głosy z sali: Nie, nie.)

(Głosy z sali: Trzecia, trzecia.)

Tak, tak. Przepraszam, w tej chwili mamy głosować nad poprawką trzecią.

(Głos z sali: Nie działa.)

Nie działa?

(Głosy z sali: Działa, działa.)

Dobrze.

W takim razie rozpoczniemy operację od nowa.

Poprawka trzecia ma charakter porządkująco-redakcyjny. Skraca ona brzmienie przepisu.

Kto jest za?

(Senator Teresa Liszcz: Coś jest nie w porządku.)

Mam prośbę do służb technicznych o skasowanie tego stanu i włączenie migającego sygnału, który wskazuje, że maszyna działa.

Dobrze, w tej chwili możemy głosować.

Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wynik.

Na 76 obecnych senatorów 21 głosowało za, 54 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 113)**

Stwierdzam, że poprawka została odrzucona.

Głosujemy nad poprawkami czwartą i ósmą. Są to poprawki porządkująco-redakcyjne.

Kto jest za ich przyjęciem?

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymuje od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wynik.

Na 75 obecnych osób wszystkie głosowały za. **(Głosowanie nr 114)**

To oczywiście oznacza, że poprawki przyjęto.

Poprawka piąta ma charakter redakcyjno-doprecyzowujący.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wynik.

Oddano 76 głosów, wszystkie za. **(Głosowanie nr 115)**

To oczywiście oznacza, że poprawkę przyjęto.

Będziemy głosowali łącznie nad poprawkami szóstą i dwudziestą czwartą. Przyjęcie tych poprawek wykluczy głosowanie nad poprawkami: siódmą, dwudziestą drugą, dwudziestą trzecią, dwudziestą piątą, dwudziestą szóstą, dwudziestą siódmą i dwudziestą ósmą. Poprawki szosta i dwudziesta czwarta mają na celu wykreślenie uregulowania dotyczącego molestowania z przepisów o niedyskryminacji w zatrudnieniu oraz przeniesienie go ze względu na chronione dobra do przepisów dotyczących mobbingu.

Kto z państwa jest za tymi poprawkami?

Kto jest im przeciwny?

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wynik.

13 głosów za, 61 – przeciw, 2 osoby wstrzymały się od głosu. **(Głosowanie nr 116)**

Poprawki zostały odrzucone.

Nad poprawkami siódmą i dwudziestą piątą będziemy głosowali łącznie. Jeżeli je przyjmemy, to wykluczmy głosowanie nad poprawkami: dwudziestą drugą, dwudziestą trzecią, dwudziestą szóstą, dwudziestą siódmą i dwudziestą ósmą. Poprawki siódma i dwudziesta piąta również mają na celu wykreślenie uregulowania dotyczącego molestowania z przepisów o niedyskryminacji w zatrudnieniu oraz przeniesienie go do przepisów dotyczących mobbingu. Poprawka dwudziesta piąta różni się od dwudziestej czwartej ujęciem definicji mobbingu.

Kto z państwa jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest im przeciwny?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o wyświetlenie wyniku.

Jak widzimy, 11 głosów za, 63 – przeciw, 2 osoby wstrzymały się od głosu. **(Głosowanie nr 117)**

To oznacza, że poprawki nie zostały przyjęte.

Poprawka dziewiąta dotyczy różnicowania pracowników w zatrudnieniu ze względu na religię lub wyznanie i ma charakter doprecyzowujący krąg podmiotów mogących być pracodawcami.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję bardzo.

Na 76 oddanych głosów 69 za, 7 – przeciw.

(Głosowanie nr 118)

To oznacza, że poprawkę przyjęto.

Poprawka jedenasta dotyczy zakresu danych, do których żądania uprawniony jest pracodawca. Poprawka uzupełnia uregulowanie o daty urodzenia dzieci pracownika.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję bardzo. Proszę o wynik.

Na 76 oddanych głosów wszystkie za. **(Głosowanie nr 119)**

Oczywiście poprawka została przyjęta.

Poprawka dwunasta ma charakter porządkująco-redakcyjny.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję bardzo. Proszę o wyświetlenie wyniku.

76 oddanych głosów, wszystkie za. **(Głosowanie nr 120)**

Oczywiście poprawka została przyjęta.

Proszę bardzo naszych delegatów do Unii Europejskiej, żeby się nie spóźniali z głosowaniem, bo tym, którzy mają do załatwienia jakieś interesy w kraju, mogą pociągnąć pociągi.

Poprawka trzynasta dotyczy tak zwanego aneksowania umów o pracę zawartych na czas określony i uściśla termin obowiązywania kolejnej umowy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

Wynik identyczny jak poprzedni – 76 oddanych głosów i wszystkie za. **(Głosowanie nr 121)**

To oczywiście oznacza, że poprawkę przyjęto.

Poprawka czternasta dotyczy skutków zawierania wielokrotnego umów o pracę na czas określony i wyłącza spod ochronnego działania uregulowania art. 25 kodeksu pracy umowy zawarte na czas co najmniej dwunastu miesięcy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o wyświetlenie wyniku.

10 głosów za, 60 – przeciw, 6 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 122)**

Poprawka nie została przyjęta.

Głosujemy łącznie nad poprawkami piętnastą i pięćdziesiątą piątą. Zmierzają one do wprowadzenia w kodeksie pracy uregulowania obligującego do dokonywania zmian warunków pracy lub płacy na mocy porozumienia stron, a jeżeli nie zostało ono dokonane w formie pisemnej – do potwierdzenia tego porozumienia na piśmie w ciągu siedmiu dni. Niewykonanie tego stanowi wykroczenie przeciwko prawom pracownika.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wyświetlenie wyniku.

74 głosy za, 2 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 123)**

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka szesnasta dotyczy wypowiedzenia umowy na czas zastępstwa i ma na celu ustanowienie dwutygodniowego wypowiedzenia tej umowy, jeżeli trwa ona dłużej niż sześć miesięcy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o wyświetlenie wyniku.

37 głosów za, 31 – przeciw, 8 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 124)**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Poprawka siedemnasta ma charakter porządkująco-redakcyjny i zmierza do wprowadzenia spójności terminologicznej w ustawie.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Proszę o wynik.

Na 76 oddanych głosów wszystkie za. **(Głosowanie nr 125)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka osiemnasta. Jej przyjęcie wykluczy głosowanie nad poprawką dziewiętnastą. Alternatywne poprawki osiemnasta i dziewiętnasta dotyczą uprawnienia pracownika do zwolnienia na poszukiwanie pracy w okresie wypowiedzenia. Poprawka osiemnasta przyznaje to uprawnienie również pracownikowi zatrudnionemu na czas zastępstwa i określa wymiar zwolnienia na jeden dzień.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

12 głosów za, 62 – przeciw, 2 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 126)**

Stwierdzam, że poprawka została odrzucona.

Zatem głosujemy nad poprawką dziewiętnastą, która uściśla poprzez długość trwania okresu wypowiedzenia, że w przypadku umowy na czas zastępstwa zwolnienie na poszukiwanie pracy nie przysługuje.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o wyświetlenie wyniku.

66 głosów za, 6 – przeciw, 4 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 127)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta. Jej przyjęcie wykluczy głosowanie nad poprawką dwudziestą pierwszą. Poprawka dwudziesta ma na celu skreślenie uregulowania, na podstawie którego pracodawca jest zobowiązany poprzez wymieniane przykładowo działania dążyć do uczynienia zakładu pracy środowiskiem wolnym od dyskryminacji w zatrudnieniu.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

13 głosów za, 61 – przeciw, 2 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 128)**

Poprawka została odrzucona.

Zatem głosujemy nad poprawką dwudziestą pierwszą. Dotyczy ona obowiązków pracodawcy w zakresie działań na rzecz niedyskryminacji w zatrudnieniu i ma charakter porządkująco-redakcyjny.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wynik.

Pełną jednogłówność: 76 głosów za. **(Głosowanie nr 129)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta druga ma na celu skreślenie przepisów dotyczących mobbingu.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wynik.

6 senatorów głosowało za, 64 – przeciw, 5 wstrzymało się od głosu, 1 senator nie głosowała. **(Głosowanie nr 130)**

Zatem poprawka nie została przyjęta.

Poprawka dwudziesta trzecia dotyczy definicji mobbingu i ma charakter uściślający.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wynik.

73 głosy za, 3 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 131)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta ósma dotyczy definicji mobbingu i ma charakter...

(Głos z sali: Dwudziesta dziewiąta)

Przepraszam. Poprawka dwudziesta dziewiąta zmierza do skreślenia przepisu, na podstawie którego liczba dni wolnych od pracy w roku kalendarzowym zostaje zmniejszona w razie wystąpienia w tygodniu dwóch świąt w inne dni niż niedziela.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wynik.

16 senatorów głosowało za, 58 – przeciw, 1 senator wstrzymał się od głosu, 1 senator nie głosował. **(Głosowanie nr 132)**

Zatem poprawka nie została przyjęta.

Głosujemy łącznie nad poprawkami: trzydziestą, trzydziestą pierwszą i trzydziestą czwartą. Dotyczą one liczby dni wolnych od pracy w roku kalendarzowym w sytuacji, gdy w tygodniu występują dwa święta w inne dni niż niedziela. Poprawki zmierzają do uściślenia wymiaru czasu pracy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wynik.

67 senatorów było za, 7 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 133)**

To oznacza, że te trzy poprawki zostały przegłosowane i przyjęte.

Poprawka trzydziesta druga dotyczy okresu nieprzerwanego odpoczynku mniejszego niż jedenaście godzin dla niektórych kategorii pracowników. Rozszerza krąg tych podmiotów o przechodzących na inną zmianę, w związku z ustalonym rozkładem czasu pracy.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję bardzo. Wyświetlamy wynik.

74 głosy za, 2 – przeciw. **(Głosowanie nr 134)**

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Poprawka trzydziesta trzecia ma charakter uściślająco-redakcyjny.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Na 76 oddanych głosów wszystkie za. **(Głosowanie nr 135)**

Zatem poprawka została przyjęta.

Poprawka trzydziesta piąta ma na celu skrócenie z pięciu do trzech godzin przerwy w tak zwanym systemie przerywanego czasu pracy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wynik.

19 głosów za, 55 – przeciw, 2 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 136)**

To oczywiście oznacza, że poprawka została przyjęta.

(Głos z sali: Nie, nie przeszła, została odrzucona.)

Przejęzyczenie. Poprawka trzydziesta piąta wobec nieuzyskania większości głosów oczywiście została odrzucona.

Przechodzimy do głosowania nad poprawką trzydziestą szóstą, która ma na celu ograniczenie możliwości wprowadzania przez pracodawcę sześćdziesięciominutowej niewliczanej do czasu pracy przerwy w pracy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wynik.

17 głosów za, 57 – przeciw, 1 osoba wstrzymała się od głosu. **(Głosowanie nr 137)**

To oczywiście oznacza, że poprawka została odrzucona.

Poprawka trzydziesta siódma dotyczy ustalenia wykazu prac w warunkach szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia. Zmierza ona do tego, aby zasadą było ustalanie tego wykazu w układzie zbiorowym pracy. Warto zaznaczyć, że przyjęcie poprawki trzydziestej siódmej uczyni bezprzedmiotowym głosowanie nad poprawką trzydziestą ósmą dotyczącą zakresu art. 145 §2.

Kto z państwa jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wyświetlenie wyników.

13 głosów za, 60 przeciw; 3 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 138)**

To oznacza, że poprawka została odrzucona.

Głosujemy łącznie nad poprawkami trzydziestą ósmą i pięćdziesiątą czwartą. Mają one charakter terminologiczny i stanowią niezbędne doprecyzowanie kodeksu pracy oraz zapewniają jego wewnętrzną spójność.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o wyświetlenie wyników.

74 głosy za, 2 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 139)**

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka trzydziesta dziewiąta ma charakter porządkujący.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę o wyświetlenie wyników.

19 głosów za, 54 przeciw; 2 senatorów wstrzymało się od głosowania. **(Głosowanie nr 140)**

Stwierdzam, że poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Poprawka czterdziesta dotyczy ustalania systemów i rozkładu czasu pracy oraz okresów rozliczeniowych. Zmierza ona do tego, aby jedynie ten pracodawca, u którego nie działa organizacja związkowa, mógł stosować okresy rozliczeniowe czasu pracy określone w przepisach szczegółowych.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

13 głosów za, 61 przeciw, przy czym 1 senator wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 141)**

Poprawka została odrzucona.

Poprawka czterdziesta pierwsza wprowadza obowiązek pracodawcy informowania pracownika o zamiarze polecenia mu wykonywania pracy w godzinach nadliczbowych z powodu szczególnych potrzeb pracodawcy najpóźniej w dniu poprzednim w chwili zakończenia pracy przez pracownika.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

14 senatorów za, 60 przeciw, 2 wstrzymało się od głosowania. **(Głosowanie nr 142)**

Poprawka została odrzucona.

Poprawka czterdziesta druga dotyczy dopuszczalnego limitu godzin nadliczbowych dla pracownika. Obok limitu stu pięćdziesięciu godzin nadliczbowych w roku kalendarzowym, czyli tego, co było dotychczas, poprawka wprowadza rygor nieprzekraczalności czterech godzin nadliczbowych na dobę.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

11 senatorów za, 58 przeciw, 7 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 143)**

Poprawka czterdziesta druga została odrzucona.

Poprawka czterdziesta trzecia ma na celu skreślenie uregulowania dopuszczającego ustalenie innej liczby godzin nadliczbowych niż sto pięćdziesiąt godzin w roku w układzie zbiorowym pracy lub regulaminie pracy albo umowie o pracę.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o podanie wyniku.

12 senatorów za, 61 przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 144)**

Poprawka została odrzucona.

Poprawka czterdziesta czwarta dotyczy wysokości dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych. Wprowadza 50% dodatek za pierwsze dwie godziny nadliczbowe i 100% za dalsze godziny pracy w dni powszednie.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o podanie wyników.

14 głosów za, 61 przeciw, przy czym 1 senator wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 145)**

Poprawka została odrzucona.

Poprawka czterdziesta piąta dotyczy udzielania czasu wolnego od pracy w zamian za czas przepracowany w godzinach nadliczbowych. **Wprowadza możliwość udzielania przez pracodawcę czasu wolnego jedynie na wniosek pracownika oraz określa wymiar tego czasu.**

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wynik.

12 senatorów za, 61 przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 146)**

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Poprawka czterdziesta szоста wprowadza obowiązek pracodawcy zawiadomienia inspektora pracy o zatrudnianiu pracowników pracujących w nocy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

13 senatorów za, 60 przeciw, 3 wstrzymało się od głosowania. **(Głosowanie nr 147)**

To za mało, aby poprawka mogła być przyjęta.

Poprawka czterdziesta siódma ma na celu wyłączenie dopuszczalności pracy w niedziele i święta przy pracy zmianowej.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

11 senatorów za, 61 przeciw, 4 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 148)**

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

Poprawka czterdziesta ósma, której przyjęcie eliminuje potrzebę głosowania nad następną poprawką, zmierza do wprowadzenia wyłączeń w zakresie dopuszczalności pracy w niedziele i święta. Definiuje ona tę dopuszczalność w zakresie wykonywania prac koniecznych ze względu na użyteczność społeczną i codzienne potrzeby ludności, określa przedmiot działalności, wprowadzając zamknięty katalog prac, oraz liczbę pracowników zatrudnianych na jedną zmianę jako pięć osób.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

14 głosów za, 61 przeciw. 1 senator wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 149)**

Poprawka nie uzyskała wymaganej większości.

A zatem poprawka czterdziesta ósma nie wyeliminowała głosowania nad poprawką czterdziestą dziewiątą, która też zmierza do wprowadzenia wyłączeń w zakresie dopuszczalności pracy w niedziele i święta. Poprawka czterdziesta dziewiąta dopuszcza jej wykonywanie w placówkach handlowych i zakładach świadczących usługi dla ludności i zatrudniających pięciu pracowników na jedną zmianę, pozostawiając Radzie Ministrów określenie rodzajów tych placówek i zakładów.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

11 głosów za, 64 przeciw. 1 senator wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 150)**

Czyli poprawka nie uzyskała większości.

Głosujemy łącznie nad poprawkami: pięćdziesiątą, pięćdziesiątą pierwszą i sześćdziesiątą pierwszą, które modyfikują wymiar urlopu wypoczynkowego, uniezależniając go od okresów nauki oraz wprowadzając przepisy przejściowe zapewniające ochronę nabytych praw.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

65 głosów za, 10 przeciw, przy czym 1 senator wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 151)**

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka pięćdziesiąta druga zmierza do zapewnienia spójności przepisów wewnątrz ustawy i ma charakter porządkujący.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

75 senatorów obecnych na sali głosowało za.

(Głosowanie nr 152)

Oczywiście poprawka została przyjęta.

Poprawka pięćdziesiąta trzecia ma charakter porządkująco-redakcyjny.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyniki są na tablicy.

72 głosy za, 2 przeciw, przy czym 2 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 153)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka pięćdziesiąta szоста zmierza do skreślenia przepisu zawężającego obowiązki pracodawcy w zakresie przestrzegania przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, które dotyczą także osób wykonujących pracę na innej podstawie niż stosunek pracy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

14 głosów za, 61 przeciw, przy czym 1 senator wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 154)**

Poprawka została odrzucona.

Poprawka pięćdziesiąta siódma poprawia błędne odesłanie.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

75 głosów za, 1 senator wstrzymał się od głosu.

(Głosowanie nr 155)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka pięćdziesiąta ósma skreśla zbędne odesłanie.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

73 głosy za, 3 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 156)**

Poprawka została przyjęta.

Głosujemy łącznie nad poprawkami pięćdziesiątą dziewiątą i sześćdziesiątą trzecią. Poprawka pięćdziesiąta dziewiąta ma na celu dokonanie niezbędnego uściślenia związanego z definicją czynnej służby wojskowej, a poprawka sześćdziesiąta trzecia stanowi jej konsekwencję w zakresie wejścia w życie przepisu.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

76 obecnych na sali podczas głosowania senatorów poparło te poprawki. **(Głosowanie nr 157)**

Zatem poprawki zostały przyjęte.

Poprawka sześćdziesiąta ma na celu uściślenie, w stosunku do których umów stosuje się działanie ochronne art. 21 kodeksu pracy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

67 głosów za, 7 przeciw, przy 2 senatorach wstrzymujących się od głosu. **(Głosowanie nr 158)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka sześćdziesiąta druga zmierza do wprowadzenia obowiązku wydania przez marszałka Sejmu tekstu jednolitego kodeksu pracy w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

14 głosów za, 55 przeciw, przy 7 senatorach wstrzymujących się od głosu. **(Głosowanie nr 159)**

Poprawka została odrzucona.

Przypomujemy teraz do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw w całości wraz ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

63 głosy za, 6 przeciw, przy 7 senatorach wstrzymujących się od głosu. **(Głosowanie nr 160)**

A więc Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu szóstego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw.

W przerwie w obradach Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych analizowała wniesione podczas debaty wnioski i przygotowała w tej sprawie sprawozdanie, które za chwilę w imieniu Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych przedstawi nam pani senator Genowefa Ferenc.

Senator Genowefa Ferenc:

Panie Marszałku! Państwo Senatorowie!

Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych na posiedzeniu w dniu 6 listopada rozpatrzyła wnioski, które zostały zgłoszone do ustawy – Pra-

(senator G. Ferenc)

wo działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw i rekomenduje Wysokiej Izbie wnioski: drugi, trzeci, czwarty, piąty, szósty, siódmy, ósmy, dziewiąty, dziesiąty, jedenasty, dwunasty, trzynasty i piętnasty w druku nr 497Z.

Komisja nie rekomenduje wniosków pierwszego i czternastego. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję.

Czy pan senator Andrzej Wielowieyski chce jeszcze zabrać głos?

(Senator Andrzej Wielowieyski: Nie, dziękuję.)

Nie chce.

Przystępujemy zatem do głosowania.

Najpierw głosujemy nad poprawkami pierwszą i czternastą. Głosujemy nad nimi łącznie. Jeżeli je przyjmiemy, nie będziemy głosowali nad poprawkami od drugiej do siódmej oraz nad poprawką piętnastą.

Wnioski mniejszości pierwszy i czternasty mają na celu ograniczenie nowelizacji wyłącznie do przedłużenia o rok funkcjonowania dotychczasowego stanu prawnego w zakresie ewidencji przedsiębiorców i wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego w miejsce przyjętej przez Sejm zasady pozostawienia na stałe w gminach ewidencji osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

(Senator Genowefa Ferenc: Nie działa aparatura do głosowania.)

(Głosy z sali: Działa, działa.)

Możemy wyświetlić wyniki.

11 głosów za, 60 przeciw. **(Głosowanie nr 161)**

Stwierdzam, że poprawki pierwsza i czternasta zostały odrzucone.

Poprawka druga zmierza do tego, aby w zgłoszeniu do ewidencji przedsiębiorca wskazywał nie tylko miejscowość swego stałego pobytu, lecz także swój adres.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

74 głosy za. **(Głosowanie nr 162)**

Oczywiście poprawka została przyjęta.

Poprawki trzecia, ósma i dziesiąta, nad którymi głosujemy łącznie, mają na celu ujednoczenie terminologii ustawy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

74 głosy, czyli wszystkie oddane, za. **(Głosowanie nr 163)**

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka czwarta ma na celu doprecyzowanie przepisu i nadanie mu poprawnego pod względem stylistycznym brzmienia.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Wyświetlamy wyniki.

Na 73 oddane głosy wszystkie są za. **(Głosowanie nr 164)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka piąta ma na celu dostosowanie przesłanki wykreślenia wpisu do ewidencji do odpowiedniego przepisu k.p.a., który ma mieć w tym przypadku odpowiednie zastosowanie.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Wyświetlamy wyniki.

73 głosy za. **(Głosowanie nr 165)**

Oczywiście poprawka została przyjęta.

Poprawka piąta. Przepraszam, piąta już była.

Poprawka szósta wskazuje moment, od którego biegnie czternastodniowy termin na przekazanie przez organ ewidencyjny innym urzędem informacji o wykreśleniu przedsiębiorcy z ewidencji.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

71 senatorów głosowało za. **(Głosowanie nr 166)**

Oczywiście poprawka została przyjęta.

Poprawka siódma wykreśla zbędną metrykę k.p.a.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

72 głosy za. **(Głosowanie nr 167)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dziewiąta zastępuje nieznanne systemowi prawnemu pojęcie „urzędu rejestrowego” używanymi w nowelizowanych ustawach nazwami „organów dokonujących rejestracji podmiotów”.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

72 głosy za, 1 przeciw. **(Głosowanie nr 168)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawki jedenasta i trzynasta, nad którymi głosujemy łącznie, mają na celu przeniesienie regulacji dotyczącej tylko podmiotów innych niż osoby fizyczne z przepisu dotyczącego wszyst-

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

kich podatników prowadzących działalność gospodarczą – do ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym dotyczącej wyłącznie tego rodzaju podmiotów.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy.

69 senatorów głosowało za, 4 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 169)**

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka dwunasta usuwa błąd polegający na użyciu niewłaściwej formy gramatycznej wyrazów.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał?

Dziękuję.

Wyświetlamy wyniki.

73 senatorów jednogłośnie poparło poprawkę. **(Głosowanie nr 170)**

Oczywiście poprawka została przyjęta.

Poprawka piętnasta dodaje do ustawy nowelizację ustawy o podpisie elektronicznym. Ustawa ta zakłada, iż ewidencja działalności gospodarczej w gminach istnieje tylko do końca 2003 r., co pozostaje w sprzeczności z przyjętym założeniem pozostawienia na stałe tej formy rejestracji osób fizycznych.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

70 senatorów głosowało za, 3 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 171)**

To oznacza, że poprawka została przyjęta.

Głosujemy teraz nad podjęciem uchwały w całości, wraz ze zmianami wynikającymi z poprawek, które przed chwilą przyjęliśmy.

Kto jest za podjęciem takiej uchwały?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy.

73 senatorów głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 172)**

Upoważnia mnie to do stwierdzenia, że oto Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu siódmego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o publicznej służbie krwi oraz o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej.

Zakończyliśmy owocną debatę nad tą ustawą i teraz możemy przystąpić do głosowania nad przedstawionymi przez Komisję Polityki Społecznej i Zdrowia poprawkami.

Poprawka pierwsza precyzuje, że krew może być pobierana również do wytwarzania produktów krwiopochodnych.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

68 senatorów głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 173)**

Oczywiście poprawka została przyjęta.

Poprawka druga wskazuje, iż pobieranie krwi w celu wytwarzania produktów krwiopochodnych wymaga uzyskania zezwolenia głównego inspektora farmaceutycznego.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

2 senatorów wstrzymało się od głosu, ale 68 głosowało za. **(Głosowanie nr 174)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka trzecia ujednotolica stosowaną w ustawie terminologię.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

70 głosów oddanych, wszystkie za. **(Głosowanie nr 175)**

Poprawka czwarta zmierza do formalnej likwidacji Krajowego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecnictwa, które z dniem wejścia w życie ustawy straci podstawę prawną dalszego funkcjonowania.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

62 głosy poparcia, 2 sprzeciwu, 7 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 176)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka piąta wskazuje, że zezwolenie głównego inspektora farmaceutycznego na pobieranie krwi w celu wytwarzania produktów krwiopochodnych jednostki organizacyjne publicznej służby krwi powinny uzyskać do dnia 30 kwietnia 2004 r.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

67 głosów poparcia, 6 senatorów wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 177)**

Poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania za przyjęciem uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o publicznej służbie krwi oraz o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej wraz ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Kto z państwa jest za przyjęciem tej uchwały?

Kto jest przeciw?

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję, wyświetlamy wynik.

74 głosy poparcia, czyli wszyscy senatorowie obecni na sali głosowali za. (**Głosowanie nr 178**)

Wobec tego stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o publicznej służbie krwi oraz o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej.

Powracamy do rozpatrzenia punktu ósmego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo przewozowe oraz ustawy o żegludze śródlądowej.

Debata nad tą ustawą została już zakończona i obecnie możemy przystąpić do głosowania.

Przypominam, że Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisja Skarbu Państwa i Infrastruktury przedstawiły jedno-brzmiające projekty uchwał, w których wnoszą o przyjęcie tej ustawy bez poprawek.

Właśnie ten projekt poddaję pod głosowanie.

Kto z państwa jest za przyjęciem przedstawionego przez komisje projektu uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo przewozowe oraz ustawy o żegludze śródlądowej?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

74 głosy oddane, wszystkie za. (**Głosowanie nr 179**)

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo przewozowe oraz ustawy o żegludze śródlądowej.

Powracamy do rozpatrzenia punktu dziewiątego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym.

Przypominam, że w przerwie w obradach Komisja Skarbu Państwa i Infrastruktury oraz Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej analizowały zgłoszone wnioski i przygotowały wspólne sprawozdanie w tej sprawie.

Proszę pana senatora Andrzeja Wielowieyskiego, sprawozdawcę połączonych komisji, o zabranie głosu i przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków.

Senator Andrzej Wielowieyski:

Dziękuję, Panie Marszałku.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Na wczorajszym posiedzeniu dwóch komisji: Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, doprowadziliśmy do wyjaśnienia pewnych spraw, ale w niektórych przypadkach utrzymała się konfrontacja poglądów.

Ogromna większość zgłoszonych trzydziestu jeden poprawek została wspólnie uzgodniona

i popieramy je. Mają one w dużej mierze – myślę, że właściwie w całości – charakter legislacyjny, poprawiają tekst. Cztery punkty wymagają przedstawienia kilku uwag; w przypadku czterech poprawek występują pewne różnice i bardzo krótko poinformuję Wysoką Izbę, o co tutaj chodzi.

Ja wiem, że będzie o tym mówił pan marszałek, ale chcę zasygnalizować jeden jedyny problem merytoryczny, jaki tam wystąpił, który dotyczy poprawki dwudziestej ósmej. Był to właściwie jedyny taki merytoryczny punkt... Chodzi o to, że Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej była zaniepokojona propozycją rządową, ażeby przez cały rok można było sobie uzupełniać badania dla kierowców; były obawy, że wynika to z pewnego nacisku lobby psychologów i lekarzy, którzy będą musieli badać tych kierowców, obawy, że po prostu chcą oni zachować swój zakres działania, więc niech wszyscy kierowcy się u nich przebadają przez dłuższy okres. Jednak obydwie komisje zgodziły się co do tego, że nie trzeba tego przyspieszać, dając niby szansę innym psychologom i lekarzom, żeby też to robili, tylko że rozsądniejsze jest, by to się odbywało w ciągu całego roku, rzeczywiście nie ma potrzeby robić spiętrzeń.

W pozostałych sprawach wystąpiły pewne różnice, ale są to jednak różnice o charakterze legislacyjno-redakcyjnym. Chodzi zwłaszcza o jedną sprawę, która od kilkunastu dni się tu przewijała. Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej wbrew rządowi i wbrew Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury uważała, że w paragrafie... Bo to będziemy musieli, Wysoka Izbo, przegłosować. My w dalszym ciągu podtrzymujemy w poprawce dwudziestej czwartej propozycję skreślenia słowa „równocześnie”.

Jest to sprawa, która nie powoduje większych komplikacji, ale chodzi o to, że są dwa typy kierowców: jedni, którzy już mają pozwolenie i muszą tylko uzupełnić to sobie tymi badaniami czy jakimś innym aktem, innym pozwoleniem, i drudzy, którzy dopiero zaczynają i muszą wszystkie te pozwolenia otrzymać. Otóż myśmy chcieli usunąć słowo „równocześnie”, dlatego że w przypadku tej pierwszej kategorii nie będzie niczego równoczesnego, tylko trzeba to uzupełniać. Rząd nie dał się przekonać, my podtrzymujemy swoje zdanie.

W pozostałych sprawach nie są to rzeczy istotne. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Czy pan senator Grzegorz Lipowski chciałby zabrać głos?

(Senator Grzegorz Lipowski: Nie, dziękuję.)

Dziękuję.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Przystępujemy do głosowania.

Nad poprawkami pierwszą, trzecią i piątą będziemy głosowali łącznie. Zmierzają one do dostosowania ustawy o transporcie drogowym do prawa Unii Europejskiej w zakresie problematyki wykonywania międzynarodowego transportu drogowego poprzez likwidację wymogu zamieszczania w licencji obszaru wykonywania tego transportu.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję, wyświetlamy wynik.

68 głosów oddanych, wszystkie za. **(Głosowanie nr 180)**

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawki druga i czwarta zmierzają do dostosowania ustawy o transporcie drogowym do prawa Unii Europejskiej w zakresie problematyki wykonywania międzynarodowego transportu drogowego poprzez: po pierwsze, uchylenie art. 10 ust. 3, zgodnie z którym minister właściwy do spraw transportu, z zastrzeżeniem ust. 3a, odmawia udzielenia licencji na międzynarodowy transport drogowy lub dokonania jej zmiany w razie braku możliwości zapewnienia wystarczającej liczby zezwoleń zagranicznych; po drugie, uchylenie art. 10 ust. 3a, zgodnie z którym minister właściwy do spraw transportu może udzielić licencji na międzynarodowy transport drogowy rzeczy w innym niż wskazany we wniosku, o którym mowa w art. 8, zakresie dotyczącym obszaru przewozów lub liczby pojazdów samochodowych zgłoszonych we wniosku, mając na uwadze liczbę będących w jego dyspozycji zezwoleń zagranicznych; i po trzecie, uchylenie art. 10 ust. 5, zgodnie z którym minister właściwy do spraw transportu po zasięgnięciu opinii polskich organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszających międzynarodowych przewoźników drogowych może, w drodze rozporządzenia, określić liczbę promes, licencji lub wypisów z licencji na międzynarodowy transport drogowy na dany rok kalendarzowy, uwzględniając liczbę zezwoleń zagranicznych będących w jego dyspozycji.

Kto z państwa jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

74 głosy oddane, wszystkie za. **(Głosowanie nr 181)**

Oznacza to przyjęcie poprawek.

Poprawki szósta i trzydziesta zmierzają do ustanowienia upoważnienia, zgodnie z którym minister właściwy do spraw transportu określi w drodze rozporządzenia wzory licencji i wypisu z licencji, i jednocześnie czasowego utrzymania

w mocy obecnego aktu wykonawczego w tym zakresie.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

72 głosy oddane, wszystkie za. **(Głosowanie nr 182)**

Oczywiście oznacza to przyjęcie poprawek.

Poprawka siódma zmierza do skreślenia kryterium obywatelstwa w odniesieniu do przedsiębiorcy zatrudniającego kierowcę niebędącego obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej w zakresie wydawania świadectwa kierowcy jako sprzecznego z prawem Unii Europejskiej.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

72 głosy oddane, wszystkie za. **(Głosowanie nr 183)**

Poprawka przyjęta.

Poprawka ósma ma charakter uściślający.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

72 głosy oddane, wszystkie za. **(Głosowanie nr 184)**

Poprawka przyjęta.

Poprawki dziewiąta i dziesiąta zmierzają do likwidacji błędnego odesłania.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

72 głosy oddane, wszystkie za. **(Głosowanie nr 185)**

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka jedenasta zmierza do likwidacji błędnego odesłania.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wyniki.

Oddano 72 głosy, wszystkie za. **(Głosowanie nr 186)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwunasta zmierza do zastąpienia wyrazów „polskie organizacje o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszające międzynarodowych przewoźników drogowych” wyrazami „jednostki, o których mowa w art. 26 pkt 2”.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

71 senatorów głosowało za, 1 wstrzymał się do głosu. **(Głosowanie nr 187)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka trzynasta zmierza do dodania wytycznych dotyczących treści rozporządzenia.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

Oddano 72 głosy, wszystkie za. **(Głosowanie nr 188)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka czternasta zmierza do tego, aby regulacje dotyczące wysokości prowizji od pobieranych opłat z tytułu wykonywania określonych czynności administracyjnych były jednakowe w odniesieniu do jednostki określonej w art. 17 ust. 2 oraz polskich organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszających międzynarodowych przewoźników drogowych.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

18 senatorów głosowało za, 52 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 189)**

Poprawka została odrzucona.

Poprawka piętnasta zmierza do zapewnienia wprowadzenia konsekwencji legislacyjnych dodania ust. 1b w art. 46 ustawy o transporcie drogowym.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

Oddano 72 głosy, wszystkie za. **(Głosowanie nr 190)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka szesnasta zmierza do skreślenia bezprzedmiotowego przepisu stanowiącego powtórzenie już obowiązującej regulacji.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

Oddano 72 głosy, wszystkie za. **(Głosowanie nr 191)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka siedemnasta zmierza do zapewnienia wprowadzenia konsekwencji legislacyjnych uchylecia ust. 4 w art. 14 ustawy o transporcie drogowym.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

71 senatorów głosowało za, a 1 senator, na którego patrzę, nie głosował*. **(Głosowanie nr 192)**

Poprawka została przyjęta.

(Senator Krzysztof Piesiewicz: Głosował, tylko za późno nacisnął przycisk.)

(*Głosy z sali*: Nie zadziałał.) (*Wesołość na sali*)

Nożyce się odezwały, dziękuję bardzo.

Poprawka osiemnasta zmierza do uściślenia przepisu przejściowego dotyczącego uprawnień podmiotów, które uzyskały licencję na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego osób samochodem osobowym.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

Oddano 72 głosy, wszystkie za. **(Głosowanie nr 193)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dziewiętnasta ma charakter uściślający.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

Oddano 72 głosy, wszystkie za. **(Głosowanie nr 194)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta ma charakter redakcyjny.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wyświetlenie wyniku.

Wszystkie 71 osoby obecne poparły tę poprawkę. **(Głosowanie nr 195)**

Poprawka została zatem przyjęta.

Poprawki dwudziesta pierwsza i dwudziesta szósta zmierzają do wydzielenia przepisu dotyczącego pobierania opłat za wydawanie licencji wspólnotowej i modyfikacji jego brzmienia.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

69 senatorów głosowało za, 2 – przeciw, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 196)**

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka dwudziesta trzecia zmierza do ustanowienia zasady mówiącej, że przedsiębiorcom, którym udzielono licencji na międzynarodowy transport drogowy w okresie od dnia wejścia w życie ustawy do dnia 31 marca 2004 r., wydaje się równocześnie licencję wspólnotową.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

70 senatorów głosowało za, 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 197)**

Poprawka dwudziesta trzecia została przyjęta.

Poprawka dwudziesta piąta zmierza do likwidacji błędnego odesłania.

Kto jest za?

* Wicemarszałek przeczytał omyłkowo: 72 senatorów głosowało za.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Oddano 72 głosy, wszystkie za. (**Głosowanie nr 198**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta ósma zmierza do skreślenia przepisu przewidującego przedłużenie o rok terminu na spełnienie przez kierowców, wykonujących w dniu 31 grudnia 2003 r. przewozy na potrzeby własne, wymagań dotyczących wykonania badań lekarskich i psychologicznych.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Poprawka ta zyskała poparcie 7 senatorów, 62 głosowało przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 199**)

Zatem poprawka ta nie została przyjęta.

Poprawka dwudziesta dziewiąta zmierza do doprecyzowania przepisu przejściowego dotyczącego postępowań administracyjnych w sprawach objętych przepisami niniejszej ustawy wszczętych, a niezakończonych ostatecznie przed dniem jej wejścia w życie.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

72 głosy oddane, wszystkie za. (**Głosowanie nr 200**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka trzydziesta pierwsza zmierza do zachowania spójności terminologicznej w ustawie.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

71 głosów oddanych, wszystkie za. (**Głosowanie nr 201**)

Poprawka trzydziesta pierwsza została przyjęta.

Teraz przystąpimy do głosowania za przyjęciem uchwały w całości, wraz ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

71 głosów oddanych, wszystkie za. (**Głosowanie nr 202**)

Stwierdzam wobec tego, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym.

Powracamy do rozpatrzenia punktu dziesiątego porządku obrad: stanowisko Senatu

w sprawie ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o zmianie niektórych ustaw.

Komisja Skarbu Państwa i Infrastruktury przeanalizowała wnioski zgłoszone w toku debaty i teraz ustami pana senatora Włodzimierza Łęckiego przedstawi plan swoich obrad.

Proszę bardzo.

Senator Włodzimierz Łęcki:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Plan obrad komisji jest następujący. Komisja przeanalizowała dwadzieścia dziewięć zgłoszonych poprawek. Jedna poprawka została wycofana, tak więc pozostało dwadzieścia osiem poprawek. Komisja rekomenduje przyjęcie dwudziestu siedmiu z tych dwudziestu ośmiu poprawek. Wszystkie poprawki zostały poparte w komisji jednomyślnie.

Ponieważ duża ich część ma charakter redakcyjny, część legislacyjny, a część stylistyczny, ośmielam się zaproponować panu marszałkowi, aby poprawki: od drugiej do ósmej, od jedenastej do siedemnastej i od dwudziestej drugiej do dwudziestej dziewiątej, zostały przegłosowane łącznie. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Rozumiem, że jednomyślne poparcie zostało wyrażone jednogłośnie. Głosujemy, bo nie wystarczy pomyśleć o ustawie, ale trzeba jeszcze nad nią głosować.

Bardzo proszę senatorów sekretarzy, jako najważniejsze osoby w prezydium, żeby przygotowali się do tego głosowania.

Jeszcze mam pytanie zasadnicze: czy senator Tadeusz Rzemeykowski nie będzie się sprzeciwiał takiemu usprawnieniu głosowania? Poddaje się, widząc bezowocność swoich starań o utrudnienie. Dobrze.

Czy senator Grzegorz Lipowski, sprawozdawca mniejszości Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury, chce skorzystać ze swojego prawa do zabrania głosu?

(Senator Grzegorz Lipowski: Dziękuję bardzo.)

Dziękuję bardzo.

Wnioski zgłosili jeszcze senatorowie Włodzimierz Łęcki i Kazimierz Drożdż. Czy Włodzimierz Łęcki chce jeszcze zabrać głos?

(Senator Włodzimierz Łęcki: Dziękuję bardzo.)

Kazimierz Drożdż?

(Senator Kazimierz Drożdż: Dziękuję.)

Przypominam, że senator Włodzimierz Łęcki wycofał swoją poprawkę pierwszą, zawartą w druku nr 509Z, ale oczywiście dobrym prawem państwa senatorów jest podtrzymanie tej poprawki.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Czy ktoś chce ją podtrzymać? Nikt nie chce. Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania.

Poprawki: druga, trzecia, czwarta, piąta, szósta, siódma i ósma, jedenasta, dwunasta, trzynasta, czternasta, piętnasta, szesnasta, siedemnasta oraz dwudziesta, dwudziesta pierwsza, dwudziesta druga, dwudziesta trzecia...

(Głos z sali: Nie, nie łącznie...)

Tutaj przychyliam się do opinii prawnika prowadzącego. Myślę, że pan senator Podkański dysponuje dużym doświadczeniem parlamentarnym, ale jednak sejmowym, i w tym przypadku...

(Senator Lesław Podkański: Panie Marszałku, to wniosek z tego, co było w sprawozdaniu.)

...dwudziesta, dwudziesta pierwsza, dwudziesta druga, dwudziesta trzecia, dwudziesta czwarta, dwudziesta piąta, dwudziesta szósta, dwudziesta siódma, dwudziesta ósma i dwudziesta dziewiąta, będą przegłosowane łącznie. W tej sytuacji nie będę przedstawiał opisów.

Przystępujemy do głosowania nad poprawkami: od drugiej do ósmej, od jedenastej do siedemnastej i od dwudziestej do dwudziestej dziewiątej.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem tych poprawek?

Kto jest im przeciwny?

A kto wstrzymał się od głosu?

Dziękuję bardzo. Wyświetlamy wyniki.

72 senatorów głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 203**)

Stwierdzam, że wymienione przed chwilą poprawki zostały przyjęte.

Głosujemy nad poprawkami dziewiątą i osiemną. Zmierzają one do wprowadzenia zmian w ustawie o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w związku z koniecznością uregulowania problematyki egzekucji dotyczącej opłaty paliwowej.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

72 senatorów głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 204**)

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka dziesiąta zmierza do ustanowienia zasady, iż z tytułu czynności dokonywanych w sprawach określonych w ustawie organy celne otrzymują ze środków Krajowego Funduszu Drogowego prowizję od pobranych opłat w wysokości nie większej niż 2%.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję bardzo.

16 senatorów głosowało za, 50 – przeciw, 7 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 205**)

Poprawka nie została przyjęta.

Poprawka dziewiętnasta zmierza do likwidacji sprzeczności pomiędzy tą ustawą a uchwaloną przez Sejm ustawą o zmianie ustawy o drogach publicznych.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

Wszystkie 73 osoby sygnalizujące obecność głosowały za. (**Głosowanie nr 206**)

Oczywiście oznacza to przyjęcie poprawki.

W tej sytuacji głosujemy nad przyjęciem uchwały w całości, wraz ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Kto z państwa jest za jej przyjęciem?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wyniki.

68 senatorów głosowało za, 3 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 207**)

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o zmianie niektórych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu jedenaścigo porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Również i tę ustawę oraz wnioski zgłoszone w toku debaty wnikliwie przeanalizowała Komisja Skarbu Państwa i Infrastruktury.

Zapraszam sprawozdawcę, pana senatora Kazimierza Drożdża, i proszę o zabranie głosu oraz przedstawienie uzgodnionych na posiedzeniu wniosków.

Senator Kazimierz Drożdż:

Panie Marszałku! Państwo Senatorowie!

Komisja Skarbu Państwa i Infrastruktury po posiedzeniu w dniu 6 listopada 2003 r. i po rozpatrzeniu dwudziestu siedmiu wniosków zgłoszonych 6 listopada w toku debaty nad ustawą o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw przedstawia Wysokiemu Senatowi następujące stanowisko: proponujemy przyjęcie dwudziestu pięciu poprawek, podanych w druku nr 514Z, i nieprzyjęcie dwóch poprawek – czwartej i czternastej. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Jarzembowski:

Dziękuję.

Czy głos chce zabrać pan senator Włodzimierz Łęcki, sprawozdawca mniejszości komisji?

(Senator Włodzimierz Łęcki: Niestety tak, Panie Marszałku.)

Proszę bardzo.

Senator Włodzimierz Łęcki:

Ja chciałbym prosić o poparcie poprawki czwartej. Przewiduje ona, iż zamiast wynikającego z ustawy sejmowej obligatoryjnego okresu pobierania opłat li tylko w dni robocze będzie możliwość pobierania ich przez pięć dni w tygodniu, ale w zależności od decyzji rady gminy. Tym punktem w jakimś stopniu ubezwłasnowolniamy gminę, która przecież w zależności od natężenia ruchu może ustalić pobieranie limitu opłat również w soboty i w niedziele. Dziękuję.

**Wicemarszałek
Ryszard Jarzembowski:**

Dziękuję.

Pani senator Apolonia Klepacz?

(Senator Apolonia Klepacz: Dziękuję.)

Pani senator Genowefa Ferenc?

(Senator Genowefa Ferenc: Dziękuję.)

Pan senator Jerzy Suchański?

(Senator Jerzy Suchański: Dziękuję.)

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionymi poprawkami.

Poprawka pierwsza ma charakter legislacyjny i zmierza do tego, aby przepis odsyłał do właściwego ze względu na charakter przepisu ustawy o prawie budowlanym.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

72 oddane głosy, wszystkie za. **(Głosowanie nr 208)**

Poprawka przyjęta.

Poprawka druga zmierza do tego, aby delegacja ustawowa zawarta w przepisie art. 9 ust. 1 odpowiadała warunkom przewidzianym dla przepisów upoważniających sformułowanym w art. 92 ust. 1 konstytucji.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wynik.

72 oddane głosy, wszystkie za. **(Głosowanie nr 209)**

Poprawka przyjęta.

Poprawka trzecia zmierza do tego, aby w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw transportu określone były również treść i sposób prowadzenia rejestrów numerów nadanych drogom oraz rejestru jednolitych numerów inwentarowych nadanych obiektom mostowym i tunelom.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o...

Przepraszam bardzo, ale rozmowa przez telefon nie sprzyja precyzji w głosowaniu.

Proszę o wyświetlenie wyniku.

72 senatorów głosowało za, czyli komplet. **(Głosowanie nr 210)**

Poprawka przyjęta.

Poprawka czwarta zmierza do tego, aby opłatę z tytułu parkowania pojazdów samochodowych na drogach publicznych w strefie płatnego parkowania można było pobierać nie tylko w dni robocze. Ponadto poprawka ta zobowiązuje rady gmin, a także rady miast, do tego, aby ustalając strefę płatnego parkowania, określili dni w tygodniu wolne od obowiązywania tej opłaty.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

34 senatorów głosowało za, 37 – przeciw, 2 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 211)**

Stwierdzam, że poprawka została oddalona.

Poprawki piąta i ósma uwzględniają to, że w miastach na prawach powiatu uchwałę o ustaleniu strefy płatnego parkowania, a także uchwałę określającą wysokość opłaty dodatkowej będzie podejmować rada miasta.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

70 senatorów głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 212)**

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawki szósta i siódma mają na celu określenie właściwego rodzaju aktu prawnego do uregulowania kwestii dotyczących wprowadzania opłaty abonamentowej lub zryczałtowanej z tytułu korzystania z obiektów mostowych i tuneli oraz z przepraw promowych, określania sposobu ogłaszania wysokości opłaty, a także sposobu pobierania opłaty z tego tytułu.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

70 senatorów głosowało za, 3 – przeciw. **(Głosowanie nr 213)**

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka dziewiąta zmierza do tego, aby w przypadku uwzględnienia odwołania uiszczona kara pieniężna za przejazd po drogach publicznych pojazdów nienormatywnych bez zezwolenia lub niezgodnie z warunkami podanymi w zezwoleniu zwracana była w terminie czternastu dni od dnia uchylecia decyzji wymierzającej karę, a nie czternastu dni od dnia wydania decyzji o zwrocie tej kary.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

72 senatorów głosowało za, 1 senator, na stanowisku nr 71, nie głosował. **(Głosowanie nr 214)**

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dziesiąta ma na celu uwzględnienie w ustawie nowelizującej zmian wprowadzanych w ustawie z dnia 17 października 2003 r. o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o zmianie niektórych ustaw.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

73 senatorów głosowało za, czyli wszyscy obecni poparli tę poprawkę. **(Głosowanie nr 215)**

Poprawka przyjęta.

Poprawka jedenasta zmierza do uwzględnienia tego, że istotą umowy użyczenia jest bezpłatność, czyli nieodpłatność.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

(Głos z sali: Ten sam.)

Nie ten sam, tym razem na stanowisku nr 70.

Proszę, wyświetlamy wynik.

71 senatorów głosowało za, 1 nie głosował.

(Głosowanie nr 216)

Niegłosujący, nie ma się z czego śmiać.

Poprawka przyjęta.

Poprawka dwunasta zmierza do tego, aby w przypadku budowy, przebudowy lub remontu drogi koszt przełożenia urządzenia lub obiektu budowlanego niezwiązanego z potrzebami zarządzania drogą lub potrzebami ruchu drogowego ponosił zarządca drogi również wtedy, gdy okres umieszczenia urządzenia lub obiektu w pasie drogowym wynosi równo cztery lata.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał do głosu?

Dziękuję.

73 senatorów głosowało za, czyli wszyscy.

(Głosowanie nr 217)

Poprawka przyjęta.

Poprawka trzynasta ujednotolica terminologię ustawy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Oddano 72 głosy, wszystkie za. **(Głosowanie nr 218)**

Poprawka przyjęta.

Poprawka czternasta zmierza do tego, aby ze środka specjalnego Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad mógł być finansowany zakup urządzeń do ważenia pojazdów.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

36 senatorów głosowało za, 34 – przeciw, 3 wstrzymało się od głosu. **(Głosowanie nr 219)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka piętnasta uściśla, że zmieniane przepisy odnoszą się do przekroczenia dopuszczalnej masy całkowitej.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

70 senatorów głosowało i wszyscy poparli poprawkę. **(Głosowanie nr 220)**

Poprawka szesnasta uściśla, że art. 40c ust. 2 dotyczy kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 tego artykułu.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję bardzo.

72 głosy poparcia. **(Głosowanie nr 221)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka siedemnasta zmierza do tego, aby odsetki ustawowe pobierane były wyłącznie w przypadku nieterminowego uiszczania opłat, a nie opłat i kar pieniężnych.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję bardzo. Wyświetlamy wyniki.

71 senatorów głosowało za, 1 wstrzymał się od głosu. **(Głosowanie nr 222)**

Poprawka została przyjęta.

Poprawka osiemnasta zmierza do tego, aby minister właściwy do spraw transportu, określając szczegółowe warunki i tryb wydawania zezwoleń dopuszczających do ruchu pojazdy lub zespoły pojazdów, których masa, naciski osi lub wymiary wraz z ładunkiem lub bez ładunku są większe od dopuszczalnych, przewidzianych dla danej drogi, kierował się nie tyle możliwością, ile koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

71 głosów za. **(Głosowanie nr 223)**

Poprawka przyjęta.

Głosujemy nad poprawkami dziewiętnastą i dwudziestą siódmą. Zmierzają one do tego, aby przepis statuujący obowiązek uiszczania przez przedsiębiorców zajmujących się międzynarodowym transportem drogowym lub niezarobkowym międzynarodowym przewozem drogowym opłaty dodatkowej za jednokrotny przejazd pojazdu silnikowego lub zespołu pojazdów o nacisku osi pojedynczej ponad 10 t do 11,5 t po głównych drogach tranzytowych wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2004 r., a nie z dniem uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

skiej. Ponadto, w myśl poprawki dziewiętnastej, obowiązek ten będzie ciążył na przedsiębiorcach od dnia 1 maja 2004 r.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

69 senatorów głosowało za, 2 – przeciw. (**Głosowanie nr 224**)

Poprawki zostały przyjęte.

Poprawka dwudziesta ma charakter redakcyjny, ujednolica terminologię ustawy.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Oddano 71 głosów, wszystkie za. (**Głosowanie nr 225**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka dwudziesta pierwsza zmierza do tego, aby karę pieniężną za przejazd pojazdu o nacisku osi pojedynczej ponad 10 t do 11,5 t po głównych drogach tranzytowych bez uiszczenia opłaty dodatkowej mógł wymierzać także funkcjonariusz Policji.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

64 senatorów poparło poprawkę, 6 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 226**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta druga. W myśl tej poprawki opłata dodatkowa będzie mogła być uiszczana również w placówkach kontroli granicznej, a nie tylko w granicznych urzędach celnych.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

Głosowało 71 senatorów, wszyscy za. (**Głosowanie nr 227**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka dwudziesta trzecia uściśla, że Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad poniesie koszt druku i dystrybucji kart opłaty dodatkowej. Źródłem pokrycia tych kosztów będą przychody środka specjalnego.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

66 senatorów głosowało za, 5 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 228**)

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta czwarta zmierza do nadania przepisowi brzmienia poprawnego językowo.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

Głosowało 70 senatorów, wszyscy na tak.

(**Głosowanie nr 229**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka dwudziesta piąta ogranicza w czasie – do maksymalnie sześciu miesięcy – możliwość stosowania dotychczasowych przepisów odnoszących się do wydawania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego, ustalania opłat i kar z tego tytułu oraz przeznaczania środków pochodzących z tych opłat i kar.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wyniki.

70 senatorów głosowało za, 1 – przeciw. (**Głosowanie nr 230**)

Poprawka dwudziesta szósta zmierza do tego, aby przepisy statuujące zasady ponoszenia opłat za korzystanie z dróg publicznych weszły w życie z dniem ogłoszenia ustawy, a nie z dniem 1 grudnia 2003 r.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

69 senatorów poparło to rozwiązanie, 2 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 231**)

Poprawka została przyjęta.

W tej sytuacji przystępujemy do głosowania nad podjęciem uchwały w całości, wraz ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Kto z państwa jest za podjęciem tej uchwały?

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

69 głosów za, 2 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 232**)

Wobec tego stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu dwunastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o giełdach towarowych oraz niektórych innych ustaw.

Przypominam, że debatę mamy już za sobą i że są już spełnione wszystkie warunki formalne potrzebne do tego, abyśmy przystąpili do głosowania.

Przypominam, że Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych przedstawiła projekt uchwały, w którym wnosi o wprowadzenie poprawek do ustawy. Właśnie nad tymi poprawkami będziemy teraz głosowali.

Poprawka pierwsza usuwa błąd w definiowaniu.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę bardzo, wyświetlamy.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

68 senatorów poparło poprawkę, 1 wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 233**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka druga precyzuje, że umowa rozliczeniowa gwarancyjna to umowa zawarta pomiędzy członkiem giełdowej izby rozrachunkowej a maklerem niezależnym.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Pan senator patrzy na tablicę, ale ja ją dopiero wtedy włączę, kiedy pan senator odda głos. No, już teraz możemy.

Proszę bardzo.

67 głosów za, 1 senator wstrzymał się od głosu.

(**Głosowanie nr 234**)

Poprawka została przyjęta.

Poprawka trzecia zmienia z fakultatywnego na obligatoryjny charakter upoważnienia udzielonego Radzie Ministrów do wydawania rozporządzenia w sprawie zasad tworzenia, utrwalania, przechowywania i zabezpieczania dokumentów sporządzanych na elektronicznych nośnikach informacji.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

67 głosów za, 1 przeciw, przy czym 3 senatorów wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 235**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka czwarta przywraca uchylony przez Sejm obowiązek posiadania przez maklera giełd towarowych minimum wykształcenia średniego.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

1 senator jest zdania, że wystarczy zawodowe, podstawowe, 68 – że minimum średnie, 2 nie ma zdania. (**Głosowanie nr 236**)

Stwierdzam, że poprawka została przyjęta.

Poprawka piąta eliminuje przepis pozwalający na określenie przez Radę Ministrów w akcie podstawowym, w rozporządzeniu, czynności innych niż wymienione w ustawie, których wykonywanie przez towarowy dom maklerski wymaga albo nie wymaga uzyskania zezwolenia.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

70 głosów za, a 1 senator wstrzymał się od głosu. (**Głosowanie nr 237**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka szоста skutkuje tym, że odnośnie do nienaruszania obowiązku zachowania tajemnicy

zawodowej przez zagraniczne osoby prawne będą miały zastosowanie przepisy o udostępnianiu informacji gospodarczych.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję wyświeltamy.

70 głosów za, 1 przeciw. (**Głosowanie nr 238**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka siódma precyzuje odesłanie.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

71 głosów za. (**Głosowanie nr 239**)

Poprawka przyjęta.

W tej sytuacji przystępujemy do głosowania nad całością uchwały, wraz ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Kto z państwa jest za przyjęciem?

Kto jest przeciwny?

Kto się wstrzymał od głosu?

70 senatorów głosowało za, 1 – przeciw. (**Głosowanie nr 240**)

70 senatorów, którzy głosowali za, upoważniło mnie do stwierdzenia, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o giełdach towarowych oraz niektórych innych ustaw.

Powracamy do rozpatrzenia punktu trzynastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych.

Debata nad tą ustawą została zakończona i możemy już przystąpić do głosowania nad poprawkami zaproponowanymi przez Komisję Ustawodawstwa i Praworządności.

Poprawka pierwsza ma na celu dostosowanie przepisu do rozwiązań przyjętych w nowym kodeksie karnym w kwestii środków karnych i zasad ich wymiaru.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Proszę, wyświeltamy.

67 głosów za, co oznacza jednogłośnie poparcie. (**Głosowanie nr 241**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka druga w przepisie zwalniającym z opłaty od wniesienia wniosku pozostawia tylko te podmioty, które są uprawnione do składania wniosku.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Znowu jednogłośnie poparcie, tym razem ze strony 68 senatorów. (**Głosowanie nr 242**)

Poprawka przyjęta.

Poprawka trzecia uzupełnia przepis o wskazanie, że opłata od wniosku o wznowienie jest w postępowaniu w sprawach o wykroczenia regulowana odrębnie.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wynik.

Wynik identyczny jak poprzednio: 68 głosów za. **(Głosowanie nr 243)**

Poprawka przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad podjęciem uchwały w sprawie ustawy o opłatach w sprawach karnych w całości, wraz ze zmianami wynikającymi z przyjętych poprawek.

Kto jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę o wyniki.

68 głosów za. **(Głosowanie nr 244)**

Wysoki Senat jednogłośnie nakazuje mi, abym stwierdził, że podjęliśmy uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych.

Powracamy do rozpatrzenia punktu czternastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, podpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 r.

Przypominam, że debata nad tą ustawą została zakończona i możemy przystąpić do głosowania.

Komisja Polityki Społecznej i Zdrowia oraz Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej przedstawiły jednobrzmiące projekty uchwał, w których wnoszą o przyjęcie tej ustawy bez poprawek.

Głosujemy zatem nad wnioskiem o przyjęcie ustawy bez poprawek.

Kto z państwa jest za tym wnioskiem?

Kto jest jemu przeciwny?

Kto wstrzymuje się od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy wynik.

67 sygnalizujących swoją obecność senatorów opowiedziało się jednogłośnie za. **(Głosowanie nr 245)**

Wobec tego stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, podpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 r.

Powracamy do rozpatrzenia punktu piętnastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Kirgiskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 19 listopada 1998 r.

Debata nad tą ustawą została zakończona i możemy obecnie przystąpić do głosowania.

Przypominam, że Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisja Gospodarki i Finansów Publicznych przedstawiły jednobrzmiące projekty uchwał, w których wnoszą o przyjęcie tej ustawy bez poprawek.

I nad tymi wnioskami będziemy w tej chwili głosowali.

Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku obydwu komisji?

Kto jest jemu przeciwny?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Wyświetlamy.

64 senatorów głosowało i wszyscy oni głosowali za przyjęciem przedstawionego projektu uchwały. **(Głosowanie nr 246)**

Wobec tego stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Kirgiskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 19 listopada 1998 r.

Powracamy do rozpatrzenia punktu szesnastego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o nowym połączeniu polskiej drogi krajowej nr 78 i czeskiej drogi krajowej I/58 oraz o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Odrę w rejonie Chałupek i Bohumina, sporządzonej w Katowicach dnia 25 sierpnia 2001 r.

Debata nad tą ustawą została zakończona i możemy przystąpić do głosowania.

Komisja Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej oraz Komisja Skarbu Państwa i Infrastruktury niezależnie od siebie przedstawiły nam jednobrzmiące projekty uchwały, w których wnoszą o przyjęcie tej ustawy bez poprawek.

I nad tym wnioskiem głosujemy.

Kto jest przeciwny?

Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję.

Oddano 64 głosy, wszystkie za. **(Głosowanie nr 247)**

Wobec tego stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o nowym połączeniu polskiej drogi krajowej nr 78 i czeskiej drogi I/58 oraz o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Odrę w rejonie Chałupek i Bohumina, sporządzonej w Katowicach dnia 25 sierpnia 2001 r.

Przystępujemy do rozpatrzenia punktu siedemnastego porządku obrad: zmiany w składzie komisji senackich.

Przypominam, że wniosek Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich jest zawarty w druku nr 510.

(wicemarszałek R. Jarzembowski)

Pan senator Rzemyskowski, sprawozdawca, już zmierza do mównicy.

Senator Tadeusz Rzemyskowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Pan Krzysztof Jurgiel, niedawno wybrany senator Rzeczypospolitej Polskiej, złożył 22 października do marszałka Senatu wniosek, że chce kandydować, by być członkiem Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Pan senator jest dzisiaj nieobecny podczas obrad, w związku z tym kilka zdań o nim samym.

Za jedenaście dni skończy pięćdziesiąt lat. Ma wyższe wykształcenie, z zawodu jest geodetą i ten zawód uprawia już wiele lat. Był prezydentem Białegostoku oraz przewodniczącym Sejmiku Województwa Podlaskiego. Od sześciu lat pełni funkcję posła Rzeczypospolitej bądź posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, pracował w Komisji Finansów Publicznych i Komisji Infrastruktury.

Posiadane przez niego wykształcenie, praktyka zawodowa, a także praktyka parlamentarna, są zbieżne z propozycją pracy w tych dwóch komisjach Senatu, dlatego Komisja Regulaminowa, Etyki i Spraw Senatorskich przychyliła się do wniosku pana senatora. Komisja podjęła jednoznacznie uchwałę w tym zakresie i prosi Wysoką Izbę, żeby zagłosować tak, jak wnosi pan senator Krzysztof Jurgiel. Dziękuję bardzo.

(Przewodnictwo obrad obejmuje wicemarszałek Kazimierz Kutz)

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałbym zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę chętnych.

Wobec tego przystępujemy do głosowania nad przedstawionym przez Komisję Regulaminową, Etyki i Spraw Senatorskich projektem uchwały w sprawie zmian w składzie komisji. Przypominam, że projekt ten zawarty jest w druku nr 510.

Przystępujemy do głosowania.

Kto z państwa jest za?

Kto jest przeciw?

Kto się wstrzymał od głosu?

Dziękuję. Proszę podać wyniki głosowania.

59 senatorów głosowało za, 1 nie głosował.

(Głosowanie nr 248)

Stwierdzam, że uchwała w sprawie zmian w składzie komisji senackich została podjęta.

Informuję, że porządek obrad czterdziestego ósmego posiedzenia Senatu został wyczerpany.

Teraz odczytamy komunikaty.

Senator Sekretarz Alicja Stradomska:

Proszę o uwagę.

Posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej, zaplanowane na dzień 7 listopada 2003 r. na godzinę 10.00, odbędzie się bezpośrednio po głosowaniach.

Następny komunikat. Kolejne posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi odbędzie się 13 listopada o godzinie 17.00 w gmachu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, sala „Wzorcownia”.

(Rozmowy na sali)

(Wicemarszałek Kazimierz Kutz: Proszę o ciszę na sali.)

W porządku obrad będzie wstępne rozpatrzenie projektu ustawy budżetowej na rok 2004 w częściach dotyczących rolnictwa oraz informacja ministra rolnictwa i rozwoju wsi na temat propozycji zmian Wspólnej Polityki Rolnej.

I ostatni komunikat. W dniu 18 listopada, to jest we wtorek o godzinie 11.00, w sali nr 179 w gmachu Senatu odbędzie się posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia. W porządku obrad jest informacja rządu o środkach i zasadach kontraktowania świadczeń zdrowotnych z Narodowego Funduszu Zdrowia. Referują: minister zdrowia i prezes Narodowego Funduszu Zdrowia.

W kolej w dniu 19 listopada, to jest w środę o godzinie 9.00, w sali nr 217 odbędzie się posiedzenie Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia. W porządku obrad będzie rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych oraz o służbie zastępczej, a także analiza ustawy budżetowej na rok 2004. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Przystępujemy do oświadczeń senatorów poza porządkiem obrad.

Przypominam, że zgodnie z art. 49 ust. 2 Regulaminu Senatu oświadczenia nie mogą trwać dłużej niż pięć minut. Przedmiotem oświadczenia mogą być sprawy związane z wykonywaniem mandatu, przy czym nie może ono dotyczyć spraw będących przedmiotem porządku obrad bieżącego posiedzenia. Nad oświadczeniem senatorskim nie przeprowadza się dyskusji.

Czy ktoś z państwa senatorów pragnie zabrać głos?

Pani senator Maria Szyszkowska, proszę bardzo.

Senator Maria Szyszkowska:

Dziękuję, Panie Marszałku!

Moje oświadczenie kieruję do ministra obrony narodowej. Ponieważ głęboko niepokojące jest to,

(senator M. Szyszkowska)

jak lekceważąco są traktowani emeryci wojskowi przez władze wojskowe w Gdyni, zwracam się do pana ministra z pytaniem, dlaczego do tej pory nie został rozwiązany problem możliwości kupienia przez tych emerytów kwater i lokali mieszkalnych w budynkach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie Dowództwa Marynarki Wojennej w Gdyni. Całość oświadczenia składam do protokołu.* Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję, Pani Senator.
Pan senator Podkański.

Senator Lesław Podkański:

Dziękuję bardzo.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Mam dwa oświadczenia, które merytorycznie są związane, jedno co do procedury, drugie co do treści. To związane z procedurą kieruję na adres Prezydium Senatu i osobiście do pana marszałka.

Podaję fakty. W dniu 8 sierpnia bieżącego roku wygłosiłem z tej mównicy oświadczenie skierowane do ministerstwa skarbu. W dniu 30 września minister skarbu przesłał do marszałka Senatu pismo z odpowiedzią, że nie jest przygotowany, że to wymaga czasu i nie odpowiedział. Minęły dwa miesiące i minister skarbu przesłał na adres marszałka odpowiedź pisemną, która jest taka a nie inna. Powiem to za chwilę, w drugiej części. Twierdzę jednak, że stosowana w tej chwili przez rząd praktyka, by nie odpowiadać w ustawowym terminie parlamentarzystom na oświadczenia, jest bardzo zła, wręcz niedopuszczalna.

W związku z tym proszę, by Prezydium Senatu przeanalizowało to złe zachowanie, złą politykę rządu w tym zakresie i udzieliło mu stosownej reprimendy, przypominając, jakie są tu jego obowiązki. Mam informacje, że również inni senatorowie nie otrzymują w terminie odpowiedzi na swoje oświadczenia.

I teraz drugie oświadczenie, kierowane już do prezesa Rady Ministrów, dotyczące kwestii merytorycznej.

Otóż mimo tak długiego czasu otrzymałem odpowiedź, która jest nierzetelna, niezrozumiała dla mnie i wymijająca, a to już mnie trochę zdenerwowało. Twierdzę, że w ogóle w tej sprawie, związanej z Cukrownią Ropczyce SA, coś bardzo mocno śmierdzi. Żeby wyjaśnić, dlaczego, kieruję bardzo precyzyjne pytania do prezesa Rady Ministrów. Po pierwsze, czy wie, co się tam dzieje?

Po drugie, proszę, by się tym zainteresował i być może nawet skierował tam Centralne Biuro Śledcze, żeby tym się zajęło, a jest czym się zająć.

Moje pytania do rządu są już precyzyjne; mam nadzieję, że teraz również rząd odpowie mi w sposób precyzyjny.

Pytanie pierwsze: czy w dniu 24 lipca na walnym zgromadzeniu Cukrowni Ropczyce Spółka Akcyjna byli obecni i bronili interesów Skarbu Państwa przedstawiciele Skarbu Państwa i Krajowej Spółki Cukrowej? Jeśli nie byli, to kto imiennie podjął takie decyzje? Kto cofnął w ostatniej chwili rekomendacje i pełnomocnictwa?

Pytanie drugie. Czy prawdą jest, że w interesie niemieckiej firmy Südzucker wprowadzono taką zmianę w statucie, by członków zarządu powoływało i odwoływało walne zgromadzenie, a nie jak dotychczas rada nadzorcza, ponieważ Südzucker ma mniejszościowy udział w radzie nadzorczej, a w walnym zgromadzeniu udział większościowy? Czy prawdą jest, że zmniejszono reprezentację krajowej spółki z dwóch członków rady do jednego członka? Czy prawdą jest, że wszystkie zmiany mogą być podjęte tylko wtedy, kiedy jest 75% kapitału na sali?

Pytanie trzecie. Dlaczego Skarb Państwa tak postąpił? Kto, kogo i czym przekonał, by takie zdarzenie miało miejsce?

Pytanie czwarte. Mimo że w Polsce wszędzie brakuje pieniędzy, a rząd również potrzebuje środków, my to lekceważymy i tracimy w sposób oczywisty kilkadziesiąt milionów złotych, bo tyle były warte akcje, które miał Skarb Państwa w Cukrowni Ropczyce SA. Były one warte około 70 milionów zł. Podkreślam: były warte, bo były częścią władzy, podstawą do podejmowania decyzji. Dziś, po zapadnięciu tej decyzji, śmiem twierdzić, że są prawie nic niewarte. Za czym przyzwoleniem w ten sposób postąpił rząd?

Piąte pytanie. Kto naprawi szkody i straty poniesione przez plantatorów i rolników, dostawców tej cukrowni? Pan minister, odpowiadając mi na pytanie, stwierdził rzeczy nieprawdziwe, w związku z czym śmiem twierdzić, że nie wolno dopuścić, również nam, by rząd w sposób tak nierzetelny, nieuczciwy informował Wysoką Izbę o zaistniałych przypadkach, na które wpływ ma Skarb Państwa. Dziękuję bardzo za uwagę.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Proszę o zabranie głosu panią senator Teresę Liszcz. Potem zabierze głos pan senator Balicki.

Senator Teresa Liszcz:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Swoje oświadczenie kieruję do pana wicepremiera Hausnera, ministra właściwego do spraw gospodarki, pracy i polityki społecznej.

* Oświadczenie złożone do protokołu – w załączeniu.

(senator T. Liszcz)

Panie Premierze!

Od pewnego czasu krążą wśród ludzi – nie tylko w Lublinie, gdzie osobiście to słyszałam, ale w całej Polsce, jak mi wiadomo – takie niepokojące informacje, że rząd planuje jakieś istotne zmiany, niekorzystne dla ubezpieczonych, w ustawie o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Mówi się o tym, że ma być zmieniony tak zwany wskaźnik liczenia emerytury ZUS w starym systemie, który obecnie wynosi 1,3% od indywidualnej podstawy wymiaru za każdy rok składkowy, i że zlikwiduje się możliwość przechodzenia na wcześniejszą emeryturę. Cały czas chodzi o grupę ubezpieczonych urodzonych przed 1949 r., bo tej grupy dotyczą wspomniane zasady ustalania świadczeń emerytalnych.

Sama wielokrotnie spotkałam się z tymi pytaniami na mojej uczelni, zadawanymi przez kolegów pracujących na niej, a także z bardzo licznymi pytaniami w tej sprawie zgłaszanymi przez osoby odwiedzające moje biuro senatorskie. Tłumaczę im, że uważam to za niemożliwe, ale w odpowiedzi słyszę, że władza, która potrafi na przykład opodatkować zasiłki na refundację leków czy środków sanitarnych, może zrobić i to.

Chciałabym prosić o oficjalne zdementowanie tych informacji, o potwierdzenie, że takie zmiany nie są szykowane, bo wiele osób zastanawia się, czy nie pospieszyć się i do końca tego roku nie złożyć wniosków o emeryturę w obawie przed tymi zmianami, które mogą niekorzystnie dotknąć tych osób, które uczynią to po 1 stycznia 2004 r. Ja osobiście jestem przekonana, że to są plotki, niesprawdzone informacje, ale wywołują one niepotrzebny niepokój, dlatego myślę, że byłoby dobrze, gdyby pojawiło się jakieś oficjalne stanowisko w tej sprawie. Dziękuję.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Proszę bardzo, senator Balicki.

Senator Marek Balicki:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Chciałbym wygłosić oświadczenie skierowane do ministra zdrowia. Rzadko korzystam z tej możliwości, ale tym razem doszło do tak skandalicznego naruszenia praw osób z zaburzeniami psychicznymi, osób chorych psychicznie, że poczułem się zmuszony do wygłoszenia oświadczenia.

Nadal warto przypominać, że osoby chore psychicznie ciągle jeszcze napotykać liczne bariery

związane ze stygmatyzacją, dyskryminacją, nierównością w dostępie do opieki psychiatrycznej i że jednocześnie ta grupa osób, naszych współobywateli, nie potrafi walczyć zbiorowo o swoje interesy, w związku z czym stosunkowo łatwiej jest ograniczyć prawa tych osób niż innych osób niepełnosprawnych czy cierpiących na różne schorzenia. A ponieważ łatwo te prawa naruszać, to tak się stało przy okazji opracowywania nowej listy leków refundowanych.

W wyniku zmian wprowadzonych na tej liście jeden z głównych leków antypsychotycznych, który jest używany w leczeniu chorych na schizofrenię, przestanie być dostępny dla większości tych chorych. Został bowiem wprowadzony limit ceny leku, dopasowany do ceny leku z tej samej grupy, co spowoduje, że jeśli pacjent będzie chciał być dalej leczony lekiem, za który jeszcze do 1 grudnia będzie płacił 2 zł 50 gr, będzie musiał płacić miesięcznie sto kilkadziesiąt złotych. Jest to dla większości z tych chorych – lek ten bierze około kilkudziesięciu tysięcy pacjentów chorych na schizofrenię – bariera nie do przebycia. Nowy limit ceny został dostosowany do leku stosowanego w tych samych zaburzeniach, ale zupełnie innego, o innym profilu klinicznym i farmakologicznym. Realia kliniczne nie pozwalają na szybką zmianę jednego leku na drugi, a w przypadku wielu pacjentów jest to w ogóle niemożliwe.

Dlatego chciałem zapytać ministra zdrowia, jakie przesłanki spowodowały, że została podjęta taka decyzja. Kto podpowiedział ministrowi, jacy eksperci, że należy dokonać takiej zmiany na liście leków refundowanych? Te wszystkie sprawy związane z ustalaniem listy leków powinny być regulowane w sposób przejrzysty, transparentny, powinniśmy wiedzieć, dlaczego tak się dzieje.

Chciałbym też zapytać, jakie minister ma zamiar podjąć działania, żeby przywrócić stan obecny, by wszyscy chorzy na schizofrenię mogli korzystać z tego leczenia tak jak dotąd?

Na koniec chciałem powiedzieć, że w tym roku mieliśmy ogólnopolski dzień solidarności z osobami chorymi na schizofrenię. Ministerstwo Zdrowia objęło patronat nad tą akcją, a było to 14 września tego roku. Wychodzi na to, że podejmowane teraz decyzje są sprzeczne z głównymi celami tamtej akcji, w której chodziło o to, żeby wszyscy chorzy na schizofrenię mogli być razem z nami, żyć tak jak wszyscy inni członkowie naszego społeczeństwa. Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby jeszcze zabrać głos?

Bardzo proszę.

Senator Krzysztof Borkowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

10 lipca bieżącego roku wygłosiłem oświadczenie w tej sprawie. Kieruję to oświadczenie do ministra środowiska, a także do prezesa Agencji Nieruchomości Rolnych.

Sprawa dotyczy gminy Wodynie, powiat siedlecki. Chodzi o wywóz nieczystości i o to, czy nie ma tam naruszenia prawa. Ponownie składam oświadczenie w tej sprawie, jeśli chodzi o składowanie tychże nieczystości z różnych miejsc i stron Rzeczypospolitej. Te nieczystości są tam przywożone i składowane. W tej chwili dochodzi tam do protestów społecznych, buntów i blokad dróg. Dotyczy to wsi Seroczyn w gminie – jeszcze raz podkreślam – Wodynie.

Jest to sprawa bardzo ważna, dlatego bardzo proszę pana ministra środowiska, a także prezesa Agencji Nieruchomości Rolnej o podjęcie zdecydowanych działań, skierowanie tam odpowiednich służb, ponieważ każdy dzień rozpoczyna się tam od protestu, każdy dzień przynosi nowe spotkania, nowe narady, nie ma zaś skuteczności w załatwieniu tejże sprawy.

W związku z tym jeszcze raz proszę pana ministra o zajęcie się przedmiotową sprawą, którą przedstawiłem na czterdziestym posiedzeniu Senatu Rzeczypospolitej, kiedy pierwszy raz wygłosiłem oświadczenie. Odpowiedź, którą potem otrzymałem od prezesa agencji, a także od pana ministra, była odpowiedzią zwykłą, lakoniczną. A przecież problem jest tak rozległy, że interesują się nim wszyscy parlamentarzyści z okręgu ostrołęcko-siedleckiego. Myślę, że czas na rozwiązanie tej sprawy.

W drugim oświadczeniu chciałbym w zasadzie przekazać stanowisko sejmiku województwa mazowieckiego. Stanowisko to dotyczy zakresu zabezpieczenia świadczeń zdrowotnych na 2004 r. Sejmik mazowiecki pokazuje wielkie mankamenty, jeśli chodzi o materiały konkursowe, wyraża też wielkie zaniepokojenie w związku z bezpieczeństwem zdrowotnym mieszkańców Mazowsza i Warszawy w przyszłym, nadchodzącym roku 2004.

Dlatego też pozwalam sobie złożyć na ręce pana marszałka stanowisko sejmiku mazowieckiego, podpisane przez pana przewodniczącego*. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Raz jeszcze senator Balicki.

Senator Marek Balicki:

Dziękuję bardzo, Panie Marszałku.

Tytułem uzupełnienia swojego oświadczenia skierowanego do ministra zdrowia, chciałbym podać nazwę leku. Chodziło o lek Risperidon – taka jest jego nazwa międzynarodowa. Ten lek do końca tego miesiąca jest dostępny za opłatą ryczałtową, czyli za 2 zł 50 gr, a od 1 grudnia koszt miesięcznej kuracji tym lekiem będzie wynosił sto kilkadziesiąt złotych, dlatego że limit jego ceny został dostosowany do ceny innego leku, którego nazwa międzynarodowa brzmi: Olanzapina. Tak więc ten lek, który przestanie być dostępny, nazywa się Risperidon. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Kazimierz Kutz:

Dziękuję.

Czy są jeszcze chętni do zabrania głosu? Nie widzę zgłoszeń.

Oto lista senatorów, którzy złożyli swoje oświadczenia na piśmie: Czaja, Szafraniec, Bartos, Sztorc, Mańkut, Spychalski, Pawełek, Szafraniec i Biela, Biela, Podgórski, Graczyński, Lubiński, Cybulski, Kruszewski, Plewa i Smoktunowicz**.

Informuję, że protokół czterdziestego ósmego posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej piątej kadencji, zgodnie z art. 39 ust. 3 Regulaminu Senatu, zostanie udostępniony senatorom w terminie trzydziestu dni po posiedzeniu Senatu w Biurze Prac Senackich, pokój nr 255. Zamykam czterdzieste ósme posiedzenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej piątej kadencji.

(Wicemarszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską)

Do widzenia.

(Koniec posiedzenia o godzinie 11 minut 21)

* Załącznik do wglądu w dokumentacji Biura Prac Senackich.

**Oświadczenia złożone do protokołu – w załączeniu.

Wyniki głosowań

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1 J. Adamski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
2 A. Anulewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
3 F. Bachledda-Księdzularz	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+
4 M. Balicki	+	+	+	+	+	+	+	+	?	?	?	-	+	-	+	#	+	+	+	+
5 J. Bargieł	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
6 T. Bartos	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
7 M. Berny	+	+	+	+	+	+	.	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
8 A. Biela	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
9 J. Bielawski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
10 J. Bień	+	+	-	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
11 F. Bobrowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
12 K. Borkowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	?	?	+	+	+
13 W. Bułka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
14 C. Christowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
15 A. Chronowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16 J. Cieślak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17 Z. Cybulski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
18 G. Czaja	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	.	+	+
19 J. Danielak	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
20 K. Doktorowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
21 K. Drożdż	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
22 B. Drzęzła	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
23 H. Dzido	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
24 J. Dziemdziała	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
25 G. Ferenc	+	+	+	+	+	+	+	+	-	?	-	-	+	-	+	-	+	+	+	+
26 A. Gierek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	-	+	+	+	+
27 W. Gładkowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
28 Z. Gołąbek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+
29 G. Grabowska	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
30 A. Graczyński	+	+	+	+	+	+	+	+	?	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
31 S. Izdebski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+
32 A. Jaeschke	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
33 Z. Janowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
34 M. Janowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+
35 Z. Jarmużek	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
36 R. Jarzembowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
37 K. Jurgiel	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
38 D. Kempka	.	+	+	+	+	+	+	+	?	-	?	?	+	-	+	+	+	+	+	+
39 A. Klepacz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
40 J. Konieczny	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
41 A. Koszada	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
42 M. Kozłowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
43 Z. Kruszewski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
44 O. Krzyżanowska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	?	+	+	+	+	+	+	+
45 Z. Kulak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
46 A. Kurska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
47 I. Kurzępa	+	+	+	+	+	+	+	+	?	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
48 K. Kutz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	?	-	+	?	+	?	+	+	+	+
49 G. Lato	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
50 M. Lewicki	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
51 G. Lipowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	?	?	+	?	+	+	+	+	+	+
52 T. Liszcz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	-	?	+	+	+	?	+	+	?
53 B. Litwiniec	.	.	.	.	.	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+

. nieobecny; + za; - przeciw; ? wstrzymał się; # nie głosował

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
54 J. Lorenz	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
55 M. Lubiński	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
56 W. Łęcki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	?	-	+	+	+	?	+	+	+	+
57 W. Mańkut	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
58 J. Markowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
59 G. Matuszak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
60 B. Mąsior	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
61 M. Mietła	+	+	+	+	+	+	+	+	?	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
62 S. Nicieja	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
63 G. Niski	+	+	+	+	+	+	+	+	?	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
64 M. Noga	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
65 L. Pastusiak	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
66 K. Pawełek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
67 W. Pawłowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
68 J. Pieniążek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
69 K. Piesiewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	?	+	+	+	+
70 W. Pietrzak	+	+	+	+	+	+	+	+	?	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
71 Z. Piwoński	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
72 S. Plewa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	-	+	+	+	+
73 B. Podgórski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
74 L. Podkański	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	-	+	+	+	+	?	+	+	+
75 J. Popiołek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	?	-	+	-	+	+	+	+	+	+
76 Z. Religa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	?	-	-	+	+	+	?	+	+	+
77 Z. Romaszewski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	?	+	+	+
78 T. Rzemeykowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	?	+	+	+	+
79 W. Sadowska	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
80 J. Sagatowska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+
81 E. Serocka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	.	+	+
82 K. Sienkiewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	-	+	+	+	+
83 D. Simonides	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	?	+	+	+	+	?	+
84 R. Sławiński	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
85 R. Smoktunowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	?	?	+	+	+	+	+	+	-	+
86 J. Smorawiński	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
87 A. Spychalski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
88 G. Staniszevska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	#	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+
89 H. Stokłosa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	-	+	+	+	+
90 A. Stradomska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
91 J. Suchański	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	?	+	+	-	+	+	+	+	+	+
92 J. Szafraniec	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	-	?	+	+	+	?	+	+	+
93 J. Sztorc	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+
94 K. Szydłowski	+	+	+	+	+	+	+	+	?	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
95 M. Szyszkowska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	-	-	+	?	+	-	+	+	+	+
96 A. Wielowieyski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	?	-	+	+	+	+	+	+	+	+
97 E. Wittbrodt	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
98 T. Wnuk	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
99 Z. Zychowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+
100 M. Żenkiewicz	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Obecnych	78	79	79	79	79	80	79	80	80	79	79	79	79	79	79	79	79	77	79	79
Za	77	79	78	79	79	80	79	80	54	12	13	6	74	19	79	68	69	77	77	78
Przeciw	0	0	1	0	0	0	0	0	18	56	55	68	2	56	0	6	0	0	1	0
Wstrzymało się	1	0	0	0	0	0	0	0	8	10	11	5	3	4	0	4	10	0	1	1
Nie głosowało	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0

	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
1 J. Adamski	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
2 A. Anulewicz	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
3 F. Bachleda-Księżdzularz	+	+	+	?	+	+	?	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4 M. Balicki	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
5 J. Bargieł	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
6 T. Bartos	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
7 M. Berny	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	?	+	?	-	-	+
8 A. Biela	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
9 J. Bielawski	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
10 J. Bień	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
11 F. Bobrowski	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
12 K. Borkowski	+	+	+	+	+	?	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+
13 W. Bułka	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
14 C. Christowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
15 A. Chronowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16 J. Cieślak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17 Z. Cybulski	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
18 G. Czaja	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
19 J. Danielak	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
20 K. Doktorowicz	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
21 K. Drożdż	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
22 B. Drzęzła	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
23 H. Dzido	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
24 J. Dziemdziała	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	.	+
25 G. Ferenc	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
26 A. Gierek	+	+	+	+	+	?	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	?	+
27 W. Gładkowski	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
28 Z. Gołębek	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+
29 G. Grabowska	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	?	+	-	-	-	+
30 A. Graczyński	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+
31 S. Izdebski	+	+	+	+	+	+	?	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
32 A. Jaeschke	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
33 Z. Janowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
34 M. Janowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
35 Z. Jarmużek	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	#	-	-	+
36 R. Jarzembowski	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
37 K. Jurgiel	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
38 D. Kempka	+	+	?	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
39 A. Klepacz	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
40 J. Konieczny	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
41 A. Koszada	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
42 M. Kozłowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
43 Z. Kruszewski	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	+
44 O. Krzyżanowska	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+
45 Z. Kulak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
46 A. Kurska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
47 I. Kurzępa	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
48 K. Kutz	+	+	+	+	+	?	?	+	-	+	+	+	+	+	?	+	?	?	?	+
49 G. Lato	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
50 M. Lewicki	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
51 G. Lipowski	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	?	+	-	-	-	+
52 T. Liszcz	+	+	+	+	+	+	?	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+
53 B. Litwiniec	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+

. nieobecny; + za; - przeciw; ? wstrzymał się; # nie głosował

	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
54 J. Lorenz	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
55 M. Lubiński	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+
56 W. Łęcki	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+
57 W. Mańkut	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
58 J. Markowski	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
59 G. Matuszak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
60 B. Mąsior	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
61 M. Mietła	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	-
62 S. Nicieja	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
63 G. Niski	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+
64 M. Noga	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
65 L. Pastusiak	+	+	+	+	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
66 K. Pawełek	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
67 W. Pawłowski	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
68 J. Pieniążek	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
69 K. Piesiewicz	?	+	+	+	+	?	.	+	-	+	+	+	+	+	+	+	?	?	+	+
70 W. Pietrzak	+	+	+	+	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
71 Z. Piwoński	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+
72 S. Plewa	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+
73 B. Podgórski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
74 L. Podkański	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
75 J. Popiołek	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
76 Z. Religa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	?	?	?
77 Z. Romaszewski	-	+	+	+	?	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
78 T. Rzemeykowski	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	?	+	-	-	-	+
79 W. Sadowska	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
80 J. Sagatowska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+
81 E. Serocka	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
82 K. Sienkiewicz	+	+	+	+	+	?	-	+	+	+	+	+	+	+	?	+	?	-	?	+
83 D. Simonides	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	?	?	?	+
84 R. Sławiński	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
85 R. Smoktunowicz	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+
86 J. Smorawiński	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
87 A. Spychalski	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
88 G. Staniszevska	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	-	+	+	+	-	+	?	+	+	+
89 H. Stokłosa	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+
90 A. Stradomska	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
91 J. Suchański	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-	+
92 J. Szafraniec	+	+	+	+	?	.	?	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
93 J. Sztorc	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
94 K. Szydłowski	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	.	-	?	-	+
95 M. Szyszkowska	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
96 A. Wielowieyski	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	?	?	+
97 E. Wittbrodt	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
98 T. Wnuk	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
99 Z. Zychowicz	+	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	-	-	-	+
100 M. Żenkiewicz	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Obecnych	79	79	79	79	79	76	76	77	77	77	77	77	77	77	77	76	77	77	76	77
Za	77	79	78	78	77	18	8	77	15	77	71	77	77	77	24	76	15	16	14	75
Przeciw	1	0	0	0	0	52	59	0	58	0	3	0	0	0	47	0	53	55	54	1
Wstrzymało się	1	0	1	1	2	6	9	0	4	0	3	0	0	0	6	0	8	6	8	1
Nie głosowało	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0

	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
1 J. Adamski	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-	+	-	-
2 A. Anulewicz	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	+	+	-	-	-	-	-	+	-	-
3 F. Bachledda-Księdzularz	+	+	+	+	?	+	?	+	+	+	+	+	?	+	-	+	-	-	+	+
4 M. Balicki	+	+	+	+	+	.	+	+	?	+	+	+	+	-	+	+	+	+	-	?
5 J. Bargieł	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
6 T. Bartos	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-	+	-	-
7 M. Berny	+	+	+	+	+	?	+	-	?	+	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-
8 A. Biela	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
9 J. Bielawski	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	-	?	?	?	-	-
10 J. Bień	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	+	-	-	+	-	-
11 F. Bobrowski	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-	+	-	-
12 K. Borkowski	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	-	+	?	-	-	?
13 W. Bułka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	-	.	+	-	-
14 C. Christowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
15 A. Chronowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16 J. Cieślak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17 Z. Cybulski	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-	+	-	-
18 G. Czaja	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-	+	-	+
19 J. Danielak	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-	+	-	-
20 K. Doktorowicz	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	+	+	-	-	?	+	+	+	-	-
21 K. Drożdż	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-	+	-	-
22 B. Drzęzła	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
23 H. Dzido	+	+	+	+	+	-	?	+	+	+	+	+	-	-	-	+	?	?	+	+
24 J. Dziemdziała	+	+	+	+	+	?	+	-	?	+	+	+	-	-	-	-	+	+	+	+
25 G. Ferenc	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-	+	-	-
26 A. Gierek	+	+	+	+	+	?	+	+	?	+	+	+	-	?	+	+	+	?	-	-
27 W. Gładkowski	+	-	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	+	-	-	+	-	-
28 Z. Gołąbek	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	-	-
29 G. Grabowska	+	+	+	+	+	-	+	-	?	+	+	+	-	-	-	-	-	+	-	-
30 A. Graczyński	+	+	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	-	-	?	+	-	?	-	+
31 S. Izdebski	+	+	+	+	+	?	?	+	+	+	+	+	?	?	?	+	?	-	+	+
32 A. Jaeschke	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-	+	-	-
33 Z. Janowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
34 M. Janowski	+	+	+	+	?	+	?	+	+	+	+	?	+	+	-	+	-	-	+	+
35 Z. Jarmużek	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-	+	-	-
36 R. Jarzembowski	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	+	-	-	+	-	-
37 K. Jurgiel	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
38 D. Kempka	+	+	+	+	+	?	+	?	?	+	+	+	-	-	-	+	+	+	.	.
39 A. Klepacz	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-	+	-	-
40 J. Konieczny	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	+	-	-	+	-	-
41 A. Koszada	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	+	?	+	+	-	?
42 M. Kozłowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
43 Z. Kruszewski	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-	+	-	-
44 O. Krzyżanowska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	+	-	+	+
45 Z. Kulak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
46 A. Kurska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
47 I. Kurzępa	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	-	-	-	+	-	?
48 K. Kutz	+	+	+	?	+	+	+	?	+	+	+	+	?	?	?	+	?	-	+	+
49 G. Lato	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
50 M. Lewicki	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	-	-	-	+	+	-	-
51 G. Lipowski	+	+	+	+	+	-	+	-	-	+	+	+	-	?	-	+	?	?	-	?
52 T. Liszcz	+	?	+	+	-	+	?	?	+	+	+	+	?	+	-	+	-	-	+	+
53 B. Litwiniec	+	.	+	+	+	-	+	-	-	+	.	+	-	-	-	.	-	+	-	-

. nieobecny; + za; - przeciw; ? wstrzymał się; # nie głosował

	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
1 J. Adamski	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
2 A. Anulewicz	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
3 F. Bachleda-Księżdzularz	?	?	?	?	?	+	+	+	?	?	?	?	?	-	?	+	+	?	+	
4 M. Balicki	+	+	-	?	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	?	+	+	+	-	+
5 J. Bargieł	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
6 T. Bartos	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	.	+	+	+	+	+	+	-	+
7 M. Berny	+	+	-	?	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
8 A. Biela	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
9 J. Bielawski	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
10 J. Bień	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
11 F. Bobrowski	+	+	-	-	+	+	+	+	-	?	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
12 K. Borkowski	+	+	?	-	+	+	+	+	-	+	-	?	+	+	+	+	+	+	?	+
13 W. Bułka	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
14 C. Christowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
15 A. Chronowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16 J. Cieślak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17 Z. Cybulski	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
18 G. Czaja	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
19 J. Danielak	-	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
20 K. Doktorowicz	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
21 K. Drożdż	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
22 B. Drzęzła	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
23 H. Dzido	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
24 J. Dziemdziała	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
25 G. Ferenc	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
26 A. Gierek	+	+	-	+	+	?	+	+	-	-	-	+	-	+	?	+	+	+	-	+
27 W. Gładkowski	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
28 Z. Gołębek	+	+	-	-	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
29 G. Grabowska	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
30 A. Graczyński	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
31 S. Izdebski	+	+	+	+	+	?	+	+	-	+	-	+	+	+	+	.	+	+	?	+
32 A. Jaeschke	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	.	.
33 Z. Janowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
34 M. Janowski	?	+	+	?	?	+	+	+	+	+	+	?	?	?	-	+	+	+	?	+
35 Z. Jarmużek	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	.	.	+	-	+
36 R. Jarzembowski	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	.	.	.	.	.	.
37 K. Jurgiel	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
38 D. Kempka	.	.	?	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
39 A. Klepacz	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
40 J. Konieczny	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
41 A. Koszada	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	?	+	+	+	+	+	+	+	-	+
42 M. Kozłowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
43 Z. Kruszewski	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
44 O. Krzyżanowska	+	+	+	?	+	+	+	+	-	+	+	?	+	?	-	+	?	-	+	?
45 Z. Kulak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
46 A. Kurska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
47 I. Kurzępa	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
48 K. Kutz	+	+	?	?	+	+	+	+	?	?	+	+	+	+	?	?	+	+	?	+
49 G. Lato	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
50 M. Lewicki	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
51 G. Lipowski	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+
52 T. Liszcz	+	?	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	-	?	?	?	?	+
53 B. Litwiniec	+	+	-	-	+	+	+	+	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+

	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100
1 J. Adamski	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	+	+	-	+
2 A. Anulewicz	-	-	+	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-	+	+	-	+	+	-	+
3 F. Bachleda-Księżdzularz	+	+	+	?	+	?	+	?	+	?	-	?	?	+	+	+	+	+	-	+
4 M. Balicki	?	?	+	+	+	+	-	+	?	+	+	+	+	+	?	-	+	+	-	+
5 J. Bargieł	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
6 T. Bartos	+	.	+	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	+	+
7 M. Berny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
8 A. Biela	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
9 J. Bielawski	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	-	+
10 J. Bień	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	+	+	-	+
11 F. Bobrowski	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	+	+	-	+
12 K. Borkowski	+	-	+	-	-	+	?	+	+	+	-	-	-	+	?	+	+	+	?	+
13 W. Bułka	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	+	+	-	+
14 C. Christowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
15 A. Chronowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16 J. Cieślak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17 Z. Cybulski	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	-	+
18 G. Czaja	-	-	+	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	+	+	-	+	+	-	+
19 J. Danielak	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.	.	.	.	.	.	.	.
20 K. Doktorowicz	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	+	+	-	+
21 K. Drożdż	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	+	+	-	+
22 B. Drzęzła	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
23 H. Dzido	+	+	+	?	+	-	+	-	+	+	+	+	?	+	+	-	+	+	+	+
24 J. Dziemdziała	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	?	+
25 G. Ferenc	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	?	-	-	+
26 A. Gierek	-	-	+	-	-	-	-	-	?	-	-	-	-	-	+	-	+	+	-	+
27 W. Gładkowski	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	+	+	-	+
28 Z. Gołębek	-	-	+	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-	+	+	-	+	+	+	+
29 G. Grabowska	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	?	-	+	+	-	+
30 A. Graczyński	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	-	+
31 S. Izdebski	+	+	+	?	+	+	+	?	+	+	?	?	?	+	+	+	+	+	+	+
32 A. Jaeschke	.	.	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	-	+
33 Z. Janowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
34 M. Janowski	+	+	+	.	+	?	+	-	+	?	-	?	?	+	+	+	+	+	-	+
35 Z. Jarmużek	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	-	+
36 R. Jarzembowski	.	.	.	.	.	.	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	-	+
37 K. Jurgiel	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
38 D. Kempka	-	-	+	-	-	-	-	-	?	-	-	-	-	+	+	?	+	+	-	+
39 A. Klepacz	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	-	+
40 J. Konieczny	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	+	+	-	+
41 A. Koszada	-	-	+	-	-	-	-	-	?	-	-	-	-	+	+	-	+	+	+	+
42 M. Kozłowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
43 Z. Kruszewski	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	.	.	.	+	-	+
44 O. Krzyżanowska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	-	+	+	?	+	+	+	+
45 Z. Kulak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
46 A. Kurska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
47 I. Kurzępa	-	-	+	-	-	-	-	-	?	-	-	-	-	+	?	-	+	+	-	+
48 K. Kutz	?	-	+	-	?	-	?	?	?	?	-	-	?	+	+	-	+	+	+	+
49 G. Lato	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
50 M. Lewicki	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	-	-
51 G. Lipowski	-	-	+	-	-	-	-	-	?	-	-	-	-	+	+	-	+	+	-	+
52 T. Liszcz	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	-	-	?	-	+	+	+	+	+	+
53 B. Litwiniec	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	+	+	-	+

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1 J. Adamski	+	+	+	.	-	-	+	-	-	+	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2 A. Anulewicz	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
3 F. Bachledda-Księdzularz	+	+	+	+	?	?	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	-	+	+
4 M. Balicki	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
5 J. Bargieł	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	+	-	+	+	-	-	+	+	+
6 T. Bartos	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	.	-	+	+	-	-	+	+	+
7 M. Berny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	+	-	+	+	-	-	+	+	+
8 A. Biela	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	+	+	+	+	+	+	-	+	+
9 J. Bielawski	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
10 J. Bień	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
11 F. Bobrowski	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
12 K. Borkowski	+	+	+	+	+	?	+	-	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+
13 W. Bułka	+	+	+	+	-	-	+	+	-	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+
14 C. Christowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
15 A. Chronowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16 J. Cieślak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17 Z. Cybulski	+	+	+	+	-	-	+	+	?	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
18 G. Czaja	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
19 J. Danielak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
20 K. Doktorowicz	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+
21 K. Drożdż	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
22 B. Drzęzła	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
23 H. Dzido	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+
24 J. Dziemdziała	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-	-	-	+	+
25 G. Ferenc	+	+	+	+	-	-	+	-	#	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
26 A. Gierek	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.
27 W. Gładkowski	+	+	+	+	-	-	+	+	-	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
28 Z. Gołębek	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
29 G. Grabowska	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
30 A. Graczyński	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
31 S. Izdebski	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.
32 A. Jaeschke	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
33 Z. Janowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
34 M. Janowski	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	-	+	+
35 Z. Jarmużek	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
36 R. Jarzembowski	+	+	+	+	-	-	+	+	-	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
37 K. Jurgiel	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
38 D. Kempka	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
39 A. Klepacz	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	-	.	+	-	-	+	+	+
40 J. Konieczny	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
41 A. Koszada	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
42 M. Kozłowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
43 Z. Kruszewski	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
44 O. Krzyżanowska	+	+	+	+	+	?	?	+	+	+	-	+	+	+	+	+	?	+	+	+
45 Z. Kulak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
46 A. Kurska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
47 I. Kurzępa	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
48 K. Kutz	+	+	+	+	?	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+
49 G. Lato	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
50 M. Lewicki	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
51 G. Lipowski	+	+	+	+	-	-	+	-	+	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+
52 T. Liszcz	+	+	?	+	+	?	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+
53 B. Litwiniec	+	+	+	+	-	-	+	-	-	+	+	+	-	+	+	-	-	+	+	+

. nieobecny; + za; - przeciw; ? wstrzymał się; # nie głosował

	121	122	123	124	125	126	127	128	129	130	131	132	133	134	135	136	137	138	139	140
1 J. Adamski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2 A. Anulewicz	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
3 F. Bachleda-Księżdzularz	+	?	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	?	-
4 M. Balicki	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	+
5 J. Bargieł	+	-	+	?	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
6 T. Bartos	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
7 M. Berny	+	-	+	?	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
8 A. Biela	+	+	+	+	+	+	-	+	+	-	+	+	-	+	+	+	+	+	+	-
9 J. Bielawski	+	-	+	+	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
10 J. Bień	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
11 F. Bobrowski	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
12 K. Borkowski	+	?	?	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	-	+	+	+	?	+	.
13 W. Bułka	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	.	-	+	-
14 C. Christowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
15 A. Chronowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16 J. Cieślak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17 Z. Cybulski	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
18 G. Czaja	+	-	+	+	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
19 J. Danielak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
20 K. Doktorowicz	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	+
21 K. Drożdż	+	-	+	+	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
22 B. Drzęzła	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
23 H. Dzido	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+
24 J. Dziemdziała	+	-	+	+	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
25 G. Ferenc	+	-	+	?	+	-	+	-	+	#	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
26 A. Gierek	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
27 W. Gładkowski	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
28 Z. Gołębek	+	-	+	+	+	-	+	-	+	-	+	#	+	+	+	-	-	-	+	-
29 G. Grabowska	+	-	+	+	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
30 A. Graczyński	+	-	+	+	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
31 S. Izdebski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
32 A. Jaeschke	+	-	+	+	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
33 Z. Janowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
34 M. Janowski	+	+	+	+	+	+	?	+	+	?	?	+	-	+	+	+	+	+	?	+
35 Z. Jarmużek	+	-	+	+	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	+
36 R. Jarzembowski	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
37 K. Jurgiel	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
38 D. Kempka	+	-	+	?	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
39 A. Klepacz	+	-	+	+	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
40 J. Konieczny	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
41 A. Koszada	+	-	+	+	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
42 M. Kozłowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
43 Z. Kruszewski	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
44 O. Krzyżanowska	+	-	+	+	+	+	?	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
45 Z. Kulak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
46 A. Kurska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
47 I. Kurzępa	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
48 K. Kutz	+	?	+	+	+	?	+	+	+	-	+	+	+	+	+	?	?	?	+	+
49 G. Lato	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
50 M. Lewicki	+	?	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	+
51 G. Lipowski	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-
52 T. Liszcz	+	-	+	+	+	+	-	+	+	-	+	+	-	+	+	+	+	+	+	-
53 B. Litwiniec	+	-	+	-	+	-	+	+	+	-	+	-	+	+	+	-	-	-	+	-

. nieobecny; + za; - przeciw; ? wstrzymał się; # nie głosował

	141	142	143	144	145	146	147	148	149	150	151	152	153	154	155	156	157	158	159	160
1 J. Adamski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2 A. Anulewicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
3 F. Bachleda-Księżdzularz	+	+	?	+	+	?	?	?	+	+	-	+	+	+	+	+	+	-	?	?
4 M. Balicki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
5 J. Bargieł	-	-	-	?	-	-	-	?	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
6 T. Bartos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
7 M. Berny	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
8 A. Biela	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	?	+	-	?	-
9 J. Bielawski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
10 J. Bień	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
11 F. Bobrowski	-	-	?	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
12 K. Borkowski	-	-	-	-	-	?	-	-	-	-	+	+	+	-	?	+	+	-	?	?
13 W. Bułka	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
14 C. Christowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
15 A. Chronowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16 J. Cieślak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17 Z. Cybulski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
18 G. Czaja	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
19 J. Danielak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
20 K. Doktorowicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
21 K. Drożdż	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
22 B. Drzęzła	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
23 H. Dzido	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	-
24 J. Dziemdziała	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
25 G. Ferenc	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+
26 A. Gierek	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
27 W. Gładkowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
28 Z. Gołębek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
29 G. Grabowska	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
30 A. Graczyński	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
31 S. Izdebski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
32 A. Jaeschke	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
33 Z. Janowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
34 M. Janowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	?
35 Z. Jarmużek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	-	+	+	+	+	-	+
36 R. Jarzembowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
37 K. Jurgiel	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
38 D. Kempka	-	-	-	-	?	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
39 A. Klepacz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
40 J. Konieczny	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
41 A. Koszada	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
42 M. Kozłowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
43 Z. Kruszewski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+
44 O. Krzyżanowska	+	+	+	+	-	-	+	-	-	-	-	+	+	+	+	+	+	?	+	-
45 Z. Kulak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
46 A. Kurska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
47 I. Kurzępa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
48 K. Kutz	+	+	+	?	+	+	+	+	?	-	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+
49 G. Lato	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
50 M. Lewicki	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
51 G. Lipowski	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+
52 T. Liszcz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	?	+	+	?	+	-	?	-
53 B. Litwiniec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	-	+	+	+	+	-	+

	161	162	163	164	165	166	167	168	169	170	171	172	173	174	175	176	177	178	179	180
1 J. Adamski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2 A. Anulewicz	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3 F. Bachleda-Księżdzularz	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	?	+	+	+	+	+	?	+	+	+
4 M. Balicki	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
5 J. Bargieł	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
6 T. Bartos	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
7 M. Berny	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
8 A. Biela	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	?	+	+	+
9 J. Bielawski	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
10 J. Bień	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
11 F. Bobrowski	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.
12 K. Borkowski	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.
13 W. Bułka	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
14 C. Christowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
15 A. Chronowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16 J. Cieślak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17 Z. Cybulski	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
18 G. Czaja	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+
19 J. Danielak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
20 K. Doktorowicz	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
21 K. Drożdż	-	+	+	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
22 B. Drzęzła	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
23 H. Dzido	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	.	.	.	.	.	+	+	+
24 J. Dziemdziała	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
25 G. Ferenc	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
26 A. Gierek	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
27 W. Gładkowski	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
28 Z. Gołąbek	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
29 G. Grabowska	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
30 A. Graczyński	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
31 S. Izdebski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
32 A. Jaeschke	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
33 Z. Janowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
34 M. Janowski	+	+	+	+	+	+	+	?	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
35 Z. Jarmużek	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+
36 R. Jarzembowski	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
37 K. Jurgiel	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
38 D. Kempka	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
39 A. Klepacz	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
40 J. Konieczny	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
41 A. Koszada	-	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
42 M. Kozłowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
43 Z. Kruszewski	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
44 O. Krzyżanowska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+
45 Z. Kulak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
46 A. Kurska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
47 I. Kurzępa	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
48 K. Kutz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
49 G. Lato	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
50 M. Lewicki	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
51 G. Lipowski	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
52 T. Liszcz	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	?	+	+	+
53 B. Litwiniec	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

	181	182	183	184	185	186	187	188	189	190	191	192	193	194	195	196	197	198	199	200	
1 J. Adamski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2 A. Anulewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
3 F. Bachleda-Księżdzularz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
4 M. Balicki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
5 J. Bargieł	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
6 T. Bartos	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
7 M. Berny	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
8 A. Biela	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
9 J. Bielawski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
10 J. Bień	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
11 F. Bobrowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
12 K. Borkowski	+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
13 W. Bułka	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+	+	+
14 C. Christowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
15 A. Chronowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16 J. Cieślak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17 Z. Cybulski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
18 G. Czaja	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
19 J. Danielak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
20 K. Doktorowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
21 K. Drożdż	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
22 B. Drzęzła	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
23 H. Dzido	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
24 J. Dziemdziała	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
25 G. Ferenc	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
26 A. Gierek	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
27 W. Gładkowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
28 Z. Gołębek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
29 G. Grabowska	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	-	?	+	-	+	+
30 A. Graczyński	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
31 S. Izdebski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
32 A. Jaeschke	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
33 Z. Janowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
34 M. Janowski	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+
35 Z. Jarmużek	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
36 R. Jarzembowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
37 K. Jurgiel	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
38 D. Kempka	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
39 A. Klepacz	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
40 J. Konieczny	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
41 A. Koszada	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
42 M. Kozłowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
43 Z. Kruszewski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
44 O. Krzyżanowska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
45 Z. Kulak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
46 A. Kurska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
47 I. Kurzępa	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
48 K. Kutz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
49 G. Lato	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
50 M. Lewicki	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
51 G. Lipowski	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
52 T. Liszcz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+
53 B. Litwiniec	+	+	+	+	+	+	+	+	?	+	+	+	+	+	+	+	?	+	-	+	+

	24	12	42	24	32	44	24	52	46	24	72	48
1 J. Adamski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2 A. Anulewicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3 F. Bachledda-Księdzularz	+	+	+	+	+	.	.	.	.	.	.	.
4 M. Balicki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
5 J. Bargieł	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	.
6 T. Bartos	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
7 M. Berny	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
8 A. Biela	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
9 J. Bielawski	+	+	+	+	.	.	.	.	.	.	.	.
10 J. Bień	+	+	+	+	+	+	.	.	.	.	.	.
11 F. Bobrowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
12 K. Borkowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
13 W. Bułka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
14 C. Christowa	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
15 A. Chronowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
16 J. Cieślak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
17 Z. Cybulski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
18 G. Czaja	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
19 J. Danielak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
20 K. Doktorowicz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
21 K. Drożdż	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
22 B. Drzęzła	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
23 H. Dzido	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
24 J. Dziemdziała	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
25 G. Ferenc	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
26 A. Gierek	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
27 W. Gładkowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
28 Z. Gołębek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
29 G. Grabowska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
30 A. Graczyński	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
31 S. Izdebski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
32 A. Jaeschke	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
33 Z. Janowska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
34 M. Janowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
35 Z. Jarmużek	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
36 R. Jarzembowski	+	+	+	+	+	.	+	#	.	.	.	.
37 K. Jurgiel	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
38 D. Kempka	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
39 A. Klepacz	.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	.
40 J. Konieczny	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
41 A. Koszada	+	+	+	+	+	.	+	+	+	+	+	+
42 M. Kozłowski	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
43 Z. Kruszewski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
44 O. Krzyżanowska	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
45 Z. Kulak	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
46 A. Kurska	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
47 I. Kurzępa	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
48 K. Kutz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	.	.
49 G. Lato	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
50 M. Lewicki	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
51 G. Lipowski	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
52 T. Liszcz	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
53 B. Litwiniec	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Przemówienia i oświadczenia
senatorów
przekazane do protokołu,
niewygłoszone
podczas 48. posiedzenia Senatu

Przemówienie senatora Zbigniewa Kruszewskiego w dyskusji nad punktem pierwszym porządku obrad

Panie Marszałku! Państwo Senatorowie!

Rozpatrywana w dniu dzisiejszym przez naszą Izbę ustawa z dnia 14 października 2003 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw, zgodnie z intencją inicjatora tych zmian, to jest Rady Ministrów, ma służyć uproszczeniu systemu podatkowego między innymi poprzez zmniejszenie stawki podatkowej z 27% do 19% oraz likwidację niektórych zwolnień od podatku dochodowego i odliczeń od podstawy opodatkowania.

Art. 1 pkt 13 rozpatrywanej dzisiaj ustawy wprowadza zmiany w art. 17 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Zmiany te polegają na skreśleniu dwudziestu dziewięciu spośród pięćdziesięciu sześciu ulg przedmiotowych. W myśl tych zmian opodatkowaniu podlegać będą teraz między innymi: dochody jednostek organizacyjnych ochotniczej straży pożarnej, dochody spółdzielni mieszkaniowych i towarzystw budownictwa społecznego oraz wspólnot mieszkaniowych uzyskane z gospodarki zasobami mieszkaniowymi, dochody z prowadzenia domów akademickich, hoteli asystenckich oraz zasobów mieszkaniowych pozostających w dyspozycji szkół wyższych, dochody z prowadzenia szkół w rozumieniu przepisów o systemie oświaty, dochody z tytułu odszkodowania wypłacanego zgodnie z przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami, czyli mówiąc prościej, odszkodowania wypłacane właścicielom nieruchomości wywłaszczanych lub nabywanych w trybie prawa pierwokupu. Nie dość, że właściciel zostaje pozbawiony własności w zamian za odszkodowanie, nie zawsze ekwiwalentne w stosunku do faktycznej wartości nieruchomości, to jeszcze, od często zaniżonej ceny, zapłaci podatek.

Ale to nie wszystkie zmiany, które niesie rozpatrywana właśnie ustawa. Art. 2 i art. 3 tej ustawy dokonują bowiem zmian o charakterze, powiedziałbym, rewolucyjnym w dwóch ustawach: w ustawie o jednostkach badawczo-rozwojowych oraz w ustawie o szkolnictwie wyższym, obejmując te dwie kategorie podmiotów obowiązkiem opodatkowania ich dochodu. Określenie „zmiana rewolucyjna” nie jest przesadzone, ponieważ po raz pierwszy w historii naszego kraju instytucje działające na rzecz rozwoju nauki i edukacji narodowej za swój wkład w ten rozwój zapłacą podatek dochodowy. Uzasadnienie Rady Ministrów do tych zmian jest nad wyraz lakoniczne: „...są związane z likwidacją części zwolnień przedmiotowych. Stąd konieczność dokonania odpowiednich zmian w ustawach wskazanych w tych przepisach”. Ani szerszego wyjaśnienia, ani wyliczenia, chociażby w przybliżeniu, jakie konsekwencje mogą przynieść zaproponowane zmiany.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Jak zapewne państwo senatorowie pamiętają, po wpłynięciu projektu tej ustawy do Sejmu oraz w trakcie prac legislacyjnych w komisjach, a także przed drugim czytaniem, przez środki komunikacji masowej przetoczyła się szeroka debata nad celowością objęcia uczelni oraz jednostek badawczo-rozwojowych podatkiem dochodowym. Jednym ze skutków tej dyskusji było zgłoszenie w trakcie drugiego czytania w Sejmie poprawki polegającej na wykreśleniu z tekstu projektu art. 2 i 3.

Wcześniej, bo w dniu 10 września 2003 r., cytuję za komunikatem przewodniczącego Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, „...odbyło się w Ministerstwie Finansów spotkanie, w którym udział wzięli minister finansów Andrzej Raczko z zespołem doradców, minister edukacji narodowej i sportu Krystyna Łybacka wraz z wiceministrem edukacji narodowej i sportu Tadeuszem Szulcem, przewodniczący Państwowej Komisji Akredytacyjnej Andrzej Jamiołkowski oraz przewodniczący KRASP Franciszek Ziejka wraz z wiceprzewodniczącym KRASP Piotrem Węgleńskim. W trakcie spotkania minister finansów w pełni zaakceptował przedstawione przez minister Łybacką i przedstawicieli KRASP propozycje wprowadzenia zmian w projekcie nowelizacji ustaw o podatku dochodowym od osób prawnych i od osób fizycznych”.

Jedno z przyjętych w czasie tego spotkania rozwiązań polegało na tym, że w art. 3 rozpatrywanej dzisiaj ustawy, wprowadzającej zmianę do art. 27 ustawy o szkolnictwie wyższym, po zdaniu „Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 nie dotyczy podatku dochodowego” miało być dodane zdanie w brzmieniu: „Działalność statutowa uczelni zostaje włączona w koszty uzyskania przychodu”. Cytowany przeze mnie komunikat rozesłany został do wszystkich uczelni – członków KRASP. Tymczasem w przekazanej Senatowi ustawie takiego zapisu nie ma. Ktoś zatem nie wywiązał się z przyjętych na siebie zobowiązań.

Dlatego wnoszę poprawki do ustawy z dnia 14 października 2003 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw. Dziękuję za uwagę.

Dalszy ciąg przemówienia senatora Jerzego Suchańskiego w dyskusji nad punktem drugim porządku obrad

Decyzję o wprowadzeniu podatku od dochodu uzyskiwanego przez osoby fizyczne ze zbycia papierów wartościowych na giełdzie oraz skutki wprowadzenie tego podatku należy rozpatrywać w trzech aspektach: budżetowym, makroekonomicznym i operacyjno-technicznym.

Z aspektem budżetowym związane są skutki zdecydowanie negatywne. Należy przede wszystkim zdać sobie sprawę z tego, jakie są realne przychody dla budżetu z tego tytułu. Można optymistycznie założyć, że po wprowadzeniu podatku obroty spadną jedynie o 25% w stosunku do średniej z dwóch ostatnich kwartałów, które były dla giełdy bardzo dobre w porównaniu ze średnią z poprzednich czterech, a udział inwestorów indywidualnych spadnie jedynie do 21%. Można też założyć, że stopa zwrotu z inwestycji będzie na poziomie stopy zwrotu z pięcioprocentowych obligacji skarbowych, współczynnik korygujący wynikający z asymetrii bazy podatkowej będzie wynosił 150%, stopa podatku to 19%, a w roku będzie dwieście pięćdziesiąt sesji.

Przy takich założeniach kwota przychodów podatkowych wyniesie 22 miliony 200 tysięcy zł, a po uwzględnieniu asymetrii podatkowej – 33 miliony 300 tysięcy zł. Zostanie ona z dużą nadwyżką pokryta stratą w przychodach z prywatyzacji. Na 2004 r. planuje się przychody z tego źródła w granicach 11 miliardów zł. Przy założeniu, że 1/4 tego majątku przejdzie przez giełdę – czyli 2 miliardy 750 milionów zł – i jeśli się przyjmie osłabienie koniunktury rządu 10%, otrzymujemy stratę w wysokości 275 milionów zł. Można zatem powiedzieć, że kupujemy dla budżetu kwotę 33 milionów zł, płacąc za nią 275 milionów zł.

Dla przypomnienia: na Węgrzech, czyli na giełdzie porównywalnej do naszej, po wprowadzeniu dwudziestoprocentowego podatku obroty spadły o 60%, a główny indeks BUX obniżył się o 15%. Od szczytu zanotowanego 10 marca 2000 r. stracił 29%.

Należy również wziąć pod uwagę związane ze spadkiem obrotów obniżenie przychodów zarówno Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie – jest to spółka Skarbu Państwa – jak i Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych SA: SP – 33%, NBP – 33%, GPW – 33%. W przypadku GPW spadek szacuję na kwotę około 20 milionów zł, a w wypadku KDPW na około 7 milionów zł. Myślę także o międzynarodowych aliansach tych podmiotów.

Skutki negatywne związane z aspektem makroekonomicznym są następujące.

Po pierwsze, wzrost krajowego długu publicznego. W przyszłym roku dług przekroczy prawdopodobnie 50 miliardów zł. Zaangażuje to znaczną część aktywów banków, powodując dramatyczne zmniejszenie możliwości kredytowania przedsiębiorstw.

Po drugie, spadek koniunktury i zmniejszenie płynności, na które wpływa spadek udziału inwestorów indywidualnych, osłabi dodatkowo giełdę jako źródło zasilania kapitałem polskich przedsiębiorców.

Po trzecie, spadek koniunktury spowoduje straty funduszy emerytalnych.

Po czwarte, spadek płynności doprowadzi do ograniczenia napływu kapitału zagranicznego. Płynność jest głównym parametrem oceny danego rynku, a mała płynność zwiększa ryzyko inwestycji.

Po piąte, decyzja o wprowadzeniu podatku giełdowego powodująca zmniejszenie koniunktury i zanikanie płynności jest równoznaczna z koniecznością nowelizacji ustawy o funduszach emerytalnych w celu zezwolenia im na zwiększenie inwestycji zagranicznych. Oznacza to zgodę na to, by pieniądze polskich obywateli były wykorzystywane do finansowania obcych gospodarek.

Skutki negatywne związane z aspektem operacyjno-technicznym to brak możliwości technicznych wykonania obowiązków nałożonych w projekcie ustawy.

Po pierwsze, nie zostały określone koszty, które klienci mogą zaliczyć w ciężar kosztów uzyskania przychodów. Powinny nimi być koszty prowadzenia rachunku, złożenia zlecenia – Internet – serwisów informatycznych czy sporządzenia analiz, na podstawie których są podejmowane decyzje inwestycyjne.

Po drugie, pomimo że czas do przeprowadzenia w domach maklerskich zmian systemów informatycznych koniecznych do wypełnienia obowiązków ustawy wynosi, zgodnie z informacjami uzyskanymi od dostawców oprogramowań dla domów maklerskich, od sześciu do dwunastu miesięcy od daty publikacji odpowiednich przepisów ustawy oraz przepisów wykonawczych, na podstawie których możliwe będzie rozpoczęcie prac nad systemami informatycznymi – stosowne przepisy nie zostały jeszcze opublikowane, a w przypadku rozporządzenia wykonawczego nie ma nawet projektu – zakłada się, że domy maklerskie w dniu 2 stycznia 2004 r. będą już rejestrowały wszystkie dane niezbędne do prawidłowego wystawienia klientom informacji o wysokości dochodu. Informacjami tymi są w szczególności:

- data nabycia i zbycia papierów wartościowych;
- źródło nabycia papierów wartościowych, na przykład za pośrednictwem rynku regulowanego, w drodze spadkobrania, czynności cywilnoprawnej czy w drodze prywatyzacji z udziałem pracowników

– każda z tych okoliczności inaczej wpłynie na sposób obliczenia kosztów uzyskania przychodów, a w konsekwencji wysokości dochodu;

– ceny transakcji – w przypadku wielokrotnego nabywania takich samych papierów wartościowych po różnej cenie cena każdej transakcji musi być zarejestrowana;

– wartość prowizji poniesionej w związku z nabyciem lub zbyciem papierów wartościowych;

– wysokość depozytu zabezpieczającego transakcje dotyczące praw pochodnych oraz jego każdorazowa zmiana.

W przypadku przeniesienia przez klienta rachunku inwestycyjnego z jednego domu maklerskiego do drugiego te dane są niedostępne.

Chociaż według art. 39 ust. 3 ustawy nowelizowanej pierwsze zeznania podatkowe będą składane dopiero w 2005 r., domy maklerskie już od 1 stycznia 2004 r. będą musiały rejestrować wszystkie dane niezbędne do prawidłowego obliczenia podatku, tym bardziej że na podstawie art. 39 ust. 4 ustawy osoby niemające miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a uzyskujące przychody na jej terytorium będą mogły zwrócić się do domu maklerskiego z żądaniem wystawienia informacji o wysokości uzyskanego dochodu już w styczniu 2004 r., a dom maklerski będzie musiał udzielić takiej informacji w ciągu czternastu dni.

Kolejną kwestią istotną z punktu widzenia prawidłowego obliczenia podatku jest sposób postępowania domu maklerskiego, gdy klient posiada akcje jednego emitenta nabywane w różnych terminach i po różnych cenach. W takim przypadku klient ma prawo przy składaniu zlecenia określić, które akcje – nabyte po cenie niższej lub wyższej, wcześniej lub później – chce zbyć. Ma to istotne znaczenie dla prawidłowego i ekonomicznie uzasadnionego z punktu widzenia przepisów podatkowych sposobu zarządzania własnymi aktywami. Z uwagi na sposób obliczenia kosztów uzyskania przychodu wpływa to także na wysokość uzyskanego dochodu. Jedynie w sytuacji, gdy klient ma prawo „zarządzania” swoimi aktywami przez wskazanie, które papiery wartościowe chce sprzedać, można mówić o zarządzaniu aktywami przez klienta. Ta kwestia wymaga dokonania kolejnych zmian w systemach informatycznych domów maklerskich. Obecnie nie ma możliwości wskazania, które papiery danego rodzaju – w zależności od czasu nabycia – klient zamierza sprzedać.

W przypadku posiadania przez klienta kilku rachunków inwestycyjnych w różnych domach maklerskich każdy z domów maklerskich nie posiada informacji do zastosowania przy wyliczeniu dochodu wymaganej ustawą metody FIFO.

Zakres zmian określonych w przepisach ustawy przyjętej przez Sejm 23 października jest tak ogromny i wymusza takie modernizacje systemów informatycznych domów maklerskich, że termin publikacji wszystkich przepisów, zwłaszcza wykonawczych, powinien umożliwić dokonanie przez domy maklerskie odpowiednich zmian w systemach informatycznych jeszcze przed rozpoczęciem roku podatkowego. Naruszenie tej zasady mogłoby bowiem być kontestowane w świetle przyjętej przez Trybunał Konstytucyjny linii orzecznictwa.

Przemówienie senatora Witolda Gładkowskiego w dyskusji nad punktem piątym porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Nowelizacja kodeksu pracy jest kolejnym etapem dostosowywania polskiego prawa do wymogów Unii Europejskiej. Zmiany można ocenić jako znaczne, a w przypadku niektórych przepisów jako wręcz kompleksowe i jednocześnie nowatorskie w polskim systemie prawa pracy. Z tych przyczyn projekt może budzić wątpliwości niektórych środowisk. Już na wstępie należy jednak stwierdzić, że proponowane zmiany w większości sprawdziły się w krajach Unii Europejskiej i z tego powodu zasługują na poparcie.

Pozytywnie należy ocenić wprowadzenie szeregu przepisów mających na celu wyeliminowanie dyskryminacji w pracy. Interesujące zmiany w tym zakresie zaproponowano w rozdziale IIa w dziale pierwszym kodeksu pracy. Wspomniany rozdział odnosił się dotychczas do równego traktowania kobiet i mężczyzn. Propozycja zmian zakłada niezwykle ważne poszerzenie owego katalogu. Jest to konsekwencja wdrożenia odpowiednich dyrektyw: dyrektywy 2000/78/WE, 2000/207/WE i 76/207/WE. Zakłada się wprowadzenie zakazu dyskryminacji ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonanie polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną oraz formę zatrudnienia.

Zapis może wydawać się bardzo rozbudowany i szczegółowy, podobnie jak wszystkie nowe przepisy o zakazie dyskryminacji. Należy jednak pamiętać, że dotyczy drażliwej i niezwykle ważnej sfery interesów pracownika. To jest główna przyczyna tak dokładnego uregulowania wspomnianej materii. Słuszne jest uznanie za przejaw dyskryminacji działania polegającego na zachęcaniu innej osoby do naruszania zasady równego traktowania w zatrudnieniu. Jest to pewna nowość w polskim kodeksie pracy, podobnie jak wprowadzenie definicji molestowania.

Można uznać, że pojęcie molestowania zostało właściwie wyjaśnione w kodeksie pracy. W tej definicji za molestowanie uznano nie tylko sam skutek, ale także ewentualne zachowanie, które zmierzało jedynie do naruszenia godności albo poniżenia lub upokorzenia pracownika. Oznacza to, że przewiduje się szczególną ochronę przed molestowaniem. Jest to wyraz dbałości o należyte uregulowanie tego zagadnienia. Taki tok rozumowania jest jak najbardziej prawidłowy.

Koniecznym dodatkiem do zapisów o równym traktowaniu w zatrudnieniu okazało się odpowiednie uzupełnienie pojęcia dyskryminacji. Zostały wyliczone przypadki, których – mimo posiadania przez nie pewnych znamion dyskryminacji – nie można uznać za działania negatywne. Wprowadzenie takiej elastyczności przepisów jest jak najbardziej uzasadnione. Jako przykład można podać niesankcjonowane różnicowanie sytuacji prawnej pracowników ze względu na ochronę rodzicielstwa, wiek, niepełnosprawność pracownika lub ze względu na kryterium stażu pracy. Jest to uzupełnienie uregulowań, które w pewnej mierze obowiązywały już wcześniej.

W przypadku naruszenia przez pracodawcę zasad równego traktowania w zatrudnieniu pracownikowi przyszuje się prawo do dochodzenia odszkodowania na drodze sądowej. Znowelizowane przepisy zapewniają odszkodowanie w wysokości nie niższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę.

Ze względu na zmianę omawianego rozdziału konsekwentnie został zmodyfikowany art. 18 §3, który przewiduje między innymi nieważność postanowień umowy o pracę naruszających zasady równego traktowania.

Podczas rozpatrywania całego projektu nowelizacji kodeksu pracy należy mieć na uwadze fakt, że proponowane zmiany stanowią efekt nielatwego konsensusu między stroną pracodawców a stroną pracowników.

Nowelizację należy ocenić korzystnie. Projekt z pewnością zasługuje na aprobatę. Należy jednocześnie mieć nadzieję, że proponowane zmiany w sposób pozytywny wpłyną na polski rynek pracy.

Przemówienie senatora Witolda Gładkowskiego w dyskusji nad punktem szóstym porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Rozpatrywany projekt zmiany ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw ma niezaprzeczalne znaczenie dla prowadzących działalność gospodarczą. Wartość omawianej nowelizacji podkreśla fakt powiązania jej z rządowym programem „Przedsiębiorczość – Rozwój – Praca”.

Jednym z podstawowych założeń nowelizacji jest ułatwienie przedsiębiorcom rejestracji działalności gospodarczej. Szczególne znaczenie ma propozycja wprowadzenia art. 7b ust. 4 do ustawy – Prawo działalności gospodarczej i odpowiedniego art. 19b do ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym. W przypadku pierwszej rejestracji przedsiębiorca będzie miał możliwość dokonania trzech zgłoszeń rejestracyjnych w jednym miejscu. Jak najbardziej zasadna jest propozycja jednoczesnego składania wniosku o wpis do ewidencji działalności gospodarczej lub wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców wraz z wnioskiem o wpis do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej – REGON – oraz zgłoszenia identyfikacyjnego lub aktualizacyjnego – NIP. Znamienny jest fakt, że podmiot gospodarczy otrzyma w miejscu rejestracji wymagane formularze, niezbędną pomoc w ich wypełnianiu oraz wskazówki co do dalszych czynności. Odnośnie do dodalnego toku postępowania naturalnie niemożliwe jest otwarcie rachunku bankowego w omawianym miejscu. Z kolei zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego obejmuje zdecydowanie zbyt skomplikowaną materię, żeby można było ją przekazać do urzędu gminy lub sądu. Wspomniane przepisy stanowią wyjście naprzeciw oczekiwaniom środowiska przedsiębiorców co do uproszczenia procedury rejestracyjnej. Jednocześnie należy podkreślić, że gminy nie muszą obawiać się nadmiernego obciążenia nowymi zadaniami. Rolą gminy będzie jedynie przyjęcie i dalsze przekazanie zgłoszenia. Projekt nie zakłada możliwości weryfikacji w gminie albo odpowiednio w sądzie wniosku o wpis do krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej oraz zgłoszenia identyfikacyjnego lub aktualizacyjnego.

Znamienne konsekwencje wprowadza art. 7a ust. 1 ustawy – Prawo działalności gospodarczej. Wymieniony zapis wprowadza rezygnację z obowiązku rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym osób fizycznych podejmujących działalność gospodarczą. W zamian przedsiębiorcy będący osobami fizycznymi nadal będą mogli dokonać pierwszej rejestracji w gminie właściwej dla miejsca zamieszkania przedsiębiorcy. Jest to kolejne udogodnienie skierowane przede wszystkim do małych przedsiębiorców. Z pewnością urząd gminy jest bardziej dostępnym miejscem niż sąd rejestrowy. Drobnemu, lokalnemu przedsiębiorcy bliżej jest do gminy niż do sądu rejestrowego. Gdy doda się do tego możliwość dokonania trzech zgłoszeń w jednym urzędzie, to przedsiębiorca uzyska okazję do zaoszczędzenia czasu oraz kosztów, które stanowią znaczący walor w wypadku rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Projekt przewiduje wejście w życie bardzo interesującego zapisu art. 20a w ustawie o Krajowym Rejestrze Sądowym. Wspomniany przepis nakłada na sąd rejestrowy terminy do rozpatrzenia wniosku o wpis. Wprawdzie terminy wymienione w art. 20a mają jedynie charakter instrukcyjny, ale można oczekiwać, że zapis ustawowy zdopinguje sądy do przyspieszenia procedury rejestracyjnej.

Całość proponowanych zmian należy ocenić bardzo pozytywnie, zwłaszcza te zmiany, które dotyczą udogodnień związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Przemówienie senatora Zbigniewa Kruszewskiego w dyskusji nad punktem dziewiątym porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Najważniejszym powodem nowelizacji ustawy o transporcie drogowym jest konieczność ostatecznego zharmonizowania naszych przepisów z uregulowaniami Unii Europejskiej. Modyfikacji wymagają jedynie niektóre kwestie, bowiem zasadnicza konstrukcja polskich przepisów o transporcie drogowym jest zgodna z przepisami UE.

Uchwalona przez Sejm w dniu 17 października bieżącego roku ustawa o zmianie ustawy o transporcie drogowym reguluje wprowadzenie wzoru licencji wspólnotowej na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego rzeczy i osób oraz ustanawia świadectwo kierowcy. Licencja wspólnotowa ma zastąpić po dniu 1 maja 2004 r. dotychczas udzielane przez ministra właściwego do spraw transportu licencje na międzynarodowy transport drogowy rzeczy lub osób. Po tym terminie przestaną obowiązywać zezwolenia wspólnotowe. Z kolei świadectwo kierowcy określa zasady i możliwości zatrudniania przez przedsiębiorcę wykonującego międzynarodowy transport drogowy kierowcy będącego obywatelem państwa nieczłonkowskiego.

Zapisy przyjęte przez Sejm są konieczne do dostosowania naszego prawa do uregulowań obowiązujących w Unii Europejskiej. Ich treść nie budzi wątpliwości. Będę więc głosował za ich przyjęciem.

Przemówienie senatora Zbigniewa Kruszewskiego w dyskusji nad punktem dziesiątym porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Nie ma potrzeby udowadniania związku budowy dróg oraz autostrad z rozwojem gospodarczym kraju, poczynając od poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym po tworzenie nowych miejsc pracy, i to nie tylko powstałych bezpośrednio przy budowie dróg, ale w szeregu dziedzin, które rozwijają się będą wskutek realizacji inwestycji drogowych oraz całej drogowej infrastruktury. Nie bez znaczenia jest też konieczność skrócenia dystansu, jaki w tej dziedzinie dzieli Polskę od większości krajów europejskich. Dlatego wszelkie pomysły, które przyczyniać się będą do rozwoju sieci dróg krajowych i autostrad, godne są wpierania.

Budowa dróg i autostrad jest procesem długotrwałym, a przede wszystkim kosztownym. Potrzeby drogownictwa są ogromne, a środki budżetowe przeznaczone na ten cel – niewystarczające.

Od pewnego czasu mam okazję bliżej zapoznać się z tą problematyką w związku z budową drugiej przeprawy mostowej przez rzekę Wisłę w Płocku oraz pracami przygotowawczymi do budowy obwodnicy miasta Gostynina.

Tak więc dziś podstawowym problemem jest brak środków finansowych na rozwój drogownictwa, a ten problem rozwiązać ma uchwalona przez Sejm ustawa o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz niektórych innych ustaw.

Nie jest tajemnicą, że ustawa powstała w wyniku niepowodzenia próby wprowadzenia tak zwanych winiet. Wydaje się, że z punktu widzenia potocznie rozumianej sprawiedliwości społecznej winiety były propozycją lepszą: opłaty wnosiliby jedynie ci, którzy faktycznie z dróg korzystają.

Ustawa, nad którą dziś debatujemy, wprowadza opłatę paliwową, na budowę dróg złożyć się więc będą musieli wszyscy ci, którzy paliwo kupują, a nie są to wyłącznie właściciele pojazdów samochodowych. Jest wiele maszyn i urządzeń, których związek z drogami jest żaden, a które zasilane są paliwami płynnymi bądź gazem. Są to na przykład agregaty prądotwórcze, piły spalinowe, kosiarki. Ustawa uderzy więc choćby w działkowców, co chyba nie jest jej celem. Wiele maszyn napędzanych paliwami płynnymi pracuje także w rolnictwie, a większość z nich w ogóle nie korzysta z dróg albo korzysta w minimalnym stopniu. Ustawa nic nie mówi o zwrocie opłaty tym, którzy choć dokonują zakupu paliwa, to na cele niezwiązane z korzystaniem z dróg. Wydaje się, że konieczne jest opracowanie przez właściwe komisje poprawek regulujących te kwestie. Nie możemy tworzyć prawa, które nie uwzględni wszystkich skutków ubocznych i będzie niesprawiedliwe.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Nie przeprowadzono żadnych obliczeń ani symulacji, a przynajmniej ja ich nie znam, które pokazywałyby wpływ wprowadzenia opłaty paliwowej na wzrost cen pozostałych towarów i usług. W tej sytuacji pozostaje jedynie mieć nadzieję, że poradzi sobie z tym problemem niewidzialna ręka rynku. Dziś różnice w cenie paliw pomiędzy poszczególnymi stacjami sięgają bowiem 30 gr na 1 l. Wydaje się więc, że dopłata rzędu 10 gr powinna gdzieś się zmieścić, nie czyniąc zbyt dużej szkody.

Panie Marszałku! Wysoka Izbo! Budowa dróg krajowych i autostrad jest zadaniem, przed którym nie uciekniemy i uciekać nie powinniśmy, należy więc popierać wszystkie rozwiązania, które umożliwią realizację tego zadania. Dziś jest to uchwalona przez Sejm ustawa o zmianie ustawy o autostradach płatnych. I choć nie jest to rozwiązanie z moich marzeń ani z marzeń wszystkich tych, którzy będą płacić drożej za paliwa, poprę tę ustawę, jako że lepszej dziś nie ma. Podstawową przesłanką, jaka mną kieruje, jest pewność, że jeśli uda nam się wreszcie uruchomić w Polsce program budowy autostrad, stworzymy sporo nowych miejsc pracy. A tylko tworząc miejsca pracy, można skutecznie walczyć z bezrobociem – największą plagą społeczną, jaka dziś dotyka Polskę, największą klęską, z jaką mamy do czynienia po 1989 r.

Przemówienie senatora Tadeusza Bartosa w dyskusji nad punktem dwunastym porządku obrad

Panie Marszałku! Państwo Senatorowie!

Kierunki zmian w ustawie o giełdach towarowych zaproponowane w niniejszej nowelizacji są słuszne i sprawiają, iż ustawa stanie się bardziej nowoczesna i będzie lepiej pasowała do rzeczywistości gospodarczej w Polsce.

W szczególności zdefiniowanie limitu wielkości zanieczyszczeń środowiska jako towaru giełdowego sprzyja inwestycjom w zakresie ochrony środowiska realizowanym w sposób planowany i spokojny. Podmiot gospodarczy, który musi dostosować emisję zanieczyszczeń do wymogów ustaw środowiskowych, będzie miał wybór, który będzie zależał od jego zasobów finansowych: albo natychmiast dostosuje swoje instalacje służące ochronie środowiska, co pociąga wielkie koszty, albo kupi limit wielkości zanieczyszczeń na giełdzie od innego podmiotu, przez co zyska więcej czasu na przystosowanie do wymogów ustaw środowiskowych.

Ta regulacja powinna zapobiegać powstawaniu nagłych sytuacji typu konieczność zamknięcia obiektu produkcyjnego z dnia na dzień z powodu przekroczenia emisji zanieczyszczeń.

Zgodnie z ustawą członkami giełdy mogą być wyłącznie towarowe domy maklerskie, domy maklerskie, maklerzy niezależni, przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesję na wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucję lub obrót energią elektryczną, grupy producentów rolnych, domy składowe, jak również zagraniczne osoby prawne.

W transakcji giełdowej towarowy dom maklerski lub dom maklerski mogą być reprezentowane przez maklera giełd towarowych i maklera papierów wartościowych. Transakcja dokonana przez inne podmioty jest nieważna.

Zgodnie z ustawą przez wykonywanie zawodu maklera giełd towarowych rozumie się pozostawanie osoby wpisanej na listę maklerów giełd towarowych w stosunku pracy, zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z członkiem giełdy, ze spółką prowadzącą giełdę lub ze spółką będącą giełdową izbą rozrachunkową.

Makler niezależny zawiera transakcje dotyczące towarów giełdowych wyłącznie w imieniu własnym i na własny rachunek, w ramach wykonywanej przez siebie samodzielnie działalności gospodarczej, jednak nie może wykonywać innej działalności gospodarczej ani pozostawać w stosunku pracy, zlecenia lub innym stosunku prawnym o podobnym charakterze z innym maklerem niezależnym lub członkiem giełdy.

Maklerem niezależnym może być wyłącznie makler giełd towarowych lub makler papierów wartościowych, który uzyskał członkostwo giełdy towarowej i zawarł z członkiem giełdowej izby rozrachunkowej, będącym towarowym domem maklerskim lub domem maklerskim, umowę rozliczeniowo-gwarancyjną. Do dokonywania czynności na giełdzie może on zatrudniać wyłącznie maklerów giełd towarowych i maklerów papierów wartościowych, jest obowiązany prowadzić księgi rachunkowe.

Towarowy dom maklerski może nabywać towary giełdowe we własnym imieniu i na własny rachunek. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może określić inne czynności, których wykonywanie nie wymaga uzyskania zezwolenia przez towarowy dom maklerski, o ile czynności te są związane z obrotem towarowym, i które mogą być wykonywane po uzyskaniu zezwolenia komisji. Towarowy dom maklerski posiadający zezwolenie na prowadzenie działalności maklerskiej jest obowiązany zatrudniać co najmniej dwóch maklerów giełd towarowych.

Szanowni Państwo! Zmiany zaproponowane w nowelizacji ustawy o giełdach towarowych, wynikające z potrzeby aktualizacji i dostosowania do innych przepisów prawa oraz zwiększające jawność i przejrzystość w odniesieniu do członków giełdy, a także realizowanych transakcji giełdowych, sprzyjają realizacji celu społeczno-gospodarczego, to jest stabilizacji rynku oraz zapewnieniu równych szans uczestnikom obrotu giełdowego.

Także regulacje dotyczące odpowiedzialności maklerów domów maklerskich za naruszenie tajemnicy zawodowej oraz stanowiące szczegółowo o kompetencjach organów państwowych i kontrolnych w zakresie nadzoru nad funkcjonowaniem giełd towarowych sprzyjają etycznym zachowaniom uczestników towarowego rynku giełdowego.

Przemówienie senatora Witolda Gładkowskiego w dyskusji nad punktem trzynastym porządku obrad

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Ostatnia zmiana ustawy o opłatach w sprawach karnych była w 1996 r. Od tego czasu mieliśmy do czynienia z systematycznym wzrostem kosztów postępowania przy jednoczesnym braku odpowiedniego zwiększenia wysokości opłat. Fakt ten stwarza podstawę do ponownej weryfikacji przepisów ustawy. Należy zgodzić się z opinią, że obowiązujące w tej chwili opłaty są nieadekwatne do rzeczywistych kosztów postępowania. Niektórym opłatom można przypisać jedynie charakter symboliczny. Powstaje potrzeba urealnienia opłat, ze szczególnym uwzględnieniem podwyższenia niezasadnie niskich opłat. Konieczność zwiększenia opłat jest bezsporna.

W trakcie prac sejmowych jedną z najbardziej problematycznych kwestii było ustalenie wysokości podwyżki poszczególnych opłat. W tym przypadku, dokonując weryfikacji przepisów, należy mieć na uwadze skutki, jakie może przynieść zbyt duży wzrost opłat przewidzianych w ustawie. Nierozsądne jest nadmierne podwyższenie opłat, ponieważ istnieje obawa sztucznego nagromadzenia zobowiązań bez możliwości ich faktycznego ściągnięcia. Konsekwencją nierealnie wysokiej podwyżki będzie niepowodzenie wprowadzonych zmian. Nie można dopuścić do sytuacji, w której dochodzenie należności Skarbu Państwa stanie się nieopłacalne. Niewątpliwie zbyt wysokie opłaty nie spowodują zwiększenia wpływów do budżetu. Rozpatrywana materia ustawowa wymaga wprowadzenia przepisów odnoszących się do rzeczywistości, a w konsekwencji skutecznych. Tylko taki akt prawny zagwarantuje autentyczny wzrost dochodów budżetu państwa z tytułu opłat w sprawach karnych. Warunek realności opłat z pewnością spełnia omawiana obecnie propozycja zmiany ustawy.

Kolejna sporna kwestia dotyczyła stosunku wysokości opłat do minimalnego wynagrodzenia za pracę. Stanowisko Sejmu, który nie zgodził się z taką propozycją, jest właściwe. Wymieniona metoda naliczania opłat jest nieczytelna i grozi wprowadzeniem zbyt wysokich opłat, dlatego poprawki wprowadzone przez Sejm, które wyeliminowały zapisy odwołujące się do minimalnego wynagrodzenia za pracę, należy uznać za prawidłowe.

Z proponowanych zmian na uwagę zasługuje relatywnie niska podwyżka opłat, o których mowa w art. 15 ustawy. Fakt ten należy usprawiedliwić tym, że nie należy utrudniać możliwości wnoszenia stosunkowo ważnych wniosków. Taki niepożądany skutek mogłaby spowodować nadmierna podwyżka kwot uregulowanych w art. 15. Należy nadmienić, iż wspomniany przepis reguluje opłaty uiszczane przed złożeniem prośby lub wniosku między innymi o warunkowe przedterminowe zwolnienie czy zatarcie skazania.

Zasadne jest uchylene art. 23 omawianego aktu prawnego. Przepis umożliwił Radzie Ministrów zmianę wysokości opłat ustalonych w ustawie oraz przyznawał kompetencję we wprowadzaniu innych niż wymienione w ustawie opłat w sprawach karnych. Wydaje się, że wymieniony zapis przyznawał Radzie Ministrów zbyt dużą możliwość ingerencji w materię ustawową.

Biorąc pod uwagę zaprezentowane wnioski, należy stwierdzić, że propozycja sejmowa daje gwarancję urealnienia opłat w sprawach karnych. Należy mieć nadzieję, że zmiana ustawy w pozytywny sposób wpłynie na poziom finansowania wymiaru sprawiedliwości. Reasumując, projekt ustawy zasługuje na poparcie.

Oświadczenie złożone przez senatora Tadeusza Bartosa

Oświadczenie skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra gospodarki, pracy i polityki społecznej Jerzego Hausnera

Szanowny Panie Premierze!

W związku z pojawieniem się „Programu uporządkowania i ograniczenia wydatków publicznych”, ogłoszonego na stronie internetowej ministra gospodarki, pracy i polityki społecznej, program uporządkowania, gdzie w pktcie 2.4.1, zapisano: „likwidacja Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych”, zwrócili się do mnie, jako senatora ziemi kieleckiej, przedstawiciele władz samorządowych i administracji naszego regionu o wsparcie działań mających na celu utrzymanie inspekcji w Katowicach.

Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych została powołana z dniem 1 stycznia 2003 r. na mocy ustawy dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych – DzU z 2001 r. nr 5, poz. 44 – z połączenia Inspekcji Skupu i Przetwórstwa Artykułów Rolnych z Centralnym Inspektoratem Standaryzacji. Celem jej utworzenia było między innymi dostosowanie urzędowej kontroli w obszarze rolno-spożywczym do wymogów prawa Unii Europejskiej. Realizuje ona zadania związane z produkcją rolną i przetwórstwem rolno-spożywczym. Ten obszar rynku kontrolujemy w regionie kieleckim już od ponad pięćdziesięciu lat.

Inspekcja w Kielcach już od 1999 r. przygotowywała się do realizacji zadań wynikających z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej. Chodzi na przykład o nadzór nad rynkiem chmielu, tytoniu, środkami żywienia zwierząt, jak również wykonywanie zadań wynikających z ustawy o domach skladowych.

W tym zakresie pracownicy inspekcji odbyli wiele szkoleń, również za granicą, realizowanych w ramach programów pomocowych UE. Dużym nakładem środków finansowych, sięgających około 2 milionów zł, w tym również środków unijnych, a także przy wielkim zaangażowaniu pracowników wyremontowano i wyposażono laboratorium specjalistyczne. Obecnie trwa intensywne przygotowywanie laboratorium do uzyskania akredytacji metod badawczych.

Wszystkie te przygotowania odbyły się kosztem unijnych funduszy pomocowych oraz budżetu państwa. Inspekcja w Kielcach jest instytucją nowoczesną i wyposażoną w środki do realizacji nałożonych zadań. Obecnie przygotowuje się do wdrożenia systemu jakości. Posiada opracowane procedury określające sposób realizacji poszczególnych zadań wynikających z przepisów prawa. Procedury te są dostosowane do obecnie istniejącej struktury organizacyjnej.

Zmiany proponowane w programie MPiPS spowodują konieczność ponownego opracowywania zasad realizacji zadań. W związku z tym może wystąpić zagrożenie nieuzyskania części środków unijnych przeznaczonych na rolnictwo, a wypłacanych przez ARR. Inspekcja w Kielcach nawiązała współpracę z ARR i przyjęła do realizacji część zadań leżących poza kompetencjami ARR, takie jak urzędowa kontrola, badanie jakości.

Przekazanie kompetencji inspekcji w Kielcach do Państwowej Inspekcji Handlowej w mojej ocenie spowoduje w efekcie wzrost kosztów realizacji zadań w nowych strukturach. Niemożliwe zdaje się również przekazanie kompetencji do Agencji Rynku Rolnego, ze względu na to, że agencja płatnicza, jaką będzie ARR, powinna być kontrolowana przez jednostki niezależne. Ponadto ARR nie posiada kompetencji do realizacji kontroli państwowej oraz monitoringu żywności i środków żywienia zwierząt.

Obserwując zmiany w przepisach prawa żywnościowego Unii Europejskiej, zauważa się tendencje do wywierania większego nacisku na kontrolę sposobów produkcji rolnej i eliminowanie zagrożeń na etapie wcześniejszym, czyli to, co wykonuje inspekcja w Kielcach, a nie w finalnym produkcie.

Panie Premierze, pozwalam sobie zwrócić uwagę, iż przy podejmowaniu tak istotnych zmian należy wziąć pod uwagę koszty odpraw dla zwalnianych pracowników i – niestety – wynikający z tego dalszy wzrost niezadowolenia społecznego.

Panie Premierze, rad byłbym poznać Pana stanowisko w wymienionej kwestii.

Z wyrazami szacunku
Tadeusz Bartos

Oświadczenie złożone przez senatora Adama Bielę oraz senatora Jana Szafranica

Oświadczenie skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Wojciecha Olejniczaka, do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Rzeczypospolitej Polskiej Grzegorza Kurczuka oraz do prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Wojciecha Pomajdy

Art. 42 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o regulacji rynku mleka i przetworów mlecznych (DzU z 2001 r. nr 129, poz. 1446) określa przepisy umożliwiające dopłaty do mleka klasy ekstra dla dostawców hurtowych i bezpośrednich. Od maja 2003 r. zostały wstrzymane wypłaty dopłat z tego tytułu dla tych producentów mleka, którzy jednocześnie prowadzą działalność gospodarczą jako osoby fizyczne bądź są udziałowcami podmiotów prawnych prowadzących działalność przetwórczą mleka. Osoby te, prowadząc sprzedaż hurtową, wykazują się umowami z podmiotami skupującymi mleko, jak i fakturami sprzedaży mleka, co jest zgodne z art. 535 k.p.c.

Ponadto Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wzywa podmioty skupujące do zwrotu dopłat do mleka klasy ekstra, wypłaconych od lipca 2002. r. do kwietnia 2003 r. Ilustruje tę sytuację przykład rolnika Kazimierza Ch., który jednocześnie jest udziałowcem Zakładu Mleczarskiego „Nowość” w Trzebusce (gmina Sokołów Małopolski). Dopłat nie otrzymuje on od maja do chwili obecnej, tak jak i wielu innych producentów mleka, którzy dzięki swojej zaradności i przedsiębiorczości jednocześnie prowadzą działalność gospodarczą.

Kiedy przewiduje się zrealizowanie ustawowych dopłat dla rolników? Co jest przyczyną wstrzymania tych dopłat przy braku jakichkolwiek podstaw prawnych dla takiego postępowania? Dlaczego chce się pozbawić dopłat najbardziej przedsiębiorczych rolników, zamiast stymulować ich do uczenia się efektywnych zachowań gospodarczych w sytuacji wchodzenia Polski na rynek rolny Unii Europejskiej? Na jakiej podstawie prawnej Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa żąda zwrotu już wypłaconych dopłat bez wcześniejszego przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego zgodnego z przepisami k.p.a.?

Adam Biela
Jan Szafranec

Oświadczenie złożone przez senatora Adama Bielę

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Rzeczypospolitej Polskiej Grzegorza Kurczuka

Do moich biur senatorskich w Lublinie, Zamościu i Chełmie przychodzą osoby skarżące się na działalność komorników. Przykładem ilustrującym to może być skarga na Komornika Sądu Rejonowego – Rewir II – w Chełmie, złożona przez osobę niepełnosprawną – Henryka G. Sprawa ta jest również związana z przewlekłością działania Sądu Rejonowego w Chełmie – akta sprawy: Ic 275/02. Na rozprawie pozwany komornik Robert Ł. nie był obecny pomimo tego, iż przebywał w budynku sądu, przed salą rozpraw. Na podstawie relacji zainteresowanego oraz na podstawie przedstawionych mi dokumentów zorientowałem się, iż w przedmiotowej sprawie Ic 275/102 zostały naruszone przepisy prawa.

Proszę więc uprzejmie Pana Ministra o objęcie tej sprawy swoim nadzorem.

Z wyrazami należącego szacunku pozostaje
Adam Biela

Oświadczenie złożone przez senatora Adama Bielę

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Rzeczypospolitej Polskiej Grzegorza Kurczuka

W odpowiedzi na moje oświadczenie senatorskie z 7 marca 2003 r. pan prokurator krajowy poinformował mnie, iż decyzja merytoryczna w sprawie 1 Ds. 3085/02 została wydana przedwcześnie, bez wnikliwej oceny materiału dowodowego. Prokurator okręgowy w Poznaniu został zobowiązany do objęcia nadzoru nad przebiegiem dalszych czynności procesowych.

W związku z tym chciałbym poinformować, iż zalecenia prokuratora krajowego zostały prawie zupełnie zignorowane. Prokurator rejonowy ze Starego Miasta w Poznaniu w dniu 16 października 2003 r. wydał ponownie postanowienie o umorzeniu dochodzenia w przedmiotowej sprawie, sygnatura akt 1 Ds. 1213/03/30. Prokurator rejonowy nie ustosunkował się do zaleceń wynikających z pisma ministerstwa gospodarki, z Biura Oceny Legalności Decyzji Nacjonalizacyjnych z dnia 3 stycznia 2002 r., skierowanego do likwidatora Przedsiębiorstwa Przemysłu Betonów „Prefabet” w sprawie sprzedaży przedsiębiorstwa, co do którego zostało zgłoszone żądanie reprivatyzacyjne; nie dokonano też prawno-karnej oceny zachowania Zdzisława Wietrzykowskiego, nabywcy spornej nieruchomości. Tym bardziej dziwi w tym kontekście fakt, iż Zdzisław Wietrzykowski winny jest samowoli budowlanej dokonanej na tej nieruchomości i nie ponosi z tego tytułu żadnej odpowiedzialności, o co z urzędu wniósł wojewódzki inspektor nadzoru budowlanego w Poznaniu.

W przeprowadzonym postępowaniu prokurator rejonowy w dalszym ciągu nie przesłuchał jako świadków osób, które zostały zgłoszone w charakterze świadków. Prokurator rejonowy nie wykonał więc w całości czynności procesowych wskazanych przez prokuratora krajowego.

W tym kontekście chcę postawić pytanie: kiedy zostaną zrealizowane czynności dochodzeniowe zalecone przez prokuratora krajowego oraz jak możliwe jest tak daleko idące lekceważenie przez instancje niższe zaleceń prokuratora krajowego w przedmiotowej sprawie?

Z należnymi wyrazami szacunku pozostaje
Adam Biela

Oświadczenie złożone przez senatora Adama Bielę

Oświadczenie skierowane do głównego inspektora nadzoru budowlanego Andrzeja Urbana

Dziękując za bardzo rzeczową odpowiedź z dnia 4 września 2003 r. na moje oświadczenie senatorskie przedstawione podczas czterdziestego czwartego posiedzenia Senatu w dniu 8 sierpnia 2003 r., chciałbym z przykrością poinformować, iż wojewoda wielkopolski ponownie wydał decyzję odmowną w sprawie wszczęcia postępowania o stwierdzenie nieważności decyzji nr 58/2003 dotyczącej pozwolenia na budowę, z pominięciem upoważnionej strony.

W tej sytuacji popieram wniosek złożony przez pełnomocnika współwłaścicieli przedmiotowej działki nr 16/2, położonej w Poznaniu przy ulicy Gnieźnieńskiej 32, złożony w dniu 6 listopada 2003 r. w sprawie wstrzymania wykonania decyzji.

W tym kontekście proszę ponownie o objęcie nadzorem formalno-merytorycznym przedmiotowej sprawy dotyczącej współwłaścicieli spornej nieruchomości: Ewy N., Marii N. oraz Janiny D.

Adam Biela

Oświadczenie złożone przez senatora Zygmunta Cybulskiego

Oświadczenie skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra infrastruktury Marka Pola

Zwracam się z uprzejmą prośbą do Pana Ministra o podjęcie działań zmierzających do zmiany art. 44 ustawy z 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (DzU z 2001 r. nr 4 poz. 27, z późniejszymi zmianami). Swoje oświadczenie napisałem na wniosek osób, które zwróciły się do mnie w sprawie wystąpienia o dokonanie zmian w art. 44 wspomnianej ustawy.

Osoby te są członkami spółdzielni mieszkaniowej, która była zobowiązana po wybudowaniu budynku wielomieszkaniowego ustanowić dla nich odrębną własność lokali. Posiadają one obecnie ograniczone prawo rzeczowe, jakim jest prawo do lokalu mieszkalnego w domu budowanym przez spółdzielnię mieszkaniową w celu przeniesienia jego własności na członka. W dniu złożenia w owej spółdzielni wniosku o przeniesienie pełnej własności lokali znajdujących się w budynku wybudowanym przez spółdzielnię – to jest 24 maja 2002 r. – członkowie spółdzielni nie mieli wobec niej żadnych zobowiązań. Nie istniało też w tym czasie obciążenie hipoteką nieruchomości, w której ustanowione były dla spółdzielców ograniczone prawa rzeczowe.

Spółdzielnia zaciągnęła później, w roku 2002, kredyt nie na potrzeby budowy budynku, w którym znajdują się lokale proszących mnie o pomoc spółdzielców, lecz na potrzeby innych budynków. Zabezpieczyła zaciągnięty kredyt hipoteką na nieruchomości, w której znajdują się lokale spółdzielców. Wykorzystała w tym celu ówczesne regulacje zawarte w art. 44 ust. 3 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Spółdzielcy nie mieli w tym czasie prawnej możliwości wyrażenia zgody na obciążenie nieruchomości hipoteką przez spółdzielnię.

Zgodnie z ust. 4 art. 44 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych w razie otrzymania przez spółdzielców pełnej własności powstanie hipoteka łączna. Wierzyciel spółdzielni, którego wierzytelność zabezpieczona została hipoteką na nieruchomości należącej do spółdzielni, będzie mógł – w razie niemożności jego zaspokojenia przez spółdzielnię – dochodzić swych roszczeń wobec spółdzielców, którzy stali się właścicielami lokali w nieruchomości obciążonej wcześniej przez spółdzielnię hipoteką. W celu rozwiązania zaistniałego problemu konieczne byłoby dokonanie zmian w art. 44 obecnie obowiązującej ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.

W mojej ocenie, zmiany w art. 44 powinny sprowadzać się do wprowadzenia w nim regulacji przewidujących wygaśnięcie z mocy prawa hipotek ustanowionych przez spółdzielnię na podstawie przepisów powyższej ustawy obowiązujących przed 15 stycznia 2003 r. Konieczne jest również, w celu ochrony uzasadnionego interesu wierzycieli spółdzielni, wprowadzenie do art. 44 regulacji przewidujących w tym wypadku subsydiarną odpowiedzialność Skarbu Państwa za długi spółdzielni powstałe w wyniku zaciągniętego przez nią zobowiązania. Skarb Państwa odpowiadałby do wysokości ustanowionej przez spółdzielnię przed 15 stycznia bieżącego roku hipoteki, która by wygasła z mocy prawa.

Zwracam się z uprzejmą prośbą do Pana Ministra o podjęcie działań zmierzających do zmiany art. 44 ustawy z 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych, która rozwiązałaby problem powstały w wyniku regulacji zawartych w powyższej ustawie, obowiązujących do 15 stycznia 2003 r.

Z wyrazami szacunku
Zygmunt Cybulski

Oświadczenie złożone przez senatora Gerarda Czaję

Oświadczenie skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów ministra gospodarki, pracy i polityki społecznej Jerzego Hausnera

W obowiązujących przepisach i w poradnikach Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, między innymi w poradniku nr 4: „Ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenia zdrowotne osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących” z dnia 24 września 2003 r., podaje się, iż składka na ubezpieczenia zdrowotne jest opłacana zarówno z tytułu umowy o pracę, jak i z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej. Takie rozwiązanie zgodne jest z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia.

Ale według ZUS taka interpretacja nie obowiązuje od dnia 1 kwietnia 2003 r. W cytowanym na wstępie poradniku ZUS nr 4 z dnia 24 września 2003 r. podaje się: „Przykład 4: Lekarz wykonuje zawód w ramach indywidualnej praktyki lekarskiej. Jednocześnie wykonuje zawód w ramach lekarskich praktyk grupowych prowadzonych w formie spółki cywilnej partnerskiej. Osoba ta jest zobowiązana do opłacenia jednej składki na ubezpieczenie zdrowotne. Tytułem do objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym jest fakt wykonywania wolnego zawodu, a nie forma, w jakiej zawód ten jest wykonywany. Przedstawiona zasada opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne dotyczy także pozostałych osób wykonujących działalność w zakresie wolnego zawodu”.

Wedle takiej interpretacji lekarze na kontraktach menedżerskich – a jest to już prawie powszechna praktyka, na przykład w szpitalu chojnickim w województwie pomorskim wszyscy lekarze zatrudnieni są na kontraktach – nie płacą od kontraktów żadnych składek, bo trudno udowodnić, że kontrakt menedżerski ma charakter umowy o pracę. Kontrakty zawarte są nie z osobami, tylko z ich firmami, to znaczy, że składki i podatki są płacone od możliwie najniższej podstawy. A więc ta grupa zawodowa, która nie należy do najbiedniejszych – według ZUS są to nie tylko lekarze, ale także pozostałe osoby wykonujące działalność w zakresie wolnego zawodu – płacą lub też nie minimalne składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne.

Rodzi się więc pytanie, czy można tolerować tego typu fakty w sytuacji, kiedy służba zdrowia cierpi na niedobór środków finansowych.

Gerard Czaja

Oświadczenie złożone przez senatora Adama Graczyńskiego

Oświadczenie skierowane do prezesa Najwyższej Izby Kontroli Mirosława Sekuły

W dniu 21 lipca 2003 r. zwróciłem się do Pana Prezesa z propozycją zajęcia się problematyką leków. Proponowałem dokonanie porównania cen leków w Polsce z ich cenami w Czechach, na Słowacji oraz na Węgrzech, jak również przeprowadzenie kontroli procedur rejestracji i tworzenia listy refundacyjnej leków.

W dniu 1 września 2003 r. otrzymałem odpowiedź w sprawie kontroli przestrzegania procedur podczas tworzenia listy leków refundowanych. Z odpowiedzi wynika, że rozważa się umieszczenie w planach pracy NIK na rok 2004 kontroli cen leków stosowanych u chorych dializowanych.

Uważam, że w roku 2003 winno być przeprowadzone, zgodnie z moją propozycją z dnia 8 lipca 2003 r., porównanie cen leków podstawowych z ich cenami w Czechach, na Słowacji i na Węgrzech.

Sądzę, że ważnym problemem wymagającym wyjaśnienia jest również polityka cenowa prowadzona przez koncerny zagraniczne sprzedające leki w Polsce.

Proszę Pana Prezesa o przyjęcie moich propozycji.

Z poważaniem
Adam Graczyński

Oświadczenie złożone przez senatora Zbigniewa Kruszeuiskiego

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Rzeczypospolitej Polskiej Grzegorza Kurczuka

Szanowny Panie Ministrze, po raz kolejny rozpoczęli protest funkcjonariusze polskiego więziennictwa. Chwilowo polega on na oflagowaniu wszystkich zakładów karnych w kraju. Niewykluczony jest jednak protest na ulicach Warszawy.

Niedofinansowanie więziennictwa stało się już permanentne. Nie rozwiązały tego problemu także poprzednie rządy.

Pragnę zapytać Pana Ministra, jak zamierza Pan rozwiązać kwestie stawiane przez pracowników więziennictwa w postulatach, a mianowicie: problem nadgodzin, zrównanie wskaźnika uposażeń ze wskaźnikiem ustanowionym dla Policji, zwiększenie liczby etatów dla funkcjonariuszy i pracowników cywilnych w sposób umożliwiający właściwe wypełnianie obowiązków służbowych.

Proszę także Pana Ministra o informację, jak stan polskiego więziennictwa, poziom jego finansowania i obsady kadrowej, wygląda w porównaniu ze stanem więziennictwa w krajach Unii Europejskiej.

Zbigniew Kruszeuiski

Oświadczenie złożone przez senatora Mirosława Lubińskiego

Oświadczenie skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów, ministra gospodarki, pracy i polityki społecznej Jerzego Hausnera

Zwracam się z prośbą o dokonanie kontroli wykorzystania przez Urząd Miejski w Wałbrzychu kwoty 6 milionów 300 tysięcy zł z Funduszu Pracy w ramach programu „Wałbrzyskie Biedaszyby – alternatywne miejsca pracy”.

W wyniku składania do mojego biura w Wałbrzychu skarg i interwencji dotarły do mnie informacje, że w ramach wspomnianego programu przy robotach publicznych oraz w jednostkach budżetowych i spółkach gminy Wałbrzych zatrudnione zostały osoby, które nigdy nie kopały węgla w wałbrzyskich biedaszybach.

Ponadto mimo ogromnego wysiłku finansowego rządu, marszałka województwa dolnośląskiego, a także Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, szacowanego na 10 milionów 200 tysięcy zł, istnieje poważne zagrożenie, że wraz z zakończeniem programu w czerwcu 2004 r. większość spośród ponad siedmiuset osób zatrudnionych w jego ramach powróci do biedaszybów. Szansa na stworzenie dla nich stałych miejsc pracy jest niewielka. Ponad 10 milionów zł zostanie zatem skonsumowane bez trwałego efektu w postaci ograniczenia nielegalnego wydobycia węgla

Z poważaniem
Mirosław Lubiński

Oświadczenie złożone przez senatora Władysława Mańkuta

Oświadczenie skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Wojciecha Olejniczaka

W okresie przedakcesyjnym, jak również po wejściu Polski do Unii Europejskiej, istotne jest, aby w Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych przepływał informacja, opracowywanie procedur i wytycznych, a przede wszystkim wdrażanie ich w życie odbywało się w sposób najbardziej sprawny i skuteczny. W przypadku istnienia podwójnej podległości znacznie utrudnione jest nowoczesne i skuteczne zarządzanie inspekcją. Spójność i efektywność działania możliwa jest jedynie po odłączeniu jej od administracji zespolonej. Podporządkowanie działalności inspekcji wyłącznie głównemu inspektorowi usprawniłoby realizację zadań ustawowych oraz pozwoliło na racjonalne dysponowanie środkami finansowymi oraz zasobami ludzkimi, czyli przemieszczanie ludzi w zależności od obciążenia pracą oraz oszczędności w funkcjonowaniu inspekcji – jedna księgowość, jedna administracja, to jest dostosowanie budżetu danego inspektoratu wojewódzkiego do zadań nakładanych przez głównego inspektora.

Zmiany w art. 18 pkt 2, art. 19 ust. 4 i ust. 5, art. 20 ust. 6 oraz dodanie ust. 7 w art. 20 – wszystko to jest konieczne, gdyż bardzo ważnym elementem działalności inspekcji będzie wykonywanie zadań delegowanych na rzecz Agencji Rynku Rolnego. ARR będzie delegować zadania służb technicznych do dwóch instytucji: IJHARS i służb celnych. Rozporządzenie Unii Europejskiej 1663/95 reguluje sprawy delegowania zadań ze szczególnym uwzględnieniem procesu zapewnienia jednolitości. Komisja Europejska, opierając się na regulacjach tego rozporządzenia, preferuje scentralizowane struktury organizacyjne agencji płatniczej, bo mają one gwarantować sprawny przepływ informacji pomiędzy komórkami operacyjnymi odpowiedzialnymi za realizację mechanizmów WPR.

Zapewnienie jednolitości dotyczy również służb technicznych realizujących kontrole techniczne. Agencja płatnicza przejmuje pełną odpowiedzialność za wszystkie działania towarzyszące, niezależnie od tego, czy realizuje je we własnym zakresie, czy też wykonują je instytucje, którym te działania delegowała, przy czym akredytację otrzymuje agencja wykonująca płatność, a inspekcja, której zostały delegowane zadania, musi spełniać te same wymagania, łącznie z obowiązkiem poddania się audytowi zewnętrznemu. W świetle tego scentralizowana koncepcja zarządzania inspekcją wynika z potrzeb takich jak: utrzymanie elastyczności struktur, utrzymanie niezależności, zapewnienie jednolitości realizacji procedur i instrukcji biurowych na stanowiskach pracy, szybszy przepływ informacji i dokumentacji, szybsze wykrywanie ewentualnych nieprawidłowości i ich korekta.

Następnym argumentem przemawiającym za wyłączeniem inspekcji z administracji zespolonej jest nadzór nad klasyfikacją tusz zwierząt rzeźnych. Podstawą do skupu interwencyjnego na rynku mięsa jest prawidłowo przeprowadzona klasyfikacja tusz, a w ślad za nią proces kontroli klasyfikacji. Bez zapewnienia prawidłowości powyższych procesów nie będzie możliwy także eksport mięsa do krajów unijnych.

W świetle tych danych istnieje konieczność stworzenia scentralizowanego i nowoczesnego schematu dla potrzeb kompetentnego nadzoru prawidłowości klasyfikacji. Aktualna struktura IJHARS, a przede wszystkim ograniczenia związane z podwójną podległością i właściwością miejscową wojewódzkich inspektoratów, znacznie utrudniają taką kontrolę.

Zasadą obowiązującą w Unii Europejskiej jest to, że służby kontrolne mają cechować się co najmniej takim samym poziomem merytorycznym jak kontrolowani, stąd wymóg, by inspektorzy prowadzący nadzór nad klasyfikacją mieli codziennie możliwość kontaktu z procesem klasyfikacji w rzeźniach poprzez prowadzone kontrole. Rozporządzenie Unii Europejskiej określa także częstotliwość tych kontroli w określonych rzeźniach. Ponieważ w województwie znajdują się średnio cztery rzeźnie wołowe – siedemdziesiąt w całym kraju – a wojewódzkich inspektorów obowiązuje właściwość miejscowa, która uniemożliwia prowadzenie kontroli w innych województwach, inspekcja musiałaby utworzyć co najmniej szesnaście stanowisk do nadzoru klasyfikacji. Z uwagi na małą liczbę rzeźni, by w pełni wykorzystać czas pracy inspektorów i aby mieli oni stały kontakt z procesem klasyfikacji, musieliby przeprowadzać kontrole w danej rzeźni średnio raz w tygodniu.

Z drugiej strony jest to marnotrawstwo czynnika ludzkiego, gdyż przepisy unijne nie wymagają tak częstych kontroli. Jednocześnie zastosowanie częstotliwości kontroli przewidzianych rozporządzeniami unijnymi spowodowałoby, że inspektorzy byłiby obciążeni pracą w około 30%, co z kolei nie gwarantuje właściwej fachowości inspektorów. Rozsądnym rozwiązaniem byłoby podporządkowanie każdemu inspektorowi kilku lub kilkunastu rzeźni tak, by rozkład jego pracy był optymalny.

Władysław Mańkut

Oświadczenie złożone przez senatora Władysława Mańkuta

Oświadczenie skierowane do minister edukacji narodowej i sportu Krystyny Łybackiej

Rozwój kultury fizycznej jest jedną z najbardziej istotnych sfer życia młodego człowieka. Zapobiega patologii wśród młodzieży, pozwala jej kształtować zainteresowania sportowe i korzystnie wpływa na stan zdrowia.

W małych gminach sport jest często jedyną możliwością przejawiania aktywności i czynnego spędzania wolnego czasu. Z tych powodów właściwe finansowanie zadań związanych z kulturą fizyczną jest szczególną troską obecnych samorządów. Gmina jednak nie ma bezpośredniego wpływu na kształtowanie rozwoju sportu w środowisku lokalnym. Podstawowym problemem jest sprzeczność przepisów ustawy o samorządzie gminnym, o kulturze fizycznej oraz o finansach publicznych.

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej należy do zadań własnych gminy, które obejmują także sprawy kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych. Wynika to z art. 7 ust. 1 pkt 10 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Realizację zadań z tego zakresu jako zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego potwierdza także art. 5 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej.

Podstawową jednostką organizacyjną realizującą cele i zadania w zakresie kultury fizycznej jest klub sportowy. Jego działalność może być dofinansowywana przez jednostki samorządu terytorialnego, ale na zasadach ograniczonych ustawą z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych. Według niej muszą to być podmioty niezaliczane do sektora finansów publicznych i nie działające w celu osiągnięcia zysku. Dofinansowanie odbywa się w formie dotacji na cele publiczne związane z realizacją zadań własnych danej jednostki samorządowej, co następuje na podstawie umowy zawartej przez jednostkę samorządu terytorialnego z odpowiednim podmiotem. Dalsze ograniczenia nakłada ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1998 r., obligując wszystkie jednostki organizacyjne, które otrzymują na realizację zadań zleconych dotacje z budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, do prowadzenia pełnej rachunkowości.

Wymienione wyżej akty prawne pozostają obecnie w sprzeczności. Skoro bowiem ustawa o samorządzie gminnym oraz ustawa o kulturze fizycznej określają zadania w zakresie kultury fizycznej jako zadania własne jednostek samorządu terytorialnego, to także ustawa o finansach publicznych powinna dopuszczać finansowanie tych zadań jak wszystkich innych zadań własnych.

Mając na uwadze przedstawioną sytuację, zwracam się do pani minister z pytaniem: czy przewiduje się harmonizację aktów prawnych regulujących organizację i finansowanie lokalnej kultury fizycznej?

Proszę o odpowiedź na powyższe pytanie.

Władysław Mańkut

Oświadczenie złożone przez senatora Władysława Mańkuta

Oświadczenie skierowane do ministra środowiska Czesława Śleziaka

Województwo warmińsko-mazurskie, a zwłaszcza jego północna część, jest regionem borykającym się z poważnymi problemami natury finansowej i infrastrukturalnej, zaś bezrobocie stoi tam na jednym z najwyższych poziomów w kraju. Jest to region o dużych walorach przyrodniczych, położony na terenach przygranicznych, co dzięki odpowiedniemu wykorzystaniu może stać się atutem i dać choć częściowe rozwiązanie najbardziej istotnych problemów.

Strategia rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego kładzie nacisk na rozwój turystyki, a co za tym idzie, na ulepszenie stanu infrastruktury wodnej. Unikalnym elementem krajobrazowo-przyrodniczym jest rzeka Łyna, przepływająca przez granicę Rzeczypospolitej z Federacją Rosyjską. Dostrzegając możliwości, jakie niesie ze sobą zagospodarowanie Łyny, rada miasta i gminy Sępól w dniu 25 czerwca 2002 r. podjęła uchwałę dotyczącą gospodarczego i turystycznego wykorzystania rzeki. Następnie złożony został wniosek do MSWiA o ustalenie rzeczno-przebiegu przejścia granicznego o charakterze transportowo-pasażerskim Stopki – Ostre Bardo w gminie Sępól w powiecie bartoszyckim, wraz z wnikliwym uzasadnieniem wniosku opracowanym przez Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania Uniwersytetu Szczecińskiego.

Uruchomienie wspomnianego rzeczno-przebiegu granicznego niesie ze sobą wymierne korzyści dla wspólnoty samorządowej gminy Sępól oraz całego powiatu bartoszyckiego. Bardzo istotnym elementem jest szeroko pojęty wzrost rynkowej atrakcyjności rynku lokalnego i zainteresowanie gruntami skarbu państwa i gminy, a co za tym idzie, zwiększenie wpływów do skarbu państwa oraz zwiększenie dochodów gminy. Najbardziej znaczącym dla mieszkańców powiatu atutem owego przejścia granicznego jest wzrost zatrudnienia oraz zwiększenie liczby turystów. Średniodobowy wzrost szacowany jest w pierwszym sezonie letnim na sto pięćdziesiąt osób, a w pozostałych miesiącach na czterdzieści osób przy 10% stopie wzrostu w latach następnych. W późniejszym terminie planuje się również uruchomienie na szerszą skalę transportu towarowego, będącego perspektywiczną dziedziną dla rozwoju gminy.

Warto nadmienić, iż miasto i gmina Sępól zawarły porozumienie o współpracy z miastem Prawdinsk, które również dostrzega szanse rozwojowe w wykorzystaniu turystycznej atrakcyjności rzeczno-przebiegu szlaku komunikacyjnego.

W opinii zastępcy dyrektora Departamentu Zasobów Wodnych w Ministerstwie Środowiska podniesiony został problem nieśródlądowego charakteru rzeki i braku połączenia z systemem dróg wodnych, a tym samym niskiego stopnia atrakcyjności rzeki. Utworzenie Kanału Mazurskiego, który ów problem rozwiąże, jest także elementem strategii rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego. Ponadto władze gminne wyrażają zdecydowany pogląd, że uzyskają zezwolenie wodnoprawne na szczególne wykorzystywanie wód rzeki Łyny do celów żeglugi, bez konieczności uprzedniej zmiany stanu koryta rzeki. Brak dokładnego wykazu nakładów na uzyskanie i utrzymanie żeglowności rzeki Łyny jest zabiegiem świadomym, mającym na celu na tym etapie zaawansowania sprawy sprawdzenie dla potrzeb poglądowych przydatności całego przedsięwzięcia według kryterium efektywności ekonomicznej do możliwości finansowych ze środków unijnych.

Biorąc pod uwagę zaistniałą sytuację, zadaję pytanie: czy planuje się utworzenie rzeczno-przebiegu granicznego o charakterze transportowo-pasażerskim Stopki – Ostre Bardo w gminie Sępól w powiecie bartoszyckim?

Władysław Mańkut

Oświadczenie złożone przez senatora Kazimierza Pawełka

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Rzeczypospolitej Polskiej Grzegorza Kurczuka

Szanowny Panie Ministrze!

Zwracam się do Pana w imieniu własnym oraz pana Dariusza Dąbskiego, zamieszkałego w Konstancinie-Jeziornie przy ulicy Chodkiewicza 1, od 1 czerwca 2000 r. prezesa zarządu Optimus SA – firmy należącej do Romana Kluski – podejrzewanego przez Prokuraturę Apelacyjną w Krakowie w sprawie dotyczącej zwrotu nienależnych kwot VAT.

Urząd Prokuratorski w Krakowie w sposób niejako mechaniczny dokonał powielenia zarzutu postawionego byłemu prezesowi zarządu Optimus SA panu Romanowi Klusce i postawił go późniejszemu prezesowi zarządu, panu Dariuszowi Dąbskiemu. Ale to nie zarzuty, które Prokuratura Apelacyjna stawia panu Dariuszowi Dąbskiemu, są treścią mojego oświadczenia, lecz niezgodne z prawem postępowanie wobec podejrzanego.

Prowadząca sprawę prokurator, pani Zyta Dymińska-Paszyńska, delegowana do Prokuratury Okręgowej w Krakowie, zastosowała wobec podejrzanego Dariusza Dąbskiego środki zapobiegawcze w postaci poręczenia majątkowego, ustanowionego w formie hipoteki kaucyjnej do kwoty 4 milionów zł na nieruchomości w Konstancinie-Jeziornie przy ulicy Chodkiewicza 1 oraz zakazu opuszczania kraju, połączonego z zatrzymaniem paszportów polskiego i amerykańskiego.

W dniu 15 maja 2003 r. została ustanowiona hipoteka, o czym pan Dariusz Dąbski powiadomił prokurator Zytę Dymińską-Paszyńską. W dniu 9 maja 2003 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia, rozpatrując zażalenie na powyższe postanowienia, uchylił zakaz opuszczania kraju i nakazał zwrócić panu Dariuszowi Dąbskiemu zatrzymane paszporty. Następnego dnia, to jest 10 maja 2003 r., prokurator Zyta Dymińska-Paszyńska wydała postanowienie o ponownym zastosowaniu wobec Dariusza Dąbskiego środków zapobiegawczych w postaci zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem paszportów podejrzanego.

Szanowny Panie Ministrze, nie będzie to z mojej strony przesada, jeśli powiem, że opisane wyżej postępowanie prowadzącej sprawę ma wyraźny charakter pozaprawnej retorsji czy nawet szykanowania, nie mówiąc o oczywistym błędzie prawnym. Poza tym, jak zeznał pan Dariusz Dąbski, jest on zastraszan przez prowadzącą sprawę prokurator oraz nakłaniany do zeznań obciążających pana Romana Kluskę.

W świetle powyższych faktów, zwracam się do pana ministra z prośbą o to, by postępowanie przeciwko Dariuszowi Dąbskiemu zostało objęte nadzorem Prokuratury Krajowej. Dla informacji podaję, że sprawa prowadzona przez Prokuraturę Apelacyjną w Krakowie sygnowana jest numerem akt Ap II Ds. 9/02/S.

Łączę wyrazy szacunku
Kazimierz Pawełek

Oświadczenie złożone przez senatora Bogdana Podgórskiego

Oświadczenie skierowane do ministra finansów Andrzeja Raczki oraz do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Wojciecha Olejniczaka

Dotyczy ono środków finansowych przekazywanych z budżetu państwa na utrzymanie i konserwację urządzeń wodno-melioracyjnych poddanych uprawnieniom właścicielskim samorządu województwa małopolskiego.

Zadania związane z utrzymaniem i konserwacją urządzeń wodno-melioracyjnych wykonywane są przez samorząd województwa jako zadania z zakresu administracji rządowej. Zgodnie z informacją przekazaną mi przez marszałka województwa małopolskiego, na przełomie kwietnia i maja bieżącego roku na terenie województwa małopolskiego dokonano przeglądu stanu technicznego wałów przeciwpowodziowych o długości 1007,3 km oraz urządzeń towarzyszących, między innymi ośmiuset osiemdziesięciu śluz wałowych. Wnioski pokontrolne jednoznacznie wskazują na systematycznie pogarszający się stan techniczny obwałowań.

W związku z powyższym ustalono zakres prac wymagających natychmiastowej realizacji. Obejmują one między innymi modernizację korpusu obwałowań, remont skarp i korony, udrożnienie odpływów od śluz, konserwację, remont i modernizację śluz wałowych. Stwierdzono ponadto konieczność przeprowadzenia okresowej oceny stanu technicznego i bezpieczeństwa powyższych urządzeń. Sporządzenie takiej oceny muszą poprzedzić specjalistyczne badania, którym na terenie województwa małopolskiego należy poddać obwałowania o łącznej długości około 700 km.

Na dzień dzisiejszy Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie – jednostka samorządu województwa – zaplanował objąć szczegółowymi badaniami 33 km wałów i przeznaczył na to zadanie 600 tysięcy zł.

W 2003 r. MZMiUW otrzymał na wykonanie prac konserwacyjnych, w tym również na wałach, 2 miliony 944 tysiące zł. Po odliczeniu kosztów stałych, związanych z obsługą i utrzymaniem przepompowni oraz kosztami energii elektrycznej, z tej kwoty pozostaje 580 tysięcy zł na bieżące utrzymanie urządzeń. Przy tym na przykład jedno koszenie 1000 km wałów kosztuje obecnie około 5 milionów 500 tysięcy zł, a więc kwota przyznana na wykonanie prac konserwacyjnych jest niewspółmiernie mała w stosunku do kosztów utrzymania posiadanych urządzeń wodno-melioracyjnych.

Pragnę równocześnie zaznaczyć, że w chwili obecnej urządzenia te nie spełniają wszystkich wymagań ochrony przeciwpowodziowej i stwarzają realne zagrożenie dla przyległych terenów w przypadku wystąpienia powodzi.

W związku z powyższym zwracam się do Panów Ministrów z prośbą o odpowiedź na pytanie, czy istnieje możliwość zwiększenia środków finansowych przeznaczonych na utrzymanie i konserwację urządzeń wodno-melioracyjnych poddanych uprawnieniom właścicielskim marszałka województwa małopolskiego.

Mając na uwadze fakt, iż województwo małopolskie ze względu na położenie geograficzne znajduje się w obszarze znacznego ryzyka powodziowego, proszę Panów Ministrów o możliwie szybką i precyzyjną odpowiedź.

Łączę wyrazy szacunku
Bogdan Podgórski

Oświadczenie złożone przez senatora Sergiusza Plewę

Oświadczenie skierowane do ministra spraw zagranicznych Włodzimierza Cimoszewicza

Obowiązek wizowy w ruchu osobowym pomiędzy Rzeczypospolitą Polską a Federacją Rosyjską, Republiką Białorusi i Ukrainą wszedł w życie 1 października 2003 r., jednak urzędy konsularne Rzeczypospolitej Polskiej nie są przygotowane do wydawania wiz wszystkim zainteresowanym. W konsulatach, na przykład w Mińsku, Brześciu, Grodnie, tworzą się kilkusetosobowe kolejki, co wywołuje uzasadnione niezadowolenie ludności. Na wizę czeka się niejednokrotnie kilka tygodni. Powoduje to drastyczny spadek obrotów w handlu przygranicznym, a co za tym idzie, duże straty finansowe wśród firm polskich, na przykład na Podlasiu.

Mając powyższe na uwadze, zwracam się do Pana Ministra z pytaniem: jakie działania zamierza podjąć Pan Minister, aby usprawnić wydawanie wiz obywatelom Federacji Rosyjskiej, Białorusi i Ukrainy?

Z wyrazami szacunku
Sergiusz Plewa

Oświadczenie złożone przez senatora Roberta Smoktunowicza

Oświadczenie skierowane do prezesa Polskiej Akademii Nauk Andrzeja Legockiego

Szanowny Panie Prezesie!

Grupa mieszkańców ośmiorodzinnego budynku nr 1 przy ul. Karasia 61 w Kosowie w gminie Lesznówola przekazała mi informacje dotyczące sprawy wykupu mieszkań zakładowych. Dla wszystkich mieszkańców jest to kwestia mająca zasadnicze znaczenie, a przewlekłość jej ostatecznego załatwienia wpływa niekorzystnie na sytuację życiową całych rodzin.

Dyrekcja Instytutu Genetyki i Hodowli Zwierząt PAN w Jastrzębcu usilnie forsuje koncepcję wyodrębnienia z działki, na której stoi blok, dodatkowej działki z gruntu znajdującego się przed blokiem. Mieszkańcy w ramach wykupu mieszkań zakładowych mają jedynie nabyć prawa do gruntu, na którym stoi blok, a działka wyodrębniona przed blokiem ma zostać sprzedana rejonowej spółdzielni „Samopomoc Chłopska”.

Podział taki całkowicie ignoruje stanowisko mieszkańców bloku i ich interesy. Na działce przed blokiem, którą mieszkańcy użytkują od przeszło trzydziestu lat, znajduje się obecnie plac zabaw dla dzieci i stoją wykorzystywane przez mieszkańców trzepaki. W perspektywie mieszkańcy planują tam wybudowanie parkingu, którego brak obniża standard bloku i powoduje znaczną uciążliwość w korzystaniu z samochodów.

Jednocześnie zainteresowani mieszkańcy od blisko roku nie mogą doczekać się na odpowiedź Polskiej Akademii Nauk na pismo, jakie wystosowali w niniejszej sprawie 13 listopada 2002 r.

W związku z powyższym zwracam się o rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z interesem mieszkańców bloku nr 1 przy ul. Karasia 61 w Kosowie. Zwracam się również o przedstawienie mi oficjalnego stanowiska Polskiej Akademii Nauk w niniejszej sprawie oraz informacji o dotychczasowych i planowanych działaniach PAN.

Z poważaniem
Robert Smoktunowicz

Oświadczenie złożone przez senatora Andrzeja Spychalskiego

Oświadczenie skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Wojciecha Olejniczaka

W ostatnim czasie otrzymuję liczne sygnały, których natężenie wzrasta, dotyczące niezbędnej reorganizacji struktur, funkcji oraz kompetencji ośrodków doradztwa rolniczego.

Obecne rozwiązania funkcjonalne, zwłaszcza w kontekście zadań polskiego rolnictwa związanych z naszą obecnością w Unii Europejskiej, nie przystają do potrzeb i oczekiwań rolników.

W województwie wielkopolskim, zróżnicowanym pod względem struktury rolnictwa, w Lesznie, Starej Łubiance, Marszewie, Sielinku i Kościelcu działały samodzielne ośrodki, które osiągnęły imponujący poziom działalności dzięki regionalnej specyfice rolnictwa i posiadanej autonomii. Powołanie w 1999 r. – kosztem kadrowego osłabienia ODR – wojewódzkiego ośrodka doradztwa rolniczego, jednostki budżetowej, dysponenta III stopnia środków budżetowych, oddaliło jednak planowanie, organizowanie i koordynowanie działalności doradczej wśród rolników.

Decyzje te okazały się w praktyce rozwiązaniami centralizującymi, znacznie osłabiającymi dotychczasową pozycję ODR. Uruchomienie centrali w stolicy województwa, wynajęcie budynku, jego remont, scentralizowanie wszystkich zakupów, nawet materiałów biurowych, jest zaprzeczeniem taniej administracji.

Podobne poglądy i opinie prezentowane są przez moich kolegów senatorów z innych regionów kraju. Wydaje się, że nadszedł właściwy moment, by wspólnie ze środowiskiem rolniczym podjąć próbę nowego określenia roli, pozycji i usytuowania doradztwa rolniczego w strukturach władzy państwowej i samorządowej, o co serdecznie pana ministra proszę.

Z wyrazami szacunku
Andrzej Spychalski

Oświadczenie złożone przez senatora Jana Szafranca

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Leszka Millera

Działając stosownie do treści art. 49 ust. 3 i 4 Regulaminu Senatu, składam wniosek o przeanalizowanie przez Radę Ministrów regulacji prawnych w przedmiocie wykonywania prawa do ekwiwalentu za nieruchomości pozostawione poza obecnymi granicami Rzeczypospolitej Polskiej w związku z wojną rozpoczętą w 1939 r. i przygotowanie projektów aktów prawnych, które zmodyfikują zasadę dotyczącą realizacji uprawnień z tego tytułu.

Uzasadniając wniosek postawiony w sentencji wystąpienia pragnę stwierdzić, iż z wielkim zaniepokojeniem odebrałem docierające do mnie w ostatnim czasie sygnały dotyczące problemów w realizacji uprawnień do ekwiwalentu. Z informacji, jakie przedstawił mi Prezydent Miasta Białegostoku, wynika, że w latach 1999–2003, a więc w okresie, w którym posiadał już kompetencje w zakresie gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, nie dysponował on nieruchomościami Skarbu Państwa, które mogłyby przeznaczyć do zbycia w ramach przetargu. W tym samym okresie w ramach działalności tego organu rozpatrzono dziewięćdziesiąt sześć spraw dotyczących tak zwanego mienia zabużańskiego i wydano łącznie dwadzieścia zaświadczeń i decyzji potwierdzających prawo do ekwiwalentu na łączną kwotę 5 milionów 525 tysięcy 990 zł 81 gr.

Warto pamiętać o tym, że ogłoszenia o przetargach znajdują się w siedzibach podmiotów uprawnionych do gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa, a także ogłaszane są w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości. Na osobie uprawnionej ciąży więc obowiązek samodzielnego ich śledzenia. Taki stan rzeczy budzi uzasadnione niezadowolenie zainteresowanych i częstokroć wyrażana jest ocena, że regulacje prawne w tym zakresie są praktycznie martwe.

Jak z tego wynika, problem realizacji ustawowych uprawnień istnieje, a wynika on w głównej mierze z braku adekwatnych unormowań, które w pełni realizowałyby konstytucyjne zasady sprawiedliwości społecznej oraz zaufania obywateli do działalności organów władzy publicznej.

W obowiązującym stanie prawnym zasadnicze unormowania prawne w omawianym przedmiocie znajdują się w art. 212 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (DzU z 2000 r. nr 46 poz. 543, ze zmianami) oraz w wydanym na jej podstawie rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1998 r. w sprawie sposobu zaliczania wartości nieruchomości pozostawionych za granicą na pokrycie ceny sprzedaży nieruchomości lub opłat za użytkowanie wieczyste oraz sposobu ustalania wartości tych nieruchomości (DzU nr 9 poz. 32, ze zmianami).

Jak wskazuje przepis art. 212 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami, na pokrycie opłat za użytkowanie wieczyste lub ceny sprzedaży działki budowlanej oraz ceny sprzedaży położonych na niej budynków lub lokali stanowiących własność Skarbu Państwa osobom, które w związku z wojną rozpoczętą w 1939 r. pozostawiły nieruchomości na terenach niewchodzących w skład obecnego obszaru państwa, a które na mocy umów międzynarodowych zawartych przez państwo miały otrzymać ekwiwalent za mienie pozostawione za granicą, zalicza się wartość pozostawionych nieruchomości. Jeżeli natomiast wartość pozostawionych nieruchomości przewyższa wartość nieruchomości, o których mowa wyżej, nabytych jako ekwiwalent, różnica może być zaliczona na pokrycie opłat za użytkowanie wieczyste lub ceny sprzedaży działki zabudowanej budynkiem przeznaczonym na prowadzenie działalności handlowej lub usługowej, na pracownię do prowadzenia działalności twórczej, domem letniskowym, garażem albo działki przeznaczonej pod tego rodzaju zabudowę.

Wprawdzie Rada Ministrów przygotowała i przedłożyła projekt ustawy o zaliczaniu na poczet ceny sprzedaży lub opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości Skarbu Państwa wartości nieruchomości pozostawionych poza granicami państwa polskiego (druk nr 1778 złożony w dniu 10 lipca 2003 r.), ale po analizie zapisów tam zawartych trudno przypuszczać, że przedstawiony przeze mnie problem zostanie wyeliminowany.

W tym stanie rzeczy uznaję za stosowne zainteresowanie przedstawioną materią właściwych organów administracji rządowej celem podjęcia niezwłocznych działań.

Z wyrazami szacunku
Jan Szafraniec

Oświadczenie złożone przez senatora Józefa Sztorca

Oświadczenie skierowane do ministra spraw zagranicznych Włodzimierza Cimoszewicza

Szanowny Panie Ministrze!

Osoby niemające obywatelstwa amerykańskiego, którym została przyznana renta rodzinna, muszą spełnić warunek pięcioletniego zamieszkiwania w USA, aby renta mogła być bez przeszkód wypłacana podczas ich pobytu w Polsce. W przeciwnym wypadku renta nie będzie wcale wypłacana lub jej wypłata zostanie zawieszona po upływie sześciu miesięcy od daty opuszczenia USA. Osoby, które nie spełniają powyższego wymogu, mogą jedynie otrzymać świadczenia za każdy miesiąc kalendarzowy legalnie spędzony w USA przez sześć miesięcy po opuszczeniu granic USA. Powrót do USA na co najmniej trzydzieści kolejnych dni przed upływem sześciomiesięcznego okresu od wyjazdu z USA zapewni kontynuację wypłaty świadczeń.

Zwracam się z zapytaniem: jak strona polska odnosi się do konieczności corocznego stawiania się w Stanach Zjednoczonych na tak długi okres, co ma zapobiec zaprzestaniu wypłaty świadczenia? Czy jest możliwa w najbliższej przyszłości zmiana stanowiska strony amerykańskiej w tej kwestii i zniesienie powyższego obowiązku? Co polski rząd robi w tej sprawie?

Z wyrazami szacunku
Józef Sztorc

Oświadczenie złożone przez senatora Józefa Sztorca

Oświadczenie skierowane do ministra rolnictwa i rozwoju wsi Wojciecha Olejniczaka

Szanowny Panie Ministrze!

W swoim oświadczeniu chciałbym odnieść się do projektu ustawy o zakładach leczniczych dla zwierząt i zasadach wykonywania praktyki lekarsko-weterynaryjnej.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 3 w zakładzie leczniczym dla zwierząt osoba, która posiada tytuł technika weterynarii, może udzielać pierwszej pomocy w przypadkach wymienionych enumeratywnie. Za słuszne uważam wykreślenie wyrazu „pierwszej”, gdyż do udzielenia zwierzętom pierwszej pomocy powinien być uprawniony każdy, kto posiada stosowne umiejętności, a nie tylko technik weterynarii.

Usługi wymienione w przytoczonym artykule są rutynowo wykonywane w ramach działalności zakładów leczniczych dla zwierząt, a ich wykonywanie powinno być nadzorowane przez lekarza weterynarii. W związku z tym zasadna jest zmiana treści art. 3 ust. 2 poprzez zmianę odwołania w sformułowaniu „czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 6 i 7” na odwołanie „w ust. 1 pkt 2, 3, 6 i 7”.

W art. 5 projektu ustawy mówi się, że zakład leczniczy dla zwierząt może być utworzony i prowadzony przez osoby fizyczne, osoby prawne albo jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. Do tego zdania należałoby dodać sformułowanie: „z wyłączeniem podmiotów prowadzących hodowlę i chów zwierząt, których tkanki i produkty przeznaczone są do spożycia przez ludzi, oraz przetwórstwo produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego”.

Obecny przepis dopuszcza bowiem sytuację, w której zakład leczniczy dla zwierząt jest tworzony i prowadzony również przez podmioty gospodarcze prowadzące chów zwierząt, których tkanki lub produkty przeznaczone są do spożycia przez ludzi. Tymczasem, jak wynika z dotychczasowych doświadczeń i wyników dochodzeń Inspekcji Weterynaryjnej, sytuacja taka może zagrozić bezpieczeństwu żywnościowemu ludności i prowadzić do nieprawidłowości polegających na niewłaściwym stosowaniu leków i nieodpowiednim zwalczaniu chorób zakaźnych w interesie majątkowym podmiotu prowadzącego zakład produkcyjny. Wyłączenie spośród podmiotów uprawnionych do tworzenia i prowadzenia zakładu leczniczego dla zwierząt podmiotów prowadzących chów zwierząt, których tkanki i produkty przeznaczone są do spożycia przez ludzi, oraz przetwórstwo produktów pochodzenia zwierzęcego zagwarantuje niezbędną profilaktykę dla zapewnienia zdrowia publicznego i jego ochrony.

Kolejna kwestia, uregulowana w art. 13 projektu ustawy, dotyczy wymogów, jakie musi spełniać lekarz weterynarii kierujący gabinetem, przychodnią, lecznicą weterynaryjną, kliniką weterynaryjną oraz weterynaryjnym laboratorium diagnostycznym. Projekt przewiduje rozwiązanie, w którym gabinetem weterynaryjnym kieruje lekarz weterynarii posiadający prawo wykonywania zawodu, nie określono jednak jakichkolwiek wymogów dotyczących jego stażu pracy. Podobnie przychodnię weterynaryjną ma kierować lekarz posiadający prawo wykonywania zawodu lekarza weterynarii oraz co najmniej roczny okres pracy w zawodzie.

Rozwiązanie to nie jest trafne, pozwala bowiem na pełnienie funkcji osobom nieposiadającym wystarczającego doświadczenia oraz być może odpowiedniej orientacji w obowiązujących przepisach. W związku z tym słuszna wydaje się weryfikacja omawianych przypadków poprzez podniesienie wymogów co do przepracowanego okresu pracy.

Powyższe postulaty są zgodne ze stanowiskiem Małopolskiej Izby Lekarsko-Weterynaryjnej. Odzwierciedlają zdanie środowiska kompetentnego w tej dziedzinie i jako takie godne są uwzględnienia.

Z wyrazami szacunku
Józef Sztorc

Oświadczenie złożone przez senatora Józefa Sztorca

Oświadczenie skierowane do ministra finansów Andrzeja Raczki

W dniu 10 lipca 2003 r. zwróciłem się do resortu finansów o interpretację art. 55 ust. 7 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła katolickiego w RP, w związku z przepisami podatkowymi zawartymi w art. 18 ust. 1 pkt 1b ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i art. 26 ust. 1 pkt 9b ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

W dniu 27 sierpnia 2003 r. zostałem poinformowany przez panią podsekretarz stanu, że ze względu na konieczność przeprowadzenia konsultacji prawnych odpowiedź zostanie udzielona do 15 września 2003 r.

W dniu 18 września 2003 r. otrzymałem kolejne pismo z podpisem podsekretarz stanu pani Elżbiety Muchy, informujące, że ze względu na złożoność przedmiotowej sprawy termin 15 września 2003 r. nie może być dotrzymany, lecz tym razem resort już nie wiąże się terminem udzielenia odpowiedzi.

Szanowny Panie Ministrze, ponieważ mija czwarty miesiąc od złożenia oświadczenia, zwracam się do Pana o spowodowanie udzielenia odpowiedzi.

Z poważaniem
Józef Sztorc

Oświadczenie złożone przez senator Marię Szyszkowską

Oświadczenie skierowane do ministra obrony narodowej Jerzego Szmajdzińskiego

Uprzejmie proszę Pana Ministra o wyjaśnienie, dlaczego nie został rozwiązany problem wykupu przez emerytów wojskowych kwater i lokali mieszkalnych w budynkach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie Dowództwa Marynarki Wojennej w Gdyni.

Niniejsza sprawa była już przedmiotem oświadczenia skierowanego przeze mnie do Pana Ministra w dniu 3 kwietnia 2003 r. Zgodnie z informacjami zawartymi w odpowiedzi udzielonej przez Pana Ministra w piśmie z dnia 30 kwietnia 2003 r., lokale te zostały przeznaczone do sprzedaży. Tymczasem z udostępnionych mi informacji wynika, że decyzja Pana Ministra nie jest respektowana. Dyrektor Oddziału Rejonowego Wojskowej Agencji Mieszkaniowej w Gdyni poinformował zainteresowanych, że na sprzedaż wymienionych lokali nie wyraża zgody dowódca Marynarki Wojennej RP, admirał Ryszard Łukasik, w związku z czym sprzedaż nie zostanie dokonana.

Biorąc pod uwagę, że Pan Minister został poinformowany o przebiegu tego konfliktu przez zainteresowanych w piśmie z dnia 20 sierpnia 2003 r., uprzejmie proszę o zajęcie stanowiska w niniejszej sprawie i udzielenie informacji o czynnościach, jakie zostały podjęte w celu rozwiązania tego problemu.

Zaznaczam również, że głęboko niepokojące jest lekceważące traktowanie przez władze wojskowe w Gdyni interweniujących emerytów wojskowych.

Z wyrazami szacunku
Maria Szyszkowska

Uchwały Senatu RP
podjęte
na 48. posiedzeniu Senatu

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 6 listopada 2003 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych
oraz niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 14 października 2003 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 1 w lit. b, w ust. 2a wyrazy „złożenia deklaracji” zastępuje się wyrazami „złożenia korekty deklaracji”;
- 2) w art. 1 pkt 6 otrzymuje brzmienie:
  - „6) w art. 11:
    - a) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:-
      - „4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio, gdy:
        - 1) podmiot krajowy bierze udział bezpośredni lub pośredni w zarządzaniu innym podmiotem krajowym lub w jego kontroli albo posiada udział w kapitale innego podmiotu krajowego, albo
        - 2) te same osoby prawne lub fizyczne równocześnie bezpośrednio lub pośrednio biorą udział w zarządzaniu podmiotami krajowymi lub w ich kontroli albo posiadają udział w kapitale tych podmiotów.
      5. Przepisy ust. 4 stosuje się również do powiązań o charakterze rodzinnym lub wynikających ze stosunku pracy albo majątkowych pomiędzy podmiotami krajowymi lub osobami pełniącymi w tych podmiotach funkcje zarządzające lub kontrolne albo nadzorcze oraz jeżeli którakolwiek osoba łączy funkcje zarządzające lub kontrolne albo nadzorcze w tych podmiotach.”,
    - b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:
      - 5a. Posiadanie udziału w kapitale innego podmiotu, o którym mowa w ust. 1 i 4, oznacza sytuację, w której dany podmiot bezpośrednio lub pośrednio posiada w kapitale innego podmiotu udział nie mniejszy niż 5%.
      - 5b. Określając wielkość udziału pośredniego jaki podmiot posiada w kapitale innego podmiotu przyjmuje się zasadę, że jeżeli jeden podmiot posiada w kapitale drugiego podmiotu określony udział, a ten drugi posiada taki sam udział w kapitale innego podmiotu, to pierwszy podmiot posiada udział pośredni w kapitale tego innego podmiotu w tej samej wysokości; jeżeli wartości te są różne za wysokość udziału pośredniego przyjmuje się wartość niższą.”,
    - c) uchyla się ust. 7 i 7a;”;
  - 3) w art. 1 w pkt 7 w lit. e w tiret pierwszym, w pkt 3 wyraz „wartość” zastępuje się wyrazem „wartości”;
  - 4) w art. 1 w pkt 7 w lit. e w tiret drugim, lit. b otrzymuje brzmienie:
    - 4) postępowaniem upadłościowym z możliwością zawarcia układu w rozumieniu przepisów prawa upadłościowego i naprawczego, lub”;
  - 5) w art. 1 w pkt 7 w lit. f, ust. 4c otrzymuje brzmienie:
    - 4c. W przypadku odpłatnego zbycia pożyczonych papierów wartościowych, na zasadach określonych w odrębnych przepisach (sprzedaż krótka), przychód ustala się na dzień zwrotu pożyczonych papierów wartościowych lub na dzień, w którym miał nastąpić zwrot tych papierów wartościowych zgodnie z zawartą umową pożyczki.”;
  - 6) art. 1 w pkt 9 w lit. a w tiret pierwszym, lit. b otrzymuje brzmienie:
    - „b) postępowaniem upadłościowym z możliwością zawarcia układu w rozumieniu przepisów prawa upadłościowego i naprawczego, lub”;
  - 7) w art. 1 w pkt 9 w lit. a po tiret pierwszym dodaje się tiret w brzmieniu:
    - pkt 51 otrzymuje brzmienie:
      - „51) wydatków, z zastrzeżeniem pkt 30, z tytułu kosztów używania, dla potrzeb działalności gospodarczej, samochodów osobowych niestanowiących składników majątku podatnika - w części przekraczającej kwotę wynikającą z pomnożenia liczby kilometrów faktycznego przebiegu pojazdu dla celów podatnika oraz stawki za jeden kilometr przebiegu, określonej w odrębnych przepisach wydanych przez właściwego ministra; podatnik jest obowiązany prowadzić ewidencję przebiegu pojazdu,”;

- 8) w art. 1 w pkt 9 w lit. a w tiret piątym, w pkt 65 skreśla się wyrazy „regulujących zagadnienia prawa pracy”;
- 9) w art. 1 w pkt 9 w lit. b:
- a) zdaniu wstępnym wyrazy „lit. a otrzymuje” zastępuje się wyrazami „lit. a – c otrzymują”;
  - b) odaje się lit. b i c w brzmieniu:
    - b) umorzeniu postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku, gdy zachodzi okoliczność wymieniona pod lit. a, lub
    - c) ukończeniu postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku, albo”;
- 10) w art. 1 w pkt 9 w lit. c, lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) zostało wszczęte postępowanie upadłościowe z możliwością zawarcia układu w rozumieniu przepisów prawa upadłościowego i naprawczego lub na wniosek dłużnika zostało wszczęte postępowanie ugodowe w rozumieniu przepisów o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków, albo”;
- 11) art. 1 w pkt 9 dodaje się lit. c1 w brzmieniu:
„c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:
„5. Przebieg pojazdu, o którym mowa w ust. 1 pkt 30 i 51, powinien być, z wyłączeniem ryczałtu pieniężnego, udokumentowany w ewidencji przebiegu pojazdu, potwierdzonej przez podatnika na koniec każdego miesiąca. Ewidencja przebiegu pojazdu powinna zawierać co najmniej następujące dane: nazwisko, imię i adres zamieszkania osoby używającej pojazdu, numer rejestracyjny pojazdu i pojemność silnika, kolejny numer wpisu, datę i cel wyjazdu, opis trasy (skąd - dokąd), liczbę faktycznie przejechanych kilometrów, stawkę za jeden kilometr przebiegu, kwotę wynikającą z przemnożenia liczby faktycznie przejechanych kilometrów i stawki za jeden kilometr przebiegu oraz podpis podatnika (pracodawcy) i jego dane. W razie braku tej ewidencji, wydatki z tytułu używania samochodów nie stanowią kosztu uzyskania przychodów.”; „;
- 12) w art. 1 w pkt 13:
- a) w lit. a w tiret pierwszym skreśla się wyraz „4, ” oraz wyrazy „5-6b” zastępuje się wyrazami „6-6b”,
  - b) skreśla się lit. b;
- 13) w art. 1 w pkt 13 w lit. a w tiret pierwszym skreśla się wyraz „4d.”;
- 14) w art. 1 w pkt 13 w lit. a w tiret pierwszym skreśla się wyraz „21.”;
- 15) w art. 1 w pkt 13 w lit. a po tiret trzecim dodaje się tiret w brzmieniu:
„- dodaje się pkt 36 w brzmieniu:
„36) opłaty bezpośrednie stosowane w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej, otrzymane na podstawie odrębnych przepisów.”; „;
- 16) w art. 1 w pkt 14:
- a) w lit. a:
    - w tiret pierwszym, pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) darowizny przekazanych na cele określone w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 tej ustawy, prowadzącym działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych określonych w tej ustawie – łącznie do wysokości nieprzekraczającej 10% dochodu, o którym mowa w art. 7 ust. 3 albo w art. 7a ust. 1.”;
    - po tiret drugim dodaje się tiret w brzmieniu:
„- dodaje się pkt 7 w brzmieniu:
-„7) darowizny na cele kultu religijnego – łącznie do wysokości nieprzekraczającej 10% dochodu, o którym mowa w art. 7 ust. 3 albo w art. 7a ust. 1.”; „;
  - b) w lit. b, ust. 1a otrzymuje brzmienie:
    - 1a. Łączna kwota odliczeń z tytułów określonych w ust. 1 pkt 1 i 7 nie może przekroczyć 10% dochodu, o którym mowa w art. 7 ust. 3 albo w art. 7a ust. 1, z tym że odliczeniom nie podlegają darowizny na rzecz:
      - 1) osób fizycznych,
      - 2) osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, prowadzących działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu wyrobów przemysłu elektronicznego, paliwowego, tytoniowego, spirytusowego, winiarskiego, piwowarskiego, a także pozostałych wyrobów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 1, 5%, oraz wyrobów z metali szlachetnych albo z udziałem tych metali, lub handlu tymi wyrobami.”;
- 17) a) w art. 1 pkt 16 otrzymuje brzmienie:
„16) w art. 20:
a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

2. W przypadku gdy spółka posiadająca osobowość prawną, mająca siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uzyskuje dochody (przychody) z tytułu dywidend wypłacanych przez spółkę mającą siedzibę lub zarząd na terytorium państwa, niebędącego państwem członkowskim Unii Europejskiej, z którym Rzeczpospolita Polska posiada obowiązującą umowę o unikaniu podwójnego opodatkowania i w której kapitale spółka mająca siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiada bezpośrednio nie mniej niż 75% udziałów nieprzerwanie przez okres nie krótszy niż dwa lata, odliczeniu podlega również kwota równa podatkowi dochodowemu zapłaconemu w tym drugim państwie od tej części zysku, z której dywidenda została wypłacona. Łączna kwota odliczenia nie może jednak przekroczyć tej części podatku, która została obliczona przed dokonaniem odliczenia i która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany z tego źródła dochodu.”,
- b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
- „2a. W przypadku gdy spółka posiadająca osobowość prawną, mająca siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uzyskuje dochody (przychody) z tytułu dywidend wypłacanych przez spółkę podlegającą w innym niż Rzeczpospolita Polska państwie członkowskim Unii Europejskiej opodatkowaniu podatkiem dochodowym od całości swoich dochodów bez względu na miejsce ich osiągnięcia i w której kapitale spółka mająca siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej posiada bezpośrednio nie mniej niż 25% udziałów nieprzerwanie przez okres nie krótszy niż dwa lata, odliczeniu podlega również kwota równa podatkowi dochodowemu zapłaconemu w tym drugim państwie od tej części zysku, z której dywidenda została wypłacona. Łączna kwota odliczenia nie może jednak przekroczyć tej części podatku, która została obliczona przed dokonaniem odliczenia i która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany z tego źródła dochodu.”,
- c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Przepisów ust. 2 i 2a nie stosuje się w przypadkach, gdy tego rodzaju przychody są następstwem likwidacji spółki wypłacającej dywidendę.”;
- 18) w art. 1 w pkt 18:
- a) w ust. 4 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
- „3) dochody (przychody) uzyskiwane są z udziału w zysku osoby prawnej, w której kapitale spółka uzyskująca ten dochód posiada bezpośrednio nie mniej niż 25% udziałów nieprzerwanie przez okres nie krótszy niż dwa lata.”,
- b) 80
- 19) w art. 1 w pkt 18 po wyrazach „art. 22” dodaje się dwukropek, pozostałą treść oznacza się jako lit. b i dodaje się lit. a w brzmieniu:
- „a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1. Podatek dochodowy od dochodów z dywidend oraz innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem ust. 2, ustala się w wysokości 19% uzyskanego przychodu.
2. Podatek dochodowy od dochodów, o których mowa w ust. 1, od osób wymienionych w art. 3 ust. 2 ustala się w wysokości 19% przychodu, chyba że umowa w sprawie zapobieżenia podwójnemu opodatkowaniu zawarta z krajem miejsca siedziby lub zarządu podatnika stanowi inaczej.”;
- 20) w art. 1 pkt 21 otrzymuje brzmienie:
- „21) art. 28 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 28. 1. Podatnicy posiadający zakłady (oddziały) położone na obszarze jednostki samorządu terytorialnego innej niż właściwa dla ich siedziby, są obowiązani składać do urzędu skarbowego w terminie wpłat zaliczek miesięcznych w przypadku dokonywania tych wpłat w uproszczonej formie lub załączać do deklaracji oraz zeznania o wysokości dochodu (straty) informacje, sporządzone zgodnie z odrębnymi przepisami, w celu ustalenia dochodów z tytułu udziału jednostek samorządu terytorialnego we wpłatach z podatku dochodowego od osób prawnych.
2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do podatkowej grupy kapitałowej, reprezentowanej przez spółkę, o której mowa w art. 1a ust. 3 pkt 4.”;
- 21) skreśla się art. 2;
- 22) skreśla się art. 3;
- 23) art. 4 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 4. W ustawie z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności (Dz.U. Nr 123, poz. 777) uchyla się art. 9.”;
- 24) w art. 7:
- a) w ust. 1:

- w zdaniu pierwszym wyrazy „Podatnicy korzystający ze zwolnienia na podstawie” zastępuje się wyrazami „Zwolnienia, o których mowa w” oraz wyrazy „zachowują do dnia 31 grudnia 2004 r. prawo do zwolnienia od podatku dochodowego” zastępuje się wyrazami „stosuje się do dnia 31 grudnia 2004 r.”,
  - dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:
„Przepis art. 16 ust. 1 pkt 58 ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2003 r., stosuje się odpowiednio.”,
- b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Do podatników objętych zwolnieniem, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 17 ust. 1e i 1f ustawy wymienionej w art. 1.”;
- 25) w art. 7:
a) w ust. 1 skreśla się wyraz „4,” oraz wyraz „, 5”,
b) w ust. 5 skreśla się dwukrotnie użyty wyraz „4,” oraz dwukrotnie użyty wyraz „, 5”;
- 26) art. 7:
a) w ust. 1 skreśla się wyraz „4d.”,
b) w ust. 5 skreśla się dwukrotnie użyty wyraz „4d.”;
- 27) w art. 7 skreśla się ust. 4;
- 28) art. 10 otrzymuje brzmienie:
„Art. 10. Przepisy art. 12 ust. 4 pkt 8 lit. b, art. 16 ust. 1 pkt 43 lit. b oraz ust. 2a pkt 1 lit. b ustawy wymienionej w art. 1 w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2003 r. zachowują moc do otwartego do dnia 30 września 2003 r. postępowania układowego w rozumieniu przepisów o postępowaniu układowym oraz mają zastosowanie w okresie od dnia 1 października 2003 r. do dnia 31 grudnia 2003 r. do postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu w rozumieniu przepisów prawa upadłościowego i naprawczego w przypadku ogłoszenia upadłości po dniu 30 września 2003 r.”;
- 29) w art. 12 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „z wyjątkiem art. 10, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Ryszard JARZEMBOWSKI

UZASADNIENIE

Po rozpatrzeniu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw Senat postanowił wprowadzić do niej 29 poprawek. Do najważniejszych zmian należy zaliczyć poprawki nr 12, 13, 14, 16, 24, 25 i 26.

Poprawki nr 12 i 25 mają na celu utrzymanie na stałe zwolnienia od podatku dochodów podatników, których celem statutowym jest np. działalność naukowa, naukowo – techniczna, oświatowa, kulturalna, ochrony środowiska, dobroczynności lub kultu religijnego, oraz spółek, których udziałowcami są wyłącznie stowarzyszenia a wskazana działalność jest ich celem statutowym. Konsekwencją pozostawienia w mocy zwolnienia określonego w art. 17 ust. 1 pkt 4 ustawy nowelizowanej, na podstawie którego są zwolnione od podatku m. in. jednostki badawczo – rozwojowe i szkoły wyższe, jest skreślenie art. 2 i 3, które zostały dodane w związku z likwidacją tego zwolnienia.

Poprawki nr 13 i 26 zmierzają do zachowania również po 2004 r. istniejącego zwolnienia od podatku dochodów jednostek organizacyjnych Ochotniczej Straży Pożarnej – w części przeznaczonych na cele statutowe. Proponując te zmiany Senat wziął pod uwagę konieczność utrzymania zdolności ratowniczych tych jednostek. Opodatkowanie ich dochodów pozbawiłoby formację opierającą się na pracy społecznej jej członków części środków na odpowiednie wyposażenie.

Poprawka nr 14 uwzględnia to, że w przypadku osób fizycznych nie są przychodem z działalności gospodarczej dotacje, dopłaty, subwencje i inne nieodpłatne świadczenia związane z otrzymaniem, zakupem albo wytworzeniem we własnym zakresie środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, od których dokonuje się odpisów amortyzacyjnych, nie byłoby więc zasadne opodatkowanie tego rodzaju dochodów osób prawnych.

Biorąc pod uwagę rozwiązania przyjęte w ustawie o podatku dochodowym od osób fizycznych w zakresie możliwości odliczania od dochodu darowizn, Senat postanowił rozszerzyć ich katalog o darowizny na cele kultu religijnego, zachowując zarazem łączny limit darowizn podlegających odliczeniu od dochodu na poziomie 10%. Poprawka nr 16 uściśla również, iż warunkiem odliczenia od dochodu darowizny na cele określone w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jest jej przekazanie organizacji określonej w tej ustawie.

Istotna jest również poprawka nr 24, która zmienia zasady przedłużenia o jeden rok obowiązywania niektórych likwidowanych zwolnień od podatku w ten sposób, iż zwolnienie to przez 2004 rok będzie obowiązywać bezwarunkowo. Zgodnie z brzmieniem art. 7 przyjętym przez Sejm prawo do tego zwolnienia zachowałoby jedynie podatnicy, którzy już z niego wcześniej korzystali, co, zdaniem Senatu, różnicowałoby podmioty znajdujące się w takiej samej sytuacji gospodarczej.

Kilka poprawek zaproponowanych przez Izbę ma swoje źródło w rozwiązaniach przyjętych w nowelizacji ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Należą do nich poprawki nr 5, 7, 11, 15, 19 i 23. Poprawka nr 5 wprowadza analogiczne do zastosowanego w nowelizacji ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych ogólne odwołanie do odrębnych przepisów w zakresie zasad odpłatnego zbycia pożyczonych papierów wartościowych w miejsce odesłania do przepisów o funduszach inwestycyjnych, które jeszcze tej kwestii nie regulują, poprawki nr 7 i 11 zmierzają, w ślad za wspomnianą ustawą, do odformalizowania ewidencji przebiegu pojazdu, poprzez rezygnację ze stosowania w tym zakresie wzoru ogłaszanego przez Ministra Finansów. Poprawka nr 15 zwalnia od podatku dochodowego dopłaty bezpośrednio stosowane w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej, analogicznie jak zostało to przyjęte w nowelizacji ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, natomiast poprawka nr 19 podwyższa z 15% do 19% stawkę podatku dochodowego od dochodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych mających siedzibę w Polsce, w celu ujednoczenia z zasadami opodatkowania tego rodzaju dochodów osiąganych przez osoby fizyczne. Konsekwencją uchylecia zwolnienia od podatku dochodowego od osób fizycznych dla pracodawców zatrudniających osoby pozbawione wolności, innych niż przywieszienne zakłady pracy, jest zaproponowana w poprawce nr 23 zmiana art. 4 nowelizacji.

Poprawki nr 2 i 17 związane są z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Celem pierwszej z nich jest to, aby zgodnie z zasadą swobody przepływu kapitału, przepisy dotyczące szacowania dochodu w transakcjach między podmiotami powiązаныmi, w jednakowy sposób traktowały podmioty krajowe i podmioty z innych państw członkowskich, natomiast druga poprawka zmierza do niepogorszenia w stosunku do aktualnego stanu prawnego sytuacji inwestorów z krajów spoza Unii Europejskiej, inwestujących w tworzone w Polsce spółki, które stają się spółkami „matkami” dla spółek zależnych w innych krajach.

Poprawki nr 4, 6, 9, 10, 28 i 29 mają związek z wejściem w życie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, przy czym dwie ostatnie zmierzają do likwidacji luki prawnej jaka powstała w ustawie o podatku dochodowym po dniu 30 września 2003 r. Poprawka nr 20 ma natomiast na celu dostosowanie przepisu do nowej ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Poprawka nr 8 zmierza do jasnego wskazania, iż kosztem uzyskania przychodów są wydatki na świadczenia zdrowotne dla pracowników, o ile ich obowiązek został na pracodawcę nałożony ustawą, bez względu na to, czy zostanie ona zaliczona do ustaw regulujących zagadnienia prawa pracy.

Pozostałe poprawki mają charakter doprecyzowujący (nr 1, 18) lub korygujący (nr 3). Podobny charakter ma też poprawka nr 27, skreślająca przepis, który w odniesieniu do związanego z nim zwolnienia od podatku jest bezprzedmiotowy, zwolnienie to bowiem nie jest uwarunkowane przeznaczeniem dochodów na określony cel.

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 6 listopada 2003 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych
oraz niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 23 października 2003 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

1) w art. 1:

- a) w pkt 4 w lit. c, w ust. 6 po wyrazie „wynikających” dodaje się wyrazy „, oraz z tytułu objęcia udziałów (akcji) w spółkach mających osobowość prawną albo wkładów w spółdzielniach w zamian za wkład niepieniężny w postaci innej niż przedsiębiorstwo lub jego zorganizowana część”;
- b) w pkt 26, w art. 30b w ust. 1, w ust. 2 w pkt 5 i w ust. 6 po wyrazach „udziałów (akcji)” dodaje się wyrazy „w spółkach mających osobowość prawną albo wkładów w spółdzielniach”;

2) w art. 1 w pkt 5, w art. 9a w ust. 2 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„W tym przypadku są obowiązani do złożenia właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego do dnia 20 stycznia roku podatkowego pisemnego oświadczenia o wyborze tego sposobu opodatkowania, a jeżeli podatnik rozpoczyna prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej w trakcie roku podatkowego – do dnia poprzedzającego dzień rozpoczęcia tej działalności, nie później jednak niż w dniu uzyskania pierwszego przychodu.”;

3) w art. 1 w pkt 5, w art. 9a:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli podatnik, który wybrał sposób opodatkowania, o którym mowa w ust. 2, uzyska z pozarolniczej działalności gospodarczej prowadzonej samodzielnie lub w formie spółki niemającej osobowości prawnej przychody ze świadczenia usług na rzecz byłego lub obecnego pracodawcy, odpowiadających czynnościom, które podatnik lub co najmniej jeden ze współników:

1) wykonywał w roku poprzedzającym rok podatkowy lub

2) wykonywał lub wykonuje w roku podatkowym

- w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy, podatnik ten traci w roku podatkowym prawo do opodatkowania w sposób określony w art. 30c i jest obowiązany do złożenia właściwych deklaracji o wysokości dochodu osiągniętego od początku roku i wpłacenia zaliczek obliczonych przy zastosowaniu skali podatkowej, o której mowa w art. 27 ust. 1, oraz odsetek za zwłokę od zaległości z tytułu tych zaliczek.”;

b) skreśla się ust. 4;

4) w art. 1 w pkt 7, w pkt 8 w zdaniu końcowym i w pkt 9 wyrazy „działalności gospodarczej” zastępuje się wyrazami „pozarolniczej działalności gospodarczej”;

5) w art. 1 w pkt 8 w lit. c po wyrazach „tych zdarzeń” dodaje się wyrazy”, zgodnie z odrębnymi przepisami, ”;

6) w art. 1:

a) w pkt 8 w lit. g w tiret pierwszym, w pkt 6 wyrazy „jest związane z postępowaniem układowym w rozumieniu przepisów prawa upadłościowego i naprawczego, po ogłoszeniu przez sąd upadłości z możliwością zawarcia układu” zastępuje się wyrazami „jest związane z postępowaniem upadłościowym z możliwością zawarcia układu w rozumieniu przepisów prawa upadłościowego i naprawczego”;

- w lit. a w tiret drugim, w pkt 40 wyrazy „nie jest związane z postępowaniem układowym w rozumieniu przepisów prawa upadłościowego i naprawczego, po ogłoszeniu przez sąd upadłości z możliwością zawarcia układu” zastępuje się wyrazami „nie jest związane z postępowaniem upadłościowym z możliwością zawarcia układu w rozumieniu przepisów prawa upadłościowego i naprawczego”;

- lit b. otrzymuje brzmienie:

a) oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku, gdy majątek niewypłacalnego dłużnika nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania lub

b) umorzeniu postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku, gdy zachodzi okoliczność, o której mowa w lit. a), lub

c) ukończeniu postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku, albo”;

- w lit. c, pkt 2 otrzymuje brzmienie:

- „2) zostało wszczęte postępowanie upadłościowe z możliwością zawarcia układu w rozumieniu przepisów prawa upadłościowego i naprawczego lub na wniosek dłużnika zostało wszczęte postępowanie ugodowe w rozumieniu przepisów o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków, albo”;
- 7) w art. 1 w pkt 10 w lit. a przed tiret pierwszym dodaje się dwa tiret w brzmieniu:
„ - w pkt 3b zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:
„inne odszkodowania otrzymane na podstawie wyroku lub ugody sądowej do wysokości określonej w tym wyroku lub ugodzie, z wyjątkiem odszkodowań.”,
- po pkt 3b dodaje się pkt 3c i 3d w brzmieniu:
3c) odszkodowania w postaci renty otrzymane na podstawie przepisów prawa cywilnego w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia, przez poszkodowanego, który utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej, albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość,
3d) odszkodowania otrzymane przez właściciela nieruchomości na podstawie przepisów prawa geologicznego i górniczego.”;
- 8) w art. 1 w pkt 10 w lit. a tiret dziesiąte otrzymuje brzmienie:
„- pkt 29 otrzymuje brzmienie:
„29) przychody uzyskane z tytułu odszkodowania wypłacanego stosownie do przepisów o gospodarce nieruchomościami lub z tytułu odpłatnego zbycia nieruchomości na cele uzasadniające jej wywłaszczenie oraz z tytułu sprzedaży nieruchomości w związku z realizacją przez nabywcę prawa pierwokupu, stosownie do przepisów o gospodarce nieruchomościami; nie dotyczy to przypadków, gdy właściciel nieruchomości, o której mowa w zdaniu pierwszym, nabył jej własność w okresie 2 lat przed wszczęciem postępowania wywłaszczeniowego bądź odpłatnym zbyciem nieruchomości za cenę niższą o co najmniej 50% od wysokości uzyskanego odszkodowania lub ceny zbycia nieruchomości na cele uzasadniające jej wywłaszczenie lub w związku z realizacją prawa pierwokupu.”;
- 9) w art. 1 w pkt 10:
a) w lit. a w tiret dwunastym, w pkt 32 w lit. a tiret czwarte i piąte otrzymują brzmienie:
„- na budowę, rozbudowę, nadbudowę, przebudowę, remont lub modernizację własnego budynku mieszkalnego, jego części lub własnego lokalu mieszkalnego, położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- na rozbudowę, nadbudowę, przebudowę lub adaptację – na cele mieszkalne – własnego budynku niemieszkalnego, jego części, własnego lokalu niemieszkalnego lub własnego pomieszczenia niemieszkalnego, położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.”,
b) w lit. b w tiret pierwszym, pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) przychód ze sprzedaży lub zamiany jest wydatkowany na:
a) nabycie gruntu lub udziału w gruncie, prawa wieczystego użytkowania gruntu lub udziału w takim prawie, budynku, jego części lub udziału w budynku, lub
b) budowę, rozbudowę, nadbudowę, przebudowę, modernizację, adaptację lub remont budynku albo jego części
-- przeznaczonych na cele rekreacyjne.”,
c) w lit. h, ust. 16 otrzymuje brzmienie:
„16. Przez własny budynek, lokal lub pomieszczenie, o których mowa w ust. 1 pkt 32 lit. a, rozumie się budynek, lokal lub pomieszczenie stanowiące własność lub współwłasność podatnika lub do którego podatnikowi przysługuje spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu, prawo do domu jednorodzinnego w spółdzielni mieszkaniowej lub udział w takim prawie.”;
- 10) w art. 1 w pkt 10 w lit. a w tiret czternastym, w pkt 37 wyrazy „na cele dobroczynne” zastępuje się wyrazami „na realizację określonych w zezwoleniu i regulaminie gry celów społecznie użytecznych”;
- 11) w art. 1 w pkt 10 w lit. a w tiret czternastym, pkt 38 otrzymuje brzmienie:
„38) świadczenia rzeczowe lub ekwiwalenty pieniężne w zamian tych świadczeń otrzymywane przez emerytów i rencistów w związku z łączącym ich poprzednio z zakładami pracy stosunkiem służbowym, stosunkiem pracy lub spółdzielczym stosunkiem pracy oraz od związków zawodowych – do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym kwoty 2 280 zł.”;
- 12) art. 1 w pkt 10 w lit. a w tiret dwudziestym trzecim, w pkt 58 wyraz „członka” zastępuje się wyrazem „uczestnika”;
- 13) w art. 1 w pkt 10:
a) w lit. a skreśla się tiret trzydzieste,
b) w lit. h:
- w zdaniu wstępnym wyrazy „ust. 13-19” zastępuje się wyrazami „ust. 13-18”.

- skreśla się ust. 19;
- 14) w art. 1 w pkt 10 w lit. a po tiret trzydziestym siódmym dodaje się tiret w brzmieniu:
„- pkt 104 otrzymuje brzmienie:
„104) otrzymane przez posła lub senatora świadczenia pieniężne i wartość świadczeń rzeczowych (w naturze) na podstawie art. 23 ust. 3, art. 43 ust. 1, art. 44 ust. 1 i 2 oraz art. 46 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. Nr 73, poz. 350, z późn. zm.),”;
- 15) w art. 1 dodaje się pkt 11a w brzmieniu:
„11a) 22e w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
- „4) wpłacić, w terminie do 20 dnia tego miesiąca, do urzędu skarbowego kwotę odsetek naliczonych od dnia zaliczenia do kosztów uzyskania przychodów wydatków na nabycie lub wytworzenie we własnym zakresie składników majątku do dnia, w którym okres ich używania przekroczył rok, i naliczoną kwotę odsetek wykazać w składanych deklaracjach lub zeznaniu, o których mowa w art. 44 ust. 6 i art. 45 ust. 1 i 1a pkt 2; odsetki obliczone od różnicy, o której mowa w pkt 2, wynoszą 0, 1% za każdy dzień.”;
- 16) w art. 1 w pkt 14 w lit. a w tiret siódmym, w pkt 60 skreśla się wyrazy „regulujących zagadnienia prawa pracy”;
- 17) w art. 1 pkt 17 otrzymuje brzmienie:
„17) w art. 25:
a) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:
„4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio, gdy:
1) podmiot krajowy bierze udział bezpośredni lub pośredni w zarządzaniu innym podmiotem krajowym lub w jego kontroli albo posiada udział w kapitale innego podmiotu krajowego, albo
2) te same osoby prawne lub fizyczne równocześnie bezpośrednio lub pośrednio biorą udział w zarządzaniu podmiotami krajowymi lub w ich kontroli albo posiadają udział w kapitale tych podmiotów.
5. Przepisy ust. 4 stosuje się również do powiązań o charakterze rodzinnym lub wynikających ze stosunku pracy albo majątkowych pomiędzy podmiotami krajowymi lub osobami pełniącymi w tych podmiotach funkcje zarządzające lub kontrolne albo nadzorcze oraz jeżeli którakolwiek osoba łączy funkcje zarządzające lub kontrolne albo nadzorcze w tych podmiotach.”,
b) po ust. 5 dodaje się ust. 5a i 5b w brzmieniu:
„5a. Posiadanie udziału w kapitale innego podmiotu, o którym mowa w ust. 1 i 4, oznacza sytuację, w której dany podmiot bezpośrednio lub pośrednio posiada w kapitale innego podmiotu udział nie mniejszy niż 5%.
5b. Określając wielkość udziału pośredniego jaki podmiot posiada w kapitale innego podmiotu przyjmuje się zasadę, że jeżeli jeden podmiot posiada w kapitale drugiego podmiotu określony udział a ten drugi posiada taki sam udział w kapitale innego podmiotu, to pierwszy podmiot posiada udział pośredni w kapitale tego innego podmiotu w tej samej wysokości; jeżeli wartości te są różne, za wysokość udziału pośredniego przyjmuje się wartość niższą.”,
c) uchyla się ust. 7 i 7a; „;
- 18) w art. 1 w pkt 18:
a) w lit. a:
- w tiret piątym, pkt 9 otrzymuje brzmienie:
„9) darowizn przekazanych na cele:
a) określone w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego, organizacjom, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy o działalności pożytku publicznego prowadzącym działalność pożytku publicznego w sferze zadań publicznych określonych w tej ustawie, realizującym te cele,
b) kultu religijnego
- w wysokości dokonanej darowizny, nie więcej jednak niż 350 zł.”,
- skreśla się tiret szóste,
b) lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) w ust. 5 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:
„Łączna kwota odliczeń z tytułów określonych w ust. 1 pkt 9 nie może przekroczyć w roku podatkowym 350 zł, z tym że odliczeniu nie podlegają darowizny poniesione na rzecz:”;
- c) w lit. h:
- w zdaniu wstępnym skreśla się wyrazy „i 7i”,
- skreśla się ust. 7i;

- 19) w art. 1 w pkt 18 w lit. c w tiret trzecim, w pkt 11 wyrazy „dzieci i młodzieży osób niepełnosprawnych” zastępuje się wyrazami „dzieci osób niepełnosprawnych”;
- 20) w art. 1 w pkt 18 w lit. d, w ust. 7c wyrazy „ust. 1 i 7a” zastępuje się wyrazami „ust. 7a”;
- 21) w art. 1 skreśla się pkt 23;
- 22) w art. 1 w pkt 29 w lit. b, w ust. 4 wyrazy „art. 30a i 30b” zastępuje się wyrazami „art. 30a-30c”;
- 23) w art. 1:
- a) w pkt 29 w lit. d, w ust. 10,
  - b) w pkt 32, w art. 39 w ust. 1 i 3,
  - c) w pkt 35, w art. 42 w ust. 2 i w art. 42a
    - wyrazy „dnia 31 stycznia” zastępuje się wyrazami „końca lutego”;
- 24) w art. 1 w pkt 37 w lit. d, w ust. 3a po wyrazach „art. 26 ust. 1 pkt 2” dodaje się wyrazy „, opłaconych w danym miesiącu”;
- 25) w art. 1 w pkt 41, lp. 8 otrzymuje brzmienie:

„8	Zwierzęta futerkowe:			
	a) lisy i jenoty	od 1 samicy stada podstawowego	29	78
	b) norki	powyżej 2 szt. samic stada podstawowego	13	10
	c) tchórzofretk	powyżej 2 szt. samic stada podstawowego	10	13
	d) szynszyle	powyżej 2 szt. samic stada podstawowego	15	49
	e) nutrie powyżej 50 sztuk samic stada podstawowego	od 1 samicy stada podstawowego	53	58
	f) króliki powyżej 50 sztuk samic stada podstawowego	od 1 samicy stada podstawowego	53	58”

- 26) w art. 5 w pkt 5 w lit. a wyrazy „jednak nie później niż do dnia 30 kwietnia 2004 r.” zastępuje się wyrazami „a w przypadku decyzji o warunkach restrukturyzacji doręczonych przed dniem 31 grudnia 2002 r. nie później niż do dnia 30 kwietnia 2004 r.”;
- 27) w art. 8 otrzymuje brzmienie:
- „Art. 8. Przepisy art. 14 ust. 3 pkt 6, art. 23 ust. 1 pkt 40 i ust. 3 pkt 2 ustawy wymienionej w art. 1 w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 2003 r. zachowują moc po tym dniu do otwartego do dnia 30 września 2003 r. postępowania układowego w rozumieniu przepisów o postępowaniu układowym oraz mają zastosowanie w okresie od dnia 1 października 2003 r. do dnia 31 grudnia 2003 r. do postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu w rozumieniu przepisów prawa upadłościowego i naprawczego w przypadku ogłoszenia upadłości po dniu 30 września 2003 r.”;
- 28) skreśla się art. 13;
- 29) w art. 20 w pkt 1 wyrazy „11-13” zastępuje się wyrazami „11 i 12”;
- 30) dodaje się art. 22a w brzmieniu:
- „Art. 22a. W zakresie ustalenia na 2004 r. kwot określonych w lp. 8 załącznika nr 2 do ustawy wymienionej w art. 1, nie ma zastosowania art. 24 ust. 7 tej ustawy.”;
- 31) w art. 24 w pkt 1 po wyrazach „art. 4,” dodaje się wyrazy „art. 5,”;
- 32) art. 24 w pkt 1 po wyrazach „art. 7,” dodaje się wyrazy „art. 8,”;
- 33) w art. 24 w pkt 1 skreśla się wyrazy „, art. 13 ust. 5-7”;
- 34) w art. 24 w pkt 1 wyrazy „oraz art. 22” zastępuje się wyrazami „, art. 22 oraz art. 22a”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Ryszard JARZEMBOWSKI

UZASADNIENIE

Senat przyjął 34 poprawki do ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw.

W poprawce nr 1 Senat doprecyzował przepis dotyczący możliwości obniżania dochodu z kapitałów pieniężnych o straty z tego źródła poniesione w poprzednich latach.

Senat zauważył, iż rozpatrywana nowelizacja w różny sposób traktuje podatników prowadzących działalność gospodarczą oraz podatników dopiero rozpoczynających taką działalność. Dlatego w poprawce nr 2 Senat umożliwił wybór opodatkowania według stawki 19% podatnikom rozpoczynającym działalność gospodarczą w trakcie roku podatkowego oraz w poprawce nr 3 rozszerzył zakres podmiotowy przepisów art. 9a ust. 3 i 4 na podatników prowadzących już działalność gospodarczą. Przepisy te bowiem nie uwzględniają sytuacji, w której podatnik równoległe prowadzi działalność gospodarczą i jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę, i po wejściu w życie nowych przepisów czynności wykonywane dotychczas w ramach stosunku pracy włącza do swej działalności gospodarczej. Poprawka nr 3 dodatkowo doprecyzowuje wskazane przepisy nowelizacji, których celem jest zapobieżenie zmiany formy prawnej wykonywanych czynności z umowy o pracę na działalność gospodarczą tj. zmiany, której głównym powodem byłaby chęć skorzystania z możliwości opodatkowania dochodów stawką 19% zamiast opodatkowania według skali podatkowej.

Przyjmując poprawkę nr 4 Senat zmierzał do ujednoczenia terminologii ustawy.

W poprawce nr 5 Senat doprecyzował przepis określający datę powstania przychodu w przypadku, gdy faktury dotyczące zdarzeń z grudnia roku podatkowego zostały wystawione w roku następnym.

Poprawka nr 6 dostosowuje nowelizowane przepisy do Prawa upadłościowego i naprawczego.

Celem zmiany zawartej w poprawce nr 7 jest zrównanie pod względem prawnopodatkowym odszkodowań wypłaconych na podstawie ugody sądowej i wyroku sądowego. Nie ma bowiem, zdaniem Senatu, uzasadnienia dla odmiennego traktowania odszkodowań, których wypłata podlega ocenie sądu. Poprawka ta także zwalnia od podatku odszkodowania w postaci renty otrzymane na podstawie przepisów prawa cywilnego oraz odszkodowania otrzymane przez właściciela nieruchomości na podstawie przepisów prawa geologicznego i górniczego. Od 2003 r. renty wyrównawcze przyznane podatnikowi na podstawie wyroku sądowego korzystają ze zwolnienia od opodatkowania, natomiast renty wypłacane podatnikowi na podstawie porozumienia stron (ugody) podlegają opodatkowaniu. Obecne rozwiązanie ustawowe zachęca zatem podatników do wchodzenia na drogę sądową.

W poprawce nr 8 Senat utrzymał zwolnienie od podatku przychodów uzyskanych z tytułu odszkodowania wypłacanego stosownie do przepisów o gospodarce nieruchomościami, z zaznaczeniem, iż zwolnienie nie dotyczy przypadków, gdy właściciel nieruchomości nabył jej własność w okresie 2 lat przed wszczęciem postępowania wywłaszczeniowego.

Poprawka nr 9 zmierza do uniknięcia odnoszenia określeń typu „budowa“, „rozbudowa“, „przebudowa“, „remont“, „adaptacja” do prawa jakim jest udział w budynku czy lokalu.

Poprawka nr 10 dostosowuje jeden ze zmienianych przepisów do ustawy o grach i zakładach wzajemnych.

Poprawka nr 11 doprecyzowuje przepis zwalniający od podatku świadczenia rzeczowe i ekwiwalenty pieniężne w zamian tych świadczeń otrzymywane przez emerytów i rencistów. Obecnie wiele zakładów pracy uległo likwidacji i dlatego przysługujące emerytom świadczenia rzeczowe lub ekwiwalenty pieniężne w zamian tych świadczeń (przyznane na mocy układów zbiorowych) otrzymują oni nie od byłego pracodawcy, lecz np. od organu rentowego. Dotyczy to na przykład deputatu węglowego otrzymywanego przez górników.

Poprawka nr 12 dostosowuje jeden ze zmienianych przepisów do ustawy o pracowniczych programach emerytalnych.

W poprawce nr 13 Senat postanowił nie rozszerzać zwolnienia od podatku dochodów ze sprzedaży produktów roślinnych i zwierzęcych pochodzących z własnej uprawy lub hodowli na dochody ze sprzedaży takich produktów dokonywanej przez osoby fizyczne wchodzące w skład grup producentów rolnych.

Senat uzupełnił, w poprawce nr 14, przepis zwalniający z podatku ryczałt na pokrycie kosztów funkcjonowania biur poselskich i senatorskich - o podobne świadczenia otrzymywane przez posłów i senatorów na podstawie przepisów ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Ogólne przepisy ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych stanowią, iż opodatkowaniu podlegają wszelkiego rodzaju dochody ze źródeł przychodów z wyjątkiem dochodów wyraźnie w ustawie wskazanych (zwolnionych z opodatkowania), przychodami zaś są otrzymane lub postawione do dyspozycji podatnika w roku kalendarzowym pieniądze i wartości pieniężne oraz wartości otrzymanych świadczeń w naturze i innych nieodpłatnych świadczeń. Ponieważ dotychczasowe regulacje ustawowe pomijają w katalogu zwolnień z opodatkowania wiele świadczeń otrzymywanych przez posłów i senatorów, które z tej racji, iż dotyczą

wykonywania mandatu, powinny być od podatku zwolnione (np. bezpłatne przejazdy i przeloty, zakwaterowanie w Warszawie, pokrywanie kosztów korzystania w biurach poselskich i senatorskich z usług internetowych), wskazane jest usunięcie wszelkich wątpliwości związanych ze zwolnieniem z opodatkowania tych świadczeń.

Poprawka nr 15 uzupełnia odesłanie zawarte w jednym z przepisów ustawy o podatku dochodowym.

Poprawka nr 16 usuwa zbędne określenie dotyczące ustaw nakładających na pracodawcę obowiązek ponoszenia kosztów świadczeń zdrowotnych udzielanych pracownikom.

Poprawka nr 17 zmierza do tego, aby zgodnie z zasadą swobody przepływu kapitału przepisy dotyczące szacowania dochodu w transakcjach między podmiotami powiązany w jednakowy sposób traktowały podmioty krajowe i podmioty z innych państw członkowskich; poprawka precyzuje ponadto pojęcie „posiadania udziału w kapitale innego podmiotu” oraz sposób określania wielkości udziału pośredniego.

W poprawce nr 18 Senat zaproponował, aby z tytułu darowizn na cele kultu religijnego można było odliczyć od podstawy obliczenia podatku kwotę 350 zł, podobnie jak uchwalił Sejm w odniesieniu do darowizn na cele pożytku publicznego. Łączna kwota odliczeń z tytułu darowizn na obydwa cele nie mogła by przekroczyć w roku podatkowym 350 zł.

Poprawka nr 19 usuwa określenie „młodzież osób niepełnosprawnych”.

Poprawka nr 20 usuwa zbędne odesłanie, stanowiące powtórzenie przepisu zawartego w niezmiennym art. 26 ust. 7 ustawy o podatku dochodowym.

W poprawkach nr 21, 28, 29 i 33 Senat postanowił utrzymać tzw. ulgę uczniowską przysługującą przedsiębiorcom uprawnionym na mocy odrębnych przepisów do szkolenia uczniów i zatrudniającym w ramach prowadzonej działalności pracowników w celu przygotowania zawodowego. Jest to, zdaniem Senatu, najprostszą formą zachęcania tych przedsiębiorców do szkolenia i zatrudniania uczniów.

Poprawka nr 22 uzupełnia odesłanie zawarte w jednym ze zmienianych przepisów.

Poprawka nr 23 wydłuża terminy, w których płatnicy są obowiązani sporządzić określone informacje dla podatników.

Poprawka nr 24 ma charakter doprecyzowujący. Chodzi o wyeliminowanie ewentualnych wątpliwości co do sposobu ustalania dochodu podlegającego opodatkowaniu.

Poprawki nr 25, 30 i 34 zmierzają do uniknięcia wątpliwości, jakie normy szacunkowe dochodu rocznego będą obowiązywać w 2004 r. Przytoczenie brzmienia części załącznika nr 2 z normami obowiązującymi pierwotnie (niezwaloryzowanymi) może, zdaniem Senatu, wywołać takie wątpliwości.

W poprawce nr 26 Senat doprecyzował tę część ustawy, która nowelizuje ustawę o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców - stanowiąc, iż w przypadku decyzji o warunkach restrukturyzacji doręczonych przed dniem 31 grudnia 2002 r. organ restrukturyzacyjny wydaje decyzję o zakończeniu restrukturyzacji nie później niż do dnia 30 kwietnia 2004 r. Poprawka nr 31 określa termin wejścia w życie tej części ustawy na dzień ogłoszenia ustawy.

Poprawka nr 27 dostosowuje jeden z przepisów przejściowych nowelizacji do Prawa upadłościowego i naprawczego. W myśl tych poprawek określone przepisy ustawy podatkowej mimo, iż mówią o postępowaniu układowym, to powinny mieć zastosowanie w okresie od 1 października do 31 grudnia 2003 r. do postępowania upadłościowego z możliwością zawarcia układu - w przypadku ogłoszenia upadłości po dniu 30 września 2003 r. Zgodnie z poprawką nr 32 w celu zminimalizowania skutków luki prawnej powyższy przepis przejściowy powinien wejść w życie z dniem ogłoszenia

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 6 listopada 2003 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 23 października 2003 r. ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 7, w art. 11 w ust. 2 wyrazy „art. 26 ust. 6-7g oraz ust. 7i” zastępuje się wyrazami „art. 26 ust. 5-7g”;
- 2) w art. 1 skreśla się pkt 16;
- 3) w art. 1 pkt 17 otrzymuje brzmienie:
„17) w art. 53 uchyla się ust. 17.”;
- 4) w art. 1 w pkt 19 w lit. b:
  - a) w tiret trzecim:
    - wzdaniu wstępnym wyrazy „lp. 14-17” zastępuje się wyrazami „lp. 14-16”,
    - skreśla się lp. 17,
  - b) dodaje się tiret czwarte w brzmieniu:
    - dodaje się lp. 17 w brzmieniu:

Lp.	Symbol PKWiU	Nazwa wyrobu
1	2	3
„17	17.60.12 ex	Tkaniny o ściegu dzianinowym lub szydełkowym”

- 5) skreśla się art. 4 i 10;
- 6) w art. 12 skreśla się wyrazy „oraz art. 10”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Ryszard JARZEMBOWSKI

U Z A S A D N I E N I E

Senat przyjął 6 poprawek do ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Poprawka nr 1 jest legislacyjną konsekwencją poprawki nr 18 do ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw, w której Senat zaproponował, aby z tytułu darowizn na cele kultu religijnego można było odliczyć od podstawy obliczenia podatku kwotę 350 zł, podobnie jak uchwalił Sejm w odniesieniu do darowizn na cele pożytku publicznego.

Poprawka nr 2 usuwa punkt nowelizacji, który nie wnosi zmian do tekstu ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

Poprawki nr 3, 5 i 6 zmierzają do utrzymania tzw. ulgi uczniowskiej dla podatników opłacających zryczałtowany podatek dochodowy. Wiążą się one z poprawkami nr 21, 28, 29 i 33 do ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw, w których Senat postanowił utrzymać ulgę uczniowską przysługującą przedsiębiorcom uprawnionym na mocy odrębnych przepisów do szkolenia uczniów i zatrudniającym w ramach prowadzonej działalności pracowników w celu przygotowania zawodowego.

Poprawka nr 4 usuwa błąd polegający na zmianie nie istniejącego elementu załącznika nr 1 do ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 6 listopada 2003 r.

w sprawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 23 października 2003 r. ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 2 w pkt 5 skreśla się wyraz „liniowego”;
- 2) w art. 17 w ust. 1 i 2 skreśla się wyrazy „, wraz z jej oprocentowaniem,”;
- 3) w art. 35 w ust. 1 w zdaniu pierwszym po wyrazie „miesiąca” dodaje się wyrazy „, z zastrzeżeniem art. 90a”;
- 4) w art. 42 w ust. 1 i 2 przed wyrazem „dofinansowanie” dodaje się wyrazy „finansowanie lub”;
- 5) w art. 42 w ust. 2 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
„3a) związanych z wdrażaniem reformy systemu oświaty, wyrównywaniem szans edukacyjnych oraz zapewnianiem kształcenia praktycznego;”;
- 6) w art. 42 w ust. 2 dodaje się pkt 3b w brzmieniu:
„3b) realizowanych w celu zagospodarowania nieruchomości Skarbu Państwa przejętych od wojsk Federacji Rosyjskiej i przekazanych jednostce samorządu terytorialnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zagospodarowaniu nieruchomości Skarbu Państwa przejętych od wojsk Federacji Rosyjskiej (Dz. U. Nr 79, poz. 363, z późn. zm.);”;
- 7) skreśla się art. 52;
- 8) w art. 54 w pkt 8 skreśla się lit. a;
- 9) w art. 54 w pkt 12 po lit. a dodaje się lit. a1 w brzmieniu:
„a1) uchyla się ust. 2 i 3, ”;
- 10) w art. 54 w pkt 19, w art. 54d w ust. 1, 2, 4 i 5 oraz w art. 54e w ust. 1 po użytym w różnym przypadku wyrazie „zalecenia” dodaje się użyty w odpowiednim przypadku wyraz „pokontrolne”;
- 11) w art. 54 w pkt 19, w art. 54d w ust. 1 skreśla się wyrazy „oraz może zgłaszać uwagi i wnioski”;
- 12) w art. 54 w pkt 19, w art. 54d w ust. 2, 4 i 5 oraz w art. 54e w ust. 1 skreśla się wyrazy „, uwag i wniosków”;
- 13) w art. 61 w pkt 2, ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Przepisy ust. 1 pkt 2 i 3 nie mają zastosowania do autostrad i dróg ekspresowych w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych.”;
- 14) w art. 71:
  - a) w ust. 1 skreśla się pkt 1,
  - b) w ust. 2 skreśla się wyraz „1,”;
- 15) w art. 79 w ust. 2 w pkt 1 wyrazy „wymienionej w art. 52” zastępuje się wyrazami „z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r. Nr 118, poz. 1112 i Nr 137, poz. 1304)”;
- 16) po art. 90 dodaje się art. 90a w brzmieniu:
„Art. 90a. Jednostki samorządu terytorialnego zobowiązane do dokonania wpłat do budżetu państwa, o których mowa w art. 29 – 31, przekazują pierwszą ratę tych wpłat w terminie do dnia 31 stycznia 2004 r.”;
- 17) w art. 92 w ust. 6 wyrazy „2004 r.” zastępuje się wyrazami „2002 r.”;
- 18) w art. 100 po wyrazie „Sejmowi” dodaje się wyrazy „i Senatowi”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Ryszard JARZEMBOWSKI

UZASADNIENIE

Senat, na posiedzeniu w dniu 6 listopada 2003 r., przyjął 18 poprawek do ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Najistotniejsze zmiany zostały wprowadzone do ustawy poprawkami nr 4, 7, 14 i 15. Przewidują one finansowanie odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli emerytów i rencistów na dotychczasowych zasadach, to jest w drodze dotacji celowej z budżetu państwa na zadania własne. Konsekwencją przyjęcia tego rozwiązania jest dokonanie zmiany w przepisach, które przewidywały, na 2004 r., uwzględnienie środków na te odpisy, w kwocie części oświatowej subwencji ogólnej.

Senat uznał również za konieczne przesunięcie na dzień 31 stycznia 2004 r. terminu przekazania, przez jednostki samorządu terytorialnego, wpłaty pierwszej raty do budżetu państwa. Ustawa przewiduje, iż wpłat dokonuje się do 15 dnia każdego miesiąca, tym samym przekazanie pierwszej raty wpłaty musiało by nastąpić do dnia 15 stycznia, co w praktyce – zważywszy na zmiany w zakresie realizacji wzajemnych zobowiązań finansowych pomiędzy Skarbem Państwa a jednostkami samorządu terytorialnego, mogło by spowodować trudności w wykonaniu tego obowiązku (poprawki nr 3 i 16). Rozszerzeniu uległ katalog zadań, które mogą być objęte dotacją celową z budżetu państwa o zadania związane z wdrażaniem reformy systemu oświaty, wyrównywaniem szans edukacyjnych i zapewnianiem kształcenia praktycznego oraz o zadania realizowane w celu zagospodarowania nieruchomości Skarbu Państwa, przejętych od wojsk Federacji Rosyjskiej (poprawki nr 5 i 6). Poprawka nr 2 modyfikuje przepis dotyczący rozliczania przez organ podatkowy wpływów należnych gminie.

Senat przyjął szereg poprawek porządkujących rozwiązania przyjęte w ustawie, do których należą poprawki nr 1, 8–13. Poprawka nr 1 usuwa z definicji „ogólnej kwoty wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych” pojęcie, które nie ma charakteru normatywnego, poprawka nr 8 skreśla zmianę w ustawie o pomocy społecznej, która zawiera treść normatywną identyczną z treścią obowiązującego przepisu, natomiast poprawka nr 9 uchyla przepisy, które dotyczyły placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz ośrodków adopcyjno – opiekuńczych prowadzonych w formie zakładów budżetowych, w związku ze zmianą przepisu, który dopuszczał prowadzenie wymienionych podmiotów w tej formie. Poprawkami nr 10 – 12 dokonano zmian w przepisach o nadzorze i kontroli nad podmiotami wykonującymi zadania pomocy społecznej, w zakresie rozstrzygnięć podejmowanych przez wojewodę po przeprowadzeniu czynności w zakresie kontroli lub nadzoru nad tymi jednostkami. Poprawka nr 13 odsyła do przepisów ustawy o autostradach płatnych bez powoływania tytułu ustawy, w związku ze zmianą tego tytułu, która ma nastąpić na podstawie ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o zmianie niektórych ustaw, uchwalonej przez Sejm 17 października br.

Poprawką nr 17 zmodyfikowano przepis dotyczący ustalania wysokości jednorazowych zaliczek, które mają być przekazane województwom, w celu zapewnienia ciągłości finansowania zadań w roku 2004. Poprawka stanowi, iż przy ustalaniu wysokości tej zaliczki, uwzględnia się, między innymi, wysokość dochodów województw z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, wykazaną w sprawozdaniach za rok 2002, a nie za rok 2004.

Poprawka 18 stanowi wyraz przekonania Senatu, iż informacja o skutkach obowiązywania przepisów niniejszej ustawy wraz z propozycjami zmian, powinna być przekazana zarówno Sejmowi jak i Senatowi.

U C H W A Ł A SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 7 listopada 2003 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 14 października 2003 r. ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 6, w art. 183a § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Pracownicy powinni być równo traktowani w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w szczególności bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną, a także bez względu na zatrudnienie na czas określony lub nie określony albo w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy.”;
- 2) w art. 1 w pkt 6, w art. 183a w § 2 i 3, w art. 183b w § 1 w zdaniu wstępnym i w § 3 wyraz „wymienionych” zastępuje się wyrazem „określonych”;
- 3) w art. 1 w pkt 6, w art. 183a § 4 otrzymuje brzmienie:
„§ 4. Dyskryminowanie pośrednie istnieje wtedy, gdy na skutek pozornie neutralnego postanowienia, zastosowanego kryterium lub podjętego działania występują dysproporcje w zakresie warunków zatrudnienia na niekorzyść wszystkich lub znacznej liczby pracowników należących do grupy wyróżnionej ze względu na jedną lub kilka przyczyn określonych w § 1, jeżeli dysproporcje te nie mogą być uzasadnione innymi obiektywnymi powodami.”;
- 4) w art. 1 w pkt 6, w art. 183b w § 2 w pkt 1 wyrazy „, o których mowa” zastępuje się wyrazem „określonych”;
- 5) w art. 1 w pkt 6, w art. 183b w § 4 wyrazy „kościół i innych publicznych lub prywatnych organizacji, których etos jest oparty na religii lub wyznaniu” zastępuje się wyrazami „kościół i innych związków wyznaniowych, a także organizacji, których cel działania pozostaje w bezpośrednim związku z religią lub wyznaniem”;
- 6) w art. 1 w pkt 7, w art. 221 w § 2 w pkt 1 po wyrazie „nazwisk” dodaje się wyrazy „oraz dat urodzenia”;
- 7) w art. 1 w pkt 8 w lit. a, w § 3 wyrazy „na co najmniej 30 dni” zastępuje się wyrazami „co najmniej na 30 dni”;
- 8) w art. 1 w pkt 10, w art. 251 w § 2 po wyrazach „za zawarcie” dodaje się wyrazy „, od dnia następującego po jej rozwiązaniu, ”;
- 9) w art. 1 pkt 12 otrzymuje brzmienie:
„12) po art. 29 dodaje się art. 291 - 293 w brzmieniu:
„Art. 291.
§ 1. Zmiana warunków pracy lub płacy może nastąpić na mocy porozumienia stron.
§ 2. Jeżeli porozumienie stron, o którym mowa w § 1, nie zostało zawarte na piśmie, pracodawca powinien, nie później niż w ciągu 7 dni od dnia zawarcia porozumienia, potwierdzić pracownikowi na piśmie ustalenia co do zmienionych warunków pracy lub płacy.
Art. 292.
§ 1. Umowa o pracę z pracownikiem skierowanym do pracy na obszarze państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej na okres przekraczający 1 miesiąc, niezależnie od warunków określonych w art. 29 § 1, powinna określać:
1) czas wykonywania pracy za granicą,
2) walutę, w której będzie wypłacane pracownikowi wynagrodzenie w czasie wykonywania pracy za granicą.
§ 2. Pracodawca jest obowiązany poinformować na piśmie pracownika, o którym mowa w § 1, o świadczeniach przysługujących mu z tytułu skierowania do pracy za granicą, obejmujących zwrot kosztów przejazdu oraz zapewnienie zakwaterowania.
Art. 293.
§ 1. Zawarcie z pracownikiem umowy o pracę przewidującej zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy nie może powodować ustalenia jego warunków pracy i płacy w sposób mniej korzystny w stosunku do pracowników wykonujących taką samą lub podobną pracę w pełnym wymiarze czasu pracy, z uwzględnieniem jednak proporcjonalności wynag-

grodzienia za pracę i innych świadczeń związanych z pracą, do wymiaru czasu pracy pracownika.

§ 2. Pracodawca powinien, w miarę możliwości, uwzględnić wniosek pracownika dotyczący zmiany wymiaru czasu pracy określonego w umowie o pracę.”;

- 10) w art. 1 w pkt 13, w art. 331 po wyrazie „robocze” dodaje się wyrazy „, a jeżeli okres wykonywania pracy na podstawie tej umowy przekroczył 6 miesięcy – 2 tygodnie”;
- 11) w art. 1 w pkt 14, w § 1 wyrazy „likwidacji lub upadłości” zastępuje się wyrazami „upadłości lub likwidacji”;
- 12) w art. 1 w pkt 15 po wyrazach „w art. 37” dodaje się dwukropek, pozostałą treść oznacza się jako lit. b i dodaje się lit. a w brzmieniu:
„a) § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. W okresie co najmniej dwutygodniowego wypowiedzenia umowy o pracę dokonanej przez pracodawcę pracownikowi przysługuje zwolnienie na poszukiwanie pracy, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.”;
- 13) w art. 1 w pkt 27, w pkt 2b wyrazy „dążyć do uczynienia zakładu pracy środowiskiem wolnym od” zastępuje się wyrazem „przeciwdziałać”;
- 14) w art. 1 w pkt 30, art. 943 otrzymuje brzmienie:
„Art. 943 § 1. Pracodawca jest obowiązany przeciwdziałać mobbingowi.
§ 2. Mobbing oznacza działania lub zachowania dotyczące pracownika lub skierowane przeciwko pracownikowi, polegające na uporczywym i długotrwałym nękaniu lub zastraszaniu pracownika, wywołujące u niego zaniżoną ocenę przydatności zawodowej, powodujące lub mające na celu poniżenie lub ośmieszenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu współpracowników.
§ 3. Pracownik, u którego mobbing wywołał rozstrój zdrowia, może dochodzić od pracodawcy odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.
§ 4. Pracownik, który wskutek mobbingu rozwiązał umowę o pracę, ma prawo dochodzić od pracodawcy odszkodowania w wysokości nie niższej niż minimalne wynagrodzenie za pracę, ustalone na podstawie odrębnych przepisów.
§ 5. Oświadczenie pracownika o rozwiązaniu umowy o pracę powinno nastąpić na piśmie z podaniem przyczyny, o której mowa w § 2, uzasadniającej rozwiązanie umowy.”;
- 15) w art. 1 w pkt 36, w art. 129 skreśla się § 3;
- 16) w art. 1 w pkt 36, w art. 130 § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Każde święto występujące w okresie rozliczeniowym i przypadające w innym dniu niż niedziela obniża wymiar czasu pracy o 8 godzin. Jeżeli jednak w tygodniu obejmującym siedem dni od poniedziałku do niedzieli, wystąpią dwa święta w inne dni niż niedziela, obniżenie wymiaru czasu pracy o 8 godzin następuje tylko z tytułu jednego z tych świąt.”;
- 17) w art. 1 w pkt 36, w art. 133 § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. W przypadkach określonych w art. 132 § 2 oraz w przypadku zmiany pory wykonywania pracy przez pracownika w związku z jego przejściem na inną zmianę, zgodnie z ustalonym rozkładem czasu pracy, tygodniowy nieprzerwany odpoczynek może obejmować mniejszą liczbę godzin, nie może być jednak krótszy niż 24 godziny.”;
- 18) w art. 1 w pkt 36, w art. 138 w § 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:
„Za każdą godzinę pracy powyżej 8 godzin na dobę w dniu wykonywania pracy w przedłużonym wymiarze czasu pracy pracownikowi przysługuje dodatek do wynagrodzenia, o którym mowa w art. 1511 § 1 pkt 1.”;
- 19) w art. 1 w pkt 36, w art. 138 § 5 otrzymuje brzmienie:
„§ 5. Przepisy art. 130 § 2 zdanie drugie i § 3 stosuje się odpowiednio.”;
- 20) w art. 1 w pkt 36, w art. 145 w § 2 i w art. 1517 w § 4 wyrazy „opiekę zdrowotną” zastępuje się wyrazami „profilaktyczną opiekę zdrowotną”;
- 21) w art. 1 w pkt 38, w art. 154 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Wymiar urlopu wynosi:
1) 20 dni, jeżeli pracownik jest zatrudniony krócej niż 5 lat,
2) ab23 dni, jeżeli pracownik jest zatrudniony co najmniej 5 lat,
3) ab26 dni, jeżeli pracownik jest zatrudniony co najmniej 10 lat.”;
- 22) w art. 1 po pkt 40 dodaje się pkt 40a w brzmieniu:
„40a) uchyla się art. 155.”;
- 23) w art. 1 w pkt 46, w art. 1781 wyrazy „Pracodawca zatrudniający pracownicę w ciąży w porze nocnej jest obowiązany zmienić rozkład czasu pracy takiej pracownicy na dotychczasowym stanowisku pracy” zastępuje się wyrazami „Pracodawca zatrudniający pracownicę w porze nocnej jest obowiązany na okres jej ciąży zmienić rozkład czasu pracy”;

- 24) w art. 1 w pkt 56, w art. 2221 w § 1 wyraz „zatrudnienia” zastępuje się wyrazem „zatrudniania”;
- 25) w art. 1 w pkt 65, w art. 23712 w § 1 wyrazy „opiekę zdrowotną” zastępuje się wyrazami „profilaktyczną opiekę zdrowotną”;
- 26) w art. 1 w pkt 68 po wyrazach „w art. 281” dodaje się dwukropek, pozostałą treść oznacza się jako lit. a i dodaje lit. b w brzmieniu:
  - „b) po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:
    - „2a) nie potwierdza na piśmie w terminie 7 dni ustaleń co do zmienionych warunków pracy lub płacy,”;
- 27) w art. 2, w pkt 11c wyrazy „działu pierwszego” zastępuje się wyrazami „działu drugiego”;
- 28) w art. 8 w pkt 1 po lit. d średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu:
  - „e) w ust. 4 skreśla się wyrazy „1b i”;
- 29) w art. 12 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
  - „1) w art. 5 w ust. 5:
    - a) po pkt 4 dodaje się pkt 4a w brzmieniu:
      - „4a) będącemu członkiem specjalnego zespołu negocjacyjnego lub europejskiej rady zakładowej,”;
    - b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:
      - „6) powołanemu do odbycia czynnej służby wojskowej lub jej form zastępczych.”;
- 30) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

„Art. 14a. Przepisy art. 251 Kodeksu pracy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do umów o pracę zawartych lub zmienianych w sposób określony w tych przepisach od dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.”;
- 31) po art. 17 dodaje się art. 17a w brzmieniu:

„Art. 17a.

  1. Pracownicy, których wymiar urlopu wypoczynkowego w dniu wejścia w życie ustawy, ustalony z uwzględnieniem art. 155 Kodeksu pracy w brzmieniu dotychczas obowiązującym jest korzystniejszy od wymiaru urlopu wypoczynkowego ustalonego zgodnie z przepisami Kodeksu pracy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, zachowują prawo do urlopu wypoczynkowego w dotychczasowym wymiarze; jednakże prawo tych pracowników do urlopu wypoczynkowego w wyższym wymiarze jest ustalane na podstawie przepisów Kodeksu pracy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.
  2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do osób, które w dniu wejścia w życie ustawy nie pozostawały w stosunku pracy.”;
- 32) w art. 19 wyrazy „art. 12 pkt 1” zastępuje się wyrazami)art. 12 pkt 1 lit. a”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Kazimierz Kutz

UZASADNIENIE

Poprawki wniesione do ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw dotyczą przede wszystkim Kodeksu pracy. W większości nie wkraczają merytorycznie w sposób istotny w uregulowania nowelizacji.

Zmiany merytoryczne stanowią materię dotyczącą umowy zawartej na czas określony – na czas zastępstwa oraz wymiaru urlopu wypoczynkowego. W kwestii umowy „na zastępstwo” Senat, mając na względzie ochronę pracownika, uznał za celowe przyznanie prawa 2-tygodniowego okresu wypowiedzenia, jeżeli umowa trwała dłużej niż 6 miesięcy (poprawka nr 10). Przy tym jednak Senat przyjął, że pracownikowi nie przysługuje uprawnienie do zwolnienia na poszukiwanie pracy w okresie wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę - w przypadku umowy na czas zastępstwa, trwającej krócej niż 6 miesięcy (poprawka nr 12). Co do urlopu wypoczynkowego, Senat wprowadza trzy wymiary urlopu (20-, 23- i 26-dniowy) uzależnionego jedynie od długości zatrudnienia (do 5, powyżej 5 albo co najmniej 10 lat), rezygnując z wliczania do okresu pracy, od którego zależy wymiar urlopu, okresów nauki (poprawka nr 21, 22 i 31). Wymiar urlopu wypoczynkowego określony w taki sposób pozostaje w zgodzie z ustaleniami partnerów społecznych.

Do poprawek mających walor merytoryczny, jednakże stanowiących uzupełnienie i doprecyzowanie uregulowań zawartych w nowelizacji, należy zaliczyć:

- poprawkę nr 5, która dotyczy różnicowania w zatrudnieniu pracowników, ze względu na religię lub wyznanie, dostosowuje ona pojęcia zawarte w art. 183b § 4 Kodeksu pracy do terminologii używanej w systemie prawnym,
- poprawkę nr 8, odnoszącą się do tzw. aneksowania umów o pracę zawartych na czas określony, uściśla ona termin obowiązywania kolejnej zawartej umowy,
- poprawkę nr 14, dotyczącą mobbingu - została ona podyktowana dążeniem do uściślenia redakcji i prawidłowego brzmienia przepisów,
- poprawki nr 15, 16 i 19, które mają uściślić wymiar czasu pracy w okresach rozliczeniowych w sytuacji, gdy w tygodniu występują dwa święta w inne dni niż niedziela,
- poprawkę nr 17, uzupełniającą kategorię podmiotów, co do których okres nieprzerwanego odpoczynku może być krótszy niż 11 godzin,
- poprawkę nr 30, uściślającą, w stosunku do których umów będzie miało zastosowanie działanie ochronne art. 251 Kodeksu pracy.

Inne poprawki mają charakter porządkująco- lub uściślająco-redakcyjny bądź uzupełniający.

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 7 listopada 2003 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo działalności gospodarczej
oraz niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 14 października 2003 r. ustawy o zmianie ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 2, w art. 7b w ust. 2 w pkt 2 po wyrazach „miejsca zamieszkania” dodaje się wyrazy „i adresu”;
- 2) w art. 1 w pkt 2, w art. 7b w ust. 4 wyrazy „z wnioskiem o wpis” zastępuje się wyrazami „ze zgłoszeniem”;
- 3) w art. 1 w pkt 2, w art. 7e:
  - a) w ust. 1 w pkt 4 skreśla się wyrazy „, przez dotychczasowy organ ewidencyjny“,
  - b) dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, wpis do ewidencji działalności gospodarczej podlega wykreśleniu z ewidencji prowadzonej przez dotychczas właściwy organ ewidencyjny.”;
- 4) w art. 1 w pkt 2, w art. 7e w ust. 2 wyrazy „na których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się podrobione lub przerobione” zastępuje się wyrazami „na podstawie których ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe”;
- 5) w art. 1 w pkt 2, w art. 7g w ust. 2 wyraz „informacji” zastępuje się wyrazami „od dnia, w którym decyzja, o której mowa w ust. 1, stała się ostateczna, informację”;
- 6) w art. 1 w pkt 2, art. 7h otrzymuje brzmienie:

„Art. 7h. W sprawach nieuregulowanych w art. 7a – 7g w postępowaniu ewidencyjnym stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.”;
- 7) w art. 2 w pkt 1 w lit. b, w ust. 5a po wyrazach „przedsiębiorców lub” dodaje się wyraz „zgłoszenia”;
- 8) w art. 2 w pkt 1 w lit. b, w ust. 5a wyrazy „urzędzie rejestrowym” zastępuje się wyrazami „odpowiednio sądzie rejestrowym lub organie ewidencyjnym”;
- 9) w art. 3 w pkt 2, w art. 5a w ust. 1 po wyrazach „przedsiębiorców lub” dodaje się wyraz „zgłoszenia” oraz wyrazy „wniosku o wpis” zastępuje się wyrazem „zgłoszenia”;
- 10) w art. 3 w pkt 2, w art. 5a w ust. 2 skreśla się zdanie drugie;
- 11) w art. 5 w pkt 1 wyraz „umożliwiająca” zastępuje się wyrazem „, umożliwiających”;
- 12) w art. 5 w pkt 4, w art. 19b dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, do wniosku o pierwszy wpis do rejestru przedsiębiorców wnioskodawca dołącza w szczególności umowę spółki oraz dokument potwierdzający uprawnienie do korzystania z lokalu lub nieruchomości, w których znajduje się jego siedziba.”;
- 13) po art. 5 dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. W ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271 i z 2003 r. Nr 124, poz. 1152) wprowadza się następujące zmiany:

  - 1) w art. 24 w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) aktualny wypis z rejestru przedsiębiorców albo zaświadczenie o wpisie do ewidencji gospodarczej, oraz aktualny wypis z rejestru dłużników niewypłacalnych,”;
  - 2) w art. 26 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) sposób reprezentacji kwalifikowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne oraz numer wpisu do rejestru przedsiębiorców i oznaczenie sądu prowadzącego ten rejestr albo numer wpisu do ewidencji działalności gospodarczej i oznaczenie organu ewidencyjnego,”;
  - 3) uchyla się art. 57.”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Kazimierz KUTZ

UZASADNIENIE

Senat przyjął 13 poprawek do ustawy o zmianie ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw. Mają one charakter doprecyzowujący, korygujący i porządkujący.

Poprawka nr 1 zmierza do tego, aby w zgłoszeniu do ewidencji przedsiębiorca wskazywał również swój adres. W związku z tym, że miejscem zamieszkania jest miejscowość, w której przebywa przedsiębiorca z zamiarem stałego pobytu, Senat uznał za niewystarczające podanie w zgłoszeniu o dokonanie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej wyłącznie nazwy tej miejscowości.

Celem poprawek nr 2, 7 i 9 jest ujednoczenie terminologii ustawy, a celem poprawki nr 3 - doprecyzowanie przepisu i nadanie mu poprawnego stylistycznie brzmienia.

Zmiana zaproponowana w pkt 4 uchwały Senatu dostosowuje przesłankę wykreślenia wpisu do ewidencji do art. 145 § 1 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, który ma mieć w tym przypadku odpowiednie zastosowanie.

Poprawka nr 5 wskazuje moment, od którego biegnie 14 - dniowy termin na przekazanie przez organ ewidencyjny innym urządcom informacji o wykreśleniu przedsiębiorcy z ewidencji.

Poprawka nr 6 wykreśla metrykę Kodeksu postępowania administracyjnego jako zbędną z powodu tego, że ustawa - Prawo działalności gospodarczej odwołuje się do kodeksów bez podawania ich daty i oznaczania dziennika urzędowego, a ponadto odwołanie do Kodeksu postępowania administracyjnego występuje również we wcześniejszym przepisie ustawy.

W poprawce nr 7 Senat proponuje zastąpienie nieznanego systemowi prawnemu pojęcia urzędu rejestrowego – używanymi w nowelizowanych ustawach nazwami organów dokonujących rejestracji podmiotów.

Charakter porządkujący ma propozycja przeniesienia regulacji dotyczącej tylko podmiotów innych niż osoby fizyczne (art. 5a ust. 2 zdanie drugie ustawy o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników), z przepisu dotyczącego wszystkich podatników prowadzących działalność gospodarczą - do ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym dotyczącej wyłącznie tego rodzaju podmiotów (poprawki nr 10 i 12).

Poprawka nr 12 usuwa błąd polegający na użyciu niewłaściwej formy gramatycznej wyrazu, natomiast dodanie do ustawy nowelizacji ustawy o podpisie elektronicznym wynika z przyjętego przez nią założenia, iż ewidencja działalności gospodarczej w gminach istnieje tylko do końca 2003 r., co pozostaje w sprzeczności z pozostawieniem na stałe tej formy rejestracji osób fizycznych.

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 7 listopada 2003 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o publicznej służbie krwi
oraz o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 14 października 2003 r. ustawy o zmianie ustawy o publicznej służbie krwi oraz o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 3, w art. 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Krew jest pobierana w celach leczniczych do przetoczenia jej biorcy bądź oddzielenia jej składników lub wytwarzania produktów krwiopochodnych.”;
- 2) w art. 1 w pkt 11 w lit. a, ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Pobieranie krwi i oddzielanie jej składników jest dopuszczalne wyłącznie przez jednostki organizacyjne publicznej służby krwi, o których mowa w art. 4 ust. 3 pkt 2 – 4, po uzyskaniu akredytacji, a w zakresie pobierania krwi w celu wytwarzania produktów krwiopochodnych, po uzyskaniu zezwolenia Głównego Inspektora Farmaceutycznego – przepisy rozdziału 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne (Dz.U. Nr 126, poz. 1381, z późn. zm.) stosuje się odpowiednio.”;
- 3) w art. 1 w pkt 19 w lit. c, w ust. 3 dwukrotnie użyty wyraz „hemoterapii” zastępuje się wyrazami „leczenia krwią i jej składnikami”;
- 4) po art. 4 dodaje się art. 4a w brzmieniu:
„Art. 4a
1. Likwiduje się Krajowe Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa.
2. Urządzenia oraz inne składniki mienia pozostające w użytkowaniu Krajowego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa przechodzą nieodpłatnie w użytkowanie instytutu naukowo – badawczego, o którym mowa w art. 23 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.
3. Pracownicy zatrudnieni w Krajowym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa stają się na zasadach, o których mowa w art. 231 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84 i Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805 oraz z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 135, poz. 1146), pracownikami instytutu naukowo – badawczego, o którym mowa w ust. 2.”;
- 5) w art. 5 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 w brzmieniu:
„2. Zezwolenie, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednostki organizacyjne publicznej służby krwi powinny uzyskać do dnia 30 kwietnia 2004 r.”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Kazimierz KUTZ

UZASADNIENIE

Po rozpatrzeniu ustawy z dnia 14 października 2003 r. o zmianie ustawy o publicznej służbie krwi oraz o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej, Senat podjął uchwałę o wprowadzeniu do niej 5 poprawek.

Uchwalając poprawkę nr 1 Senat uznał, że konieczne jest wyraźne wskazanie, iż krew może być pobierana również do wytwarzania produktów krwiopochodnych.

Przyjmując poprawkę nr 2 Senat postanowił poddać działalność jednostek organizacyjnych publicznej służby krwi w zakresie pobierania krwi w celu wytwarzania produktów krwiopochodnych nadzorowi Głównego Inspektora Farmaceutycznego.

Poprawka nr 3 ma charakter uściślający.

Uchwalając poprawkę nr 4 Senat wprowadził do ustawy przepis w sposób formalny likwidujący Krajowe Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa, które z dniem wejścia w życie ustawy straci podstawę prawną dalszego funkcjonowania. Senat uznał, że instytucja posiadająca umocowanie ustawowe powinna zostać zniesiona normą tej samej rangi a ponadto, że niezbędne jest uregulowanie statusu prawnego pracowników likwidowanej jednostki oraz zadysponowanie mieniem pozostającym w jej użytkowaniu.

W poprawce nr 5 Senat wyznaczył jednostkom organizacyjnym publicznej służby krwi termin, do którego powinny uzyskać zezwolenie Głównego Inspektora Farmaceutycznego na pobieranie krwi w celu wytwarzania produktów krwiopochodnych.

**U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 7 listopada 2003 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo przewozowe
oraz ustawy o żegludze śródlądowej**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 17 października 2003 r. ustawy o zmianie ustawy – Prawo przewozowe oraz ustawy o żegludze śródlądowej, przyjmuje tę ustawę bez poprawek.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Kazimierz Kutz

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 7 listopada 2003 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 17 października 2003 r. ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 przed pkt 1 dodaje się pkt... w brzmieniu:
„...”) w art. 8 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) określenie rodzaju i zakresu, a w krajowym transporcie drogowym taksówką – także obszaru,”;”;
- 2) w art. 1 przed pkt 1 dodaje się pkt... w brzmieniu:
„...”) w art. 10 uchyla się ust. 3, 3a i 5;”;
- 3) w art. 1 w pkt 1 przed lit. a dodaje się lit.... w brzmieniu:
„...”) w ust. 1 pkt 8 otrzymuje brzmienie:
„8) oznaczenie obszaru przewozów w krajowym transporcie drogowym taksówką,”;”;
- 4) w art. 1 w pkt 1 dodaje się lit. a1 w brzmieniu:
„a1) ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Organ udzielający licencji wydaje jej wypis lub wypisy w liczbie odpowiadającej liczbie pojazdów samochodowych określonych we wniosku o udzielenie licencji,”;”;
- 5) w art. 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:
„1a) w art. 12 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Licencja na międzynarodowy transport drogowy uprawnia do wykonywania przewozów z przekroczeniem granicy Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z rodzajem przewozów w niej określonym,”;”;
- 6) w art. 1 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:
„3a) w art. 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzory licencji i wypisu z licencji, uwzględniając zakres niezbędnych danych,”;”;
- 7) w art. 1 w pkt 5, w art. 32a skreśla się wyrazy „jeżeli nie jest on obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej,”;
- 8) w art. 1 w pkt 5, w art. 32b:
  - a) w ust. 4 w pkt 2 skreśla się wyrazy „potwierdzone dokumentem tożsamości”,
  - b) w ust. 5 w pkt 2 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
„3) kserokopię dokumentu tożsamości.”;
- 9) w art. 1 w pkt 5, w art. 32b ust. 6 otrzymuje brzmienie:
„6. W przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 4, oraz danych zawartych w dokumentach, o których mowa w ust. 5, stosuje się odpowiednio przepis art. 14 ust. 1.”;
- 10) w art. 1 w pkt 5, w art. 32b dodaje się ust. 7 w brzmieniu:
„7. Do wygaśnięcia świadectwa kierowcy stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wygaśnięcia licencji.”;
- 11) w art. 1 w pkt 5, w art. 32c ust. 3 otrzymuje brzmienie:
„3. Do przeprowadzania kontroli, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 85 i art. 90.”;
- 12) w art. 1 w pkt 6 w lit. b, w ust. 4 wyrazy „polskie organizacje o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszające międzynarodowych przewoźników drogowych” zastępuje się wyrazami „jednostki, o których mowa w art. 26 pkt 2”;
- 13) w art. 1 w pkt 6 w lit. b, w ust. 4 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „mając na względzie usprawnienie procedur pobierania opłat.”;
- 14) w art. 1 w pkt 8 w zdaniu wstępnym po wyrazach „w art. 46” dodaje się dwukropkę, pozostałą treść oznacza się jako lit. a i dodaje się lit. b w brzmieniu:
„b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
„2. Wpływy uzyskane z innych opłat niż wymienione w ust. 1–1b stanowią odpowiednio dochód właściwego organu samorządu terytorialnego lub budżetu państwa.”;”;
- 15) w art. 1 w pkt 9 skreśla się lit. a;
- 16) w art. 1 dodaje się pkt 10a w brzmieniu:
„10a) w art. 96a ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Kto nie wypełnia obowiązków, o których mowa w art. 15 ust. 4, podlega karze grzywny.”;”;

- 17) w art. 2 w ust. 2 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „które zostały udzielone na dotychczasowych zasadach.”;
- 18) w art. 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Przedsiębiorcy, o których mowa w art. 2 ust. 1, występują do ministra właściwego do spraw transportu z pisemnym wnioskiem o wydanie licencji wspólnotowej.”;
- 19) w art. 4 w ust. 2 wyrazy „licencji, o której mowa w ust. 1” zastępuje się wyrazami „licencji wspólnotowej”;
- 20) w art. 4 skreśla się ust. 6;
- 21) w art. 5 w ust. 2 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:
„Przedsiębiorcom, o których mowa w ust. 1, wydaje się równocześnie licencję wspólnotową.”;
- 22) w art. 5 w ust. 2 w zdaniu drugim wyrazy „przepisy art. 4 ust. 2” zastępuje się wyrazami „przepisy art. 4”;
- 23) dodaje się art. 5a w brzmieniu:
„Art. 5a. Wpływy uzyskane z opłat za wydanie licencji wspólnotowej dla przedsiębiorców, o których mowa w art. 2 ust. 1 i art. 5 ust. 1, stanowią przychód środka specjalnego, o którym mowa w art. 46 ust. 1, i w całości są przekazywane jednostce upoważnionej do pobierania tych opłat z przeznaczeniem na pokrycie kosztów produkcji oraz kosztów administracyjnych związanych z wydaniem tej licencji.”;
- 24) art. 7 otrzymuje brzmienie:
„Art. 7. Do postępowań administracyjnych w sprawach objętych przepisami niniejszej ustawy, wszczętych a niezakończonych ostatecznie przed dniem jej wejścia w życie, stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.”;
- 25) w art. 8 po wyrazach „na podstawie” dodaje się wyrazy „art. 17 ust. 1.”;
- 26) w art. 10 wyrazy „z dniem 1 maja 2004 r.” zastępuje się wyrazami „z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Kazimierz KUTZ

UZASADNIENIE

Rozpatrując uchwaloną przez Sejm ustawę o zmianie ustawy o transporcie drogowym Senat uznał za stosowne wprowadzenie do jej tekstu 26 poprawek.

Poprawki nr 1–7 mają na celu zapewnienie pełnej zgodności ustawy o transporcie drogowym z prawem Unii Europejskiej. Z uwagi na dostosowawczy charakter ustawy Senat uznał bowiem za konieczny powrót do koncepcji przedstawionej w projekcie ustawy przedłożonym przez Radę Ministrów, tym bardziej, że wprowadzenie zmian w innych przepisach ustawy o transporcie drogowym dotyczy problematyki wykonywania międzynarodowego transportu drogowego i nie prowadzi do wykroczenia poza materię ustawy uchwalonej przez Sejm.

Poprawki nr 1, 3 i 5 zmierzają do dostosowania ustawy o transporcie drogowym do prawa Unii Europejskiej w zakresie problematyki wykonywania międzynarodowego transportu drogowego poprzez likwidację wymogu zamieszczania w licencji obszaru wykonywania tego transportu. Ten sam cel przyświecał Senatowi przy uchwalaniu poprawek nr 2 i 4, które zmierzają do uchylenia:

- 1) art. 10 ust. 3, zgodnie z którym minister właściwy do spraw transportu, z zastrzeżeniem ust. 3a, odmawia udzielenia licencji na międzynarodowy transport drogowy lub dokonania jej zmiany w razie braku możliwości zapewnienia wystarczającej liczby zezwoleń zagranicznych;
- 2) art. 10 ust. 3a, zgodnie z którym minister właściwy do spraw transportu może udzielić licencji na międzynarodowy transport drogowy rzeczy w innym niż wskazany we wniosku, o którym mowa w art. 8, zakresie dotyczącym obszaru przewozów lub liczby pojazdów samochodowych zgłoszonych we wniosku, mając na uwadze liczbę będących w jego dyspozycji zezwoleń zagranicznych;
- 3) art. 10 ust. 5, zgodnie z którym minister właściwy do spraw transportu, po zasięgnięciu opinii polskich organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszających międzynarodowych przewoźników drogowych, może, w drodze rozporządzenia, określić liczbę promes, licencji lub wypisów z licencji na międzynarodowy transport drogowy na dany rok kalendarzowy, uwzględniając liczbę zezwoleń zagranicznych będących w jego dyspozycji.

Celem poprawki nr 6 jest ustanowienie upoważnienia, zgodnie z którym minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzory licencji i wypisu z licencji, przy uwzględnieniu zakresu niezbędnych danych. Wiąże się z nią poprawka nr 25, która zmierza do czasowego utrzymania w mocy obecnego aktu wykonawczego dotyczącego tej problematyki.

W art. 32a, w brzmieniu nadanym przez ustawę, ustanowiony został obowiązek posiadania świadectwa kierowcy przez kierowcę, który nie jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, a zatrudniony jest przez „przedsiębiorcę mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wykonującego międzynarodowy transport drogowy rzeczy, jeżeli nie jest on obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej”. Odniesienie wymogu obywatelstwa do statusu przedsiębiorcy zatrudniającego kierowcę skutkuje niezgodnością powołanego przepisu z Rozporządzeniem (WE) nr 484/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 1 marca 2002 r. zmieniającego Rozporządzenie Rady (EWG) nr 881/92 i (EWG) nr 3118/93 w celu ustanowienia świadectwa kierowcy (Dz. Urz. WE nr L 076, 19.03.2002). Przytoczony akt wspólnotowy dotyczy bowiem każdego przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakresie międzynarodowego transportu drogowego na obszarze Unii Europejskiej. W związku z tym Senat uchwalił poprawkę nr 7.

Przepisy art. 32b ust. 6 i art. 32c ust. 3, w brzmieniu nadanym przez ustawę, posługują się niewłaściwą techniką legislacyjną w zakresie odesłania do przepisów ustawy o transporcie drogowym. Pierwszy z nich nakazuje odpowiednio stosować, bez sprecyzowania w zakresie jakiej materii, przepisy art. 14 ust. 1 i art. 16, które już zawierają odesłania. Taki zabieg legislacyjny jest nie tylko sprzeczny z regułami poprawnej legislacji, ale nie pozwala również jednoznacznie odpowiedzieć na pytanie, które przepisy mają zastosowanie do określonego zakresu spraw, tym bardziej, że ustawa o transporcie drogowym pełna jest kaskadowych odesłań. Podobny problem występuje w przypadku art. 32c ust. 3, który odsyła, bez wskazania zakresu spraw, do art. 85 i art. 90. Dążąc do prawidłowego rozwiązania przedstawionego problemu Senat uchwalił poprawki nr 9–11.

Art. 41 ust. 4, w brzmieniu nadanym przez ustawę, zawiera delegację do wydania rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw transportu, w którym może on upoważnić, na określonych warunkach, do pobierania opłat za niektóre czynności administracyjne w międzynarodowym transporcie drogowym jednostkę specjalnie w tym celu działającą lub polskie organizacje o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszające międzynarodowych przewoźników drogowych. Przepis ten wymaga jednak uzupełnienia o wytyczne dotyczące treści tego aktu wykonawczego – zgodnie z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP (poprawka nr 13).

Poprawka nr 14 zmierza do zapewnienia konsekwencji legislacyjnych dodania ustępu 1b w art. 46 ustawy o transporcie drogowym.

Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 47 ust. 1 ustawy o transporcie drogowym minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wysokość opłat za czynności administracyjne, o których mowa w art. 41 ust. 1;
- 2) wysokość opłat za egzaminowanie oraz za wydanie certyfikatu kompetencji zawodowych.

Ustawodawca sejmowy uzupełnił sformułowany w art. 41 ust. 1 katalog czynności administracyjnych o wydanie świadectwa kierowcy, jego zmianę oraz wydanie wtórnika świadectwa kierowcy. W związku z tym zbyteczne jest uzupełnienie treści art. 47 ust. 1 o pkt 3, zobowiązujący organ wydający rozporządzenie do określenia w nim wysokości opłaty za wydanie świadectwa kierowcy – obowiązek taki wynika bowiem z ust. 1 pkt 1. Ponadto, zważywszy na zmianę zawartych w art. 47 ust. 2 wytycznych dotyczących treści tego rozporządzenia, minister właściwy do spraw transportu będzie obowiązany do wydania nowych przepisów wykonawczych w tym zakresie. Należy również zauważyć, że z uwagi na treść pkt 7 dodanego do art. 41 ust. 1 minister właściwy do spraw transportu powinien określić nie tylko wysokość opłat za wydanie świadectwa kierowcy, ale również z tytułu jego zmiany oraz wydania wtórnika świadectwa kierowcy. W związku z tym Senat postanowił wprowadzić do ustawy poprawkę nr 15.

Art. 1 pkt 3 ustawy uchylił art. 14 ust. 4 ustawy o transporcie drogowym, w myśl którego w przypadku zmiany licencji polegającej na zmianie wykazu numerów rejestracyjnych pojazdów samochodowych, przedsiębiorca jest obowiązany zwrócić dotychczasowe wypisy z tego wykazu nie później niż w terminie 14 dni od dnia otrzymania nowych wypisów. W związku z tym Senat dokonał stosownej modyfikacji art. 96a ust. 1 ustawy o transporcie drogowym, który ustanawia sankcję karną m.in. z tytułu niewypełnienia wyżej przytoczonej dyspozycji (poprawka nr 16).

Art. 2 ust. 1 ustawy statuuje zasadę, w myśl której przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w zakresie międzynarodowego transportu drogowego na podstawie dotychczasowych uprawnień może wykonywać tę działalność, na podstawie posiadanego uprawnienia, do dnia uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej. Zgodnie z ust. 2 tego artykułu przepisu ust. 1 nie stosuje się do licencji na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego osób samochodem osobowym. Art. 2 ust. 2 został jednak niewłaściwie sformułowany, gdyż nie wynika z niego w sposób jednoznaczny, czy przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą na podstawie licencji na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego osób samochodem osobowym będzie mógł wykonywać tę działalność do upływu okresu, na który została udzielona ta licencja, czy utraci on posiadane uprawnienia z dniem wejścia w życie ustawy. Wykładnia celowościowa przemawia za pierwszym rozwiązaniem, jednakże Senat uznał za zasadne doprecyzowanie omawianego przepisu (poprawka nr 17).

Art. 4 ust. 1 ustawy został niewłaściwie zredagowany. Stanowi on, że licencję wspólnotową wydaje minister właściwy do spraw transportu na pisemny wniosek przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie międzynarodowego transportu drogowego na podstawie uprawnień nabytych przed dniem wejścia w życie ustawy. Tymczasem licencja wspólnotowa będzie mogła być wydana każdemu przedsiębiorcy, spełniającemu odpowiednie wymogi. Dlatego też Senat uznał za celowe, aby art. 4 ust. 1 stanowił, iż przedsiębiorcy, o których mowa w art. 2 ust. 1, występują do ministra właściwego do spraw transportu z pisemnym wnioskiem o wydanie licencji wspólnotowej (poprawka nr 18).

Unormowanie art. 4 ust. 6 ustawy dotyczące przychodu z tytułu wpływów uzyskanych z opłat za wydanie licencji wspólnotowej powinno zostać wydzielone w odrębny artykuł z uwagi za wyraźną odrębność od materii art. 4 ustawy. Zważywszy na to, że problematyka ta odnosi się zarówno do przedsiębiorców, o których mowa w art. 2 ust. 1, jak również do przedsiębiorców, o których mowa w art. 5 ust. 1, postulować należy jej uregulowanie w kolejnym artykule. Niezależnie od tego Senat dokonał uściślenia, że wpływy uzyskane z opłat za wydanie licencji wspólnotowej dla przedsiębiorców, o których mowa w art. 2 ust. 1 i art. 5 ust. 1, stanowią przychód środka specjalnego, o którym mowa w art. 46 ust. 1, i w całości są przekazywane jednostce upoważnionej do pobierania tych opłat z przeznaczeniem na pokrycie kosztów produkcji oraz kosztów administracyjnych związanych z wydaniem tej licencji (poprawki nr 20 i 23).

Poprawka nr 21 zmierza do ustanowienia zasady, w myśl której przedsiębiorcom, którym udzielono licencji na międzynarodowy transport drogowy w okresie od dnia wejścia w życie ustawy do dnia 31 marca 2004 r., wydaje się równocześnie licencję wspólnotową.

Poprawki nr 8, 12, 19, 22, 24 i 26 zmierzają do doprecyzowania przepisów ustawy oraz zachowania poprawnych konstrukcji redakcyjnych.

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 7 listopada 2003 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych
oraz o zmianie niektórych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 17 października 2003 r. ustawy o zmianie ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o zmianie niektórych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 2, w ust. 1a kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „finansowanych z budżetów tych miast.”;
- 2) w art. 1 w pkt 7, w art. 37d w ust. 1 wyrazy „z uwzględnieniem warunków określonych w rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 2” zastępuje się wyrazami „z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie ust. 2”;
- 3) w art. 1 w pkt 7, w art. 37d w ust. 2 skreśla się wyrazy „w szczególności”;
- 4) w art. 1 w pkt 7, w art. 37e w ust. 2 i w art. 37m w ust. 2 skreśla się wyraz „detalicznych”;
- 5) w art. 1 w pkt 7, w art. 37e w ust. 4 i w art. 37m w ust. 4 wyrazy „określi, w drodze rozporządzenia” zastępuje się wyrazami „ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski””;
- 6) w art. 1 w pkt 7, w art. 37g wyrazy „w art. 37a” zastępuje się wyrazami „w art. 37a ust. 2 i 3”;
- 7) w art. 1 w pkt 7, w art. 37g wyrazy „uczestniczące w akcji w rozumieniu przepisów” zastępuje się wyrazami „wykonujące zadania w zakresie określonym w art. 53 ust. 2 pkt 1 lit. a”;
- 8) w art. 1 w pkt 7, w art. 37q skreśla się ust. 2 i oznaczenie ust. 1;
- 9) w art. 1 w pkt 8, w art. 39a w pkt 1 wyraz „modernizację” zastępuje się wyrazami „przebudowę, remonty”;
- 10) w art. 1 w pkt 8, w art. 39b w pkt 9 wyrazy „w art. 55” zastępuje się wyrazami „w art. 55 ust. 3”;
- 11) w art. 1 w pkt 8, w art. 39d w ust. 4 wyrazy „przeznaczenia kredytu” zastępuje się wyrazami „przeznaczenia kredytu, pożyczki”;
- 12) w art. 1 w pkt 8, w art. 39f w ust. 1 w pkt 1 wyraz „modernizacji” zastępuje się wyrazami „przebudowy, remontów”;
- 13) w art. 1 w pkt 8, w art. 39g:
  - a) w ust. 1 wyrazy „w ust. 2–5” zastępuje się wyrazami „w ust. 2–4”;
  - b) skreśla się ust. 5;
- 14) w art. 1 w pkt 11, w art. 43 w ust. 1 wyrazy „z zastrzeżeniem ust. 2” zastępuje się wyrazami „z zastrzeżeniem ust. 3”;
- 15) w art. 1 w pkt 21 skreśla się wyrazy „w art. 33 w ust. 1, w art. 34 w ust. 1 i 2.”;
- 16) dodaje się art. 1a w brzmieniu:

„Art. 1a. W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968, Nr 113, poz. 984, Nr 127, poz. 1090, Nr 141, poz. 1178, Nr 169, poz. 1387, Nr 199, poz. 1672, Nr 200, poz. 1679 i Nr 216, poz. 1824 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 718, Nr 135, poz. 1268 i Nr 137, poz. 1302) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3a:
  - a) w § 1:
    - zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:
„W zakresie zobowiązań: powstałych w przypadkach określonych w art. 8 i art. 21 § 1 pkt 1 ustawy – Ordynacja podatkowa, długów celnych powstałych w przypadkach określonych w art. 209 § 1 oraz art. 217 § 1 Kodeksu celnego, podatków wykazanych w zgłoszeniu celnym, składek na ubezpieczenie społeczne, a także opłat paliwowych, o których mowa w ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 110, poz. 1192, z 2002 r. Nr 25, poz. 253 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 721, Nr 139, poz. 1325, Nr 162, poz. 1586 i Nr..., poz....), stosuje się również egzekucję administracyjną, jeżeli wynikają one odpowiednio:”;
    - w pkt 3 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) z informacji o opłacie paliwowej.”;
  - b) w § 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) w deklaracji, w zeznaniu, w zgłoszeniu celnym, w deklaracji rozliczeniowej albo w informacji o opłacie paliwowej zostało zamieszczone pouczenie, że stanowią one podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego.”;
- 2) w art. 5 w § 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

- „4) w odniesieniu do obowiązków wynikających z wydanych przez naczelnika urzędu celnego decyzji, postanowień lub mandatów karnych oraz z przyjętych przez naczelnika urzędu celnego zgłoszeń celnych, deklaracji albo informacji o opłacie paliwowej – właściwy dla tego naczelnika dyrektor izby celnej.”;
- 17) w art. 2 skreśla się pkt 1;
- 18) dodaje się art. 2a w brzmieniu:
„Art. 2a. W ustawie z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2002 r. Nr 112, poz. 982, Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271 oraz z 2003 r. Nr 170, poz. 1652) art. 19 otrzymuje brzmienie:
„Art. 19. W postępowaniu o ustalenie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu dotyczącym przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, o którym mowa w przepisach o ochronie środowiska, oraz w sprawie ustalenia lokalizacji autostrad oraz dróg ekspresowych, jeżeli przepisy ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym mają zastosowanie do tych dróg, wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska przysługują prawa strony w postępowaniu administracyjnym i postępowaniu przed sądem administracyjnym, jeżeli zgłosi swój udział w postępowaniu.”;
- 19) w art. 5 w pkt 1 w lit. a, pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) koncesjonariusz, o którym mowa w art. 37a ust. 2 ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 110, poz. 1192, z 2002 r. Nr 25, poz. 253 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 721, Nr 139, poz. 1325, Nr 162, poz. 1586 i Nr..., poz....).”;
- 20) w art. 5 w pkt 1 w lit. b, w ust. 3 wyrazy „w art. 23a ust. 2 pkt 5” zastępuje się wyrazami „w ust. 2 pkt 5”;
- 21) w art. 5 w pkt 4 w lit. a, w ust. 1a wyrazy „finansowanie budowy autostrad lub ich odcinków” zastępuje się wyrazami „finansowanie budowy autostrady, drogi ekspresowej lub ich odcinków”;
- 22) dodaje się art. 5a w brzmieniu:
„Art. 5a. W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543, z 2001 r. Nr 129, poz. 1447 i Nr 154, poz. 1800, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 126, poz. 1070, Nr 130, poz. 1112, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1682 i Nr 240, poz. 2058 oraz z 2003 r. Nr 1, poz. 15, Nr 80, poz. 717, 720 i 721, Nr 96, poz. 874, Nr 124, poz. 1152 i Nr 162, poz. 1568) w art. 2 pkt 5 otrzymuje brzmienie:
„5) ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 110, poz. 1192, z 2002 r. Nr 25, poz. 253 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 721, Nr 139, poz. 1325, Nr 162, poz. 1586 i Nr..., poz....).”;
- 23) dodaje się art. 7a w brzmieniu:
„Art. 7a. W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627 i Nr 115, poz. 1229, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 233, poz. 1957 oraz z 2003 r. Nr 46, poz. 392, Nr 80, poz. 717 i 721 i Nr 162, poz. 1568) w art. 46 w ust. 4 pkt 8 otrzymuje brzmienie:
„8) decyzja o ustaleniu lokalizacji autostrady, wydawana na podstawie ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 110, poz. 1192, z 2002 r. Nr 25, poz. 253 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 721, Nr 139, poz. 1325, Nr 162, poz. 1586 i Nr..., poz....), gdy decyzja ta dotyczy odcinków, które we wskazaniach lokalizacyjnych zostały wskazane jako niewrażliwe z uwagi na uwarunkowania ochrony środowiska lub możliwość wystąpienia konfliktów społecznych.”;
- 24) w art. 8 w pkt 1 wyrazy „w art. 8 w ust. 3” zastępuje się wyrazami „w art. 8 w ust. 3 w pkt 3”;
- 25) w art. 9 w zdaniu wstępnym po wyrazach „(Dz. U. Nr 80, poz. 721)” dodaje się wyrazy „wprowadza się następujące zmiany:”, pozostałą treść oznacza się jako pkt 1 i dodaje się pkt 2 w brzmieniu:
„2) art. 44 otrzymuje brzmienie:
„Art. 44. W okresie obowiązywania niniejszej ustawy do lokalizacji autostrad oraz do nabywania nieruchomości pod autostrady nie stosuje się art. 21–37 ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 110, poz. 1192, z 2002 r. Nr 25, poz. 253 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 721, Nr 139, poz. 1325, Nr 162, poz. 1586 i Nr..., poz....).”;
- 26) w art. 10 w ust. 2 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem i dodaje się wyrazy „przy czym wszystkie dotychczasowe czynności pozostają w mocy.”;
- 27) w załączniku do ustawy w kategorii 5 w kolumnie 3 skreśla się wyraz „2, 20”.

UZASADNIENIE

W wyniku rozpatrzenia uchwalonej przez Sejm ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o zmianie niektórych ustaw Senat wprowadził do niej 27 poprawek.

Uznając za konieczne rozszerzenie zakresu finansowania dróg krajowych przez Krajowy Fundusz Drogowy, Senat uchwalił poprawkę nr 1, która zmierza do tego, aby Fundusz ten finansował ze swoich środków również drogi krajowe w miastach na prawach powiatu, które nie są finansowane z budżetów tych miast.

Z uwagi na fakt, że art. 37d ust. 2, w brzmieniu nadanym przez ustawę, nie przekazuje do uregulowania, w drodze rozporządzenia, przez ministra właściwego do spraw transportu jakichkolwiek warunków dotyczących określonych materii, Senat uznał za stosowne dokonanie korekty ustępu 1 tego artykułu (poprawka nr 2).

Poprawka nr 3 zmierza do doprecyzowania zakresu wytycznych dotyczących treści rozporządzenia poprzez skreślenie wyrazów „w szczególności”.

Poprawka nr 4 zmierza do prawidłowego posłużenia się nazwą wskaźnika ekonomicznego.

Zważywszy na fakt, iż stawki maksymalne opłat za przejazd autostradą oraz stawka opłaty paliwowej są określone przez ustawę, błędne są postanowienia odpowiednio art. 37e ust. 4 i art. 37m ust. 4, w brzmieniu nadanym przez ustawę, które statuują upoważnienie dla ministra właściwego do spraw transportu do określenia, w drodze rozporządzenia, stawek maksymalnych tych opłat, z uwzględnieniem zasad wynikających odpowiednio z art. 37e ust. 2 i art. 37m ust. 2, zaokrąglając je w górę do pełnych groszy. Podanie do wiadomości publicznej tych stawek – zmienionych w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych, na zasadach określonych w art. 37e ust. 2 i art. 37m ust. 2 – będzie mieć jedynie charakter informacyjny, nie zaś normatywny. Racjonalny zatem wydaje się być postulat, aby minister właściwy do spraw transportu czynił to w drodze obwieszczenia (poprawka nr 5).

Poprawka nr 7 zmierza do sprecyzowania, iż od opłat za przejazd autostradą są zwolnione pojazdy uprzywilejowane, uczestniczące w akcji związanej z ratowaniem życia, zdrowia ludzkiego lub mienia albo koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa lub porządku publicznego.

W myśl art. 37q ust. 2, w brzmieniu nadanym przez ustawę, dyrektor izby celnej jest organem egzekucyjnym uprawnionym do stosowania wszystkich środków egzekucyjnych, z wyjątkiem egzekucji z nieruchomości, w egzekucji administracyjnej opłaty paliwowej wraz z odsetkami. Senat uznał za stosowne uszczegółowienie tej materii poprzez skreślenie powołanego przepisu i wprowadzenie odpowiednich zmian w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2002 r. Nr 110, poz. 968 ze zm.) poprzez wprowadzenie poprawek nr 8 i 16.

Obowiązek uzgodnienia projektu każdego dokumentu rządowego, w tym projektu aktu normatywnego, wynika z ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 ze zm.). Uszczegółowienie trybu realizacji tego obowiązku nastąpiło w uchwale nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221 ze zm.). Dlatego też zbędna jest regulacja art. 39g ust. 5, w brzmieniu nadanym przez ustawę, w myśl której projekt, ustalany w drodze rozporządzenia, Programu rzeczowo-finansowego dla inwestycji drogowych realizowanych z wykorzystaniem środków Krajowego Funduszu Drogowego wymaga uzgodnienia z ministrami właściwymi do spraw budżetu i finansów publicznych oraz akceptacji ministra właściwego do spraw transportu. W związku z tym Senat uchwalił poprawkę nr 13.

Poprawka nr 15 zmierza do rezygnacji ze zmiany w ustawie, polegającej na zastąpieniu w art. 33 ust. 1 i 34 ust. 1 i 2 ustawy nowelizowanej wyrazów „Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad” wyrazami „Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad”, zważywszy na fakt, iż podmiotem praw i obowiązków wynikających z trwałego zarządu może być jedynie jednostka organizacyjna, a nie organ administracji.

Poprawka nr 17 zmierza do likwidacji sprzeczności pomiędzy art. 2 pkt 1 ustawy a art. 1 pkt 13 uchwalonej przez Sejm w dniu 30 października 2003 r. ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, nadającej nowe brzmienie art. 13 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 71, poz. 838 ze zm.).

Z uwagi na to, że ustawodawca sejmowy zdecydował się na zmianę tytułu ustawy nowelizowanej, istnieje konieczność wprowadzenia odpowiednich zmian w tych przepisach odrębnych ustaw, które odwołują się do niej. Celowi temu służą poprawki nr 18, 22, 23 i 25.

Poprawka nr 21 zmierza do tego, aby emitenci obligacji przychodowych będący koncesjonariuszami w rozumieniu ustawy mogli przeznaczyć środki pochodzące z emisji obligacji przychodowych nie tylko na finansowanie budowy autostrad lub ich odcinków, ale również dróg ekspresowych.

Poprawka nr 26 zmierza do sprecyzowania, że do postępowania przetargowego wszczętego przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się odpowiednio przepisy ustawy nowelizowanej, w brzmieniu nadanym ustawą, przy czym wszystkie dotychczasowe czynności pozostają w mocy.

Poprawki nr 6, 9–12, 14, 19, 20, 24 i 27 zmierzają do uściślenia przepisów ustawy.

U C H W A Ł A SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 7 listopada 2003 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 30 października 2003 r. ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 1, w ust. 3 wyrazy „art. 7 ust. 2” zastępuje się wyrazami „art. 7 ust. 1 pkt 1”;
- 2) w art. 1 w pkt 11, w art. 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw transportu może, w drodze rozporządzenia, zaliczyć drogę niebędącą drogą publiczną w rozumieniu art. 1 do odpowiedniej kategorii, jeżeli droga ta:

  - 1) jest niezbędna do komunikacji publicznej,
  - 2) spełnia kryteria właściwe dla kategorii drogi wojewódzkiej, powiatowej lub gminnej,
  - 3) nie została zaliczona przez organ właściwy do zaliczenia do kategorii dróg wojewódzkich w trybie art. 6 ust. 2, powiatowych w trybie art. 6a ust. 2 lub gminnych w trybie art. 7 ust. 2.”;
- 3) w art. 1 w pkt 12, w art. 10 w ust. 12 po wyrazie „promów,” dodaje się wyrazy „a także treść i sposób prowadzenia rejestrów numerów nadanych drogom oraz rejestru JNI nadanych obiektom mostowym i tunelom,”;
- 4) w art. 1 w pkt 14, w art. 13b w ust. 3 i 4 po wyrazach „Rada gminy” dodaje się wyrazy „(rada miasta)”;
- 5) w art. 1 w pkt 15, w art. 13d:
  - a) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Minister właściwy do spraw transportu wprowadzając opłatę, o której mowa w art. 13 ust. 2 pkt 1, w drodze rozporządzenia:

    - 1) może wprowadzić opłaty abonamentowe lub zryczałtowaną oraz zerową stawkę opłaty dla niektórych użytkowników drogi,
    - 2) określa sposób ogłaszania wysokości tej opłaty,
    - 3) określa sposób pobierania tej opłaty,
      - uwzględniając w szczególności potrzeby użytkowników w zakresie częstotliwości korzystania z obiektów mostowych i tuneli, zmniejszenie skutków finansowych wprowadzenia opłaty dla mieszkańców, dostępność informacji o wysokości opłat oraz koszt poboru tej opłaty.”,
  - b) dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego wprowadzając opłatę, o której mowa w art. 13 ust. 2 pkt 1, w drodze uchwały:

    - 1) może wprowadzić opłaty abonamentowe lub zryczałtowaną oraz zerową stawkę opłaty dla niektórych użytkowników drogi,
    - 2) określa sposób ogłaszania wysokości tej opłaty,
    - 3) określa sposób pobierania tej opłaty.”;
- 6) w art. 1 w pkt 15, w art. 13e:
  - a) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Minister właściwy do spraw transportu wprowadzając opłatę, o której mowa w art. 13 ust. 2 pkt 2, w drodze rozporządzenia:

    - 1) może wprowadzić opłaty abonamentowe lub zryczałtowaną oraz zerową stawkę opłaty dla niektórych użytkowników drogi,
    - 2) określa sposób ogłaszania wysokości tej opłaty,
    - 3) określa sposób pobierania tej opłaty,
      - uwzględniając w szczególności potrzeby użytkowników w zakresie częstotliwości korzystania z przepraw promowych, zmniejszenie skutków finansowych wprowadzenia opłaty dla mieszkańców, dostępność informacji o wysokości opłat oraz koszt poboru tej opłaty.”,
  - b) dodaje się ust. 8a w brzmieniu:

„8a. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego wprowadzając opłatę, o której mowa w art. 13 ust. 2 pkt 2, w drodze uchwały:

    - 1) może wprowadzić opłaty abonamentowe lub zryczałtowaną oraz zerową stawkę opłaty dla niektórych użytkowników drogi,
    - 2) określa sposób ogłaszania wysokości tej opłaty,

- 3) określa sposób pobierania tej opłaty.”;
- 7) w art. 1 w pkt 15, w art. 13f w ust. 2 po wyrazach „Rada gminy” dodaje się wyrazy „(rada miasta)”;
- 8) w art. 1 w pkt 15, w art. 13g w ust. 8 wyrazy „od dnia wydania decyzji o zwrocie tej kary” zastępuje się wyrazami „od dnia uchylecia decyzji wymierzającej karę”;
- 9) w art. 1 w pkt 19 lit. c otrzymuje brzmienie:
„c) po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:
„6a) ochrona zabytków drogowictwa.”;
- 10) w art. 1 w pkt 24, w ust. 2 wyrazy „z tego tytułu” zastępuje się wyrazami „z tytułu najmu lub dzierżawy”;
- 11) w art. 1 w pkt 39 w lit. d, w ust. 5 w pkt 1 wyraz „niż” zastępuje się wyrazami „lub równy”;
- 12) w art. 1 w pkt 40, w art. 40:
a) w ust. 2 w pkt 3 po wyrazie „obiektów” dodaje się wyraz „budowlanych”,
b) w ust. 6, w ust. 9 w pkt 5 oraz w ust. 10 po wyrazie „obiekty” dodaje się wyraz „budowlanego”;
- 13) w art. 1 w pkt 41, w art. 40a w ust. 2 po wyrazach „dróg krajowych” dodaje się wyrazy „oraz na zakup urządzeń do ważenia pojazdów”;
- 14) w art. 1:
a) w pkt 42, w ust. 2 po wyrazie „masy” dodaje się wyraz „całkowitej”,
b) w pkt 43, w art. 40c w ust. 1 po wyrazie „masę” dodaje się wyraz „całkowitą”;
- 15) w art. 1 w pkt 43, w art. 40c w ust. 2 po wyrazie „pieniężnej” dodaje się wyrazy „, o której mowa w ust. 1,”;
- 16) w art. 1 w pkt 44, w art. 40d w ust. 1 skreśla się wyrazy „oraz kar pieniężnych określonych w art. 13g ust. 1, art. 29a ust. 1 i 2 oraz art. 40 ust. 12”;
- 17) w art. 3 w pkt 3, w ust. 6 wyraz „możliwością” zastępuje się wyrazem „koniecznością”;
- 18) w art. 6 w ust. 1 po wyrazach „W okresie” dodaje się wyrazy „od dnia 1 maja 2004 r.”;
- 19) w art. 6 w ust. 2 po wyrazach „Wykaz dróg” dodaje się wyraz „tranzytowych”;
- 20) w art. 6 w ust. 4 po wyrazie „Drogowego” dodaje się wyrazy „lub funkcjonariusz Policji”;
- 21) w art. 6 ust. 9 otrzymuje brzmienie:
„9. Opłata dodatkowa może być uiszczana:
1) na drogowych przejściach granicznych:
a) w placówkach kontroli granicznej,
b) w urzędach celnych,
2) w urzędach celnych wewnątrz kraju.”;
- 22) w art. 6 ust. 13 otrzymuje brzmienie:
„13. Koszt druku i dystrybucji kart opłat, o których mowa w ust. 1, ponosi Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad z przychodów środka specjalnego.”;
- 23) w art. 9 po wyrazie „wykonawczych” dodaje się wyraz „wydanych”;
- 24) w art. 11 po wyrazie „dotychczasowe” dodaje się wyrazy „, nie dłużej jednak niż przez 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy”;
- 25) w art. 13 w pkt 1 wyrazy „1 grudnia 2003 r.” zastępuje się wyrazem „ogłoszenia”;
- 26) w art. 13:
a) w pkt 3 wyrazy „oraz art. 6, które wchodzi” zastępuje się wyrazami „, który wchodzi”,
b) w pkt 3 kropkę na końcu zastępuje się przecinkiem oraz dodaje się pkt 4 w brzmieniu:
„4) art. 6, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r.”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Kazimierz KUTZ

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 7 listopada 2003 r. Senat rozpatrzył ustawę o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw i zaproponował wprowadzenie do jej tekstu 26 poprawek.

Poprawka nr 1 ma charakter legislacyjny i zmierza do tego, aby przepis art. 2 ust. 3 (w nowym brzmieniu) odsyłał do właściwego, ze względu na charakter, przepisu ustawy – Prawo budowlane. Przepis art. 7 ust. 2 ustawy – Prawo budowlane stanowi delegację ustawową do określenia w drodze rozporządzenia warunków technicznych, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt. 1.

Poprawka nr 2 zmierza do usunięcia wątpliwości, które mogą powstać w związku z nowym brzmieniem art. 9 ust. 1 ustawy o drogach publicznych, a dotyczących wytycznych upoważnienia ustawowego. Stwierdzenie, że „droga jest niezbędna do komunikacji i nie została zaliczona do kategorii dróg wojewódzkich, powiatowych lub gminnych” może być bowiem potraktowane jako warunek podjęcia przez ministra działań legislacyjnych, a nie jako wytyczna co do treści aktu.

Poprawka nr 3 zmierza do tego, aby w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw transportu określone były również treść i sposób prowadzenia rejestrów numerów nadanych drogom oraz rejestru jednolitych numerów inwentarzowych nadanych obiektom mostowym i tunelom. Uregulowanie tej problematyki w rozporządzeniu zapewni jednolity charakter i treść rejestrów numerów nadanych drogom prowadzonych przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad oraz przez poszczególne zarządy województw. Rozwiązanie takie pozwoli uniknąć sytuacji, gdy treść i sposób prowadzenia tych rejestrów będą różne w zależności od podmiotu prowadzącego. Pewność co do treści i sposobu prowadzenia istotna jest również w przypadku rejestru JNI nadanych obiektom mostowym i tunelom.

Poprawki nr 4 i 7 zmierzają do uwzględnienia faktu, że w miastach na prawach powiatu uchwałę o ustaleniu strefy płatnego parkowania, uchwałę, o której mowa w art. 13b ust. 4, a także uchwałę określającą wysokość opłaty dodatkowej podejmować będzie rada miasta.

W związku z brzmieniem przepisów art. 13d ust. 8 i art. 13e ust. 8 rodziło się pytanie o charakter prawny aktów podejmowanych przez wskazane organy na podstawie tych przepisów. Nie budziło wątpliwości, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego dokonywać będzie tego w formie uchwały, problem pojawiał się jeżeli chodzi o ministra właściwego do spraw transportu. Zdaniem Senatu konieczne było doprecyzowanie, że wprowadzenie opłat abonamentowych lub zryczałtowanych, określenie sposobu ogłaszania wysokości opłaty, czy też określenie sposobu pobierania opłaty nastąpi w drodze rozporządzenia. W związku z tym sformułowano na nowo upoważnienie dla ministra właściwego do spraw transportu do określenia spraw wskazanych w art. 13d ust. 8 i art. 13e ust. 8. Dokonano tego z uwzględnieniem przepisów Konstytucji i zasad techniki prawodawczej dotyczących przepisów upoważniających (poprawki nr 5 i 6).

Uchwalony przez Sejm przepis art. 13g ust. 8 stanowi, że w przypadku uwzględnienia odwołania kara pieniężna podlega zwrotowi w terminie 14 dni od dnia wydania decyzji o zwrocie tej kary. Zdaniem Senatu podstawą zwrotu kary powinien być sam fakt uwzględnienia odwołania, a nie kolejna (indywidualna i konstytutywna) decyzja organu odwoławczego (organ odwoławczy mógłby co najwyżej wydać postanowienie o zwrocie kary). Ponadto uzależnianie zwrotu kary od faktu wydania decyzji o jej zwrocie jest niewskazane ze społecznego punktu widzenia (poprawka nr 8).

Poprawka nr 9 ma na celu uwzględnienie w przedmiotowej ustawie zmian wprowadzanych ustawą z dnia 17 października 2003 r. o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o zmianie niektórych ustaw, a dotyczących art. 18 ust. 2 ustawy o drogach publicznych.

Zmieniany art. 22 ust. 2 zdanie drugie stanowi, że zarząd drogi może pobierać opłaty, w wysokości ustalonej w umowie, z tytułu oddania w najem, dzierżawę lub użyczenie gruntów w pasie drogowym. W świetle art. 710 Kodeksu Cywilnego istotą użyczenia jest jego nieodpłatność („bezpłatne używanie”), w związku z powyższym Senat uznał, że zarząd drogi może pobierać opłaty w wysokości ustalonej w umowie jedynie z tytułu najmu i dzierżawy (poprawka nr 10).

Poprawka nr 11 zmierza do doprecyzowania, kto będzie ponosił, w związku z budową, przebudową lub remontem drogi, koszt przełożenia urządzenia lub obiektu budowlanego niezwiązanego z potrzebami zarządzania drogą lub potrzebami ruchu drogowego w sytuacji, gdy okres umieszczenia urządzenia lub obiektu w pasie drogowym jest równy 4 lata.

Mając na uwadze art. 108 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym oraz fakt, że wojewodowie nie zostali zaopatrzeni w środki niezbędne do zakupu urządzeń do ważenia pojazdów Senat uznał, że konieczne jest, aby środki te zostały wyasygnowane w ramach środka specjalnego Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (poprawka nr 13).

Kierując się tym, że ustawa o transporcie drogowym nie przewiduje pobierania odsetek ustawowych z tytułu nieterminowego uiszczania kar pieniężnych (odsetki te przewidziane są jedynie w zakresie op-

łat), Senat dostosował do tej ustawy system rozliczania należności z tytułu kar pieniężnych wymierzonych na podstawie ustawy o drogach publicznych (poprawka nr 16).

Wprowadzając poprawki nr 18 i 26 Senat uznał, że wcześniejsze wejście w życie przepisu art. 6 pozwoli na należyte, od strony organizacyjnej, przygotowanie się Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad do wprowadzenia opłaty dodatkowej, o której mowa w tym przepisie, w szczególności Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad będzie mogła wcześniej przygotować druk i dystrybucję kart opłat dodatkowych. Przedsiębiorcy wykonujący międzynarodowy transport drogowy lub niezarobkowy międzynarodowy przewóz drogowy zobowiązani będą do ponoszenia opłaty dodatkowej za jednokrotny przejazd pojazdu silnikowego lub zespołu pojazdów o nacisku osi pojedynczej ponad 10, 0 t do 11, 5 t po głównych drogach tranzytowych od dnia 1 maja 2004 r., a więc termin ten nie ulegnie zmianie.

Poprawka nr 20 umożliwi funkcjonariuszowi Policji wymierzanie kary pieniężnej za przejazd pojazdu o nacisku osi pojedynczej ponad 10, 0 t do 11, 5 t po głównych drogach tranzytowych bez uiszczenia opłaty dodatkowej, o której mowa w art. 6 ustawy nowelizującej. Rozwiązanie to uzasadnione jest tym, że funkcjonariusz Policji upoważniony jest do stwierdzania, że pojazd przekracza dopuszczalną masę całkowitą, naciski osi lub wymiary.

Poprawka nr 21 ma na celu ułatwienie przedsiębiorcom nabywania kart opłaty dodatkowej poprzez rozszerzenie katalogu miejsc, w których taką kartę będzie można nabyć. W myśl poprawki Senatu opłata dodatkowa będzie mogła być uiszczona (karta opłaty dodatkowej nabyta) również w placówkach kontroli granicznej.

Poprawka nr 22 uściśla, że Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad poniesie koszt druku i dystrybucji kart opłaty dodatkowej. Poprawka ta wskazuje ponadto na źródło pokrycia tych kosztów.

W związku z tym, że przepis art. 11 przewiduje konstrukcję prawną, zgodnie z którą do czasu wejścia w życie postanowień rozporządzenia, o którym mowa w art. 40 ust. 7, w zakresie wydawania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego, ustalania opłat i kar z tego tytułu oraz przeznaczania środków pochodzących z tych opłat i kar stosować będzie się przepisy dotychczasowe, a także mając na uwadze fakt, że dojść może do sytuacji, kiedy przepisy, które weszły w życie nie będą stosowane, natomiast stosować będzie się regulacje, które już utraciły moc (taka sytuacja będzie mieć miejsce w przypadku, gdy przepisy rozporządzenia, o którym mowa w art. 40 ust. 7 wejdą w życie później, aniżeli znowelizowane przepisy art. 40 i art. 40a.), Senat uznał, że interes publiczny wymaga, aby taka okoliczność trwała możliwie krótko. W związku z tym ograniczono w czasie, do maksymalnie 6 miesięcy, możliwość obowiązywania przepisów dotychczasowych (poprawka nr 24).

Wejście w życie z dniem ogłoszenia ustawy przepisów statuujących zasady ponoszenia opłat za korzystanie z dróg publicznych pozwoli organom stanowiącym jednostek samorządu terytorialnego na podjęcie przed dniem 30 listopada 2003 r., tj. terminem utraty mocy dotychczasowych przepisów dotyczących opłat, uchwał wprowadzających te opłaty. Organy samorządu terytorialnego będą miały również czas na wcześniejsze przyjęcie regulaminów płatnego parkowania (poprawka nr 25).

Poprawki nr 12 i 14 ujednolicają terminologię ustawy.

Poprawki 15 i 19 doprecyzowują przepis ustawy.

Poprawki 17 i 23 mają charakter redakcyjny.

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 7 listopada 2003 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o giełdach towarowych
oraz niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 17 października 2003 r. ustawy o zmianie ustawy o giełdach towarowych oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 1 w lit. d, w pkt 9:
  - a) lit. a otrzymuje brzmienie:
„a) domy maklerskie w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz.U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447, Nr 240, poz. 2055 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 84, poz. 774, Nr 124, poz. 1151 i Nr 170, poz. 1651),”
  - b) lit. c otrzymuje brzmienie:
„c) zagraniczne osoby prawne, o których mowa w art. 52 i 52a ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi,”
  - c) wyrazy „- jeżeli dokonują czynności, o których mowa w art. 30 ust. 2b pkt 3 tej ustawy” zastępuje się wyrazami „- jeżeli dokonują czynności, o których mowa w art. 30 ust. 2b pkt 3 ustawy - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi”;
- 2) w art. 1 w pkt 1 w lit. f, pkt 15 otrzymuje brzmienie:
„15) umowie rozliczeniowo-gwarancyjnej - rozumie się przez to umowę zawartą pomiędzy członkiem giełdowej izby rozrachunkowej, będącym towarowym domem maklerskim lub domem maklerskim, a maklerem niezależnym, na podstawie której członek tej izby zobowiązuje się dokonywać rozliczeń i gwarantować wykonanie przez maklera niezależnego zobowiązań wynikających z transakcji towarowymi giełdowymi, o których mowa w pkt 2 lit. d i e, zawartych przez niego na danej giełdzie,”;
- 3) w art. 1 w pkt 3, w art. 3a w ust. 4 wyrazy „Rada Ministrów może określić” zastępuje się wyrazami „Rada Ministrów określi”;
- 4) w art. 1 w pkt 20 w lit. a skreśla się tiret drugie;
- 5) w art. 1 w pkt 29, w art. 38e skreśla się ust. 2 i oznaczenie ust. 1;
- 6) w art. 1 w pkt 44, w art. 55a skreśla się pkt 3;
- 7) w art. 3, w art. 2 wyraz „wymienionych” zastępuje się wyrazem „wymienionej”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Kazimierz KUTZ

UZASADNIENIE

Senat na 48. posiedzeniu w dniu 7 listopada 2003 r. podjął uchwałę w sprawie ustawy o zmianie ustawy o giełdach towarowych oraz niektórych innych ustaw wprowadzając do jej tekstu 7 poprawek.

Poprawka 1 usuwa błąd w definiowaniu poprzez doprecyzowanie, że domem maklerskim w rozumieniu ustawy o giełdach towarowych jest dom maklerski, o którym mowa w ustawie - Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi.

Senat, przyjmując poprawkę 2, doprecyzował pojęcie umowy rozliczeniowo-gwarancyjnej przesądając w jej definicji, że jest to umowa zawarta pomiędzy członkiem giełdowej izby rozrachunkowej a maklerem niezależnym.

Mając na uwadze bezpieczeństwo obrotu na giełdzie towarowej Senat zmienił, z fakultatywnego na obligatoryjny, charakter upoważnienia udzielonego Radzie Ministrów do wydania rozporządzenia w sprawie zasad tworzenia, utrwalania, przechowywania i zabezpieczania dokumentów sporządzanych na elektronicznych nośnikach informacji (poprawka 3).

Przywrócony ponadto został (poprawka 4), uchylony przez Sejm, obowiązek posiadania przez maklera giełd towarowych minimum wykształcenia średniego. W opinii Senatu wykreślenie tego obowiązku przez Sejm zbyt liberalizuje obowiązujące przepisy w tym zakresie.

Poprawką 5 Senat skreślił przepis pozwalający na określanie przez Radę Ministrów w akcie podstawowym, w rozporządzeniu, czynności innych niż wymienione w ustawie, których wykonywanie przez towarowy dom maklerski wymaga albo nie wymaga uzyskania zezwolenia. Powyższa koncepcja nie uzyskała poparcia Senatu ze względu na zastrzeżenia natury konstytucyjnej.

Poprawka 6 skutkuje tym, że odnośnie nienaruszania obowiązku zachowania tajemnicy zawodowej przez zagraniczne osoby prawne będą miały zastosowanie przepisy ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych.

Poprawka 7 precyzuje odesłanie.

**U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 7 listopada 2003 r.

w sprawie ustawy o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 17 października 2003 r. ustawy o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1:
  - a) w pkt 3, w art. 5 wyrazy „poprzestał na orzeczeniu kary dodatkowej, odstąpił od wymierzenia kary lub” zastępuje się wyrazami „odstąpił od wymierzenia kary, odstąpił od wymierzenia kary i poprzestał na wymierzeniu środka karnego albo”,
  - b) w pkt 7, w art. 15 w ust. 1 w pkt 5 wyrazy „kary dodatkowej” zastępuje się wyrazami „środka karnego”;
- 2) w art. 1 w pkt 7, w art. 15 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Organ postępowania wykonawczego i dowódca jednostki wojskowej nie mają obowiązku uiszczania opłat wymienionych w ust. 1.”;
- 3) w art. 1 w pkt 11, w art. 21 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) o wykroczenie, przy czym:
  - a) opłata wymierzona w razie skazania na karę aresztu albo karę ograniczenia wolności wynosi 30 zł,
  - b) opłata od wniosku o wznowienie postępowania jest określana odrębnie w przepisach o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.”.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Kazimierz KUTZ

UZASADNIENIE

Senat, po rozpatrzeniu ustawy o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych zaproponował wniesienie do niej 3 poprawek.

Wprowadzając poprawkę nr 1 Senat uznał za wskazane dostosowanie przepisu zawierającego nowe brzmienie art. 5 ustawy do rozwiązań przyjętych w nowym Kodeksie karnym w kwestii środków karnych i zasad ich wymiaru.

Poprawka oznaczona nr 2 nie zmierza do ograniczenia liczby podmiotów zwolnionych z opłat a jedynie do pozostawienia w przepisie tylko tych podmiotów, które zgodnie z przepisami nowego Kodeksu karnego wykonawczego, są uprawnione do składania wniosków o których w mowa w ust. 1 zmienianego art. 15.

W poprzednim Kodeksie karnym wykonawczym wnioski w postępowaniu wykonawczym oprócz skazanego, obrońcy i organów wykonujących orzeczenie, mogły składać osoby, instytucje albo organizacje społeczne, które udzieliły poręczenia lub pod których dozór oddano skazanego czyli: kierownictwo zakładu pracy, kolektyw pracowniczy, organizacje społeczne, stowarzyszenia i instytucje, do których należała troska o wychowywanie i zapobieganie demoralizacji lub pomoc skazanym, była to również osoba godna zaufania oraz dowódca jednostki wojskowej i kolektyw żołnierski. Pod rządami nowego Kodeksu brak jest powiązania pomiędzy uprawnieniem do udzielania poręczeń (wykonywania dozoru) a uprawnieniem do składania wniosków w postępowaniu wykonawczym. Kodeks przewiduje uprawnienia do składania wniosków dla organów postępowania wykonawczego, dowódcy jednostki wojskowej, oraz przedstawiciela skazanego ustanowionego spośród przedstawicieli stowarzyszeń, fundacji, organizacji i instytucji, o których mowa w art. 38 § 1 K.k. w a także dla osoby godnej zaufania. Senat uznał, że skoro skazany ani jego obrońca nie są zwolnieni z opłat, to nie będą zwolnione z opłat działające jako jego przedstawiciele osoby godne zaufania lub przedstawiciele, o których mowa w art. 38 § 1 Kodeksu karnego wykonawczego, tym bardziej, że i w poprzednim stanie prawnym zwolnienie obejmowało jedynie podmioty działające we własnym imieniu (na rzecz skazanego) i nie obejmowało osób godnych zaufania.

Ostatnia poprawka, oznaczona nr 3 wynika z potrzeby uwzględnienia przepisów zawartych w Dziale XIII Kodeksu karnego wykonawczego, które normują odrębnie niektóre kwestie związane z kosztami tego postępowania. W art. 118 w § 4 Kodeks upoważnia Ministra Sprawiedliwości do określania w rozporządzeniu zryczałtowanych wydatków postępowania i opłaty od wniosku o wznowienie postępowania (art. 113 § 2). W wydanym 10 października 2001 r. rozporządzeniu Minister określa wysokość opłaty od wniosku o wznowienie, ustalając ją na kwotę 100 zł. Obecna ustawa określa wysokość opłaty od wniosku o wznowienie na poziomie 150 zł. Stąd, w celu uniknięcia kolizji norm prawnych, Senat uznał za wskazane uzupełnienie zmienianego przepisu o wskazanie, że opłata od wniosku o wznowienie jest w postępowaniu w sprawach o wykroczenia regulowana odrębnie.

**U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 7 listopada 2003 r.

**w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy o zabezpieczeniu społecznym
między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów,
podpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 r.**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 17 października 2003 r. ustawy o ratyfikacji Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów, podpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 r., przyjmuje tę ustawę bez poprawek.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Kazimierz Kutz

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 7 listopada 2003 r.

**w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej
a Rządem Republiki Kirgiskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania
uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku,
podpisanej w Warszawie dnia 19 listopada 1998 r.**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 17 października 2003 r. ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Kirgiskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 19 listopada 1998 r., przyjmuje tę ustawę bez poprawek.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Kazimierz Kutz

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 7 listopada 2003 r.

**w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską
o nowym połączeniu polskiej drogi krajowej nr 78 i czeskiej drogi I/58 oraz o budowie
nowego mostu granicznego przez rzekę Odrę w rejonie Chałupek i Bohumina,
sporządzonej w Katowicach dnia 25 sierpnia 2001 r.**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 17 października 2003 r. ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o nowym połączeniu polskiej drogi krajowej nr 78 i czeskiej drogi I/58 oraz o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Odrę w rejonie Chałupek i Bohumina, sporządzonej w Katowicach dnia 25 sierpnia 2001 r., przyjmuje tę ustawę bez poprawek.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Kazimierz Kutz

- -

**UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 7 listopada 2003 r.

w sprawie zmian w składzie komisji senackich

Art. 1.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie art. 13 ust. 2 Regulaminu Senatu, wybiera senatora Krzysztofa Jurgiela do Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych oraz Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Art. 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WICEMARSZAŁEK SENATU

Kazimierz KUTZ

Treść

48. posiedzenia Senatu w dniach 5, 6 i 7 listopada 2003 r.

(Obrady w dniu 5 listopada)

Otwarcie posiedzenia	
Wyznaczenie sekretarza	
Przyjęcie protokołu czterdziestego szóstego posiedzenia	
Projekt porządku obrad	
Wniosek formalny o uzupełnienie porządku obrad o punkt jedenasty: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw senator Marian Noga	4
Przyjęcie wniosku formalnego	
Wniosek formalny o łączne rozpatrzenie punktów pierwszego, drugiego i trzeciego porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw; stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw; stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie senator Jerzy Markowski	4
Przyjęcie wniosku formalnego	
Zatwierdzenie porządku obrad czterdziestego ósmego posiedzenia	
Punkty pierwszy, drugi i trzeci porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw; stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw; stanowis-	
ko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	
Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych senator sprawozdawca Mieczysław Mietła	5
senator Mieczysław Janowski.	6
Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych senator sprawozdawca Mieczysław Mietła	6
Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych senator sprawozdawca Władysław Mańkut.	8
Zapytania i odpowiedzi senator Sergiusz Plewa	9
senator sprawozdawca Mieczysław Mietła	9
senator Krystyna Sienkiewicz.	9
senator sprawozdawca Mieczysław Mietła	10
senator Józef Sztorc.	10
senator sprawozdawca Mieczysław Mietła	10
senator Lesław Podkański.	10
senator sprawozdawca Mieczysław Mietła	11
senator Marek Balicki.	11
senator sprawozdawca Mieczysław Mietła	11
senator Dorota Simonides.	11
senator sprawozdawca Mieczysław Mietła	12
Wystąpienie podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów	

podsekretarz stanu Elżbieta Mucha	12	Zapytania i odpowiedzi senator Jolanta Popiołek	47
Zapytania i odpowiedzi senator Teresa Liszcz	15	senator sprawozdawca Tadeusz Wnuk	47
senator Lesław Podkański	15	senator Janina Sagatowska	47
senator Adam Graczyński	15	senator sprawozdawca Andrzej Spychalski	47
senator Józef Sztorc	16	senator Lesław Podkański	48
podsekretarz stanu Elżbieta Mucha	16	senator sprawozdawca Tadeusz Wnuk	48
senator Andrzej Spychalski	18	senator sprawozdawca Andrzej Spychalski	49
senator Grażyna Staniszevska	18	senator Andrzej Wielowieyski	49
senator Mieczysław Janowski	19	senator sprawozdawca Tadeusz Wnuk	49
senator Zdzisława Janowska	19	Wystąpienie podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów podsekretarz stanu Jacek Uczkiewicz	50
senator Zbigniew Romaszewski	20	Zapytania i odpowiedzi senator Lesław Podkański	51
podsekretarz stanu Elżbieta Mucha	20	senator Aleksandra Koszada	52
senator Zbigniew Romaszewski	23	senator Mieczysław Janowski	52
podsekretarz stanu Elżbieta Mucha	23	senator Marek Balicki	52
senator Krystyna Sienkiewicz	23	senator Andrzej Spychalski	53
senator Adam Gierek	23	senator Apolonia Klepacz	53
senator Włodzimierz Łęcki	23	senator Andrzej Wielowieyski	53
senator Grzegorz Lipowski	24	senator Janina Sagatowska	54
podsekretarz stanu Elżbieta Mucha	24	senator Genowefa Ferenc	54
senator Zbigniew Kruszewski	24	senator Franciszek Bachleda-Księdzularz	54
senator Marek Balicki	26	podsekretarz stanu Jacek Uczkiewicz	54
senator Genowefa Ferenc	26	Otwarcie dyskusji senator Alicja Stradomska	60
senator Maria Szyszkowska	27	senator Witold Gładkowski	61
podsekretarz stanu Elżbieta Mucha	27	senator Zbyszko Piwoński	61
senator January Bień	27	senator Andrzej Wielowieyski	63
senator Irena Kurzępa	28	senator Mieczysław Janowski	64
podsekretarz stanu Elżbieta Mucha	29	senator Andrzej Spychalski	65
Otwarcie łącznej dyskusji senator Andrzej Wielowieyski	30	senator Franciszek Bachleda-Księdzularz	67
senator Zdzisława Janowska	31	senator Mieczysław Janowski	67
senator Marek Balicki	33	Zamknięcie dyskusji Wystąpienie podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów podsekretarz stanu Jacek Uczkiewicz	67
senator Krystyna Sienkiewicz	34	Punkt piąty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie usta- wy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektó- rych innych ustaw Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia senator sprawozdawca Franciszek Bobrowski	69
senator Adam Graczyński	34	Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicz- nych i Integracji Europejskiej senator sprawozdawca Genowefa Ferenc	69
senator Adam Gierek	36		
senator Maria Szyszkowska	37		
senator Jerzy Suchański	37		
senator Teresa Liszcz	38		
senator Grzegorz Lipowski	39		
senator January Bień	40		
senator Robert Smoktunowicz	41		
Zamknięcie łącznej dyskusji Punkt czwarty porządku obrad: stanowis- ko Senatu w sprawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego Sprawozdanie Komisji Samorządu Teryto- rialnego i Administracji Państwowej senator sprawozdawca Andrzej Spychalski	43		
Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Finan- sów Publicznych senator sprawozdawca Tadeusz Wnuk	45		

Sprawozdanie Komisji Ustawodawstwa i Praworządności	
senator sprawozdawca	
Teresa Liszcz	71
Sprawozdanie mniejszości Komisji Ustawodawstwa i Praworządności	
senator sprawozdawca mniejszości	
Teresa Liszcz	74
Sprawozdanie mniejszości Komisji Ustawodawstwa i Praworządności	
senator sprawozdawca mniejszości	
Zbigniew Romaszewski	75
Zapytania i odpowiedzi	
senator Zbigniew Kruszewski	75
senator sprawozdawca	
Teresa Liszcz	76
senator sprawozdawca	
Genowefa Ferenc	76
senator sprawozdawca	
Franciszek Bobrowski	76
senator Gerard Czaja	76
senator Józef Sztorc	76
senator sprawozdawca	
Teresa Liszcz	76
senator sprawozdawca	
Genowefa Ferenc	76
senator Ryszard Jarzembowski	77
senator sprawozdawca	
Teresa Liszcz	77
senator Ryszard Jarzembowski	77
senator sprawozdawca	
Teresa Liszcz	77
senator Marek Balicki	77
senator Genowefa Grabowska	78
senator Mirosław Lubiński	78
senator Józef Sztorc	78
senator Jan Szafranec	78
senator Zbigniew Kruszewski	78
podsekretarz stanu	
w Ministerstwie Gospodarki,	
Pracy i Polityki Społecznej	
Krzysztof Pater	78
Otwarcie dyskusji	
senator Zbigniew Romaszewski	81
senator Krystyna Sienkiewicz	81
senator Kazimierz Pawelek	82
senator Zbigniew Kruszewski	83
senator Marek Balicki	84
senator Teresa Liszcz	85
Zamknięcie dyskusji	
Komunikaty	

(Obrady w dniu 6 listopada)

Wznowienie posiedzenia	
Punkt pierwszy porządku obrad (cd.)	
senator Mieczysław Mietła	88
Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych	
senator sprawozdawca	
Mieczysław Mietła	89
senator Lesław Podkański	89
senator Janusz Konieczny	89
senator Grzegorz Lipowski	90
Głosowanie nr 1	90
Głosowanie nr 2	90
Głosowanie nr 3	90
Głosowanie nr 4	90
Głosowanie nr 5	90
Głosowanie nr 6	91
Głosowanie nr 7	91
Głosowanie nr 8	91
Głosowanie nr 9	91
Głosowanie nr 10	91
Głosowanie nr 11	91
Głosowanie nr 12	91
Głosowanie nr 13	92
Głosowanie nr 14	92
Głosowanie nr 15	92
Głosowanie nr 16	92
Głosowanie nr 17	92
Głosowanie nr 18	92
Głosowanie nr 19	92
Głosowanie nr 20	93
Głosowanie nr 21	93
Głosowanie nr 22	93
Głosowanie nr 23	93
Głosowanie nr 24	93
Głosowanie nr 25	93
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw	
Punkt drugi porządku obrad (cd.)	
Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych	
senator sprawozdawca	
Mieczysław Mietła	93
Sprawozdanie mniejszości Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych	
senator sprawozdawca mniejszości	
Andrzej Wielowieyski	94
senator Lesław Podkański	94
senator Krystyna Sienkiewicz	94
senator Jerzy Suchański	95
Głosowanie nr 26	95
Głosowanie nr 27	95
Głosowanie nr 28	95
Głosowanie nr 29	95
Głosowanie nr 30	96

Głosowanie nr 31.	96	osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	
Głosowanie nr 32.	96	Punkt czwarty porządku obrad (cd.)	
Głosowanie nr 33.	96	Sprawozdanie połączonych komisji: Komisji Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej oraz Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych	
Głosowanie nr 34.	96	senator sprawozdawca	
Głosowanie nr 35.	96	Andrzej Spychalski	103
Głosowanie nr 36.	96	senator Mieczysław Janowski	103
Głosowanie nr 37.	96	senator Andrzej Wielowieyski	103
Głosowanie nr 38.	97	senato	
Głosowanie nr 39.	97	Franciszek Bachleđa-Księdźularz	104
Głosowanie nr 40.	97	senator Alicja Stradowska	104
Głosowanie nr 41.	97	Głosowanie nr 79	104
Głosowanie nr 42.	97	Głosowanie nr 80	105
Głosowanie nr 43.	97	Głosowanie nr 81	105
Głosowanie nr 44.	97	Głosowanie nr 82	105
Głosowanie nr 45.	97	Głosowanie nr 83	105
Głosowanie nr 46.	97	Głosowanie nr 84	105
Głosowanie nr 47.	98	Głosowanie nr 85	105
Głosowanie nr 48.	98	Głosowanie nr 86	105
Głosowanie nr 49.	98	Głosowanie nr 87	105
Głosowanie nr 50.	98	Głosowanie nr 88	105
Głosowanie nr 51.	98	Głosowanie nr 89	106
Głosowanie nr 52.	98	Głosowanie nr 90	106
Głosowanie nr 53.	98	Głosowanie nr 91	106
Głosowanie nr 54.	99	Głosowanie nr 92	106
Głosowanie nr 55.	99	Głosowanie nr 93	106
Głosowanie nr 56.	99	Głosowanie nr 94	106
Głosowanie nr 57.	99	Głosowanie nr 95	106
Głosowanie nr 58	100	Głosowanie nr 96	106
Głosowanie nr 59	100	Głosowanie nr 97	107
Głosowanie nr 60	100	Głosowanie nr 98	107
Głosowanie nr 61	100	Głosowanie nr 99	107
Głosowanie nr 62	100	Głosowanie nr 100	107
Głosowanie nr 63	100	Głosowanie nr 101	107
Głosowanie nr 64	100	Głosowanie nr 102	107
Głosowanie nr 65	100	Głosowanie nr 103	107
Głosowanie nr 66	100	Głosowanie nr 104	107
Głosowanie nr 67	101	Głosowanie nr 105	107
Głosowanie nr 68	101	Głosowanie nr 106	108
Głosowanie nr 69	101	Głosowanie nr 107	108
Głosowanie nr 70	101	Głosowanie nr 108	108
Głosowanie nr 71	101	Głosowanie nr 109	108
Głosowanie nr 72	101	Głosowanie nr 110	108
Głosowanie nr 73	101	Głosowanie nr 111	108
Głosowanie nr 74	102	Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego	
Głosowanie nr 75	102	Punkt szósty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw	
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw		Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych	
Punkt trzeci porządku obrad (cd.)		senator sprawozdawca	
Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych		Władysław Mańkut	102
senator sprawozdawca		Głosowanie nr 76	102
Władysław Mańkut	102	Głosowanie nr 77	103
Głosowanie nr 76	102	Głosowanie nr 78	103
Głosowanie nr 77	103	Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów	
Głosowanie nr 78	103		
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów		senator sprawozdawca	
		Genowefa Ferenc	108

Sprawozdanie mniejszości Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych	
senator sprawozdawca mniejszości	
Andrzej Wielowieyski	109
Zapytania i odpowiedzi	
senator Apolonia Klepacz	110
podsekretarz stanu	
w Ministerstwie Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej	
Małgorzata Okońska-Zaremba.	110
senator Andrzej Wielowieyski	111
senator Genowefa Ferenc	112
podsekretarz stanu	
Małgorzata Okońska-Zaremba.	112
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Punkt siódmy porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o publicznej służbie krwi oraz o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej	
Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia	
senator sprawozdawca	
Wojciech Pawłowski	113
Zapytania i odpowiedzi	
senator Włodzimierz Łęcki	113
senator sprawozdawca	
Wojciech Pawłowski	114
senator Aleksandra Koszada	114
senator sprawozdawca	
Wojciech Pawłowski	114
senator Sergiusz Plewa.	114
senator sprawozdawca	
Wojciech Pawłowski	114
senator Sergiusz Plewa.	114
senator sprawozdawca	
Wojciech Pawłowski	114
senator Aleksandra Koszada	115
senator Grzegorz Lipowski	115
podsekretarz stanu	
w Ministerstwie Zdrowia	
Wiktor Masłowski	115
zastępca dyrektora	
w Ministerstwie Zdrowia	
Wojciech Figiel	115
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Punkt ósmy porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo przewozowe oraz ustawy o żegludze śródlądowej	
Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej	
senator sprawozdawca	
Władysław Mańkut	116
Sprawozdanie Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury	
senator sprawozdawca	
Kazimierz Drożdż	116
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Punkt dziewiąty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o transporcie drogowym	
Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej	
senator sprawozdawca	
Andrzej Wielowieyski	117
Sprawozdanie Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury	
senator sprawozdawca	
Grzegorz Lipowski.	117
Otwarcie dyskusji	
Zamknięcie dyskusji	
Punkt dziesiąty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o zmianie niektórych ustaw	
Sprawozdanie Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury	
senator sprawozdawca	
Włodzimierz Łęcki	118
Sprawozdanie mniejszości Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury	
senator sprawozdawca mniejszości	
Grzegorz Lipowski	119
Zapytania i odpowiedzi	
senator Jan Szafraniec.	119
podsekretarz stanu	
w Ministerstwie Infrastruktury	
Witold Górski	119
Otwarcie dyskusji	
senator Andrzej Spychalski	120
senator Andrzej Spychalski	120
Zamknięcie dyskusji	
Punkt jedenasty porządku obrad: stanowisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw	
Sprawozdanie Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury	
senator sprawozdawca	
Marian Lewicki	122
Sprawozdanie mniejszości Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury	
senator sprawozdawca mniejszości	
Włodzimierz Łęcki	123
Zapytania i odpowiedzi	
senator Irena Kurzępa	124
senator Apolonia Klepacz	124
senator Andrzej Anulewicz	125
podsekretarz stanu	
w Ministerstwie Infrastruktury	
Dariusz Skowroński	125
senator Irena Kurzępa	125
senator Genowefa Ferenc	125

podsekretarz stanu		
Dariusz Skowroński	126	
senator Genowefa Ferenc	126	
podsekretarz stanu		
Dariusz Skowroński	126	
senator Irena Kurzępa	127	
podsekretarz stanu		
Dariusz Skowroński	127	
senator Aleksandra Koszada	127	
sekretarz stanu		
w Ministerstwie Infrastruktury		
Andrzej Piłat	127	
Otwarcie dyskusji		
senator Apolonia Klepacz	128	
Zamknięcie dyskusji		
Wystąpienie sekretarza stanu		
w Ministerstwie Infrastruktury		
sekretarz stanu		
Andrzej Piłat	128	
Punkt dwunasty porządku obrad: stano-		
wisko Senatu w sprawie ustawy o zmia-		
nie ustawy o giełdach towarowych oraz		
niektórych innych ustaw		
Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Finan-		
sów Publicznych		
senator sprawozdawca		
Genowefa Ferenc	129	
Wystąpienie podsekretarza stanu		
w Ministerstwie Finansów		
podsekretarz stanu		
Igor Chalupiec	130	
Zapytania i odpowiedzi		
senator Genowefa Ferenc	131	
podsekretarz stanu		
Igor Chalupiec	131	
zastępca przewodniczącego		
Komisji Papierów Wartościowych i Giełd		
Aleksander Chłopecki	132	
senator Genowefa Ferenc	133	
zastępca przewodniczącego		
Aleksander Chłopecki	133	
senator Władysław Mańkut	133	
podsekretarz stanu		
Igor Chalupiec	133	
senator Zdzisław Jarmużek	134	
Otwarcie dyskusji		
senator Genowefa Ferenc	134	
Zamknięcie dyskusji		
Punkt trzynasty porządku obrad: stano-		
wisko Senatu w sprawie ustawy o zmianie		
ustawy o opłatach w sprawach karnych		
Sprawozdanie Komisji Ustawodawstwa		
i Praworządności		
senator sprawozdawca		
Robert Smoktunowicz	134	
Otwarcie dyskusji		
Zamknięcie dyskusji		
Punkt czternasty porządku obrad:		
stanowisko Senatu w sprawie ustawy		
o ratyfikacji Umowy o zabezpieczeniu		
społecznym między Rzeczpospolitą		
Polską a Królestwem Niderlandów,		
podpisanej w Warszawie dnia 26 marca		
2003 r.		
Sprawozdanie Komisji Polityki Społecznej		
i Zdrowia		
senator sprawozdawca		
Alicja Stradowska	135	
Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicz-		
nych i Integracji Europejskiej		
senator sprawozdawca		
Władysław Mańkut	136	
Otwarcie dyskusji		
Zamknięcie dyskusji		
Punkt piętnasty porządku obrad: stano-		
wisko Senatu w sprawie ustawy o raty-		
fikacji Umowy między Rządem Rzeczy-		
pospolitej Polskiej a Rządem Republiki		
Kirgiskiej w sprawie unikania podwój-		
nego opodatkowania i zapobiegania uchyla-		
niu się od opodatkowania w zakresie		
podatków od dochodu i majątku, pod-		
pisanej w Warszawie dnia 19 listopada		
1998 r.		
Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicz-		
nych i Integracji Europejskiej oraz		
sprawozdanie Komisji Gospodarki i Fi-		
nansów Publicznych		
senator sprawozdawca		
Andrzej Wielowieyski	137	
Otwarcie dyskusji		
Zamknięcie dyskusji		
Punkt szesnasty porządku obrad: stano-		
wisko Senatu w sprawie ustawy o ratyfi-		
kacji Umowy między Rzeczpospolitą		
Polską a Republiką Czeską o nowym po-		
łączeniu polskiej drogi krajowej nr 78		
i czeskiej drogi I/58 oraz o budowie no-		
wego mostu granicznego przez rzekę		
Odrę w rejonie Chałupek i Bohumina,		
sporządzonej w Katowicach dnia 25 sier-		
pnia 2001 r.		
Sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicz-		
nych i Integracji Europejskiej		
senator sprawozdawca		
Andrzej Wielowieyski	137	
Sprawozdanie Komisji Skarbu Państwa		
i Infrastruktury		
senator sprawozdawca		
Kazimierz Drożdż	138	
Zapytania i odpowiedzi		
senator Kazimierz Pawelek	138	
senator sprawozdawca		
Kazimierz Drożdż	138	
Otwarcie dyskusji		
Zamknięcie dyskusji		
Komunikaty		

(Obrady w dniu 7 listopada)

Wznowienie posiedzenia	
Uczczenie minutą ciszy pamięci majora Hieronima Kupczyka	
Komunikaty	
Punkt piąty porządku obrad (cd.)	
Sprawozdanie połączonych komisji: Komisji Polityki Społecznej i Zdrowia, Komisji Ustawodawstwa i Praworządności oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej	
senator sprawozdawca	
Franciszek Bobrowski	140
Głosowanie nr 112	141
Głosowanie nr 113	141
Głosowanie nr 114	141
Głosowanie nr 115	141
Głosowanie nr 116	142
Głosowanie nr 117	142
Głosowanie nr 118	142
Głosowanie nr 119	142
Głosowanie nr 120	142
Głosowanie nr 121	142
Głosowanie nr 122	142
Głosowanie nr 123	142
Głosowanie nr 124	142
Głosowanie nr 125	143
Głosowanie nr 126	143
Głosowanie nr 127	143
Głosowanie nr 128	143
Głosowanie nr 129	143
Głosowanie nr 130	143
Głosowanie nr 131	143
Głosowanie nr 132	143
Głosowanie nr 133	143
Głosowanie nr 134	144
Głosowanie nr 135	144
Głosowanie nr 136	144
Głosowanie nr 137	144
Głosowanie nr 138	144
Głosowanie nr 139	144
Głosowanie nr 140	144
Głosowanie nr 141	144
Głosowanie nr 142	144
Głosowanie nr 143	145
Głosowanie nr 144	145
Głosowanie nr 145	145
Głosowanie nr 146	145
Głosowanie nr 147	145
Głosowanie nr 148	145
Głosowanie nr 149	145
Głosowanie nr 150	145
Głosowanie nr 151	145
Głosowanie nr 152	146
Głosowanie nr 153	146
Głosowanie nr 154	146
Głosowanie nr 155	146
Głosowanie nr 156	146
Głosowanie nr 157	146
Głosowanie nr 158	146
Głosowanie nr 159	146
Głosowanie nr 160	146
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw	
Punkt szósty porządku obrad (cd.)	
Sprawozdanie Komisji Gospodarki i Finansów Publicznych	
senator sprawozdawca	
Genowefa Ferenc	146
Głosowanie nr 161	147
Głosowanie nr 162	147
Głosowanie nr 163	147
Głosowanie nr 164	147
Głosowanie nr 165	147
Głosowanie nr 166	147
Głosowanie nr 167	147
Głosowanie nr 168	147
Głosowanie nr 169	148
Głosowanie nr 170	148
Głosowanie nr 171	148
Głosowanie nr 172	148
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw	
Punkt siódmy porządku obrad (cd.)	
Głosowanie nr 173	148
Głosowanie nr 174	148
Głosowanie nr 175	148
Głosowanie nr 176	148
Głosowanie nr 177	148
Głosowanie nr 178	149
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy o publicznej służbie krwi oraz o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej	
Punkt ósmy porządku obrad (cd.)	
Głosowanie nr 179	149
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo przewozowe oraz ustawy o żegludze śródlądowej	
Punkt dziewiąty porządku obrad (cd.)	
Sprawozdanie połączonych komisji: Komisji Skarbu Państwa i Infrastruktury oraz Komisji Spraw Zagranicznych i Integracji Europejskiej	
senator sprawozdawca	
Andrzej Wielowieyski	149
Głosowanie nr 180	150
Głosowanie nr 181	150
Głosowanie nr 182	150
Głosowanie nr 183	150
Głosowanie nr 184	150
Głosowanie nr 185	150
Głosowanie nr 186	150
Głosowanie nr 187	150
Głosowanie nr 188	151

Głosowanie nr 189	151	Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmia-	
Głosowanie nr 190	151	nie ustawy o drogach publicznych oraz	
Głosowanie nr 191	151	o zmianie niektórych innych ustaw	
Głosowanie nr 192	151	Punkt dwunasty porządku obrad (cd.)	
Głosowanie nr 193	151	Głosowanie nr 233	157
Głosowanie nr 194	151	Głosowanie nr 234	157
Głosowanie nr 195	151	Głosowanie nr 235	157
Głosowanie nr 196	151	Głosowanie nr 236	157
Głosowanie nr 197	151	Głosowanie nr 237	157
Głosowanie nr 198	152	Głosowanie nr 238	157
Głosowanie nr 199	152	Głosowanie nr 239	157
Głosowanie nr 200	152	Głosowanie nr 240	157
Głosowanie nr 201	152	Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmia-	
Głosowanie nr 202	152	nie ustawy o giełdach towarowych oraz	
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmia-		niektórych innych ustaw	
nie ustawy o transporcie drogowym		Punkt trzynasty porządku obrad (cd.)	
Punkt dziesiąty porządku obrad (cd.)		Głosowanie nr 241	157
Sprawozdanie Komisji Skarbu Państwa		Głosowanie nr 242	157
i Infrastruktury		Głosowanie nr 243	158
senator sprawozdawca		Głosowanie nr 244	158
Włodzimierz Łęcki	152	Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o zmia-	
Głosowanie nr 203	153	nie ustawy o opłatach w sprawach kar-	
Głosowanie nr 204	153	nych	
Głosowanie nr 205	153	Punkt czternasty porządku obrad (cd.)	
Głosowanie nr 206	153	Głosowanie nr 245	158
Głosowanie nr 207	153	Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o raty-	
Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o		fikacji Umowy o zabezpieczeniu społecz-	
zmianie ustawy o autostradach płatnych		nym między Rzeczpospolitą Polską	
oraz o zmianie niektórych ustaw		a Królestwem Niderlandów, podpisanej	
Punkt jedenasty porządku obrad (cd.)		w Warszawie dnia 26 marca 2003 r.	
Sprawozdanie Komisji Skarbu Państwa		Punkt piętnasty porządku obrad (cd.)	
i Infrastruktury		Głosowanie nr 246	158
senator sprawozdawca		Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o ratyfi-	
Kazimierz Drożdż	153	kacji Umowy między Rządem Rzeczypos-	
senator Włodzimierz Łęcki	154	politej Polskiej a Rządem Republiki Kir-	
Głosowanie nr 208	154	giskiej w sprawie unikania podwójnego	
Głosowanie nr 209	154	opodatkowania i zapobiegania uchylaniu	
Głosowanie nr 210	154	się od opodatkowania w zakresie podat-	
Głosowanie nr 211	154	ków od dochodu i majątku, podpisanej	
Głosowanie nr 212	154	w Warszawie dnia 19 listopada 1998 r.	
Głosowanie nr 213	154	Punkt szesnasty porządku obrad (cd.)	
Głosowanie nr 214	154	Głosowanie nr 247	158
Głosowanie nr 215	155	Podjęcie uchwały w sprawie ustawy o ratyfi-	
Głosowanie nr 216	155	kacji Umowy między Rzeczpospolitą	
Głosowanie nr 217	155	Polską a Republiką Czeską o nowym po-	
Głosowanie nr 218	155	łączeniu polskiej drogi krajowej nr 78	
Głosowanie nr 219	155	i czeskiej drogi I/58 oraz o budowie no-	
Głosowanie nr 220	155	wego mostu granicznego przez rzekę	
Głosowanie nr 221	155	Odrę w rejonie Chałupek i Bohumina,	
Głosowanie nr 222	155	sporządzonej w Katowicach dnia 25 sier-	
Głosowanie nr 223	155	pnia 2001 r.	
Głosowanie nr 224	156	Punkt siedemnasty porządku obrad:	
Głosowanie nr 225	156	zmiany w składzie komisji senackich	
Głosowanie nr 226	156	Sprawozdanie Komisji Regulaminowej,	
Głosowanie nr 227	156	Etyki i Spraw Senatorskich	
Głosowanie nr 228	156	senator sprawozdawca	
Głosowanie nr 229	156	Tadeusz Rzemkowski.	159
Głosowanie nr 230	156	Głosowanie nr 248	159
Głosowanie nr 231	156	Podjęcie uchwały w sprawie zmian	
Głosowanie nr 232	156	w składzie komisji senackich	

Komunikaty**Oświadczenia**

senator Maria Szyszkowska	159
senator Lesław Podkański	160
senator Teresa Liszcz	160
senator Marek Balicki	160
senator Krzysztof Borkowski	161
senator Marek Balicki	162

Zamknięcie posiedzenia**Wyniki** głosowań**Przemówienia** i oświadczenia senatorów

przekazane do protokołu,
niewyłoszone podczas 48. posiedzenia
Senatu

Przemówienie senatora Zbigniewa Kruszewskiego w dyskusji nad punktem pierwszym porządku obrad	193
Dalszy ciąg przemówienia senatora Jerzego Suchańskiego w dyskusji nad punktem drugim porządku obrad	194
Przemówienie senatora Witolda Gładkowskiego w dyskusji nad punktem piątym porządku obrad	196
Przemówienie senatora Witolda Gładkowskiego w dyskusji nad punktem szóstym porządku obrad	197
Przemówienie senatora Zbigniewa Kruszewskiego w dyskusji nad punktem dziewiątym porządku obrad	198
Przemówienie senatora Zbigniewa Kruszewskiego w dyskusji nad punktem dziesiątym porządku obrad	199
Przemówienie senatora Tadeusza Bartosa w dyskusji nad punktem dwunastym porządku obrad	200
Przemówienie senatora Witolda Gładkowskiego w dyskusji nad punktem trzynastym porządku obrad	201
Oświadczenie złożone przez senatora Tadeusza Bartosa	202
Oświadczenie złożone przez senatora Adama Bielę oraz senatora Jana Szafranca	203
Oświadczenie złożone przez senatora Adama Bielę	204
Oświadczenie złożone przez senatora Adama Bielę	205
Oświadczenie złożone przez senatora Adama Bielę	206
Oświadczenie złożone przez senatora Zygmunta Cybulskiego	207

Oświadczenie złożone przez senatora Gerarda Czaję	208
Oświadczenie złożone przez senatora Adama Graczyńskiego	209
Oświadczenie złożone przez senatora Zbigniewa Kruszewskiego	210
Oświadczenie złożone przez senatora Mirosława Lubińskiego	211
Oświadczenie złożone przez senatora Władysława Mańkuta	212
Oświadczenie złożone przez senatora Władysława Mańkuta	213
Oświadczenie złożone przez senatora Władysława Mańkuta	214
Oświadczenie złożone przez senatora Kazimierza Pawelka	215
Oświadczenie złożone przez senatora Bogdana Podgórskiego	216
Oświadczenie złożone przez senatora Sergiusza Plewę	217
Oświadczenie złożone przez senatora Roberta Smoktunowicza	218
Oświadczenie złożone przez senatora Andrzeja Spychalskiego	219
Oświadczenie złożone przez senatora Jana Szafranca	220
Oświadczenie złożone przez senatora Józefa Sztorca	221
Oświadczenie złożone przez senatora Józefa Sztorca	222
Oświadczenie złożone przez senatora Józefa Sztorca	223
Oświadczenie złożone przez senator Marię Szyszkowską	224

Uchwały

Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw	227
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw	233
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	239
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego	241
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw	243
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw	247
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o publicznej służbie krwi oraz	

o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej	249	podpisanej w Warszawie dnia 26 marca 2003 r.	267
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo przewozowe oraz ustawy o żegludze śródlądowej	251	Uchwała Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Kirgiskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu i majątku, podpisanej w Warszawie dnia 19 listopada 1998 r.	268
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym	252	Uchwała Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeską o nowym połączeniu polskiej drogi krajowej nr 78 i czeskiej drogi I/58 oraz o budowie nowego mostu granicznego przez rzekę Odrę w rejonie Chałupek i Bohumina, sporządzonej w Katowicach dnia 25 sierpnia 2001 r.	269
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o zmianie niektórych ustaw	256	Uchwała Senatu w sprawie zmian w składzie komisji senackich	270
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw	259		
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o giełdach towarowych oraz niektórych innych ustaw	263		
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o zmianie ustawy o opłatach w sprawach karnych	265		
Uchwała Senatu w sprawie ustawy o ratyfikacji Umowy o zabezpieczeniu społecznym między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Niderlandów,			